

ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ที่มีความเคารพในพระพุทธเจ้า ฟังคำแนะนำของ พระพุทธเจ้าสักหน่อยหนึ่ง แล้วลองไปปฏิบัติตาม ถ้าทุกท่านที่ฟังแล้วนำไปปฏิบัติตามได้จริงอาตมา ก็ยืนยันว่าการเกิดต่อไปข้างหน้าของท่าน ที่มีกี่ครั้งก็ตาม กี่ชาติก็ตาม ขอยืนยันว่าทุกท่านจะไม่ พบกับอบายภูมิทั้ง 4 คือ การเกิดเป็นสัตว์นรกก็ดี เป็นเปรตก็ดี เป็นอสุรกายก็ดีเป็นสัตว์เดรัจฉานก็ดี จะไม่มีแก่ท่านทุกชาติที่เกิดต่อไป และการเกิดของบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ก็จะจำกัดการ เกิดเอาเฉพาะการปฏิบัติอย่างหยาบ ๆ ท่านทั้งหลายถ้าจะมีการเกิดจริง ถ้ากำลังใจของท่านย่อหย่อน ปฏิบัติได้แต่ว่าไม่เคร่งเครียดคน ก็ปฏิบัติได้ไม่ละเอียดคน พอทำกันได้ เรียกประเภท เข้าชามเย็น ชาม แต่ก็สามารถทรงความดีไว้ได้อย่างนี้ ถ้าหากว่าท่านจะเกิดใหม่ ก็เกิดเป็นเทวดาหรือพรหม ๗ ชาติ และกลับมาเป็นมนุษย์อีก ๗ ชาติตามหลักวิชา หลังจากนั้นก็เป็นพระอรหันต์ เข้านิพพาน

ถ้ามีกำลังใจอย่างกลางคือไม่เก่งเกินไป ไม่เก่งจนถึงที่สุด คือว่าประเภท ทำได้แต่ทำได้อย่าง เชื่องช้า มีกำลังใจกลาง ๆ ที่เรียกว่า มีบารมีอย่างกลาง อย่างนี้ท่านจะเกิดเป็นเทวดาหรือพรหม ๓ ชาติ จะเกิดเป็นมนุษย์อีก ๓ ชาติ ท่านก็สามารถเป็นพระอรหันต์เข้านิพพาน

ถ้ามีกำลังใจเข้มแข็งทำได้แบบละเอียดจริง ๆ อารมณ์สุขุมทรงตัวได้อย่างดี ถ้ากำลังใจ ประเภทนี้เราทำได้จะเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมอีกชาติเดียวเท่านั้น กลับลงมาเกิดเป็นมนุษย์อีก ๑ ชาติ เป็นพระอรหันต์เข้านิพพาน

การยอมรับนับถือ บรรดาท่านพุทธบริษัทต้องนับถือกันด้วยความจริงใจเป็นส่วนตัวด้วย และ ก็ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของท่านด้วย สิ่งใดท่านห้ามว่าไม่ดีย่อย่าทำ สิ่งใดท่านแนะนำว่าอย่างนี้นี้เป็น จุดของความสุข จงทำ เราทำอย่างนี้ถือว่า นับถือพระพุทธเจ้าจริง แต่ว่าการปฏิบัติตามพระธรรม คำสั่งสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้งในด้านศีลก็ได้ ในด้านธรรมก็ดี คำสั่งสอน พระพุทธเจ้านี้มีถึง ๘๔,๐๐๐ หัวข้อ ก็ไม่จำเป็นต้องนำมาปฏิบัติทั้งหมด เลือกเอาโดยเฉพาะว่าสิ่ง ไหนที่พอจะปฏิบัติได้ เราทำอย่างนั้น อย่าปฏิบัติเกินกำลัง และตั้งใจปฏิบัติด้วยความจริงจังอย่างนี้ ถือว่าท่านมีความระลึกรู้ถึงพระพุทธเจ้าจริงมีการยอมรับนับถือพระพุทธเจ้าจริง

ให้ลืมความชั่วทั้งหมด ปาณา อทินนา กามะ มุสา สุรา ที่ผ่านมาแล้วทั้งหมดเลิกกัน ไม่คิดถึงมัน นับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป ไม่ลืมคิดว่าสักวันหนึ่งข้างหน้าเราจะตาย ถ้าเราตามแล้วไม่ ยอมมานรก มันทุกข์ เราไม่ต้องการ เราต้องการไปจุดเดียวคือนิพพาน ถ้าไปสวรรค์หรือพรหม หมดบุญวาสนาบาปมีต้องพุ่งหลาวลงนรก เพราะบาปเก่าที่มีอยู่ ฉะนั้นมุ่งอย่างเดียวคือไปนิพพาน อารมณ์อย่างนี้ถ้าทรงตัวเขาเรียกพระโสดาบัน บาปทั้งหมดทุกอย่างที่ทำมาแล้วไม่ทำต่อไป

คนที่เขามีศีลนะเขาไม่สร้างความยุ่งให้เกิดกับบุคคลอื่น เพราะว่าเขามองหาความเลวของตัวเอง เป็นสำคัญ ถ้าจิตของเราดีละก็มันก็ไม่ยุ่ง กายก็ดี วาจาที่ดี ถ้าจิตของเราเลว วาจาที่เลว กายที่เลว ทุกคนจงสำนึกตัวไว้ อย่าให้มีอะไรเกิดขึ้นเป็นการผิกระเบียบตามพระพุทธศาสนาและตามระเบียบ วินัย

ศีลของเรามีเท่าไรปฏิบัติให้ครบ ทำไว้ให้มันครบ ธรรมะมีเท่าไรท่องคัมภีร์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอน มีเท่าไรปฏิบัติให้ครบ อารมณ์สมณะมี ๔๐ ปฏิบัติให้มันครบองค์ วิปัสสนาญามีเท่าไรปฏิบัติให้ครบ ถ้าพยายามคิดประพฤติดุปฏิบัติอยู่อย่างนี้ มันก็ไม่มีเวลาที่จะไปยุ่งกับบุคคลอื่น ถ้าเราดีเสียแล้วก็ไม่สร้างความยุ่งยากความเดือดร้อนให้แก่บุคคลอื่น

ขอบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนพยายามทรงอารมณ์จิตใจอยู่ใน พรหมวิหาร ๔ เป็นปกติ คิดว่าเราจะมีความรักในคนอื่นและสัตว์อื่นนอกจากตัวเรา เสมอด้วยตัวเรา เราจะมีความสงสารเกื้อกูลเขาให้เป็นสุขตามกำลังที่เราพึงทำได้ เราไม่มีอารมณ์อิจฉาริษยาบุคคลอื่น เห็นใครได้ดีก็พลอยยินดีตาม ถ้าสิ่งใดเป็นเหตุเกิดวิสัยด้วยอำนาจกฎของกรรมหรือกฎของธรรมดากเกิดขึ้น เราจะไม่มี ความหวั่นไหวในจิต นี้อารมณ์อย่างนี้ถ้าบรรดาท่านพุทธบริษัททรงไว้ได้ ก็จัดว่าเป็นศูนย์กลางใจที่มีความสำคัญที่สุดอันจะพึงก้าวเข้าไปสู่ความดี

ถ้าจิตของเราทรงอยู่ในพรหมวิหาร ๔ แล้วมีอะไรบ้างที่มันจะเกิดขึ้น นั่นก็คือ ศิลปวิสุทธิ ไม่ต้องระมัดระวังศีล ความเป็นผู้มีเหตุผล มีความเคารพในองค์สมเด็จพระทศพลกัมีพร้อมบริบูรณ์ เพราะอะไร เพราะคนที่ทรงศิลปวิสุทธิ ก็แสดงว่ามีความเคารพในพระพุทธเจ้า มีความเคารพในพระธรรม มีความเคารพในพระสงฆ์ เพราะว่าพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ทรงแนะนำให้จิตอยู่ในขอบเขตนี้ เรามีความเคารพในองค์สมเด็จพระชินศรีเป็นต้น เราจึงมีศิลปวิสุทธิ เราจึงรู้จักอาศัยความชั่ว เกรงกลัวความชั่ว จึงได้มีการประกอบความดี คือจิตทรงพรหมวิหาร ๔ มีหิริและโอตตปะปะนึกถึงความตายเป็นอารมณ์ อยู่ที่ไหนก็มีแต่ความเยือกเย็น มีแต่ความสุข เราก็เป็นสุข บุคคลอื่นก็เป็นสุขเพราะกายไม่เสีย ปากไม่เสีย ทั้งนี้เพราะว่าใจไม่เสีย ถ้ากายเสีย ปากเสีย ก็แสดงว่าใจมันเสีย เสียมากจนล้นมาถึงกาย ถึงวาจา นี่เป็นอันว่าถ้าทรงคุณธรรมอย่างนี้ได้ ความเป็นพระโสดาบันก็ย่อมปรากฏ

จงอย่าคิดว่าคนอื่นจะต้องมาลงโทษเรา ก่อนที่คนอื่นจะลงโทษ กรรมที่เราทำความชั่วมันก็ทำให้ความเร่าร้อนให้เกิดขึ้นแก่เรา ใครเขาพูดความชั่วคราวใดเราก็สะดุ้งเพราะเรานั้นแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสว่า อตตนา โจทยัตตานัง จงเตือนตนไว้เสมอ และจงโทษตน กล่าวโทษตนไว้เป็นปกติ หาความชั่วของตัวเอง อย่าไปหาความชั่วของบุคคลอื่น ถ้าเลวมากเมื่อไหร่ เราก็เพิ่งถึงความเลวของบุคคลอื่นมากเท่านั้น ถ้าเราดีมากเท่าไหร่ เราก็ไม่แส่หาความเลวของบุคคลอื่น เสียสติเขาบ้าง พุดกระพพกระเทียบเขาบ้าง ทำลายความสุขใจเขาบ้าง นั่นแสดงว่า เรามันเลวที่สุดของความเลว คือความเลว มันไม่ได้ขังอยู่เฉพาะในใจ มันไหลออกมาทางกาย ไหลออกมาทางวาจา เพราะมันล้น เลวจนล้นนี้ขอทุกท่านจงจำไว้ อย่าไปมองดูความเลวของคนอื่น มองดูความเลวของตน ไม่ต้องไปปรับปรุงบุคคลอื่น ปรับปรุงเราเองให้มันดีที่สุด

คนที่เขามาสร้างความชั่วให้สะเทือนใจเรา นั่นเขาเป็นทาส ของกิเลสตัณหา อุปาทาน และอกุศลกรรม ทาสของกิเลส ตัณหา อุปาทาน อกุศลกรรม นี้ไม่มีทางจะคืนตัวได้ ความเป็นอยู่ของเขาในสมัยปัจจุบันในชาติที่เป็นมนุษย์เขาก็มีแต่ความเร่าร้อน มีแต่ความเศร้าหมองจิต เพราะกิเลสมัน

ทำจิตใจให้เศร้าหมอง ตัณหาสร้างจิตใจให้เร่าร้อน อุปทานมีอาการเกาะความชั่วเป็นปกติ อกุศลกรรม ทำความชั่วตลอดเวลา คนที่เป็นทาสของกิเลสตายแล้วไม่มีโอกาสจะเกิดเป็นคน แม้จะเกิดเป็นสัตว์เดียรัจฉานก็ยังเกิดไม่ได้ ต้องไปเกิดในอบายภูมิ

นี่ถ้าบุคคลผู้ใดทำใจของเราให้เร่าร้อนด้วยกายกรรม ทำด้วยกายก็ดี ด้วยวจีกรรม ทำด้วยวาจาที่ดี เราจงคิดว่าคนประเภทนี้เขาไม่ใช่คน เขาคือสัตว์นรกในอบายภูมินั่นเอง เราก็คิดว่าถ้าเราจะไปต่อล้อต่อเถียง จะกระทำตอบ เราก็จะเลวตามเขา เวลานี้จิตใจของเขาจมลงไปแล้วในนรก ถ้าเราทำตามแบบเขาบ้าง เราก็จะจมลงนรกเหมือนกัน มันไม่มีประโยชน์ จิตเราก็ระงับความโกรธด้วยอำนาจขันติหรืออุเบกขา นี่อุเบกขาเราใช้กันตรงนี้เลย เฉย เขาเลวก็ปล่อยให้เขาเลวไปแต่ผู้เดียว เราไม่ยอมเลวด้วย

จำให้ได้ว่าชาตินี้ทั้งชาติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เราจะไม่ประมาทเรื่องความตายของชีวิต และคนที่เกิดทีหลังเราเด็กเล็กตายก่อนเราไปเยอะ เราต้องตายแน่ พยายามรวบรัดความคิดเข้าไว้ บาปเก่าๆ ที่ทำไว้แล้วขำงมัน มันจะไปไหนก็ขำงมัน มันตามเราไม่ทันด้วยอาศัยเคารพพระพุทธเจ้า เคารพพระธรรม เคารพพระอริยสงฆ์ และปฏิบัติศีลให้บริสุทธิ์ อย่าลืมนึกว่าฆราวาสศีลห้า อาจจะหายไปในคืนหนึ่ง แต่กัณฑ์อุเบกขาแล้ว ถ้าทางที่ดีได้กรรมผล ๑๐ จะดีมาก

จงจำไว้ว่าอารมณ์ใดที่ประกอบด้วยความรัก ประกอบไปด้วยความโลภ ประกอบไปด้วยความโกรธ ประกอบไปด้วยความหลง อันนั้นพระพุทธเจ้ากล่าวว่าเป็นอารมณ์ของ ดิรัจฉาน คำว่า ดิรัจฉาน ก็หมายความว่า ไปขวาง ดิรัจฉานนี้เขาแปลว่า ไปขวางๆ คือมันขวางจากความคิด มันไม่ตรงดี เพราะอาการอย่างนั้นเป็นอาการของเดียรัจฉาน ใจคิดเป็นใจของเดียรัจฉาน วาจากกล่าว ดิรัจฉานกลา เป็นวาจาของเดียรัจฉาน อาการทำเป็นอาการของเดียรัจฉานใช้ไม่ได้ พระพุทธเจ้าไม่มีความประสงค์

ความมีระเบียบวินัยเป็นของสำคัญ คนที่เลวยอมไม่รักษาระเบียบวินัย ไม่จำคำสั่งและคำสอน คือคนใดก็ตามต้องมีอาการเตือนกันอยู่เสมอๆ นั่งจรรู้ว่าเลวเกินไปสำหรับการที่เกิดมาเป็นมนุษย์ เพราะการเป็นมนุษย์เรามาจากความคิด มาจากทาน มาจากศีล มาจากภาวนา ถ้ามาถึงความเป็นมนุษย์แล้วทำเป็นคนไร้ศีล ไร้ทาน ไร้ภาวนา คือการเจริญปัญญา ก็แสดงว่าเรากลับเป็นสัตว์ของอบายภูมิใหม่กลายเป็นคน แต่ใจเป็นสัตว์ กายเป็นคน แต่ใจเป็นเปรต นี่เป็นวิสัยของคนที่ไม่รักดี ไม่รักงาม นี่เราฟังธรรมกันมาถึงขั้นความเป็นอริยะ แต่ว่าจิตใจของเรายังคงเป็นทาสของอบายภูมิอยู่ก็รู้สึกว่าจะเลวมากเกิดไป

พวกเรามีใครบ้างไหม ในอดีตใกล้ก็ดี ไกลก็ดี ที่ขาดพรหมวิหาร ๔ มีอารมณ์คิดเป็นศัตรูกับคนอื่น คิดทำลายล้างบุคคลอื่น คิดอิจฉาริษยาบุคคลอื่น คิดลงโทษ คิดซ้ำเติมในความผิดของบุคคลอื่นมีบ้างไหม ในอดีตเริ่มตั้งแต่อย่างเข้ามาสู่สำนักนี้ อารมณ์จุดไหนมีบ้าง ถ้ามีอยู่ไม่รู้ตัวว่ามี นี่เลวมาก หมายถึงว่าเป็นที่ไปอเวจีมหานรก ถ้าขณะใดเรารู้ตัวว่ามี ในกาลนั้นพึงรู้ว่านี่เราเป็นสัตว์นรกเสียแล้ว ไม่ใช่แดนของอริยะ หรือไม่ใช่แดนของสมณะ ไม่ใช่แดนของพระสงฆ์ใน

พระพุทธศาสนา นี้ความจริงพรหมวิหาร ๔ นี้เราศึกษากันแต่ต้น ถ้าไม่มีในใจก็แสดงว่าเลวเกินไป สำหรับความเป็นมนุษย์ และก็เลวเกินไปที่จะต้องเกิดเป็นสัตว์เป็นอสุรกาย หรือเป็นเปรต ช่วงที่อยู่ คืออเวจีมหานรก เตือนใจเตือนตัวให้รู้ไว้ ความเลวประเภทนี้ไม่มีสิ่งใดเขาต้องการ นี้ความรู้สึก อย่างนี้ต้องมีกับเราเสมอ

ที่กล่าวอย่างนี้ไม่ใช่คำ เป็นการแนะนำตามที่เขาปฏิบัติกันมา เขาทำกันอย่างไร อัดตนา โทษยัดตนา จงกล่าวโทษโทษความผิดของตัวไว้เสมอ อย่าไปยุ่งกับคนอื่น คตินี้มักปฏิบัติทุกคน เขาจะประณามตัวเองเข้าไว้เสมอ อารมณ์ยุ่งอยู่กับกามราคะชนิดหนึ่ง เขาจะประณามว่าเลวทันที ของอะไรก็ดี ถ้าชมว่าสวย ชมว่างาม เมื่อรู้สึกขึ้นมาก็รู้สึกหัวใจของเรามันเลวเสียแล้ววี่นี้ แค่นี้เขาตำหนิตัวเขาแล้ว แล้วยังไปเพ่งโทษของบุคคลอื่น ไปแสดงอารมณ์อิจฉาริษยาบุคคลอื่น ทำให้บุคคลอื่น ได้รับความเร่าร้อน นั่นแสดงว่ากิเลสมันไหลออกมาทางกายและทางวาจา มันล้นออกมาจากใจ มันเลวเกินที่จะเกิดเป็นมนุษย์ใหม่ นี้เราต้องประณามอย่างนี้ แล้วทางที่ไปจะไปไหน เป็นสัตว์ เดียวจางานก็ยังเป็นไม่ได้ ต้องไปขึ้นต้นมาจากนรก มันไม่เหมาะสำหรับเรา นี้เราต้องประณามตัวไว้ เป็นปกติอย่าเที่ยวประณามคนอื่นเขา

ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ระมัดระวังเรื่องจิตใจให้มาก ที่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงสอนให้ใช้ อนุสสติ คือ ตามนึกถึงความดี คือนึกยอมรับนับถือพระพุทธเจ้า ๑ ยอมรับนับถือ พระธรรม ๑ ยอมรับนับถือพระอริยสงฆ์ ๑ นี้เรียกว่า เป็นพุทธานุสสติ ธรรมานุสสติ สังฆานุสสติ พยายามนึกถึง คิด ที่เราต้องปฏิบัติ พยายามระมัดระวังให้ครบถ้วน นึกถึงทาน การบริจาคนึกถึงความดีของเทวดา นึกถึงความตาย ที่จะเข้ามาถึง นึกถึงอารมณ์ของพระนิพพานอย่างนี้เป็นต้น อย่างใดอย่างหนึ่งบรรดาท่านพุทธบริษัท ไม่ต้องครบทั้งหมด องค์สมเด็จพระบรมสुकตทรงสอนว่า ขึ้นชื่อว่าความชั่วที่ทำมาแล้วในกาลก่อน จงอย่าตามนึกถึงมัน นึกถึงความดีที่ทำไว้แล้วเท่านั้น ผลของความดีจะส่งผลให้เป็นสุข คือไปเกิดบนสวรรค์ได้

ที่นี้ความสุข ความทุกข์ของโลก มีความร้อนเกินไป ความหนาวเกินไป มีความหิว มีความกระหาย มีความป่วยไข้ไม่สบาย กระทบกระทั่งกับอารมณ์ที่เราพอใจบ้าง ไม่พอใจบ้าง ความแก่เข้ามาถึง ความตายจะเข้ามาถึง ความพลัดพรากจากของรักของชอบใจจะเข้ามาถึง อาการทั้งหลายเหล่านี้ ถ้าเกิดขึ้นถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา เป็นกฎธรรมดาที่เราจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ ความสบายใจมันเกิดอารมณ์จิตเกิดสุขที่อารมณ์ของพระอนาคามี มีความสุขใจแบบนี้ไม่มีอะไรเป็นที่รับสัมผัส แห่งความทุกข์ มีอารมณ์จิตสบาย

แล้วตัวสำคัญที่ร้ายที่สุดที่สร้างความทุกข์ก็คือ อารมณ์ความรักในกามารมณ์ นี่ตัวสำคัญ เป็นตัวสร้างเหตุร้ายให้เกิดขึ้นกับจิต หรือเป็นเหตุให้เกิดขึ้นกับจิต หรือเป็นเหตุให้เกิดขึ้นกับกาย อาศัยความรักเป็นสำคัญที่เราจะต้องเศร้าโศกเสียใจ เพราะอาศัยของรักพลัดพรากไป ภัยอันตรายจะเกิดขึ้นกับเรา โทษะ ความพยายาบทมันจะเกิดขึ้นจะต้องประทุษร้ายซึ่งกันและกัน ก็เพราะว่าสิ่งที่เรา รัก ความรักที่เนื่องด้วยกามารมณ์ไม่มีสำหรับเราแล้ว มันจะมีภัยอันตรายมาจากไหน จะมีความเศร้า

โศกเสียใจมาจากไหน ตอนนี้เป็นอันว่ากิเลสหายหมดไป ที่องค์สมเด็จพระจอมไตรว่า อริจิตศึกษา ก็หมายความว่า ต้องทรงอารมณ์ในด้านความรู้สึกลักษณะนี้เป็นปกติ มีความเข้มแข็งพอที่จะไม่ทำลาย ความคิดส่วนนี้ไปจากจิต มันจะทรงอยู่ได้ทุกขณะจิตที่ชีวิตเราทรงอยู่ตลอดไป

ความรักที่มันเกิด เราเข้าใจว่ามันดี เข้าใจว่ามันสวย เข้าใจว่ามันสะอาด อารมณ์อย่างนี้เป็น อารมณ์ของศรัทธา คึงไปอธิบายภูมิมีนรกเป็นต้น นี่พระทุกองค์ เณรทุกองค์ ขรรวาสทุกท่านจงทำจิต อย่างนี้เป็นปกติ จะสังเกตไว้ว่าใครสนใจหรือไม่สนใจ คนที่สนใจเขาไม่สร้างความเดือนร้อนให้เกิด กับบุคคลอื่น เพราะอะไร เพราะต้องดูตัวไว้เสมอว่า เรามีจุดบกพร่องขนาดไหน อย่างปล่อยให้ กิเลสมันล้นจากใจ ถ้าจะเลวอยู่แค่นั้นใจ ความรักจะพึงเกิดขึ้นในเพศที่อยู่แค่นั้น อย่าให้มันไหลมาทาง ทานตา อย่าให้มันไหลมาทางปาก อย่าให้มันไหลมาทางกายอย่างนี้ เขาเรียกว่าขังรัก เป็นแค่กำลัง ของสมาธิ เป็นสมถภาวนา แต่ทำลายอารมณ์รักภายในใจเสียได้ นี่เป็นอารมณ์ของลัทธิศาสนาญาณ เขาทำกันอย่างนี้ละ มีอารมณ์ให้ทรงอยู่เป็นปกติ

ใช้สังขารเปกขาญาณ เคยทั้งอาการที่เข้ามากระทบกระทั่งจิตในด้านของโลกีย์วิสัย เคยทั้งคำ ชม เคยทั้งคำนิทา เคยทั้งได้มา เคยทั้งเสื่อมไป เคยหมดไม่มีอะไรสนใจ คำนิทาว่าร้ายเกินขึ้น กระทบใจแผล็บ ปล่อยหลุดไปเลย ช่างมันฉันไม่ยุ่งอารมณ์อาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับร่างกาย จะ ป่วยไข้ไม่สบายมันจะแก่ มันจะตายก็ช่างมัน แต่การรักษาพยาบาล การบริหารร่างกายเป็นของ ธรรมดา ถือว่าทำตามปกติ

ถ้าเขาจะถามว่า ถ้าทำจิตใจได้อย่างนี้ยังสุขบุญหรือไหม ยังกินหมากไหม ยังต้องใช้ของที่เคย ใช้กับร่างกายไหม ก็ต้องตอบว่าใช้ตามปกติ เขาไม่ได้คิด แต่ร่างกายต้องการ เหมือนกับ พระพุทธเจ้าที่เป็นพระพุทธเจ้าแล้วยังฉันทอาหารเรื่องอะไรที่ประสาทต้องการเป็นเรื่องธรรมดาที่ต้อง บำรุงโดยประสาท เพื่อเราจะเอาไว้ใช้เป็นประโยชน์ เหมือนกับคนที่ลงเรือรั่วเพื่อหวัดจะข้ามฟาก ถ้าขณะใดที่ยังอาศัยเรืออยู่ เมื่อน้ำมันรั่วขึ้นมาเราก็ต้องอุด มันผุดตรงไหนก็ต้องทำนุบำรุงซ่อมแซม ไม่ใช่ปล่อยให้มันรั่วให้มันพังไปจนกว่าเราจะขึ้นฝั่งได้

ใช้ปัญญาพิจารณาให้เห็น ค่อยๆ คิด ค่อยๆ นึก เห็นตามความจริง เราเรียกหาความเจริญกัน ในหลักพระพุทธศาสนา ไม่ใช่จะมานั่งโกหกมดเท็จตนเอง ถ้าเห็นตัวเราแล้วก็เห็นบุคคลอื่น ดูหา ความเป็นจริงให้พบ จนกระทั่งจิตสลดคิดว่า

ร่างกายของคนและสัตว์เต็มไปด้วยความสกปรกจริง ๆ

ร่างกายของคนและสัตว์มีทุกข์จริง ๆ

ร่างกายของคนและสัตว์หาความเที่ยงไม่ได้จริง ๆ

มันมีการสลายตัวไปในที่สุด

ไม่มีใครจะบังคับบัญชาร่างกายให้มีสภาพทรงตัว

ไม่มีใครจะกล้าจะแสดงว่าเราเป็นเจ้าของร่างกายจริงจังโดยการบังคับให้ทรงตัวได้

ในเมื่อร่างกายมันไม่ใช่ออย่างนี้เราจะไปเฝ้ามันเพื่อประโยชน์ในโลกีย์วิสัยทำไม

เมื่อร่างกายมันเป็นของสกปรก มันก็เป็นของไม่เที่ยง มีอนัตตา คือสลายตัวไปในที่สุด จิตก็ไม่ยึดมั่นถือมั่น ไม่ผูกพันในรูปกายใด ๆ ทั้งหมด จะเป็นที่มีชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ตาม เห็นว่าไม่เป็นสาระ หรือว่าไม่เป็นแก่นสาร มันมีแต่ความสกปรก เครื่องประดับที่แต่งกายเป็นของหลอกลวง ไม่มีอะไรดี ผ่าพอนท่อนสไปหามาแล้วอย่างดี สีสดสวยเดี๋ยวก็ทรุด. โทรม ความจริงนี้กว่าสวมแล้ว ก็เก็บ จะใช้ใหม่ก็ต้องซักต้องฟอก นี่แสดงว่ามันสกปรก เครื่องอาภรณ์ต่างๆ ก็คอยปิดคอยลี้ซัด เกลา ทำลายสิ่งสกปรกอยู่เสมอ ทีนี้อะไรมันเป็นของสะอาด เป็นอันว่าวัตถุที่ดีสิ่งที่มีชีวิตที่ดี มันก็ของไม่สะอาดทั้งหมด จิตคิดอย่างนี้ให้มันเป็นปกติ จิตก็ตัดความรักเสียได้

ลักกายทิฐิ ตามแบบท่านอธิบายไว้ในหลักสูตรนักเรียนชั้นโท เป็นคำอธิบายถึงอารมณ์พระอรหันต์ ถ้าจะปฏิบัติกันตามลำดับแล้วต้องใช้อารมณ์ตามลำดับคือ ใช้อารมณ์ ขั้นต้น ขั้นกลาง และขั้นสูงสุด

อารมณ์หรือการปฏิบัติตนหนึ่งนรก จนนรกตามไม่ทันต่อไปทุกชาติ นั่น มีอารมณ์โดยย่อดังนี้

๑. มีความรู้สึกว่าชีวิตนี้ต้องตายแน่
๒. ยอมรับนับถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้า
๓. ฆราวาสมีศีล ๕ ทรงอารมณ์เป็นปกติ

ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นอารมณ์ในขณะที่ปฏิบัติ เมื่ออารมณ์ทรงตัวแล้ว อารมณ์ที่ปักหลักมั่นคงอยู่กับใจจริง ๆ ก็เหลือเพียงสอง ที่ท่านเรียกว่า องค์ ก็คือ

๑. ยอมรับนับถือพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ สาวกของพระพุทธเจ้ามั่นคงจริง
๒. มีศีล ๕ บริสุทธิ์ผุดผ่องจริง

เพียงเท่านั้น นรกก็ดี อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน เราผ่านได้ ไม่ต้องไปอยู่หรือเกิดในเขตนี้อีกต่อไป ถ้าจะถามว่า บาปกรรมที่ทำแล้วไปอยู่ไหน ก็ต้องตอบว่ายังอยู่ครบ แต่เอื้อมมือมาจูดกระซากลากลงไม่ถึง เพราะกำลังบุญเพียงเท่านั้น มีกำลังสูงกว่าบาป บาปหมดโอกาสที่จะลงโทษต่อไป

ความจริงพระโศดบันไม่ไช่ของสูง เป็นของธรรมดา ที่เรียกกันว่า ชาวบ้านชั้นดี ท่านพระอริยะเบื้องสูงท่านกล่าวว่า ธรรมที่จะทำให้คนเป็นพระโศดบันเหมือนกับเด็กเล่น คือเป็นของทำง่าย ๆ มีพรหมวิหาร ๔ ประจำใจ เราก็เป็นพระโศดบันได้แบบสบาย ถ้าเรามีความฉลาด แต่ถ้าหากว่าเราโง่ ปล่อยให้จิตเป็นทาสของกิเลส ยังมีอารมณ์อิจฉาริษยาบุคคลอื่น อยากจะพิฆาตเช่นฆ่าทำลายบุคคลอื่นให้มีความทุกข์ ขาดความเมตตาปราณี มีอารมณ์อิจฉา มีอารมณ์หวั่นไหวในกฎของกรรม อันเป็นสิ่งธรรมดา อันไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ อย่างนี้ป่วยการ จะกล่าวไปไปถึงพระโศดบัน แม้แต่เราจะเป็นคนก็ยังเป็นไม่ได้ เพราะจิตเป็นวิสัยของอบายภูมิ คือเป็นวิสัยของสัตว์นรก เป็นวิสัยของเปรต เป็นวิสัยของอสุรกาย เป็นวิสัยของสัตว์เดรัจฉาน ฉะนั้นอารมณ์ประเภทนี้ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ทั้งภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา จงเว้นเสียทรงพรหมวิหาร ๔ ให้เป็นปกติ

สักกายทิฐิ เอาตัวนี้เข้ามาตั้งต้นก่อน อารมณ์ขั้นต้นของพระโศคาบัน กับสภิกาทคามิ ท่านมีความรู้สึกที่ชีวิตนี้ต้องตาย และบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรก็ดี ญาติโยมพุทธบริษัทก็ดี มีความรู้สึกเหมือนพระโศคาบัน สภิกาทคามิใหม่ ท่านมีความรู้สึกตัวท่านเอง ท่านจะตายใหม่ แต่ก็บางทีหลาย ๆ ท่านอาจจะลืม

ต่อแต่นี้ไปเรามาตั้งต้นกันใหม่ดีไหม ว่าต่อไปนี่ก่อนจะหลับเราจะคิดไว้ว่าหลับคราวนี้จะได้ตื่นเห็นพระอาทิตย์วันใหม่หรือไม่ก็ไม่ทราบ เราอาจต้องตายระหว่างการหลับหรือก่อนสว่างก็ได้ พอสว่างแล้วตื่นขึ้นมา ก็มีความรู้สึกที่เราจะได้เห็นกลางวันของวันนี้หรือไม่ก็ไม่ทราบ เพราะชีวิตในช่วง ๑๒ ชั่วโมง ของกลางวันเราอาจจะตายก่อนก็ได้ ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า ชีวิตเป็นของไม่เที่ยงแต่ความตายเป็นของเที่ยง เรื่องความตายนี้บรรดาท่านพุทธบริษัทจงอย่าคิดว่าคนคิดถึงความตายนี้ ต้องงอมืองอเท้าไม่ทำมาหากิน ไม่สั่งสมความดี อันนั้นผิดองค์สมเด็จพระธรรมสามิสรทรงแนะนำว่า คนที่นึกถึงความตายนี้ เขาเป็นคนแก่ล้าก้า ประกอบกิจการงานทุกอย่างตามหน้าที่ครบถ้วน เพราะไม่แน่ใจว่าจะตามเมื่อไร

หากว่าเราไม่ประมาทในชีวิต คิดว่าอาจจะตายวันนี้ไว้เสมอ เราก็หาทางรวบรัด สิ่งใดที่จะสร้างทรัพย์สมบัติให้เกิดขึ้น สำหรับทำบุญรอนไว้เพื่อเราในยามป่วยหรือยามแก่ ถึงเวลาที่มันตายไปแล้วลูกหลานไม่ลำบากในการจัดการศพหรือการเป็นอยู่ในเบื้องหน้า เราก็หาทรัพย์สมบัติมาตามกำลังที่จะพึงหาได้ หากเพิ่มเติมความสามารถด้วยความไม่ประมาทในชีวิต อย่างนี้ถ้าบังเอิญมันยังไม่ตายทรัพย์สินที่เราหาได้ก็จะสร้างความสุขให้เกิดขึ้นกับเราในปัจจุบัน ในเมื่อเราคิดว่าเราจะตายแล้ว รู้ว่าตายแล้ว ถ้าทำความชั่ว จิตชั่วเราต้องไปอบายภูมิ มีการเกิดเป็นสัตว์นรก เป็นต้น เราก็จะละจาก ความชั่วนั้น ตั้งหน้าทำดี พุทธดี คิดดี คนที่ทำดี พุทธดี และคิดดี คนประเภทนี้เป็นที่รักของคนทุกคนในโลก

คำว่า วิจิติจฉา ที่แปลว่า สงสัย คือสงสัยในความดีของพระพุทธเจ้า สงสัยในความดีของพระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า สงสัยในความดีของพระอริยสงฆ์ มีพระอรหันต์ เป็นต้น สงสัยว่าพระพุทธเจ้านะมีจริงหรือไม่จริง ถ้ามีจริง ๆ พระพุทธเจ้านะดีไหม คำสอนของพระองค์ดีจริง ๆ หรือเปล่า นี่สงสัย สงสัยคำสั่งสอน นี่สงสัยพระธรรมเลย แล้วสงสัยว่าพระอริยสงฆ์ในพระพุทธศาสนานี้มีหรือไม่มี หนัก ๆ เข้าก็เลยคิดว่าไม่มี เพราะตัวสงสัยพระพุทธเจ้าจริง ๆ ก็ไม่มีพระไตรปิฎกที่มีอยู่อ่านกันอยู่ ก็เป็นพระไตรปิฎกโกหกมดเท็จ ใครเขียนขึ้นมาก็ไม่รู้ ก็เขียนแบบโกหกขึ้นมาว่าโลกนั้นมี โลกนี้มี ระลึกชาติไม่ได้ จิปาถะกันไป เลยสงสัยพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาที่เขาบอกว่า พระสงฆ์นะเราร้อน เพราะพระไม่เห็นจะทำอะไรได้แต่บิณฑบาต แล้วก็กิน กินแล้วก็นอน นอนแล้วก็บิณฑบาตแล้วก็บอกบุญบ้าง ขอบุญบ้างเรียไรกันบ้าง จิปาถะมีแต่พูดไปพูดมาแล้วก็พูดไป ไม่เห็นมีอะไรให้เกิดประโยชน์ นี่ไม่สงสัยนะ เลยไม่เชื่อเสียเลย ลักษณะอย่างนี้เป็นสังโยชน์ ข้อที่ ๒ ที่ทำให้คนเราต้องลงอบายภูมิ ของยืนยันทว่า ถ้ามีอารมณ์อย่างนี้ต้องลงอบายภูมิ เป็นสัตว์นรก เป็นเปรต เป็นอสุรกาย เป็นสัตว์ดิรัจฉาน แน่นนอน

ศีลพตปรามาส คือปฏิบัติศีลให้ครบถ้วนทุกประการด้วยความเต็มใจ การปฏิบัติศีล
ครบถ้วนสำหรับฆราวาส มีศีลห้าใช้ได้แน่นอน ถ้าจะทำคนให้ดีจริงๆ ก็มีกรรมบถ ๑๐ ด้วย ถ้ามีทั้ง
ศีลห้ามีทั้งกรรมบถ ๑๐ อย่างนี้มีความสุขอย่างยิ่งทั้งปัจจุบันและสัมปรายภพ ถ้าปฏิบัติตนได้อย่าง
นี้ องค์สมเด็จพระพรมหามุนี คือพระพุทธเจ้าทรงยืนยันว่าท่านทั้งหลาย เมื่อตายแล้วจากชาตินี้ก็ดีหรืออีก
กัชาตีกี่ดี จะไม่พบกับคำว่าอบายภูมิเลย การเกิดเป็นสัตว์นรกก็ดี เป็นเปรตก็ดี เป็นอสุรกายก็ดี ไม่มี
สำหรับท่าน แม้แต่สัตว์เดรัจฉานก็ไม่เกิดในแดนนั้น จำเวียนว่ายตายเกิดเฉพาะการเกิดเป็นคน เป็น
เทวดาหรือพรหมเท่านั้น

คำว่าถ่อมลงคนต้นข่าคือ ไม่มีความมั่นใจในตนเอง มีข่าวว่าดีที่ไหนไปที่นั่น ส่วนข้อวัตร
ปฏิบัติก็ไม่มีอารมณ์ทรงตัว ใครว่าอย่างไรดีทำตามนั้น ในที่สุดก็กลายเป็นคนจับจด ไม่มีอะไร
แน่นอนจริงจัง ผลที่ได้รับก็เหลวทั้งเรื่องตลอดชีวิตเห็นมามากมายแล้ว คนอย่างนี้ท่านเรียกว่า คนขาด
สัญญา คือความจำ และไร้ปัญญา คือไร้ความคิดความฉลาด จะว่าโง่เฉยๆ ก็ไม่แน่ใจนักว่า ถ้าจะ
พูดว่าโง่เกมหยิ่งเห็นจะพอไปได้

พระอนาคามีสิ่งที่เพิ่มสำคัญที่สุดในด้านสมถภาวนา สำหรับวิปัสสนาภาวนาต้องเป็นไป
ตามปกติ คือต้องพิจารณาขั้น ๕ ว่าไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกมันก็ไม่ใช่เรา
ไม่ใช่ของเรา ตัวนี้มีกำลังทรงตัวมากขึ้น อารมณ์ที่เพิ่มเข้ามาพิจารณาอีก นั่นก็คือ กายคตานุสสติ กับ
อสุกกรรมฐาน ตอนนี้ต้องมีอารมณ์ทรงตัว ทรงตัวมากขึ้นกว่าพระสกิทาคามี เพราะเป็นการตัดกาม
ราคะให้เด็ดขาด ควบกับวิปัสสนาญาณแล้วก็ใช้พรหมวิหารและกสิณ ๔ เครื่องครัดยิ่งขึ้น คำว่า เครื่องนี้
ไม่ใช่ว่านั่งหลับตาทั้งวันทั้งคืน อย่างนี้ใช้ไม่ได้ หลับตาทั้งคืนทั้งวันนี้ใช้ไม่ได้ ต้องอารมณ์ปกติมันมี
ความรู้สึกอยู่ คืออารมณ์ปกติของกายเห็นว่าร่างกายสกปรก มันเป็นขึ้นเป็นท่อน เหมือนกับส้วมเดิน
ได้ แล้วก็การโกรธกันการพยายามกันไม่มีประโยชน์อะไร คนเต็มไปด้วยความทุกข์ มันต้องแก้ ต้อง
เจ็บ ต้องตายอยู่แล้ว

สำหรับ กายคตานุสสติ และ อสุกกรรมฐาน นี้สำหรับพระอนาคามีต้องพิจารณาควบคู่กันไป
กับ สักกายทิฐฐิ พิจารณาให้จิตทรงตัว ไม่ใช่ว่าจะไปนั่งหลับตาเป็งนะ กลางวัน กลางคืน ตื่นอยู่
หลับอยู่ หลับตาอยู่ ทำให้จิตเสมอกัน เห็นสภาพตามความเป็นจริง มองเห็นคนปั๊บ ให้เห็นทะเลเข้าสู่
ไปถึงภายในเลย จิตนี้เข้าไปภายในว่าคนทุกคนเต็มไปด้วยความสกปรก และคนทุกคนเต็มไปด้วย
ความทุกข์ คนทุกคนหาความสุขไม่ได้ ทุกข์เพราะความหนาว ความร้อน ความหิว ความกระหาย
การป่วยไข้ไม่สบาย การทรุดโทรมของร่างกาย มีความปรารถนาไม่สมหวัง มีความตายไปในที่สุด
ทุกข์เพราะประกอบกิจการการงานทุกอย่าง นี่มันทุกข์ทั้งหมด มันเป็นตัวทุกข์ นอกจากทุกข์แล้วมันก็
จะมีสกปรกเสียอีก อันนี้เราจะพึงปรารถนาอะไรกับร่างกายที่เต็มไปด้วยความสกปรก ร่างกายที่เต็มไป
ด้วยความทุกข์ ร่างกายที่หาความเที่ยงแท้แน่นอนไม่ได้ ค่อยๆ ใจพิจารณาจนม้วนไปอยู่อย่างนี้
พยายามให้เห็นตามความเป็นจริงไม่ได้ ให้จิตมันรู้ซึ่งถึงความเป็นจริง ไม่ใช่หนีเล่นๆ หนีจริงๆ หนี
ถึงตัวเราทุกวัน เห็นตัวเราแล้วเห็นคนอื่นง่ายกว่า

การถือตัวว่าถือตนว่าเราเสมอเขาก็ดี เราดีกว่าเขาก็ดี เราเลวกว่าเขาก็ดีเป็นปัจจัยของความทุกข์
ทีนี้เราจะวางใจอย่างไรถึงจะสบาย อาการที่เราจะวางใจในตอนนี้ก็วางใจแต่เพียงว่า ชราปี
ทุกข์ ความแก่เป็นทุกข์ มรณัมปี ทุกข์ ความตายเป็นทุกข์ โสกะปริเทวะทุกข์ โทมะนัส อุ
ปายาส ความเป็นเศร้าโศกเสียใจเป็นทุกข์ ทุกข์มาจากไหน ทุกข์มาจากการเกิด แล้วการเกิดนี้มันมา
จากไหน การเกิดมาจากกิเลสตัณหา อุปาทาน อกุศลกรรม เป็นอันว่า วางใจเป็นกลาง ใครจะดีใคร
จะชั่วอย่างไรก็ช่าง เราทำใจไว้เสมอ เห็นคนใดเขาดี ก็ยินดีกับเขา เห็นคนใดเขาไม่มีความสม่าเสมอกับ
เราโดยธรรมเราก็พอใจ เห็นไรเขาเลวกว่าเรา เราก็แสดงธรรมสังเวยว่าเขาไม่น่าจะประมาทในชีวิต
ควรจะคิดปรับปรุงตัว ควรจะคิดปรับปรุงใจให้มีความสุข เป็นอันว่าเราจะไม่เหยียดหยามใคร เราจะ
ไม่ตีเสมอใครเราจะไม่ข่มขู่ใคร รักษากำลังใจของเราให้เป็นสุข

เราตั้งใจไว้โดยเฉพาะ รักษาอารมณ์ อุปสมานุสสติกรรมฐาน เป็นอารมณ์ว่า เราต้องการพระ
นิพพานในชาตินี้ โดยสรุปตัวท้ายเสียทันทีคือ ตัดอวิชชา ความโง่ มานั่งใคร่ครวญว่า มนุษย์โลกก็ดี
เทวโลกก็ดี พรหมโลกก็ดี เป็นดินแดนที่ไม่พ้นความทุกข์ ความทุกข์มันมีกับเราได้ทุกขณะจิต เรา
เป็นมนุษย์เต็มไปด้วยความร้อน ความหนาว ความหิว ความกระหาย ความปวด ความเมื่อย ป่วยไข้
มีความไม่สบาย มีความตายไปในที่สุด มีการกระทบกระทั่งกับอารมณ์ของชาวโลก เรื่องโลกมนุษย์ไม่ดี
เทวโลกกับพรหมโลกก็พักความคืออยู่ชั่วคราว ไม่มีความหมาย ใจเราต้องการอย่างเดียวคือ พระนิพพาน
มีพระนิพพานเป็นอารมณ์

ถ้าจิตถึงตอนนี้ละบรรดาท่านพุทธบริษัท จิตจะเบามาก เหมือนกับมีความรู้สึกที่เราไม่ได้
อะไรเลย จิตมันสบายๆ กำลังงานที่เราเคยมันคง กคอารมณ์นี้ มีความหนัก มันจะสลายตัวไป แต่
ว่าจิตใจของเรามีความสุข จะกระทบกระทั่งอาการอย่างใดอย่างหนึ่งก็ตามที ไม่มีความรู้สึกว่ามันจะมี
ความลำบาก ไม่มีอะไรที่จะมีความหนัก ไม่มีอะไรที่จะทำจิตใจของเราให้เราร้อน ได้ยินเสียงคนด่าก็
สบายใจ คิดว่าเขาไม่น่าจะทำความชั่ว เป็นปัจจัยของความทุกข์เห็นใครเขาสรรเสริญเรา ก็ไม่มี
ความสุขใดๆ ไม่สั่นคลอน รู้สึกว่าความสรรเสริญไม่มีความหมายเราดีขึ้นมาได้ไม่ใช่อาศัยการ
สรรเสริญ หรือว่าถ้าเราไม่ดี ก็ไม่ใช่อาศัยการแข่งด่าของบุคคลใด ความคิดจะมีขึ้นมาได้ หรือความไม่
ดีจะมีขึ้นมาได้ ก็เพราะอาศัยเราปฏิบัติเท่านั้น ถ้าจิตใจของบรรดาท่านพุทธบริษัททรงได้อย่างนี้เรียกว่า
อรหัตผล

คิหิปฏิบัติ ๑

เป็นอันว่า ธรรมวิภาค ตอนนี้จะไม่พูดกันถึงเรื่องพระนิพพาน แต่ว่าเป็นการปฏิบัติที่องค์
สมเด็จพระสวสดีเห็นว่าถ้าเป็นผู้ครองเรือน คำว่า คิหิปฏิบัติ หมายความว่า เป็นการปฏิบัติของคนผู้
ครองเรือน บุคคลผู้ครองเรือนนั้นถ้าจะพูดกันถึงพระนิพพานให้ชัดก็รู้สึกว่าลำบาก แต่ก็ไม่แน่นัก
เวลานี้ผู้ครองเรือนอาจจะมีกำลังใจดีกว่าผู้ครองวัดก็ได้ จะเห็นว่าบรรดาอุบาสก อุบาสิกาทั้งหลายที่มี
อายุมากก็ดี วัยกลางคนก็ดี ที่เป็นหนุ่มเป็นสาวก็ดี ที่เป็นเด็กก็ฝึกกลับมีความพอใจในการปฏิบัติสม

กรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐานกันมาก ฉะนั้นจงอย่าคิดว่าธรรมชาติขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค ที่สอนมาแล้วเพื่อพระนิพพานจะเหมาะแต่สำหรับพระภิกษุสามเณร เท่านั้นก็หาไม่ ท่านที่เป็นฆราวาสได้เป็นพระอริยเจ้ากันมากมาย ในสมัยขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา จะเห็นว่ามีความที่ท่านที่ฟังเทศน์จากองค์สมเด็จพระภควันต์ สมัยเป็นเด็กอายุ ๗ ปี ก็สามารถบรรลุอรหัตตกันมากมาย แต่นั่นก็เห็นว่าก็อาจจะเป็นการเลือกบุคคลเพราะว่าเป็น บุคคลผู้มีปัญญาดีมีกำลังใจเข้มแข็ง ที่เราเรียกว่ามีบารมีแก่กล้า คำว่าบารมีแก่กล้าหมายถึงว่ามี กำลังใจเข้มแข็ง สามารถจะต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ ที่เขาเรียกว่ากิเลส คือ อารมณ์ของความชั่ว ทำลายให้พินาศไปได้โดยง่าย

ต่อจากนี้ไปก็จะขอพูดถึงเรื่องการปฏิบัติเพื่อความเหมาะสมในฐานะ ที่เป็นฆราวาสธรรมดา คือชาวบ้านธรรมดา ก็ไม่พูดกันถึงว่าเป็นนักบุญนักกุศล นักวัดนักวา หรือว่าเป็นนักธรรมะชั้นโมกขิณไป ที่นี้องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาตรัสไว้เฉพาะชาวบ้านธรรมดา ๆ จริง ๆ นี้จะเห็นว่าพระพุทธเจ้าไม่ใช่จะรู้แต่เรื่องพระนิพพานเท่านั้น สมเด็จพระภควันต์ก็ทรงมีความรู้ความเหมาะสมเพื่อชาวบ้านธรรมดาด้วย ต่อนี้ไปก็จะขอแนะนำวิธีปฏิบัติหมวดแรกที่จะนำมาแนะนำท่าน เป็น หมวดแรกจริง ๆ ท่านพูดถึงศีล ๔ (กรรมกิเลส) กระผมก็จะขอหลีกเลี่ยง เพราะข้างหน้าจะมีศีล ๕ ถ้าเรามาพูดถึงศีล ๔ แค่นี้ รู้สึกจะเบาเกินไป ผมจะหลีกเลี่ยง จะขึ้นต้นด้วย อบายมุข เสียเลย

หมวดนี้ท่านเรียกว่า อบายมุข คำว่า อบายมุข ท่านแปลงมาว่า เหตุเครื่องฉิบหาย ๔ อย่าง เหตุที่เป็นเหตุให้สร้าง ความฉิบหาย ใจคำว่าฉิบหายนี้ขอได้โปรดอย่าถือว่าเป็นของหยาบ เป็นศัพท์ธรรมดาของภาษาบาลี คำว่าฉิบหายนี้หมายความว่าหาความดีอะไรไม่ได้เลย ถ้าคนใดมีกำลังใจ พอใจในเหตุ ๔ ประการนี้แล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วถือว่า ท่านผู้นั้นเข้าถึงความฉิบหายคือหมดความดี ไม่ต้องเอาถึงความดีของเป็นพระเป็นเณร นักปฏิบัติสมภาวนาแม้แต่ความดีอย่างคนธรรมดาที่ดีไม่ไหว อบายมุข ๔ ประการ คือเหตุของความฉิบหาย ๔ ประการ นั่นก็คือ

๑. ความเป็นนักเลงหญิง ความจริงความเป็นนักเลงหญิงที่พูดเฉพาะผู้ชายนะ ถ้าจะพูด อย่างผู้หญิงบ้างก็ต่างเรียกว่า เป็นนักเลงชายนักล่าชาย ถ้าผู้ชายก็เป็นนักล่าหญิง เป็นอันว่า เป็นคนเจ้าชู้ไม่มีเขต มีความปรารถนาในความรักหาที่สุดไม่ได้ ถ้าเป็นอย่างนี้ องค์สมเด็จพระจอมไตรตรัสว่า หาความดีไม่ได้ คนประเภทนี้ไม่มีดี ทั้งนี้เพราะอะไรละ ถ้าหากว่าเป็นคนที่มีความรักมาก มีสามีมากมีภรรยา มาก ฐานะความเป็นอยู่ของตัวมันก็หมด อย่างที่โบราณท่านกล่าวว่า สุรา นารี พาสี กีฬาบัตร เป็นเหตุแห่งความฉิบหาย ถ้าชายคนใดมีภรรยาเกินกว่า ๑ คน ความจริงมีภรรยา ๑ คน นี้ก็รู้สึกว่ามีหนักมาก เพราะนอกจากภรรยาแล้วยังมีบิดามารดาของภรรยา มีพี่น้องของภรรยา ญาติของภรรยา ที่ยังจะเพิ่มความหนักใจ นอกนั้นก็ยังมีลูกไหลออกมาทีละคน สองคน ลูกโผล่ขึ้นมาคนหนึ่งก็ทุกข์ครั้งหนึ่ง โผล่ขึ้นมาอีกคนก็ทุกข์อีกครั้งหนึ่ง ลูกแต่ละคนกว่าจะโตนี้ ต้องใช้อะไรบ้าง มันก็เกิดความหนัก ทรัพย์สินที่เราจะฟังหาเฉพาะคู่ตัวผิวเมีย มันไม่ได้ต้องหาเพื่อลูก ลูกกว่าจะโตมาแต่ละคน ใช้ภาระหนัก คือการหาเงินหาทองทรัพย์สินจ่ายเท่าไร นี่ต้องคิด และประการที่สอง ลูกแต่ละคน

เมื่อเวลาที่จะเข้าการศึกษา ต้องใช้เงินใช้ทองเท่าไร ถ้าเผชิญเป็นลูกคดียังคงอึ้งอัมมัว ถ้ากลายเป็นลูก
อกตัญญูไม่รู้คุณ แล้วพ่อแม่จะบ้าตาย

เมื่อเร็ว ๆ นี้ ไปที่ เชียงราย เวลานั้นที่พูดนี้ เป็นวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๒๑ ไปที่ เชียงราย
เมื่อเดือนก่อนโน้น เห็นจะเป็นเดือนกรกฎาคม ใจแล้วก่อนเข้าพรรษาหนึ่งวัน กลับมาถึงวัดมีคนเขา
บอกให้ฟังว่ามีท่านสุภาพสตรีท่านหนึ่งมีฐานะดีมาก อยู่ในตัวเมืองของ จังหวัดเชียงราย แต่ปรากฏว่า
ลูกของท่านออกไปนอกริตนอกรอย ไปคบเพื่อนที่ไม่น่ารัก นำเงินนำทองไปใช้มาก หายไปนาน วัน
หนึ่งลูกกลับมาบ้าน ท่านก็ดีใจ คิดว่าลูกจะมาอยู่กับท่าน พ่อแม่นี้เป็นอย่างนี้รักลูก แม้ลูกจะเลวจะ
ทรามประการใดก็ตามที่ ท่านก็ยังมีความรัก ก็อาศัยเมตตาปราณีของท่านมาก แต่ว่าลูกกลับทรยศคิด
คิดไม่ซื่อตรง คือไม่รักพ่อไม่รักแม่ เมื่อท่านพ่อและท่านแม่เปลอ กีบโมยเงินไปก้อนใหญ่หน่อย ลัก
เงินออกไปแล้วก็ไปอยู่กับเพื่อนตามเดิมไอ้การไปอยู่นะไม่ใช่เพื่อนธรรมดาจะเป็นเพื่อนผู้ทำลายชาติ
ปรากฏว่าท่านแม่ต้องล้มป่วยลงตาย เสียใจเพราะลูก นี้เพียงแต่เรามีลูกเฉพาะคู่ตั้งหัวเมียสองคน ไม่ถึง
ขั้นเป็นนักเลงหญิง มันก็ยิ่งสร้างความทุกข์ขนาดนี้ ทีนี้ถ้าเป็นผู้ชายคนใดเป็นนักเลงสตรีเจ้าชู้ไม่เลือก
หน้า ทรัพย์สินที่หามา นี่มันก็หมดเพราะว่าการที่จะเอาใจให้คนรักมันต้องมีวัตถุเป็นปัจจัยเอาเป็น
เครื่องล่อไอ้ความรักที่แท้จริงไม่ต้องอาศัยเครื่องล่อ มันก็รักกันได้ แต่ขึ้นชื่อว่าเป็นนักเลงนี้ไม่ใช่รัก
จริง คือรักผ่านไป กลายเป็นประเภทซื้อความรัก ทรัพย์สินที่มีก็จะต้องกลมกลายลงไปในวัน
จะนั้นองค์สมเด็จพระชินศรีจึงตรัสว่าถ้าใครเป็นนักเลงหญิง ผู้นั้นก็เข้าถึงความฉิบหาย เพราะไม่
สามารถจะสร้างตัวให้ทรงตัวอยู่ได้

ก็มีเขาถือกันเมื่อ ๔-๔ ปีที่ผ่านมา เขาบอกว่าคนที่ฟังเพราะเมื่อนี้ไม่ใช่เมียทำให้ฟัง ฟังเพราะ
มีเมียมากเกินไป ไม่มีการยับยั้ง รายได้ที่ทำมาก็ไม่พอจับจ่ายเป็นเหตุให้ล้มละลายเพราะเป็นคนละเลิง
หลงเจ้าชู้ นี่ขอพูดให้ฟังย่อ นะ ก็พูดมากไปซะแล้ว จำให้ดูว่ามีเมียมาก ก็สิ้นเปลือง มีเมียมาก
ความหนักใจมีมาก ไอ้คำว่ามาก ๆ ที่กล่าวมานี้มันเป็นเหตุแห่งความทุกข์ทั้งนั้น แล้วเราจะมีความสุข
จะหาความดีที่ไหน

๒. อบายमुखข้อที่ ๒ สำหรับฆราวาส พระก็ควรจะศึกษา จะได้ไปแนะนำ การเป็นนักเลง
สุรา ความจริงนักเลงสุรานี้ก็ไม่ไหวเหมือนกัน ไอ้คำสุราแต่ละคราวที่เราต้องจับจ่าย ถ้าเผชิญเราต้อง
ดื่มสุราวันละ ๑ บาท เราก็ต้องสูญเสียทรัพย์สินที่เราจะบำรุงความสุขของเรา ไปวันละ ๑ บาท ปี
หนึ่ง ๓๖๕ บาท สิปีละ ๓๖๕๐ บาท แต่ไอ้การดื่มสุราวันละหนึ่งบาทนั้นไม่มีละ ถ้าวันละ ๑๐
บาทแล้วจะว่ายังไง เวลานั้นเขาคิมกันเป็นร้อย ๆ บาท พัน ๆ บาท ถ้าเงินทั้งหลายเหล่านี้ถ้าหากเรา
จะสะสมมันก็ไว้เก็บมันไว้ เป็นเครื่องบำรุงสุขในครอบครัวหรือตัวของเราเองใช้มันเป็นประโยชน์นี้
มันจะเป็นทรัพย์สินที่ทำให้ความสุขให้เกิดขึ้นมามาก การดื่มสุราเมรัยนี้ ดื่มแล้วมันก็ไม่อิ่ม ดีไม่คิมมัน
ชวนเข้าคุกเข้าตาราง เราจะเห็นได้ว่าคุณตระกูลนี้เขาสร้างหลบถนน เราเดินไปนี่เดินผ่านตารางยาก
บางที่จะเข้าไปเยี่ยมใครสักหน่อย เจ้าหน้าที่เขาก็ว่า ยังไม่ถึงเวลาเยี่ยมครับ ต้องเป็นเวลานั้นเวลานี้ แต่
ว่าคนคิมสุราเมรัยมาก ๆ เขามีอิสรภาพ มีอำนาจมาก คุณตระกูลแม้ว่าจะไม่สร้างขวางถนน เขาก็เดิน

เข้าไปง่าย ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าสุราพาไปสร้างให้เกิดเรื่องเกิดราว เป็นอันว่า เงินเสียเปล่าไม่พอ ยังทำลายอิสรภาพไปด้วย เรื่องของสุราข้างหน้ามีมาก สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสโทษของสุราไว้วันนี้ก็พูดเพียงเท่านี้

๓. อบายมุข คือเหตุแห่งความฉิบหาย ข้อที่สาม ได้แก่ ข้อที่สาม ได้แก่ การเป็นนักเลงการพนัน ไอนักเลงการพนันนี้ ท่านทั้งหลาย คุณก็แล้วกันพวกโจรร้ายที่ต้องเข้าคุกเข้าตาราง หนีออกนอกบ้านนอกช่อง มากจากการพนันมาก ถ้าการพนันมีที่ไหน โจรผู้ร้ายมาก ที่นั่น ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าผู้แพ้ย่อมเป็นทุกข์ ผู้ชนะย่อมก่อเวร ถ้าเราเล่นได้ มันก็ได้กำไร ก็อยากเล่นมากใหญ่ ถ้าคนแพ้ทำอย่างไรนอนเป็นทุกข์ จะต้องแก้มือให้ได้ ถ้าหาความสุขไม่ได้ ก็หาด้วยการทุจริต ฉะนั้น นักการพนันที่ไหนมีมาก ที่นั่นมีโจรมาก ที่นั่นมีความเดือนร้อนมาก นักพนันนี้เป็นคนไร้เหตุไร้ผล เป็นคนขาดสติสัมปชัญญะในด้านของความดี นี้เรียกว่าเป็นนักเลงการพนันจริง ๆ นะ ผมเคยเห็นมา บางคนเขามีฐานะหาเข้ากินค่าเป็นคนยากจน แต่หาหามาได้แล้ว แทนที่จะเก็บงำ เอามากินมาใช้ในบ้าน กลับไปเล่นไปเล่นไปกัน ถ้าหากว่าหมดแล้วก็เกิดความเดือนร้อน บ้านนั้นทะเลาะกันไม่หยุด เพราะความกตัญญูที่ไม่มีเงินไม่มีทอง นี่เป็นอันว่าใครเป็นนักการพนันองค์สมเด็จพระภควันต์ตรัสว่าผู้นั้นก็เข้าถึงเหตุแห่งความฉิบหายเหมือนกัน

๔. เหตุแห่งความฉิบหายข้อที่สี่ ได้แก่ การคบคนชั่ว การคบคนชั่วหรือมิตรชั่วนี้มีความสำคัญมาก ว่าคนเราดี ๆ พระพุทธเจ้ากล่าวว่าการคบคนเช่นใดย่อมเป็นเหมือนคนเช่นนั้น คุณตัวอย่างของ องคุลิมาล แต่ความจริงท่าน องคุลิมาล นี้ประวัติท่านเป็นคนดีมาก เป็นคนมีระเบียบเรียบร้อย นบอบมีความกตัญญูรู้คุณบิดามารดา เป็นคนมีปัญญาดี แต่อาศัยไปคบกับอาจารย์เลวและอาศัยที่เพื่อนลูกศิษย์ด้วยกันมรความอิจฉาริยา อาจารย์จึงได้ยุให้ องคุลิมาล ฆ่าคน ว่าฆ่าคนได้ถึงพันคนเมื่อไหร่ จะให้ความรู้พิเศษ คนที่มีความสามารถอยู่แล้ว ก็อยากมีความสามารถยิ่งขึ้นไป และการฆ่าคนนั้นถือว่าเป็นการยกกรฐ ท่านไม่รู้คิดว่ามันดี จึงทำ ในที่สุดท่านก็ ก็กลายเป็นโจรร้าย นี่อาศัยการที่เป็นโจรร้ายของ องคุลิมาล เพราะว่าคบคนไม่ดี คือครูเลว

ต่อมาเมื่อพบองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว สมเด็จพระประทีปแก้วทรงเตือนว่า องคุลิมาล เราหยุดแล้ว ท่านยังไม่หยุดหรือ เพียงเท่านั้น ท่านหมายความว่า เวลานี้เราหยุดจากบาปกรรมลามกแล้ว เรายังไม่หยุดหรือ อาศัยที่เป็นคนดี ฟังพระคำรัสขององค์สมเด็จพระชินศรีเพียงเท่านั้นได้รู้สึกตัว ทั้งมีคทั้งพวงนิ้วมือของคนที่เขาคล้องคอไว้ วิ่งเข้าไปกราบองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา สมเด็จพระผู้พระภาคเจ้าทรงให้โอวาสนเล็กน้อย ท่านก็ขอบวช บวชแล้วท่านก็เป็นพระอรหันต์

นี่แหละบรรดาท่านนั้นหลายการคบมิตรนี้มีความสำคัญ หากว่าเราคบเพื่อนดีก็เป็นศรีแก่ตัว คบเพื่อนชั่วก็พาเสียด้วยเหตุอนาปการ

เป็นอันว่า อบายมุข ทั้ง ๔ ประการตามที่กล่าวมา จงอย่ามีในใจของท่านทั้งหมด คือ หนึ่ง ความเป็นนักเลงหญิง หญิงก็อย่าเป็นนักเลงชาย สองอย่าเป็นนักเลงสุราเมรัย สามอย่าเป็น นักเลงการ

พจน์ ล้อย่า คบคนชั่วเป็นมิตร เวลานี้เขอะ คบคนชั่วเป็นมิตร จนกระทั่งคิดไม่อยากศึกษา เพื่อประโยชน์ข้างหน้า หวังความเป็นใหญ่ สำหรับ อาบายมุข ๔ ประการ ของจบเพียงเท่านี้

ต่อจากนี้ไปขอต่ออีกหน่อย เวลาเหลืออีก ๑๐ นาที ท่านเรียกว่า ทัศนคติที่มีกตประโยชน์ คือ ประโยชน์ในปัจจุบัน ๔ อย่าง นี่หมายความว่าถ้าปฏิบัติอย่างนี้สำหรับนรवासจะมีประโยชน์ ในปัจจุบัน ความจริงคำสอนขององค์สมเด็จพระทรวงธรรม ไม่ว่าสอนธรรมเพื่อมรรคผลก็ดี หรือ ประโยชน์ใด ๆ ก็ดี สมเด็จพระชินศรีหวังให้มีผลในชาตินี้ ไม่ใช่ต้องการผลในชาติหน้าหรือวันหน้า ไม่มีความจำเป็น อย่าไปสนใจกับวันเวลาและอาการที่มันยังไม่มาถึง จงสนใจกับเวลาที่เรายังอยู่ ที่กำลังมีความรู้สึกลอย ๆ ถ้าขณะนี้อยู่ตลอดเวลา จะขอพูดตามที่เคยพูดว่า อารมณ์ของเรามีเฉพาะปัจจุบัน อนาคตมันยังอยู่ไกล ยังมาไม่ถึง เราทำอารมณ์ของเราเวลานี้ให้ดี ละก็คิดตลอดไม่มีคำว่าชั่ว

นี่ขอพูดถึง ทัศนคติที่มีกตประโยชน์ในปัจจุบัน ท่านบอกว่า

๑. อุภูฐานสัมปทา ถึงพร้อมในความมัน คือความขยันหมั่นเพียร คือ ในการประกอบ การเครื่องเลี้ยงชีวิตที่ดี ในการประกอบอาชีพที่ดี ในการศึกษาเล่าเรียนที่ดี ในการทำหน้าที่การงานของตน ก็ดี อย่างที่องค์สมเด็จพระชินศรีตรัสไว้ในพระบาลิมงคลสูตรว่า อนากุลา จะ กัมมันตา เอตัมมังคล มุตตมัม ชื่นชื่อว่าการงานทุกอย่างตามหน้าที่ ที่เราจะพึงทำ จะเป็นการขยันหมั่นการทำงานเพื่อการเลี้ยงชีพ การงานเพื่อการศึกษา การงานอะไรก็ตาม ชุระและหน้าที่ทั้งหมด จงมีความขยันหมั่นเพียรอย่า ท้อถอย คิดเสียว่า ถ้าว่าเราจะมีความสุขได้ ก็เพราะประโยชน์แห่งการประพฤติปฏิบัติ ความขยันหมั่นเพียรนี้จะสร้างความสุขให้เกิดขึ้นกับเรา เพราะมันจะได้ผลเป็นเครื่องตอบแทน นี่เป็นอันว่า ถ้าเรามีความขยันนี้พระพุทธเจ้าบอกว่าจะมีความสุข คนขี้เกียจหาความสุขได้ยากแน่

๒. อารักขสัมปทา เมื่อเรามีความขยันหมั่นเพียร ได้ของมาแล้ว ได้เงินมาแล้ว ได้วิชา ความรู้มาแล้ว และได้การงานแล้ว จงรักษาไว้ให้ดี ด้วยการประพฤติดีประพฤติกุศล คือเมื่อได้ทรัพย์ มาแล้วก็เก็บ อารักขสัมปทา เรียกว่าเตรียมพร้อมในการรักษา คือ รักษาทรัพย์ที่แสวงหามาแล้ว รักษาไว้ให้ดี อย่าใช้สุรุ่ยสุร่ายในเรื่องที่ไม่จำเป็น แล้วก็ระวังอย่าให้ อันตรายมันเกิดขึ้น อย่าเป็นคน ประมาทแม้แต่การงานที่เราได้แล้วก็เช่นเดียวกัน จงอย่าคิดว่า การงานนี้ไม่ดี การงานนี้ไม่มีประโยชน์ ต้องคิดว่าการทำงานทุกอย่างที่เราจะพึงหามาได้ มันหาได้มายาก มีหลายท่านด้วยกันที่เคยเห็น พอได้ งานได้การแล้วกลับเป็นคนประพฤติกุศลขี้เกียจทำงานทำการบ้าง หนึ่งงานเลี้ยงงานเสียบ้าง อย่างนี้ใน ที่สุดเจ้าหน้าทีหรือผู้ใหญ่ในสถานที่นั้นก็รังเกียจ ถ้ายังเป็นบริษัทห้างร้านหรือว่าคนที่ประกอบอาชีพ โรงงานต่างๆ เขาไม่ต้องการคนงานขี้เกียจ ไม่รักษาผลประโยชน์ของเขา เขาก็ไล่ไปในที่สุดไม่มีงาน จะทำ เงินก็ไม่ได้ ฉะนั้นองค์สมเด็จพระจอมไตรกล่าวว่า เมื่อเราเป็นคนขยันในด้านของความดี ก็จง รักษาผลของความดีของเราไว้ คืออย่าให้ผลของความดีมันสลายไป ทรงความดีไว้ ความดีในการขยัน ในการประกอบอาชีพ ความดีในการขยันในการศึกษาเล่าเรียน ความดีในการขยันในกิจธุระ เรารักษา เอาไว้ให้ทรงตัว ได้ผลความดีเกิดแล้ว รักษาไว้ ไม่ใช่ในสิ่งที่ไม่จำเป็น อย่างนี้เราจะมีความสุข คือผล ที่ได้ในปัจจุบัน

๑. ข้อที่สาม องค์สมเด็จพระทรงธรรม์ตรัสว่า กัลยาณมิตรตจก จงคบแต่คนที่ดีเป็นเพื่อน อย่าคบคนชั่วเป็นเพื่อน ถ้าเราจะรู้ว่าคนชั่วมันมีสภาพเป็นอย่างไรก็หลบเข้าไปดู อบรมมุข ก็แล้วกันว่าเขาเป็นนักเลง ถ้าชายเป็นนักเลง หญิง หญิงเป็นนักเลงชาย นี่ชั่วไม่ดี มีความรักไม่มีขอบเขตพา ฟัง แล้วเป็นนักเลงดื่มสุราเมรัย สูบเฮโรอีน ไม่ดี เป็นนักเลงการพนัน ไม่ดี เป็นคนชั่ว มีความอกตัญญูไม่รู้คุณพ่อคุณแม่ ไม่รู้คุณบิดามารดา ไม่รู้คุณประเทศชาติ หวังจะทำลายชาติ อย่างนี้ไม่ดี ไม่ซื่อสัตย์ต่อมิตร คนอย่างนี้้องค์สมเด็จพระชินศรีบอกว่ จงเลี้ยงอย่าคบ จงคบแต่คนที่มีความขยันหมั่นเพียร มีความกตัญญูรู้คุณ รู้จักเก็บหอมรอมริบ มีความประพฤติเรียบร้อย ตั้งอยู่ในระเบียบวินัย กฎข้อบังคับไม่คื้อด้านตั้งอยู่ในโอวาทของบิดามารดาตั้งอยู่ในโอวาทความดีที่ครูบาอาจารย์สั่งสอนคนเหล่านั้นมีความเคารพพระเบียบประเพณีนิยมในท้องถิ่น เคารพกฎหมายของบ้านเมือง เคารพกฎข้อบังคับของหมู่คณะ เคารพบิดามารดา มีความรักกตัญญูรู้คุณบิดามารดา ครูบาอาจารย์และประเทศชาติ มีความหวังดีต่อเพื่อน คนประเภทนี้ควรคบ เมื่อคบแล้วเราก็จะมีแต่ความสุข

๔. สมชีวิตา ท่านบอกว่าเลี้ยงชีวิตตามสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้อันนี้มีความสำคัญมาก มีเงินเดือน ๓๐๐ จ่าย ๔๐๐ ก็เสร็จ มีเงินเดือน ๑๐๐๐ จ่าย ๒๐๐๐ ก็เสร็จ ฉะนั้น เมื่อเราหาได้น้อยเราก็ใช้น้อยตามความจำเป็น เว้นไว้แต่ว่าถ้ามันเกิดการป่วยไข้ไม่สบาย เกิดการทุกข์เวทนาหนัก มันจำเป็นจะต้องหาเป็นพิเศษนี่ก็เป็นเรื่องจำเป็น ถ้าไม่จำเป็นแล้ว เรามีบาท เรามีบาทเราก็กินบาท เขามีสิบบาทเขากินสิบบาท เขามีกับข้าวชั้นดี อาหารราคาแพง เรามีอาหารราคาถูก เราก็ครองชีวิตไว้ เสื้อผ้าใช้ราคาแพง แต่ใช้เสื้อฝ้ราคาถูกก็ปกปิดความอายของร่างกายได้ ถ้าจิตใจมีความสันโดษยินดี และมีสติสัมปชัญญะทรงตัว รู้ฐานะของตัวเองอย่างนี้ ไม่ใช่ให้เกินพอดี องค์สมเด็จพระชินศรีกล่าวว่ชาตินี้ทั้งชาติก็จะมีความสุข

บรรดาท่านภิกษุ สามเณรทั้งหลาย ท่านอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย สำหรับคิหิปฏิบัติ คือข้อปฏิบัติของฆราวาสที่องค์สมเด็จพระบรมโลกนาถทรงแนะนำว่กันมาได้เพียงแค ๒ หมวด เวลาที่หมดเสียแล้วสำหรับวันนี้ ขอลาก่อนขอความสุขสวัสดิ์จึงมีแต่ท่านผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์

คิหิปฏิบัติ ๒

ข้อปฏิบัติที่ฆราวาสจะพึงปฏิบัติเพื่อความขุขในปัจจุบัน เป็นข้อปฏิบัติที่้องค์สมเด็จพระทรงธรรม์บรมศาสดาตรัสไว้พอดีๆ กับชาวบ้านที่หวังความสุข แต่ความจริงถ้าชาวบ้านเขาปฏิบัติได้ ถ้าชาววัดปฏิบัติไม่ได้ก็เห็นจะเลวเกินไปเพราะว่้องค์สมเด็จพระจอมไตรตรัสไว้อันดับต่ำที่สุด วันนี้ก็จะขอพูดต่อจากเมื่อวาน คือไม่ใช่ต่อกัน เป็นอีกหมวดหนึ่ง เป็นหมวด ๔ เหมือนกัน

หมวดนี้ ให้นำมา สัมปรายกัถลประโยชน์ คือประโยชน์ในภายหน้า ๔ ทรงให้ปฏิบัติประโยชน์สำหรับภายหน้า แต่ทำให้ดีในวันนี้ะ การปฏิบัติ ปฏิบัติขณะนี้แต่ว่ความดีนี้จะให้ผลในกาลข้างหน้าต่อไป คำว่กาลข้างหน้านี้ อาจจะเป็นข้างหน้าคือวันพรุ่งนี้ หรือเดือนหน้า ปีหน้า แม้แต่ชาติหน้าก็ยังได้ แต่ความจริง ผลพิจารณาแล้วว่ถ้อยคำของ้องค์สมเด็จพระประทีปแก้วทรง

แนะนำไว้ ณ ที่นี้ ทำเดี๋ยวนี้ แล้วก็คิดต่อไปถึงข้างหน้าด้วย ก็ขอพูดถึงตามหัวข้อของท่านเลยว่า สัมปรายกัตถประโยชน์ คือ ประโยชน์ในภพหน้า ๔ อย่าง นั่นก็คือ

๑. สัทธาสัมปทา ถึงพร้อมด้วยศรัทธา คือเชื่อในสิ่งที่ควรเชื่อ เช่นเชื่อว่าทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ นะครับ ความจริงเรื่องศรัทธาความเชื่อนี้ เป็นเรื่องใหญ่ ถ้าเราจะเฉยๆ โดยใครพูดอะไรแนะนำอะไรแล้วก็เชื่อเสีย อย่างนี้คนที่ถูกหลอก ถูกดวงนี้มีเยอะก็เพราะเป็นคนไม่จำ คือหนักมาในความเชื่อ เห็นใครเขาพูดคิดพูดดีหน่อย มีรางวัลนิดมีรางวัลหน่อยก็เชื่อเขาเวลานี้ทางหน้าหนังสือพิมพ์ก็ดี ข่าวทางวิทยุก็ดี จะเห็นได้ว่าคนที่หลงใหลใฝ่ฝันเรื่องความเชื่อนี้ ต้องเสียหายนามาย คือเชื่อเพราะว่าไร้ปัญญา น้อมใจเชื่อตัวอย่างเช่นจะไปทำงานที่ตะวันออกไกลหรือตะวันออกกลาง จะต้องเสียเงินกันเป็นพันเป็นหมื่นก่อนจะไป ไม่มีเงินไม่มีทอง ก็กู้ยืมเขาไป ในที่สุดก็ถูกเขาหลอกเขาลวง ถึงกับตัวเกือบตายเพราะไม่มีกิน ไม่มีค่าเครื่องบินจะกลับอย่างนี้ก็มีมาก สำหรับในประเทศไทยเองก็มี ไปหลอกสาวเหนือมาบ้าง สาวภาคอีสานบ้าง สาวภาคกลางบ้าง หลอกกว่าจะมีงานทำ แล้วก็ส่งเขาไปสู่ช่องโสมถณี ต้องขายตัว ความจริงการขายตัวประเภทนั้น ถ้าผลรายได้มันได้กับตัวเองทั้งหมดมันก็ยังมิประโยชน์ ยังเอาไป ทำประโยชน์ได้ แต่นี่กลับต้องเป็นทาสขายตัวเพื่อเขา ไม่ใช่เพื่อเราเอง นี่การถึงพร้อมด้วยศรัทธา คือความเชื่อนี้ จะต้องมิปัญญาประกอบด้วย ไม่ใช่ว่าพระพุทธเจ้าบอกว่าเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยศรัทธา มีความเชื่อเราต้องเชื่อทุกอย่าง อันนี้ไม่ได้ พระพุทธเจ้าทรงดำหนิ คือ ศรัทธามี ๒ อย่าง คือ อธิโมกขศรัทธา น้อมใจเชื่ออย่างหนึ่ง กับ ศรัทธาที่สัมปยุตด้วยปัญญา นืออย่างหนึ่ง ก่อนที่จะเชื่อใช้ปัญญาพิจารณาก่อน สำหรับการน้อมใจเชื่อณะพระพุทธเจ้าทรงดำหนิว่าเป็นความเชื่อขั้นแล้ว เป็นปัจจัยของความทุกข์ ก่อนที่จะเชื่ออะไรใช้ปัญญาพิจารณาเสียก่อน แล้วมันจะไม่พลาดไม่พลั้ง จะเป็นความสุข ทีนี้การที่จะเชื่ออะไรก็ดี แต่ในที่นี้ท่านบอกว่าจงเชื่อว่าทำดีได้ทำชั่วได้ชั่วเป็นต้น ท่านใช้คำว่าเป็นต้น คำว่าทำดี เขาบอกทำดี ต้องพิจารณาด้วยว่าไอ้ที่ทำดีนั้นมันดีจริงๆ หรือเปล่า ถ้าเขาบอกว่าไปตะวันออกกลางเงินเดือนดี อันนี้เราเชื่อแต่ว่าการที่ก่อนจะไปเขาจะเอาเงินของเราไป ล้วงหน้ามืออย่าเพิ่งเชื่อ มันต้องมีเหตุมีผลมีหลักฐานพอจึงควรเชื่อขอพูดแต่โดยย่อว่า ถ้าเรามีศรัทธา เชื่อว่าถ้าทำดีมีความสุข ทำชั่วเป็นโทษให้เกิดความทุกข์ ถ้าผมจะพูดเสียตอนนี้ที่เดียวรู้สึกว่าจะไปทับทิมหลัง

อันดับแรกก็จงคิดว่า ที่พระพุทธเจ้าสอนว่า จงถึงพร้อมด้วยความเชื่อแต่ว่า จงเลือกเชื่อแต่ในสิ่งที่ดีและมีประโยชน์นี้ซิ มีผล สำหรับประโยชน์ในภพหน้า

๒. ข้อที่สอง ท่านบอกว่า สิลสัมปทา ถึงพร้อมด้วยศีล คือรักษากาย วาจาให้เรียบร้อย ไม่มีโทษ การถึงพร้อมด้วยศีลนี้ ผมเห็นด้วย เห็นด้วยคำว่าศีลนี้แปลว่าปกติ คนทุกคนมีศีล คนทุกคนคนนั้นมีเสน่ห์ ไม่มีใครหอรอกครับ ไม่ว่าจะเป็พระก็ตาม เณรก็ตาม ฆราวาสก็ตาม เด็กก็ตาม ผู้ใหญ่ก็ตาม ถ้าต้องการจะเป็นคนมีเสน่ห์ละก็ไม่ต้องไปหาหมอเสน่ห์ แล้วก็ไม่ต้องใช้เงินมาก ไม่ต้องซื้อความรัก ความรักจะหลั่งไหลมาเอง ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า สีเลนะ สุขตัง ยันติ ศีลเป็นปัจจัยให้เกิดความสุข สีเลนะ โภกสัมปทา ศีลเป็นปัจจัยให้เกิดโภกสัมปัตติมาก สีเลนะ นิพพุตัง ยันติ ศีลนี้เป็น

ปัจจัยให้เรา เข้าถึงความสงบ คือหมดจากความทุกข์ ทุกข์จากความเดือดร้อนที่จะเข้ามาถึงจากภายนอก คิดท่านกล่าวไว้อย่างนี้

ที่นี้เราก็มานั่งคิดว่า สีเลนะ สุกติง ยันติ ท่านบอกคนที่มึศีลนี้เป็นคนที่มีความสุข นี่ไม่ได้หมายความว่าท่านให้มีคนสองคน ท่านบอกทุกคนควรมีเสมอกัน เราเป็นคนมีศรัทธา แต่ต้องให้ปัญญาเป็นเครื่องประกอบ พระพุทธเจ้าพูดอย่าเพิ่งเชื่อ เพราะอะไร เพราะว่าพระพุทธเจ้าท่านทำบอก ว่า ท่านพูดไปอย่าเพิ่งไปเชื่อ ลองเอาไปทำก่อน ถ้าไปทำแล้วไม่มีผลจริง อย่าเชื่อ ถ้ามีผลจริงนำไปปฏิบัติ แล้วก็มานั่งฟังเรื่องศีลกัน ขอย่อยๆ นะครับ

ศีลสำหรับฆราวาสมีอะไร ปกติศีลก็ได้แก่ ศีล ๕ ไม่ต้องศีล ๘ ศีล ๕ ก็

๑. ท่านบอกว่าย่าข่มเหงกันนะ อย่าประทุษร้าย ร่างกายซึ่งกันและกัน อย่าทำลายชีวิตซึ่งกันและกัน จงเป็นคนมีเมตตาความรักในกันและกัน มีความกรุณาความสงสารซึ่งกันและกัน ลองนั่งคิดถึงศีลข้อที่หนึ่ง ว่าทุกคนต่างคนต่างไม่ประทุษร้าย ซึ่งกันและกัน ต่างไม่ประหัตประหารซึ่งกันและกัน เกื้อกูลซึ่งกันและกันให้มีความสุข อาการถอย่างนี้จะเป็นปัจจัยของ ความทุกข์หรือเป็นความสุข นึกเอานะครับ

๒. ประการที่สอง ท่านบอกว่าย่าลักขโมยกันนะ อย่าขี้แยแย่งทรัพย์สินของเขา เพราะอะไร เราไม่ต้องการให้ใครเขามา คนอื่นก็ไม่ต้องการให้ใครมาฆ่าเขา นี่ทรัพย์สินของเรานี้ถ้าหากว่าเราไม่ลักขโมยกัน มันก็มีความสุขเพราะอะไร ถ้าเราไม่ประทุษร้ายซึ่งกันและกัน คนในโลกนี้มีความเมตตาปราณีซึ่งกันและกัน ไร่เรื่องเงินที่ต้องเสียค่าอาวรุช ไม่มี ที่ต้องมีอาวรุชกันนี้ก็เพราะว่าคิดว่าคุณนั้นเป็นศัตรูกับเรา คนนี้เป็นศัตรูกับเรา จึงต้องมีอาวรุช แล้วค่าอาวรุชแต่ละคนนะ ซื่อเท่าไร ราคาเท่าไร ถ้าเงินทั้งหลายเหล่านั้น คนสี่สิบล้านคนของประเทศไทยนี้ ถ้าต้องซื้อติดพันกันคนละหนึ่งเล่ม เล่มละหนึ่งบาท ต้องเสียค่าอาวรุชไปเสีย ๔๐ ล้านบาท ทีนี้ถ้าหากว่าทุกคนไม่ลักขโมยซึ่งกันและกันการกลัวขโมยที่ต้องใส่กุญแจบ้าน ต้องซื้อกำปั่นใหญ่ๆ ต้องทำห้องดี ๆ เป็นที่สี่ลับ มีความเสียหายมากเวลานี้ก็ต้องฝากธนาคาร เป็นอันว่า ผลเงินที่เรามีอยู่ถ้าเราไม่ฝากธนาคาร ให้เพื่อนกู้ เราก็มีดอกเบียสูงกว่าธนาคาร เพราะธนาคารเขาต้องมีผลรายได้ ไม่อย่างนั้นเขาไม่รับฝาก เป็นอันว่าถ้าเราต่างคนต่างไม่ลักขโมยซึ่งกันและกัน ทุกคนก็นอนตาหลับ บ้านก็ไม่ต้องสร้างแข็งแรง เอาเฉพาะกุญแจดอกเดียว นี่เราจะไปไหน เกรงว่าเขาจะเข้าบ้านได้ใช้กุญแจดอกเดียวใส่ประตูหน้าบ้าน ลองคิดดูทีสิว่าใส่กุญแจดอกหนึ่งราคากี่บาท สมมุติว่ากุญแจดอกหนึ่งราคาหนึ่งบาท คน ๔๐ ล้านคน สมมุติว่า มีบ้านแค่ ๑๐ ล้านหลัง นี่เราต้องเสียเงินเป็น ๑๐ ล้านบาทเลย ๆ เปล่าประโยชน์ แต่ความจริงเรื่องการป้องกันขโมยนี้ไม่ใช่ราคาบาทเดียวแล้ว บางบ้านต้องลงทุนเป็นแสนสมมุติว่า ทุกบ้านต้องเสียค่าคุ้มกันขโมยซึ่งกันและกัน แล้วมันจะจนหรือมันมันจะรวย มีความสุข ข้อนี้ท่านต้องบอกว่ามีประโยชน์ ในเบื้องต้นนี้ ผมว่าประโยชน์ปัจจุบันด้วย ความจริงอาจจะมิใคร่ตั้งขึ้นมากกระมังว่าประโยชน์ในเบื้องต้นนี้ ความจริงพระพุทธเจ้าท่านสอนให้ประโยชน์ในปัจจุบัน ถ้าปัจจุบันมีประโยชน์ ข้างหน้ามันก็มีประโยชน์ หมายความว่า เราต้องมีศรัทธาตลอด เราต้องมีศีลตลอด

๓. ศิลข้อที่สามถ้าเราไม่ยึดแย้งความรักซึ่งกันและกันไม่ข่มเหง น้ำใจกันความเป็นมิตรมันก็มีอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าเรามีคู่ครองแล้วเราก็ซื้อสัตว์ต่อคู่ครอง ในบ้านมันก็เป็นสวรรค์ ความเดือดร้อนมันก็ไม่มี มันก็มีความสุข นี่ก็เป็นความสุขในปัจจุบัน

๔. ศิลข้อที่สี่ การกล่าววาจาเท็จก็ดี กล่าววาจาหยาบก็ดี ยุให้เขาแตกกันก็ดี กล่าววาจาไร้ประโยชน์ก็ดี มันไม่มีประโยชน์ มันเป็นปัจจัยให้เขาเกลียดถ้าเรากล่าวแต่วาจาที่จริงใจ ใช้วาจาอ่อนหวาน พูดแต่เฉพาะให้เกิดความสามัคคีใช้วาจาที่เป็นประโยชน์ มันก็เป็นความรัก เป็นเสน่ห์ เป็นอันว่าเรามีใจไม่โหดร้ายเป็นคนใจดี ไม่มีมือไว ไม่ลักไม่ขโมย มีวาจาไพเราะ มีวาจาที่เป็นประโยชน์ ได้ใช้วาจาแต่ความเป็นจริง นี่ก็เป็นมหาเสน่ห์ ผมก็คิดว่าในโลกนี้ไม่มีใครเขาเกลียดนอกจากคนสติไม่ดี

๕. อันนี้ข้อที่ห้า ถ้าหากว่าเราไม่ดื่มสุราเมรัย ใช้อสุราพาไปในด้านของความชั่ว ดื่มสุราเสียอย่างเดียว ชั่วได้ทุกอย่าง แม้แต่พ่อกับแม่เราก็สามารถจะฆ่าได้ เพราะความเมาสุรา เงินที่เสียไปมันก็เสียไปไร้ประโยชน์ แล้วโทษก็คือทำลายสุขภาพ สามารถจะถึงถูกฆ่าตายไปก็ถมไป ก็นั่นเพราะสุราและสุราเป็นเหตุให้ขาดสติสัมปชัญญะ เราสังเกตดูเถอะ คนดื่มสุราก็คือคนบ้าเรานี่เอง ให้บ้าจริงๆ แล้วทางกฎหมายไม่ลงโทษ ทางศีลทางวินัยไม่ลงโทษ แต่พอบ้าเพราะสุรานี้ลงโทษ คนดื่มสุราจัดนี่เป็นคนที่ไม่รู้ศักดิ์ศรี ไม่มีใครเขาเคารพนับถือ และอายุสั้นบางคนอายุยาวก็สุขภาพไม่ดี ก็เป็นอันว่าถ้าเราถึงพร้อมด้วยศีลประเภทนี้ ท่านทั้งหลายจะเห็นว่ามันเป็นประโยชน์ไหม ถ้าคนทุกคนในโลกนี้มีศีลทั้งหมด จะเห็นว่าโลกเป็นสุขหรือว่าโลกเป็นทุกข์

ที่พระพุทธเจ้ากล่าวว่า **ศีลนะ สุขตัง ยันติ** จะเห็นได้ทันทีว่า ทุกคนมีความเมตตาปรานีซึ่งกันและกัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีความรักซึ่งกันและกัน โลกมันก็เป็นสุข มันหาศัตรูไม่ได้ **ศีลนะ โลกสัมปทา** ถ้าทรงศีลได้อย่างนี้ทรัพย์ทั้งหลายที่หามาได้ มันก็ใช้เฉพาะในสิ่งที่มันเป็นประโยชน์ ไม่ฟุ่มเฟือย ทรัพย์สมบัติไม่ฟุ่มเฟือย ไม่เสียหายโดยไร้ประโยชน์ มันก็มีความเขื่อเย็นในการใช้ทรัพย์สิน ทรัพย์มันก็มีตลอดกาล **ศีลนะ นิพพุตัง ยันติ** ศิลเป็นปัจจัยเข้าถึงความสงบ มันก็มีความสุขสงบ ไม่มีทุกข์ นอกจากทุกข์จากขั้น 5 เห็นหรือยังว่า **ศีลสัมปทา** นี่เป็นปัจจัยให้เกิดความสุข ท่านยกว่าประโยชน์เบื้องต้นนี้ ผมไม่ยกเห็นด้วย เพราะว่าประโยชน์ปัจจุบัน มีความสุขในปัจจุบัน

3. อันที่สามท่านกล่าวว่า **จาคสัมปทา** ความจริงเรื่องศีลนี้ ผมพูดบ่อยๆนะ ถ้าให้พูดเต็มที่แล้วสามเดือนไม่จบหรอก เพราะผมรู้จักของศีลดี สังเกตดูก็แล้วกัน ถ้าคนไหนเขาเป็นคนมีเมตตาปรานี มีความรัก มีความอ่อนโยนอ่อนหวาน เป็นที่ไว้วางใจ ไม่ฉกชิงวิ่งราว ไม่ลักไม่ขโมย แล้วก็ไม่มีประทุษร้ายคือไม่ล่วงละเมิดลูกเขา เมียเขา ตัวเขา พูดแต่วาจาที่ไพเราะเสนาะโสด พูดแต่ความเป็นจริง สร้างความสามัคคี มีสติสัมปชัญญะดี นี่ไปที่ไหน ก็มีแต่คนรักเพราะว่าถ้าทำได้ อย่างนี้ไม่เปลืองสตางค์ไปบ้านไหนเขาก็เต็มใจเลี้ยงข้าว ความจริงเคยเห็นเมื่อสมัยเป็นเด็กๆ เคยพบกันมาโย ที่เราเคยเห็นว่าเขาดีประเภทนี้ร้านค้านะไปกินฟรีได้เลย เขาไม่ยอมเก็บสตางค์ ไม่เช็กลงดูก็ได้ ทำให้ครบถ้วนจริงๆ ถ้า

เขาจะเก็บเขาก็เก็บน้อย ดีไม่ดี เขาก็เก็บเขาจะเสียหาย เขาจะขาดทุน นี่ถึงขั้นนี้ละสิล จะไปบ้านใครเขาก็เต็มใจต้อนรับ หน้าชื่นตาบานไว้วางใจทุกอย่าง ให้ความสุขทุกประการ

มาข้อที่สาม จากสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการบริจาทาน เป็นการเฉลี่ยความสุขให้แก่คนอื่น และข้อนี้ถ้าจะพูดกันจริงๆ ละก็ เราไม่ได้เฉลี่ยความสุขให้คนอื่น โดยเฉพาะตามความรู้สึกของผมถือว่าเป็นการหาความสุขให้แก่ตัวเองเพราะอะไร เพราะว่า การบริจาทาน จากสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการบริจาทานนี้เราพูดกันแบบชาวบ้านนะ ถ้าพูดกันแบบพระละว่า ยาวะ นิพพานโต นมิง ตัวนี้ไม่ใช่ก็ยอสิลก็เหมือนกัน นี่เราพูดแบบชาวบ้าน ก็ลองคิดกันดูว่า ต่างคนต่างมีเมตตา ปรานีซึ่งกันและกัน ต่างคนต่างเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ต่างคนต่างรู้จักการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน บ้านใกล้เรือนเคียงเขาขาดเกลือ เราให้เกลือ เขาขาดน้ำ เราให้น้ำ เขาขาดเงิน เราให้เงิน เขาขาดแรงงาน เราให้แรงงาน เมื่อเราให้เขาได้ เขาก็ให้เราได้ พระพุทธเจ้ากล่าวไว้ว่า ปุชโก ลภเต ปุชัง ผู้บูชาย่อมได้การบูชาตอบ วันทโก ปฏิวันทนัง ผู้ไหว้ย่อมได้ไหว้ตอบ

อันนี้ผมเคยพูดเล่นๆ กับบรรดาเพื่อนๆ กันเสมอ และบางทีก็พูดเล่นๆ กันกับพวกเด็กๆ ว่าหนูถ้าอยากจะให้ผู้ใหญ่ไหว้ มันเป็นเรื่องไม่ยาก เธอถามว่าทำยังไง ถ้าหนูอยากจะให้ผู้ใหญ่ก็เวลาผู้ใหญ่เดินมา หนุกก็ยกมือไหว้ท่านสิเมื่อเรายกมือไหว้ ท่านไหว้เรา เราก็ถือว่าท่านต้องไหว้เรา เพราะเราไหว้ท่าน ที่นี้ จากสัมปทา ก็เหมือนกัน ถ้ารู้จักเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สงเคราะห์ซึ่งกันและกันละก็ เมื่อขาดเราให้ ไม่มีใครคนไหนใจร้ายเกินไป เมื่อเราขาดแคลนอะไรเขาก็ให้เหมือนกัน ถ้าปฏิบัติได้อย่างนี้ เราก็มีความสุข พึ่งพาอาศัยกัน เกื้อกูลซึ่งกันและกัน

4. นี่สำหรับข้อที่สี่ ท่านบอกว่า ปัญญาสัมปทา อันนี้สำคัญมาก จงเป็นผู้ถึงพร้อมด้วยปัญญา ปัญญาไม่ใช่รู้จักบาปจักบุญคุณโทษ ประโยชน์มิใช่ประโยชน์ พูดอย่างนี้เวลาเกินไป หมายความว่า จะต้องรู้ต้องใช้ปัญญา ว่าไอ้งานที่เราจะทำอย่างนี้ ทำยังไงมันถึงจะดี แล้วการจะเข้าไปหาคนนะ มันถึงกาลถึงเวลาแล้วหรือยัง เขาว่างไหม เป็นโอกาสที่เราควรจะเข้าหาได้ไหม แล้วการจะทำงานทำการก็เหมือนกัน ก่อนที่จะทำก่อนที่พูดต้องใช้ปัญญาพิจารณาเสียก่อน ว่ามันควรหรือไม่ควร ถ้าจะทำมาค้าขาย ก็ต้องพิจารณาว่าไอ้การทำอย่างนี้มันจะขาดทุนจะได้กำไรเพียงใด จงอย่าเล็งผลเลิศเฉพาะกำไร ต้องหาทางการขาดทุนเสียก่อน ถ้าหาทาง การขาดทุนพบละก็ เราก็หากำไรพบ ถ้ามองหาการขาดทุนไม่พบ ไม่ช้าละกำไรไม่มี ทุนก็หมด

ในการปฏิบัติการทำงานก็เหมือนกัน การเป็นลูกจ้าง ต้องใช้ปัญญาทั้งหมดไม่ใช่ว่ารับแต่คำสั่งอย่างเดียว เมื่อรับคำสั่งมาแล้ว ต้องใช้ปัญญาพิจารณาว่าคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชาสั่งนี้ ควรจะอย่างไรถึงจะดี ถึงจะไม่พลาด แม้ในการอยู่ในบ้านร่วมกัน คนในบ้านก็เหมือนกัน การคบหาสมาคม การอยู่ร่วมกันก็ต้องใช้ปัญญา เพราะคนในบ้านของเราทุกคนมีความรู้สึกไม่เท่ากัน เวลานี้บางที เรามีสุขเขามีทุกข์ทุกข์ทางกายและทางใจ ก็ต้องใช้ปัญญาพิจารณาว่าเวลานี้มันควรหรือไม่ควร ในการทำการพูดอย่างนี้ ถ้าใช้ปัญญาพิจารณาก่อนนี้ ไม่ว่าจะอะไรทั้งหมด ไม่เป็นเหตุแห่งความทุกข์ มันมีแต่ความสุข อันนี้ก็ขอพูดง่ายๆ แค่นี้ละ

หัวข้อ **คิหิปฏิบัติ** หมวดต่อไปท่านบอก **มิตตปฏิรูป** คือคนเทียมมิตร ไม่ใช่มิตรแท้ คือมิตรเลว ลักษณะของคนเทียมมิตร คือ **มิตตปฏิรูป** ก็คือ

1. **คนปกอลอก** หลอกกิน เอาเปรียบเพื่อน เองง่ายๆ อันนี้ผมเคยทดลอง สมัยเป็นฆราวาสก็ลอง สมัยเป็นพระก็ลอง แม้แต่พระนี่ มันด้วยกันต้องออกสตางค์ซื้ออาหาร เวลากินแล้วก็ทำแกลังกิน ซ้ำๆ ไม่ค่อยควักสตางค์สองคราวสามคราว แต่ผมสังเกต ผมจะออกเสียก่อน พอถึงสองครั้ง หมอนั้นไม่ยอมควัก ผมเลิกคบทันที คนเอาเปรียบคนแบบนี้ คบไปก็ไม่มีความประโยชน์

2. **คนดีแต่พูด** ไม่ทำจริง พูดเก่ง ได้นั่นก็ดี ใอันนั้นก็ดี แต่เอาเข้าจริงหาความสามารถอะไรไม่ได้ อันนี้เขาเรียกว่า คนเทียมมิตร ไม่ใช่มิตรแท้

3. ลักษณะที่สาม **คนหัวประจบ** ชอบประจบยกย่องสรรเสริญ ท่านตัวอย่างนั้น ท่านตัวอย่างนี้ เราก็ต้องสังเกตตัวเอง ถ้าเขามายกย่องเรา แล้วเรามันดีจริงตามคำเขาพูดหรือเปล่า ถ้าเราดีไม่จริง ก็จงอย่าเชื่อ จำไว้เชียวว่า เจ้านี้มาเพื่อหวังประโยชน์ส่วนตัว หวังจะใช้เราเป็นทาส หรือว่าหวังจะทำลายทรัพย์สินเอาทรัพย์สินที่เราหามาได้ยาก ไปเป็นเพื่อเครื่องใช้สอยของเขาแทนเราใช้เองคนอย่างนี้คบไม่ได้ และ

4. **คนชักชวนไปในทางฉิบหาย** โน่น ชักชวนไปเป็นนักแสดงหญิงหรืออะไร **อบายมุข 4** ไม่เป็นนักแสดงหญิง ชักชวนไปในการดื่มสุรามรัย ชักชวนไปในการเล่นการพนัน ชักชวนไปคบคนชั่ว สุขเฮโรอิน สุขยาฝิ่น ลักขโมย ไปทำลายต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปวงชนชาวไทยร่วมกัน บอกว่าระบบการปกครองแบบนี้มันไม่ดี เอาใหม่เถอะ ไปเป็นเจ้ากันทั้งชาติดีกว่าไอ้ประเภทที่จะมาเป็นอิสระแบบนี้ละ มันไม่เป็นการสมควร การทำมาหากินแบบนี้ไม่เป็นสุข แบบนี้มีขโมย พูดต่างคนต่างไปเป็นจู้ข้าของคนกลุ่มหนึ่ง ไปเป็นลูกจ้างรับใช้เขา เขาจะให้กินเท่าไร ก็กินเท่านั้น ให้ใช้เท่าไรก็ใช้เท่านั้น งานเราจะทำได้หรือไม่ได้ เขาบอกว่าทำได้เราก็ต้องทำให้ได้เราเหนื่อยแล้ว เขาบอกว่ายังไม่เหนื่อย เราก็ต้องไม่เหนื่อย เราป่วย เขาบอกว่ายังทำงานไหว เราก็ต้องทำทุกๆ ที่เราทำไม่ไหว เป็นอันว่าคนที่แนะนำไปในทางที่ชั่วแบบนี้ ทางฉิบหายแบบนี้ จงเชื่อว่าคนประเภทนั้นไม่ใช่มิตร เป็นคนเทียมมิตร เป็นผู้ทำลายความดีทำลายอิสรภาพ ทำลายความสุข สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดำรัสว่า คน 4 จำพวกนี้ ไม่ใช่มิตร เป็นคนเทียมมิตร ไม่ควรคบ

เอาละบรรดาท่านทั้งหลาย สำหรับการฟังในวันนี้ ก็หมดเวลาเสียแล้ว ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญพูนผล จงมีแต่ท่านผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์

คิหิปฏิบัติ 3

บรรดาท่านภิกษุสามเณรทั้งหลาย และบรรดาท่านอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลายวันนี้เราก็มายุกันถึง เรื่อง คิหิปฏิบัติ คำว่า คิหิปฏิบัติ อันนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแนะนำสำหรับฆราวาสปฏิบัติกัน เป็นธรรมเนียมๆ ที่เหมาะสมกับความเป็นผู้ครองเรือน

เมื่อวันที่แล้ว กล่าวมาถึงลักษณะของ มิตรเทียม คือไม่ใช่มิตรแท้ มีลักษณะ 4 คือ

คนปอกลอกหนึ่ง

คนดีแต่พูดหนึ่ง

คนหัวประจบหนึ่ง

คนชักชวนไปในทางฉิบหายหนึ่ง

ลักษณะอาการ 4 อย่างนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นลักษณะของคนที่เราไม่ควรจะคบ เพราะถ้าคบเราก็ฉิบหายแน่ ในระดับนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงวางลักษณะของคนปอกลอก คนดีแต่พูดคนหัวประจบ คนชักชวนไปในทางฉิบหาย ไว้ดังนี้คือ

1. ลักษณะของคนปอกลอก เขามีความคิดว่า

- ก. **อยากจะได้แค่ฝ่ายเดียว** คนอยากได้ฝ่ายเดียวไม่จ่ายนี้ ก็ควรจะโยนไปเสียได้แล้ว ไม่ต้องคบกัน จะไม่ขออธิบายมากเพราะว่าเป็นลักษณะที่ฟังง่ายๆ คือเรียกว่าเขาเป็นคนเอาเปรียบแต่ฝ่ายเดียว เอาแต่ได้แต่จ่ายไม่จ่าย อย่างนี้ก็เลิกคบกันได้ เป็นลักษณะของคนปอกลอก
- ข. **บางที่ เขาของน้อยๆ มาล่อ แต่เวลาได้จากเราได้มาก** ถ้าลักษณะนี้ถ้าเขาไม่มีจริงๆ ก็น่าคิด แต่เวลาการที่เขา มีอยู่แต่เขาไม่ยอมจ่ายให้มากลักษณะอย่างนี้ก็ควรหลีกเลี่ยง เป็นลักษณะของคนปอกลอกเหมือนกัน
- ค. **เมื่อมีภัยจะมาถึงตัว จึงจะช่วยกิจการของบุคคลอื่น** ของเพื่อนถ้าขณะใดไม่มีภัยมาถึงตัว เพื่อจะมีทุกข์ประการใดก็ตาม ฉันไม่ช่วยลักษณะอย่างนี้เป็นลักษณะของคนปอกลอก เราไม่ควรคบ
- ง. **คบเพื่อนเพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว** หมายความว่า การที่เขาจะมาคบเราเนี่ย เขาต้องการอย่างเดียวคือผลประโยชน์ของเขา

เป็นอันว่าลักษณะ 4 ประการนี้ เป็นลักษณะของคนปอกลอก คือ หนึ่งคิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว สองเสียให้น้อย แต่คิดเอาสาม เมื่อจะมีภัยถึงตัวจึงจะช่วยกิจการเพื่อน ถ้าไม่มีอันตรายมาถึงตัว มีความสุขไม่สนใจกับเพื่อนที่คบเพื่อนเพราะเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ถ้าไม่ได้ประโยชน์เขาก็เลิกคบ คนประเภทนี้ต้องยกเลิก อย่าไปคบหาสมาคม ความฉิบหายจะเกิดขึ้น

2. และในอาการที่สอง ท่านก็บอกว่า คนที่ดีแต่พูด ก็มีลักษณะแบบนี้

- ก. เก็บเอาของที่ล่วงมาแล้วมาปราศรัย เล่าประวัติเก่าๆ อยากจะลืมประวัติว่าฉันเคยช่วยไอ้ นั้นนิดเคยดีนี่ บิดามารดาเคยเป็นเพื่อนกันมาก่อน เคยเป็นที่เคารพนับถือ ก็ว่าเรื่อยไป เป็นอันว่านั่นเขาดีแต่คุณนะ คุณท่านว่ายังไงต่อไป ว่าหนึ่งเก็บเอาแต่ของที่ล่วงแล้วมาพูด
- ข. อ้างเอาสิ่งที่ยังไม่มาพูดอีก สิ่งที่ยังไม่เข้าถึงนี่เอามาพูดอีก
- ค. สงเคราะห์ด้วยสิ่งหาประโยชน์ไม่ได้ การจะยื่นโยนให้แก่เรา อะไรก็ตาม ไอ้สิ่งนั้นมันใช้ ไม่ได้แล้วจึงจะให้ และก็
- ง. เวลาที่เราจะ ออกปากฟังนี้ไม่มีทางจะได้ แกมมีฐานะแกมมีความซัดซ่องอยู่เสมอ คนประเภทนี้ องค์กรสมเด็จพระชินศรีบอกว่า อย่าคบเลย

เอากันง่ายๆ นะ ขอทวนอีกนิตหนึ่ง ว่าคนดีแต่พูดก็คือ หนึ่งเก็บเอาเรื่องที่ล่วงแล้วมาปราศรัย สองอ้างเอาของที่ยังไม่มาปราศรัยคือมาพูด สามสงเคราะห์ด้วยสิ่งที่หาประโยชน์ไม่ได้ สี่ออกปากฟังไม่ได้เลย ถ้าเขาจะฟังเราเขาเอา เราจะฟังเขาเขาไม่ยอม

3. และต่อไป ลักษณะของคนหัวประจบ มีลักษณะ 4 อย่างเหมือนกันคือ

- ก. จะทำชั่วก็คล้อยตาม นี่พวกประจบนะ พวกประจบนี้ทำให้พวกผู้ใหญ่ฟังมาเยอะเยาะแล้ว ดี ไม่ดีนั่งอยู่เฉยๆ เห็นรัศมีออกจากกาย ลูกขึ้นกราบไหว้เพื่อหวังเอาดีเพื่อตัว จะทำชั่ว ทำเลวอย่าไรก็ตาม ขอให้ฉันได้ก็แล้วกัน มีผลต้องกรออย่างเดียวกันคือฉันได้ หนึ่งทำชั่วก็ คล้อยตาม
- ข. ทำดีก็คล้อยตาม
- ค. ต่อหน้าสรรเสริญ

ง. ลับหลังนิทา ลับหลังนิทาเพราะอะไร ถ้าไปเจอคนที่เขาดีคนที่เรากำลังประจบเข้า เขาก็พลอยประสมกับคนคนนั้น ว่าไม่ใช่ออย่างนี้ คือเขาประจบเราแล้ว เมื่อเขาไปเจอคนอื่น เขาก็ประจบไป เป็นอันว่าลักษณะคนประเภทนี้ องค์กรสมเด็จพระจอมไตรดำรัสไม่ควรจะคบ

อันนี้ผมคิดว่าไม่ใช่แต่ฆราวาสอย่างเดียว แม้แต่พวกหม่มฝ้าเหลืองก็เหมือนกัน พวกหม่มฝ้าเหลือง นี้ไว้ใจอะไรไม่ค่อยจะได้สัก ไอ้สักแต่ว่าหม่มนี้มันเยอะหลอกลวงชาวบ้านเขา ที่นี้มีอีกคนที่ชักชวนไป ในทางฉิบหาย เรื่องนี้เรื่องใหญ่มาก ถ้าขึ้นทำตามเขาเมื่อไหร่ฉิบหายแน่นอน คนหัวประจบนี้เราก็ฟัง เหมือนกันนะเป็นลักษณะของคนไม่ดีทั้งหมด ไม่ใช่มิตรแท้

ที่นี้ คนที่จะชักชวนไปทางฉิบหาย มีลักษณะ 4 คือ

- ก. ขวนคิมน้ำเมา
- ข. ขวนเที่ยวกลางคืน
- ค. ขวนให้มัวเมาในการเล่น
- ง. ขวนเล่นการพนัน นี่เห็นจะมีต้องอธิบายแล้ว ฟัง

ท่านมหาเศรษฐีบุตร เป็นมหาเศรษฐีใหญ่ ถูกพวกขี้เมาชวนกินเหล้าไม่ช้าพียงหมด ถึงกับเป็นขอทาน เห็นจะไม่ต้องอธิบายกัน ไอ้ที่คิมน้ำมานี้มันกระยาอยู่แล้ว ไม่ใช่ของดี ทรัพย์สินที่มีอยู่ ควรจะทำให้เป็นประโยชน์ สร้างความสุขไปคิมน้ำมามันก็ไม่อึด ดีไม่ดีก็ถูกเขาคิมึง ถูกเขาทำร้ายเอามั่ง เดี่ยวไปทำร้ายเขาเข้าตะรางไป ไอ้ที่ขยวกลางคินนี้จะตายเมื่อไหร่ก็ไม่ทราบ ทรัพย์สินทางบ้านจะฉิบหายวายป่วง ถูกไฟไหม้ โจรปล้นเมื่อไหร่ก็ยังได้ ไอ้ชักชวนให้มัวเมาในการเล่นหมายความถึงว่า เล่นตะกร้อเล่นอะไรก็ตามเป็นเล่น ไม่สนใจต่อการทำงานและไอ้การเล่นการพนันนี้ไม่เห็นใครมันรวยจริงๆ สักราย

เป็นอันว่าคนประเภทนี้ องค์สมเด็จพระชินศรีทรงเห็นว่า เป็นมิตรเทียมไม่ใช่มิตรแท้ อย่าคบ อย่าไปสนใจ เลิกคบไปเลย ถ้าเรารักดีละก็อ เลิก

ทีนี้ต่อไปองค์สมเด็จพระชินศรีทรงแนะนำว่า **มิตรที่แท้** จริงๆ นะมีอยู่ 4 จำพวกเหมือนกัน คือ

1. มิตรที่มีอุปการะ
2. มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์
3. มิตรแนะนำประโยชน์
4. มิตรที่มีความรักใคร่

สำหรับมิตร 4 อย่างนี้ พระพุทธเจ้าท่านอธิบายไว้ชัด ผมก็จะไม่อธิบายต่อละ จำไว้ละกันว่า มิตรที่ดีที่แท้จะมี 4 จำพวก คือ **มิตรที่มีอุปการะ มิตรที่ร่วมสุขร่วมทุกข์ มิตรแนะนำประโยชน์ มิตรที่มีความรักใคร่**

ก. ท่านอธิบายไว้เลยว่า **มิตรที่มีอุปการะ** นะมีลักษณะ 4 อย่าง คือเพื่องพลา หรือขาดทุนพลาดทำในลักษณะได้ก็ตาม เขาเห็นว่าเราจะพยายามดักเตือนป้องกันทุกอย่าง หรือใครจะเข้ามาประหารตัดประหารทำร้าย เราจะป้องกันเราด้วยชีวิต ถ้าเราจากจนเจ็ญใจ จะพลาดพลั้งไปประการใด เราจะเข้าประคับประคอง นี่เป็นมิตรดี

ข. **ป้องกันทรัพย์สมบัติของเพื่อนฝูงประมาทแล้ว** นั้นป้องกันตัวนะนี่ป้องกันทรัพย์เวลานอนหลับ ขโมยโจรจะเข้ามาปล้นจะเข้ามาลัก ถ้าเขาทราบเขาจะป้องกันทันที

ค. **เมื่อมีภัย เป็นที่พึ่งพำนักได้** หมายความว่าภัยอะไรจะมีเข้ามาก็ตามเขาจะยอมพลีตัวเขาทุกอย่าง เพื่อเรา

ง. **เมื่อมีธุระ ช่วยออกทรัพย์ในให้เกินกว่าที่ออกปาก** หมายความว่าถึงขาดเงินอยู่บาท เจ้าหนี้เขาจะมาทวง ถ้าเขามีมาก เอาไปเพื่อนเอาไปสืบบาทก็แล้วกันนะ ไอ้หนึ่งบาทนี้เอาไปใช้หนี้ อีกเก้าบาทเอาไปซื้อกินซื้อใช้ จนกว่าจะหามาได้แล้วค่อยเอามาให้กัน หรือว่าไม่มีก็ไม่เป็นไร ของเท่านี้เราช่วยกันได้ แม้แต่ชีวิตเรายังสละได้ นี่อาการอย่างนี้เขาเรียกว่า มิตรผู้มีอุปการะ

2. **มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์** ท่านบอกว่ามีลักษณะ 4 คือ

ก. **ขยายความลับของตนแก่เพื่อน** หมายความว่าเขาเป็นมิตรจริงๆ นี่แม้อะไรจะเป็นความเร้นลับอยู่ไม่มีการปิดบัง บอกกันตรงไปตรงมาเสมอ

- ข. ปกปิดความลับของเพื่อนไม่ให้แพร่งพรายไป หมายความว่าสิ่งใดที่เพื่อนมีความลับไม่ควรจะเปิดเผย เขาจะปกปิด ใครจะมาถามจะมาจ้องจะมามองจะมาเขินจะมาฆ่า เขาจะไม่ยอมเปิดเผย เรื่องนี้ถ้าเราถอยหลังไปถึงประวัติศาสตร์เราจะทราบชัด ว่าคนไทยสมัยก่อนๆ นี้ ที่ทรงชาติได้ดีเพราะลักษณะอย่างนี้เป็นสำคัญ
- ค. ไม่ละทิ้งกันในยามวิบัติ หมายความว่าถ้าเราเกิดความวิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น อย่างมีอุทกภัยน้ำท่วม วาตภัยลมพัด บ้านพังสมบัติพังไป ไฟไหม้บ้าน โจรปล้น ความวิบัติเกิดขึ้นทรัพย์สินมันไม่มี เขาขอมพลีเสียดสละช่วยเหลือเสมอ
- ง. แม้ชีวิตก็อาจจะสละแทนได้ เขาอาจจะยอมตายแทนเราเมื่อภัยใหญ่มาถึง มิตรอย่างนี้เรียกว่า มิตรร่วมสุขร่วมทุกข์ ควรจะหาคบไว้ เรามีน้อยก็ยังดีกว่ามีเพื่อนที่ไม่ใช่มิตร เรามีมิตรแท้คนเดียว ดีกว่ามีมิตรเทียมหลายแสนคน ใ้อมิตรเทียมๆ หลายแสนคนนะ แต่ละคนก็ให้ความทุกข์ มีสิบคนก็ให้ความทุกข์สิบคน มีร้อยคนมันก็ให้ความทุกข์ร้อยคน ถ้าเรามีมิตรที่ดีหนึ่งคน เราจะมีความสุขตลอดชีวิต ฉะนั้นจงเลือกคบแต่มิตรที่ดี

3. มิตรที่แนะนำประโยชน์ ท่านบอกมีลักษณะ 4 คือ

- ก. ห้ามทำความชั่ว ความชั่วนี้เรารู้อยู่แล้วว่าอะไรมันคือความชั่ว
- ข. แนะนำให้ตั้งอยู่ในความดี
- ค. ให้ฟังสิ่งที่ไม่เคยได้ฟัง
- ง. บอกทางสวรรค์ คือทางของความสุขให้ ทางสวรรค์หมายความว่าทางใดที่เป็นปัจจัยของความสุขคือความร่ำรวย ความปลอดภัย ความเป็นที่รักของบุคคลทั้งหลาย เราเรียกกันว่าทางสวรรค์ นี้มิตรที่แนะนำประโยชน์อย่างนี้องค์สมเด็จพระทรงแสดงทรงธรรมทรงกล่าวว่า ควรหาคนเข้าไว้อย่าละอย่างทิ้ง แล้ว

4. ท่านบอกว่า มิตรที่มีความรักใคร่ เขาก็มีลักษณะ 4 เหมือนกัน คือ

- ก. เวลาที่เราทุกข์เขาก็ยอมจะทุกข์ด้วย คือไม่ทิ้งเรา
- ข. ถึงเวลาเรามีความสุข เขาก็สุขด้วย คือไม่ทิ้งเรา
- ค. โต้เถียงคนที่พูดผิดเถียงเพื่อน หมายความว่า ถ้าเราถูกใครเขาติเตียนไม่ตรงต่อความเป็นจริง เขาจะโต้ตอบทันที
- ง. รับรองที่พูดสรรเสริญเพื่อน นี้หมายความว่าถ้ามิตรที่ดีเขาจะป้องกันเราไว้เสมอ

เป็นอันว่ามิตร 4 ประการนี้ องค์สมเด็จพระมหารามุณีทรงแนะนำว่าต้องคบควรจะต้องคบใครจะแสดงหาไว้ ถ้าหากว่าเขาถามว่าถ้าเราจะเลือกคนดีประเภทนี้ไม่ได้ เราจะทำอย่างไร ก็ควรจะตัดสินใจว่าไม่คบใครเสียเลยจะดีกว่า ถ้าไปพบคนชั่ว แก่ก็สร้างความทุกข์ให้เรา ถ้าหากคบคนดี ก็มีมีความสุข ถ้าหากคนดีไม่ได้มีแต่คนชั่วเราไม่คบเสียเลย อยู่ตัวคนเดียวดีกว่า เมื่อมันจะทุกข์ก็ทุกข์เฉพาะของเราเอง ไม่ใช่คนอื่นมาสร้างความทุกข์ให้

ที่นี้ คิหิปฏิบัติ หมวดต่อไป สังคหวัตถุ 4 สังคหวัตถุ นี้ขอพูดว่าเป็นภวามหาเสน่ห์ คาถาเสน่ห์ นี้อยู่ 4 คำด้วยกัน คือ

1. ทาน
2. ปิยวาจา
3. อตถจริยา
4. สมานัตตตา

ท่องไว้นะ ถ้าท่องไว้แบบนี้เป็นนกง้วนกขุนทองก็ไม่ได้ผลเหมือนกัน คาถา 4 ประการนี้ต้อง แปลเป็นไทย แล้วก็ต้องทำให้ได้ด้วย คือ

1. **ทาน** การให้สิ่งของของตนแก่บุคคลที่ควนให้ปัน อย่าลืมนะลักษณะของฆราวาส องค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านสอนไว้แก่พอเหมาะพอดี ใ้อการให้ต้องให้แก่คนที่ควรให้ เมื่อให้แล้ว ไม่แวงักตภายหลังนี้ให้ได้ แต่ถ้าบังเอิญเราไม่รู้มาก่อน เราให้ไปก่อน แต่คนนั้นกลับเป็นคนกตัญญูไม่รู้คุณคน เราก็เลิกให้เสียได้ คนใดที่ควรให้เราจึงให้ ถ้าไม่ควรให้อย่าให้

เห็นจะต้องไปคู่ตัวอย่าง พ่อของ นางวิสาขา สอนให้สมัยที่ นางวิสาขา จะแต่งงานว่า ถ้าเขาให้เราจึงให้ ถ้าเขาไม่เราจงอย่าให้ คือหมายความว่าถ้าเราให้เขาไปแล้ว เขาให้ตอบเราก็ให้ ถ้าเขาไม่ให้เรา เราให้เขาไปแล้ว ให้ยืมของเขาไปแล้ว เขาไม่ส่งคืน เราจงอย่าให้ อย่างนี้เป็นต้น การให้นี้เป็นปัจจัยปลูก ความรักของท่านทั้งหลายจงคิดกันให้ดี ว่าสมมุติว่าคนอย่างเรา คนอย่างเรานี้ถ้าเราขาดแคลนอะไรบ้าง มี ข้าวแต่ไม่มีกับข้าวจะกิน เพียงใครเขาให้น้ำปลาสักหน่อยหนึ่ง เกลือสักเม็ดหนึ่ง ปลาสักชิ้นหนึ่ง อาหาร สักหน่อยหนึ่ง เราก็พอใจ เรายังรักเขาฉันใด การให้เป็นปัจจัยสร้างความรัก สร้างความผูกพันซึ่งกันและ กันพระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า ถ้าเราไหว้ **ปุชโก ลภเต ปุชิว วันทโก ปฏิวัทัง** ถ้าเราบูชาเขา เขาก็บูชาตอบ ถ้าเราไหว้เขา เขาก็ไหว้ตอบ เป็นอันว่าการให้นี้เป็นเสน่ห์อันหนึ่ง เป็นการจงใจเพื่อให้สร้างความรัก แต่ ต้องเลือกคนสำหรับจะให้และอีกประการหนึ่ง พระพุทธเจ้ากล่าวว่าการให้ เป็นการล่อมเลือกคน สำหรับจะให้และอีกประการหนึ่ง พระพุทธเจ้ากล่าวว่าการให้ เป็นการล่อมรั้วด้วยเจี้ยวด้วยงาถ้าเรารู้จัก การปันของที่เรามีอยู่ให้แก่เพื่อนบ้านหรือคนที่ยากไร้ ที่เขามีสันดานดีคนประเภทนี้จะป้องกันอันตราย ที่จะเกิดแก่เรา

2. ข้อที่สององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากล่าวที่ใช้ **ปิยวาจา** คือวาจาที่อ่อนหวาน วาจา ประเภทนี้ ใครก็รัก เราก็รัก เราชอบวาจาอ่อนหวานจากคนอื่นฉันใด ถ้าเราใช้วาจาอ่อนหวานกับเขา เขาก็รักเรา ถ้าต่างคนต่างรัก มันจะมีความสุขหรือว่ามีความสุขทุกซ์ ก็ช่วยกันคิดดู ต่างคนต่างช่วยกันชื่นชม มันจะมีความสุข หรือมีความสุขทุกซ์ก็คิดดูก็แล้วกัน

3. **อตถจริยา** ประพฤติสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น หมายความว่า ถ้าเราจะเจอกาลเขา คบหา สมาคม ซึ่งกันและกันจงหาสิ่งที่เป็นประโยชน์ไว้โทษให้แก่เพื่อนเจ้าทำให้แก่กันซึ่งกันและกันแล้ว จงทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์ อันนี้เพื่อนจะรักเรา เราก็จะมีความสุข

4. **สมานัตตา** ความเป็นคนมีตนเสมอไม่ถือตัว หมายความว่าคนที่เรากับเขา เขามีฐานะ เช่นไร มีตระกูลแบบไหน มีวิชาความรู้ขนาดไหน ไม่มีความสำคัญ ถือว่าเขากับเรานั้นเป็นเพื่อนเกิดแก่ เจ็บ ตายเหมือนกัน โดยเฉพาะถือว่าเขาเป็นไท เราเป็นไท หรือว่าเขาเป็นคน เขารักสุขเกลียดทุกข์ฉันใด เราก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันนั้น เขาเกิดแก่เจ็บตายฉันใด เราก็เกิดแก่เจ็บตายได้ฉันนั้น ไม่ถือตัวไม่ถือตน ทำตนเป็นมิตรอยู่เสมอ ถ้าเรามีตระกูลสูงกว่าเขามีฐานะดีกว่าเขามีความรู้ดีกว่าเขาเราถ่อมตัวไปหา เขานี้จะเป็นที่รักของเขายิ่งยิ่งหากว่าถ้าเรามีตระกูลต่ำกว่าเขา เรามีวิชาความรู้ต่ำกว่าเขา เรามีฐานะต่ำกว่าเขาราก็แสดงความถ่อมตัว ไม่รังเกียจว่าเขาใหญ่เกินไป ดีเกินไป อย่างนี้ย่อมเป็นปัจจัยของความรัก เป็นตัวเสน่ห์

เป็นอันว่าคาถาหาเสน่ห์ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงให้ อันนี้เป็นปัจจัยให้เกิดความสุขแก่คนทุกคน อย่าลืมนะว่าคาถาเสน่ห์คือ **ทาน การให้ ปิยวาจา วาจาอ่อนหวาน อตถจริยา** ประพฤติตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น **สมานัตตรา** ความเป็นคนมีตัวเสมอไม่ถือเนื้อถือตัว อាកาลนี้อย่างนี้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวหัวใจซึ่งกันและกัน ให้เกิดความรักไม่คลาย ก็น่าคิดนะ เขาบอกว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี่เทศน์จะให้ไปสวรรค์ไปนิพพานอย่างเดียวแต่ความจริงไม่ใช่ ท่านรู้ว่าคนที่ เป็นฆราวาสณะภาระหนัก ท่านก็สอนให้อารมณ์เบาๆ ใช้ให้เกิดประโยชน์ในปัจจุบัน

ลหิปฏิบัติ หมวดย่อไปอีกสี่หนึ่ง ท่านว่า **ความสุขของคฤหัสถ์** คือฆราวาสชาวบ้านนี้จะมีความสุขต้องอาศัยเหตุ 4 ประการ คือ

1. **สุขแต่ความมีทรัพย์**
2. **สุขเกิดจากการจ่ายทรัพย์บริโศก ตามสมควร ไม่มากไม่น้อยเกินไป**
3. **สุขเกิดจากการไม่ต้องเป็นหนี้**
4. **สุขจากการประกอบกิจการงานที่ปราศจากโทษ**

อันนี้ก็ต้องคิดเหมือนกัน **สุขเกิดจากการมีทรัพย์** ฆราวาสนี้ถ้าปราศจากทรัพย์ก็แย่ เขาเรียกว่ามีคคืออยู่อันหนึ่ง ว่าฆราวาสถ้าไม่สะสมทรัพย์ก็ฉิบหายแต่ที่ว่าพระภิกษุสามเณรสะสมทรัพย์ แต่ว่าไ้การสะสมทรัพย์นี้จงหามาได้ด้วย **สัมมาอาชีพะ** จะเป็น **มิจฉาอาชีพะ** ไม่ได้คือหามาได้ โดยความชอบธรรม โดยการค้าขาย โดยการสุจริต ค้าขายต้องมีกำไร การเป็นลูกจ้างประกอบ การอาชีพในการเกษตร อะไรก็ตาม ทำให้มันมีทรัพย์ขึ้นมาโดยที่ไม่คด ไม่โกงเขา เป็น **สัมมาอาชีพะ** ทั้งนั้น พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญ ตามพระบาลีบทหนึ่งมีว่า **วายนเมถะ ปุริโส** กล่าววว่า **ถ้าเป็นผู้ชายนี้ควรพยายามร่ำไป** หมายความว่าเพียรหาทรัพย์สินเข้ามาในบ้านเพื่อให้มันมีใช้สอย มันจึงจะมีความสุข ฆราวาสมีทรัพย์มากเพียงใด ก็มีความสุขมาก เพราะจำเป็นในการจับจ่ายใช้สอย ถ้าพระเณรสั่งสมทรัพย์มากก็ฉิบหาย คือจิตใจไม่ใช่พระไม่ใช่เณร มันจะกลายเป็นโจรปล้นพระศาสนาไป กลายเป็นความโลภ นี่ต้องแบ่งไว้คนละซีกนะ

2. **สุขเกิดจากการจ่ายทรัพย์บริโภค** อันนี้เงินดาวเงินเดือนที่ขอขึ้นกันอยู่เสมอๆ ความจริงเงินเดือนที่ให้นี้พอเงินเดือนได้ไป จากภาษีอากรของคนที่ยากจนกว่า ข้าราชการมีเงินเดือนพันสองพัน บอกว่าไม่พอกินไม่พอใช้ แต่เงินจากคนที่เขาให้ไปเสียภาษีอากร เดือนหนึ่งบางทีก็หาไม่ได้สองร้อย ไม่ได้ห้าร้อยเขาหามาเกือบตาย สายตัวจะขาด เขายังเสียภาษีอากรให้ได้ แต่คนที่รับเงินจากบุคคลที่หาได้ด้วยหยาดเหงื่อแรงงาน กลับบอกว่าไม่พอใช้เพราะอะไร ถ้าจะกินจะใช้จริงๆ ที่บ้านนะมันไม่เท่าไรหรอก สังเกตดูดีๆ ก็แล้วกัน คนที่มีเงินเดือนนี้บางทีเงินเดือนไม่มากไม่มาย แต่อยากจะจ่ายให้มันมาก ต้องไปกินของนอกบ้านโน่นไปหาความรื่นเริงพิเศษ แล้วก็มาร้องบอกว่าเงินเดือนไม่พอ ถ้าจะกินจะใช้ในบ้านอย่างเขาคุณเออะ ชาวบ้านบ้านไหน ชาวบ้านที่จนๆ นี้ เขาจ่ายถึงเดือนละพันใหม่ บางทีให้หาคน เขาจ่ายเดือนหนึ่งไม่ถึงพัน เขากินเขาใช้เขาพอได้ เขาทำการทํางานไหว แต่คนรับเงินเดือนบอกไม่ไหว ขอขึ้นกันอยู่เรื่อย นี้เพราะว่าการจ่ายทรัพย์ไม่พอดีกับการที่หามาได้ แสดงอาการเดือดร้อน ถ้ารู้จักจ่ายใช้สอย ให้อีกนี่ยะไรมันก็กินได้ กินเพื่อชีวิตให้ทรงตัวอยู่

3. **สุขเกิดแต่การไม่ต้องมีหนี้** ถ้ารู้จักใช้สอยว่าฐานะอยู่เพียงไรใช้เพียงนั้น มันก็ต้องไม่มีหนี้ เว้นไว้แต่ความจำเป็นมันเกิดขึ้น ถ้าบังเอิญจริงๆ มันเกิดเจ็บไข้ไม่สบาย เกิดการเจ็บตายกันขึ้น อันนี้ไม่มีหนี้ไม่เป็นไร เพราะความจำเป็นมันเกิดขึ้น แต่ทางที่ดีแล้วไม่ควรจะหาหนี้มา เมื่อเวลาจะตายหรือจะป่วยไข้ถ้าป่วยไข้ไม่สบายนี้หลีกเลี่ยงไม่ได้ จำเป็นจะต้องรักษา ถ้าเป็นหนี้เพราะเหตุนี้ไม่น่าตำหนิ แต่เป็นนี้เพราะไม่รู้จักประมาณคนนี่ น่าคิด

4. **สุขเกิดแต่การประกอบกิจการงานที่ปราศจากโทษ** หมายความว่าไอ้กิจการงานที่มีหน้าที่จะพึงทำ ทำให้มันสมบูรณ์บริบูรณ์ อย่าให้งานมันค้างค้ำ และมีกรประกอบกิจการงานด้วยความขยันหมั่นเพียร ถ้าอยู่กับเจ้ากับนาย นายจ้างก็ดีผู้บังคับบัญชาที่ดี ทำให้ถูกตามระเบียบด้วยและก็ทำให้ถูกตาม อารมณ์ของเจ้านายด้วย หมายความว่าถูกใจเจ้านายด้วยก็ถูกระเบียบด้วย อย่างนี้เรียกว่ากิจการงานที่ปราศจากโทษ งานทุกอย่างอย่าให้ค้างค้ำทำให้ครบถ้วน ไม่มีใครเขาเกลียด

เวลานี้ท่านทั้งหลาย มองดูเวลาเห็นว่าหมดเวลาพอดี ขอความสุขสวัสดิ์พัฒนามงคลสมบูรณ์ พูนผลจงมีแต่ท่านสาธุชน ผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์

คหิปฎบัติ 4

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย และบรรดาเพื่อนพระภิกษุสามเณรทั้งหลาย วันนี้จะขอพูดกับท่านในเรื่องของ คหิปฎบัติ คือข้อปฏิบัติของฆราวาสแต่ความจริงข้อปฏิบัติของฆราวาสนี้ ผมว่าบางทีพระบางองค์ก็ปฏิบัติไม่ได้ก็มีฆราวาสก็เยอะ ผมก็ไม่เคยคิดว่าผมดี แต่ทว่าบางทีผมก็สะดุดใจมาก นี่ความรู้ของฆราวาสพระควรศึกษา เพราะว่าเราก็มามากจากฆราวาส ดีไม่ดีเราห่มผ้ากาสาพัสตร์คิดว่าดีกว่าฆราวาส แต่ฆราวาสที่เขาปฏิบัติดีกว่า เราก็ควรจะอายุเขาเหมือนกัน

องค์สมเด็จพระทรงแสดงธรรมทรงแนะนำ ข้อปฏิบัติของชาวบ้าน จะเห็นว่าพระพุทธเจ้านี้ทรงเป็นสัตพัญญู จริงๆ สัตพัญญูแปลว่า รู้ทุกอย่าง ไม่ใช่รู้แต่เรื่องสวรรค์อย่างเดียว แม้แต่การความเป็นอยู่ของฆราวาสก็รู้ วันนี้ก็ขอพูดถึงหมวด ความปรารถนาของบุคคลในโลก ที่ได้สมความปรารถนาได้ยาก 4 อย่าง ท่านว่าอย่างนี้นั้นนะ คุณข้อความกันก่อน ในความปรารถนาที่ทำได้ยากเป็นอย่างไร คือ

1. ขอสมบัติจึงเกิดมีแก่เราด้วยทางที่ชอบ นี่เป็นความคิด
2. ขอยศจึงเกิดมีแก่เราและญาติพวกพ้อง
3. ขอเราจงรักษาอายุให้ยืนนาน
4. เมื่อสิ้นชีพไปแล้วขอเราจงไปเกิดในสวรรค์

นี่ความจริงมันก็ไม่ยาก แต่ถ้าเราเป็นคนดีเสียอย่างมันก็ไม่ยาก ถ้าเราเป็นคนไม่ดีมันก็ยาก ท่านไม่ได้บอกว่าหาไม่ได้ แต่ท่านบอกว่าหาได้ยาก คือไอ้ความตั้งใจอย่างนี้มันสมปรารถนายากเพราะมันต้องมีความดีประกอบ

1. ขอสมบัติจึงมีแก่เราด้วยทางที่ชอบ นี่ถ้าเราเป็นคนดีนะ เรามีความขยันหมั่นเพียรจริงๆ เราไม่ลัก ไม่ขโมยเขา ไม่ขี้แยแ่่งคดโกงเขา มันก็หาได้ไม่ยาก และ
 2. ขอยศจึงเกิดมีแก่เราและพวกพ้องของเรา อันนี้ชักยุ่งหน่อย ไอ้เรื่องยศนี้มันต้องประกอบไปด้วยความสามารถความรู้ ถ้าถามว่าถ้าเขามีศได้ทำไมเรามีศไม่ได้ ความจริงยศนี้มาจากความดี แต่เดี๋ยวนี้ไม่แน่ คนมีศโกงกัน सबัดบอกไม่ถูก เวลาที่คนมีศมันจะโกง คนที่โกงๆ มีศทั้งนั้น คนมีศนี้ชอบโกง หนังสือพิมพ์ที่จะมีมาได้ ถ้าสมัยก่อนที่พระพุทธเจ้าท่านว่านะ และสมัยผมเองผมก็เห็นมาเหมือนกัน เพราะอาศัยความดีเป็นสำคัญ
1. ต้องมีความรู้
 2. มีความสามารถ
 3. มีคุณธรรมดี
 4. รู้จักรักษาศักดิ์ศรีของตนไว้ ไม่ทำลายศักดิ์ศรี ถ้าเป็นอย่างนี้ละก็ยศมันก็ก้าวหน้าเรื่อย

3. ขอเราจงรักษาอายุให้ยืนนาน เรื่องอายุนี้ไม่แน่เสียแล้ว เพราะมันเป็นกฎของกรรม จะถือว่าเราเป็นผู้ปราศจากโรคก็ไม่ได้ ไอ้โรคภัยไข้เจ็บนี้มาจากอำนาจของ **ปาณาติบาต** ถ้าหากว่าเราไม่ทำลายชีวิตสัตว์ในกาลก่อนมา อายุมันก็ยืน ถ้าไปนั่งคิดอย่างนี้ก็ผิด คิดว่ามีอายุเท่าไรพอใจเท่านั้นดีกว่า
4. **เมื่อสิ้นชีพแล้วขอเราจงไปเกิดบนสวรรค์** อันนี้ไม่ยาก แต่ว่ายากสำหรับคนเลว ไม่ยากสำหรับคนดี คำว่าสวรรค์คือแดนของความสุข ก่อนที่เราจะไปสวรรค์ เราก็ต้องสร้างสวรรค์เสียก่อน

สวรรค์มีอะไร **ทานัง สักกโส ทานัง** พระพุทธเจ้ากล่าวว่า ทานเป็นปัจจัยให้เกิดบนสวรรค์ เราก็ให้ทาน **สีเลนะ สุคตัง ยันติ** คนจะไปสวรรค์ได้ก็ต้องอาศัยศีล เราก็รักษาศีล ก็หมดเรื่อง เราก็ไปสวรรค์ได้ แต่มันยากสำหรับคนเลว มันง่ายสำหรับคนดี ก็พูดกับเท่านั้น ก็พอ ขึ้นพูดกันมากมันก็ยุ่ง

ทีนี้หมวดต่อไปท่านบอกว่า **ธรรมเป็นเหตุให้สมหมาย** มีอยู่ 4 อย่าง คือ

1. **สัทธาสัมปทา** ถึงพร้อมด้วยศรัทธา
2. **ศีลสัมปทา** ถึงพร้อมด้วยศีล
3. **จาคสัมปทา** ถึงพร้อมด้วยบริจาคทาน
4. **ปัญญาสัมปทา** ถึงพร้อมด้วยปัญญา

ทีนี้หมวดต่อไปท่านบอกว่า **ตระกูลที่มั่งคั่งจะตั้งอยู่นานไม่ได้เพราะลักษณะ 4 อย่าง** ฟังให้ดี นะ ว่าตระกูลที่มั่งคั่งคือร่ำรวยแล้วนะจะหาความร่ำรวยไว้ไม่ได้ก็เพราะเหตุ 4 ประการก็คือ

1. **ไม่แสวงหาพัสดุที่หายไปแล้ว** หมายความว่า ของมีของใช้ณะ ไม่สนใจในการระวังรักษา หายแล้วก็หายไป ปล่อยมันซะไม่เป็นไร หาใหม่ก็แล้วกันเรามีเงินมีทอง ตัวอย่างอันนี้มีอยู่

เคยพบคนคนหนึ่ง **จังหวัดอุทัยธานี** เธอเป็นคนถีบปั่นสามล้อ อาชีพสามล้อ ถูกตลอดเตอรีรางวัลที่หนึ่ง พอถูกลอตเตอรีรางวัลที่หนึ่งก็เลยแสดงตนเป็นมหาเศรษฐี ชื่อของไม่ต้องต่อ เศษที่ เขาจะทอนให้ไม่ต้องทอน ดีไม่ดีก็เอาแจกใครต่อใครบ้าง ทะนงตัวว่าเป็นคนมีเงินแสน ไม่ซ้าก็กลายเป็นคนปั่นสามล้อตามเดิม แล้วคนคนนี้ก็มิโชคดีมาก ชื่อ **นายแทน** กลับถูกลอตเตอรีรางวัลที่หนึ่งอีกครั้งหนึ่ง ครั้งที่สองนี้แกก็เจ๊งอีกเหมือนกัน มีสภาพเดิม เจ๊งคราวนี้ดี เจ๊งแล้วก็ตายไปเลย ไม่ได้ถูกฆ่าตาย ป่วยไข้ตาย แต่เข้าใจว่าการถูกลอตเตอรีสองทีนี้เป็นเพราะอาศัย เป็นคนมีความกตัญญูรู้คุณต่อบิดามารดา เป็นคนที่น่าสรรเสริญอยู่อย่างหนึ่ง คือทั้งๆ ที่แกมีความอยากจนเจ๊งใจปั่นสามล้อประกอบอาชีพ แต่ความสุขของแกก็คือปฏิบัติบิดามารดาให้มีความสุข แม้จะเหนื่อยจะยากอย่างไรก็ตามเรื่องพ่อเรื่องแม่นี้แกเทิดทูนจริงๆ พ่อแม่ต้องการอะไร ถ้าไม่เกินวิสัย แกทำได้ทุกอย่าง นี่น่าสรรเสริญ จงจำให้ดีๆ

ตระกูลที่มั่งคั่งจะทรงตัวไม่ได้ เพราะไม่แสวงหาพัสดุที่สูญหายไปแล้ว หายแล้วก็ช่างมันซื้อใหม่ หายแล้วก็ช่างมัน ซื้อใหม่ไม่ซำก็หมด

2. **ไม่บูรณะพัสดุที่คร่ำคร่า** คือพัสดุที่พอจะใช้ได้ พอซ่อมแซมแล้วยังใช้ได้ ไม่ซ่อม ไม่แซม โยนทิ้ง มันส่ง อันนี้ไม่ซำก็พัง
3. **ไม่รู้จักประมาณในการบริโภคสมบัติ** ประเภทที่ข้าวบ้านกินไม่ได้นะ ต้องไปกิน ข้าวนอกบ้าน น้ำอาบในบ้านไม่ได้ ต้องไปอาบนอกบ้าน คนนวดที่บ้านมีนวดไม่ชอบใจ ต้องไปจ้างเขานวดที่นอกบ้าน ประเภทนี้แหละ จับจ่ายใช้สอยไปในสิ่งที่ไร้ประโยชน์ไม่รู้จักประมาณ ก็เห็นมหาเศรษฐีที่เดินต๊อกๆ ก็เยอะเยอะ นักการเมืองสมัยก่อนมีความรุ่งเรือง แต่หมดสภาพ จากนักการเมืองแม่แต่อะไรล่ะ แม่แต่โอเลียงยังต้องเป็นหนี้เขา แต่ว่านักการเมืองสมัยนี้คงไม่เป็นแบบนี้หรอก แต่ว่านักการเมืองทุกคนท่านว่าเป็นคนฉลาด เพราะว่าเวลาท่านเป็นนักการเมือง ท่านก็สะสมทรัพย์ของท่านแบบสบายๆ ไม่ได้หมายความว่าท่านโง่งนะ ก็ไม่ดี มีใครเขาพิสมัยท่าน มาให้ท่าน ท่านรู้จักประมาณในการสะสมทรัพย์ ท่านก็มีความสุข
4. **ตั้งสตรีหรือบุรุษที่ทุศีล** คือเป็นคนชั่ว เป็นพ่อบ้านแม่เรือน ทุศีลคำว่านี่แปลว่าปกติ ทุแปลว่าชั่ว ปกติก็มีความชั่วอยู่ตลอดเวลา เป็นพ่อบ้านแม่เรือน มันก็ฉิบหายกันเท่านั้น

เป็นอันว่าตระกูลที่มั่งคั่งจะต้องยากจนลงไป ก็เพราะ

1. ไม่แสวงหาพัสดุที่หายไปแล้ว
2. ไม่บูรณะพัสดุที่หายไปแล้ว
3. ไม่รู้จักประมาณในการบริโภคสมบัติ
4. ตั้งสตรีหรือบุรุษชั่วไว้เป็นพ่อบ้านแม่เรือน

ทีนี้ท่านเตือนไว้บอกว่า ผู้หวังการดำรงวงศ์ตระกูลให้ทรงอยู่ ควรเว้นความเสียหายความชั่ว 4 ประการนี้เสีย วงศ์ตระกูลจะทรงตัวได้ดีนี้เวลายังมีวากันต่อไปอีก **ธรรมของภรรยาสี** 4 อย่าง เรื่องธรรมของภรรยาสีนี้ ผมจะขอพูดแต่เบาๆ เพราะไม่ใช่ระดับพระ ภรรยาสีมีกิจการมาก คือ

1. **สัจจะ** ความซื่อสัตย์กัน ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริตต่อกัน เป็นปัจจัยให้เกิดความสุข ธรรมะนี้แปลว่าทรงไว้ซึ่งความดีนะ ซึ่งภรรยาสีที่จะดีได้จริงๆ ต้องปฏิบัติในกฎ 4 ประการคือ สัจจะ มีความซื่อตรงต่อกัน
2. **ทนะ** รู้จักข่มใจของตน เมื่อเวลาอะไรไม่ชอบใจนิดๆ หน่อยๆ ก็อดใจได้นิ่งไว้ อย่าเพิ่งวู่วาม จะเป็นเครื่องขัดใจซึ่งกันและกัน ถ้าวางโทษกันเสียแล้วมันดีกันยาก
3. **ขันติ** อดทนต่อความยากลำบาก หรือต่อถ้อยคำที่ไม่เป็นที่ถูกใจคน
4. **จาคะ** สละปันสิ่งของของตนให้แก่คนที่ควรให้ปัน นี่เป็นปัจจัยของความรัก

เป็นอันว่าใครก็ตามทรงคุณธรรม 4 ประการนี้แล้ว ก็จะเป็นคนที่มีความสุข คือธรรมะ ทรงไว้ซึ่งความดี เมื่อความดีมีที่ไหน ความสุขมันก็มีที่นั่น

ต่อไปก็ขอต่อเป็น **คิหิปฏิบัติหมวดห้า** หมวดห้าอันดับแรกท่านบอกว่า **ประโยชน์เกิดแต่การถือโภคทรัพย์ 5** อย่าง นี่เป็นเรื่องขรราวาสนะ พระกับเณรก็ระวังๆ อย่าไปยุ่งเข้า พระเณรนี้เขาบวชเพื่อพระนิพพาน อย่าลืมนะบาสิว่า นิพพานะ **สังขริยา**ยะ เอตัง **คเหตวา** เรารับผ้ากาสาฬหพัศตร์มาเพื่อให้แจ้งเพื่อพระนิพพาน อย่าไปยุ่ง ที่ท่านบอกว่า ขรราวาสเขาทำคินะ อย่าไปคิอย่างเขา เราต้องคิอย่างของเรา

จะว่าไป **ประโยชน์เกิดแต่การถือโภคทรัพย์ 5** อย่าง แต่ว่าแสวงหาโภคทรัพย์ได้แล้ว ในทางที่ชอบแล้วนะ คือ

1. **เลี้ยงตัว เลี้ยงมารดา เลี้ยงบิดา เลี้ยงบุตร เลี้ยงภรรยา เลี้ยงบ่าวไพร่ให้เป็นสุข** มีทรัพย์แล้วก็ใช้ให้ถูกต้องตามนี้ ไม่ใช่เลี้ยงแบบฟุ่มเฟือยไปกินนอกบ้าน ไปกินภัตตาคาร ข้าวบ้านกินไม่ได้ ข้าวบ้าน จานละบาทสองบาท ห้าบาท กินไม่ได้ ต้องไปกินกาแฟด้วยละยี่สิบบาท ด้วยละห้าสิบบาท หรือต้องไปอาบอบนวดที่นอกบ้าน นี่มันไม่จำเป็น คือเลี้ยงกันในบ้าน เลี้ยงตัว เลี้ยงมารดา เลี้ยงบิดา เลี้ยงบุตร เลี้ยงภรรยา เลี้ยงบ่าวไพร่ให้เป็นสุข ถ้าเขาเป็นสุข เราก็เป็นสุข เพราะอะไร ถ้าเราให้เขาเป็นสุข เราก็เกิดความรักในเรา เราก็เป็นสุขใจ สบายกาย อันตรายจะเกิดขึ้นท่านก็ป้องกัน
2. **เลี้ยงเพื่อนฝูงให้เป็นสุข** คำว่าเลี้ยงเพื่อนฝูงนี้คือ สงเคราะห์ซึ่งกันและกันนะ ในเมื่อความทุกข์ยากเกิดแก่เพื่อนนะ ไม่ใช่จะชวนกันไปเลี้ยงกันที่ภัตตาคารหรือว่าที่ไนท์คลับ ไม่ใช่อย่างนั้น เลี้ยงอย่างนั้น เลี้ยงจิบหายแน่
3. **บำบัดอันตรายที่จะเกิดแต่เหตุต่างๆ** หมายความว่าอันตรายมันจะพึงเกิดขึ้นนี้ เราต้องใช้ทรัพย์ให้เป็นประโยชน์ ถ้าสามารถจะใช้ทรัพย์ไปให้หมอรักษา หรือหากการป้องกันด้วย เหตุุนานาประการ บ้านมันไม่มีมิดชิดทำให้มันแข็งแรง ทำรั้ว จ้างคนมาอยู่เวรอยู่ยาม ใช้ได้หมด
4. **ทำพละห้าอย่าง** คือ ก. **ญาติพละ** สงเคราะห์ญาติ ข. **อดิพละ** ต้อนรับแขกให้เหมาะสม ค. **บุพพเขตพละ** ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่บุคคลผู้ตายนี้ มันยังไม่จบนะ ผมเกือบจะพลิกหน้ากระดาษแล้ว ฉ. **ราชพละ** ถวายเงินของหลวง คือเสียดายโอกาสให้ถูกต้อง อย่าคคอย่าโกง ง. **เทวดาพละ** ทำบุญอุทิศให้แก่เทวดา
5. **บริจาคตานในสมณพราหมณ์ผู้ประพฤติกชอบ** นี่พระระวังพระเณรระวังนะ พระพุทธเจ้าท่านบอกชาวบ้านไว้ว่า จงบริจาคตานในสมณชีพรามณ์

ผู้ประพาศิชอบ ถ้าเราประพาศิไม่ดี เขาไม่ให้กินอย่าไปว่าเขานะเรามัน
เลวเอง

เป็นอันว่าเห็นจะมาฟังกันง่ายๆ ไม่ต้องอธิบายมาก **ประโยชน์เกิดแต่การถือโภคทรัพย์ 5 อย่าง**
ท่านบอกแสวงหาทรัพย์มาได้แล้วจงใช้ในทางที่ถูกที่ควร ท่านบอกในทางที่ชอบหรือทางที่ถูกที่ควร คือ

1. เลี้ยงตัว เลี้ยงมารดา เลี้ยงบิดา เลี้ยงบุตร เลี้ยงภรรยา เลี้ยงบ่าวไพร่ให้เป็นสุข คือใช้ให้พอดีๆ อย่าให้มากอย่าให้น้อยเกินไป
2. เลี้ยงเพื่อนฝูง ให้เป็นสุข เลี้ยงคือเกื้อกูลนะ
3. บำบัดอันตรายที่เกิดขึ้นด้วยเหตุต่างๆ หาทางป้องกัน
4. ทำพลีห้าอย่าง **ญาติพลี** สงเคราะห์ญาติ **อดิธิพลี** ต้อนรับแขก **บุพเพตพลี** ทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตาย **ราชพลี** ช่วยภยียากรให้ครบถ้วน **เทวดาพลี** ทำบุญอุทิศให้แก่เทวดา แล้วก็
5. บริจาคทานให้แก่ **สมณพราหมณ์ผู้ประพาศิชอบ** นี่เป็นการใช้ทรัพย์ในทางที่ถูกจริงๆ

ที่นี้มา **คติปฏิบัติ** หมวดต่อไป เรื่องศีลห้า

ปาณาติปาตา เวรมณี เว้นจากการทำลายชีวิตสัตว์

อทินนาทานา เวรมณี เว้นจากการถือเอาสิ่งของที่เจ้าของไม่ให้ ด้วยอาการอย่างขโมย

กาเมสุ มิจฉาจาวา เวรมณี เว้นจากการประพาศิผิดในกาม

มูสาวาทา เวรมณี เว้นจากการพูดเท็จ

สุราเมรยมัชชชมาทัฏฐานา เวรมณี เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท

ความจริงศีลห้านี้ เขาเรียก ศีลนี้แปลว่าปกติ ปกติแล้ว เราไม่อยากจะให้ใครมาทำลายชีวิตเรา และเราก็ไม่ทำลายชีวิตเขา นอกจากนั้นเราก็มีเมตตาความรัก กรุณา ความสงสาร ก็เป็นมหาเสน่ห์ เป็นปัจจัยให้เกิดความสุข ถ้าเราไม่ต้องการให้ใครเขาลัก เขาขโมยเรา เราก็ไม่ลักไม่ขโมยของเขา เราก็เป็นที่รักของเขาเราไม่แย่งความรักของบุคคลอื่น เพราะเราไม่ต้องการให้เขามาแย่งความรักของเรา เราก็ไม่แย่งความรักของเขา ก็เป็นเหตุให้เขารักเราเหมือนกัน เป็นที่รักของคนอื่น วาจาที่ไม่เป็นความจริงเราไม่ชอบ ชาวบ้านเขาก็ไม่ชอบ เราก็ไม่พูดเสียมันก็เป็นที่รัก การดื่มสุราเมรัยนี้ มันทำตัวให้เลว เราก็เว้นเสีย

เป็นอันว่า ศีลห้ารายการนี้ ถ้าใครปฏิบัติได้นะ ถ้าประเทศไหน 50 ล้านคนที่ปฏิบัติได้นี้รวมมหาศาล

อย่างการฆ่า การทำร้ายซึ่งกันและกัน ถ้ามันไม่มี ทุกคนต่างคนต่างใจดีมีเมตตาปรานี มีความรักกัน สงสารกัน เกื้อกูลกันและกัน ข้อเดียวเท่านั้นประเทศไทยเรา เราไม่ต้องจ้างตำรวจ ไม่ต้องจ้างผู้พิพากษา ไม่ต้องจ้างอัยการไม่ต้องจ้างข้าราชการ ไม่ต้องจ้างใครเข้ามาเป็นนาย เพราะคนทุกคนเป็นคนดีเราไม่ต้องเสียสตางค์ซื้ออาวุธ นี้อย่างประเทศเรานี้เป็นประเทศสงบ แต่ก็ต้องตั้งงบประมาณซื้ออาวุธที่

เป็นหมื่นๆ ล้าน ไอ้เงินเป็นหมื่นๆ ล้านนี้ถ้าไม่ต้องซื้ออาวุธละก็อ แล้วก็ไม่ต้องเกณฑ์คนมาเพื่อป้องกันประเทศ เงินประเทศนี้เอามาใช้ในด้านเศรษฐกิจ รายแสนราย ถ้าหากว่าชาวบ้านต่างคนต่างดี ถ้ามันไม่ดี ต่างคนต่างต้องระแวงระไวซึ่งกันและกัน ก็ต้องซื้ออาวุธมาป้องกัน มีดฟันคนละเล่มราคาเท่าไร ปืนกระบอกหนึ่งราคาเท่าไร กระสุนนัดราคาเท่าไร มันเสียหายไปเปล่าๆ 50 ล้านคน ต้องจ่ายค่าอาวุธไปคนละบาท สูญเสียเงินไปเปล่าๆ 50 ล้านบาท และยังต้องจ้างตำรวจไว้จับเราเองอีก จ้างอัยการไว้ฟ้องเราอีก จ้างทนายความไว้แก้ต่างอีก จ้างผู้พิพากษาให้เอาเราให้เข้าคุกเข้าตารางอีก จ้างพัศดีเรือนจำ จ้างเจ้าหน้าที่เรือนจำไว้ลงโทษเราอีก มันดีที่ไหนไอ้ความเลวร้ายนี้ถ้าไม่เลวไม่ร้ายเสียหน่อย ทรัพย์สินของประเทศก็ไม่ต้องหมด

อทินนาทาน ถ้าไม่ลักไม่ขโมยกัน ก็จะรวมมหาศาล แต่บุญแจกดอกเดียว 50 ล้านคน ถ้ามีบุญแจกคนละดอก บุญแจกดอกละ 10 บาท เราก็หมดไปแล้ว 50 ล้านบาท แต่บ้านใครที่บุญแจกดอกเดียว แล้วบุญแจกดอกละ 10 บาท มีไหมมีแค่บุญแจกดอกเดียวมันก็พัง ถ้าเราไม่ลักไม่ขโมยกันละก็ไม่ต้องจ้างตำรวจไม่ต้องจ้างใครต่อใครอย่างว่านั่นแหละ ทรัพย์สินทั้งหลายวางที่ไหน มันก็ไม่หายมันก็รวย นี่มันเป็นของดีนี้ พระพุทธเจ้าท่านจึงบอกว่า ฆราวาสปฏิบัติไว้ณะจะมีความสุข แต่ต้องปฏิบัติเหมือนกันทุกคน ปฏิบัติคนเดียวก็พังเหมือนกัน

กามสุ มิจจาจารา เวมณี ไม่แย่งความรัก ไอ้แย่งความรักเป็นชู้กันนี้ตายไม่รู้เท่าไรแล้ว มันดีตรงไหน มันหวานมันกันตรงไหนหนอ คู่ครองของเราคู่ครองของเขา มันก็เนื้อหนังเหมือนกัน มันก็แค่นั้นแหละ แต่ไอ้จิตใจมันทะเยอทะยานความเดือดร้อน พอใจสันโดษ พอใจในเพียงภรรยาสามี โดยเฉพาะก็หมดเรื่อง

เว้นจากการพูดเท็จ ไอ้การพูดเท็จนี้มันพูดลำบาก ต้องระวัง เกรงว่าจะจำไม่ได้ พูดจริงใจมันสบาย การดื่มสุรามันนี้ชวนเข้าคุกเข้าตารางกันได้ง่าย แต่ไม่ขอพูดมากเพราะเข้าใจกันดีแล้วนี่นะ

หมวดต่อไปท่านบอก มิจจาฉนิชชา คือ การค้าขายที่ไม่ชอบธรรม 5 อย่าง การค้าขายแบบนี้ท่านบอก ไม่ควรจะทำจะขาย คือ

1. ขายเครื่องประหาร อาวุธที่สำหรับจะฆ่ากันนั่นแหละ แต่เดี๋ยวนี้มันขายดีซะด้วยนะ เพราะขายเครื่องประหารนี้มันเป็นปัจจัยให้เกิดโทษ แต่เอ้ก็ตามใจเถอะ พระพุทธเจ้าท่านว่าอย่างนั้น
2. ขายมนุษย์ เวลาขายดีจัง แต่ก่อนขเลงสาวๆ มาขาย เวลาดีก็ๆ เขาก็ขายกันแล้ว นี่เป็นการค้าขายที่ไม่ควร
3. ขายสัตว์เป็นสำหรับให้เขาเอาไปฆ่าเป็นอาหาร นี่เป็นการเบียดเบียนชีวิตเขา
4. ค้าขายน้ำเมา
5. ขายยาพิษ

เป็นอันว่าถ้าเราจะทำตนของเราให้เป็นคนดีละก็ อย่าขายของเหล่านี้เลยมันเป็นปัจจัยของ
ความทำทุกข์ แต่ว่าเราพูดกันถึงว่าคนต้องการดีนะ ถ้าที่เขาต้องการไม่ดี ก็ช่างเขาเถอะ ท่านบอก
คำขายอย่างนี้ห้าม อุบาสก หมายความว่าคนที่มึสติมึธรรมประจำใจจงอย่าทำ

ทีนี้หมวดต่อไปเวลาเหลืออีก 3 นาที ท่านบอกว่า **สมบัติของอุบาสก** คำว่า อุบาสก หรือ
อุบาสิกานี้ แปลว่าคนผู้นับถือพระพุทธศาสนา ก็อนับถือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้า ท่านบอกว่า

สมบัติของอุบาสกมี 5 ประการคือ

1. ประกอบไปด้วยศรัทธา คือเชื่อด้วยเหตุด้วยผล

2. มีศีลบริสุทธิ

3. ไม่ถือมงคลตื่นข่าว คือ **เชื่อกกรรม** ไม่เชื่อว่าสิ่งนั้นเป็นมงคล ใ้เรื่องมงคลนี้มันยุ่ง
เหมือนกัน เคยพบมารคราว มีครั้งหนึ่งไปที่จังหวัดชัยนาท เขาแต่งงานกันวันนั้น ก็เผอิญ
เป็นพระหัวแถว ที่ท่านเจ้าภาพ เขาเรียกกันว่าคุณนายลี้เสียแล้วว่าภรรยาคุณหลวงอะไรก็
ไม่ทราบ แล้วก็สั่งให้คนใช้ไปเด็ดก้านมะยมมา 9 ก้าน เจ้าคนใช้ฟังผิด ไปเด็ดมา 5 ก้าน
คุณนายตาเขียวเสียวแข็งเข้าไปใส่คนใช้ว่าทำไมฉันสั่งเอามา 9 ก้าน แกทำไมเอามา 5 ก้าน ใ้
เวลาผ่านไปก็ถึงแล้ว เห็นทำไม่ดีเลยบอกคุณนาย ความจริง 9 ก้านนี้ก็ให้แก่ คุณพระพุทธเจ้า 9
ประการ แต่ว่า 5 ก้านนี้หมายถึงพระพุทธเจ้า 5 องค์ เป็น **นโมพุทธายะ** อาตมาว่ามีความ
เข้มแข็งกว่า แกเลยยิ้มออกมาได้ นี่ความจริงใ้โอบมะยมก็ก้านๆ นี่มันไม่ได้ทำให้คนคิดคน
ชั่ว มันจะดีจะชั่ว ก็เพราะคู่ครองเขาจะรักกันจริงหรือไม่จริงเท่านั้น ถ้าหากวัตถุมันทำให้คน
ดีจริงๆ เป็นไปถือมงคลตื่นข่าวแบบนี้ จงถือว่าถ้าทำดี แล้วก็มันดีเองถ้าทำชั่วมันก็ชั่ว มัน
ไม่ดีไม่ชั่วเพราะวัตถุเข้ามาช่วย

4. ไม่แสวงหาเขตบุญนอกพระพุทธศาสนา หมายความว่าเรามีพระพุทธศาสนาเป็นที่เคารพ
อยู่แล้ว พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องไปเอาศาสนาอื่นเข้ามาแทรกมาแข่ง ศาสนาอะไรต่อศาสนา
อะไรเอาเข้ามาผสม ไม่ต้องประยุต์ คำสอนของพระพุทธเจ้ามีเหลือกินเหลือใช้แล้ว เท่านั้น
ก็พอ

5. ทำบุญแต่ในพระพุทธศาสนา หมายความว่า การทำบุญนี้เราทำบุญในพระพุทธศาสนาจริง
แต่การสงเคราะห์เราก็สงเคราะห์ใ้ได้ไม่เลือกการ ไม่เลือกว่าศาสนาไหน เป็นการเกื้อกูลซึ่ง
กันและกัน นั่นท่านกล่าวว่า อุบาสกฟังตั้งอยู่ในสมบัติ 5 ประการ ละเว้นวิบัติ 5 รายการซึ่ง
วิปริตจากสมบัติเหล่านี้ตอนนี้เห็นจะไม่ว่าต่อไปเพราะหมดเวลา เสียแล้ว

ท่านผู้รับฟัง รับนี้ก็ต้องขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดีพิพัฒน์มงคลสมบูรณ์พูนผล จงมีแต่ท่าน
สาธุชนรับฟังทุกท่าน สวัสดี

แนะนำการกินการอยู่ในวัด

ญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย อาตมาขอขอบคุณบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุกท่านที่เมตตา มาบำเพ็ญกุศลที่วัดนี้ ทั้งนี้เพราะว่าบรรดาพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา จะมีชีวิตอยู่ได้อาศัยญาติโยมพุทธบริษัทเมตตา ในทานของบรรดาญาติโยมและพุทธบริษัท อาตมาจึงขอขอบคุณในความเมตตาปราณี สำหรับเวลาที่จะถวายกฐินเป็นเวลาประมาณเที่ยงเศษๆ คือหลังจากพระฉันภัตตาหารเพลเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเริ่มทำการถวายกฐินที่ ศาลา 2 ไร่ ฉะนั้นขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทได้โปรดทราบตามนี้ด้วย ทั้งนี้เป็นการป้องกันบางท่านอาจสงสัยว่าจะถวายกฐินในเวลาเท่าไร

และสำหรับบรรดาอาหารที่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทจะรับประทาน เป็น สถานที่วัดเลี้ยง นั่นก็คือ ที่ร้านอาหารภายในหนึ่ง และก็มีบริเวณใกล้ๆ ศาลานวราช แห่งหนึ่งข้าง พระอุโบสถ นั่นเป็น สถานที่วัดเลี้ยงฟรีจริงๆ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชายหญิงผู้มา

สำหรับอีก 2 จุด เรื่องของผู้มีศรัทธา เจตนาดีต่อวัด คือที่ข้างศาลา 2 ไร่ เป็น สถานที่ของ กองทุน นั่น กองทุน ก็จัดเลี้ยง แต่อาจเรียกทุนคืนบ้าง แต่ก็เป็นที่ถูกมาก แต่กองทุนต้องมีทุนไว้ สงเคราะห์ผู้ยากจนในถิ่นทุรกันดารจึงได้ทำเลี้ยง แต่ว่าอาหารที่เลี้ยงบางอย่าง มีท่านที่ให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้ จันทนา วีระผล ดูเหมือนว่าจะช่วยลูกขึ้นมาประมาณ 50 กิโลกรัม อาจจะเป็นอย่างนั้น หรืออาจจะมากกว่านั้น ฉะนั้นกองทุนจึงได้ขายในราคาถูก เพื่อเก็บกักเอาทุนไว้เลี้ยงต่อไปในวันหน้า แต่ส่วนใดบ้างเอื้อยที่เหลือเป็นกำไร กองทุนก็ไม่เคยเก็บไว้ ได้ถวายไว้เป็นสมบัติของวัด ให้เป็นไปตามเจตนาเดิมของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่นำมาบำเพ็ญกุศล

สำหรับอีกจุดหนึ่งร้านอาหาร ใกล้ ศาลาพระนอน ที่จุดนั้น คุณโยมเพชร และ คุณโยมละม้าย จัดการเลี้ยงบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเหมือนกัน แต่ทั้งสองท่านนี้อาหารที่ต้องทำอย่างดีเสียด้วย ถ้าไม่ดีก็ทำไม่ได้ แล้วก็จะเรียกทุนคืนบ้างตามสมควรในราคาที่ถูกลง แต่บางครั้งที่เหลือเกินกองทุน ท่านก็ถวายวัดหมดเช่นเดียวกัน

ฉะนั้น ถ้าญาติโยมพุทธบริษัทที่จะรับประทานอาหาร ก็จะรับประทานได้ 4 จุด คือ 1. ร้านอาหารภายในวัดฟรี 2. สถานที่ที่ใกล้ พระอุโบสถ ด้านหลัง 3. ร้านกองทุนที่ตั้งอยู่ที่ ศาลา 2 ไร่ จำหน่ายในราคาถูกลงมาก และ 4. ร้าน โยมเพชร ตั้งอยู่ ศาลาพระนอน ด้านเหนือจำหน่ายในราคาถูกลงเช่นเดียวกันส่วนใดที่เป็นกำไรถวายวัดหมดในทุกคราวที่ทำ

สำหรับบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่มาถึงที่นี่แล้ว เวลาที่ท่าน เข้าห้องพักเรียบร้อยแล้ว ก็ใส่ กลอนหน้าห้องด้วย ประตูที่ปิดด้วยจะดีมาก ทั้งนี้เป็นการป้องกันเข้าห้องผิด ก็มีบางท่านบางคราวจำห้องผิด เพราะห้องมีสภาพคล้ายคลึงกัน นี่เป็นธรรมดาจริงๆ มาที่อาจจำไม่ได้ เมื่อเข้าห้องผิดแล้วยังเข้าใจว่าห้องนั้นเป็นห้องที่ตนเองพัก นั่งคุยกันสบาย ท่านที่พักอยู่ก่อนคือเจ้าของห้องก็ไม่กล้าจะพูด ไม่กล้าแนะนำ และขอร้องให้ออก แต่บางคราวที่ท่านเข้าห้องผิดก็เลยนั่งผิดนานเกินไป บางท่านที่มาพักห้องก่อนถือว่าเป็นเจ้าของห้องเพราะเข้ามาพักก่อนต้องมาขอร้องให้เจ้าหน้าที่มาขอร้องให้ออก ฉะนั้น

เพื่อเป็นการเข้าใจผิด ที่เรียกว่าจำห้องผิด เพื่อความสะดวกของพุทธบริษัท ไม่ต้องไปขอร้องเป็นการ สะเทือนใจซึ่งกันและกัน ฉะนั้นเมื่อท่านเข้าห้องเรียบร้อยแล้ว ให้ใส่กลอนห้องด้านหน้าเสียด้วย และ ใส่กลอนห้องที่มาพักเลยเสียด้วย เป็นการป้องกันการเข้าใจผิด เป็นการหลงผิด และเวลาที่ท่านออกจาก ห้องก็เหมือนกัน ถ้าออกจากห้องไปหมดขอให้ใส่กุญแจประตูห้องเสียด้วย ก็เป็นการกันการหลงผิดอยู่ เหมือนกัน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตือนไว้ ก็เข้าใจว่าคนทุกคนที่มานี้มีจิตเป็นมหากุศลถึงไหน แต่คนที่อาจจะ คิดว่าคนเปลือเมื่อไรมีผลดีเมื่อนั้น คนที่มีจิตเป็นกุศลถึงไหน แต่คนที่อาจจะคิดว่าคนเปลือเมื่อไรมีผลดี เมื่อนั้น ในที่ทุกๆ จุด ทุกแห่งอาจจะมีเสมอ ขอเพื่อเป็นการกันไว้ เวลาออกจากห้องกรุณาใส่กุญแจเลย

ข้อ 3 กรุณาอย่าส่งเสียงดัง ให้เป็นที่รบกวนห้องข้างเคียง ทั้งนี้ก็เพราะว่าเมื่อเกิดการรำคาญ ดี ไม่ดีถ้าเกิดการต่อว่ากันขึ้นใจจะเศร้าหมอง เวลาที่ท่านจะพูดจะคุยกันให้มีเสียงเหมาะสมภายในห้อง ของท่านเป็นการสมควรอย่างยิ่ง

ข้อที่ 4 กรุณา อย่านำขนมหรืออาหารเข้าไปรับประทานภายในห้องนอน ทั้งนี้เพราะบางครั้ง บางห้องเศษอาหารหล่นอยู่ มดขึ้นมาใส่ยากเหลือเกิน เพราะมันเป็นพรหม เมื่อคราว เป้ายนต์เกราะเพชร อ้อไม่ใช่ตอนหน้า น้ำ มีคนเข้าไปพักในห้องปรากฏว่าไม่หลับทั้งคืน มดกัด ไม่สำรวจตรวจดูปรากฏว่ามี เศษอาหารค้างอยู่ในนั้น

ฉะนั้นขอบรรดาญาติโยมและพุทธบริษัททุกท่าน ขอให้ช่วยกัน รักษาความสะอาด อย่านำ อาหารทุกประเภทเข้าไปรับประทานในห้อง ถ้าจะนำอาหารมารับประทานเองก็รับประทานหน้าห้อง ข้างห้องข้างหน้าก็ได้ เมื่อต้องการสูบบุหรี่ก็เหมือนกัน

ข้อที่ 5 การสูบบุหรี่ ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท เวลาจะสูบบุหรี่กรุณามาสูบห้องข้างหน้า หรือสูบข้างนอกเลยก็ได้ เพราะว่าบางทีเข้าไปเจอจุดบางจุดพรหมไหม้เป็นจุดๆ เข้าใจว่าบุหรี่ยี่ห้อ บรรดาญาติโยมพุทธศาสนิกชน เวลาจะสูบบุหรี่ให้มาสูบที่ห้องข้างหน้าเลยก็แล้วกัน แล้วก็ยังมีบางครั้ง บางท่านนอนหน้าห้องจุดยากันขุงไว้ อาจจะผลออกไป ยากันขุงไหม้ปากก็ ถ้าหากท่านจะนอนนอกห้องจุด ยากันขุง ขอได้โปรดหาภาชนะที่มันไม่ไหม้รองไว้เสียก่อน เพื่อเป็นการกันของสงฆ์เสียหาย

อีกอันหนึ่งสำหรับข้อ 6 นั่นก็คือ เรื่องก๊อกร้ำกับเศษของ สำหรับ ก๊อกร้ำ ท่านพุทธบริษัทเวลา จะเปิดอย่าเปิดให้ดังเกินไป บางคราวไปพบว่าบางท่านเปิดดังเกินไปหมอนปิดไม่ลง เวลาที่ท่านกลับไป แล้วน้ำก็ไหลเรื่อย ห้องทั้งหมดนองไปทั้งห้อง พรหมเปียกหมด บางคราวบางครั้ง ไม่มีทุกครั้งไม่มีทุก ห้อง จะมีหลงเหลืออยู่เสมอๆ หนึ่งห้องบ้าง สองห้องบ้าง ทั้งนี้อาจจะไม่เคยใช้ก๊อกร้ำ ขอบกัด้วย เวลา จะเปิดก๊อกร้ำอย่าหมุนให้ดังเกินไป เวลาปิดก๊อกร้ำก็เหมือนกัน อย่าใช้มันดังเกินไป ก็เปิดไม่ออกอีก เปิด พอน้ำไหลพอสมควร ปิดก็แค่หยุดก็พอใช้ได้ สำหรับ เคยกระดาศ ที่หอของรับประทาน ใบตองก็ดี ลูกก็ ดี ความจริงถ้ารับประทานแล้วเอาไปทิ้งเสียด้านหลังห้องก็หมดเรื่อง แต่ว่าเวลาจะทิ้งก็อย่าไปเปิดมุ้ง ลวดทิ้ง พอเปิดมุ้งลวดทิ้งมันก็ไม่ไปไหน ค้างอยู่ข้างบน ให้เปิดประตูหลังที่มีทุกห้อง แล้วเศษพวกนี้ไป ทิ้งเสียให้ลยห้อง ลงไปข้างล่าง และบางทีบางท่านผลอ เวลาก่อนจะกลับ เอาเศษลงไปใส่อาหารบ้าง ของ รับประทานบ้างใบตองบ้าง กระดาศบ้าง อาหารที่เหลือบ้าง เศษขนมที่เหลือบ้าง ใส่ไว้ในถังพลาสติก

เมื่อท่านกลับไปแล้วเจ้าหน้าที่ก็ไม่ได้สังเกต เจ้าหน้าที่ก็มีงานหนัก กว่าที่จะเข้าไปพบกลิ่นก็ตลบห้อง มีกลิ่นเหม็นก็ทนไม่ไหว แล้วก็มีส่วนตัวเล็กๆ เข้าไปกินเศษอาหาร เลยกลายเป็นว่าห้องทั้งห้องมีตัวเล็กๆ บางทีก็เต็มไปด้วยมดคันไฟที่เข้าไปกินอาหาร

บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทอย่าลืมาว่าขณะที่อยู่ที่ดี จะเดินทางกลับก็ดี ถ้ามีเศษกระดาษเศษใบตอง ถุงใส่อาหารให้ทิ้งด้านหลัง ให้นำไปในแผ่นดินทั้งหมดเรื่อง สำหรับ มุ้งลวด ก็เหมือนกันก็ดูเกือบจะมีทุกครั้ง แต่ก็มีไม่มาก อาจจะมีครั้งละจุด พบว่ามุ้งลวดขาด ทั้งนี้อาจจะเข้าใจว่า เอาอาหารไปทิ้งด้านหลัง คงจะเปิดมุ้งลวดไม่ออกเลยเอามือกระทุ้งมุ้งลวดขาด ปรากฏว่าเจาะเศษของที่ห่อหุ้มของมารับประทาน เศษกระดาษและถึงไปกองอยู่ข้างนอก

ฉะนั้นกรุณาบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท มุ้งลวดมีไว้กันยุง เวลาที่ท่านจะเข้าจะออกให้รีบเข้ารีบออก กรุณาปิดมุ้งลวดเสีย ยุงจะได้ไม่เข้าไปรบกวนท่าน มีหลายท่านเหมือนกันบ่นว่ามียุงรบกวนอาตมาก็สงสัยได้ไปไต่มา เวลาเข้าลี้มปิดประตูมุ้งลวด บางทีก็เปิดหน้าต่างทิ้งไว้ตอนกลางวัน เย็นไม่ได้ปิด อย่างนี้ยุงก็เข้าไปรบกวน กรุณาขอได้โปรดช่วยตัวเองด้วย วิธีช่วยตัวเอง วิธีช่วยตัวเองไม่ยาก ถ้าจะเปิดประตูมุ้งลวดก็เข้าไปมันเร็วแล้วปิดประตูมุ้งลวดให้เร็ว อย่างนี้ยุงจะไม่เข้าไปรบกวน ถ้าญาติโยมเปิดประตูมุ้งลวดให้ยุงเข้าไปเอง อาตมาก็หมดทางช่วยเหมือนกัน

ก่อนอื่นขอขอบคุณบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุกท่าน ที่ให้ความเมตตาปราณี ที่เป็นวันสำคัญคราวไหนในทางพุทธศาสนาต่างก็มากันคับคั่ง นี่เป็นความดีของบรรดาญาติโยมและพุทธบริษัทก็ขอขออนอีกครั้งหนึ่ง นั่นก็คือว่าเวลาจะถวายกลิ่นเป็นเวลาหลังเที่ยง เที่ยงก็แล้วกัน เมื่อพระฉันเพลเสร็จเรียบร้อย และญาติโยมก็เรียบร้อยก็ถวายกลิ่นกัน สำหรับบรรดาพุทธบริษัทที่อยู่ข้างนอกก็เข้าไปให้ทันเวลาก็แล้วกัน คือเวลาหลังพระฉันเสร็จทุกๆ ปี ก็จะมีญาติโยมพุทธบริษัทเข้าบำเพ็ญกุศลแสดงเจตจำนงต่างๆ สำหรับผ้าไตร ผ้าไตรนี้ถ้าซื้อจากร้านจริงๆ ดีๆ ที่เขาถวายมาก็ประมาณ 600 บาทเศษๆ ต่อหนึ่งไตร แต่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทรับผาติกรรมผ้าไตรจากวัดก็ถือว่ามาบำเพ็ญกุศลภายในวัด แต่ถ้าไปเอาออกไปนอกวัด ก็ให้ไม่ได้เหมือนกัน ผิดวินัย ก็บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทบำเพ็ญกุศลไว้แค่ไตรละ 200 บาท แล้วถวายไว้ในวัดนี้ ถ้าไม่นอกวัดก็ให้ไม่ได้เหมือนกันมันถูกกินไป ถ้าถามถึงอานิสงส์ที่ได้รับได้ครบถ้วนแน่ ท่านที่ตั้งใจซื้อผ้าไตรจิรวถวายพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา ถ้าถามว่าผ้าไตรเป็นของวัดขายในราคาถูกจะได้บุญชาติไหน บุญสำคัญอยู่ที่ปัจจัยที่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทบริจาคออกมา บริจาคเรื่องผ้าก็จะได้ผ้ามหากุศลที่สมบูรณ์แบบ

อย่างท่าน มขมมานพ สร้างศาลาหลังเดียว 33 คน ต่างคนต่างก็ได้วิมานคนละหลังๆ ไม่ใช่ 33 คนไปตัดวิมานหลังหนึ่งออกเป็น 33 ชิ้น ไม่ใช่อย่างนั้นเรื่องอานิสงส์ได้สมบูรณ์แบบแน่ถ้า ท่านจะบริจาคทรัพย์ซื้อผ้าไตรของวัดไตรละ 200 บาท ก็มีอานิสงส์สมบูรณ์แบบเท่ากับไตรจิรว ไม่ใช่จะไปลดบุญบารมีของท่าน และกลิ่นที่จะถวายในคราวนี้ก็เป็นมหากุศล กลิ่นมี 3 อย่างคือ 1 จุลกลิ่น 2 ปรกติกลิ่น 3 มหากุศล สำหรับ จุลกลิ่น นั้นไม่ใช่ไปเหยียบกันวันนี้ไม่ใช่ทอด้ายเสร็จก็เอาไปด้ายไปทอแล้วก็เหยียบ เขาเรียกว่า จุลทำงานๆ กันเป็นจุลๆ ไม่ใช่จุลกลิ่น จุลกลิ่น หมายถึง กลิ่นเล็ก หมายถึงมีสรวง 1

หรือมีจิ๋วตัวหนึ่งหรือผ้าสังฆาฏิ ตัวใดตัวหนึ่ง โดยเฉพาะผ้าตัวเดียวเป็นผ้าตัวเดียวเป็นผ้ากฐิน อย่างนี้ ท่านเรียกว่า **จุลกฐิน** สำหรับปรกติกฐินมีผ้าไตรคนละไตร อาจมีไตรเดียวบ้าง อาจมี 3 ไตรบ้างองค์ ครอง 1 ไตร ผู้สวด 2 ไตรก็ได้ อย่างนี้เป็น **ปรกติกฐิน**

สำหรับ **มหากฐิน** นั้น มีผ้าไตรครบกับพระสงฆ์ทุกองค์ในวัดหมด ทั้งภิกษุและสามเณร มีครบทุกองค์ อย่างนี้จัดเป็น **มหากฐิน** กฐินวัดนี้จัดเป็น **สามัคติกฐิน** **กฐินสามัคคี** อานิสงส์คงไม่เหลื่อมล้ำต่ำ สูงกัน ทุกคนเป็นเจ้าของภาพ ไม่มีใครเป็นบริวารของใคร ทุกคนต่างเป็นจริงภาพเหมือนกัน ฉะนั้นขอ บรรดาญาติโยมและพุทธบริษัททุกท่าน การที่จะรับถวายกฐินวันนี้ก็รับทราบอานิสงส์ตามนี้ด้วย สำหรับอานิสงส์ของกฐิน อาตมาก็คงจะไม่ต้องอธิบาย ไปฟังกันที่ศาลา 2 ไร่ก็แล้วกัน

ขอย้อนต้นไปใหม่ บรรดาญาติโยมทั้งหลายจะถวายกฐิน กฐินนี้จะถวายหลังจากพระฉันภัตตาหารเพลเสร็จ อาจจะไปถึงเวลาสักบ่ายโมงก็ได้ เพราะกว่าจะเตรียมฉันเตรียมนี้กว่าจะพร้อมเพรียงกัน แต่ถึงอย่างไรบรรดาท่านพุทธบริษัทจะกลับ คงจะกลับได้ประมาณ 14.00 นาฬิกา เสร็จแน่นอน สำหรับท่านพุทธบริษัทที่มาพักอาหารที่บรรดาพุทธบริษัทจะบริโภคส่วนที่เป็นของวัดจริงๆ ให้บริโภคฟรี นั่นคือที่ **ร้านค้าภายในวัด** แห่งหนึ่ง และจุดหลัง **พระอุโบสถ** อีกแห่งหนึ่งนั่นวัดเลียงฟรีจริงๆ ก็เป็นเรื่องของวัด แล้วอีก 2 จุด คือที่ข้าง **ศาลา 2 ไร่** นั้น **กองทุน** เลียงแล้วที่ **ศาลาพระนอน** ด้านเหนือของ **คุณโยมเพชร** และ **คุณโยมละม้าย** เลียง แต่ทั้ง 2 จุด จุดนี้อาจจะขอทุนคืนบ้าง แต่ก็จำหน่ายในราคาที่ถูกต้องจริงๆ ทุกคราวที่มีการจำหน่าย เมื่อเลิกงานแล้วถ้าเหลือจากทุน ทั้ง 2 ฝ่ายก็จะนำเงินส่วนเหลือทั้งหมด ถวายวัดเป็นการบำเพ็ญกุศลทอดกฐินร่วมกันสำหรับญาติโยมที่มาพักเพื่อความสะดวก ขอให้ปฏิบัติตามนี้คือ

1. เมื่อเข้าห้องพักแล้ว **กรุณาใส่กลอนห้องพักเสียให้เรียบร้อย** ทางที่ดีให้ใส่กลอนห้องข้างหน้าด้วย เข้ากันหมดทุกคนหรือยังก็ตาม ท่านที่มาด้วยกันแต่มาไม่ครบ ใส่กลอนด้านหน้าเสียด้วยเพราะมองเห็นกัน ถ้าคณะของท่านมาก็เปิดรับกันได้ ทั้งนี้เป็นการป้องกันท่านที่เข้าห้องผิดซึ่งมีทุกเที่ยว ความจริงเจตนาร้ายอะไรไม่มี ถ้าห้องพักนั้นถ้าจะมองดูจริงๆ แล้วก็เหมือนกัน ท่านออกไปแล้วก็ลืมจำหน่ายเลขห้อง เวลาเข้ามาอยู่ก็ในระยะใกล้เดียวกัน นึกว่าห้องนี้เป็นห้องของเราก็อ่องเข้าไป เมื่อเข้าไปแล้วไม่ใช่ห้องของตัวเอง ท่านพักอยู่ก่อนใจไม่สบายท่านที่เข้าไปทีหลังจริงๆ ก็ารู้สึกละเอียดใจเหมือนกัน บางท่านก็ผลอทั้งๆ ที่ท่านที่เข้าไปพักไม่ใช่ห้องของท่าน ไม่ใช่คณะของท่าน ท่านก็คุยกันเพลินไปคุยกันระหว่างพวกเดียวกัน พวกที่ไปก่อนก็หนักใจ อันนี้ก็ขอได้โปรดเป็นการป้องกันการเข้าห้องผิด ซึ่งไม่มีเจตนาร้าย ท่านที่พักห้องไหนเข้าไปแล้วก็ใส่กลอนประตูทั้งด้านหน้าและด้านใน ถ้าบอกว่าคนยังมาไม่หมดก็ไม่เป็นไรคนที่มาทีหลังเห็นหน้ากันก็เปิดรับกัน เป็นการป้องกันการรำคาญ เวลาที่ออกจากห้องก็เหมือนกัน ถ้าออกไปหมดจริงๆ ให้ใส่กุญแจห้องเสียด้วย ถือกติโบราณก็แล้วกัน **อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจคน จะจนใจเอง**

ก็ทราบไม่ได้เหมือนกันเพราะห้องมันเหมือนกัน อาจจะมีใครเฉลว่านี่เป็นห้องที่เรารู้จัก ไม่มีใครอยู่ที่นี่นอนอย่างสบาย ทั้งที่พักอยู่ก่อนเข้ามาก็เกิดการขัดใจกันขึ้น เกิดการไม่สบายใจทำให้จิตใจเศร้าหมอง เมื่อออกจากห้องไปแล้วก็ใส่กุญแจเสียจะดีกว่า

2. อีกประการหนึ่ง เวลาที่พักอยู่ก็จะคุยกันขอให้บรรดาญาติโยมทุกท่าน **อย่าใช้เสียงดังเกินไป** ถ้าใช้เสียงดังเกินไปจนห้องข้างเคียงรำคาญ จิตใจเศร้าหมองอารมณ์เป็นกุศลจะน้อยลง ค่อยๆ คุยกันพอดี ได้ยินกันภายในห้องของตนก็ดีแล้วขอภัยท่านด้วยที่ถูกจิกมากเกินไป
3. **อย่านำอาหารเข้าไปรับประทานในห้องนอน** อย่าหาว่าอาตมาจิกมากเกินไป อาศัยญาติโยมที่มาพักมารายงานเอง บางทีรุ่นนี้ไปรุ่นใหม่มานอนไม่ได้เลย มดเต็มไปหมดนอนไม่หลับทั้งคืน มดเข้าไปอยู่ ถามว่าห้องนอนเขาดีๆ ทำไมมดเข้าไปกัด ท่านบอกว่าเข้าไปพบเศษอาหารที่ตกค้างที่พื้นพรม ไหลมดก็ยากทางที่ดีเรื่องอาหารที่ดี ขนมาก็ดี อย่านำเข้าไปบริโภคในห้องนอน ทางที่ดีห้องด้านหน้ามีไว้สำหรับรับประทานอาหารก็ได้ เรื่องสูบบุหรี่ก็เหมือนกัน **อย่าสูบบุหรี่ในห้องนอน** มีบางคราวไปเจอพระมึนรอยไหม้ แสดงว่าเป็นไฟของบุหรี่เป็นจุดๆ อันนี้ก็ลำบากใจเหมือนกัน สำหรับ **ก๊อกน้ำ** บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทมี ปัญหาทุกวาระ แต่ก็ไม่ใช่มีปัญหาทุกห้อง คราวหนึ่งก็ต้องมีเป็นประจำห้องหนึ่งข้างสองห้องข้าง เวลาท่านออกไปแล้วลืมปิดก๊อก เวลาเปิดก๊อกน้ำน้ำก็ไหล กว่าเจ้าหน้าที่จะเข้าไปดู ห้องก็มาก คนก็น้อย เมื่อท่านกลับไปแล้ว ห้องตั้ง 200 กว่าห้อง พระที่วัดก็มีงานกันทุกองค์ แต่ละจุดก็ทำงานคนละหน้าที่ กว่าเจ้าหน้าที่จะไปพบห้องทั้งห้องกลายเป็นแม่น้ำ หรือหนองน้ำไปแล้ว น้ำไหลไปทั่วจนพรมมันเปียกมีหลายๆ คราว รวมความว่ามีทุกคราว พบทุกครั้ง

ฉะนั้นขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ขณะที่เปิดก๊อกอย่าเปิดให้ดังเกินไป บางท่านเปิดดังเกินไป หัวก๊อกเสียก็ปิดไม่ลง น้ำนองไปทั้งห้อง บางท่านปิดก็ปิดดังไปอีก เปิดไม่ออกก็ต้องขอเรื่องให้ช่าง ให้พระมาช่วยเหลือ เวลาปิดก็ปิดให้น้ำหยุดไม่ต้องแน่นเกินไป เวลาเปิดน้ำก็เปิดพอดีๆ ไม่ให้ดังนัก

แล้วเวลา **ก่อนกลับ** ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท กรุณาตรวจดูว่าไฟฟ้าท่านดับหรือยัง พัดลมปิดแล้วหรือยัง ก๊อกน้ำปิดเรียบร้อยหรือยัง ถุงใส่เศษอาหาร กระดาษ ใบตองห่ออาหาร ท่านทิ้งไปทางหน้าต่างด้านหลังเรียบร้อยหรือยัง อย่าเอาถุงอาหาร ถุงพลาสติก ใบตอง กระดาษที่ใส่อาหารใส่ขนมทิ้งไว้ในห้อง บางทีไปพบใส่ไว้ในถังพลาสติกเต็ม กลิ่นคุ้งภายในห้องเหม็นมาก แมลงต่างๆ เข้าไปกินปรากฏว่าเจ้าหน้าที่เข้าไปต้องไปเจอมด แมลงล่อกันเป็นฝูง เล่นงานเจ้าหน้าที่กันไปตามกัน ฉะนั้นขอบรรดาญาติโยมทุกท่านกรุณาอย่านำอาหารเข้าไปรับประทานในห้อง รับประทานที่ข้างหน้าห้องเวลา

จะทิ้งของให้ทั้งด้านหลังออกไปเลย อย่าใส่อะไรไว้ด้านหลังทิ้งได้ เปิดหน้าต่างมันไม่พ่น ให้เปิดประตูด้านหลังแล้วเปิดออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประตูที่ดีหน้าต่างที่ดีที่เป็นมุ้งลวด ทางวัดทำได้ให้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ยุงไปรบกวนบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ฉะนั้นเวลาที่ท่านจะเข้าจะออกรับเข้ารับออกแล้วรีบปิด ทางที่ดีอย่าเดินตามเข้าไปเป็นแถวๆ เปิดปับเข้าไปปับ รีบปิดคนหนึ่ง ถ้าเดินเข้าไปแถวประตูก็เปิดตลอด ถ้าประตูมุ้งลวดเปิดตลอดยุงก็เข้าไปสวาทบรรดาญาติโยมหลายท่านมาบ่นว่ายุงมันชุม ยุงมันเข้าไปกัดในห้อง อันนี้อาตมาก็ต้องขออภัยญาติโยมพุทธบริษัท อาตมาองค์เดียวไล่จับยุงไม่ไหว ถ้าขึ้นไล่จับยุงก็มักล้มจะไม่ได้อยู่กันนาน จะต้องเป็นลมตาย

ฉะนั้นขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย เข้าห้องออกห้องให้เร็วๆ สักหน่อย แล้วอย่าเดินตามกันเป็นแถวๆ เปิดปับเข้าคนหนึ่งรีบปิด เข้าคนแล้วก็รีบปิด ถึงแม้ยุงจะติดเข้าไปบ้างก็ไม่มาก อาตมาก็ขอขอบคุณท่านพุทธบริษัทที่มีความเมตตาปรานี วันที่มีความสำคัญทางพุทธศาสนาวันใด ท่านพุทธบริษัทก็มากันทุกครั้ง สำหรับปี พ.ศ. 2527 วันที่ 7 มกราคม ตรงกับเสาร์ขึ้น 5 ค่ำ เดือนยี่ จะมีการ **เป้ายันต์เกราะเพชร**

บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท อาตมาขอขอบคุณบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุกคนที่ให้ความเมตตาปรานีแต่พระสงฆ์ในพระพุทธศาสนา อาตมาภาพในฐานะพระสงฆ์ในพระพุทธศาสนาและเป็นเจ้าของที่ ขอดังสัตยาธิฐานอ้างคุณพระศรีรัตนตรัย มีพระพุทธรัตตะ พระธัมมรัตตะ และสังฆรัตตะ ทั้ง 3 ประการ ขอจงอภิบาลบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านให้มีความสุขสวัสดิ์พัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล และจงเจริญไปด้วยจตุรพิธพรชัยทั้ง 4 ประการ มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณ ทุกท่านพึงประสงค์สิ่งใด ขอให้ได้สิ่งนั้นสมความปรารถนาทุกประการ สวัสดิ์

คำแนะนำก่อนฝึกมโนมยิทธิ 24

มาที่นี้ถือว่าอยู่ที่นี้จิตก็ให้มันรู้บ้างว่าต้องตัดกังวลจริงๆ เวลานี้ก็ถือว่าเราเป็นบุคคลคนเดียว คำว่าคนเดียวนี้เรามีพ่อ มีแม่ มีพี่ มีสามี มีภรรยา มีบุตรธิดา นี่มันเป็นจริง แต่ว่าต้องคิดถึงความจริงจุดหนึ่งว่า เราจะมီးอะไรอยู่ที่ตามเวลาเราหิว เราหิวคนเดียว ไข้ไหม ชาวบ้านเขายังไม่หิว เราหิว บอกไอ้หนูเอ๊ย ลูกหลาน สามี ภรรยา มาช่วยกันหิวซักนิดชีวะ ข้าแยะไม่มีใครแบ่งความหิว ถ้าเราป่วยเจ็บไข้ไม่สบายมันก็ป่วยคนเดียว ถ้าเราตายเราก็ตายคนเดียว ไม่มีใครเขาแบ่งความตายไปไข้ไหม นี่การเจริญพระกรรมฐานให้ได้ดี เขาต้องตัดสั่นใจตัดกังวล ที่พระพุทธเจ้าท่านเรียก **ปลิว** นี่รู้ตั้งแต่ตอนนี้นะ ตอนกลางคืนจะได้ไม่เสียเวลาพูด ฟังตอนนี่แล้วก็จำไว้เลย จำไว้ นับตั้งแต่วลานี้เป็นต้นไปกลางคืนจะได้ไม่ต้องเสียเวลาพูด สมาทานเลย จะกลับไม่คิด เพราะว่า การเจริญแบบนี้ครูต้องใช้เวลามาก ไข้ไหม ถ้าใช้เวลามากจะได้มีโอกาสมาก

ถ้าคนฝึกดี วันนี้รู้จักทั้ง **สวรรค์** ทั้ง **พรหมโลก** ทั้ง **นิพพาน** ทั้ง **นรก** บางจุดถ้าหากว่าได้เฉพาะจุดใดจุดหนึ่งนี้ ความจริงจะมาพุ่งนี้มีอีกคืนนี้หว่า ไปฝึกพุ่งนี้เข้าไม่ได้ ความจริงฝึกตั้งแต่วันก็ดี ไอ้การฝึกนี้ สมมติฝึก 1 วัน วันนี้ครูเขาจะแนะนำให้เรา รู้จักแค่ **พระจุฬามณีกับนิพพาน** ได้แค่นี้ละก็ จิตก็ยังไม่ทรงตัว ถ้าอย่างวันนี้รู้จัก **จุฬามณี** ไป **นิพพาน** ได้ รุ่งขึ้นอีกวันเขาจะพาจากนิพพานลงมา จากพรหม จากสวรรค์ลงไป **สำนักพระยายม** รู้จัก **นรก** บางจุดถ้ารู้จักได้แบบนี้แล้วจิตใจมันคง มันไม่เสื่อม ถ้าไม่อย่างนั้นแค่ไปได้จุดใดจุดหนึ่งแล้วก็ปล่อยไปอย่างนั้นรู้สึกว่ามันเฟือๆ ไปนิดหนึ่ง มันไม่ค่อยมันใจนะทั้งนี้เพราะว่าพิสูจน์มาแล้ว ตอนฝึกให้รู้จัก ไอ้การฝึกครั้งแรกใช้เวลาหน่อยต้องหาจุดสำคัญ อันดับแรก รู้จัก **บัณฑิตกัมพลศิลาอาสน์ พระจุฬามณี** อันดับที 2 ไป **นิพพาน** ให้รู้ว่านิพพานมีจริง เทวดามีจริงเท่านี้ต่อๆ มา รู้สึกว่าอารมณ์เฟือ บางคนปล่อยสูญไปเลย ความมั่นใจไม่พอ แต่ว่าคนที่เขากำลังเต็มจริงมันไม่เฟือ ถ้าไป **พระจุฬามณี** ได้เขาก็สามารถไปนิพพานได้เป็นเรื่องของกำลังใจแต่ละคนไม่เสมอกัน ฉะนั้นที่หลังก็เลยมาพิสูจน์ พอวันนี้ได้ ทีหลังวันรุ่งขึ้น ให้เขานำไปถึง **นิพพาน** แล้วลงจาก **นิพพาน** มาถึง **พรหมชั้นที่ 16** เรียกว่าชั้น **พระสัทมบดีพรหม** ไปสถานของ **อรุปรพพรหม** ลงมา **เทวดา** ไป **สำนักพระยายม** รู้จัก **รุกขเทวดา** **ภูมเทวดา** ด้วย และไป **สำนักพระยายม** รู้จัก **นรก** บางขุนเวลามันน้อยตั้งเวลาแต่ชั่วโมง 2 ชั่วโมง ไม่ได้มาก เท่านี้จิตทรงตัว

ประการที่ 2 เขาอาจจะพิสูจน์จิตว่าเวลานี้ จิตของเราเทียบกับพระอริยเจ้าชั้นใหม่ ทางที่ดีถ้าเราขึ้นไป จิตถึงพระนิพพาน อารมณ์ใดขึ้นไปนิพพานได้เวลานั้นจิตตัดกิเลสหมด เฉพาะเวลานั้นนะ จิตมันตัดกิเลสไม่หมดมันขึ้น **นิพพาน** ไม่ได้ โคนห้าม **พระจุฬามณี** ก็เหมือนกัน **พระจุฬามณี** จิตเวลานั้นจิตไม่มั่นคงในศีลมันเข้าไปไม่ได้ ในสมาธิเข้าไปถึงได้แต่เข้าไปไม่ได้ เขาไม่ให้เข้า

ถ้าลองเข้าไปได้แสดงว่าศีลบริสุทธิอยู่ เป็นอันว่าเมื่อเข้าไป **พระจุฬามณี** ได้ไป **นิพพาน** ได้เราก็ไม่ประมาทตัวว่าเราไป **พระนิพพาน** ได้ อันนั้นมันจิตเวลานั้นถ้าเราไปถึง **นิพพาน** ได้ ไปถึง **เทวดา** นี้

จิตมันมีความรู้สึกอย่างหนึ่ง ความเข็ญเย็นมันดีกว่าความเป็นมนุษย์ พอไปถึง พรหม จิตจะเป็น อุเบกขา ดีขึ้นไปกว่า สวรรค์ พอ นิพพาน อารมณ์จะเบาไม่เกาะอะไรเลย

การต้องขึ้นไปถึง นิพพาน บ่อยๆ ทุกๆ วันให้จำอารมณ์นั้น จำอารมณ์นั้นมาในขณะที่จิตเกาะ กับร่างกายพยายามรักษาอารมณ์แบบนั้นไว้ ไม่ได้มากสักวันหนึ่งช่วงหนึ่งสัก 5 นาที 10 นาที แต่ก็ทำ บ่อยๆ ไม่เข้าอารมณ์มันก็ชินเพราะ การเข้ามาถึงนิพพานอารมณ์นั้น เป็นอารมณ์อรหัตต์ แต่ว่าอย่างนี้ว่าเป็น อรหัตต์เลยนะ กลับมาเคี้ยววางความเป็นอรหัตต์ไว้ข้างบน กว่าเอาสัตว์นรกมาแทน ทูบหัวปลา ไปทุกๆ ดีไม่ดี เป็นโต้โผตบยุง ปีบๆ ไข้ไหม

รวมความว่า ต้องรักษาอารมณ์ ที่นี้การปฏิบัติให้ได้ผล อันดับต้นเราต้องเป็นคนไม่มีห้วงอะไร ทั้งหมด ไอ้คำว่าไม่มีห้วงอะไรทั้งหมดในช่วงเวลาที่เราเจริญสมาธิ ไอ้เวลาที่เรานั่งสมาธิอยู่ที่นี้เวลานี้ก็เป็นสมาธิ เอาหูตั้งใจฟังเสียงพูดอย่างนี้เรียกว่าเป็นสมาธิ ไอ้จิตคิดตามเสียงพูดเรียกว่าปัญญา สมาธิอยู่ที่ ตั้งใจ เวลาที่เราคุยกันอยู่ที่นี่ต้องลืมบ้านเสียเลย ต้องลืมทุกสิ่งให้หมดเลย ลืมทุกสิ่งทุกอย่างไข้ไหมดีไม่ดี ใครเขาจะแกล้งเอาทองคำที่ที่บ้านสัก 10 คัน ก็ไม่รู้ บ้านเรือนบัลลัษหมด 10 คัน พังแน่ไอ้บ้านนั้นมา แกล้งทำบ้านกุพัง หน้อยแน่แทนที่จะดีกับค่าเสียอีกว่าน้อยเกินไป ค่าตอนหลังไม่ได้ โกรธมากนะ เอ มาน้อยเกินไป นี่เป็นอันว่าเรานั่งอยู่ตรงนี้ ทางบ้านจะเป็นสามี เป็นภรรยา เป็นบุตรธิดา ทรัพย์สินต่างๆ มันจะมีอะไรเกิดขึ้นก็ช่วยไม่ได้ และก็ต้องมานั่งหวนคิดอีกที่ว่านั่งอยู่ตรงนี้ ถ้ามันจะตายจะห้ามมันได้ ไหม ตรงนี้จะตายมันก็ตายได้ อยู่ที่บ้านมันจะตายก็ตายได้ ใครห้ามไม่ได้ไข้ไหม ก็ต้องตัดสินใจ เสียก่อนว่าเราไม่มีห้วงอะไรทั้งหมด เวลานี้ถึงว่าตัวเราจะตายก็ช่างมัน เราจะไปนิพพาน ให้รู้ใจไว้ว่า

เวลานี้ เราสมาทานศีล ในเมื่อเราสมาทานศีล ถ้าศีลมันดีเวลานี้ถ้านั่งอยู่มันไม่มีโอกาสไม่ฆ่า สัตว์ ประพฤติผิดในกาม ไอ้โกหกไม่แน่นอนจะกระซิบโกหกได้ ดื่มสุรามรัยมันไม่มีในเวลานี้ ก็เชื่อว่าเรามี ศีลบริสุทธิ์ มันไม่บริสุทธิ์ก่อนนี้แต่เวลานี้บริสุทธิ์แน่ ตัวศีลบริสุทธิ์นี้ท่านว่า สีเลนะ สุกตังยันติ ตาย เวลานี้ไปสู่สวรรค์ สีเลนะ โภคสัมปทา ตายเวลานี้ทิพยสมบัติมากมาย แน่นอน สีเลนะ นิพพุตัง ยันติ ศีล ตัวนี้เป็นปัจจัยให้เราไปถึงนิพพาน

ฉะนั้นในช่วงที่เรานั่งอยู่เวลานี้เราเจริญพระกรรมฐาน ถ้าความตายมันจะเกิดคนตายได้ทุก สถานถ้าถึงวาระที่มันจะตาย ต้องทราบว่าคุณตายเขากำหนดสถานที่และเวลาไว้แล้ว เราจะไปไหน ไม่ต้องกลัวหรอก ถ้ายังไม่ถึงวาระที่เขาหนด มันก็ไม่ตาย พอถึงวาระที่เขาหนดไว้แล้วมันต้องตาย แน่ เราจะไปคิดว่าตายนอกบ้าน ตายในบ้านไม่แน่นอน อยากจะรู้ก็ไปดูบัญชีที่ พระยายม ขอท่านดูก็ได้ ว่าเราจะตาย เมื่ออายุเท่าไร เป็นโรคอะไร ตายที่ไหน อาการตายเป็นอย่างไร เวลาตายไว้ว่าเวลาเท่าไร มันรู้ เขามีไว้ครบก่อนที่เราจะมาเกิด นี่เขาบอกว่าเวลาตายไว้แล้ว สิ่งทั้งหลายจะไปอยู่กับใครช่างมัน เรา ไม่ต้องการมันอีกการเกิดเป็นมนุษย์วุ่นวายแบบนี้เราไม่ต้องการ เป็นเทวดาหรือพรหมมันพักความ วุ่นวายเพียงชั่วคราว เดียวก็ย่องเข้ามาใหม่ เราก้ไม่ต้องการ จุดที่เราต้องการความสุขจริงๆ ก็คือพระ นิพพาน ต้องการไว้จะจุดนี้ละ

เมื่อตั้งใจตัดกังวลตั้งแต่จุดนี้ ความมั่นใจว่าถ้าเรามีศึลบริสุทธิ เราตายไปเวลานี้เราไปสวรรค์ได้แน่นอนอย่างน้อย ถ้าหากว่าไอ้การที่จิตเราทราบศีลมันมั่นคงจริงๆ การถวามสังฆทานวันนี้จิตเรามั่นคงในสังฆทาน มันก็เป็นฉานและจิตมั่นคงในศีลจะเป็นฉานใน **ศีลानุสสติกรรมฐาน** ไม่ต้องนั่งหลับตาจิตมั่นคงในฉานคิดว่าจะให้ทานไว้เสมอ จิตมั่นคงในส่วนของฉานจัดว่าเป็นฉานใน **จาคานุสสติ**

การที่เราเป็นอย่างนี้เพราะว่าเรามีความเคารพในพระพุทธเจ้า ในพระธรรมในพระอริยสงฆ์ เราเคารพด้วยความจริงใจ ถือว่าจิตทรงฉานใน **พุทธานุสสติ ธรรมานุสสติ สังฆานุสสติ** จิตเรามั่นคงอย่างนี้เท่ากับเรามีความมั่นใจว่าชีวิตนี้เราต้องตายแน่ เมื่อตายเราไม่ยอมไปอบายภูมิ อย่างน้อยเราก็ต้องไปสู่สุคติต้องเป็นเทวดาหรือพรหม แต่เราไม่ต้องการเราต้องการพระนิพพาน ถ้าจิตคิดอย่างนี้ได้ชื่อว่าเป็นผู้มี **มรณานุสสติกรรมฐาน** มี **อุปสมานุสสติกรรมฐาน** ด้วย **อุปสมานุสสติกรรมฐาน** หมายถึงว่านึกถึงพระนิพพานเป็นอารมณ์ **มรณานุสสติกรรมฐาน** นึกถึงความตายเป็นอารมณ์หมายความว่าคิดว่ามันจะต้องตายแน่ ชีวิตนี้มันไม่ทรงอยู่นาน ถ้าตายเมื่อไรไปนิพพานเมื่อนั้น

ตัวนิพพานคือ **อุปสมานุสสติกรรมฐาน** ถ้าจิตเรามั่นคงในพระพุทธเจ้าจริงในพระธรรมจริง ในพระอริยสงฆ์จริงและก็นั่นคงในศีล 5 จริง จิตรักพระนิพพานเป็นอารมณ์จริง คำว่ารักพระนิพพานที่คิดไว้เสมอว่ามนุษย์ เทวดา พรหมไม่เอา จะตายเมื่อไรฉันไปนิพพานเมื่อนั้น ต้องดู ศีล 5 ต้องมั่นคงจริงๆ อย่างนี้ท่านเรียกว่าพระโสดาบัน สกิทาคามี นะ ขณะที่เจริญกรรมฐานจะให้ได้ดี ตัดสินใจตัดสินใจว่าเวลานี้ เวลานี้ภารกิจอะไรที่เรามีอยู่ในฐานะพ่อบ้าน แม่บ้าน ลูกบ้าน หลานบ้าน เหลนบ้าน อะไรก็ตามหน้าที่มันมีอยู่เพียงไรเราจะทำให้ดีที่สุดในฐานะที่ชีวิตมันทรงอยู่เพื่อความอยู่เย็นเป็นสุข แต่ว่าตายแล้วเมื่อไรเลิกกันเท่านั้นไม่ยาก

ถ้าคิดอย่างนี้มันเป็นวิปัสสนาญาณชั่วคราว แต่ว่าตอนนี้เป็นเรื่องของการเจริญพระกรรมฐานนะ แล้วก็การภาวนา **นะมะพะระ** ให้มันคล่องมันจะได้ไม่ดิ่งกันคำว่าไม่ดิ่งกันเพราะอะไร ภาวนาไม่นั่งเครียด เดินไปเดินมานึกไปเรื่อยๆ สบายๆ หายใจเข้านึกว่า **นะมะ** หายใจออกนึกว่า **พะระ** ให้จิตมันชิน คำว่าไม่ชินในการภาวนาเป็นตัวสำคัญ มันไม่สามารถจะไปได้ ถ้าเราชินในการภาวนามีอารมณ์คล่องตัวประเดี๋ยวนั้นก็ไปได้ จุดที่จะมีความเข้าใจอีกอันหนึ่งคำว่าเห็นนี้ ตาเราหลับไปแล้ว การฝึกเป็นการฝึก 2 แบบร่วมกันคือเราเอา **วิชาสาม** มา 1 เรียกว่า **ทิพจักขุญาณ** เอา **อภิญญา** มา 1 อภิญญามี 6 และก็เอามา 1 เรียกว่า **มโนมูทธิ** ทั้ง 2 อย่างนี้เป็นการบวกกันระหว่าง **วิชาสามกับอภิญญา 6** แต่ว่าเอามาอย่างละหนึ่ง ที่นี้การฝึกแบบนี้เป็นการขึ้นต้นเป็นการขึ้นต้นเป็นอุปจารสมาธิ การขึ้นต้นใช้สมาธิต่ำมาก ถ้าเราฝึกตามรูปเดิมจริงๆ เราจะต้องขึ้นต้นด้วยฉาน 4 แต่ฉาน 4 บางที 3 ชีวิตก็ยังไม่ไหว จะเอา **ทิพจักขุญาณ** มาจากไหน ถ้าจะเอาให้ถึงฉาน 4 เลย ถ้า 3 ชีวิต ตายไปทำไปเกิดมาแล้วก็ทำไปแล้วก็เกิดมาแล้วก็ทำใหม่ ตาย 3 หนเกิดใหม่ ได้ฉาน 4 เสงเต็มทีถือว่าเก่งมาก ไอ้ตัวที่ทำฉาน 4 ใต้นี้ต้องมีบารมีเรียกว่า **อุปบารมี** แต่ว่าอุปบารมีจิตยังไม่พอใจในนิพพาน อันนี้ยาก พวกเราทำ มีฉาน 4 ใหม่ ตอบว่าถ้าจิตยังไม่ถึงฉาน 4 เป็นอภิญญาไม่ได้

แต่ว่าการขึ้นของการปฏิบัติขึ้นด้วย **วิชาสาม** หลักสูตร **วิชาสาม** ขึ้นด้วย **อุปจารสมาธิ** คือ การทรงสมาธิแบบสบายๆ เวลาภาวนาอย่าไปนึกอยากรู้อย่าไปนึกอยากเห็นอย่าไปนึกอยากไปโน่นไปนี่ อย่าไปนึกเชียวนะ ถ้านึกเป็นนิรณัมไม่มีทางไปเวลาภาวนาให้มันอยู่ แค่ภาวนาเฉยๆ ระเบียบการภาวนา เวลาหายใจเข้านี่ก็ว่า **นะมะ** เวลาหายใจออกนี่ก็ว่า **พะระ** ปล่อยลมหายใจสบายๆ มีความรู้สึกตัว เขาจะพูดว่าอย่างไร จะร้องรำทำเพลงรู้หมดทุกอย่าง ทำจิตใจให้สบายๆ อย่าไปเร่งไปรัด อย่าให้เครียด เพราะว่าเราขึ้นต้นด้วยสมาธิต่ำ เพราะว่า **ทิพจักขุญาณ** นี้ตามธรรมดาต้องฝึกให้ได้ถึง 4 นี้ 3-4 ชีวิต ไม่ได้หรอก

ทีนี้วิธีที่ปฏิบัติในปัจจุบัน ทำไมถึงเร็ว ที่เร็วก็เพราะว่าพระผู้มีพระภาคเจ้าท่านมาจำได้ว่า วันที่ 13 พฤศจิกายน 2521 วันนั้นกำลังนั่งฝึกอยู่คุมอยู่รู้สึกท้อใจที่ว่าท้อใจเพราะว่าการฝึกแบบนี้ตั้ง 10 ปีไม่มีใครมีผล ขึ้นต้นฝึกจริงๆ มีผลปี 08 วิธีฝึกแบบนั้นไม่มีครูเข้าแนะนำนะให้นั่งเดินคองก้าวไปตามอารมณ์ เดินคุ่มๆ บางคน หัวหุส่ายไปตามเรื่อง ฌาน 4 เวลาออกรู้สึกตัวเหมือนออกจากบ้านหรือออกจากกระบอก จากประตูบ้าน คอกไปได้ก็สว่างจ้าเพราะมันเป็นอภิญาตรง ในการฝึกแบบนี้ลูกศิษย์ไม่มีผล ตามได้ความว่ากำลังใจพร่องไปหน่อย จึงคิดว่านับตั้งแต่พຽงนี้ เป็นต้นไปเลิกฝึก ฝึกสายสุขวิปัสสโกอย่างเดียวดีกว่าฝึกทั้ง 4 สาย ก็พอดีเห็นพระผู้มีพระภาคเจ้าท่านเข้ามาลอยอยู่ข้างหน้า ยืนอยู่ข้างหน้า ทำทันพื้นดิน ท่านบอกว่าคุณเลิกไม่ได้อีก 20 ปี ข้างหน้าคนจะเข้าถึงอภิญา 6 และอีก 20 ปีต่อไปอีกถึงปีที่ 40 อภิญา 6 จะมาก

ฉะนั้นจะต้องทำแบบนี้ไปเพื่อเอาจิตเข้าไปปรับอภิญา 6 จิตของเราต้องเข้มแข็งจริงๆ นะ ก็เลยกราบทูลท่านบอกว่าเสียกำลังใจว่าฝึกแล้วลูกศิษย์ไม่ได้ ลูกศิษย์ไม่ได้แบบนี้กำลังใจลูกศิษย์เสียไปด้วยกำลังใจของครูก็เสีย ท่านจึงได้บอกว่าการฝึกแบบนี้ถ้าเทียบกับวิธีที่คุณฝึกมามันง่ายมาก เพราะฉันฝึกยากกว่านี้อีก แต่ว่ามาเทียบกับคนเวลานี้มันยากเกินไปสำหรับเขา ท่านบอกว่าคนเวลานี้สัญญากับปัญญา มันทรามลง คำว่าทรามลงหมายความว่าอ่อนลง ต้องหาวิธีฝึกใหม่ต้องใช้บทเดียวในการฝึก เลยถามว่าต้องทำอะไรให้เขาเจริญสมาธิแทนไม่ต้องให้ถึงฌาน 4 เราไปแนะนำตรงๆ จะมีผลความสว่างไสวจะน้อยไปหน่อยก็ไม่สำคัญถือว่าเราไปถึงบ้านนี้ก็แล้วกัน หรือ **จรินทร์** ถ้าหนีไปกลางวันไม่ได้ก็ไปกลางคืน สว่างไม่มากแสงเดือนแสงตะเดีวก็ยังถึงบ้านไซ้หม มันก็ยังดีกว่าไปไม่ได้เลยเห็นใจท่าน

วันรุ่งขึ้น 2-3 วันเรียก **พຽนุช** กับ **ปุ** กับ **แป้ว** มาฝึก ทีแรก **ปุ** กับ **พຽนุช** ไปได้ **แป้ว** เป็น ไทรอยค้อย่างหนักไปไม่ไหว คืนที่ 2 แก่ตัดสินใจเด็ดขาดว่าตายเป็นตายจึงไปได้ อันนี้เป็นชุดแรกไม่ยาก 2 คนเขาได้ปริญญาไม่ใช่ตาสีตาสา

แล้วต่อมาเรียกมาอีก พักหลังๆ 20-30 คนไป พอถึงชุดที่ 3 ก็สบายใจดีใจได้ แต่คนสองคนที่ดีใจแล้วมีหวัง เพราะว่าชุดแรกมีความสำคัญเพราะว่ามันไม่มีตัวอย่าง ไอ้การทำอะไรก็ตามถ้าไม่มีตัวอย่างคนที่รับฝึกก็ไม่มั่นใจเหมือนกันนี่พอคืนแรกไปได้เราก็ตีใจ ดีใจเพราะอะไร ดีใจเพราะตัวอย่างมันมีเพราะฉันทำก่อน ถ้าเรามีตัวอย่างความมั่นใจของคนฝึกทีหลังเกิดขึ้นเองเขาทำได้เราก็ต้องทำได้ ฉันสบายใจ มันมีความมั่นใจ พอใจที่ คำว่าเห็น ไอ้คำว่าเห็นมันไม่ใช่เห็นด้วยตาคนที่ยังไม่ได้ เข้าใจไว้

ด้วยศัพท์ **ทิพจักขุญาณ** นี้ คำว่าญาณเขาแปลว่ารู้ ทิพย์ขอแปลทับศัพท์ว่าทิพย์ แปลว่ามีความรู้ทางใจ คล้ายตาทิพย์ ไม่ใช่ลูกตาเป็นทิพย์ถ้าลูกตาเป็นทิพย์นั้นเป็นอกิญญา 6 ถ้าทำอกิญญา 6 ลูกตาเป็นทิพย์จริงๆ หูเป็นทิพย์จริงๆถ้าหากอกิญญา 6 ก็คือเป็นปฏิสัมภิทาญาณก็ดี 2 อย่างนั้นทั้งหูทั้งตาเป็นทิพย์จริงๆ

ถ้าหากอกิญญาเล็กนี้ต้องถือว่าไม่ใช่หูเป็นทิพย์ตาเป็นทิพย์ มีความรู้ทางใจเหมือนหูทิพย์ตาทิพย์และต้องการจะรู้มันได้ทันทีอย่างนี้เขาเรียกขังความรู้ไว้เก็บไว้ได้แบบสบายๆ

เขาพูดไว้ก็แสนชาติก็ตาม ถ้าเราต้องการจะรู้อย่างนี้เขาเรียกว่า **อดีตังสญาณ** ถ้าคนเขายังไม่พูดยังไม่ทำแต่ข้างหน้า เขาอยากจะทำอะไรเราอยากจะทำอะไรเรารู้ก่อน อย่างนี้เรียก **อนาคตังสญาณ** การรู้อะไรทั้งหมดการเห็นทั้งหมดมันเป็นเรื่องอารมณ์ของจิต ชัดหรือไม่ชัดอยู่ที่กำลังใจที่เราตัดสินใจถ้ากำลังใจเป็นฉานโลกีย์ ความรู้สึกทางใจ อย่าลืมรู้สึกทางใจเป็นภาพเหมือนกันนี่เป็นคน นี่เป็นผู้หญิง นี่เป็นผู้ชาย แต่มันไม่ชัดภาพทึ่มๆ กำลังใจเข้าถึงพระโสคาบัน สกิทาคามี อันนี้ความรู้สึกทางใจภาพที่เห็นทางใจเริ่มเห็นชัดแจ่มใสขึ้นคำว่า แจ่มใส แจ่มใสไม่เหมือนกลางวัน แจ่มใสเหมือนเดือนหงายจืดๆ ภาพที่เห็นกำลังใจเวลานั้นเทียบได้กับพระอนาคามีเห็นกันแบบนี้ ถ้ากำลังใจเป็นอรหัตต์นั่งแค่นี้ไม่พอ ภาพที่เห็นเหมือนฉายสปอตไลท์ ดูหน้าดูลดหลายเสื้อผ้าดูทุกสิ่งทุกอย่างละเอียดชัดเจน อันนี้เป็นกำลังใจ ถ้าจะถามว่าทำกำลังใจเทียบพระอรหัตต์ ทำอย่างไรที่เขาสอนนั้นก็กำลังใจพระอรหัตต์อยู่แล้ว

สอนว่าเวลานี้เราไม่ห่วงอะไรเสียทั้งหมด แม้แต่ตัวของเราเองเราก็ไม่ห่วงมันจะตายเวลานี้ เรื่องของขันธ 5 ตายก็ช่างมัน ถ้าขันธ 5 มันพังเวลานี้ก็ไปนิพพาน อันนี้เป็นอารมณ์พระอรหัตต์ ถึงเราจะทรงไม่ได้ตลอดวัน เราจะทรงไว้ได้วันละ 5 นาที ครั้งละ 3 นาที เราก็พอใจ จุดที่เราไปนี้เป็นจุดนิพพาน ขณะที่เขาพานิพพาน อย่าลืม ระดับนั้นเป็นระดับพระอรหัตต์ ถ้าเป็นพระอรหัตต์จริงๆ มันจะใสมากฉะนั้นมีอารมณ์เปรียบเทียบกับอารมณ์อันดับแรก ครูเขาถามว่าเห็นอะไรบ้าง จำให้ดินะอย่าสงสัยนะ ตัวนิวรรณ์ 5 ขณะที่เราปฏิบัติสมาธิ อย่าให้มีในใจ ถ้ามีไม่ได้ดีเลย **นิวรรณ์ 5 คือ**

1. จิตพอใจในรูปสวย เสียงเพราะกลิ่นหอม รสอร่อยการสัมผัสระหว่างเพศคำว่ารูปสวยไม่ใช่รูปคนอย่างเดี๋ยวนี้ รูปคน รูปสัตว์ รูปวัตถุ สีสังวรณะต่างๆ ดัดทั้งหมดไม่มีความหมายของในโลกทั้งหมดเลวหมด
2. ขณะที่สมาธิ อย่าให้จิตข้องกับความโกรธความพยาบาท ใครเขาทำให้เราไม่พอใจในกาลก่อน อย่าให้เข้ามายุ่งขณะเจริญสมาธิ โยนมันทิ้งเสียก่อนใช้เวลาไม่กี่นาที
3. ต้องไม่ยอมแพ้ความง่วงขณะที่ทำสมาธิ
4. เราต้องทรงอารมณ์ตามที่ครูสอนไม่ใช่อารมณ์แยกไปจากนั้นเขาให้ภาวนาหายใจ เข้านี้กว่า นะมะ หายใจออกนี้กว่า พระธะ มันจะแปลว่าอะไรเขาไม่ได้สอนไม่ต้องยุ่ง ต้องการเท่านั้นคำภาวนา กำหนดลมหายใจให้เป็นสมาธิ ขณะได้ที่รู้ลมหายใจ เข้ารู้ภาวนา ขณะนั้นจิตเป็นสมาธิ สมาธิต้องการเล็กน้อย ไม่ต้องการมาก การ

ภavanaไม่ต้องคิดอะไรทั้งหมด จังภavanaอย่างเดียวว่า **นะมะ พระ** หายใจเข้านึกว่า **นะมะ** หายใจออกนึกว่า **พระ** อย่าถึงลมให้แรงหรือบังคับลมให้ยาวให้สั้นให้หนักให้เบา ปล่อยลมหายใจอย่างสบายๆ นึกตามสบายๆ จุดนี้เป็นสมาธิ

5. เราต้องทรงอารมณ์ตามที่ครูสอนไม่ใช่อารมณ์แยกไปจากนั้นเขาให้ภavanaหายใจเข้านึกว่า **นะมะ** หายใจออกนึกว่า **พระ** มันจะแปลว่าอะไรเขาไม่ได้สอนไม่ต้องยุ่ง ต้องการเท่านั้นคำภavana กำหนดลมหายใจให้เป็นสมาธิ ขณะได้ที่รู้ลมหายใจ เข้ารู้ภavana ขณะนั้นจิตเป็นสมาธิ สมาธิต้องการเล็กน้อย ไม่ต้องการมาก การภavanaไม่ต้องคิดอะไรทั้งหมด จังภavanaอย่างเดียวว่า **นะมะ พระ** หายใจเข้านึกว่า **นะมะ** หายใจออกนึกว่า **พระ** อย่าถึงลมให้แรงหรือบังคับลมให้ยาวให้สั้นให้หนักให้เบา ปล่อยลมหายใจอย่างสบายๆ นึกตามสบายๆ จุดนี้เป็นสมาธิ

บอกแล้วว่าตอนขึ้นเป็นสมาธิ พอสมาธิต่ำ พอครูเข้าไปแนะนำในการตัดขั้น 5 ทีหลังครูเขาถามว่าเห็นอะไรไหม จิตมันบอกว่าเห็น ตอบว่าเห็นเลยอย่าไปนึกใช้ไม่ใช่ นะ อันนี้เป็น **นิเวรณ** เป็นตัวสงสัยเข้ามาแล้ว พังเลย ตัวนี้เข้ามาพังเลย เพราะว่า **ขณะใดจิตอยู่ในการครอบงำของสมาธิมันไม่มีนิเวรณ** ความรู้สึกในการตอบจะตอบตรงความจริงทุกอย่าง ต้อง มั่นใจตรงนี้ นะ พอตอบแล้วเขาถามว่า ท่านแม่แต่งชุดสีเขียว สีขาว สีแดง สีเหลือง สีอะไร คนข้างๆ เขาถามกันเขาตอบสีแดง แต่ของเราสีเหลือง ถ้าคนข้างๆ เขาแดง คนหนึ่งเหลือง ถ้าของเราขาวตอบขาวเลย อย่าไปจำเสียงเขามาตอบ เพราะการเห็นของเราจะเปลี่ยนไปทันที

ประการที่ 2 พระพุทธเจ้าที่ดี พระอรหันต์ที่ดี คนทั้งโลกทั้งหมด ถ้าสามารถทำ **ทิพจักขุญาณ** ได้ต่างคนต่างเห็นท่านพร้อมๆ กันในเวลาเดียวกัน ต่างคนต่างก็คิดว่าเราอยู่เฉพาะองค์เดียวกับท่านหนึ่ง ต่อหนึ่ง เราจะถามก็ได้เขาจะถามก็ได้อำนาจของ **พุทธานุภาพ** ก็ดี **สังฆานุภาพ** ก็ดี สามารถจะแยกรัศมีกายของตนให้คนเห็นว่านึกว่าท่านไปยืนอยู่พูดได้รู้เรื่องเป็นเรื่องกำลังของนิพพานทำได้ไม่ยากให้รู้จักวิธีการเสียก่อน พอเราสามารถเห็นได้ตามความแนะนำ ก็รวบรวมกำลังใจพอรู้จุดจะไปไหนก็ตามขอกำลังบารมีพระพุทธเจ้าช่วย

ต่อไปนี่ขอบารมีพระพุทธเจ้านำไป **พระจุฬามณี** พอจิตบอกว่าเวลานี้ถึง **จุฬามณี** แล้วก็ต้องบอกเขาพอขึ้นไปถึงที่นั่น ข้างล่างจะมัวไปหน่อย พอขึ้นถึง **จุฬามณี** ตอนจะขึ้น **พระจุฬามณี** จิตเราจะรวมตัวเป็นฉาน 4 ทันที เป็นของง่ายไม่เหมือนเป็นการปฏิบัติที่เป็นแบบเก่าๆ มันจะรวมใจทันที เป็นฉาน 4 แต่เป็นฉาน 4 ที่ใช้งาน

คำแนะนำก่อนฝึกโยนิโยทิตี 25

การตัดขั้น 5 ใช้วิธีง่ายๆ ร่างกายแบบนี้ไม่เอาอีกแล้วเลิก รวมความว่าเป็นมนุษย์ก็ดีเป็น เทวดาก็ดี เป็นพรหมก็ดีไม่มีสำหรับเรา เราต้องการอย่างเดียวคือพระพุทธรูป นั่นคือพระนิพพาน ทีนี้เราจะไปพระนิพพานได้ ต้องอาศัยพระพุทธรูปเป็นสรณะ เป็นที่พึ่ง เราจะไปเฝ้าพระพุทธรูป ไปนั่งตรงพระพุทธรูปไปอยู่ที่นั่นให้จิตมันชื่นใจ ใช้เวลาไม่ต้องมากสัก 2-3 นาทีก็พอพอได้เวลาจริงๆ ได้เวลาจริงๆ ทว่าเราอยู่ที่นั่นจิตมันสบาย ใจเวลาไม่ต้องจำกัดว่าจะต้อง 20 นาที 30 นาที 50 นาที ไม่ใช่เวลาถาวรจริงๆ 2 นาทีก็เหลือแล้ว ก่อนจะไปหรือก่อนจะหลับตัดเสียก่อน ตอนตื่นขึ้นมาจิตมันก็จับอยู่พอเราเริ่มคิดจะจับอารมณ์ (ผู้ที่ได้มโนโยนิโยทิตีต้องรู้ตัวนะ) พอเริ่มจะจับอารมณ์มันตัดขั้น 5 มันหลุดไปแล้ว อันนี้ไม่ต้องตัดขั้น 5 มันตัดของมันเองแล้ว มันตัดอยู่แล้ว มีบางรายขึ้นไปแล้วถอยลงมาตัดขั้น 5 ใหม่ ไซ้ใหม่ อันนี้ไม่ใช่บางรายหรอก คนอื่นๆ เป็นไงก็ตาม ฉันทเคยเล่ามาแล้ว นี่ไปลือๆ ภูมิตัดขั้น 5 ว่าจะกลับมาใหม่ พอกลับมาปั๊บ สมเด็จท่านตามมาถึงเลย คุณ ตัดออกแล้วไปไหนก็ไปถ้ามันไม่ตัดมันไปได้ที่ไหนเล่า แหมไอ้เรามันก็ฉลาด ฉลาดบรรลายนะ ไม่ใช่ฉลาดดี ฉลาดบรรล้วย เอาแต่ฉลาดพอคิๆ นะ

ก็รวมความว่ากลับมาตัดขั้น 5 อีก นี่เป็นการเข้าใจพลาด วางใจปั๊บมันเคลื่อนเลย อันนี้ไม่ต้องถอยแล้ว มันไม่เกาะแล้ว ถ้ามันเกาะแล้ว ถ้ามันเกาะอยู่มันไปไม่ได้ นี่พวกที่ได้มโนโยนิโยทิตีมีกำไรมาก มีกำไรเพราะอะไร เพราะว่า คนประเภทนี้รู้จริงเห็นจริงหมดนะ เราก็คือใครรับเลย อย่าลืมนะผู้ที่ฝึกมโนโยนิโยทิตีต้องบำเพ็ญบารมีมามาก ว่าการฝึกแบบนี้ไม่ใช่การฝึกเริ่มต้นหรอก วิธีฝึกเริ่มต้นอีกอย่างหนึ่งฝึกแบบนี้เป็นการฝึกแบบสอนเปิดฝาคู่มือ เพื่อกินน้ำเท่านั้นแหละ หมายความว่าน้ำในคุ่มมันมีเต็มแล้ว บารมีที่เราสร้างมาในกาลก่อนนะมีแล้ว แต่ว่าเราไม่มีปัญญาเปิดคุ่ม อยากน้ำจะตายหาน้ำกินไม่ได้ ฮีถามบ้านโน้นบ้านนี้มีน้ำกินไหม ความจริงน้ำในบ้านเราเพียบเลย ที่พระพุทธรูปทรงสอนคนนี้มีบารมีเต็ม ก็เหมือนกับคนที่มีน้ำในคุ่มเต็ม ฝามันปิดไม่รู้วิธีเปิดฝาคู่มือ คำว่าสาวกต้องรับฟัง ถ้าไม่รับฟังก่อนบรรลุนิพพานไม่ได้ ไม่เหมือนพระปัจเจกพุทธเจ้าและพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไซ้ใหม่ เมื่อมีความจำเป็นอย่างนี้ท่านจึงต้องสอน ฉะนั้นพวกเราก็เหมือนกัน การสอนแบบนี้เป็นการสอนแบบคนที่มึนแล้ว อยากไปอเมริกามีเงินตั้งหลายล้าน ไม่รู้จักซื้อตัวเครื่องบิน ไซ้ใหม่ ทีนี้ก็มีคำแนะนำว่าสวดคำของแกไปแลกที่นั่นไปซื้อตัวเครื่องบินที่นั่น ขึ้นเครื่องบินที่นั่นไปลงที่โน่น

ก็รวมความขึ้นเครื่องไม่มีความสำคัญ มีความสำคัญที่ว่า ทำไมหนอเราจึงมีเงินซื้อ มีเงินซื้ออาหารได้ เขาบอกไว้นี้ใจของแกมันไซ้ได้ ก็เท่านั้นเอง นี่การฝึกแบบนี้เป็นการฝึกคนที่ได้มาแล้วในอดีต ไม่ใช่ฝึกคนรุ่นใหม่นะ ได้มาแล้วแต่ว่าในชาตินี้เป็นของธรรมดาเกิดมาเป็นมนุษย์ การเป็นมนุษย์เราต้องรับผล 2 อย่างคือกรรมที่เป็นกุศลและกรรมที่เป็นอกุศล ชาติก่อนที่เราจะมาเกิด เกิดเป็นมนุษย์ทุกชาติมันมีทั้งดีและทั้งเลว ไซ้ใหม่ ชาตินี้ก็ต้องเคยมีการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต อาจจะไปเหยียบของใครบ้าง ถักขโมยบ้าง อาจจะไปดื่มน้ำสุราเมรัย รวมความว่า 5 ประการอย่างใดอย่างหนึ่งนี้อาจจะเป็น 2-3 อย่าง บางคนว่า

ครบเลขก็มี ขึ้นชื่อว่ากรรมชั่วอย่างนี้ทุกคนมันต้องทำ และที่เราเกิดมาชาติหนึ่งเราก็ไม่ทำชั่วอย่างเดียว
ทีนี้เวลาที่ตายไปแล้วเกิดใหม่มันต้องรับผลเสขกรรมทั้งสองอย่างทั้งกรรมดีและกรรมชั่ว

ขณะที่ผลอกุศลที่เป็นกรรมชั่วให้ผล อกุศลแปลว่าไม่ฉลาด แปลว่าโง่กุศลเขาแปลว่าฉลาด
แปลว่าฉลาด ถ้าคนฉลาดเขาไม่ทำความชั่ว คนที่ทำความชั่วคือคนโง่ ทีนี้ผลของความโง่มาให้ผลก็มีผล
เป็นทุกข์ เราเคยสังขมบารมีมามาก ทำความดีมามากพูดตามส่วน ถ้าบารมีที่เราบำเพ็ญมาแล้ว ถ้าเราจะ
ตัดสติใจไปนิพพานชาตินี้เราก็ไปได้แต่ที่ว่าทำไมถึงไม่ตัดสติใจ ก็เพราะว่ากรรมที่เป็นอกุศลมันบัง
หน้า พอกกรรมที่เป็นอกุศลลอยหลังไปปั๊บอ้อ มันง่ายนี่หว่า ไซ้ไหม เมื่อก่อนนี้เขาบอกอย่างมาส์ตัวไอ้หนู
เที้ย มันผิดศีล ไซ้ไหม มันจะเป็นทุกอย่าง พอความคิดกรรมที่เป็นกุศล ชาติก่อน พอความดีเข้ามาถึงใจ
ปั๊บ ศีล 5 นี่เป็นเรื่องเล็กแล้วไซ้ไหม มันเบาว่าเก่าเยอะ เมื่อก่อนนี้ไม่ได้เลยไซ้ไหม นี่จิตใจพิสูจน์เองได้
พอเริ่มกรรมดีให้ผลปั๊บ ตอนนี่แหละ พอมีคนแนะนำคนเดียว จิตที่มีความดีเก่ามันจะรวมตัวและความดี
ใหม่ก็เข้าไปผสม จึงมีความเข้าใจเกิดขึ้นมา อ้อ อย่างนี้เอง

ฉะนั้นการพิสูจน์คนถือว่าการฝึกมโนยถิณี เธออย่าถือเกณฑ์ว่า เขาทำไม่ได้นี่จะว่าเขาไม่มี
บารมีนี่ก็ไม่ได้ละ ถ้าเขาไม่เคยฝึกค้ำนี้มาก่อน สอนค้ำนี้เขาก็ไม่ได้เหมือนกัน แต่บารมีเขาอาจจะ
เต็มได้เป็นพระอรหันต์ได้ในด้านฝึก **สุกขวิปัสสโก** เธออย่าไปเขินเขานะคนที่เขาไม่พอใจ การฝึกแบบนี้
อาจจะจุกจิกจู้จี้เกินไป อันนี้ว่าไม่ได้ เราก็ต้องดูอารมณ์เขาว่าอารมณ์เขาขึ้นค้ำเขามีศีล 5 ครบได้ไหม
จิตใจเขารักพระนิพพานไหม ถ้าเขามีศีล 5 ครบได้ มีใจรักพระนิพพานได้เขาก็ไปพระนิพพานได้ แต่ว่า
ทำจริงๆ มันหนักจริงๆ เพราะมันไม่เห็นทางนี่ เดินไปเดินมา เอ๊ะ ถูกหรือไม่ถูกหว่า ดีไม่ดี เดินไป 3
ก้าว ถอย 4 ก้าว บางทีวิ่งพรวดพราดเข้า ผิดทางซะแล้ว เข้าถอยหลังกลับมาใหม่ ก็แต่ว่าผู้อื่นเขาทำได้
นะมีเยอะ

เป็นอันว่าพวกที่ได้มโนยถิณีถือว่าเป็นคนที่ได้กำไร เป็นคนที่ได้กำไรตอนไหน ตอน
พระพุทธเจ้าทรงเทศน์ **อุทุมพริกสูตร** ที่ว่าคนที่ไม่สนใจในริยาของบุคคลอื่น ความชั่วของคนอื่น ชั่ว
ข้างเขา เขาดีเรามอง มองอยากจะติดตามเขาไม่ใช่พิจารณาว่าเขาดีเราเอามาปฏิบัติบ้าง ถ้าเขาชั่วก็เป็นเรื่อง
ของเขาว่าเขาชั่วเราไม่ยุ่งกับเขานะ เมื่อใจเราไม่ร่วมกับเขา เมื่อจิตเป็นอย่างนี้ พระท่านบอกจิตเข้าถึง
สะเก็ดของพระพุทธศาสนา ถ้ามีศีลบริสุทธิ์ไม่ทำลายศีลด้วยตนเอง และไม่ยุให้คนอื่นทำลายศีล ไม่
ยินดีเมื่อคนอื่นทำลายศีลแล้วจิตที่ทรงฉานทำสมาธิขณะนิวรรณ์ 5 ได้ และจิตทรงอยู่ในพรหมวิหาร 4
อย่างนี้พระพุทธเจ้าทรงยืนยันว่าอย่างนี้เป็นผู้มีความดีเข้าเขตของพระพุทธศาสนา ทำความดีอย่างนี้แล้ว
สามารถทำ **ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** จนระลึกชาติได้แบบนี้ ท่านถือว่าเข้าถึงกระพี้ของพระพุทธศาสนา
แต่ถ้าได้ **จุตูปปาตญาณ** ได้ **ทิพจักขุญาณ** คนที่ได้มาแล้วก่อนจะเกิดมาจากไหน คนที่ดีสัตว์ก็ดี ถ้าตาย
ไปบงไปแล้ว รู้ว่าตายแล้วไปไหน อย่างนี้ท่านถือว่ามามีอรรถเข้าถึงแก่นพระพุทธศาสนา

เมื่อเข้าถึงแก่นแล้วนี้ เมื่อตั้งใจจริง ตั้งใจจริงๆ มีอารมณ์มั่นคงจริงๆ ในจุดนี้แหละเมื่อไปฝึก
วิปัสสราญาณ วิปัสสราญาณก็ไม่มีอะไร ที่เราเรียกว่าตัดขั้น 5 ถ้าตั้งใจจริงๆ มีอารมณ์ เข้มขันก็
สามารถเป็นอรหันต์ได้ ภายใน 7 วัน ถ้ามีอารมณ์ปานกลางเขาเรียกว่า บารมีปานกลาง จะเป็นอรหันต์

ได้ภายใน 7 เดือน ถ้ามีบารมีอย่างอ่อนก็จะเป็นพระอรหันต์ได้ภายใน 7 ปี ทั้งนี้ถ้าเราไม่ทิ้ง ถ้าได้จุดนี้แล้วได้หมดเรียกว่าเข้าถึงแก่น

ที่ได้มโนมยทิธแล้วก็รู้หมด ถ้าเราอยากจะรู้ว่าคนเกิดมาเราต้องฝึกจนคล่องคนพวกนี้ทั้งหมด หรือก็แสนคนก็ตาม เราจะรู้ ก็แสนคนทั้งหมดก่อนจะเกิดมันมาจากไหน รักษาอารมณ์ใจจับ พระพุทธเจ้าเลย ถามพระพุทธเจ้า อะไรทั้งหมดอย่าไปรู้เองนะรู้เองเป็นอุปาทาน มันจะยุ่ง มันมีคิดมีพลาด ต้องถามพระพุทธเจ้าตรงแล้วถามพระพุทธเจ้าแล้วคำว่า สงสัยต้องไม่มีนะ ความรู้สึกตอบอย่างไรรับมาทันทีอย่าแน่หรือไม่แน่เห็นไม่ชัด แน่หรือไม่แน่นี้ฟังเลยมา ต้องตัด **วิกิจจณา** ความสงสัยอันนี้วิธีที่ไปนิพพานแบบง่าย ๆ ตามคำสั่งสมเด็จพระท่านนะ

ว่าเวลาที่เราจะนอนตื่นนอนใหม่หรือก่อนจะหลับ ก็รวบรัดกำลังใจวิปัสสนาญาณ มีแบบปฏิบัติเยอะ ตามหนังสือ อธิบายยาว เวลานั้นเรารวบรวมกำลังใจให้เป็นปกติก็ได้ ขึ้นชื่อว่าความเป็นมนุษย์ก็ดี เป็นเทวดาก็ดี เป็นพรหมก็ดีเราเห็นว่าไม่เป็นสาระไม่เป็นแก่นสาร ไม่มีการทรงตัว เราไม่ต้องการ เราต้องการอย่างเดียวคือพระนิพพาน เอาจิตจับ เอาแก่นี้ ตายเมื่อไหร่ไปนิพพานเมื่อนั้นหมดเรื่อง หือ มานั่งว่า แต่ว่าบางคนเขาก็ว่าเหมือนกัน บางคนต้องว่า บางคนต้องใคร่ครวญ เพราะว่าอารมณ์ใจเขายังอ่อน อารมณ์ใจยังอ่อนมีความจำเป็นมากใคร่ครวญมาก ถ้าอารมณ์ใจเข้มแข็งจริงๆ ไม่จำเป็นเราไปพระนิพพานซะเลย ไซ้ใหม่ นิพพานที่ท่านบอกให้ขึ้นทุกวันอย่างน้อยที่สุดก่อนกลับไปสักหน่อย ตื่นใหม่ๆ ไปให้มันช้อใจ แล้วลงมาเท่านี้ ถ้าจิตมันเกาะที่นิพพานแล้ว ไปหาท่านปู่ ท่านย่า ท่านแม่ ที่ไหนก็ตามเราไปได้ทุกชั้น ไปหาท่านชั้นนั้นๆ ท่านมีคุณเราถือว่าท่านเป็นผู้มีคุณ เราเคารพในผู้มีคุณแต่จิตเราจะอยู่จริงๆ ถ้าขั้น 5 ฟังตอนนี้ไปเราจะอยู่ที่พระนิพพาน จิตเราพอใจนิพพานอย่างเดียวอย่าไปพอใจที่อื่นนะ สอนมันจุดเดียวให้มันมานิพพาน

ไอ้จิตก็เหมือนเด็กๆ นะ เด็กถ้าเราพาเดินไปจุดไหน มันก็ไปจุดนั้นไปที่อื่นไม่ได้ อารมณ์ก็เหมือนกันอารมณ์ที่ตั้งไว้ จุดๆ เดียวที่พระนิพพาน เวลาที่อยู่ต้องใคร่ครวญต้องคิด ค่อยๆ เกลา ว่าการไปนิพพานได้ต้องตัดความโลภ ความโลภคือการโกงชาวบ้านเขา ไซ้ใหม่ ไอ้การโกงเขานี้หรือว่าลักขโมยเขานี้เป็นความโลภ ถ้าทุกสิ่งทุกอย่างเราได้มาด้วยสัมมาอาชีพะ รัฐบาลจะได้เงินเดือน ถ้าขายมีกำไร ของดีบอกของดี ของเลวบอกของเลว แต่เรื่องราคาเราขายตามปกติ มันก็ต้องมีกำไร ถือว่าได้มาโดยสัมมาอาชีพะ ไม่ใช่โลภะหรือความโลภไซ้ใหม่ จิตเราตั้งไว้ว่า ความโลภจะไม่มีในจิตของเรา

ไอ้การตัดความโลภในจิตมันต้องตัดเป็นการให้ทาน ถ้าการให้นี้กลัวว่าเราจะไม่มีความโลภนี้ยังไม่พอ มันจะต้องมีจิตที่คิดจะสงเคราะห์คนให้มีความสุขคนก็ดี สัตว์ก็ดีที่มีความทุกข์อยู่ เราจะสงเคราะห์ให้เขามีความสุข เรือทรัพย์เมื่อเรามีทรัพย์เราจะให้ทรัพย์ ถ้าทรัพย์ไม่มีเราจะให้กำลังกาย ถ้าเขาต้องการกำลังกาย ถ้าเราไม่มีกำลังกาย ไม่ไหว เราให้กำลังปัญญา ถ้าทั้ง 3 อย่างนี้ยังไม่มีโอกาสสำหรับเรา เราก็ตั้งใจว่าเราจะสงเคราะห์ ไอ้จิตที่คิดสงเคราะห์นี้ เขาเรียกว่า **จาคานุสติดิกรมฐาน** อารมณ์ตั้งไว้แบบนี้เป็นปกติ มันจะทำลายความโลภทุกๆ วินาที ไซ้ใหม่

และประการที่ 2 คนที่จะไปนิพพานได้ต้อง 1 ไม่มีความโลภ 2 จิตต้องไม่มีความโกรธ ถ้าจิตยังมีความโกรธ เราหวังนิพพานยาก เราก็ต้องตั้งใจว่า ถ้ามันตัดได้เมื่อไรก็ไปนิพพานเมื่อนั้น นี่ไอ้ความโกรธที่ยังมีขึ้นมา เราจะตัดความโกรธได้เพราะอะไร ถ้าจิตในการให้ทานยังมีอยู่ ความโกรธเสร็จ ไม่ต้องไปหาที่อื่นหรือ คนที่จะให้ทานได้มีอยู่ 2 ประการคือ รักกับสงสาร ถ้าเกลียดหน้าหน้าไม่ได้แตกหรือ อย่าแตก เขาไม่ให้เลย ไซ้ไหม ไอ้หนู ไซ้ไหม คำ ให้หมากินดีกว่า หมาไม่กินดูท่าบึ้งดีกว่า คนอย่างมึงไม่ให้หรือ นี่ถ้าเกลียดนี้ไซ้ไหม

คนที่ให้ทานได้นี้ต้องมีความรัก ถ้ารู้จักกัน เคยสังคัมกัน เขาทำความดีเรามีความรัก เราก็ให้เพราะความรักไซ้ไหม ถ้าไม่เคยรู้จักกันไม่เคยรักกันมาก่อน ไม่ใช่ความรักความผูกพันนะ รักด้วยเมตตาจิต คนเคยมีความรักไม่รู้จักกันมาก่อนต้องสงสาร มันอาจจะตาย โอ๊ย แคมมันร้อนจะตาย หมวกก็ไม่มี ผ้าก็ไม่มียกหู สงสาร เอ้าหมวกขาดๆ ให้คลุมหัวหน่อย อย่างนี้มันสงสาร หิวแทนตายเอ้ามากินข้าวที่บ้านฉัน ไม่งั้น ข้าวมีน้อยแบ่งไปก่อนนี้ให้ด้วยสงสาร

คนที่ให้ทานได้ต้อง 1 ความรักเป็นเหตุ 2 ความสงสารเป็นเหตุ ไอ้ตัวรักตัวสงสารเป็นตัวตัดโทสะเสร็จโทสะที่จะสลายไปได้เพราะความรักและความสงสารคนที่คิดจะให้ทานมันตัดได้ทั้งโลกะ และโทสะ ไอ้ยังคิดเฉยๆ ไม่ให้มันไม่ได้มันถึงจังหวะเราให้ได้เราให้ ไซ้ไหม อย่าให้เกินวิสัย ให้แล้วเดือดร้อน เราไม่มีจะกินมีเงิน 10 บาทค่าอาหาร ค่าอาหารตอนเย็น พอคนมา ให้หมด ตอนเย็นไม่มีจะกินอันนี้เดือดร้อน อันนี้พระพุทธรูปเจ้าไม่สรรเสริญ

ถ้าจะให้ต้องดูก่อนว่าถ้าให้แล้วเราเดือดร้อนไหม บางทีมันมีความจำเป็นจริงๆ ไอ้ข้าวมีเฉพาะกิจ วันนี้มีคนกินเยอะ ไอ้คนมันหิวไซ้ ให้ไม่ได้มาก เอ้าแบ่งพร่องอ้อมไปนิดหนึ่งที่เคยอ้อม 100% วันนี้อ้อมแค่ 80% แบ่งให้อันนั้นมันกิน 10% ถ้าแบบนี้ถือเป็น **ปรมัตถบารมี** หนักมากเป็นการตัดชีวิตให้ทาน ข้าวที่มันกินอยู่มันเฉพาะกิจ ไซ้ไหม เฉพาะอ้อม ถ้าแบ่งไปหน่อยหนึ่งถือว่า เลื่อนไปหน่อยหนึ่งอันนี้หนักมาก

ทีนี้คนที่ถึง ดาวดึงส์ ได้ ถ้าให้ทานแก่คน และสัตว์ได้ ต้องใช้อารมณ์ไปดาวดึงส์ ได้ ดาวดึงส์นี้เข้ายากที่นี้เราต้องดูว่า เราได้มโนมยิทธิ เราขึ้นไป เราเข้าดาวดึงส์ ได้ไหม ท่านปู่ ท่านย่า ท่านเมตตาปราณี ว่าไอ้หนูเอ๊ย ถามท่านว่าเคยอยู่ตรงไหน บ้าง ท่านบอกว่า เอ็งอยู่ตรงนั้น เอ็งอยู่ตรงนี้

การจะไปนิพพานต้องไม่มีโทสะ ทีนี้มันอยู่ในตัวทานอยู่แล้ว ไซ้ไหม ทีนี้อีกตัวหนึ่งไม่มีโมหะจิตมันตัดความโลภด้วยการให้ทานจิตพยายามตัดความโกรธด้วยการให้ทานได้ มีเมตตาไอ้ตัวโมหะมันก็สลายตัวอยู่แล้ว ไม่ต้องคำนึงถึงมันถามว่าตัวโมหะตัดที่ไหน ตัดที่วิปัสสนาญาณ มันตัดไปแล้ว นี่เป็นตัววิปัสสนาญาณใหญ่ ก็รวมความว่า

ข้าพุดอะไรบ้างไอ้อ้วน ข้าจำไม่ได้ไอ้หนู หลวงพ่อพุดเรื่องอะไรหว่า จำไม่ได้มันนั่งฟัง หนอยแน่เอ็งจำตอนที่เอ็งชอบ ลองซ่อมดูว่าจำได้ที่พุดไป หือเหมมไม่รู้ เฉยๆ ไอ้มันพวกฝรั่งนี่ ฝรั่งมีคนขับรถเป็นคนไทย มีน้อยเป็นคนไทยอาจจะพูดภาษาไทย ถามคนขับว่าศัพท์คำว่ากันนี้คนไทย เขาว่าอย่างไร ไอ้มันว่าสวย รับประทาน ว่าเรื่อยๆ ลงท้าย ยัดทำ ไอ้ฝรั่งจำได้แต่ยัดทำ พอไปถึงบ้านบ่อย

ฉันจะยัดทำ ไซ้ไหม ไร่ด้วนมันจำแค่นี้ แหมไร่จี้หมา ภูพุดเกือบตาย มึงฟังเอาหน่อยเดียว (หัวเราะ)
เป็นอันว่า มีเวลาอีกนิดหนึ่งถึงจะถวายสังฆทานใครสงฆ์อะไรไหม ตอนนี้เปิดโอกาสให้ถาม ค่อยๆ
คิด สงฆ์ก็ถามได้ ถ้าไม่ควรถักขยับ ถ้าควรถักตอบ

คำแนะนำก่อนฝึกมโนมยิทธิ 26

ลำดับต่อไปนี้ไปขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ตั้งใจฟังคำบรรยายสัก 10 นาทีเศษ ๆ เพราะว่าจะฟังคำอธิบายนี้ ไม่จำเป็นต้องพนมมือนะ เอามือวางไว้ที่ตักเฉยๆ เดี่ยวจะเมื่อย การเจริญพระกรรมฐานแบบนี้ ท่านเรียกว่า **มโนมยิทธิ** ซึ่งแปลว่ามีฤทธิ์ทางใจ ความจริงการเจริญพระกรรมฐานนี้มีถึง 4 อย่างไม่เหมือนกัน

อย่างที่ 1 เรียกว่า **สุขขวิปัสสโก** ที่ญาติโยมทั้งหลายเคยปฏิบัติกันมาอย่างนั้นไม่มีนิทานสมบัติเป็นพระอรหันต์ ก็ไม่มีโอกาสเห็นสวรรค์หรือนรกได้เลยไปพระนิพพานได้

สำหรับอย่างที่ 2 เรียก **วิชชาสาม** ๆ นี้มี **ทิพจักขุญาณ** กับระลึกชาติได้

อย่างที่ 3 เรียกว่า **อภิญญาหก** ที่บรรดาท่านพุทธบริษัทกำลังทำอยู่ขณะนี้เป็นส่วนหลังของอภิญญาหก

อย่างที่ 4 เรียก **ปฏิสัมภิทาญาณ** รวมความว่าปฏิบัติอย่างนี้ มีโอกาสจะท่องเที่ยวไปสวรรค์ก็ได้ ไปพรหมโลกก็ได้ ไปแดนเปรตอสุรกายได้ไปหมด ไปได้ทุกจุด

การที่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท บำเพ็ญกุศลนี้แล้ว อย่างที่พวกญาติโยมทั้งหลายทำบุญกันไว้ เคยใส่บาตร ฟังเทศน์บ้าง ถวายสังฆทานบ้างบุญทั้งหลายเหล่านี้ ที่ทำไว้หมดจะให้ผลเราไปเป็นเทวดาชั้นไหน หรือว่าไปเป็นพรหมชั้นไหน หรือว่าจะไปนิพพาน เราสามารถพิสูจน์ได้ และนอกจากนั้นถ้าญาติที่ตายไปแล้ว หรือเพื่อนที่ตายไปแล้ว ไปอยู่ที่ไหนก็สามารถจะติดตามได้จะรู้ว่าเขาอยู่ที่ไหน รวมความว่า **วิชาที่พระพุทธเจ้าสอนไว้** เพื่อเป็นการปลื้มความสงสัยของบรรดาท่านพุทธบริษัท ที่พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนว่าสวรรค์มีจริง พรหมโลกมี นิพพานมี นรกเปรตอสุรกายมีทั้งหมด

อันดับแรกที่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท จะต้องฝึกก็คือทิพจักขุญาณก่อนในตอนแรกทุกคนต้องมี **ทิพจักขุญาณ** ก่อน คำว่า **ทิพจักขุญาณ** นี้หลายท่านยังเข้าใจผิดอยู่ ไม่ใช่ลูกตาเป็นทิพย์ ญาณนี้เขาแปลว่ารู้ แปลเต็มศัพท์ว่ามีความรู้สึกทางใจ คล้ายตาทิพย์ ไม่ใช่ลูกตาเนื้อเป็นทิพย์ ถ้าลูกตาเนื้อเป็นทิพย์เขาเรียกทิพเนตร อย่างนี้ลูกตาเป็นทิพย์ แต่ที่เราฝึกนี้เป็นทิพจักขุญาณ คือมีความรู้สึกทางใจคล้ายตาทิพย์นั้นหมายความว่ามีความรู้สึกทางใจ รู้ตรงรู้จริงถูกต้องทุกอย่างเหมือนใครเขาของมาในหีบในห่อใส่ถุง ถ้าเรามีความสงสัยว่าของในถุงนี้ มีอะไรบ้าง เราสามารถจะมีความรู้สึก บอกได้ว่าของนี้มีอะไร แก่หีบห่อออกมาจะตรงตามความเป็นจริงทั้งหมด

นอกจากนั้นเรายังจะรู้ในสิ่งที่ป็นธรรมชาติ ถ้าปฏิบัติไปแล้วเราก็จะรู้ว่าสวรรค์มีลักษณะเป็นอย่างไร สวรรค์ชั้นไปไหนมีความสุขขนาดไหน พรหมมีสภาพเป็นอย่างไร อย่างนี้เป็นต้น รวมความว่า **ทิพจักขุญาณ** นี้ต้องแบ่งเป็น 3 ชั้นความจริงพระพุทธเจ้าไม่ได้แบ่ง คำตั้งใจของญาติโยมแบ่งเอง คือที่ปฏิบัติกันมาไม่มีอารมณ์ไม่เสมอกัน บางท่านที่มีความเป็นทิพย์อย่างอ่อน จะมีความรู้สึกทางใจถูกต้อง แต่ทว่าไม่เห็นภาพ นี้เรียกว่ากำลังใจอ่อนไปหน่อย แต่ทว่าใช้ได้ อย่างเรานั่งๆ อยู่ที่นี่หากจะรู้ว่าใครจะมาไหม หรือใครจะไปไหม เวลาใครทำอะไรอยู่ที่ไหน ความรู้สึกมันจะบอกตรงตามเป็นจริง อย่างนี้เรียก **ทิพจักขุญาณอย่างอ่อน**

ถ้าเป็น **ทิพจักขุญาณ** อย่างกลาง เกิดความรู้สึกขึ้นพร้อมกับเห็นภาพทางใจ แต่ยังไม่ชัดเจนนัก ถ้าเป็น **ทิพจักขุญาณ** อย่างดีที่สุด อย่างชัดเจนแจ่มใสมีความรู้สึกทางใจพร้อมกับเห็นภาพชัดเจนมาก และการเห็นภาพชัดเจนมากเห็นหรือไม่เห็น เป็นเรื่องของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเอง ครุมีหน้าที่สอนอย่างเดียว ไม่สามารถจะไปยกยอปอปั้นว่า ท่านทำได้ออย่างนั้นอย่างนี้ ท่านต้องทำเอง เวลาขณะที่ทำใจให้สคิสเขาทำอย่างนี้

เวลานี้ขอบรรดาญาติโยมทั้งหมด ตั้งใจตามความรู้สึกแห่งความเป็นจริงว่าการที่เราเกิดเป็นมนุษย์ นี่มันเต็มไปด้วยความทุกข์ เรามีความเหนื่อยยากลำบากกาย ด้วยการประกอบการทำมาหากิน และก็เหนื่อยและก็ทุกข์ ความป่วยไข้ไม่สบายที่เราได้อยู่ ป่วยขึ้นมาเวลาใดมันทุกข์ทั้งสิ้น มันเพิ่มความทุกข์เก่า คือต้องเพิ่มรายจ่ายเก่าขึ้นมา ต้องแสวงหาเงินมารักษาโรค ถ้าความปรารถนาไม่สมหวังเกิดขึ้น มันก็ทุกข์อีก ไม่สบายใจ การพลัดพรากจากของรักของชอบใจเราก็อีก ทุกข์อีก ความตายเข้ามาถึง มันก็ทุกข์อีก

รวมความว่าขอให้ทุกคนเข้าใจความเป็นจริง ว่าขณะที่เราเกิดเป็นคนเรา เกิดอยู่ในห้วงของความทุกข์ตลอดเวลา ไม่มีวันไหนที่เราไม่เป็นทุกข์ ที่เราไม่เหนื่อย ไม่เป็นทุกข์มันไม่มี เราต้องเหนื่อย เราต้องทุกข์ตลอดทุกวันจนกว่าจะกลับไป กลับไปที่ตื้นขึ้นมามันก็ยังเปลี่ย ถ้าเราจะเกิดเป็นมนุษย์อีกก็ชาติ มันก็พบกับความทุกข์ ความแก่ ความพลัดพรากจากของรักของชอบใจความตายแบบนี้ ถ้าเราจะเป็นเทวดาหรือพรหม เทวดากับพรหมนี้ท่านมีความสุขจริง แต่ความสุขไม่นาน คือไม่นานนักเมื่อหมดบุญวาสนาบารมีก็ต้องลงมาใหม่อย่างทีบรรดาญาติโยมทั้งหลาย มานั่งกันอยู่ที่นี่ทั้งหมดๆ นี้ที่จะเข้ามาวัดได้ ต้องเคยเกิดเป็นพรหมหรือเทวดามาแล้ว ถ้าความดีเดิมน้อยนี้เขาไม่เข้าวัด นี่แสดงว่าทุกคนบำเพ็ญวาสนาบารมี บำเพ็ญกุศลมานานมากถึงเข้าวัด

ทีนี้ทุกคนอยากจะรู้ว่า เคยเกิดเป็นเทวดาหรือพรหมกันบ้างหรือเปล่า บางทีเขาสอน วันนี้เขาสอนกันไม่ได้มาก อย่างเก่งเขาจะพาให้ท่าน แนะนำให้ท่านไป **สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ที่พระจุฬามณีเจดีย์สถาน** แล้วก็ไปนิพพานเป็นที่สุด อาจจะไม่มีโอกาสไปไหนได้ เพราะเวลาน้อย ถ้ามีการฝึกกันวันที่สองวันที่สาม เขาจะพาทุกคนท่องเที่ยวไป **พรหมทุกชั้น** ไป **สวรรค์ทุกชั้น** ไป **แดนพระยายม** เป็นต้น เราก็สามารถจะสามารถพิสูจน์ตัวเอง ไปถึงพรหมเราจะรู้เลยว่า เราเกิดเป็นพรหมมาแล้วทำอะไร รูปร่างขณะที่เราเป็นพรหมเป็นอย่างไร หน้าตาเป็นอย่างไร เราเคยเกิดเป็นเทวดานางฟ้าแล้วก็ชาติ อันนี้ครูเขาจะแนะนำให้รู้จะได้เกิดมีความภูมิใจว่า ความดีของเรามีมามาก เป็นอันว่าการปฏิบัติแบบนี้เป็นการเพิ่มความรู้อของตน

ฉะนั้นการปฏิบัติวันนี้ขอบรรดาท่านสาธุชนพุทธบริษัททุกคน ให้มีความเข้าใจถ้าเราจะไปเกิดเป็นพรหม หรือเทวดาอีกก็ไม่พ้นความทุกข์ ขอให้ทุกคนตัดสินใจว่า เมื่อชาตินี้เมื่อร่างกายมันตายเมื่อไร เราขอไปนิพพานจุดเดียวเรื่องความดีทั้งหมดที่เราทำ เราทำเพื่อพระนิพพานอย่างเดียว การให้ทานก็หวังนิพพาน การยกมือไหว้พระยกมือไหว้พ่อแม่ ยกมือไหว้ท่านผู้มีบุญใหญ่กว่า เราทำเพื่อไป

พระนิพพาน การเจริญกรรมฐาน การฟังเทศน์เราทำเพื่อนิพพาน เราไม่ต้องการให้ชาวบ้านเขาชม เราต้องการจิตบริสุทธิ์ของเราเองโดยเฉพาะ

เวลานี้ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ตัดสินใจว่าถ้าร่างกายตายเมื่อไรขึ้นชื่อว่าการเกิดเป็นมนุษย์ก็ดี เป็นเทวดาก็ดี เป็นพรหมก็ดี จะไม่มีสำหรับเราเราต้องการจุดเดียวพระนิพพาน ชาตินี้ถือการเกิดเป็นมนุษย์ เป็นการเกิดชาติสุดท้ายของเรา ตั้งใจตามนี้

ที่นี้วิธีปฏิบัติ วิธีปฏิบัติคำภาวนาให้ใช้ **นะมะ พระ** ตามวิธีปฏิบัตินี้บางท่านใช้คำภาวนาแบบนี้ง่าย ๆ เวลาหายใจเข้านี้ว่า **นะมะ** เวลาหายใจออกนี้ว่า **พระ** สำหรับลมหายใจนี้ปล่อยไปตามปกติ นะ อย่าฝืนลมหายใจ หายใจจะหนักจะเบาจะขมจะสั้นก็ช่าง อย่าบังคับลมหายใจ ปล่อยลมหายใจไปตามธรรมดาๆ แต่ทว่าเราจะภาวนาตาม ขณะใดที่จิตรู้ลมหายใจเข้าหายใจออก เวลานั้นจิตเป็นสมาธิในอานาปานุสสติกรรมฐาน ถ้ารู้คำภาวนาด้วยจิต ก็เป็นสมาธิในคำภาวนาขณะที่ภาวนาอยู่ ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท อย่าอยากรู้อยากเห็นอะไรเป็นต้นขาด ให้ตั้งใจภาวนาเฉยๆ ประเดี๋ยวจะหยุดพูด เมื่อหยุดพูดแล้วจะให้ภาวนาสัก 10 นาที ไม่เกิน ขณะที่นั่งภาวนาเฉยๆ 10 นาที บางทีนะจิตมันฟุ้งซ่านเป็นของธรรมดา ภาวนาไปรู้ลมหายใจเข้าออกไป ก็ไปคิดนั่นคิดนี่เป็นเรื่องธรรมดาไม่ใช่ผิด พอรู้ตัวว่ามันผลออกไป เราก็หันกลับเข้ามา เอาใจเข้าไปรับรู้ลมหายใจเข้าออกคำภาวนาต่อไป หายใจเข้านี้ว่า **นะมะ** หายใจออกนี้ว่า **พระ**

พอได้ยินสัญญาณดังกริ่งอย่าเพิ่งลืมตา ไม่ใช่สัญญาณบอกเลิก เป็นสัญญาณบอกว่าจะมีคนเข้าไปสอนถึงตัวท่าน วิชานี้ถ้าไม่มีคนเข้าไปสอนถึงตัวต้องใช้เวลามากน้อย 10 ปี จึงจะทำได้ ถ้าใครได้ 10 ปี นี้ถือว่าเก่งนะ สมัยก่อนใช้เวลา 20 ปี 30 ปี ตายกันไปก็เยอะ ทำไม่ได้กัน ทั้งนี้เพราะขาดความเข้าใจถ้าท่านใดหรือกลุ่มใด มีคนเข้าไปนั่งกลางวงหรือข้างหน้า ให้ฟังทราบว่าคนนั้นเขาจะเข้าไปสอนตอนนั้นวงนั้นคนนั้นหรือกลุ่มนั้น ให้เลิกคำภาวนาเสียเลยพอมีคนจะเข้าไปสอนก็เลิกคำภาวนา เลิกเด็ดขาด แล้วก็ไม่ต้องสนใจกับลมหายใจเข้าออก ปล่อยอารมณ์ใจสบายๆ คนแนะนำ ครูผู้สอนเขาจะแนะนำให้ตัดกิเลสเพื่อความสะอาดของจิต ความเป็นทิพย์จะมีหรือไม่มี ก็ตอนครูเขาเข้าไปสอนนี้แหละเขาสอนว่ากิเลสมันไม่ดีแบบไหนชอบใจไปตามนั้นเรียกว่าอะไรว่าตามกันถ้าเขาเห็นผู้ใดมาอยู่ข้างหน้าบ้าง เขาไม่ได้ถามถึงตัวเขาๆ ถามถึงเทวดา พรหมหรือพระอริยะที่ท่านมารสงเคราะห์ สำหรับท่านที่มี **ทิพจักขุญาณ** อย่างอ่อน จะมีความรู้สึกว่ามีแต่ไม่เห็นภาพ หากเขาถามก็ตอบทันทีว่ามี ถ้ารู้สึกว่ามีนะ ถ้ายังไม่มี ความรู้สึกว่ามี ก็ตอบครูเขาว่าไม่รู้สึกว่ามี พร้อมกับเห็นภาพอย่างชัดเจนแจ่มใสเมื่อครูแนะนำให้ตัดกิเลส เห็นว่ามีสภาพถูกต้อง มี **ทิพจักขุญาณ** พอใช้ได้วงหนึ่งอาจจะได้ไม่ครบแต่ก็ตามกันได้ เราก็อาจจะไม่ได้

หลังจากนั้นเขาจะพาท่านไป **ที่จุฬามณีเจดีย์สถาย** บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เป็นสถานที่สำคัญที่เทวดาและพรหมไปนมัสการเป็นปกติ ท่านจะพบพระพุทธเจ้าที่นั่น จะพบพระอรหันต์ จะพบเทวดาหรือพรหมที่นั่นมากมาย มีความสดสวยงดงามของเทวดา หรือพรหมใน **ชั้นดาวดึงส์** หลังจากนั้นครูเขา

จะแนะนำให้ไปนิพพาน เมื่อไปถึงพระนิพพาน เพื่อเป็นการพิสูจน์ให้ไปคูวิมานของเรา ถ้ามีเราเข้าไป
นั่งเล่นนอนเล่นได้ไหม แสดงว่าชาตินี้เราไปนิพพานแน่

เอาละตอนนี้ไปขอบรรดาญาติโยมทั้งหลาย ตั้งกายให้ตรงดำรงจิตให้มั่นกำหนดรู้ลมหายใจเข้า
ออก หายใจเข้านี้กว่า นะมะ เวลาหายใจออกนี้กว่า พระอะ เอาละตอนนี้ไป ขอบรรดาท่านพุทธบริษัท
ทั้งหลายปฏิบัติได้

คำแนะนำก่อนฝึกมนมยิทธิ 27

โอกาสต่อไปนี้ ขอทุกท่านตั้งใจฟังคำแนะนำสักครู่หนึ่ง ขณะที่ฟังอยู่ไม่ต้องพนมมือไหว้ มันจะเมื่อย ให้ตั้งใจฟังนะ หมายความว่าขณะที่ได้ยินเสียงทุกคำพูด แล้วก็รู้เรื่องทุกอย่างด้วยคำอย่างนี้ ชื่อว่าจิตเราเป็นสมาธิในการฟัง และถ้าหากว่ามีอะไรที่จะต้องคิด การเจริญพระกรรมฐานก็จะขอยุติกัน วันนี้จะขอยุติน้อยกว่าเมื่อวานนี้ เมื่อคืนนี้พูด 30 นาทีเศษ วันนี้ขอแนะนำกันแต่เพียงพอสมควรสำหรับพระและภิกษุณี ขอให้มีการระมัดระวังกันให้มาก เพราะพระก็ดี เณรก็ดี มี **สิกขาบท** มากกว่าคนคฤหัสถ์ สำหรับฆราวาสมี **สิกขาบท** สำคัญแค่ 5 **สิกขาบท** หรือว่ามากถึง 8 **สิกขาบท** สำหรับพระมี **สิกขาบท** จิตต้องปฏิบัติ 227 **สิกขาบท** สามเณรมี **สิกขาบท** 10 แต่ว่าสามเณรนี้ไม่ใช่มีแค่ 10 **สิกขาบท** อย่างเดียว จะต้องปฏิบัติใน **เสขยวัตร** อีก 75 **บท** ถ้ารวมจริงๆ แล้วก็ 85 ฉะนั้นใน **สิกขาบท** ที่เราถือจะต้องปฏิบัติสำหรับพระก็ดี เณรก็ดี ถ้าจิตของท่านบกพร่องใน **สิกขาบท** ใด **สิกขาบท** หนึ่ง การเจริญสมาธิไม่มีผล เครื่องสังเกตที่เราจะฟังสังเกตได้ บางวันจิตใจของเรามีความสบายปลอดโปร่ง ถ้าร่างกายของเราไม่เพื่อยเกินไป ไม่ป่วยไข้ไม่สบาย บางครั้งมีอาการปลอดโปร่งดี แต่บางครั้งมีอาการไม่ปลอดโปร่ง บางคราวมีอาการคิดขัดหรือมีอาการกระสับกระส่าย ไม่สามารถจะคุมอารมณ์ไว้อยู่นั้น ก็พึงทราบว่า **สิกขาบท** ที่จะฟังปฏิบัติ ท่านมีความบกพร่องไม่ **สิกขาบท** ใดก็ **สิกขาบท** หนึ่ง

ฉะนั้นการเจริญพระกรรมฐานนี้มีความสำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระที่เป็นอาบัติ ตั้งแต่ **สังฆาทิเสส** ขึ้นไป การเจริญสมาธิสมาบัติย่อมมีผลได้เพียงแต่ฉานโลกีย์ แต่ว่าทว่า ฉานโลกีย์ก็ไม่มีอาการทรงตัว มีอาการขึ้นๆ ลงๆ ฉะนั้นจะต้องเปลื้องอาบัติเสียก่อน การฝึกทำที่สังเกตมาเราจะเห็นว่า พระก็ดี เณรก็ดีฝึกได้ยากกว่าฆราวาส ทั้งนี้เพราะอะไร ก็เพราะบางทีบวชเข้ามาแล้ว เขาสื่อกันว่าพระมีศีล 227 แต่ว่าถามเข้าจริงศีล 227 มีอะไรบ้าง ไม่รู้หรือ ถ้ายังไม่รู้ว่าศีล 227 มีอะไรการบวชนั้นไม่มีผล สำหรับวัดเรามีการฟัง **พระวินัย** กันเป็นปกติแต่เราตั้งใจฟัง และตั้งใจทำ และตั้งใจปฏิบัติตาม ฉะนั้นการบวชของท่านก็ไม่มีผลเหมือนกัน ถ้าบวชอยู่ในวัดนี้ฟัง **พระวินัย** ทุกวัน ทำไมจิตของท่านไม่ทรงวินัย นั่นก็ไม่ต่างอะไรกับหนูที่ตกลงไปในถังข้าวสาร แต่ว่าไม่รู้ว่าเป็นอาหารสำหรับหนู หนูก็ไม่มีดี หนูก็ยอมตายไปเปล่าๆ

นี่เป็นอันว่าสำหรับพระก็ดี เณรก็ดี เณรนี้ต้องระมัดระวังนะ อย่าเข้าใจว่ามี **สิกขาบท** ปฏิบัติเฉพาะ 10 จะต้องดู **เสขยวัตร** อีก 75 ด้วย รวมแล้วเป็น 85 สำหรับฆราวาสก็เหมือนกัน มีความจำเป็นในเรื่องของศีล หากว่าท่านทรงศีล 5 ก็ให้ศีล 5 มันครบถ้วน บริสุทธิ์ ถ้าทรงศีล 8 ก็ศีล 8 บริสุทธิ์ ถ้าว่าศีลไม่บริสุทธิ์ความมัวหมองมันก็เกิด สำหรับท่านที่เข้ามาฝึกใหม่ ถ้าหากว่าศีลไม่บริสุทธิ์ ท่านก็ไปไหนไม่ได้เหมือนกัน

เพราะฉะนั้นอันดับแรกขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกฝ่าย ทั้งภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ทุกวันทุกเวลาให้พยายาม ชำระจิตใจของท่าน ให้บริสุทธิ์หมดจดด้วยกำลังของศีล นึกดูให้ดูว่าศีลที่เราจะต้องศึกษา มีกี่ **สิกขาบท** ฉะนั้นทุก **สิกขาบท** จะต้องส่องใสอยู่เสมอ สำหรับพระถ้า **สิกขาบท** ตั้งแต่

นิสสักขียปาจิตตีย์ ลงมา เวลาก่อนจะนอนก่อนจะหลับก็ควรจะพิจารณาว่าตั้งแต่เช้าถึงเวลานี้มี
สิกขาบท ไต่บ้างที่เราบกพร่อง เมื่อบกพร่องก็ไปแสดงกับเพื่อนพระ คำแสดงกับเพื่อนพระก็ควรจะบอก
เป็นภาษาไทยดีที่สุด ว่าวันนี้เราละเมิดจิตเราละเมิด สิกขาบท ไต่ สิกขาบท หนึ่งตามที่เราทราบ และ
ขอให้สัตถุญานับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ผมจะไม่ทำอย่างนี้อีก ผมจะไม่พูดอย่างนี้อีกผมจะไม่คิดอย่างนี้
อีก ตั้งจิตไว้ในขอบเขตของ จรรณะ 15 ประการ นี่คือเรื่องของศีล สำหรับฆราวาสถ้าบกพร่องก็ตั้ง
กำลังใจเสียใหม่ ว่านับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป เราจะเป็นผู้ไม่บกพร่องในศีล

ฉะนั้นศีลนี้เป็นเรื่องใหญ่ การที่ฝึกพระ พระนี้ฝึกยากกว่าจะได้ บางท่าเข้ามามี **อาบัติ**
สังฆาทิเสส เต็มเพียบ ฝึกเท่าไรมันก็ไม่ได้อีก เพราะมี **อาบัติสังฆาทิเสส** ทั้งนี้ **สังฆาทิเสส** อาจจะเป็นด้วย
การตั้งใจก็ได้ หรือการรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คือบวชแล้วไม่ได้ศึกษาก็เป็นไปได้อีก ภาระต่างๆ ก็มีมากด้วยกัน
ไม่ค่อยจะได้ศึกษาพระวินัย บางทีศึกษาเพียงสักแต่คำตอบคำถามของตัวเองได้ แต่ว่ากำลังใจไม่คิดที่จะ
ปฏิบัติในศีล อย่างนี้พระของเรามีประมาณ 90 เปอร์เซ็นต์เศษในประเทศไทยนะ พระที่ศึกษาและไม่
ตั้งใจปฏิบัติใน **สิกขาบท** มี 90 เปอร์เซ็นต์ของพระในประเทศไทย ฉะนั้นการฝึกมโนมยิทธิหรือ
กรรมฐานใดๆ พระนี้มีปริมาณได้น้อยกว่าฆราวาส ถ้าคิดกันโดยเปอร์เซ็นต์

ต่อไปนี้ก็จะขอแนะนำ สำหรับท่านที่ปฏิบัติได้แล้ว การจะทรงอารมณ์ตั้งจิตตัดสินใจไว้เสมอ
ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกมันเป็นทุกข์ ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกมันเป็นอนิจจัง หากความเที่ยงไม่ได้ เห็นคน
เห็นสัตว์ เห็นวัตถุ ก็คิดว่าสิ่งทั้งหลายเหล่านี้สามารถจะสลายตัวหมด ถ้ารูปร่างกายของเราก็มีสภาพอย่าง
นั้น ภายในรูปร่างกายของเราเต็มไปด้วยความสกปรก การมีรูปร่างกายก็เต็มไปด้วยความทุกข์ ต้องเห็น
เหนื่อยทุกวันทุกเวลา ที่เราต้องเห็นเหนื่อยก็เพราะเรามีรูปร่างกาย กายมันจะกิน กายมันจะใช้ กายมันจะ
แต่งตัว กายมันต้องการความเย็น การมันต้องการความอุ่น มันเป็นเรื่องของกายทั้งหมด เราเอาจิต
กำหนดร่างกายของเราก็ดี กายของบุคคลอื่นก็ดี วัตถุธาตุทั้งหลายก็ดี ไม่มีอะไรปัจจัยเครื่องแสดง
ความสุข มันเป็นต้นเหตุของความทุกข์ทั้งหมด ในที่สุดมันก็พังสลาย ฉะนั้นการเกิดต่อไปในชาติหน้า
ของเราจะไม่มี คือเราจะไม่เกิดในแดนมนุษย์ เราจะไม่เกิดในแดนของสวรรค์ เราจะไม่เกิดในแดนของ
มนุษย์ เราจะไม่เกิดในแดนของพรหมโลกสิ่งที่เราต้องการนั้นก็คือพระนิพพาน

สำหรับพระนิพพานเขาทำกันอย่างไร ที่เราจะไปก็คือตัดสินใจ ตัดกำลังกายในด้าน
สักกายทิฏฐิ ศึกษามาแล้วว่าชีวิตไม่มีความหมาย รูปร่างเราก็ดี รูปร่างของบุคคลอื่นก็ดี ไม่มี
ความหมาย มันไม่เที่ยง มันเสื่อมไป มันเป็นทุกข์แล้วมันก็สลายตัวไปในที่สุด ยามปกติรูปร่างนี้ก็เต็มไปด้วย
ด้วยความสกปรกโสโครกเป็นที่ไม่น่ารัก น่าปรารถนาจะนั่นขึ้นชื่อว่ารูปร่างประเภทนี้ต่อไปไม่มี
สำหรับเรา ต้องการพระนิพพาน แต่ว่าอารมณ์ที่เราเข้าถึงพระนิพพาน ก็คือ

1. ยับยั้งความโลภความพอใจ หรือมีความรักมีความปรารถนาในรูปสวยในเสียง
เพราะ ในกลิ่นหอม ในรสอร่อย ในความต้องการระหว่างเพศ ถือว่านี่เป็นทุกข์
ไม่ใช่สุข

2. แล้วประการที่ 2 จะไม่มัวเมาในทรัพย์สินเกินไป ให้มีความรู้สึกว่าคนที่เขารวยเท่าไรก็ตายกันหมด ตายแล้วไม่มีใครแบกทรัพย์สินเอาไปได้ เมื่ออยู่ก็ต้องหากิน ตายแล้วหมดความต้องการ
3. แล้วต่อไปเราจะให้อภัยแก่บุคคลที่เขาทำให้เราไม่ถูกใจเรา นั่นคือจะไม่ถือโทษไม่ถือโทษ กับบุคคลผู้ละเมิดหรือคูหมิ่น เว้นไว้แต่ว่าสิ่งนั้นเป็นระเบียบวินัย คือว่าการกระทำนั้นผิดระเบียบวินัย แต่ว่าการยับยั้งความชั่วของบุคคลผู้นั้น แต่กำลังใจเราให้อภัยแก่เขาอยู่เสมอ สำหรับอำนาจของความหลงถ้าเราคิดไว้อย่างนี้ ตัวหลงมันก็ไม่มี อารมณ์ของเราทรงอยู่อย่างนี้

แล้วท่านทำได้แล้ว ให้คิดไว้อย่างนี้เป็นปกติ ไม่ใช่ว่าจะคิดเฉพาะมาั่งที่นี้ละ คิดทั้งวัน ใครครวญทั้งวัน มองเห็นคน มองเห็นสัตว์ มองเห็นวัตถุก็คิดว่า ไม่มีความหมาย ไม่เข้าก็ฟังหมด ตัวของเราไม่ชำระร่างกายเราก็ฟัง เราจะไม่จริง ไม่เกาะมัน สิ่งที่เราต้องการก็คือพระนิพพาน อารมณ์ยามว่างถ้าคิดอย่างนี้ละก็เวลารวบรวมกำลังใจเป็นสมาธิก็ไม่ต้องทำอะไรมาก รวบรวมกำลังใจบีบจับอารมณ์คิดว่าเราต้องการ พระนิพพานขึ้นไปทันที มุ่งจุดเฉพาะจิตนั้นคือพระนิพพานก่อนไปที่วิมานของเราหรือวิมานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตามใจเราชอบแล้วก็ไปอยู่ที่นั่นให้มันชื่นใจ ต่อไปจะท่องเที่ยวไปไหนก็เป็นเรื่องของท่าน ถ้าหากว่าทำอย่างนี้จิตใจของท่านจะมีความเบาใจ คือว่าไม่ต้องไปนั่งพิจารณาตัดโน้นตัดนี้ เวลาที่เราจะเคลื่อนจิต เราตัดใจให้มันกิจประจำวัน ทุกวัน ทุกเวลาทุกวินาที จนกระทั่งอารมณ์ของเราเห็นทุกขในโลกก็ดี ว่ามันเป็นของธรรมดาเห็นสุขในโลกก็ว่ามันเป็นของหลอกลวง ไม่ใช่สุขจริงๆ เห็น ผู้ชายหรือผู้หญิงก็ถือว่าคนประเภทนี้สกปรกไม่เข้าก็ตายไม่มีความหมายสำหรับเรา เราสกปรกฉันใด เขาก็สกปรกฉันนั้น เรามีทุกข์ฉันใด เขาก็มีทุกข์ฉันนั้น คิดอย่างนี้ละสำหรับท่านที่ได้แล้ว และก็ยังไม่ได้ก็ควรคิดด้วย

อีกอันหนึ่งอารมณ์ที่จะทรงไว้ ทั้งท่านที่มาใหม่และมาเก่า ได้แล้วหรือยังไม่ได้ ก็ทรงอารมณ์เหมือนกัน ยามว่างจับลมหายใจเข้าออก ภาวนาว่า **นะมะพะระ** ภาวนานี้แบบไหนสบายให้ตามนั้น ให้ใจมันไม่เหนื่อย แล้วแต่ลองพิจารณาดูเวลาหายใจเข้า นึกว่า **นะมะ** เวลาหายใจออก นึกว่า **พะระ** อย่างนี้มันไม่ลืม จิตมันสบายๆ ทำใจให้อารมณ์มันทรงตัวตั้งเวลาไว้ ตั้งเวลาไว้สั้นๆ ถ้าจะให้ดีก็มีลูกประจำไว้ นี้ไม่ได้โฆษณาขายลูกประจำนะ จะทำเองก็ได้ใช้ลูกประจำก่อนกรวดก่อนทรายก็ได้ เอามา 108 เม็ด ว่า **นะมะ พะระ** ก็หยิบเอาไปเม็ดหนึ่งว่า **นะมะ พะระ** เราก็หยิบไปเม็ดหนึ่ง อย่างนี้บังคับในตัว 108 เม็ดนี้จะไม่ยอมให้จิตไปคิดเรื่องอื่น จะให้มันอยู่แค่คำภาวนากับอยู่ที่ลมหายใจเข้าออก ถ้ามันคิดเรื่องแทรกเข้ามาในระหว่างที่ยังไม่ถึง 108 จบ ก็เริ่มต้นกันใหม่ ทำอย่างนี้เรื่อยๆ ไปจนกว่าอารมณ์จะสบาย อารมณ์จะชิน

ทีนี้เวลาที่รวบรวมกำลังใจให้เคลื่อนไป เวลาอย่างนี้เขาไม่ภาวนากันนะ ถ้าเวลาที่จะเคลื่อนจิตนี้เขาหยุดคำภาวนาเฉยๆ รวบรวมกำลังใจเอาจิตมุ่งไปทีใดทีหนึ่ง อันนี้อยู่จุดหนึ่งว่า ในเมื่อเราไปถึงทีใดทีหนึ่ง อารมณ์มันมัวมองอารมณ์มันมัวมันเห็นอะไรไม่ชัด คำว่าเห็นนี้ใช้จิตเห็น ไม่ใช่แบกเอาลูก

ตาไปด้วย ลูกตาเราอยู่ที่กาย หูมันอยู่ที่กาย ปากก็อยู่ที่กาย ที่เราขึ้นไปนะเป็นสภาพของจิต สภาพของจิต ที่มันรับสัมผัสด้วยจิต ระหว่างพูดกันก็เต็มไปด้วยความรู้สึก เราารู้สึกว่าเราถามท่าน อย่างนี้ก็มีความรู้สึกว่าท่านตอบมาอย่างนี้ ในตอนต้นๆ จะมีความรู้สึกอย่างนี้ ถ้าหากว่าเสียงของทุกคนดี สมาธิของทุกคนสมบูรณ์แบบ วิปัสสนาญาณสมบูรณ์แบบ รวมความง่ายๆ ว่า ในขณะที่นั่นกำลังใจของท่าน เป็นกำลังใจของพระอรหันต์ ทุกสิ่งทุกอย่างก็ได้ใช้สัมผัสด้วยกำลังจิตมันก็เหมือนกันพูดกันแบบธรรมดาๆ เวลาจะเห็นแจ่มชัดจะมีการคล่องแคล่วเพียงใดจะอยู่ที่กำลังใจของจิต

ฉะนั้นขอบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระธรรมสามิสร คือพระภิกษุสามเณร อุบาสก อุบาสิกา จงพยายามใช้อารมณ์อย่างนี้เป็นปกติ แล้วต่อจากนี้ไปขอบรรดาท่านพุทธบริษัทโดยถ้วนหน้า สำหรับท่านที่ได้แล้ว เมื่อจบจากการพูดรวบรวมกำลังใจ ถ้าท่านยังเห็นว่าการปลงชั้น 5 จิตยังไม่สบาย ก็ปลงไปก่อนถ้าจิต สบายดีแล้วก็ฟังจิตเข้าสู่พระนิพพานทันที ถ้าขึ้นถึงจะไปถึงไหนก็ตามที่จิตถ้าบังเอิญมัวเห็นอะไรไม่ชัดอย่างนี้ ก็ต้องขอขบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือว่าตัดชั้น 5 ให้อารมณ์ใจแจ่มใส ความฉลาดจะบังเกิดขึ้นอย่าลืมนึกว่าสมาธิของเรามันเป็นวงแคบ บางทีเราไปเห็น พระอินทร์ ทำนั่งอยู่องค์เดียว ที่จริงท่านไม่นั่งองค์เดียว พระอินทร์ ท่านเหมือนกับพระเจ้าแผ่นดินของเรา ท่านเป็นพระราชอาของเทวดา ถ้าเห็นองค์เดียวถ้าต้องการจะรู้ว่าใครอยู่ข้าง ก็อธิษฐานจิตตอนนั้น ขอขบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ในที่นี้มีใครบ้าง ขอให้ข้าพระพุทธเจ้าเห็นตามความเป็นจริง ตอนนั้นเราก็จะเห็นทั้งหมดไม่ว่าในจุดใด ถ้าเราเข้าไปจุดใดก็ดี ถ้าเราต้องการจะรู้ทั้งหมดเห็นว่าสิ่งนั้นก็ไม่ว่าจะ ใจว่า จะมีครบหรือไม่ครบ ก็ขอกำหนดจิตขอขบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอให้เห็นทุกสิ่งทุกอย่างได้หมดเราก็จะเห็นทันที

แต่ว่าทางที่ดีที่เขาใช้กัน พอเริ่มต้นที่จะไปเขานึกถึงขบารมีขององค์สมเด็จพระจอมไตร ให้อารมณ์ตัดชั้น 5 ให้มันตัดจริงๆ นะ ตัดกังวลให้มันหมดจริงๆ อย่างเกาะหน้าเกาะหลัง อย่างห่วงหน้าห่วงหลัง ห่วงหลัง ตัดแบบโกหก ตัดแบบโกหกนี้ไปที่ไหนมันก็มีดี ถ้าตัดกำลังใจได้จริงๆ ตัด ราคะ ความรัก โลภะ ความโลภ โทสะ ความโกรธ โมหะ ความหลง ตามที่กล่าวมาแล้วเมื่อ ก็ แล้วก่อนที่จะเคลื่อนก็ขอขบารมีขององค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอให้ข้าพระพุทธเจ้า เห็นครบเห็นจริงทุกอย่างตามความเป็นจริง ไม่ว่าจะไปจุดใดเห็นนั่นมีอารมณ์แจ่มใส เห็นได้ครบก็ขบบริบูรณ์ตามความเป็นจริงแล้วเห็นจิตตัวนี้สังเกตว่าจิตมันสะอาดพอไหม อันดับแรกก็จับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก่อน เห็นพระองค์แจ่มใสไหม เห็นองค์ยังไม่แจ่มใสพออย่าเพิ่งเคลื่อนตัดชั้น 5 เสียใหม่ ต้องการกำลังใจให้ เป็นสุข ตัดชั้น 5 ให้เด็ดขาด ถ้าความไม่พอใจใจเกิดขึ้นแสดงว่าเรายังมีกังวล ยังติดอยู่ในอารมณ์รักบ้าง ติดอยู่ในอารมณ์โลภบ้าง ติดในอารมณ์โกรธบ้าง ติดในอารมณ์หลงบ้าง พยายามแคะตัวนี้ให้หมดจากจิต ถ้าอารมณ์พวกนี้มันหมดจากจิต จะเห็นภาพขององค์สมเด็จพระธรรมสามิสร ในสภาพแจ่มใสชัดเจน ตอนนี้จะไปที่ไหนก็ตาม เราจะเห็นตามความเป็นจริงทุกอย่าง

ตอนนี้ไปขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน โดยท่านผู้ถามให้พยายามกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก เวลาหายใจเข้านึกว่า นะมะ เวลาหายใจออกนึกว่า พะระ ถ้าได้ยินเสียงกริ่งบอกว่าสัญญาณปรากฏ อย่า

เพิ่งลืมตา ให้ภรรยาไว้ก่อนเวลานั้นเป็นเวลาผู้สอนไปแนะนำท่าน เวลาที่ครูสอนเข้าไปแนะนำละก็ ขอให้ทุกท่านงดคำภานาและพิจารณา และทำใจสบายๆ เฉยๆ ฟังคำถามและคำแนะนำของครูผู้สอน อารมณ์รู้อย่างหนึ่งให้รู้ว่าเป็นการสัมผัสด้วยกำลังของจิตเหมือนกับเราคิดว่าเวลานี้บ้านเราอยู่ที่นั่น เรารู้ว่าบ้านคืออะไร ลักษณะเป็นอย่างไรของอะไรตั้งอยู่ที่ไหน เวลานี้เรานั่งอยู่ที่นี้เรารู้ ตามันไม่เห็น ใจมันรู้ ที่นี้อารมณ์รู้ในขณะที่เราจะขึ้นไปแบบนี้ อยู่ในกำลังสมาธิบังคับ ในเมื่อสมาธิเราบังคับ เราจะคิดส่งเดชไปไม่ได้ ถ้าจะคิดว่าเป็นอารมณ์เลื่อนลอยไม่เป็นความจริง

ต่อไปนี้ไปขอบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิง ตั้งกายให้ตรงดำรงจิตให้มั่นกำหนดรู้ลมหายใจเข้า หายใจออก ใช้คำภานาและพิจารณาตามอริยาสัยจนกว่าจะถึงเวลาอันสมควร

คำแนะนำก่อนฝึกมนโณมยิทธิ 28

ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย โปรดรับฟังคำแนะนำสักเล็กน้อย วันนี้รู้สึกว่าคุณปฏิบัติใหม่มาก ครูผู้สอนมีน้อย ฉะนั้นคืนนี้ผมสอนคนเดียว ก็จะสอนเฉพาะจุดส่วนกลาง ขอให้ทุกคนตั้งใจฟังและพิจารณาตามไปด้วย เอาอย่างนี้ก็แล้วกันนะ ก่อนการปฏิบัติขอพูดสั้นๆ ใช้เวลา 5 นาที อันดับแรกขอบรรดาท่านพุทธบริษัทพิจารณา ความทุกข์ของการเกิด คิดว่าเราเกิดมานี้มันสุขหรือทุกข์ ความหิวเป็นทุกข์ใหม่ ความหนาวเป็นทุกข์ใหม่ ความร้อนเป็นทุกข์หรือเปล่า การป่วยไข้ไม่สบายเป็นทุกข์หรือเปล่า การเลี้ยงตัวครอบครัวเป็นทุกข์หรือเป็นสุข การพลัดพรากจากของรักของชอบใจเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ความตายเข้ามาถึงตัวเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ นึกเอานะ ถ้าใครนึกว่าเป็นสุขก็ไปไม่ได้ ถ้าใครมีอารมณ์ใจเห็นว่าเป็นทุกข์จริงจึงจะไปได้ มันอยู่ที่ใจ **กรรมฐาน** นี้มันอยู่ที่ใจอย่างเดียว ขึ้นอยู่กับกำลังใจ เห็นว่าร่างกายนี้เป็นเราเป็นของเรา หรือไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา ถ้าร่างกายมันเป็นเราจริง เป็นของเราจริง เราก็ต้องบังคับมันได้ อย่างเงินในกระเป๋าเรา ถ้าเราไม่ใช่เสียอย่างหนึ่ง มันก็อยู่ในกระเป๋าตลอดเวลา ถ้าเราใช้มัน มันก็หมดไป ร่างกายก็เหมือนกัน

ทีนี้ร่างกายเราไม่ต้องการให้มันแก่ มันเชื่อไหม เราไม่ต้องการให้มันป่วยมันเชื่อไหม เหมือนเงินในกระเป๋าไหม เราไม่ต้องการให้มันตาย มันเชื่อเราหรือเปล่า เราก็ห้ามไม่ได้ ก็เป็นอันว่าร่างกายไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราคือจิตที่สิงสถิตอยู่ในร่างกาย ที่เรามีทุกข์ก็อาศัยกายเป็นเหตุ ฉะนั้นองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐาจารย์ทรงแนะนำไว้ในท้าย **มหาสติปัฏฐานสูตร** อย่างง่ายๆ เอาที่ท่านเทศน์ท่านพาหิยะ ดิग्กว่า ท่านกล่าวว่า **พาหิยะเธอจงอย่าใส่ใจในกาย** อย่างเดียวเท่านั้นแหละ **พระพาหิยะ** เป็นพระอรหันต์ คือว่ากิเลสทั้งหมดตัดที่ **สักกายทิฏฐิ** **สักกายทิฏฐิ** ก็คือว่าใช้ปัญญามองเห็นตามความเป็นจริง ไม่ใช่โกหกตัวเองว่าร่างกายนี้มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา ร่างกายเป็นเรื่องเกิดจากอำนาจกิเลสตัณหาอุปาทาน และอกุศลกรรมที่อยู่ในจิต มันจึงนำเรามาหาทางทรมานอยู่กับร่างกายที่ไม่มีอาการทรมาน ต้องเลี้ยงทุกวัน เดี่ยวก็หนาว เดี่ยวก็ร้อน เดี่ยวก็ป่วยไข้ไม่สบาย เดี่ยวกระทบกระทั่งกับอารมณ์ที่ไม่ชอบใจ เดี่ยวก็แก่ เดี่ยวก็ตาย ถ้าจิตยังไม่บริสุทธิ์จากกิเลสเพียงใดอาการอย่างนี้มันก็มีอยู่

ฉะนั้น สมเด็จพระบรมครูจึงแนะนำว่า **พาหิยะ เธอจงอย่าสนใจในกาย** หมายความว่า กายของเราเนี่ยมันจะแก่ก็เชยก็แก่ ห้ามไม่ได้เนี่ย ไม่ห้ามมันก็ยุ่งมันจะป่วยก็เชยป่วย ในเมื่อมันจะป่วยแล้วมันจะหายจากโรค หรือมันไม่หายจากโรค เป็นหน้าที่หมอบ หมายความว่าถ้าหมอดรักษาดีเราก็หาย ถ้าหมอดรักษาไม่ดีเราก็ตาย ก็หมดเรื่องกันไป ถ้ามันอยากจะตายก็เชย ให้มันตายไปตามสบายใจของมัน นี่เป็นอันว่าเราไม่สนใจในกาย ภายในและในกายภายนอก

ต่อไปนี้ก็ขอบรรดาทุกท่านตอนที่จิตสงบ ขอให้กำหนดรู้ลม หายใจเข้าหายใจออก แล้วก็ภาวนาว่า **นะมะ พระระ นะมะ พระระ** ในช่วงนี้ไม่ต้องไปคิดว่าเราจะเห็นอะไร จะรู้อะไร ไม่ต้องทั้งหมดไปไหนได้ไม่ได้ไม่ต้องในใจ สนใจ อย่างเดียวคือลมหายใจเข้า หายใจออกและคำภาวนา **นะมะ พระระ** ตั้งแต่เวลาบัดนี้ไปจนถึงเวลาสอบทบทวนความรู้สึก เอาตอนนี้ไปทำได้

คำแนะนำก่อนฝึกมนโณมยิทธิ 29

ตอนนี้ไปก็ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ฟังคำแนะนำสักครู่หนึ่ง การปฏิบัติอย่างนี้เป็นการปฏิบัติด้วยอภิญญาและวิชาสามด้วย เพราะการเจริญสมาธิจิต ก็ไม่ต้องทำให้สมาธิมันเกินไป ถ้าสมาธิแน่นเกินไป จิตของออกไม่ได้และที่ที่มีการแตกต่างกับการปฏิบัติโดยเฉพาะอย่าง อย่างสบาย **วิชา 3** จริงมาใช้เริ่มตั้งแต่ **อุปจารสมาธิ** ถึง **ฌาน 4** แล้วเข้า **ฌาน 4** ถอยหลังมา **อุปจารสมาธิ** จึงเห็น สำหรับ **อภิญญาสมบัติ** ทรง **ฌาน 4** โดยเฉพาะ แต่ว่าการปฏิบัติแบบนี้การปฏิบัติร่วม การปฏิบัติร่วมนี้ให้ใช้วิธีแบบนี้

อันดับแรกขอให้ทุกคนฟัง แล้วคิดตามด้วยนะ พิจารณาร่างกายของเราว่าร่างกายของเราเนี่ย มันสะอาดหรือสกปรก สังเกตว่าอุจจาระกับปัสสาวะเนี่ย เราเรียงเก็ยหรือว่าชอบมัน ถ้าเราเรียงเก็ยอุจจาระปัสสาวะ ให้จิตนึกน้อมไปว่าอุจจาระปัสสาวะมาจากไหน มันอยู่ในร่างกายเราหรือเปล่า ถ้าอยู่ในร่างกายเราก็แสดงว่าร่างกายเราเนี่ย มันบรรจุของสกปรกเข้าไป อีกส่วนหนึ่งนึ่งก็คือ น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง เสมหะ น้ำลาย เป็นต้น ทั้งหมดนี้เราเห็นว่ามันสะอาดหรือสกปรก ถ้าเรามีความรู้สึกว่ามันสกปรก ก็เอาใจคิดดูว่าของทั้งหมด นะมันมาจากไหน ที่เราเห็นมันหลังไหลออกมาเนี่ย มันมาจากข้างนอกหรือจากภายในกายถ้ามีความรู้สึกว่ามันอยู่ในกาย แสดงว่าในกายเราเนี่ยมันเต็มไปด้วยความสกปรก

อย่างใน **มหาสติปัฏฐานสูตร** นี้พระพุทธเจ้าท่านทรงแยก **ธาตุ 4** และ **อาการ 32** ว่าเหมือนกับได้ 2 ปาก คือถูงมีปาก 2 ข้าง คือเอาของสกปรกใส่ข้างในแล้วผูกหัวผูกท้ายเสีย คนโง่ยอมพิจารณาเห็นว่า ถูงที่สวยสดงดงาม ตามเราชอบมันเป็นของดี แต่ว่าคนฉลาดที่จะรู้ว่าถูงนี้ เต็มไปด้วยขี้ด้วยเยี่ยวเป็นของสกปรก ก็ไม่มีใครอยากเข้ามาแตะต้อง พระองค์ก็ให้ทรงพิจารณาถึงร่างกายของเราว่าเป็นแบบนั้นเวลาเรามองกันเรามักจะมองแค่ผิว มองทรวดทรง มองสิ่งที่เต็มไปด้วยความหลอกลวง และจิตก็คิดความหลอก ส่วนภายนอกผมของคนนี้ถ้าไม่สระไม่ล้างไม่ล้างไม่หวี 2-3 วัน เจ้าของเองก็ทนไม่ไหว แต่ว่าใครเขาไม่สระไม่ล้างไม่ล้างไม่หวี ไม่ทำให้มันดีไม่คกไม่แต่งเราไม่ชอบ แต่พอเขาตกแต่งเข้าเราชอบเป็นอันว่าจิตเราไม่ยอมรับนับถือความเป็นจริง

ดังนั้นถูงภายนอกที่เราเห็นว่าดี มันก็ไม่ได้จริง อาบน้ำชำระร่างกาย 2-3 วัน เราก็ทนไม่ไหวเหงื่อออกมาก ๆ วันเดียวเราก็ทนไม่ได้ ตัวเราเองเหงื่อไหลที่ออกมามันมาจากไหน มาจากร่างกายของเราเป็นอันว่าอันดับแรกได้มองร่างกายของเรา และร่างกายของบุคคลอื่นตามความเป็นจริงว่ามันสะอาดหรือสกปรก เลยหนังกำพร้าเข้าไปมันมีอะไรบ้าง นึกดู ที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสกับ **มาคัณฑิยพราหมณ์** ที่ **มาคัณฑิยพราหมณ์** ไปเอา นางมาคัณฑิยา ลูกสาวมายกให้เป็นเมียท่าน ท่านเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ตานั่นก็ดีเหมือนกัน อยากจะได้พระพุทธเจ้าเป็นลูกเขย พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่าลูกสาวของท่านเนี่ยร่างกายเต็มไปด้วยมูลและกรีส หมายความว่าร่างกายเต็มไปด้วยอุจจาระและปัสสาวะแม้แต่เท้าของเราก็ยังไม่กล้าจะแตะเข้าไปเลย เพราะเราเรียงเก็ย

คืออันดับแรกให้พิจารณาว่า ร่างกายของเรามันสะอาดหรือสกปรกก่อน ในเมื่อมันสกปรกแล้วเราควรคิดใหม่ว่าจะหลงไหลใฝ่ฝันในรูปโฉมโนมพรรณในร่างกาย ว่ามันเป็นของดี ตรงนี้เป็นสมถ

ภาวนา ต่อไปเมื่อคิดอีกก็ขบร่างกายนั้นแหละก็เลสเขาไม่ได้ตัดกันตรงไหนเขาตัดกันตรงนี้ร่างกายในเมื่อมันสกปรกแล้วมันมีสภาพทรงตัวหรือเปล่า พระพุทธเจ้าตรัสว่าร่างกายเป็น อนิจจัง เป็นของไม่เที่ยง ถ้ามันเที่ยงจริงมันต้องเป็นเด็กตัวเล็กๆ ออกจากท้องแม่ทำอะไรก็อยู่เท่านั้นนี่เราโตขึ้นมาทุกวันๆ เราคิดว่ามันเจริญ ความคิดที่ว่ามันเจริญนี่มันเป็นความโง่ของจิต ความจริงมันเดินเข้าไปหาความตาย เวลากาลก่อนผ่านไปมากทำอะไรก็ใกล้ความตายเข้าไปทุกที ในที่สุดมันก็ตาย

ขณะที่ทรงตัวอยู่ก็เป็น ทุกข์ เป็นอันว่าถ้าเรคิดอย่างนี้เป็นด้านของวิปัสสนาญาณ ต่อมาสิ่งที่กระทบกระทั่งใจเรา ตรงนี้เราก็ต้องตัดให้เห็นว่ามันสกปรกด้วย มันก็ไม่ทรงตัวด้วย ทุกวันมันเต็มไปด้วยความทุกข์ด้วย ในที่สุดมันก็พัง ร่างกายของเราก็พัง ร่างกายของคนนั้นก็พัง ร่างกายพ่อ ร่างกายแม่ ร่างกายปู่ ย่า ตา ยาย ลูกหลานมันพังหมด มันไม่มีอะไรเหลือ ในเมื่อมันไม่มีอะไรเหลืออย่างนี้ เราทำไมจะต้องถือตัวถือตน ยึดถือว่ามันเป็นเราเป็นของเรา คำว่าเรานั้นคือจิตที่เข้ามาสิงสถิตอยู่ภายในกาย ร่างกายก็เหมือนกันกับเรือนที่อาศัยชั่วคราวมันไม่ใช่บ้านที่สะอาด มันเป็นบ้านสกปรก กายเราเหมือนส้วม เวลาเราอาศัยส้วมอยู่ นอนในส้วม ไม่ใช่ส้วมชักโครก ไม่ใช่ส้วมซึม เรียกว่าเราอยู่ในตัวส้วม มันสะอาดไหม มันไม่สะอาดแล้วมันไม่ทรงตัว เดี่ยวมันก็พัง ถ้ามันพังลงแล้วเรามีกิเลสอยู่มันก็ต้องการส้วมแบบนี้อาศัยต่อไปอีก เกิดแต่ละคราว กว่าจะตายก็เต็มไปด้วยความทุกข์ **ทุกข์มีจริงคนเห็นทุกข์ไม่มี** วันนี้ไม่ต้องพูดเรื่องทุกข์ละนะขึ้นพูด ไม่จบ เป็นอันว่าพระพุทธเจ้าให้ตัดขั้นห้าเสีย ร่างกายมันสกปรกร่างกายมันไม่เที่ยง เพราะมันไม่มีการทรงตัว ร่างกายเป็นทุกข์ มันหิว มันหนาวมันร้อน มันกระหาย มันปวดเมื่อย ปวดอุจจาระ ปัสสาวะ เดี่ยวก็ปวดตรงนั้นเดี๋ยวก็เป็นอย่างนี้ และก็เพราะมีร่างกายนี้แหละ อารมณ์ใจเราจึง หวั่นไหว นั่นก็คือนิทานและสรรเสริญ ฟูเราชอบฟังนัก ฟังเขานินทาละตะแคงหูเข้าไปพอสรรเสริญก็ตะแคงหูเข้าไป พอเขาสรรเสริญว่าดีละขี้มแก้แสบปริ แก้วเกือบแตก พอเขานินทาก็หน้าเบี้ยวหน้าบูด

นี่อยากจะถามว่าไอ้ ไอ้คนนินทาคน สรรเสริญ กันคนฟังนินทาฟังสรรเสริญสองคนนี้ใครบ้า ใครเป็นคนดี ใครเป็นคนบ้า ถ้าคนนินทาและ สรรเสริญคนเป็นคนบ้า คนรับฟังนินทาและสรรเสริญ ถ้าหากไปรับฟังและยอมรับจับเข้ามาถึงหัวใจ ยึดถือเป็นกำลังเราก็บ้าไปด้วย คือเราก็บ้าเหมือนกัน ถ้าคนดีเขาก็ไม่นินทาใครไม่สรรเสริญใคร เพราะทุกสิ่งทุกอย่างมันเป็นกฎธรรมดา นินทา ปลั่งสา การนินทาพระพุทธเจ้าเห็นเป็นเรื่องธรรมดาของชาวโลก ชาวโลกเขามีกิเลสเขาต้องนินทา นินทาแล้วก็สรรเสริญ สรรเสริญแล้วก็นินทา บางทีคนๆ เดียวกันนั้นแหละ แล้วมันก็พูดถึงคนๆ เดียว บางวันมันก็สรรเสริญ บางวันมันก็นินทาอย่างนี้เราจะคิดว่าคนนั้นเป็นคนดีหรือคนบ้า ถ้ามันนินทาที่ต้องให้มันนินทาตลอดชีวิต ถ้ามันอยากจะสรรเสริญ ก็ต้องสรรเสริญตลอดชีวิตมันถึงจะเป็นคนดีสักคนหนึ่ง ไม่ใช่ดีมาคนดีหนึ่ง ประเดี๋ยวนินทาก็ได้ ประเดี๋ยวสรรเสริญก็ได้ แสดงว่าคนนินทาสรรเสริญคนนั้นเป็นคนบ้า และถ้าหากเราไปหวั่นไหวกับคำนินทาโกรธเขา เราไปยินดีให้คำสรรเสริญเราก็บ้า

ถ้าจะไม่บ้าจะทำอย่างไร ก็ต้องมองหาความเป็นจริง ว่าคำนินทาและสรรเสริญนี่มันไม่ได้สร้างคนให้ดี หรือไม่ได้สร้างคนให้เลว เพราะเรามีความดีใครเขานินทาว่าเลว นินทาทำอะไรก็ตามมันก็ไม่รู้จัก

แล้ว สมมุติว่าเรามีสตางค์อยู่ในกระเป๋าเต็มกระเป๋า มีคนๆ หนึ่งเขานินทาไอ้บ้านี้ หรือไอ้บ้านี้ไม่มีจะกิน หรืออกจนจะตาย ต้องขอทานเขากินตลอดเวลา แต่ความจริงเราเป็นมหาเศรษฐี แล้วเราจะจนตามคำนิทานของเขาหรือเปล่า เป็นอันว่าเราก็ไม่จนตามคำเขาพูด สตางค์มันก็เต็มกระเป๋าตามปกติ การนินทาก็ไม่มีความหมาย พอเราแต่งตัวภาคภูมิใจเขาก็บอกคนคนนี้เป็นมหาเศรษฐีมา แต่ความจริงสตางค์ในกระเป๋าไม่มีหิวเกือบตายแล้วเขาสรรเสริญเราเป็นคนรวยนี่ เราจะรวยได้ไหม ก็แปลว่ามันเป็นไปได้ไหม

ก็เป็นอันว่าองค์สมเด็จพระศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงทรงแนะนำให้วางนินทาและสรรเสริญ ทั้ง 2 ประการเสีย ใครเขาจะว่าอย่างไรก็ช่าง ใจของเราว่ามันดีหรือมันชั่ว ใจของเราว่ามีพรหมวิหาร 4 หรือเปล่า ศีลบริสุทธิ์ไหมจิตว่างจากนิวรณ์ไหม จิตเราเกาะอยู่ในขั้นห้าไหม จิตยังไหวต่อนินทาและสรรเสริญไหม ถ้าเป็นอย่างนี้เราแล้ว

ถ้ามีความรู้สึกว่านินทาสรรเสริญไม่มีความหมาย ร่างกายไม่มีความหมายเกิดแล้วก็ตาย ทรงอยู่ก็เป็นทุกข์ เราไม่มีความปรารถนาอย่างอื่น เราต้องการตัดขั้นห้า คือร่างกาย คือ หนึ่ง ตัดความเห็นสภาพความสวยสดงดงามของรูป เสียง กลิ่น รส และสัมผัสระหว่างเพศว่าเป็นของไม่ดี แล้วเราละมัน กอกส้วมมันกส้วมมันดีที่ไหน เป็นอันว่าทรัพย์สินมันจำเป็นจะต้องหากิน หาใช้ แต่อย่ามัวเมาเกินไป คิดว่ามันจะอยู่กับเราตลอดกาล ตลอดสมัย มีชีวิตจะต้องกินก็ต้องหา ก็คิดว่าหากินชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายชาติหน้าต่อไปไม่หาอีก ตัดไปเลยโลภะความโลภและคดโกงลงเสีย และที่ตัดโทสะความโกรธ คือไม่ยินดียินร้ายในคำนิทานและสรรเสริญ ใครเขาจะว่าก็ช่างมันเถอะ มันธรรมดา มันจะพุดก็พุดขอมันไป อยากจะนินทาก็นินทาไป อยากจะสรรเสริญก็สรรเสริญไป เราไม่ดีไม่ชั่วไปตามคำไม่โกรธ และต่อไปข้างหน้าตัดความหลง หลงคิดว่าจะไม่ตาย รวมความแล้วคิดตัดงายๆ ว่าร่างกายนี้มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา อยู่ไม่นานเต็มมันก็ตาย ขึ้นหลงไหลใฝ่ฝันมันเข้าจะเป็นทุกข์ ความสุขของเราก็คือพระนิพพาน เราต้องการพระนิพพาน

จะไปพระนิพพานทำอย่างไร หนึ่ง ตัดโลภะ ความโลภในจิต คิดให้แทนแทนสองคิดตัดโทสะ ความโกรธมีความรักความสงสารแทน สามตัดโมหะความที่ติดอยู่ในกาย คิดจะไม่ตาย คิดจะอยู่ตลอดกาลตลอดสมัย เลิกกัน คิดว่าความตายมาถึงเราโดยฉับพลัน คิดเท่านั้นะในตอนต้น คิดมันเท่านั้นคิดแค่ปลดเรื่องอื่นไม่ต้องคิด

หลังจากนี้ไปบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน พยายามกำหนดรู้ลมหายใจเข้าหายใจออก หายใจเข้าหายใจออกแบบสบายๆ อย่าบังคับให้มันแรง บังคับให้มันเบา ใช้คำภาวนาว่า นะมะ พะระ ทำให้จิตมันเป็นสุข อย่าไปเร่งรัดคจิตให้มันแน่น แล้วก็อย่าให้อารมณ์ใจไปสนใจเป็นอย่างอื่น จับลมหายใจเข้าออกใช้คำภาวนาว่า นะมะ พะระ ๆ เรื่อยไปจนกระทั่งใจเป็นสุข จนกว่าจะมีเจ้าหน้าที่เขาไปสอบถาม เขาสอบถามนะ เขาไม่ไปไล่เบี่ยนนะ อย่าไ่หนักกลัวเขา ถ้าความรู้สึกของจิตมีความรู้สึก (อย่าใช้อารมณ์) ตอบตามนั้น อย่าเอาตามองนะ เพราะว่า **ทิพจักขุญาณ** มีความรู้ทางใจคล้ายตาทิพย์ไม่ใช่ด้วยตาเห็น มโนมยทิรมิถุทธิ์ทางใจ สามารถจะเอาจิตไปยังภพต่างๆ ได้ด้วยวิธีง่าย

เอาตอนนี้ไปขอทุกท่านตั้งกายให้ตรง คำรงจิตให้มั่น จุครูป 3 ดอก เสียบกระดาศ ปิดที่หน้า
ภาวนาว่า นะมะ พระระ จนกว่าจะได้เวลาที่เจ้าหน้าที่ไปสอบถาม

คำแนะนำก่อนฝึกมโนมยิทธิ 30

ท่านทั้งหลายได้สมาทานศีลสมาทานพระกรรมฐานแล้ว ก็ขอได้โปรดฟังคำแนะนำสักเล็กน้อย อันดับแรกขอบรรดาท่านพุทธบริษัทรวบรวมกำลังใจ กำหนดรู้ลมหายใจเข้าหายใจออก ตั้งแต่เวลานี้ เป็นต้นไปนะ ให้รู้ลมหายใจเข้า หายใจออกไว้เสมอ การรู้ลมหายใจเข้าหายใจออกนี้ ท่านเรียก **อานาปานุสสติกรรมฐาน** เป็นฉาน เพราะว่าถ้าจิตยังไม่สามารถจะทรงฌานได้ เราก็ไปไหนไม่ได้ และนอกจากนั้นอันดับแรกสุด เมื่อจับลมหายใจเข้า หายใจออกได้แล้ว ก็พิจารณาวิปัสสนาญาณก่อน จุดแรกที่เราคิดเราคิดตามความเป็นจริงว่า ร่างกายของเราก็คือร่างกายของบุคคลอื่นก็ดี วัตถุธาตุทั้งหมดในโลกนี้ก็ดี มีความเกิดขึ้นในเบื้องต้นแล้วก็เสื่อมลงๆทุกวัน ในที่สุดก็พังที่เรียกว่า **อนัตตา** มันตายหมดแน่ แล้วเราก็ตาย วันนี้นัยยังไม่ตายวันต่อไปเราก็ตาย ยิ่งไงๆ ก็ตายแน่ ถ้าเราตายดีถ้าเราเป็นดีตายเป็นผีเราก็เป็นผีดี ถ้าเราเป็นคนเลวตายเป็นผีก็เป็นผีเลว เป็นผีดีก็หมายความว่า เป็นเทวดาหรือผีพรหม แต่ผีเทวดาหรือผีพรหมก็ไม่ได้เกิดประโยชน์หมดบุญญาสนามารมี ก็ต้องกลับมาเกิดมาเป็นทุกข์อีก ถ้าเป็นผีเลวก็เลวมากเกินไป เตือนตัวเองต้องเป็นสัตว์นรกเปรค อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน

ฉะนั้นการตายของเราตอนนี้ เราต้องกลายเป็นผีที่ดีที่สุด คือเป็นที่พระนิพพาน เราต้องการพระนิพพาน คนที่จะไปพระนิพพานได้เขาใช้อารมณ์แบบนี้ตั้งใจฟังนะแล้วติดตามไปด้วย แล้วก็ตั้งใจตัดไปให้เสร็จ

จงคิดว่าร่างกายที่ประกอบไปด้วยธาตุ 4 มีธาตุน้ำ ธาตุดิน ธาตุลม ธาตุไฟ รวมเรียกว่ากายก็แล้วกัน มันมีสภาพที่จะต้องตายแน่ ในเมื่อมันตายมันจะไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา ถ้ามันเป็นเราจริงเป็นของเราจริง มันต้องไม่ตาย เพราะเราไม่ต้องการให้มันตาย คิดว่าต้องตายกันแน่ ถ้าตายเราราวนี้ไปนิพพาน คนที่ตายแล้วไปนิพพานเขาทำจิตเป็นอย่างไร คิดว่าไม่ห่วงใยในร่างกายของเรา ไม่ห่วงใยในทรัพย์สิน ไม่ห่วงใยในร่างกายผู้อื่น ตายไปแล้วไปห่วงทำอะไรอะไร ไม่มีแม่คนไหนตายไปแล้วมาหุงข้าวให้ลูกกิน ไม่มีพ่อคนไหนตายแล้วมาทำงาน ทำไร่ทำนารับบริการให้ลูก มันเป็นกฎธรรมดา ตายแล้วก็แล้วกันไป ชั้นห้า ชั้นห้าของเรา ชั้นห้าของคนอื่น วัตถุธาตุเราไม่ห่วง ไม่ห่วงตามความเป็นจริง ไปห่วงก็ไม่เกิดประโยชน์

ประการที่สอง มีความมั่นใจในคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และผลทางปฏิบัติ วันนี้เรามาปฏิบัติกันในด้าน **อภิญญาสมาบัติ** กับ **วิชาสาม** ควบกัน ปฏิบัติ 2 อย่างร่วมกัน ผลการปฏิบัติแบบนี้ อย่างเลวที่สุดที่เราฟังจะได้ก็คือเกิดเป็นมนุษย์ชั้นดี เกิดเป็นเทวดาในชั้นกามาวจรสวรรค์ ไปเกิดเป็นพรหม แต่ว่าผลการปฏิบัติครั้งนี้เราไม่ต้องการ เราต้องการพระนิพพานซึ่งเป็นของไม่ยาก โดยเราตั้งใจจะยกจิตของเราออกจากภารกิจ เราคิดว่าการตายจากการปฏิบัติครั้งนี้เรามุ่งพระนิพพานเป็นที่สุด ซึ่งเป็นของไม่ยาก ไม่ยากหรอกถ้าใจมันถึงจริงๆ เราก็พิจารณาว่ามีส่วนไหนที่เรายังสงสัย พระพุทธเจ้าว่าเกิดแก่เจ็บตายจริงหรือไม่จริง ถ้าจริงก็หมดเรื่องกันไป ของง่ายๆ เราไม่สงสัยในคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า โดยใช้ปัญญาพิจารณาซึ่งเป็นของเล็กน้อย ไม่ต้องใช้ปัญญามากหรือใช้ปัญญาเท่าขี้เล็บที่คิดนี้ขี้เล็บก็เห็นผล พระองค์สมเด็จพระทศพลทรงสอนตามความเป็นจริงของโลก

หลังจากนั้นตั้งใจรักษาจิตใจให้บริสุทธิ์ ไม่ใช่บริสุทธิ์เฉพาะเวลานี้ ต้องบริสุทธิ์ทุกลมหายใจเข้าออก เพราะเราฝึก อภิญญาสมาบัติ กับ วิชชาสาม ร่วมเป็นของหนักที่สุดในพระพุทธศาสนา เพราะได้แล้วเราไม่สงสัยจนรก สวรรค์ เทวดา พรหมโลก ฟังเทพแล้วเรารู้ว่าเขาไปเที่ยวกันได้สบายๆ ตายแล้วจะไปอยู่ตรงไหนก็ได้ตามใจชอบ หลังจากนั้นก็มาพิจารณาร่างกายคนและสัตว์ ร่างกายเราร่างกายคนอื่น ร่างกายสัตว์ทั้งหมด ตามความเป็นจริงว่ามันสกปรก ไอ้ที่เรารักกันนะ เรารักสัวมอยากจะทำแต่งานกับสัวม ร่างกายของคนและสัตว์มันสกปรกยิ่งกว่าสัวมอุจจาระปัสสาวะน้ำมันออกมาจากร่างกาย สัวมนะมีแต่อุจจาระปัสสาวะ ร่างกายของเรามีทั้งอุจจาระปัสสาวะนะมันออกมาจากร่างกาย สัวมนะมีแต่อุจจาระปัสสาวะ ร่างกายของเรามีทั้งอุจจาระ ปัสสาวะ น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนองเสมหะน้ำลายเสลดมันมีทุกอย่าง ร่างกายคนอื่นก็เหมือนกัน คิดเห็นตามเป็นจริงว่าสภาพมันเป็นอย่างนั้น แล้วทำไมเราจะนั่งมัวเมาในร่างกาย นั่งรักกัน นั่งแต่งงานกันอยู่ทำไม มาสร้างทุกข์ อยู่คนเดียวก็ทุกข์ มีคู่ครองก็เพิ่มทุกข์ มีลูกมีหลานเพิ่มขึ้นมาก็เพิ่มทุกข์ เราไม่มีความปรารถนา ค่อยๆ ตัดมัน เพราะเวลาที่เจริญกรรมฐานต้องตั้งใจตัดให้มันเด็ดขาดไปเลย ว่าภาระอย่างนี้ไม่มีสำหรับเราอีก เราต้องการทอดทิ้งมัน ร่างกายนี้มีความสกปรกแบบนี้ ร่างกายเราร่างกายคนอื่น เราไม่ต้องการ ขึ้นชื่อว่าความพิสมัยกันระหว่างเพศ ๆ ไม่มีในเวลานี้ ถ้ากลับถึงบ้านจิตมันจับตามเดิม ถึงเวลาเจริญสมาธิจิตตัดแบบนี้ก็ ตัดบ่อยๆ ไม่ช้าก็ขาด

หลังจากนั้นจิตของเราก็ให้อภัยกับบุคคลที่มีความผิด เว้นไว้แต่ที่เป็นไปตามระเบียบวินัยกฎบังคับ จนต้องลงโทษ ก็ลงโทษด้วยเมตตา เพราะว่าไม่ต้องการให้เลวกว่านั้น เป็นอันว่าจิตใจของเรา จะให้อภัยกับบุคคลผู้มีความหลงผิดอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าคนทุกคนที่เข้าไปก็เพราะมีความหวังดี แต่ทว่าที่ผิดไปก็เพราะค้นหา อกุศลกรรมเข้าคลใจ ให้อภัย เขาเลวเป็นเรื่องของเขา เราไม่เลวไปด้วย เขาอยากจะทำก็เชิญค่า นัตถิ โลเก อนินทิตโต นี้ก็ไว้เสมอว่า คนไม่ถูกนินทาเลยไม่มีในโลก พระพุทธเจ้าคิดว่าเราหลายล้านเท่าท่านยังถูกนินทาถูกตำหนิว่า ใครจะตำหนิว่าพระพุทธเจ้าอย่างไร พระพุทธเจ้าก็ไปนิพพาน คนตำหนิว่าพระพุทธเจ้าไปอเวจี เราจะไปยินดียินดีร้ายกับคำตำหนิสรรเสริญ เพื่อประโยชน์อะไร ทั้งคำทั้งนินทา ทั้งสรรเสริญ ไม่สนใจทั้งหมดสนใจอย่างเดียวกำลังจิตของเรา ว่ามันสิ้นราคา โลภะ สิ้นโทสะ สิ้นโมหะแล้วหรือยัง

หลังจากนั้นก็ตั้งใจคิดว่า รูปฌานและอรุณฌาน คือว่าอย่าโง่งไปกุมฌานจนกระทั่งจิตไม่เคลื่อนไหวขงพูดซัดๆ โดยมากนักปฏิบัติมักจะแบกเอาความโง่งเข้าไปกุมฌานจนเคลื่อนไหวไม่ได้ คำว่าฌานนี่ก็คือหมายความว่าอารมณ์จิต ที่มีความชินในด้านของกุศล คนที่เขาได้จริงๆ ก็มีหลายคนได้แล้วบอกว่า ยังไม่ทันจะรวบรวมใจไปแล้ว พริคออกไปเลย

นั่นแหละความจริงจิตมันทรงฌาน 4 เป็นปกติ ฌาน 4 ทรงแล้วไม่ต้องหลับตาปี หลับตาปีนี่มันฝึกฌานไม่ใช่ทรงฌาน

แล้วก็เราจะ ตัดมานะ การถือตัวถือตน คิดว่าเรายังดีกว่าเขา เราเลวกว่าเขาเราเสมอเขา คนนั้นกลืนปากมมี คนนี้ ศักดิ์ศรีน้อย นี่เด็กกว่ากู นี่แก่กว่ากู นี่เป็นอารมณ์ของความเลวตัดทิ้งไป เรากับเขา ร่างกายสกปรกเหมือนกัน เกิดแก่เจ็บตายเหมือนกัน แล้วเราจะดีกว่ามันตรงไหน ถ้าเรารู้ว่าเรามากกว่า ก็

แสดงว่าเราแบกเอาความเลวเข้าไป ตัดความอาลัยในความถือตัวถือตนเสียทั้งหมด น้อมจิตตามกระแสพระธรรมเทศนา ขององค์สมเด็จพระบรมสุขคิดว่าอย่างไรพิจารณาว่าอย่างไรให้มันอยู่ตามนั้น

หลังจากนั้นก็ตัด **อวิชชา** ด้วยการเห็น **อริยสัจ** ว่าการทรงชีวิตอยู่มันเป็นทุกข์ เป็นทุกข์เพราะต้นหาความอยาก คือมัวเมากับร่างกาย มัวเมาศักดิ์ศรีมัวเมาวิชาความรู้ มัวเมาฐานะ สิ่งทั้งหลายเหล่านี้แหละ มันเป็นจุดเลว เราก็ตัดมันเสียให้หมด เพราะร่างกายมันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเรา ถ้ามันเป็นเราจริง เป็นของเราจริง มันก็ต้องไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย เราต้องมีทุกข์อยู่อย่างนี้ เพราะร่างกายเป็นสำคัญ

พระอรหันต์ทั้งหมดมีพระพุทธเจ้าเป็นต้น ที่ไปนิพพานเพราะเขาตัดขั้นห้า คุน้ำพระทัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาที่ทรงตั้งใจบรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณ ปฏิบัติมา 6 ปี ไม่มีผล วันนั้นองค์สมเด็จพระทศพลนั่งหลังพิงต้นโพธิ์ หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ตั้งจิตว่าถ้าเราจะไม่บรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณเพียงใด เลือดและเนื้อของเราจะเหือดแห้งไปก็ตามที่ เราจะไม่ยอมลุกจากที่นี่ แม้ชีวิตจะสิ้นลมปรามก็ตาม ถ้าไม่สำเร็จพระสัมมาสัมโพธิญาณเพียงใด เราไม่ยอมลุกเด็ดขาดแต่นั้นในวันนั้น องค์สมเด็จพระบรมโลกนาถ จึงทรงได้บรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณ ความจริงออกไปหา 6 ปีน่ะได้จริงๆ ไม่กี่ชั่วโมง ใช้เวลาที่ถูกต้องไม่กี่ชั่วโมง เราก็ต้องใช้น้ำใจเช่นเดียวกับพระพุทธเจ้า พิจารณาแบบนี้

แล้วต่อไปก็จับลมหายใจเข้าออก ใช้คำภาวนาว่า **นะมะ พระชะ** ถ้าใช้คำภาวนาว่า **นะมะ พระชะ** ถ้าเป็นฉานจิตออกได้จริงๆ มันสว่าง เหมือนกลางวันแต่ที่เราฝึกกันนี้มันเรงรัดเกินไปถึงไม่สว่าง เพราะควบทั้ง **วิชา 3** และ **อภิญญา** ถ้าใช้แบบนี้พอคิดบางที 10 ปียังไม่ได้ ใช้วิชาสามอย่างเดียวบางที 20 ชาติ มันก็ยังไม่ได้ เลยใช้ 2 อย่างควบกัน ใช้กำลังใจช่วย

ทีนี้เวลาที่จิตที่เคลื่อนออก มันมีความสัมผัสทางจิต มีความรู้ **ทิพจักขุญาณ** แปลว่า มีความรู้เหมือนตาทิพย์ ไม่ใช่ตาเห็น ถ้าจิตยังเลวอยู่ มันจะมีความรู้สึกว่ามันเขี้ยว มันขาวมันแดงและอย่าคิดว่า เป็น อุปาทาน คำว่า อุปาทานแปลว่าอารมณ์ยึดมั่นกับของที่รู้ที่อยู่ แต่ความรู้สึกเกิดขึ้นอย่างไร เวลาคนเข้าไปสอบถามบอกตามความเป็นจริง ถ้าอารมณ์แรกที่เรามีความรู้สึกเขาถามว่าเขี้ยวหรือแดง จิตมันบอกว่าแดงเป็นแดงเขี้ยวเป็นเขี้ยว อย่าใช้อารมณ์ที่สอง ให้มีความมั่นใจอย่างนั้นเรียกว่าอันดับแรกทำเหมือนคนดาบอดค้ำข้างไปก่อน ต่อไป ทำไปๆ ก็เลสมันบาง มันก็จะมีสภาพชัดขึ้นๆ ตามลำดับ ในที่สุดถ้ามันสามารถทำจิต ให้มีสภาวะเป็นทิพย์เต็มอัตรา ไม่ต้องถึงอรหันต์ ก็จะสามารเห็นภาพเทวดา เห็นพรหมเห็นภาพนิพพานได้ชัดเจนแจ่มใส เหมือนกับเราลืมนามองดูพระในศาลานี้

ต่อแต่นี้ไปขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน จดรูปเสียบกระดาด แล้วใช้คำภาวนาว่า **นะมะ พระชะ** กระดาดเปะที่หน้านี้กว่าสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้ง 5 พระองค์ คือ **พระกกุสันโธ พระโกนาคมน์ พระพุทธกัสสป พระสมณโคดม** อยู่บนเศียรเกล้าของเรา ภาวนาว่า **นะมะ พระชะ** พอเข้าไปชักรูปออกถ้าเมื่อแยงนั้นก็เอากระดาดนั้น วางด้วยความเคารพเพราะเป็นชื่อพระพุทธเจ้า จะใช้มือวางที่ตักก็ได้ ถ้าเวลาเขาสอบถามกันยังไม่เสร็จ ท่านก็คุมอารมณ์อยู่ก่อนแบบสบายๆ พวกที่เขาสอนเสร็จก็อย่าคุยกันนะ อย่าลือว่าที่นี่ไม่ต้องการเสียดู

คำแนะนำก่อนฝึกมนมยิทธิ 31

บรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรที่กำลังจะมาปฏิบัติพระกรรมฐานอยู่วันนี้ ขอให้โปรดทราบวิธีปฏิบัติตามนี้ให้ทราบก่อนว่า พระกรรมฐานในพระพุทธศาสนา ไม่ได้มีหมวดเดียวตามที่ท่านทั้งหลายเข้าใจตามหลักใหญ่ๆ จริงๆ มีอยู่ 40 กอง ด้วยกัน และก็มี มหาสติปัฏฐานสูตรอีก 1 กอง เป็น 41 แต่ละกองก็มีข้อปลีกย่อยมากมาย แต่ว่าจะเป็นกรรมฐานกี่กองก็ตาม ก็ต้องจรจรเฝ้าอยู่ในหมวด 4 หมวด คือโดยย่อแล้วก็มีหมวด 4 หมวด คือ

หมวดที่ 1 เรียกว่า สุกขวิปัสสโก สุกขวิปัสสโก เป็นหมวดที่บรรดาพุทธบริษัทปฏิบัติกันตามปกติ โดยทั่วไปจะไม่มีทิพจักขุญาณ และก็ไม่มียุทธินี้ไม่สามารถจะไปสวรรค์ นรก เปรต อสุรกายได้

หมวดที่ 2 เรียกว่า เทวิชโช คือวิชชา 3 วิชชา 3 ในตอนต้นก่อนที่จะเป็นพระอริยเจ้าจะต้องปฏิบัติ 2 ในวิชชา 3 ให้ได้ก่อนนั่นคือ

1. ทิพจักขุญาณ สามารถเห็นผี เห็นนรก เห็นสวรรค์ได้ เป็นต้น
2. ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ คือการระลึกชาติได้

หมวดที่ 3 เรียกว่า จพภิญโญ คือ อภิญญา 6 หมวดนี้มีฤทธิ์มากสามารถท่องเที่ยวไปในภพต่างๆ ไปสวรรค์ ไปพรหมโลก ไปนิพพาน นรก เปรต อสุรกายได้ ในเมืองมนุษย์เราจะไปประเทศไหนเมื่อไหร่ ในเวลาไหนก็ได้

หมวดที่ 4 เรียกว่า ปฏิสัมภิทาญาณ หมวดนี้มีความสามารถเป็นพิเศษสามารถรวมเอาความสามารถของ สุกขวิปัสสโก เทวิชโช แพภิญโญ เข้าด้วยกันไว้ในตัวเองหมด แล้วก็มีความฉลาดมาก ฉะนั้นกรรมฐานทั้ง 4 หมวดนี้มีอารมณ์การปฏิบัติเบื้องต้นไม่เหมือนกัน อย่าง สุกขวิปัสสโก ท่านใช้สมาธิเล็กน้อยควบกับวิปัสสนาญาณมาตั้งแต่ต้นจนกว่าจะได้เป็นพระอริยเจ้า

เทวิชโช คือวิชชา 3 ต้องทำจิตให้เข้าถึงอุจจารสมาธิก่อน แล้วก็ฝึก ทิพจักขุญาณ ฝึก ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ที่หลัง

สำหรับ จพภิญโญ กับ ปฏิสัมภิทัปปัตโต หมวดนี้ต้องทำจิตให้เข้าถึงฌาน 4 โดยใช้กสิณอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งจพภิญโญ คืออภิญญา 6 ต้องทำกสิณทั้ง 10 อย่าง ได้ฌาน 4 หมด และมีการคล่องเป็นพิเศษ

สำหรับ ปฏิสัมภิทัปปัตโต ใช้กสิณกองใดกองหนึ่งถึงฌาน 4 แล้วก็ใช้ อรูปฌาน ต่อ

รวมความว่า กรรมฐานที่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทปฏิบัติกันมีอารมณ์ไปเสมอกัน สำหรับกรรมฐานที่ญาติโยมจะปฏิบัติวันนี้เป็นหมวดของ จพภิญโญ แต่ไม่ใช่อภิญญา 6 โดยตรง เป็นการเตรียมตัวเพื่ออภิญญา 6 นั้น มีทั้งฤทธิ์ทางใจ แล้วก็ฤทธิ์ทางกาย การเตรียมตัวนี้มีฤทธิ์เฉพาะทางใจ คือสามารถไปสวรรค์ก็ได้ ไปเที่ยวพรหมโลกก็ได้ ถ้าจิตสะอาดตั้งแต่ระดับพระโสดาบันขึ้นไป สามารถไปถึงนิพพานได้ ถ้าจิตสะอาดถึงที่สุดในเวลานั้น สามารถไปท่องเที่ยวที่นิพพานได้ไปเที่ยวนรก เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉานได้ ระลึกชาติก็ได้ รู้ข้างหน้า รู้ข้างหลังก็ได้ จะนำไปใช้ในความเป็นอยู่ว่า เวลานี้

ทำมาหากินไม่ดี ชำนาญจะทำอะไรดี นี่ก็ได้ แต่การฝึกบรรดาท่านพุทธบริษัทเฉพาะมโนมยิทธินี้ จะมีการฝึกจริงๆ หลายสิบแบบ

ที่อาตมาสามารถจะแนะนำบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทได้จริงๆ ประมาณ 40 แบบเศษๆ แต่ก็เลือกแล้วทดลองแล้ว เห็นว่าแบบที่จะนำมาแนะนำกันนี้เป็นแบบที่ได้รวดเร็วและแจ่มใส มีคุณสมบัติดี จึงได้นำมาแนะนำบรรดาพุทธบริษัทเพื่อให้เหมาะแก่บรรดาญาติโยมที่เป็นฆราวาส

วิธีปฏิบัติขอแนะนำตั้งแต่บัดนี้ ให้ใช้คำภาวนาว่า **นะ มะ พะ ฐะ** ความจริงคำภาวนานี้มีเยอะ ไม่ใช่มีเฉพาะเท่านี้ แต่ว่าเลือกเอาคำภาวนานี้เพราะเป็นว่าได้เร็ว ท่านที่สนใจจริงๆ วางอารมณ์ถูกเพียงแค่ 10 นาที สามารถได้ทิพจักขุญาณแล้ว แต่ว่าทั้งนี้ก็ต้องอาศัยตัวท่านเองช่วยตัวท่านไม่ใช่ครู ครูมีหน้าที่แนะนำอย่างเดียวแต่ว่าท่านไม่เชื่อครูเสียอย่างเดียวไม่มีทางจะได้ข้อพูดตามระเบียบปฏิบัติใช้คำภาวนา 4 คำว่า **นะ มะ พะ ฐะ** เวลาหายใจเข้านึกว่า **นะมะ** เวลาหายใจออกนึกว่า **พะฐะ** เวลาหายใจเข้าหายใจออกขอได้โปรดอย่าอยากรู้อยากเห็นอะไรในเวลานั้นเป็นอันขาด ถ้าอยากรู้อยากเห็นจิตฟุ้งซ่านไม่มีผลในการปฏิบัติ ให้ซ้อมกำลังตั้งแต่บัดนี้เป็นต้น ไปก็แล้วกัน ถ้านั่งอยู่ ยืนอยู่ เดินอยู่ คุยกันอยู่ ก็นึกในใจ หายใจเข้านึกว่า **นะมะ** หายใจออกนึกว่า **พะฐะ** เพื่อเป็นการกันเพื่อเวลาเข้าไปฝึกจริงๆ จะได้คล่อง แล้วก็เวลาภาวนาก็ดี รู้ลมหายใจเข้าออกก็ดีทุกท่านไม่ต้องใช้อารมณ์เครียด เพราะไม่ใช่สมาธิสูง ต้องการสมาธิเบื้องต้น แต่ **อุปจารสมาธิ** คืออารมณ์ปกติมันเอง วิธีปฏิบัติมีเท่านี้ ต่อไปก็เป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะสอนต่อไป

เวลาที่รับคำสอนขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท จงทรงอารมณ์ใจตามนี้ถ้าทรงตามนี้ไม่ได้ แม้แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ท่านจะไม่มีโอกาสได้ผลในการเจริญพระกรรมฐานเลย อันดับแรกก่อนที่จะเข้าห้องพระกรรมฐาน ตัดสินใจว่าเราจะไม่มีหวังอะไรทั้งหมด คนที่บ้าน สมบัติที่บ้าน ทรัพย์สินที่บ้าน ทั้งหมดเราไม่หวังและประการที่ 2 ทุกคนต้องเคารพในศีลแน่นอน เรื่องศีลนี้ถ้าบกพร่องเจริญพระกรรมฐานไม่ได้ เจริญพระกรรมฐานต้องประกอบด้วยของ 3 ประการควบคู่กันไปคือ 1. ศีล 2. สมาธิ 3. ปัญญา ถ้าศีลมีสมาธิก็เกิด เมื่อสมาธิทรงตัวปัญญาก็เกิด เวลาที่ครูเขาสอนเขาจะสอนด้านวิปัสสนาญาณย่อยๆ ให้ตัดกิเลส

แล้วข้อต่อไปอันนี้มีความสำคัญอีกเหมือนกัน อารมณ์ใจ 5 อย่างที่เรียกกันว่า **นิวรณ** พระพุทธเจ้าท่านเรียกว่า **กิเลสขั้ว** หรือ**กิเลสหยาบที่ฝังอยู่ในจิต** เป็นเหตุทำปัญญาให้ลอยหลัง นั่นก็หมายความว่า คนใดเวลานั้นถ้ามีกิเลส 5 อย่างข้องใจอยู่ในใจแม้แต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ก็จะกลายเป็นคนไร้ปัญญา ไม่มีโอกาสที่จะได้ทิพจักขุญาณในวันนี้ จะเป็นวันไหนก็ตามแต่ ถ้ามีอารมณ์ข้องอยู่จะไม่ได้เลย กิเลส 5 ประการท่านต้องระงับไม่มีขึ้นในใจ เฉพาะเวลาเจริญพระกรรมฐานวิธีระงับก็คือว่าไม่สนใจกับมันเสียเลย สนใจเฉพาะลมหายใจเข้าออก เวลาหายใจเข้านึกว่า **นะมะ** เวลาหายใจออกนึกว่า **พะฐะ** ถ้ารู้ลมหายใจเข้า รู้ลมหายใจออกรู้คำภาวนา นิวรณ 5 ประการมันก็เข้ามาไม่ได้ นิวรณ 5 ประการที่บอกให้ทราบก็คือ

1. **กามฉันทะ** อารมณ์ที่มีความพอใจในรูปสวย เสียงเพราะ กลิ่นหอมรสอร่อย สัมผัสระหว่างเพศ เฉพาะเวลาเจริญพระกรรมฐาน ลืมเสียชั่วคราวเฉพาะเวลานะ เลิกแล้วไม่เป็นไร
2. ความไม่พอใจ **มีความโกรธ** ความพยายาม อารมณ์ที่ไม่พอใจทำให้ใจเราร้อน
3. **ความง่วง** ในเวลาที่ปฏิบัติ
4. **อารมณ์ฟุ้งซ่าน** นอกเหนืออารมณ์ที่ภาวนา คือภาวนาอยู่ที่นึกโน้น นึกนี้ นึกข้างนอก ป่วนเปี้ยนไปหมด อย่างนี้ไม่มีผลในการปฏิบัติ แล้ว
5. **สงสัย** ในผลของการปฏิบัติ ข้อนี้มีความสำคัญมาก

สองข้อหลังนี้มีความสำคัญเป็นที่สุด ฉะนั้นเวลาที่ท่านฝึกมโนมยิทธิจะต้องได้ **ทิพจักขุญาณ** ก่อน คำว่า **ทิพจักขุญาณ** ไม่ใช่ลูกตาเป็นทิพย์ มีความรู้สึกของใจ เป็นความรู้สึกของใจที่ถูกต้อง ฉะนั้นขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเวลาปฏิบัติอย่าให้มี **นิวรรณ์ 5 ประการ** แม้แต่อย่างใดอย่างหนึ่งอยู่ในใจ ถ้ามีนิวรรณ์อย่างใดอย่างหนึ่งมีอยู่ ไม่มีทางมีผลแน่ ฉะนั้นนอกจากนั้นก่อนจะเข้าห้องปฏิบัติเวลานี้ ขอบรรดาท่านพุทธบริษัทพยายาม ทรงอารมณ์ **พรหมวิหาร 4** คือ

1. **เมตตา** ความรัก มีความรู้สึกว่า คนก็ดี สัตว์ก็ดี ในโลกเป็นมิตรที่ดีของเราทั้งหมด เราจะไม่มีเวร ไม่มีภัย ไม่เป็นศัตรูกับใคร
2. **กรุณา** ความสงสาร มีความประสงค์อยากจะสงเคราะห์คนและสัตว์ให้มีความสุขทั้งโลกตามที่เราจะพึงทำได้
3. **มุทิตา** มีจิตอ่อนโยน การมีจิตอ่อนโยน ไม่อิจฉาริษยาใคร เห็นใครได้ดีก็ยินดีด้วย
4. **อุเบกขา** วางเฉย เห็นใครพลั่งพล้ำไม่ซ้ำเติม

อารมณ์ทั้งหมดนี้มีความสำคัญขอบรรดาพุทธบริษัท รวมความว่าทุกท่านทรงอารมณ์อย่างนี้ได้วันนี้มีผลแน่ แล้วก็การปฏิบัติ บรรดาท่านพุทธบริษัทที่มีมากท่านด้วยกัน มาแค่วันเดียวแล้วก็ไป ความจริงการเจริญพระกรรมฐานขั้นของอภิญา คิดว่าทำวันเดียวได้ผลก็แปลกเหมือนกัน ก็มีเยะที่มาวันเดียวได้ผลได้ผลแบบเบาๆ ยังไม่มีการคล่องตัว ไม่หมดสงสัย ถ้าท่านทำได้วันต้น ควรจะอยู่อีก 2 คืน เพื่อให้ครูซักซ้อมในด้านการระลึกชาติบ้าง ญาณ 8 บ้าง การท่องเที่ยวไปในพรหมโลก ในสวรรค์ทุกชั้นใน รุกขเทวดา อากาศเทวดา พรหมสำนักพระยายม แคนนรก เปรต เป็นต้น ให้มีความเข้าใจจริง รู้จริง รู้จักวิธีใช้ให้คล่องตัวเสียก่อนจึงกลับบ้านอันนี้ก็จะดีมาก

สำหรับบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเวลาซักซ้อมครูก็จะบันทึกเสียงไปด้วยจะมีทั้งเสียงครู แล้วก็เสียงญาติโยมพูดตอบ แล้วเวลาเลิกแล้วจะกลับก็จะมองเทพให้ไป เทพนี้ทางวัดให้จะจ่ายเงินหรือไม่จ่ายเงินวัดก็ไม่ได้ว่าอะไร แต่ว่าสำหรับเทพที่ได้รับ บางท่านตอนเช้าก็รีบไปรับเทพ อย่างนี้ก็รู้สึกว่าแยะเหมือนกันเพราะว่าพระที่ต้องถ่ายทอดเสียงให้ท่าน ญาติโยมพุทธบริษัทพระองค์นั้นก็คือครูที่ฝึกกรรมฐานนั่นเอง วันทั้งวันท่านก็ไม่มีเวลาว่าง กลางคืนก็ไปสอนกรรมฐานให้ญาติโยมพุทธบริษัท แล้ว

ก็ถ้าเลิกแล้ว ต้องมาถ่ายทอดเสียดเวลาดีๆ ก็จะแยกระมัง ฉะนั้นผู้ที่ต้องการเทพ วันรุ่งขึ้นหลังจากเที่ยงแล้วจึงจะได้รับ และให้มารับที่ ศาลานวราช จะทำบุญเท่าไรก็ได้ ไม่มีสตางค์ไม่ทำบุญก็ได้ ก็รวมความว่าคำสอนก็ดี สถานที่พักก็ดี เทพบันทึกเสียดอะไรเลย ที่ทำอย่างนี้ก็ได้ไม่ได้หวังว่าต้องการให้ลูกศิษย์ลูกหาได้มาก ก็เป็นการสงเคราะห์ญาติโยมพุทธบริษัทที่ท่านเคยบ่นกัน เสียค่ารถค่าเรือมาแล้ว ต้องมาเสียค่าอาหารอีกก็อย่าแยไม่ไหว

ความจริงวัดก็ไม่มีเงินเหมือนกัน ก็อาศัยบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุกท่าน ที่มาที่แหละ ที่มาฝึกกรรมฐานบ้าง มาเขียนเขียนบ้าง มาธุระบ้างต่างคนต่างก็ทำบุญไว้ตามกำลังของท่าน ก็เอาปัจจัยจำนวนนี้มาสงเคราะห์กันเพื่อเป็น ธรรมเนียมสำหรับค่าอาหารจริงๆ บางเดือนต้องชำระกันถึงสอง เอ๊ย ต้องขอโทษ บางอาทิตย์ต้องจ่ายถึง 2 หมื่นบาทก็มี แต่อย่างน้อยๆ จริงๆอาทิตย์หนึ่งก็ไม่น้อยกว่า 8000 บาท รวมความว่า อาหารนี้การบอกว่าจะถือเป็นการโฆษณาหาเงินไม่ใช่อย่างนั้นนะ บอกให้ทราบ แต่ถือว่าเป็นความดีของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่ท่านมีจิตเมตตา ฉะนั้นโยมที่ปฏิบัติกรรมฐานก็ไม่ต้องเดือดร้อน ขอแต่เพียงว่า เวลาที่มาปฏิบัติกรรมฐาน ขอทุกท่านที่มาปฏิบัติกรรมฐานก็ดี หรือที่มาประชุมการอบรมก็ดี ฟังทราบว่าที่วัดนี้ไม่ใช่โรงแรม จะรับให้พักได้เฉพาะท่านที่มาเจริญพระกรรมฐานเท่านั้น ท่านที่มาขอพักเฉยๆ เพื่อมาเที่ยวและมาชมพักไม่ได้ แล้วท่านที่ประสงค์จะมาพัก พักแรมประเภทของโรงแรมที่วัด ก็ขอบอกโดยตรงว่า วัดจะไม่ยอมให้ค้างคืนเป็นอันขาด จะค้างคืนได้แต่เฉพาะท่านที่มาเพื่อเจริญพระกรรมฐานโดยเฉพาะ แล้วก็ท่านที่จะมาค้างคืนได้ก็ต้องมีบัตรประชาชนมาด้วย

1. สำหรับ **บัตรประชาชน** นี้รู้สึกลงใจเป็นไม้เบื่อไม้เมา ของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทอยู่เสมอ วัดก็มีความจำเป็น เพราะบัตรประชาชนก็ดี บัตรข้าราชการก็ดีต้องเอามา ถ้ามีอะไรก็เอามาอย่างนั้น ทั้งนี้เพราะว่าเคยมีคนปลอมเข้ามา สร้างความเดือดร้อนแก่บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทมาก่อนก็ได้ บัตรประชาชนนี้ เวลาสร้างความเดือดร้อนจะได้ทราบว่าใครเป็นใคร ไม่เคาส่งเดชไป
2. สำหรับท่านที่มี **อาวุธ** มากี่เหมือนกัน มอบกับเจ้าหน้าที่ หรือมอบกับพระไว้สำหรับ **บัตรประชาชน** นั้นมอบกับพระที่ **ศาลานวราช** แล้วขอทุกท่านไปลงทะเบียน ที่นั่น
3. เมื่อพักอยู่ต้องตั้งตนอยู่ในศีล 5 อย่างเคร่งครัด หมายความว่าเรื่องศีลนี้ไม่ต้องบอกว่ามีอะไรบ้าง ศีล 5
4. ท่านจะต้อง **ไม่ทำให้ข้าวของเสียหาย** เช่นเวลาจะออกไปนอกห้อง **เปิดไฟฟ้าทิ้งไว้** อย่างนี้ หรือ **เปิดน้ำทิ้งไว้** จนน้ำนอง แล้วก็บางท่านมี **กระชิ่งมุ้งลวด** เสียขาดไปเลย กิริยาเลวๆ อย่างนี้เคยมีมาเสมอ ฉะนั้นจึงขอทุกท่าน ผู้มาเพื่อปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ อย่าให้คนเลวมาทำให้ท่านเสียหายตามที่กล่าวมานี้เลยนี้มันมีเรื่อยๆ

5. ท่านจะต้อง **ไม่สูบบุหรี่** หรือนำอาหารเข้าไปบริโภคในห้องนอน ก็เพราะเศษอาหารก็ดี เศษกระดาษห่อก็ดี เคยทิ้งไว้ในห้องนอนมดขึ้นเต็มห้องเวลาเจ้าหน้าที่ทำความสะอาด ที่นี้ก็น่าเกลียดมาก บุหรี่เคยทำให้พรมหรือผ้าไหม้มาแล้ว บางทียากันยุง ความจริงก็มีมุ้งลวด ทำไมต้องมียากันยุงเพราะเปิดไม่ระมัดระวัง เอายากันยุงเข้าไปจุดปากเก๊กไหม้ อันนี้ก็รู้สึกว่าจะไม่ได้เรื่องนะขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทจงอย่าทำตามนั้น อาตมาคิดว่าคนเลวประเภทนั้นคงไม่มากับคณะบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท และ
6. **จะไม่เข้าไปในห้องพักของผู้อื่น** คือพักห้องไหนอยู่ห้องนั้น อย่าเข้าไปยุ่งห้องอื่น เขาก็ **ไม่ให้เสียงดัง** ทำให้ห้องข้างเคียงรำคาญ
7. เรื่องสุรา ความจริงพูดเรื่องศีล 5 ไม่น่าพูดเรื่องสุรา ก็จำเป็นต้องพูดบางคนผลอผลอกี่แล้ว เรื่องสุรานั้นขอให้วันเด็ดขาด **คือไม่ดื่มสุรารายในวัด ไม่ดื่มสุราเมาจากนอกวัดเข้ามา หรือนำสุราเข้ามาในวัด**

ก็เป็นอันว่าสำหรับญาติโยมพุทธบริษัทที่จะเข้ามาพักก็มีอีกพวกหนึ่ง ที่เคยจดหมายมาบ้าง โทรเลขมาบ้าง โทรศัพท์มาบ้าง บอกว่าจะมาที่วัดนี้มาเพื่อบำเพ็ญกุศล แต่ว่าจะมาถึงตอนค่ำ แล้วก็กลับตอนเช้า ขอได้โปรดทราบว่ ถ้าเป็นอย่างนั้นทางวัดจะไม่รับเด็ดขาด ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าที่วัดนี้มีเวลาจำกัดถ้าท่านตั้งใจจะมาทำบุญจริงๆ มาให้มันก่อนเวลาที่พระจะทำสังฆกรรมก็แล้วกันกิจของพระในวัดนี้ นะ ตอนเช้าบิณฑบาตแล้ว ฉ้นแล้ว ทำวัตรสวดมนต์ทุกวันทั้งปีนะ เขาไม่ทำเฉพาะเข้าพรรษา หลังจากนั้นกิจของสงฆ์มีอยู่ ที่มอบหมายให้พระวัดนี้มีงานมาก ก็ทำประจำตำแหน่งของตน ไม่มีใครเขาว่าง ถึงเวลา 3 โมง 4 โมงครึ่ง 4 โมงเย็น 4 โมงจะครึ่งนี้จะพร้อมแล้ว จะเตรียมตัวทำวัตรที่ **ศาลานวราช** ทำวัตรสวดมนต์เย็น เวลาประมาณ 5 โมงครึ่ง 5 โมงเย็น พระเลิกจากทำวัตร สวดมนต์ ถ้ามีงานเร่งรีบค้างก็จะต้องรีบไปทำ หรือไม่อย่างนั้นต้องอาบทำ เตรียมตัวเจริญพระกรรมฐาน เวลา 6 โมงเศษๆ พระก็เตรียมตัวไปเจริญพระกรรมฐาน กว่าจะเลิกก็ 3 ทุ่ม

รวมความว่า ถ้าท่านมาตอนเย็นพระไม่มีโอกาสจะต้อนรับท่าน สำหรับท่านที่มาเป็นส่วนบุคคล มาคณะเล็กๆ 5 คน 6 คน 9 คน 10 คน อันนี้ไม่เป็นไรอันนี้เฉพาะท่านที่มาารถบัสมาจำนวนมาก แล้วก็มาถึงนอกเวลาคือ หมายควมว่าเลย 4 โมงเย็น ถ้าเลย 4 โมงเย็นนี้ พระไม่มีเวลาต้อนรับท่าน รวมความว่าถ้าหากว่าท่านจะมาทำบุญกันจริงๆ ก็ขอให้มาถึงก่อนหน้านั้น การมาถึงตอนเย็นใกล้ค่ำ หรือค่ำ **แล้วก็เข้าไป อันนี้ไม่ใช่มาทำบุญ มาเอาวัดเป็นโรงแรม คือพักชั่วคราวแล้วก็ไป** บางท่านก็ดีกว่านั้น เวลาเขาจะเจริญพระกรรมฐาน ขอประวิงเวลานิดหน่อย อันนี้ขอได้โปรดทราบเรื่องของธรรมเนียมปฏิบัติตามใจไม่ได้

แล้วก็สำหรับท่านที่เคยมาขอที่ประชุม อาบรมต่างๆ หรือสอนก็ได้โปรดทราบไว้เรื่องอย่างนี้ครับ อาตมาพร้อมสนับสนุน มันก็น่าสนใจอยู่นิดหนึ่ง อันค่ากระแสไฟฟ้ามันต้องเสียมาก บางรายประชุมแล้วก็ลืมไปเลย วัดต้องจ่ายค่ากระแสไฟฟ้าไปหมื่นบาทเศษนี้ก็แยะ เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ต่อไปถ้า

จะขอประชุมอบรมหรือทำการสอบ วัดจะให้อาคารที่ทากรอบรมและประชุม และสอบอาคารยาวหน้า ศาลา 2 ไร่ สถานที่นั้นมีอาคารข้างเคียง จัดเรื่องบริการได้ดี แล้วก็สามารถสวมรองเท้าเข้าเดินในบริเวณพื้นที่ได้

ตัว ศาลา 2 ไร่เองเป็นพุทธสถาน ถ้าต้องการจะประชุมที่นั่น จะต้องให้สัญญาก่อนว่าไม่สวมรองเท้าเข้าในบริเวณศาลา ถ้าปฏิบัติตนได้ก็จะให้แล้วการประชุมจะเป็นการประชุมระดับไหนก็ตามระดับชาติ ระดับโลกก็ตามถ้าตกลงกันได้วัดจะให้แต่สถานที่เท่านั้น

สำหรับเครื่องใช้ เครื่องสายก็ดี คนสำหรับใช้ในงานก็ดี อาหารการบริโภคก็ดี ต้องจัดหาทั้งหมด ให้วัดรับภาระแบบนั้นวัดก็ไม่ขอรับท่านเข้ามาประชุมเลย เพราะเรื่องอะไรที่จะเข้าไปยุ่งแล้วก็อีกประการหนึ่ง ค่ากระแสไฟฟ้าขอให้ตกลงกันไว้ก่อน ถ้าทางที่ดีเอาเงินค่ากระแสไฟฟ้ามาก่อนดีกว่า วัดนี้น่ะมีรายจ่ายมาก รายจ่ายมากกว่ารายรับเป็นปกติอยู่แล้ว ถ้าไปเพิ่มอย่างนั้นอีกท่านจะถือว่าเป็นการทำบุญก็ไม่ถูกต้อง เพราะญาติโยมพุทธบริษัทที่ให้สวดคำมาไม่ได้ให้มาเพื่อทำแบบนั้น ไม่ใช่เรื่องนั้น พระต้องใช้จ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบ เบียดเบียนให้พระเป็นหนี้เขาก็เป็นการไม่สมควร และอีกประการหนึ่งการมาประชุมก็ต้องอยู่ในระเบียบของวัดอย่างเคร่งครัด ตามที่กล่าวมาแล้วมีบางรายขอห้องตัว U มีไหม ก็ขบอกว่าห้องตัว U และห้องตัว Z มันไม่มีที่วัด วัดไม่ได้จัดสถานที่รับจ้างทำการประชุม เรามีสถานที่เพื่อบำเพ็ญกุศล ถ้าเห็นสมควรก็มาประชุมได้ ก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบ ตามสัญญา ถ้าไม่เห็นสมควรก็ไม่ต้องมาประชุม ไม่ต้องใช้

สำหรับอาคารยาวหน้าศาลา 2 ไร่ มีลักษณะคล้ายหอประชุม ห้องประชุมของวัดสามพระยาในกรุงเทพฯ ที่นั่นเขาประชุมกันบ้าง อบรมกันบ้าง สอบกันบ้างเขาทำกันได้ทุกอย่าง แต่ที่นี้ลักษณะเหมือนกัน ถ้าใช้ไม่ได้ก็จงอย่าใช้ดีกว่าจัดจะไม่ได้ไม่ยุ่ง ที่พูดมานี้มันเอื้อมนะ คือเอื้อม มีบางรายก็ดีแสนดีอย่างตำรวจที่มาประชุมนี้มี พล.ต.ต. ชำรง ชาราเขต เป็นประธาน คณะศึกษานิเทศก์จังหวัด พากรุใหญ่ มาประชุม ท่านดีมาก ตำรวจเขาว่ากินเหล้าเก่ง การมาประชุมตำรวจไม่ดื่มแม้แต่หยดเดียว แต่ว่า มีข้าราชการพลเรือนบางกลุ่มเข้ามา แล้วจะขอปฏิบัติ สมานด้วย และขอดื่มเหล้าได้ อย่าลืมนะว่าวัดไม่ใช่โรงเหล้า แล้วที่วัดไม่ใช่โรงแรม ถ้าเจริญสมานเพื่อการดื่มเหล้า สิ้นมันไม่มี คนไม่มีศีลนี่เขาถือว่าเป็นคนเลวแล้วนะ แล้วสมานแล้ว แบบนั้นมันจะไม่เกิดขึ้น มันจะไม่มีการในพุทธศาสนาหรอก จะมีก็เฉพาะคนที่ไม่เคารพความดีเท่านั้น

รวมความว่าวันนี้ก็จะหมดเวลาแล้ว อาตมาก็ขอประกาศ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัททราบว่า หลังจากพูดจบนี้ พอเสียงนี้จบจะเหลือเวลาอีกประมาณ 1 ชั่วโมง ทุกท่านจะต้องไปเจริญพระกรรมฐาน ทุกท่านจะต้องเข้าห้องเจริญพระกรรมฐานให้พร้อมกัน ก่อนเวลา 6 โมง 20 นาที หมายความว่า เวลา 6 โมงเย็น 10 นาที ควรจะพร้อมกันแล้ว ครุจะได้จัดสถานที่ จัดวง สำหรับแนะนำให้ทราบว่าจะใครควรแบบไหน ใครอยู่ชั้นไหน ใครควรอยู่วงไหน ใครจะสอนอะไร ครุมีที่คนที่ต้องใช้ครูสอนโดยเฉพาะ ถ้าบุคคลใดไปถึงที่เจริญกรรมฐานหลังจาก 6 โมง 20 นาที ขอบรรดาเจ้าหน้าที่ควบคุมสถานที่เจริญ

กรรมฐานจงปิดประตู อย่าให้เข้าไปอันขาด เพราะหลังจากนี้ไปชั่วโมงเสี้ยวๆ กินข้าวอาบน้ำกันแบบสบายๆ ถ้า 1 ชั่วโมงทำไม่ได้ ทำไม่ไหว ไม่ทัน ก็จงอย่าทำกับเขาเลย

และจงทราบว่าท่านที่มาเจริญพระกรรมฐานจะพักอยู่ในห้องนอนของท่านไม่ได้ เวลาเจริญกรรมฐานจะต้องไปเจริญร่วมกัน ทั้งนี้เพราะเคยมีคนทุจริตแก๊งค์ทำเป็นป่วยนอนในห้อง พอคนเขาไปเจริญกรรมฐานกันหมด อยู่ข้างหลังขโมยของ นี่ที่ต้องมีบัตรประชาชนไว้ก็เป็นเหตุนี้สำคัญ

และอีกประการหนึ่ง ขอตานบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทโปรดทราบว่าเวลารับแขกของอาตมา ให้ทราบทั่วกันนะว่าอาตมารับแขกเวลาบ่าย 1 โมง แล้วเลิกเวลาบ่าย 4 โมง หากว่าท่านจะมาพบให้มาในเวลานี้นะ ถ้าก่อนบ่าย 1 โมง ก็ไม่รับเลย บ่าย 4 โมงไปแล้วก็ไม่รับ จะเป็นคนอันคับไหนก็ไม่รับ เพราะอาตมานั่งแก่แล้ว การเอาใจคนเกินสมควรเคยทำมาแล้ว แต่ไม่เคยทำให้คนนั้นเป็นคนดีได้เลย กลับจะเลวหนักยิ่งขึ้น ถืออารมณ์ใจคนเป็นสำคัญ

แล้วก็บางท่านที่แจ้งมาว่าจะนำรถมา จะนำกลิ้งมาทอด ผ้าป่า มาทอดอะไรก็ตาม ถวายสังฆทาน แต่ตอนเย็นกินเวลา ขอหลวงพ่อบ้างด้วย ขอได้โปรดทราบ ถ้ามันเลยเวลาไปแล้ว ทอดอะไรก็ไม่รับเหมือนกัน เพราะเคยถูกหลอกมาหลายคราแล้วเช็ด ถือเป็นนโยบายว่าขอพัก แล้วก็ผ่านไปในตอนเช้า พวกนี้ไม่เอาการเจริญพระกรรมฐานนี่ก็เหมือนกัน มาวันเดียว เดี่ยวเดียวไป มันจะมีอะไรการทำ ความดีขนาดนี้ เขาทำกันเป็นปีๆ ยังไม่มีโอกาส นี่ประเดี๋ยวหนึ่ง มาเย็นเข้าไป จะได้อะไร นอกจากมา ลวงกันว่าจะมาทำบุญเท่านั้น แล้วบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุกท่าน พุดไม้อาจจะไม่ถูกใจญาติโยม บ้างก็ไม่เป็นไร เพราะพุดตามความเป็นจริง

ต่อไปนี้ไปขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชายหญิง เตรียมแล้ว อาบน้ำรับประทานอาหาร เสร็จแล้วรีบไปห้องพระกรรมฐานอย่าให้เลยเวลา 6 โมง 20 นาที ถ้าเลยเวลา 6 โมง 20 นาที ท่านจะเข้าห้องไม่ได้ อย่าหาว่าเจ้าหน้าที่เขาใจร้ายไม่ได้เพราะบอกแล้ว

คำสอนอบรมพระกรรมฐาน 38

อบรมเมื่อ

วันพุธที่ 27 สิงหาคม 2523

สำหรับวันนี้ไม่มีคนใหม่ ขอพูดสำหรับนักปฏิบัติเพื่อการทรงจิตด้านกรรมฐานให้ครบถ้วน การเจริญพระกรรมฐานนี้ ความจริงสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มีพระพุทธประสงค์ให้ทุกท่านพ้นจากความทุกข์ ทีนี้อาการที่จะพ้นจากความทุกข์ ทีนี้อาการที่จะพ้นจากความทุกข์ได้มันต้องพ้นจากทางใจ ไม่ใช่พ้นจากทางกาย การปฏิบัติทางกายดีขนาดไหนก็ตาม แต่ว่าถ้าใจยังวุ่นวายอยู่ ก็ชื่อว่าเป็นคนมีความทุกข์ เดิมมีอำนาจวาสนาขนาดไหนก็ตาม ถ้ายังมีความวุ่นวาย ทุกข์มันก็เกิด เรื่องการดับทุกข์ในเขตของพระพุทธศาสนา เป็นการดับทุกข์สิ้นเชิง เป็นการดับอารมณ์ชั่วทางจิต สำหรับอารมณ์ของจิตนี้ พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า จริต มีอยู่ 6 อย่างคือ

1. รากะจริต
2. โทสจริต
3. โมหะจริต
4. วิตกจริต
5. ศรัทธาจริต แล้วยัง
6. พุทธจริต

สำหรับการปฏิบัติพระกรรมฐาน ที่เราปฏิบัติในด้านของมโนมยิทธิ เป็นการสืบเนื่องระหว่างวิชาสามกับอภิญญาด้วยกันอย่างละหนึ่ง ทั้งนี้ก็ต้องการให้บรรดาท่านทั้งหลายมีความเข้าใจตามความเป็นจริง ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนว่าคนที่เกิดมาแล้วนี้ไม่ใช่เกิดชาตินี้ชาติเดียว ไม่ใช่ที่เรามาจากพืชพรรณธัญญาหารหรือว่าอนุปรมาณู มาจากอากาศ เข้ามารวมตัวกันเข้า แล้วมาเกิดเป็นคน มาเกิดเป็นคนแล้ว ก็เวลาตายก็สลายตัวหมด มันไม่ใช่อย่างนั้น

ความจริงการเกิดเป็นคนทีเดิมจะมาจากสภาพอะไรก็ช่างเถอะ ถ้าเราไปคิดเข้ามันก็เป็น อจินไตย บางคนก็นั่งคิดตีความหมายอะไรต่ออะไรไปเรื่อยเรื่อยไปถ้าตีความหมายกันอย่างรู้ไม่จริง มันก็เกิดการเป็นทุกข์ คือความวุ่นวาย แต่ว่าถ้าเราสอบสืบหาทวนต้นไปหาการเกิด ว่าก่อนที่มันจะมาเป็น คนหรือมีชีวิตขึ้นมาได้อาศัยเป็นปัจจัย หรือเกิดมาจากอะไรมันก็ไม่ได้มีประโยชน์ การทวนถอยหลัง ไม่ได้สร้างให้เราเกิดความหมกมึน คือจิตเป็นลูก ผู้เรามานั่งชำระจิตของเราในปัจจุบันดีกว่า ว่าในปัจจุบันนี้อารมณ์จิตของเราอยู่ในสภาพอะไรจะแก้ไขด้วยวิธีใดมันจึงจะได้เป็นสุข การเจริญมโนมยิทธิ เพื่อเป็นการทวนถอยหลังให้รับทราบสภาพตามความเป็นจริง ว่าการเกิดของเรามันเกิดมามากนอกจากความเป็นคน สัตว์เดรัจฉานทุกประเภท เราก็เกิดเป็นอสุรกาย ก็เกิดเป็นเปรต ก็เกิดเป็นสัตว์นรก ก็เกิดเป็นเทวดาหรือพรหมเราก็เคยเกิด มันเวียนว้ายตายเกิด หาที่สุดมิได้ แต่ว่าองค์สมเด็จพระจอมไตรทรงค้นพบการหยุดการเกิด หรือว่าการจบของการเกิดได้แก่ อริยสัจสี่

นี่ถ้าเราจะว่าแต่อริยสังข์โดยตรง ไม่เก็บต้นไปเสียก่อน ก็รู้สึกว่าจะปลายเกินไป แต่ความจริง เรื่องของอริยสังข์ก็แนะนำกันมาทุกที วันนี้ก็ขอทวนต้น วิธีทวนต้นขอให้รู้จักอารมณ์ของตัวว่า ว่า อารมณ์ของเรานั้นเวลานี้หนักทางด้านราคะจริต หรือว่าหนักทางด้านโทสะจริต โมหะจริต วิตกจริต ศรัทธาจริต พุทธจริตพิจารณาจิตของเราให้ดีกว่า มันหนักไปทางไหน แต่ความจริงทั้งหมดนี้มีด้วยกันทุกคน อย่าลืมนะ การฝึกมโนมยิตริให้รู้ทวนต้นทวนปลาย รู้ถอยหลังว่า เกิดมาไม่มีที่สิ้นสุด และการศึกษา ในด้านวิชาแปด ก็รู้ตามความเป็นจริงให้ละเอียดลงไป แต่ว่าจุดนั้นยังไม่ใช่จุดตัดกิเลสจริงๆ เพียงแค่ เปลื้องความสงสัยเท่านั้น

เรามานั่งพิจารณาจิตของเรา การจะเจริญกรรมฐานให้ตรงกับจริตจริงๆ มีผล ถ้าหากว่าเรา ปฏิบัติพลาดจิตมันก็มีผลยาก คือต้องใช้กรรมฐานเฉพาะที่ไม่ใช่ว่าจริตไหนก็ทำได้ นี่เรามาพูดถึงด้าน จริตก่อน

สำหรับ ราคะจริต มีอารมณ์รักสวยรักงาม รักความเรียบร้อย รักความสะอาด อាកารประเภทนี้ เป็นเรื่องของราคะจริต คำว่าราคะจริตนี้ ไม่ได้แปลว่ามักมายในกามารมณ์เสมอไป จะต้องมีความหมาย เอาแต่การรักสวยรักงามเป็นสำคัญ

สำหรับ โทสะจริต ประเภทนี้มักโกรธ คือคนมีนิสัยหยาบ ทำอะไรรวดเร็วดั่งตั้ง โครโมครามไม่ ละเอียด สำหรับราคะจริตจะเป็นคนที่มีสภาวะละเอียด ทำอะไรก็ละเอียดทุกอย่าง เรียบร้อยมีระเบียบ

สำหรับ โมหะจริต กับ วิตกจริต มีสภาพคล้ายคลึงกัน คือว่ามีการตัดสินใจไม่ตกลง คิดอะไร มันไม่ลอก ก็รวมความว่า อารมณ์ของคนนั้น ก็คืออารมณ์โง่ โง่มากไปหน่อย โง่ว่ามากกว่าจริตอื่น

ต่อไปก็ ศรัทธาจริต ศรัทธาจริตนี้เป็นคนมักเชื่อ เชื่อง่าย บางทีก็เชื่ออย่างไรเหตุไรผล อย่างกับ คนที่ถูกด้อมบ่อยๆ แล้วมีเสียงมาบ่อยๆ อันนี้ถึงแม้ว่าของที่เขาจะด้อมกัน จะด้อมกันแบบซ้ำๆ ซากๆ แต่คน ประเภทนี้ก็ไม่น่าเขาพูดให้ฟังก็เชื่อ

สำหรับ พุทธจริต นี่เป็นคนฉลาด มีความเข้าใจอะไรง่าย แนะนำแต่เพียงหัวข้อก็เข้าใจ และมีความเข้าใจกว้างขวางดีมาก ละเอียดละออดีมาก

สำหรับจริตนะมีทางใจ 6 อย่าง ที่นี้การปฏิบัติให้ตรงกับจริต ถ้ามันไม่ตรงจริตก็รู้สึกว่ามีผลยาก บางทีก็ไม่มีผลเลย

ตัวอย่างเมื่อสมัยพระพุทธผู้มีพระภาคเจ้าทรงพระชนม์อยู่ สมัยนั้นองค์สมเด็จพระบรมครูได้ฝึกพระ ลูกชายนางช่างทอง ความจริงพระลูกชายนางช่างทองนี้อยู่กับ พระสารีบุตร มาก่อนหนึ่งพรรษา ท่าน พระสารีบุตร ให้ อสุภกรรมฐาน คิดว่าเธอเป็นคนหนุ่ม รูปร่างสวย รวยทรัพย์ จะหนักในเรื่องความเจ้าชู้ แต่ความจริงไม่ใช่ฝึก อสุภกรรมฐาน 3 เดือน ไม่มีผลเลย แล้วพาไปเฝ้าพระพุทธเจ้าพระพุทธเจ้าทรง ทราบว่า คนนี้มีจริตเป็นโทสะจริต เป็นคนมักโกรธสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า จึงได้ทรงโปรดให้ใช้ กถิน กถินที่จะใช้นี้อยู่ 4 อย่างคือ โลหิตกถิน กถินสีแดง ปิตกถิน กถินสีเหลือง นิลกถิน กถินสีเขียว โอทาทกถิน กถินสีขาว แต่ว่าอย่างใดอย่างหนึ่ง ไม่จำเป็นต้อง 4 อย่าง อันนี้พระพุทธเจ้าทรงให้ โลหิต กถิน คือพิจารณาดอกบัวสีแดง เดี่ยวเดียวก็ได้มานานี่ต่อมาเมื่อองค์สมเด็จพระมหาสมณเจ้าทรงนิรมิตให้

ดอกบัวร่วงโรย และก็สลายไปในที่สุด ท่านก็สำเร็จอรหันต์ นี่การปฏิบัติให้ตรงกับจริงจริงๆ มันมีผลรวดเร็วแต่ถึงแม้ว่าเราจะปฏิบัติเฉพาะก็ตาม ต้องระวังจริยาอื่นด้วย เพราะว่าอารมณ์ไม่มีอย่างเดียว มันแทรกเข้ามาเสมอ

ถ้าหากว่าบังเอิญ ท่านทั้งหลายมีราคะจริต ความจริงมันก็มีด้วยกันทั้ง 6 อย่าง อารมณ์ที่จะแก้ราคะจริตก็ใช่อสุภกรรมฐาน กับกายคตานุสสติ เราจะใช้กรรมฐานอะไรก็ตามให้บวกกับสักกายทิฐิไว้เสมอ ไม่ใช่ทำแต่แพะสมถภาวนาต้องควบคู่ไปกับวิปัสสนาภาวนา แก่จริตตัวไหนได้ ก็ให้ถึงอรหันต์ทันที วิธีปฏิบัติก็พิจารณาตามความเป็นจริง คือรวมความว่าเราก็ควรจะฉลาดนิดๆ ไม่ต้องฉลาดมาก เพราะว่าสิ่งที่มันเห็นด้วยตา และก็จะเป็นคนมีความจำ ไม่ใช่เห็นแล้วก็ลืมจำ ก็คนไร้สติสัมปชัญญะ และก็จะมีความผิดน้อย เท่านั้นที่พอสำหรับราคะจริตชอบสวยชอบงาม คนสวย สัตว์สวย วัตถุสวย ความสวยนี้จะไปนึกเอาแต่คนอย่างเดียวหรือ นึกถึงเพศตรงกันข้ามมันก็ไม่ถูก ไม่ว่าอะไรทั้งหมด เห็นแล้วก็ชอบ สวยทุกอย่าง แม้แต่การแต่งตัว ก็ต้องการความเรียบร้อยเป็นพิเศษ จะทำงานทำการหนักๆ ถ้าเป็นฆราวาสต้องหิวหมให้มันสวย แต่งหน้าให้มันสวยเครื่องแต่งตัวให้เรียบร้อย จะวางโน่น หยิบนี้ ก็ต้องสะอาดทุกอย่าง นี่เป็นเรื่องของราคะจริตเขาชอบสวย

นี่ให้เราที่มีความจำ จำกันตรงไหน จำเป็นตัวสัญญา ความจำนี้ไม่ใช่ตัวปัญญา มันเป็นตัวสัญญา สัญญาแปลว่าความจำ ก็จึงจำว่า รูปทุกอย่างนะ ไม่มีรูปอะไรสวย รูปประเภทไหนสะอาดตาเรามาก รูปคนหรือว่ารูปสัตว์ หรือว่ารูปวัตถุของนั่งพิจารณาใช้ความจำสักชนิดหนึ่งรูปต่างๆ ที่เราเห็นว่าสวย ใสความจริงว่าสวยนี้มันต้องสะอาด ไม่มีอะไรสกปรกหนึ่ง

แล้วก็ประการที่สอง ความสวยต้องทรงตัว จิตเราไม่เบื่อ แล้วก็ไม่มีรูปอะไรบ้างไหมที่มันสวยทรงตัวจริงๆ ไม่มี การเปลี่ยนแปลงไม่มีความสกปรก ไม่มีอะไรสะอาดเลยมีบ้างไหม ถ้าเรามองรูปคน รูปสัตว์ มันก็มองชัด รูปคนและรูปสัตว์นี้ที่เห็นว่าสวย มันสวยตรงไหน อะไรมันสวย สิ่งที่เราหลอกตัวเองด้วยความงี้ก็คือ ผิวภายนอก คุณคิดพรรณภายนอกของคน คุณลักษณะท่าทางการเอียงกราย ท่าทางดี สละสลวย มีมารยาทดี วาจาไพเราะ เราก็ดีใจ ผิวสวยความจริงเราชอบ แล้วก็นั่งมองความสวย แล้วคิดดูไปเปรียบเทียบกับคนอื่นที่เขามีความสวยคล้ายคลึงกันในอดีต แต่ว่าในปัจจุบันความสวยมันโทรมไปเสียแล้ว เราก็มองคนที่เห็นว่าเราสวย ว่าไม่ซำมันก็มีสภาพโทรมแบบนี้ ในเมื่อเราโทรมลงไปได้ ก็ชื่อว่าคุณสวยนี้มันไม่ทรงตัว มันก็ไม่สวยจริง เพราะใจของเราที่มันจะไม่เปลี่ยนแปลง มันจะต้องการสภาพอย่างใดก็ให้ทรงอยู่อย่างนั้นแต่บุคคลที่เราต้องการเข้ามาที่มันเปลี่ยนแปลงทุกวันที ทрудโทรมไปตามลำดับแก่ไปทุกวัน แล้วก็ใกล้จะตายลงไปทุกวัน

ใสสภาพสวยของคนในสมัยที่เป็นหนุ่มเป็นสาว ท่าทางองอาจ สวยสดงดงามลักษณะดี ผิวพรรณผ่องใส ก็โดยเฉพาะที่ร่างกายทรงอยู่ในสภาพปกติ มองดูในสภาพปัจจุบัน คือความเป็นหนุ่มเป็นสาวนั้นแหละ แต่พอมีการป่วย สิ่งที่เราจะหนีไม่ได้อันหนึ่งคือ คือความป่วยไข้ไม่สบาย พอเกิดการป่วยไข้ไม่สบายขึ้นมาความสวยหายไปหมดแล้ว การทรุดโทรมเห็นได้ชัด สิ่งที่เราคิดว่ามันดี มันก็เกิดไม่ดีขึ้นมา สิ่งที่เราอยากจะทำมันก็มองไม่เห็น ใจโน่นก็ไม่ใช่เรื่อง ใจนี้มันก็ไม่ใช่เรา มันไม่มีที่นำ

ปรารถนา เป็นที่น่าพอใจ มองกันตรงหน้า สภาพมันโทรมแบบนี้ นี่ยังไม่ทันจะแก่ แค่ป่วยหน่อยเดียวก็เริ่มโทรมแล้ว ทำทางที่เคยอดอาจฝิ่งผาย มีการคล่องตัว ก็ยกอย่างไม่ไหว ดูอะไรไม่ได้ จริยาที่เคยสละสลวยก็หมดไปนี่มองดูตามความเป็นจริง

แล้วก็มองไปอีกทีหนึ่ง จะป่วยหรือไม่ป่วยสภาพของคนเราชอบใจตรงไหนล่ะชอบที่ผิว เพราะบางคนนะ มันไม่ชอบแค่คิด มันชอบเลยผิวออกมา บางทีเนื้อไม่เห็น แต่ไปคิดใจเครื่องอาการเครื่องประดับ เครื่องแต่งตัว นั่นความโง่มันมากขึ้นมาทุกที มองคนว่าสวย แต่ไม่ได้ดูเนื้อดูหนัง ดูอวัยวะ ไปเห็นเอาเครื่องอาการ เครื่องแต่งตัวที่เขาแต่งให้มันสวยสดงดงาม เป็นเครื่องล่อตาบังตา กลับไปคิดที่อาการแบบนั้น นี่ระยำใหญ่ เรียกว่าความโง่ มันโง่เข้ามา นี่เขาไม่เรียกโง่ ถึงเง่า ใ้เง่านี้มันโง่ยิ่งกว่าความโง่ ไปคิดของภายนอกภายนอก ใ้ของภายนอกประเภทนั้น จะเปลี่ยนเมื่อไรก็ได้ เดียวมันก็เก่าเร็ว หากจะมองดูเข้าไปถึงภายในโง่ธรรมดาๆ สักหน่อย ไปมองดูกายของคนที่เราว่าสวย เราว่าดี เราต้องการ

สิ่งที่เราต้องการจริงๆ นอกจากสวยก็คือ ความสะอาด ไปดูผิวของคนทุกคนนะ ที่เราว่ามันดี ถ้าลองไปจับดวงไว้สัก 7 วัน คำว่าดวงนี้ไม่ต้องแช่น้ำเกลือ น้ำส้ม ใ้ห้อยเฉยๆสัก 7 วัน โดยที่ไม่อาบน้ำ ผิวอาจจะเศร้าหมองไปบ้าง ใคร โง่ก็มองไม่เห็น แต่ว่าใ้ความสะอาดของร่างกายมันจะคลายตัวลง มันจะกลายเป็นสกปรก เต็มไปด้วยน้ำเลือด อ้า เต็มไปด้วยเหงื่อโคล ดิไม่ดีก็เหม็นสาบตอนนี้เราต้องการไหมล่ะ ถ้าตอนนี้ก็ซั๊กจะไม่ไหวแล้ว ผมเผ้าของเขา เคยแต่งเคยทำ เคยหวีสละสลวย ปล่อยสัก 7 วัน โดยไม่ต้องอะไรเลย ผมก็มองไม่ไหวเสียแล้ว ดิไม่ดีก็เหม็นสาบอีกด้วย ตัวก็เหม็นสาบเหม็นสาบเห็นริยงว่ามันไม่สวยจริง ทีนี้อาการร่างกายของคน คนเราที่ต้องการกัน ก็ต้องการความสวย ต้องการความดี ต้องการความดี ต้องการความสะอาด ต้องการการทรงตัว

มองตัวไปอีกที ถ้าลอกหนังเสียชนิดเดียว ที่เราติดใจกันจริงๆ คือหนังกำพร้าบางๆ นิดหนึ่ง ถ้าว่ากันเปอร์เซ็นต์จริงๆ แล้ว ร่างกายทั้งร่างกาย สิ่งที่เราพอใจแค่หนังกำพร้า นี่มันไม่ได้หนึ่งในพันของเปอร์เซ็นต์ นี่พันเปอร์เซ็นต์นี้หนังกำพร้านี้หนังกำพร้าลอกบางๆ นิดเดียว ไม่ได้หนึ่งในพัน แต่สิ่งนอกนั้นคือ สิ่งที่เราไม่ปรารถนาทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าสมมุติว่า ถ้าหนังกำพร้าเขาถูกลอกออกไป เหมือนกับคนที่ถูกน้ำร้อนลวก หนังถลอกปอกเปิก สภาพหนังไม่คงสภาพเดิมเท่านี้เราก็มองไม่ได้ว่ามันไม่สวย ทั้งๆ ที่คนเราเห็นว่าสวย เราเห็นว่าดี เราชอบเพียงแค่นี้เราก็ไม่ต้องการแล้ว เห็นว่าหมดสวย แต่ความจริง ถ้าลอกหนังแต่มีแต่เนื้อ เราก็ไม่ดูเลย เพราะว่าที่เราคิดนะ คิดแค่หนังชนิดเดียว เมื่อลอกเนื้อไปแล้วข้างในมีอะไรบ้างล่ะ มีใ้ใ้ใหญ่ ใ้ใ้เล็ก มีตับ มีไต มีพังผืด มีอุจจาระ มีปัสสาวะ มีน้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง สกปรกทั้งหลาย

รวมความการพิจารณาแบบนี้ เป็นการพิจารณาใน อสุภกรรมฐาน ด้วย กายกตานุสสติ ด้วย กรรมฐานหมวดนี้แหละ มีความสำคัญที่สุด คนที่จะเป็นพระอนาคามีได้ก็ดี จะเป็นพระอรหันต์ได้ก็ดี ต้องคล่องในกรรมฐานกองนี้ หรือสูตรนี้ กายกตานุสสติ กับ อสุภกรรมฐาน การมองกายเป็น กายกตานุสสติ มองว่ามันไม่สะอาด เป็นของสกปรก เป็น อสุภกรรมฐาน คือว่ากรรมฐานกองนี้ทุกท่านจะละ

ไม่ได้เลย ไม่ว่าใครทั้งหมด ที่เป็นพระอรหันต์แล้วก็ดี เป็นอนาคามีแล้วก็ดีท่านจะต้องทรงอารมณ์นี้จับจิตใจ คำว่าจับจิตใจไม่ใช่ในด้านที่เห็นว่าดีจับจิตใจในด้านที่เห็นว่าสกปรก ที่เห็นว่าเลว คือมีปัญญา มองเห็นความเป็นจริงนั่นนี่คุณตั้งแต่ศีรษะ คือปลายผม ถึงฝ่าเท้า ว่าส่วนไหนหนอที่ไม่ต้องปรุง ไม่ต้องแต่ง มันจะสวยจริงๆ ตลอดกาลตลอดสมัย แล้วก็จะทรงความสวยอยู่อย่างนั้นตลอดกาลตลอดสมัย ไม่มีการเสื่อมคลาย และก็ไม่มีการสลายตัว มีบ้างไหมใครมีแล้วก็บอกด้วยนะ ใครเป็นอย่างนั้นจริงๆ เกิดอาการอย่างนั้นไม่ต้องอาบน้ำไม่ต้องสระผม ไม่ต้องหวีต้องล้าง ไม่ต้องทาแป้ง ไม่ต้องแต่งอะไร ทั้งหมดร่างกายมันจะสวยปกติ แล้วก็ไม่มีเปลี่ยนแปลง ไม่มีการเศร้าหมอง ทำอย่างนั้นได้ไหม ถ้าหาได้ละก็บอกด้วย

เป็นอันว่า แม้แต่น้ำลายที่อยู่ในปากอมได้ พอบ้วนมาแล้วมือไม่กล้าแตะมันสกปรก คนเราเขานิยมกันว่า ถ้าเลือดฝาดดีละก็ เป็นคนสวย ร่างกายแข็งแรงนิยมเลือดมาก บางทีเลือดในกายไม่พอใช้ ถึงกับหาเลือดข้างนอกมาช่วยกายของตัว เลือดเป็นของที่มีค่าสูงที่สุด ถึงต้องพยายามปรนเปรอ ให้ร่างกายมีเลือดสมบูรณ์ไว้เสมอ ถ้าเลือดสมบูรณ์ กายก็โทม แต่พอถูกมีดบาดเข้านิดหนึ่งเลือดไหลออกมาจากกาย เรากลับมองเห็นว่า เลือดมันสกปรกไม่อยากจะแตะต้องเห็นริยงว่าร่างกายนี้มันไม่มีอะไรดี ในเมื่อมันไม่มีอะไรดี มันก็แก่ลงไปทุกวันแล้วก็มีการป่วยไข้ไม่สบาย จะปรนเปรอเท่าไรก็ไม่เป็นเรื่อง ในที่สุดมันก็ตาย

ไอ้ร่างกายมันตาย แต่เราไม่ได้ตายนะ ร่างกายความจริงนี้มันไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเราละ ร่างกายนี้มันแค่เปลือกเท่านั้น ที่เราจริงๆ ก็ที่เราฝึกมโนมยิทธิกันได้เราไปสวรรค์ได้ ไปพรหมได้ ไปนิพพานได้ ไปนรก ไปเปรต ไปอสุรกาย แล้วก็ร่างกายนี้มันไปด้วยรีเปลา แต่ว่าร่างกายนี้ก็ไม่ได้ไป ก็เป็นอันว่าร่างกายจริงๆมันก็เป็นแค่เปลือก เราจริงๆ ก็มีสภาพเหมือนจิตหรือตัวเสฉวน ถ้าจิตอยู่ในสภาพดี ก็มาทรงร่างของคน อาศัยเรือนร่างที่เขาเรียกกันว่ามนุษย์ หรือเรือนร่างที่เขาเรียกว่า คนถ้าใจเลวลงไปนิด ก็ไปอาศัยร่างที่มันเป็นสัตว์เดรัจฉาน ถ้าเลวลงไปหน่อย ร่างกายที่เป็นก็ไม่มีชั้นห้า ไปเป็นอสุรกาย เลวกว่านั้นอีกนิดก็ไปเป็นเปรต เลวลงไปอีกก็ไปเป็นสัตว์นรก ถ้าจิตดีมากกว่าอารมณ์ที่จะเป็นคนได้ก็ไปเป็นเทวดา ถ้ามีจิตมั่นคงในธรรมะจริง ที่เรียกกันว่า ทรงฌานก็ไปเป็นพรหมถ้าจิตเราไม่นิยมอะไรเลยในโลก แม้แต่รูปของเรา รูปคนอื่น เราก็ไปนิพพานคำว่าเราในที่นี้ไม่ใช่กาย

ฉะนั้นขอทุกท่านจงตัดสินใจว่า เราจะไม่ติดใจในรูปทั้งหมด ไม่ว่ารูปอะไรทั้งหมดนะ รูปคนก็ดี รูปสัตว์ก็ดี รูปวัตถุก็ดี เราจะไม่หลงไหลใฝ่ฝันในรูป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือรูป ได้แก่ ร่างกายของเรา เรายังมัวเมาว่า ไอ้ร่างกายนี้มันจะไม่พัง ร่างกายนี้มันจะไม่แก่ ร่างกายมันจะไม่ป่วย ร่างกายมันจะไม่ตาย ไปคิดอย่างนี้ในชาติก่อน เราโง่อยู่แล้ว มันก็จะเพิ่มความโง่มากขึ้น ที่เรามาเกิดเป็นคนเวลานี้ ก็เพราะมาด้วยความโง่ มาด้วยจิตเลว คือ กิเลส ที่เรียกกันว่าจิตเศร้าหมอง ตัณหา เมื่อจิตมันเลวก็เลยอยากได้เร็วๆ อุปาทาน คือยึดถือเอาของเลวเข้ามาเป็นสมบัติของตัวเอง คิดว่ามันจะไม่จากกัน อุกุศลกรรม เมื่อใจมันเลวก็ทำแต่ความชั่วทุกอย่าง แต่ว่ามีความดีอยู่บ้างที่เกิดมาเป็นคน คือเคยมีศีลมาบ้าง เคยให้ทานมาบ้าง ก็มีวัตุศีลของกิน เคยอบรมธรรมมาบ้างจึงมีปัญหา

เวลานั้นเวลานี้ เราก็ต้องรวบรวมความดีที่เรามีอยู่ในกาลก่อน โยนทิ้งความชั่วมันไป มารวบรวม
กำลังใจว่า

หนึ่ง เราจะทรงศีลให้บริสุทธิ์ เพื่อเป็นการป้องกันอบายภูมิ

ประการที่สอง เราจะมีการ เราจะตัดโลภะด้วย **จาคานุสสติกรรมฐาน** แล้วมีอารมณ์ทรงอยู่ใน
การให้อยู่เสมอ ไม่มีอาการอยากได้โดยคิดศีลศีลธรรม กำลังใจก็จะเบาจากโลภะ คือความโลภ การที่จะ
มีทานได้ดี จะมีศีลได้ดี ต้องมีเมตตากรุณาทั้งสองประการ เมื่อกำลังใจเราทรงศีลได้ เราทรงทานได้
ทั้งสองอย่างมันคงความโกรธก็บรรเทาตัวลงไป

ต่อไปมาเราก็มาตัดความหลงอันนี้ ไม่บรรเทาละ มันตัดไปเลย ตัดความหลงคือ **ตัดสินใจให้**
ตรงตามความเป็นจริงว่า ร่างกายนี้ความจริงมันไม่ใช่เรา มันไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่
มีในเรา ถ้าเราขึ้นมัวเมาร่างกายอยู่อย่างนี้ว่า มันเป็นเรา เป็นของเรา เราก็จะต้องเวียนว่ายตายเกิดหาที่
สิ้นสุดมิได้ ตายจากร่างกายพังคราวนี้ ไม่แน่ว่าเราจะกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็ไม่แน่ว่าเราจะ
เทวดาหรือพรหมไปนิพพานได้ ดีไม่ดี อารมณ์ชั่ววูบหนึ่งเข้ามาสิงใจก็ลงไปนรกก่อน กว่าจะได้
มาถึง ความเป็นคนได้ก็ใช้เวลานานนับเป็นแสนๆ กัป

เวลานั้นเวลานี้เราจะขอรวบรวมกำลังคิด กำลังทาน กำลังความดีคือธรรมะที่เราทรงไว้ แล้วจะ
ปลดเปลื้องความชั่วให้พ้นจากสรรพกิเลส พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ รวบรวมกำลังใจใช้
ปัญญาตามที่พระพุทธเจ้าทรงสอน ตอนท้าย **มหาสติปัฏฐาน** ทุกข้อ ว่าเราจะไม่สนใจกายของเรา เขาไม่
สนใจ ไม่ใช่ไม่เลี้ยงดูคือไม่ต้องการมันอีก มีก็มี ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายที่เราจะมีมันต่อไป ไม่มีอีก เราไม่
ต้องการร่างกายของบุคคลอื่น เพราะมันเต็มไปด้วยความสกปรก มันมีทุกข์หลายอย่าง ถ้าพูดละมันไม่
จบ และเราก็ไม่หลงไหลใฝ่ฝันในวัตถุใดๆ ถ้ามีชีวิตอยู่ สิ่งใดที่มันมีความจำเป็นในการครองชีพ ใน
การทรงตัว เราก็มีสิ่งนั้นแต่เราก็คิดว่าให้มันมีแต่ชาติสุดท้าย ร่างกายพังแล้วก็เลิกกัน ขึ้นชื่อว่าความ
เป็นมนุษย์ ก็ดี เทวดาก็ดี พรหมก็ดี จะไม่มีสำหรับเรา เราจะมีเฉพาะพระนิพพาน

อารมณ์ใจอย่างนี้ต้องทรงให้สมบูรณ์ทุกอย่างคือทาน ศีล สมาธิ แล้วก็ปัญญาเพราะปัญญานี้
ครอบงำครบถ้วนทุกอย่าง อย่าให้บกพร่อง ในที่สุดทุกท่าน ถ้าได้มโนยิทธิ ก็อาศัยกำลังมโนยิทธิ
ช่วย ถอยหลังชาติต่างๆ แล้วก็ดูภพต่างๆ ที่มันเป็นทุกข์ แล้วก็ไปดูภพที่เป็นสุขเทวดา หรือพรหม แต่ว่า
สุขจริงๆ สิ้นนิพพานไม่ได้ จิตใจนี้เกาะนิพพาน การได้มโนยิทธินี้ถือว่าเป็นผลกำไรมาก

เฮ้! ตอนนี้ไปขอบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า พวกกันตั้งกายให้ตรง ดำรงจิตให้
มัน กำหนดรู้ลมหายใจเข้าและออก พิจารณาและภาวนาตามอริยาศัย จนกว่าจะได้ยินสัญญาณบอกหมด
เวลา

คำสอนอบรมพระกรรมฐาน 39

จริต 6

สำหรับวันนี้เป็นวันอุโบสถ บรรดาครูทั้งหลายก็ไม่ต้องไปฝึกใครทั้งหมดวันนี้ขอให้ทำกันเป็นพิเศษ และก็ท่านที่ยังไม่ได้ ให้รีบฝึกในวันพรุ่งนี้ สำหรับวันนี้ก็จะขออธิบายเรื่องการเจริญพระกรรมฐาน คือว่าการที่บรรดามีประชาชนทั้งหลายมาฝึกกรรมฐานด้านมโนนิยท โอกาสที่จะแนะนำในระหว่างหลักเกณฑ์ของการเจริญพระกรรมฐาน ก็รู้สึกจะไม่สะดวก เพราะเวลาจะมาก วันนี้ก็ถือว่าเป็นวันพิเศษที่จะแนะนำหัวข้อในการเจริญพระกรรมฐาน การเจริญพระกรรมฐานจริงๆ พระพุทธเจ้าไม่ได้มุ่งให้เราเจริญกันแค่รู้สวรรค์ รู้นรก รู้เทวดา รู้พรหมอย่างเดียว แต่รู้อย่างเดียวนั้นยังไม่พ้นอบายภูมิ จำเป็นต้องหาเครื่องมือเป็นเครื่องต่อสู้กับกิเลสต่อไป รู้ว่าสวรรค์มีจริง พรหมนี่จริง พระนิพพานมีจริง นรกมีจริง เปรมมีจริง อสุรกายมีจริง สัตว์เดรัจฉานมีจริง

ที่นี้การที่เราจะทำจิตให้พ้นจากการเป็นสัตว์ในอบายภูมิ มีนรก เป็นต้นคือว่าทำจิตให้ถึงสวรรค์ ถึงพรหม ถึงนิพพาน ให้มันตรงตัวจริงๆ จะทำอะไรข้อนี้ก็ขอยกมาหนึ่ง ความจริงหลักเกณฑ์ในการเจริญพระกรรมฐานนี้มีมาก แต่ว่าวันนี้จะยกมาโดยย่อ เฉพาะ **จริต 6** ซึ่งมีความจำเป็นจะต้องรู้ทุกท่าน สำหรับ **จริต** นี้แปลว่า **จิตท่องเที่ยวไห** หรืออารมณ์ที่เอาจิตมาคิด อารมณ์ที่จิตมันชอบคิดชอบคำนึงเรียกว่าจริต และจิตมันมีความต้องการมี 6 อย่าง

1. **ราคะจริต** รักสวยรักงาม
2. **โทสจริต** ชอบมันโกรธ
3. **โมหะจริต** มีอารมณ์ซึ่มๆ หลงๆ เกาะโน่นเกาะนี้ นั่นก็ของกู นี่ก็ของกู
4. **วิตกจริต** ตัดสินใจไม่ตกลง มีประสาทซึ่ม
5. **ศรัทธาจริต** เชื่อง่าย
6. **พุทฺธจริต** มีความฉลาดมาก

สำหรับเรื่อง **จริต 6** นี้ ถ้าจะพูดกันโดยละเอียดละก็ มันหลายชั่วโมง ก็จะขอกว่าเฉพาะโดยย่อว่า นักเจริญพระกรรมฐานที่จะเอาชนะกิเลสจริงๆ หรือว่าฉาน 4 เราทรงได้นี้ มันจะมีอารมณ์แจ่มใสจริงๆ ต้องฉลาดใน **จริต 6** ประการแต่ความจริง **จริต 6** ประการ นี้มันมีกับคนทุกคน แต่ว่าเราต้องดูว่า จริตชั้นไหนมันมีในกำลังใจของเราหนักกว่าเพื่อน ต้องปราบจริตนั้นก่อน อย่างที่องค์สมเด็จพระชินวรทรงแนะนำพระลูกชายนายช่างทอง ซึ่งท่านเป็นผู้หนักใน **โทสจริต** พระพุทธเจ้าก็ให้แก้ **โทสจริต** คือ กลีธ คือ **โลहितกลีธ** ต้องดูใจของเราว่า ไอ้ความรักสวยรักงามมันก็มีทุกคน ความโกรธมันก็มีทุกคน อารมณ์ซึ่มหรืออารมณ์หลงมันมีทุกคน ความเชื่อมั่นมันมีทุกคน แต่มันแบ่งเวลามีกัน ที่นี้เราก็ดูว่าใจของเราเนะมันหักจุดไหนหนักกรักสวยรักงามมากหรือว่าหนักในการฉุนเฉียวโกรธง่าย อย่างนี้เป็นต้น

ที่นี้จะว่าถึงอาการที่เราจะปราบจริตทั้ง 6 ถ้ากรักสวยรักงามที่เรียกกันว่า **ราคะจริต** อันนี้ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้ใช้ **อสุภกรรมฐาน** 10 อย่าง กับ **กายคตานุสสติ** อีกหนึ่ง รวมเป็น 11 เข้า

ปราบปรามอารมณ์ นี่ก็หมายความว่า สำหรับ **อสุภกรรมฐาน** ทั้ง 10 นี้ ความจริงถ้าปฏิบัติกันจริง เขา
รวบไปเลยนะไม่ต้องไปนั่งไล่เบียดว่าชอบสี่สังวรณะ เจริญ **อสุภะ** กองนี้ชอบทรวดทรง เจริญ **อสุภะ**
กองนี้ไม่จำเป็นรวบไปเลย เพราะคำว่า **อสุภะ** แปลว่า ไม่สวยไม่งาม **กายคตานุสสติ** คือดูกาย ว่าร่างกาย
ไม่เป็นท่อน มันไม่เป็นแท่งทึบ มันเป็นชิ้นเป็นอัน เรียกว่า กายของคนดีก็ดี กายของสัตว์ก็ดี เขาเรียกว่า
มีอาการ 32 มีผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ ตับ ไต ไข้ ปอด อุจจาระ ปัสสาวะ เสลด น้ำลาย เลือด
น้ำเหลือง น้ำหนอง เป็นต้น รวมความว่า กายคนนี่มันไม่มีการทรงตัว มันแบ่งเป็นชิ้น แบ่งเป็นส่วน
แบ่งเป็นตอน จะชื่อว่ามันจะจับกลุ่มตลอดกาลตลอดสมัยนะหาไม่ได้ตามที่พระพุทธเจ้าพิจารณาสั่ง
สอนไว้ใน **มหาสติปัฏฐานสูตร** ถ้าจะพิจารณาร่างกายจริงๆ ก็ต้องดู **ธาตุ 4** ด้วย เอาเข้ามาประกอบกัน
กรรมฐานทุกอย่างมารวมกันได้ว่ากายนี้แบ่งเป็นขน เป็นผม เป็นเล็บ เป็นฟัน เป็นหนัง เนื้อก็ตามแต่เนื้อ
แท้จริงๆ มันเป็น **ธาตุ 4** ด้วย คือธาตุน้ำ ธาตุดิน ธาตุลม ธาตุไฟ ถ้าใน **มหาสติปัฏฐานสูตร** ท่านบอก
เหมือนกับคนฆ่าไฉ เวลาฆ่าวัวตัวหนึ่ง ก็ลอกหนังไปกองไว้จุดหนึ่ง ลอกเนื้อไปกองไว้จุดหนึ่งเอา
กระดูกไปกองไว้จุดหนึ่ง เอาตับไตไข้ปอดไปกองไว้จุดหนึ่ง ดูซิ ตรงไหนมันสวยบ้าง มันมีอะไรสวย
บ้าง ลอกหนังไปแล้ว เห็นเนื้อก็ไม่สวยแล้ว ลอกเนื้อไปอีก เหลือแต่โครงกระดูกก็ไม่สวยแล้ว เอาโครง
กระดูกไปกอง ทีนี้เอาเครื่องใน มีไข้ มีปอด เป็นต้น ไปกองไว้จุดหนึ่งให้พิจารณาแบบนี้ พิจารณา
คนและ พิจารณาสัตว์ พิจารณาร่างกายตัวเราอย่าดูแต่ข้างนอก ล้วงเข้าไปถึงข้างใน ว่าข้างในจริงๆ มัน
เป็น **ธาตุ 4** สิ่งที่เราเห็นว่าสวยนี่คือผิวพรรณ ผิวพรรณนี้มันอยู่ที่หนังกำพร้านิดเดียว แต่ว่าถ้าลอกหนัง
กำพร้าอะไรไปแล้วก็เลิกสวย ลอกเนื้อไปแล้วก็เหลือแต่โครงกระดูกก็ไม่ใช่เรื่อง ถ้าเอาโครงกระดูก
ออกก็เหลือตับไตไข้ปอด อุจจาระ ปัสสาวะ นี่ไม่เป็นเรื่องเป็นราวใหญ่ ก็ต้องมองดูว่าร่างกายของคน
ร่างกายของสัตว์ และร่างกายของเรานี้มันสกปรก

ถ้าเห็นว่าสกปรก ไม่สะอาด ไม่น่ารัก ไม่น่าปรารถนา อันนี้เป็นสมถภาวนา แต่ถ้าเห็นว่ามัน
สกปรกด้วย ไม่สะอาดด้วย และมันก็ไม่มีการทรงตัว มีการเกิดขึ้นในเบื้องต้น และมีการแปรปรวน จาก
เด็กไปเป็นหนุ่มเป็นสาว จากความเป็นหนุ่มเป็นสาวกลายเป็นคนแก่ จากความเป็นคนแก่เป็นคนตาย หา
ความเที่ยงแท้แน่นอนไม่ได้ เราก็ไม่พอใจในมัน อันนี้เป็นวิปัสสนาญาณ คือทำในคราวเดียว ให้ได้ทั้ง
สมณะและวิปัสสนา เห็นว่ามันสกปรกมันน่าเกลียด มันมีอาการทรุดตัวลงไปเรื่อยๆ แต่เห็นว่าสกปรก
และน่าเกลียดเป็นสมณะ เห็นว่ามันไม่เที่ยง มันมีอาการเคลื่อนไป อาการเคลื่อนไป ตัวเราไปยึดถือจะ
ไม่ให้มันเคลื่อน ใจมันก็เป็นทุกข์ แต่ในที่สุดมันก็เป็น **อนัตตา** ตายหมดก็สลายตัวหมด มันก็ไม่ดี
ร่างกายประเภทนี้ไม่ควรจะมีสำหรับเรา และเราก็ไม่ต้องการร่างกายของบุคคลใดเข้ามาปกครอง เพราะ
ว่าร่างกายเรานั้นก็ไม่ดีร่างกายชาวบ้านเขาก็ไม่ดี ในเมื่อมันไม่ดีแล้ว ทำไมเราจึงอยากได้ร่างกายเขา
อยากทรงร่างกายเรา เราอยากได้มา อยากทรงอยู่ มันก็ไม่ทรงอยู่ตามความต้องการของเรา ในที่สุดมันก็
พัง อันนี้เป็นการ **ตัดรากะจริต** พร้อมด้วยวิปัสสนาญาณ คืออุปาทาน ตัดมันพร้อมไปเลย หนึ่งนะ ขอ
พูดย่อๆ

แล้วก็สอง ตัว การแก้กรรมของโทสะ พระพุทธเจ้าให้ ใช้กรรมฐาน 8 อย่าง ให้เลือกเอาตามชอบใจ 4 อย่าง เบื้องต้นก็ได้แก่ พรหมวิหาร 4 คือ เมตตา ความรัก กรุณา ความสงสาร มุทิตา มีจิตอ่อนโยน ไม่อิจฉาริษยาใครเห็นบุคคลอื่นได้ดีพลอยยินดีด้วย อุเบกขา ถ้ามันมีสิ่งที่ไม่ชอบใจเกิดขึ้นมาให้วางเฉยเข้าไว้ ยังไม่กระตือรือร้น ไอ้ โทสะ นี่มันคิดประหัตประหารชาวบ้านเขาคิดทำร้ายเขา คิดเช่นฆ่า กลั่นแกล้งเขาให้มีความทุกข์ เราต้องใช้กรรม เมตตา เป็นเครื่องแก้ ต้นขึ้นมาเขาก็คิดอยู่เสมอว่าเราจะไม่เป็นศัตรูกับใคร เราจะเป็นมิตรกับคนและสัตว์ทั่วโลก คิดไว้อย่างนี้

และก็ประการที่สอง เราจะสงสารเมื่อเห็นใครเขามีทุกข์ เราต้องการจะเกื้อกูลเขาให้มีความสุขจะเป็นคนและสัตว์ก็ตาม ต้องการจะช่วย ถ้ามันยังช่วยไม่ได้ แต่ใจก็ยังคิดจะช่วย แทนที่จะซ้ำเติม

และประการที่สาม เห็นใครได้ดี เอาความดีเขานั้นมาใคร่ครวญ พลอยยินดีส่งเสริมในความดีเขา และคิดว่าเขาทำอย่างไรจึงมีความสุข เรานำเอาปฏิบัติมานั้นมาปฏิบัติบ้าง เราก็มีความสุข

ขั้น อุเบกขา เห็นว่าเขาเพียงพลาเราไม่สามารถจะช่วยเหลือได้ เราก็ไม่ซ้ำเติม อันนี้เป็นบทที่หนึ่ง ที่เป็นการแก้ โทสะ ถ้า พรหมวิหาร 4 นี่มันต้องคิดเขาเรียกเป็นอารมณ์คิด ไม่ใช่อารมณ์ท่อง ถ้ามันคิด เราไม่ชอบคิด ชอบอารมณ์ทรงตัว คือใช้สมาธิเข้าตัดอารมณ์ของ โทสะ ก็มีอยู่ สำหรับ พรหมวิหาร 4 นี้จะไปนั่งเป็นสมาธิเฉยๆ หลับตาปี เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา อันนี้ไม่ได้ผลนะ นี่จะต้องเป็นอารมณ์ใคร่ครวญพิจารณา คอยตัดสติใจไว้เสมอ ถ้าใครเขาทำให้โกรธก็อดใจ ใหม่ๆ มันอดไม่ไหวก็ได้ตอบ ต่อไปถ้ามีความรู้สึกตัวว่า เอ๊ะ นั่นผิดไปแล้วนี่ไม่สมควร ก็ยับยั้งใหม่

แต่ถ้าว่าอารมณ์คิดอย่างนี้มันเป็นที่ถูกใจเรา เราชอบอารมณ์นี้ อารมณ์นี้สำหรับตัดโทสะก็มีอยู่ นั่นก็คือกสิณ 4 ได้แก่ โลหิตกสิณ กสิณสีแดง ปิตตกสิณ กสิณสีเหลือง นีลกสิณ กสิณสีเขียว โอทาทกสิณ กสิณสีขาวให้นำเอากสิณอย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 อย่างนี้ อย่าไปเอาอย่างอื่นมานะ ต้องเฉพาะกิจเอา กสิณ 4 อย่างใดอย่างหนึ่งใน 4 อย่างนี้ แต่วิธีที่ปฏิบัติให้ละเอียดถ้าประสงค์จะรู้ดูใน **คู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน**

วันนี้แค่แนะนำเท่านั้น คือว่าเอา กสิณ อย่างใดอย่างหนึ่งมาเจริญให้เป็นสมาธิจิต ถ้าจิตเข้าถึงฌานสมาบัติ ก็ตั้งแต่อุปจารสมาธิเป็นต้นไป อารมณ์แห่งความโกรธมันจะลดตัวลง ถ้าสมาธิสูงมากก็ลดมาก ถ้าถึงฌานสมบัติและถึงฌาน 4 มันจะมีความรู้สึกที่เราไม่รู้จักโกรธ แต่ก็เราต้องระวัง กำล้างของฌานไม่ได้ทำลาย ความโกรธ เป็นการยับยั้ง ก็อดความโกรธเข้าไว้ ถ้าเราใช้อารมณ์สมาธิตัดความโกรธ ระงับมันได้แล้ว ก็ใช้อารมณ์วิปัสสนาญาณช่วย อย่างพระลูกชายนายช่างทอง ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านให้พิจารณาว่า ไอ้โลกนี้ทั้งโลกมันมีอะไรเที่ยงบ้าง ความเก่าความแก่ของบ้านเรือนโรง บ้านเรือนโรงคิกรามต่างๆ เขาสร้างใหม่ก็แข็งแรง มีความสวยสดงดงาม ไม่ช้าไม่นานมันก็สึกหรือเสื่อมทรามลงมา แล้วในที่สุดมันก็ผุพัง คนและสัตว์เกิดขึ้นมาที่แรกตัวเล็ก ต่อมาก็ตัวโตต่อไปก็ทรุดโทรม ในที่สุดก็ตาย

รวมความว่าวัตถุกี่ดี สิ่งที่มีชีวิตก็ดี ในโลกนี้มันไม่มีอะไรจะเที่ยงไม่มีการทรงตัว ไอ้การที่ไม่ทรงตัว ไอ้การที่ไม่ทรงตัว ถ้าเราไปยึดถือว่ามันเป็นเรา เป็นของเรา มันก็เป็น กิเลสคืออุปาทาน เพราะการยึดถือแล้วมันไม่พึ่งเรา เราก็เป็นทุกข์ ในที่สุดเราจะยึดมันหรือยึดมันก็ตาม มันก็พังไปตามสภาพ เราก็ตัดสินใจ ขึ้นชื่อว่าภาวะในโลก จะเป็นวัตถุกี่ดี จะเป็นสิ่งที่มีชีวิตก็ดี แม้แต่ร่างกายของเราก็ดี เราไม่พึ่งปรารถนามันต่อไป เพราะมันไม่เที่ยงนี้ เราต้องการของเที่ยง ต้องการของดี แล้วเราก็คิดมาทุกคน เราต้องการมีความสุข ในเมื่อร่างกายของเรา ร่างกายของบุคคลอื่น วัตถุธาตุต่างๆ เป็นปัจจัยของความทุกข์ เราก็ไม่ต้องการมันอีก เห็นว่าทุกข์ไม่พอ ในที่สุดมันก็พัง เราไม่ต้องการสิ่งพัง คนเกิดมาแล้วไม่มีใครต้องการจะตายแต่ร่างกายมันก็จะตาย ทรัพย์สมบัติที่มีไว้มันก็ต้องสลายตัวไปในที่สุด แต่เราไม่ต้องการให้มันสลายตัว

ฉะนั้นไอ้สภาวะที่มันไม่คงตัวแบบนี้เป็น อนิจจัง หากความเที่ยงไม่ได้ ทุกข์ เป็นปัจจัยของความทุกข์ อนัตตา มันพังไปในที่สุด เราก็เลิก เราไม่ต้องการมันอีก ขึ้นชื่อว่าร่างกายอย่างนี้จะไม่มีสำหรับเราต่อไป จุดที่เราต้องการจริงๆ นั่นก็คือพระนิพพาน เป็นอันว่าทุกจุดถ้าทำแล้วจะต้องเอาจิตเข้าไปจับเป็นวิปัสสนาญาณ แล้วเราใช้จิตเป็นสมาธิ และ พรหมวิหาร 4 อันนี้เป็นสมณะถ้าเราพิจารณาแบบนี้ มันไม่เที่ยงเป็นทุกข์ เป็นอนัตตา เป็นวิปัสสนาญาณ การไม่เกาะร่างกายเราโดยเฉพาะ และเป็นเหตุเป็นปัจจัยให้ไม่เกาะร่างกายบุคคลอื่น แล้วไม่เกาะวัตถุธาตุ อันนี้เป็น สักกายทิฏฐิ นี้ในวิปัสสนาญาณ ตัวตัดกิเลสจริง ถ้าตัดได้จริงก็เป็นอรหันต์จริง

ต่อมาก็สำหรับ โมหะจริต กับ วิตกจริต ท่านใช้คู่กัน ใช้ โมหะจริต นี้ท่านบอกว่า มันหลงในวัตถุ หลงในบุคคล หลงในสัตว์ คิดว่านั่นก็เป็นของกู นี่ก็เป็นของกู เก็บหอมรอมริบ จี๋เหนียว ตระหนี่ จี๋เหนียว ไม่รู้สึกจับจ่ายใช้สอยกลัวจะเสียจะหาย ไม่ได้คิดว่าไอ้สิ่งทั้งหลายเหล่านี้เขามีไว้ สมบัติที่มีไว้ทุกคนตายแล้วไม่มีใครแบกกลับไปได้ แม้แต่ร่างกายของเราที่รักที่สุด ก็ไม่มีใครทรงตัวอยู่ได้ ในที่สุดตาย เขาไปฝังเสียบ้าง เขาทิ้งน้ำบ้าง ปล่อยให้นกให้กากินบ้าง เขาไปเผาบ้าง รักหวงแหนเท่าไรก็ไม่สามารถจะทรงตัวอยู่ได้ ถ้าอาการอย่างนี้เกิดขึ้นอาการของ โมหะจริต ก็ดี วิตกจริต ก็ดี มันมีจิตฟุ้งซ่าน มีอารมณ์ไม่ทรงตัว

ฉะนั้นพระพุทธเจ้าจึงบอกว่า ถ้าจิตของเราตกอยู่ใน โมหะจริต กับ วิตกจริต คือมันฟุ้งซ่านไม่ทรงตัว ตัดสินใจได้ไม่แน่นอน สมเด็จพระชินวรทรงแนะนำให้ใช้ อานาปานุสสติกรรมฐาน อย่างเดียวเวลาที่ใจมันฟุ้งซ่าน ไม่ต้องไปภาวนามัน ถ้าขึ้นภาวนามันเตลิดเปิดเปิงใหญ่ ให้จับเอา อานาปานุสสติ คือกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออกอย่างเดียว ให้จิตทรงตัว ถ้ากำหนดรู้ลมหายใจเข้าออกจิตสบาย พอเริ่มเป็นสมาธิ จิตสบายก็คลายอารมณ์จากภวานานิดหนึ่ง อย่างที่สมาธิเสียเลย ให้มันตั้งอยู่ในขั้น อุปจารสมาธิ เข้าพิจารณาว่า ไอ้ร่างกายที่เราทรงตัวอยู่เวลานี้มันแน่นอนหรือเปล่า ลมหายใจที่เราสูดเข้าสูดออกนี้มันก็เป็น อนัตตา เหมือนกัน มันมีความไม่เที่ยง คือลมหายใจที่ดึงเข้ามาภายในเราดึงเข้าไว้ข้างใน ให้มันเลี้ยงตัว ที่มันไม่เที่ยงเพราะอะไร มันไปแล้วมันก็ออกมาซะอีก หายใจเข้าเราก็ต้องปล่อยออก นี้

มันไม่เที่ยง ถ้ามันเที่ยงจริงๆ มันเข้าแล้วก็ต้องไม่ออก มันจะได้เลี้ยงร่างกายของเรา ไม่เมื่อสภาวะของลมที่มันไม่เที่ยงแล้วมันเป็นอย่างไร

ร่างกายของเรานี้มันจะอยู่ได้เพราะการปรนเปรอจากลม จากอาหารสำหรับลมหายใจที่เรียกว่า ผัสสาหาร อาหารนี้มีหลายอย่างเช่น กวพิงภารอาหาร อาหารคือของกิน ที่เรียกว่าคำข้าว ผัสสาหาร ได้แก่ลมหายใจเข้าออก อาหาร 2 อย่างนี้มีความ สำคัญกับร่างกาย ท่านจัดเป็น 4 แต่ไม่จำเป็นต้องพูดที่นี้ อาหาร 2 อย่างนี้มีความสำคัญกับร่างกาย เพราะอาจเสียอย่างใดอย่างหนึ่ง ชีวิตมันก็ทรงไม่ได้ ถึงแม้ว่าเราจะมีอาหารทั้ง 2 อย่าง คืออาหารสำหรับการกิน ที่เรียกว่าคำข้าวขนมขนิมก็เหมือนกัน หรือว่าลมหายใจเข้าออกมีอยู่เสมอ แต่ร่างกายนี้มันก็ไม่ทรงตัว มันเสื่อม มันโทรม มันแก่ลงไปทุกวัน บำรุงบำเรออย่างไรก็ตามที่ มันก็ป่วยไข้ไม่สบาย มันเป็นทุกข์ ในที่สุดมันก็ตาย แล้วเราจะนั่งหลงร่างกายอย่างนี้ต่อไปอีกกี่ เกิดก็ชาติก็มีสภาพแบบนี้ ไม่มีอะไรจะดีขึ้น

ฉะนั้นเราก็ตัดสินใจ ตามที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแนะนำไว้ใน มหาสติปัฏฐานสูตร ว่าเราทั้งหลายจงอย่าสนใจกายภายใน คือกายของเราเอง แล้วก็จงอย่าสนใจกายภายนอก คือกายของบุคคลอื่น แล้วก็จงอย่าสนใจในวัตถุใดๆ ทั้งหมด ถ้าใจเราไม่สนใจในกายเอง ไม่เมากาย ไม่เมากายเรา ไม่เมากายคนอื่น ไม่เมาวัตถุ มันก็เป็นพระอรหันต์ ความจริงการเป็นพระอรหันต์นี้มันไม่ยากถ้าเราต้องการ

ที่นี้ต่อมาที่เรียกว่าการกำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก เป็นสมถภาวนาการพิจารณาร่างกายตามที่กล่าวมาเป็นวิปัสสนาภาวนา คำทำจุดใดจุดหนึ่งก็ตามเอาเป็นวิปัสสนาญาณให้หมด ไม่จำเป็นว่าทำสมถะที่นี้ เป็นวิปัสสนาญาณที่โน่นมันไม่จำเป็น สมถะทุกกองเป็นวิปัสสนาญาณได้ทันที

หรือต่อมาถ้าจิตมันตกอยู่ในลักษณะของ **ศรัทธาจิต** มีความเชื่อ อารมณ์ของความเชื่อเกิดขึ้น ใครพูดอะไรก็อยากจะเชื่อ แต่ความจริงพวก **ศรัทธาจิต** นี้ถ้าว่ากันไปจริงๆ แล้วก็เป็นคนได้เปรียบคน ถ้ามีความเชื่อประกอบไปด้วยปัญญาความเชื่อมันมี 2 อย่าง เชื่อนุ่มใจเชื่อเฉยๆ พระพุทธเจ้าทรงเรียกว่า **อหิมกขศรัทธา** นุ่มใจเชื่อโดยไร้การพิจารณา เชื่อแบบนี้ไม่ดี พังง่าย แต่ต้องใช้ความเชื่อที่ **สัมปยุตไปด้วยปัญญา** ก่อนจะเชื่อหรือเชื่อแล้ว พอรับฟังแล้วก็ควรจะเชื่อแต่จะใช้ปัญญาใคร่ครวญก่อน ว่าควรหรือไม่ควร ตอนนี่เมื่อจิตตกในลักษณะของศรัทธาจิต อารมณ์ชอบเชื่อ พระพุทธเจ้าก็ทรงแนะนำให้ใช้กรรมฐาน 6 อย่างกรรมฐาน 6 อย่างคือ

1. พุทธานุสสติ
2. ธัมมานุสสติ
3. สังฆานุสสติ
4. สีลानุสสติ
5. จาคานุสสติ
6. เทวดานุสสติ

ให้ใช้ **อนุสสติ 6** อย่างนี้อย่างใดอย่างหนึ่งเข้ามาใคร่ครวญ **พุทธานุสสติ** นึกถึงความดีของ พระพุทธเจ้า **ขัมมานุสสติ** นึกถึงความดีของพระธรรม **สังฆานุสสติ** นึกถึงความดีของพระอริยสงฆ์ **สีลา อนุสสติ** นึกถึงความดีของศีล **จาคานุสสติ** นึกถึงความดีของทานการบริจาค **เทวดานุสสติ** นึกถึงคุณธรรม ที่ทำบุคคลให้เป็นเทวดา ได้แก่ **หิริ** และ **โอตตปปะ** ใคร่ครวญเทวดาว่า ท่านมีความสุข การที่จะเป็น เทวดาได้ เพราะหนึ่งมี **หิริ** อยความชั่ว **โอตตปปะ** เกรงกลัวของความชั่ว ให้ใคร่ครวญอยู่ในเขตนี้ จิต จะเฟื่องฟู จิตจะมีความสุข ถ้าจิตมีความสุขแล้ว

ถ้าเรานึกถึงพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ที่ดี เมื่อจิตมีความสุข มีอารมณ์สบายก็คิดว่าองค์สมเด็จพระ จอมไตร เมื่อเป็นมนุษย์ท่านก็เป็น **อจรรย์มนุษย์** มนุษย์ผู้ประเสริฐ อัจฉริยะที่สุด เป็นผู้ประเสริฐว่า เทวดาและพรหมทั้งหมดและมนุษย์ทั้งหมด แต่ว่าร่างกายขององค์สมเด็จพระบรมสுகต แม้จะเป็น พระพุทธเจ้าก็แก่ เป็นร่างกายของพระองค์ก็ป่วยเป็น ที่พระพุทธเจ้าต้องฉันอาหารก็หิวเป็น ถ้าหาก พระพุทธเจ้าไม่ป่วย ก็ไม่ต้องมี **หมอชีวกโกมารภัจจ์** เป็นคนรักษาพระพุทธเจ้าป่วยเสมอ แล้วต่อมา พระพุทธเจ้าก็แก่เป็น ในที่สุดพระพุทธเจ้าต้องนิพพาน ถ้าชาวบ้านนะเขาเรียกว่าตาย

เราก็มานั่งมองดูว่าขั้น 5 ขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาเป็นผู้ประเสริฐกว่าเทวดา กว่ามนุษย์และพรหมทั้งหมด แต่ว่าร่างกายขององค์สมเด็จพระบรมสुकตก็ต้องสลายตัวไปในที่สุด มี โรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน มันก็เป็นทุกข์มีความแก่เข้าไปถึงตัว ก็เป็นทุกข์และมีความตายเข้ามาถึงก็ต้อง พ้นจากขั้น 5 คือร่างกายไป และก็โ้ร่างกายจัญไรของเรานี้มันจะมีประ โยชน์อะไรที่เราจะมานั่งมัวเมา ว่าร่างกายนี้มันเป็นของเรา เป็นของเรา เรามีในร่างกาย ร่างกายมีในเรา

ร่างกายของเราเป็นร่างกายที่เลวกว่าของพระพุทธเจ้า เพราะอะไรเพราะพระพุทธเจ้าเป็นลูก กษัตริย์ แล้วต่อมาเมื่อบวชก็เป็นพระพุทธเจ้า เราไม่ใช่ลูกกษัตริย์ และเวลาบวชแล้วเราก็ไม่ได้เป็น พระพุทธเจ้า ในเมื่อพระพุทธเจ้าร่างกายดีกว่าเรายังฟัง ของเราทำไมจะไม่ฟัง แต่พระพุทธเจ้าก็ทรงสอน ว่าจงอย่าคิดในร่างกาย ร่างกายของพระองค์แม้จะดีเพียงใดก็ตาม พระองค์ก็ไม่คิดในร่างกาย จิตใจมุ่ง อย่างเดียวคือ **นิพพาน** คือไม่คิดในร่างกายของตัวเอง ไม่คิดร่างกายบุคคลอื่น และก็ไม่คิดวัตถุธาตุ ทั้งหมด นี่จะเห็นว่าพระองค์ไม่มีความอาศัยในร่างกายของพระองค์ แทนที่จะทะนุถนอมอยู่ใน พระราชวัง ในฐานะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน พระองค์ก็เปล่า และพระองค์ก็มีภรรยาสาว คือ **พระนางพิมพา** มีลูกใหม่ๆ ในวันนั้นได้แก่ **พระราहुล** แทนที่พระองค์จะติดอยู่ในร่างกายของ **พระนางพิมพา** ก็ดี คิดใน ร่างกาย **พระราहुล** ก็ดี ไม่มีในพระองค์ พระองค์ไม่คิดในร่างกายของพระองค์เองด้วย ไม่คิดในร่างกาย ของภรรยาและบุตรด้วย และก็ไม่คิดในทรัพย์สิน เกียรติยศของความเป็นกษัตริย์ด้วย รวมความพระองค์ ไม่คิดทั้ง 3 ประการ จึงเป็นพระอรหันตองค์แรกในโลกได้ เราก็ควรปฏิบัติตามนั้น

กำลังใจของเราคิดว่า เราจะไม่คิดในอะไรทั้งหมด ในร่างกายของเราก็ดี ร่างกายของบุคคลอื่นก็ ดี วัตถุธาตุก็ดี ถ้ามันหลงร่างกาย เราก็นึกถึง **อสุภกรรมฐาน** กับ **กายคตานุสสติ** ตัวแรก เท่านั้นเราก็เป็น อรหันต์

ต่อมาสำหรับ **พุทธจริต** ถ้าอารมณ์ฉลาดมันเกิดขึ้น อารมณ์นี้มีความสำคัญที่ว่ามีความสำคัญ ใ้อฉลาดตัวนี้ถ้าฉลาดคิดละก็โน้นแหละ แบบ **พระเทวทัต** ถ้าฉลาดถูกก็ไปง่าย ถ้าอารมณ์มันปลอดภัย ไปรุ่งเกิดขึ้นในใจ ใจสบาย มีความฉลาดมีเหตุมีผลดี ใครพูดอะไรก็เข้าใจง่าย มันมีสำหรับบุคคลทุกคน ในบางเวลา ถ้าอารมณ์อย่างนี้เกิดขึ้นพระพุทธเจ้าให้ใช้กรรมฐาน 4 อย่างคือ

1. **มรณานุสติกรรมฐาน**
2. **จตุธาตุววัตถาน 4**
3. **อาหารปฏิกูลสังขยา**
4. **อุปสมานุสติกรรมฐาน**

คือว่าใน 4 อย่างนี้ จะใช้อย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ตามใจชอบใจ **มรณานุสติ** นึกถึงร่างกายของเราว่ามันจะต้องตายแน่ มันไม่สามารถจะทรงตัวอยู่ได้ อย่างไรก็ตาม มันก็ต้องตาย แต่ว่าจะตายเวลาเท่าไร อายุเท่าไร อาการแบบไหน นั่นเราไม่ทราบแต่มันจากร่างกายนี้ตายแน่ เมื่อเห็นว่าร่างกายเราจะตายนี้ เป็นสมถภาวนาน่าจะขอพูดต่อไป เห็นว่าร่างกายนี้มันจะตาย ก็ไม่คิดในร่างกายเสียเลย ไม่ต้องการมีร่างกายต่อไป เท่านั้นที่พอ

และที่ประการที่สอง ถ้าจะพิจารณาใน **จตุธาตุววัตถาน 4** เห็นว่าร่างกายนี้เป็นแค่ **ธาตุ 4** ตามที่กล่าวมาแล้ว เป็นต้น ร่างกายคือเนื้อก็ดี หนังก็ดี กระดูกก็ดี จัดเป็นธาตุดิน น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง น้ำลาย ปัสสาวะ อย่างนี้เป็นต้น จัดเป็นธาตุน้ำ ลมพัดในร่างกาย ลมหายใจเข้าออกจัดเป็นธาตุลม ความอบอุ่นในร่างกายจัดเป็นธาตุไฟ ใ้อเจ้าสี่ธาตุนี้ถ้ามันยังสามัคคีอยู่เพียงใด ร่างกายก็ปกติถ้าอย่างใดอย่างหนึ่งมันพร่องลงไป ร่างกายก็ป่วยไข้ไม่สบาย มีการทรุดโทรมรวมความว่าธาตุ 4 นี้ไม่มีการทรงตัว มันเสื่อมไปทุกวัน ในที่สุดมันก็ตาย ขอพูดง่ายๆ เวลามันใกล้เต็มที รวมความว่าเราก็ไม่เมาในร่างกาย คือแบ่งเป็นธาตุ 4 เสียให้มันขาด และในที่สุดมันก็ต้องตาย มันก็ต้องพัง เราก็ไม่พอใจในมัน

และต่อไปสำหรับ **อาหารปฏิกูลสังขยา** นี้พระมีความจำเป็นอย่างยิ่งข้อนี้ถ้าไม่รู้ละก็ ลงนรก บอกไม่ถูก พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถ้าไม่พิจารณาฉันอาหารไม่พิจารณาเป็น **อาหารปฏิกูลสังขยา** ก่อน ลงนรกแน่นอน ของเขาประเคนด้วยดีก็ลงนรก ก่อนจะฉันเข้าไปต้องพิจารณาว่า อาหารทุกส่วนนี้มันเกิดขึ้นมาจากความสกปรก บรรดาปุ๋ย บรรดาพืชต่างๆ มีข้าวก็ดี ผักก็ดี ใ้อปุ๋ยที่มันเกิดขึ้นทำให้มันเกิดขึ้นนี้ มันสกปรก และมันก็มีฝุ่นละออง สัตว์ทุกประเภทมีการสกปรกเรากินเข้าไปแล้ว กินของสกปรกเข้าไป ร่างกายเราก็สกปรก คนอื่นเขากินเขาก็สกปรก ในเมื่อร่างกายเราสกปรก ทำไมเราถึงต้องการร่างกายต่อไปอีก ในเมื่อร่างกายมันสกปรก และมันก็มีการไม่เที่ยง เป็นทุกข์ เป็นอนัตตา

ผมขอรวบ เพราะเวลาเหลือสองนาที่ และต่อไปจิตที่จับตัวสุดท้ายก็คือ **อุปสมานุสติกรรมฐาน** เห็นว่าร่างกายมันจะต้องเกิด มันมีแก่ แล้วมันก็มีตายสอง ร่างกายมี **ธาตุ 4** ไม่มีการทรงตัว มันพัง และที่สาม **อาหารปฏิกูลสังขยา** เรากินของสกปรกเข้าไป ร่างกายก็สกปรก แล้วมันก็แก่ มันก็พัง เราต้องการหลบจากการความเกิดที่มาพบกับความทุกข์ พบกับความแก่ พบกับความพัง นั่นก็คือพระ

นิพพาน **อุปสมานุสสติ** นี้ องค์สมเด็จพระพิชิตมารทรงแนะนำให้ตั้งจิตไว้เพื่อพระนิพพานอย่างเดียวนั้น คิดว่าเราทำความดีทุกอย่างในชาตินี้ เราทำเพื่อพระนิพพาน เราไม่ต้องการผลตอบแทนในชาติปัจจุบัน ใครจะชม ใครจะนินทาที่ช่างหัวมัน เราต้องการพระนิพพานอย่างเดียวนั้นเท่านั้น ตามที่องค์สมเด็จพระชินศรีทรงแนะนำ นักปฏิบัติพระกรรมฐานทุกคน ควรจะต้องมีความเข้าใจใน **จริต 6** ที่กล่าวมานี้ย่อเต็มทีนะ ต้องการรู้ละเอียดก็ไปดูใน **คู่มือปฏิบัติพระกรรมฐาน** หรือว่าถ้าไม่มั่นใจก็ไปดูใน **วิสุทธิมรรค** เลยก็ได้

เอาละ ต่อไปขอบรรดาทุกท่านทั้งหลายให้ตรง ดำรงจิตให้มั่น กำหนดรู้ลมหายใจเข้าออก ใช้ คำภาวนา และพิจารณาตามอริยาศัษ จนกว่าจะได้รับสัญญาฌบอกหมดเวลา

ปกิณกะคำสอน 15

เรื่อง เบ็ดเตล็ด 1

ตอนนี้ก็มาคุยกันเรื่องราวเบ็ดเตล็ด คือว่าถ้ายังไม่กางหนังสือมันก็จะสะดวกถ้าเวลาไหนกางหนังสือ มันก็ถือหลักขลุ่ยหลักเหมือนที่แล้วว่า ทั้งสองหน้าปะปะไปตามเรื่อง เมื่อคืนวันที่ 26 กันยายน 2526 เวลาประมาณ 3 ทุ่มใกล้จะ 4 ทุ่ม ก็ลองเปิดวิทยุฟังคิดว่าจะมีบทความหรือคำสอนของพระ ที่มีประโยชน์บ้างความจริงผมก็ยังฟังคำสอนอยู่นะครับ อย่าไปนึกว่าผมนี่คิดว่าตัวผมดี ผมยังไม่เคยคิดเลยว่า ตัวผมดี ก็เป็นการบังเอิญจริงๆ ที่ไปได้ยินเสียงพระท่านหนึ่ง ที่รู้ว่าเป็นพระเพราะท่านบอกว่าวัดของท่านจะมีการทอดกฐินในเดือนพฤศจิกายน ในตอนต้นฟังของท่านเรื่อยๆ ไป ท่านกล่าวโจมตีเรื่องเทวดา จะเป็นศาสนาไหนบ้างก็ตามท่านกล่าวโจมตีเรื่องเทวดา กล่าวไป ๆ ท่านบอกว่าพุทธศาสนา กล่าวถึงเรื่องเปรต ก็เป็นเรื่องแปลก มาตอนหนึ่งท่านก็บอกว่า มีตอนหนึ่งที่บอกว่า สัตตา เทว มนุสสถาน ใน อิติ ปิโส แสดงว่าพระพุทธเจ้าเป็นครูเทวดาและมนุษย์ มาปรารภกับบรรดาพวกท่านทั้งหลาย วันนี้ก็ยังเป็นวันที่ 27 กันยายน 2526 การบันทึกงวดนี้ก็หมดกันวันนี้ พอบันทึกไปๆ ก็มีความรู้สึกว่าร่างกายมันแย่งลงทุกที แต่ก็ตามมันยังไม่ตายก็ทำไปตามเรื่อง ถ้ามีแรงใหม่ก็ทำไป ถ้าไม่มีแรงใหม่ก็หยุด แต่ว่าตอนนี้คงจะหยุดตอนนี้ก่อนเป็นตอนที่หนึ่ง ล้อเข้าไป 12 คาสเซท ถ้าคิดเป็นชั่วโมงก็ 12 ชั่วโมง

ก็มาคุยกันถึงเรื่องว่า พระพุทธศาสนาเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเทวดาตลอดกาลไม่ว่าจะไปเปิดข้อตรงไหนพระพุทธเจ้ามีความสัมพันธ์กับเทวดา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ยมกปิกิหารีย์ ก็จะเจาะเรื่องพระพุทธเจ้าไปเทศน์สอนเทวดา และก็ไปดูใน วิมานวัตถุ พระพุทธเจ้าก็พูดเรื่องเทวดานะมีไหม พระพุทธเจ้าทรงยืนยันในหนังสือนี้ว่ามี แต่พวกเราว่ามีไหม เรื่องนี้ใครจะพิสูจน์ มันก็ไม่ยาก เรื่องการเห็น การรู้เทวดานี้ เวลานี้มันเป็นเรื่องง่ายสำหรับคนดีเสียแล้ว เด็กๆ เล็กๆ ก็รู้กันดี นี่คนที่จะเป็นเทวดาได้ต้องมี ความดีขั้นประเสริฐ 2 ประการ คือ หิริ และ โอตตัปปะ ที่เทวดานะ ไม่ใช่พรหม ถ้า พรหม ต้องมี หิริ และ โอตตัปปะ ด้วย และก็ต้องมี ฌานสมาบัติ ด้วย รวมความว่าเทวดานะมีจริง ที่พระพุทธเจ้าทรงสอน ในเรื่องกรรมฐาน ใน อнуสสติ 10 มีข้อหนึ่งท่านว่าให้เจริญ เทวดาสุสสติ กรรมฐาน

เรื่องเทวดาที่ว่า หิริ โอตตัปปะ พระพุทธเจ้าก็ทรงยืนยันว่าเวลานั้น ท่านทรงเป็นพระราชา และไปตอบพระธรรม กับเทวดา ชั้นจตุมหาราช ในป่าใกล้สระน้ำแห่งหนึ่ง ที่เทวดาถามถึง เทวธรรม ถ้าใครไม่รู้ เทวธรรม ไปเอาน้ำเอาดอกไม้ในนั้น เขาจับลงโทษ น้องชายท่านถูกจับลงโทษ ต่อมาท่าน แก่ เทวธรรม ได้ เทวธรรม ที่ท่านตอบคือธรรมที่ทำให้บุคคลเป็นเทวดา ก็ได้แก่ หิริ ความละเอียดต่อ ความชั่ว โอตตัปปะ เกรงกลัวผลของความชั่ว คือชั่วทางกายชั่วทางวาจา และชั่วใจ ความชั่วทั้งหมดนี้ เวลาที่เขาจะเป็นเทวดาต้องระงับได้ทรงความดี คือมีอารมณ์จิตเป็นเป็นกุศล ตามหนังสือท่านว่าอย่างนี้ ท่านผู้พูด ว่าพระพุทธศาสนาไม่เชื่อถือเรื่องเทวดาหาว่าเทวดาไม่มีชะด้วยไม่รู้ว่าเป็นเสียงของใครทาง

สถานีวิทย์ก็ไม่ได้ประกาศชื่อท่านผู้พูด เป็นอันว่าถ้าเราจะรู้จักเทวดากันจริงๆ ความจริงเวลานี้ก็ดีแล้ว ทั้งเด็กทั้งเล็กผู้หญิงผู้ชายคนแก่คนเฒ่าคนหนุ่มคนสาวเขามีกะล่องตัวเขารู้จักเทวดากันได้ดี

เรื่องก็มีอยู่ว่าถ้าบุคคลใดสามารถทำทิพจักขุญาณให้เกิดขึ้นมาได้ บุคคลนั้นก็สามารรถจะรู้เรื่อง เทวดาได้ดีที่สุด แล้วทำไมท่านผู้พูด รู้สึกว่าท่านอ้างนามธรรมมากมาย ไอ้การพูดอย่างนี้ละ เพื่อนพระ โยคาวจรทั้งหลาย คนพูดอาจจะเป็นที่ยอมรับของบุคคลผู้รับฟังบางพวก และอาจจะไม่เป็นที่ยอมรับ ของบุคคลผู้รับฟังบางพวกและท่านทั้งหลายรับฟังให้ดีช่วยกันคิดให้คิดว่าคนทั้งสองพวกนี้จะมี ความรู้สึกในระหว่างกันเพียงใด ตัวอย่างใน พระธรรมบท พราหมณ์ที่นามว่า อทินนกุพพกพราหมณ์ ไปพบท่าน มัญญูคุณทลิตเทพบุตร ที่ปากหลุมฝังศพในป่าช้า ท่านมัญญูคุณทลิตเทพบุตร เป็นลูกชายของ อทินนกุพพกพราหมณ์ แล้วก็บอกพ่อว่าการปฏิบัติตนของพ่อณะผิดที่ไม่ยอมรับนับถือพุทธศาสนา ว่าตัวท่านเองไปเป็นเทวดา ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้ก็เพราะพระพุทเจ้า ท่านพ่อถามว่าเอ็งไม่เคยใส่ บาตร เอ็งไม่เคยยกมือไหว้ เอ็งไม่เคยฟังเทศน์พระสมณโคดมเลย เอ็งไปเป็นเทวดาได้อย่างไร

ท่านมัญญูคุณทลิตเทพบุตร ท่านก็บอกว่า ก่อนจะตายพ่อแม่ไม่สนใจในผมผมก็นึกถึงขออารมี พระพุทเจ้าคือพระสมณโคดมช่วย ให้ช่วยบรรเทาความทุกข์แต่เนื้อแท้จริงๆ แทนที่จะบรรเทาความ ทุกข์เฉยๆ ผมกลับตาย ตายจากความเป็นคน เป็นเทวดาในสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์เทวโลก ฉะนั้นนับแต่ นี้เป็นต้นไปขอพ่อจงละคลายจากความเป็น มิจฉาทิฎฐิ คือคนเห็นผิด และยอมรับนับถือพระสมณโคดม คือพระพุทเจ้า ให้ท่านทาน ฟังเทศน์ท่าน รักษาศีลจากท่านปฏิบัติความดีของท่าน หลังจากนั้นถ้าพ่อ ตายจากความเป็นคน ก็จะเป็นเทวดา

รวมความว่าพราหมณ์เชื่อ เชื่อในลูก เพราะลูกแสดงตนเป็นเทวดา ที่แรกแสดงรูปเดิม เป็นคน เดิม เมื่อกลับมาบ้าน บอกกับท่านยว่าเตรียมอาหารไว้จะไปนิมนต์พระสมณโคดม พร้อมด้วย พระสงฆ์จะมาฉันอาหารที่บ้าน พราหมณ์คนนี้เป็นคนที่ไม่เคยให้อะไรใครมาก่อน และก็เป็นคนที่ไม่ นับถือพระพุทธศาสนาคนเวลานั้นก็เกิดเป็น 2 ฝ่าย คนที่มีความเคารพในพราหมณ์ ก็คิดว่าวันนี้เราจะดู พราหมณ์คนนี้ไปย่ำพระสมณโคดม เป็นกองเชียร์ คนที่นับถือพระพุทเจ้าก็ไปเหมือนกัน วันนี้เราจะ ดูลีลาพระพุทเจ้าทรมานพราหมณ์คนนี้ ให้เข้าใจในลีลาพระพุทธศาสนา เป็นอันว่าคนทั้งสองฝ่ายนี้ก็ ตั้งแ่งกันคนละพวก ทั้งๆ ที่อยู่ในตำบลเดียวกัน พวกหนึ่งประกาศเป็นพวกของพราหมณ์ พวกหนึ่ง ประกาศเป็นพวกของพระพุทเจ้า แต่ว่าคิดว่าวันนี้ ทั้งสองท่านก็เป็นคนดี พราหมณ์ถึงแม้ว่าเขาจะไม่ นับถือพระพุทธศาสนา ความดีเขาก็มีอยู่มากเหลือเกิน สำหรับพระผู้มีพระภาคเจ้าก็ทรงสั่งสอนสาวกไม่ให้ เบียดเบียนซึ่งกันและกัน เรื่องร้ายมันก็ไม่เกิด

เมื่อพราหมณ์ไปถึงพระพุทเจ้าแล้วก็ถามว่าเมื่อคนที่ไม่เคยยกมือไหว้ท่านไม่เคยใส่บาตร ไม่ เคยฟังเทศน์ ไม่เคยปฏิบัติความดีในสำนักของท่าน เพียงแต่นึกถึงชื่อของท่านอย่างเดียว ไปเกิดเป็น เทวดามีบ้างไหม สมเด็จพระจอม ไตรกัศรัสว่า พราหมณ์เมื่อเช้านี้เธอเห็นมาแล้วใช่ไหม คนที่นึกถึงชื่อ ของเราอย่างเดียวตายจากความเป็นคนเป็นเทวดานับเป็น โทกฏา พระพุทเจ้าทรงยืนยัน และหลังจากนั้นก็ ทรงเรียก มัญญูคุณทลิตเทพบุตร ลูกชายของพราหมณ์ให้มา ให้มาพร้อมทั้งวิมาน ท่านมัญญูคุณทลิต ก็มา

เมื่อมาใกล้แล้วก็ก้าวลงจากวิมาน แสดงชัดว่าเป็นเทวดา มีวิมานทองคำด้วย พระพุทธเจ้าก็ทรงเทศน์โปรดหนึ่งจบ ท่าน**มัญญุณทลิตเทพบุตร** ก็เป็นพระโศคานัน หลายคนที่นั่นก็เป็นพระโศคานันไปด้วย

นี่เป็นอันว่า การพูดฝืนคติของพระพุทธศาสนา ฝืนความเป็นจริง ทำให้คนแตกแยกกันเป็นสองฝ่าย ความสามัคคีของคนในชาติจะไม่มี เรื่องของพระพุทธศาสนานี้บอกมาแล้ว ได้พูดมาแล้ว ได้พูดมาแล้วว่ามันมีคนอยู่ 2 พวกที่กำลังจะทำลายพระพุทธศาสนาให้ย่อยยับและก็จะใช้ทุนมากแสนมาก หาวิถีทางทุกอย่างที่จะทำลายพระพุทธศาสนา เคยไปตามบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องการรู้ที่เขาเรียกว่าฝ่ายสืบถามว่าฝ่ายนั้นเขาเข้าทางพระพุทธศาสนาที่จุด ถามแล้วจริงๆ มัน 4 ปีมาแล้ว และขณะนี้ ตามที่ผมรับรายงานว่าเข้าตามวัดต่างๆ ที่มีความสำคัญจริงๆ 16 จุด เฉพาะข้างนอกนะ ในพระนครไม่เกี่ยว ถามว่าในเขตพระนครมีไหมเขาก็บอกว่ามี เวลานี้มันขยายออกไปตั้งเยอะแยะแล้ว และก็จะพวกเราจะมาทำลายความสามัคคีซึ่งกันและกัน หวังจะให้ชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ บรรลัยลงไปในั้นเพราะว่าการขัดข้องระหว่างเรื่องพระศาสนาจะดีหรือ เรื่องเทวดาๆ นี่ใครๆ เขาก็รู้ว่ามันนานแล้ว แล้วทำไมจะไม่มีในบุคคลไม่กี่คน มีบุคคลไม่กี่คนนี่ก็กล่าวว่าเป็นเทวดาไม่มี และที่ท่านประกาศตนว่าท่านเป็นคนนับถือพระพุทธศาสนานี้มันจะแน่หรือถ้าหากว่าท่านเก่งจริงๆ ท่านก็ลองทำจิตใจของท่านให้เป็นทิพย์เสียหน่อยซิเวลานี้เด็กๆ เล็กๆ ก็ทำกันได้มากแล้ว และที่ท่านห้ามฟ้ากาสาฬภัสตร์ด้วย ช่วยกันจรรโลงพระพุทธศาสนาไว้ นี่คนที่เขาจะมากลืนพระพุทธศาสนา ความจริงเขาไม่ได้มากกลืน พวกเรานี้แหละเดินเข้าไปหาปากเขา

ความดีในพระพุทธศาสนามีคือ หนึ่ง **สุกขวิปัสสโก** สอง **เทววิโซ** สาม **กพภิญโญ** สี่ **ปฏิสัมภิปปัตโต** ช่วยกันศึกษาให้ครบถ้วนไม่ได้หรือ ทำไมมาช่วยกันหักล้างพระพุทธศาสนาอันแบบนี้ ความจริงถ้าทำลายพระพุทธศาสนาได้ตามคำจ้าง รางวัลที่ให้มันจะสมใจเขา และพวกเราทั้งหมดทั้งประเทศจะเป็นอย่างไร คุณตัวอย่างเขมรกับลาวมีสภาพเป็นอย่างไร ในที่สุดเมื่อเขาเข้ามาได้แล้วคำจ้างรางวัลเขาจะให้ครบหรือสิ่งที่เขาจะให้รางวัล อย่างดีที่สุดก็อย่างนักศึกษาลาว ต้องโดดน้ำข้ามฝั่งโขงมาฝั่งนี้ อยู่ไม่ได้ ชักน้ำเข้าลึกซึกซึกเข้าบ้าน ผลที่สุดตัวเองก็อยู่ไม่ได้ และที่เราประเทศไทยถ้าโดนกันแบบนั้น มันไม่มีทางจะฟังใครได้จะไปฟัง มาเลเซียเขาก็เลิกนึกเดียวเขาก็คงไม่ให้ฟัง จะไปฟังสิงคโปร์ ก็เกาะมันใหญ่โตก็ไม่ต่างกับภูเก็ตนัก คนไทยทั้ง 40 ล้าน 50 ล้านนี่เขาจะรับไหวหรือก็รวมความว่าถ้าเขายึดได้เพราะเราทำลายชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เราก็เลยไม่ต้องมีที่อยู่ และก็มีใครบ้างไหมที่เขาจะรับคนออกัตถุญไม่รู้คุณคน ไม่รู้คุณชาติศาสนา พระมหากษัตริย์เข้าไปไว้ในบ้านเมืองเขา เขาก็ต้องมีความรู้สึกที่บ้านของตัวเองยังทำลายได้ พวกของตัวเองยังเข่นฆ่าได้ เขาจะเลี้ยงไว้ทำไม นี่เป็นตัวอย่างที่เราเห็น

ไอ้เรื่องเทวดาๆ นี่ของไม่ยาก เวลานี้ขอยืนยันว่าชาวบ้านเมืองเขารู้จักเทวดากันมานานแล้ว และเวลานี้คนเห็นเทวดา คนพบเทวดา คนไปหาเทวดาได้ก็มีเยอะ แล้วทำไมท่านที่ประกาศตนเป็นนักพูดในพระพุทธศาสนายังจะกล้าอ้างยืนยัน ว่าพระพุทธศาสนาไม่ยอมรับเรื่องเทวดา มันมีที่ไหน ไม่ท่านที่ไหนพระพุทธเจ้าก็เจอเทวดาทั้งนั้น แล้วก็ท่านยังจะพูดด้วยว่าไม่ได้รับท่านจะไปบรมพระชูดงค์ ที่นครนายก นี่เรื่องมันก็จะไปกันใหญ่ ถ้าไปสอนพระชูดงค์ว่าเทวดาไม่มี พรหมไม่มี นิพพานไม่มี แต่ว่า

กลับยอมรับนับถือว่าปรตมี ก็แสดงว่าคนทั้งโลกที่ตายไปแล้วไปเกิดเป็นเทวดาไม่มี ไปเกิดเป็นปรต อย่างเดียวเป็นอันว่าผิดราวไปหมด ความชั่วรับว่ามี ความดีว่าไม่มี เห็นก็จะเป็นไปไม่ได้ เป็นอันว่าเรื่อง เทวดานี้ขอยืนยันว่ามี

นี่ก็ไปดำเนินเรื่องเจ้าพ่อเจ้าแม่ เรื่องเจ้าพ่อเจ้าแม่ที่คนเขานับถือนี้ก็มีคนจาก จังหวัดนครนายก มาขอเจริญพระกรรมฐาน เขาพูดให้ฟังว่ามีพระไปโงมคืออย่างนี้ เขาถามว่าหลวงพ่อดูเห็นชอบด้วยไหม ก็ เลยบอกว่าฉันไม่เคยโงมตีใครเรื่องนี้ เจ้าพ่อแม่จะมีจริงไม่มีจริงก็เป็นเรื่องของบุคคลผู้นับถือ แต่ของมดี ไม่มีจริงก็คงสลายตัวไปนานแล้ว ถ้าหากว่ามีจริงๆ ก็ทรงอยู่ได้ นี่เขาทรงตัวมาเป็นล้านๆ ปีแล้วนี้ แต่เจ้า พ่อเจ้าแม่ที่ดีหรือไม่ดี ปลอมหรือไม่ปลอมกันอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก มาพูดกันเรื่องคนนับถือผีนับถือเจ้า ครวหรือไม่ควรประการใดถ้าเราพูดกันตามหลักพระพุทธศาสนาจริง สำหรับผมมีความรู้สึก ว่า เขาจะ นับถืออะไรก็ตามขอเขานับถือสักอย่างพอ แสดงว่าเขายังมีศรัทธาในความดีของอย่างนั้นอยู่

อย่างนั้นกับชาวเขาที่เขา นับถือผี ก็มีเพื่อนร่วมสำนักกับผมคนหนึ่ง ช่วงหลังดูเหมือนจะเป็นพัน เอา ท่านเป็นอนุศาสนาจารย์ เวลาที่ไปพบเป็นพันโทคือ มหาทองพิม บวชที่ วัดประยุรศาวาส ด้วยกัน ตอนนั้นปรากฏว่าท่านไปเป็นอนุศาสนาจารย์ไปพบที่ จังหวัดน่าน ท่านอยู่ การมหารมัทที่หนึ่ง ก็คุย กันในระหว่างพบชาวเขาชาวบ้านว่าชาวเขานับถือผี เราเอาศีลธรรมปกตึๆ นี่ไปพูดกับเขา เขาไม่ยอมรับ มาคราวหนึ่งท่านนึกขึ้นมาได้ ท่านมีรูป พระพุทธชินราช บานใหญ่ ท่านมีอยู่ที่แผ่นก็ไม่ทราบ ท่าน ก็ไปพบกันชาวเขา ถามชาวเขา เขาบอกเขานับถือผี ท่านก็ยกรูป พระพุทธชินราช ขึ้นมา ท่านบอกว่านี้ นายผีตีทั้งหมดขึ้นอยู่กับนายผีคนนี้คนเดียว ถ้าทุกคนยอมรับนับถือนายผีคนนี้จะมีความสุข ถ้าต้องการ อะไรถ้าผีอื่นไม่ตามใจท่าน ไม่สงเคราะห์ท่าน และให้บอกนายผี ผีทั้งหมดจะเชื่อ จะเชื่อนายผีและช่วย ท่าน ก็รวมความว่าชาวป่าชาวเขาพวกนั้นเขาก็ยอมรับนับถือ

เอารูป พระพุทธชินราช คือรูปพระพุทธเจ้านั่นเองไปเป็นนายผีของเขาเขาก็กราบเขาก็ไหว้กัน ในเมื่อเขาเป็นอย่างนั้นอยู่แล้ว ความเชื่อไม่เกิด ท่านมหาทองพิม หรือ อนุศาสนาจารย์ทองพิม เวลานั้น เป็น พันโททองพิม ต่อมาทราบว่าพันเอก ท่านก็ค่อยๆ ป้อนความดีทางพุทธศาสนาทีละน้อยๆ เอา แค่ว่า ในที่สุดพวกเขาก็มีความรู้สึกเลื่อมใสพระพุทธศาสนา ทีละน้อยๆ เอาแค่ว่าในที่สุดพวกเขาก็ มีความรู้สึกเลื่อมใสพระพุทธศาสนา ขอรักษาศีล ขอเจริญกรรมฐาน ขอบวชเป็นแถวๆ นี่ความจริงถ้า คนเขายังมีความเชื่อความถือนับถืออยู่ดี

หรือท่านที่มาจากจังหวัด นครนายก ก็เหมือนกัน ท่านบอกว่าท่านขายวัสดุก่อสร้าง มารดาของท่าน ไหว้เยอะ ไหว้พระพรหม เจ้าที่ ไหว้เจ้าองค์นั้น ไหว้เจ้าองค์นี้ ไหว้พระ ไหว้จิปกณะ ไหว้เขียนไหว้ ผู้วิเศษ ไหว้คะ ก็ถามว่าการไหว้ของมารดาของท่านเป็นยังไง เขาบอกได้ผลครับ เขาได้ผลเป็นที่พึง พอใจเขาจึงไหว้ของเขา ถ้าหากว่าเราจะคัดค้านก็เข้าใจว่าเป็นการประกาศตนเป็นศัตรูกันเปล่า ผลของการยอมรับนับถือนับมี ผลแตกต่างกัน อย่างน้อยที่สุดต้องมีผลของเขา

นี่เราก้หันไปดูพระพุทธเจ้าบ้าง ถ้าเป็นนักพระพุทธศาสนาจริงๆ ก็ต้องเดินตามรอย พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทรงเข้าไปที่ไหนไม่เคยตำหนิว่าใครชั่ว อย่างพบ สุขมานพ สุขมานพ นี่ความ

จริงตอนก่อนพ่อจะตาย แนะนำให้ไหว้ทิศต่างๆ แก่ก็เป็นคนซื่อจริงๆ ตอนเช้าขึ้นมาก็ไหว้ทั้ง 8 ทิศเลย ถ้ามีทิศเบื้องบนกับทิศเบื้องล่างก็เห็นจะเป็นทั้ง 10 ทิศ ไหว้ตะ ต่อมาพระพุทธเจ้าทรงไปพบเข้าถามว่า ไหว้อะไร ไหว้ทำไม **สุกมานพ** ก็บอกว่าพ่อจะตายแนะนำไว้ แสดงว่าท่าน **สุกมานพ** ก็บอกว่าก่อนพ่อจะตายแนะนำไว้ แสดงว่าท่าน **สุกมานพ** ท่านเป็นคนมีความกตัญญูรู้คุณ ท่านไหว้ทิศเหนือทิศใต้ ตะวันตก ตะวันออกไหว้ตะ ต่อมาพระพุทธเจ้าตรัสว่า ทิศที่คุณไหว้น่ะดีมาก อย่าลืมนะถ้าใช้คำว่าดี ก็แสดงว่าเป็นพวกเดียวกัน ความชื่นใจมันเกิดความรักเกิด **สุกมานพ** ก็ยิ้มแย้มแจ่มใสชื่นใจว่าทำถูก เขาถือกันว่าพระพุทธเจ้าเก่งมาก เป็นคนที่มีความรู้ สอนคนอื่นให้บรรลุมรรคผลแตกกลับมาชมตนว่าดี เขาก็ชื่นใจ

เมื่อเขาชื่นใจแล้วองค์สมเด็จพระจอมไตรว่าความจริงทิศที่คุณไหว้ นี่เป็นทิศภายนอก ถ้าเธอสามารถไหว้ทิศภายในได้อีกจะดีมาก ตอนนี้มีมีความสำคัญมาก **สุกมานพ** ก็เลยชอบใจบอกว่าถ้านั้นทิศภายในมีอะไรบ้าง ท่านก็บอกทิศภายในได้แก่ บิณฑบาต ครุบาอาจารย์ เป็นต้น เวลาจะไหว้ก็นึกถึงบิณฑบาตครุบาอาจารย์ทั้งหลายเหล่านั้นเป็นต้น **สุกมานพ** ก็ชอบบอกชอบใจ เป็นอันว่าพระพุทธเจ้าไปไหนไม่ประกาศตนเป็นศัตรูกับใครและก็ไม่ขัดคอใคร ความจริงนั้นเขานับถือไหว้ทิศธรรมดาๆ ถ้าเราไปบอกว่าไหว้ทิศน่ะมันไม่ใช่ออย่างนั้นอย่างนี้ก็เป็นศัตรูกัน

อีกนัยหนึ่งที่องค์สมเด็จพระทรงธรรม์ เข้าไปในเขตของ ชฎิล ท่าน ชฎิล 3 พี่น้อง เข้าไปในเขตนั้น ชฎิล นี้เขาบูชาไฟ แต่ความจริงการบูชาไฟของเขาไม่ไร้ผลเขาได้อิทธิญาสมบัติ เพราะการบูชาไฟ การฟุ้งไฟที่เราเรียกว่า **เตโชกสิณ กสิณ** นี้หมายถึงเป็นเครื่อง เอาไฟเป็นเครื่องหมาย ทำจิตให้เป็นสมาธิ ในที่สุดท่าน **ชฎิล** ทั้งหลายเหล่านั้นมีพันคนเศษ ก็ได้อิทธิญาสมบัติ ได้อิทธิญาห้าฌาน โลภีย์ เมื่อองค์สมเด็จพระชินศรีเข้าไปที่นั่น ท่านก็เห็นว่าการบูชาไฟความจริงก็ดี แต่ว่าดีขั้นฌานโลภีย์ยังต้องเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏสงสารองค์สมเด็จพระพิชิตมารก็ทรงชมว่ากรบูชาไฟของท่านเป็นของดี การพูดว่าดีนี่เป็นที่ชอบใจของคน ถิลาขององค์สมเด็จพระทศพลท่านทำแบบนี้ ไม่ให้สะเทือนใจใคร หลังจากที่คุยกันจนเป็นที่ชอบใจแล้ว องค์สมเด็จพระจอมไตรก็ตรัสว่า ไฟที่คุณบูชากันนี้ยังเป็นไฟภายนอกนะ มีไฟอย่างหนึ่งที่เรียกกันว่าไฟภายใน ถ้าพวกท่านทั้งหลาย สามารถบูชาไฟภายในด้วยจะมีประโยชน์มาก คือผลความดีที่ทำนี้ดีมากอยู่แล้ว ถ้าเพิ่มความดีรู้จักไฟภายในได้อีก ก็จะประเสริฐที่สุด

พวกนั้นก็ถามไฟภายในมีอะไรบ้าง ท่านก็ตอบว่า **ราคะ** ไฟคือราคะ **โทสะ** ไฟคือโทสะ **โมหะ** ไฟคือโมหะ ไฟทั้งสามรายการนี้มันอยู่ข้างใน มันตามเรามาตลอด ไฟข้างนอกพวกเรอนั่งอยู่ตรงนี้ กองไฟอยู่ตรงนี้ ถ้าเธอลุกไปจากที่นี้กองไฟมันไม่ตามไปด้วย ถ้าไฟภายในเธอไปอยู่ที่ไหนมันก็ตามไปด้วยอยู่บนยอดเขา อยู่ในน้ำอยู่ในห้วย อยู่ที่ไหนก็ตาม เธออยู่ที่ไหนไฟทั้งสามกองมันก็ตามไป แล้วไฟสามกองเป็นปัจจัยให้เกิดความเร่าร้อน ถ้าดับไฟสามกองนี้ได้แล้วอารมณ์จะมีความสุข

ขอพูดย่อๆ ในที่สุดบรรดา **ชฎิล** ทั้งหลายเหล่านั้นก็ปฏิบัติตามพระพุทธเจ้าในเมื่อปฏิบัติตามไม่ช้าไม่นาน เขาได้อิทธิญาสมบัติแล้ว เขาก็ได้บรรลุผลเป็นอรหันต์ทั้งหมด เป็นพระอรหันต์ทั้งหมดเหมือนกันหมด นี่แหละบรรดาเพื่อนพระโยคาวจรทั้งหลาย พวกเราเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระจอม

ไตรบรมศาสดามาสัมพุทธเจ้าพระพุทธรูปที่ไหนไม่ห้กำลังใจคนไม่ทำลายกำลังใจของคน
สมเด็จพระทศพลไปที่ไหนมีแต่การยิ้มแย้มแจ่มใส ที่ตามพระบาลีใน พุทธาภิลิขิตี กล่าวว่ สุกโต เสด็จ
ไปดีแล้วไปที่ไหนดีหมด สมเด็จพระบรมสุคตไม่ทำใครให้สะเทือนใจ ฉะนั้นพวกท่านทั้งหลายใน
ฐานะที่เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระจอมไตร เราพยายามทำตามท่าน มันไม่ได้มากเอาน้อยก็ยังมี

ก็รวมความว่าสำหรับวันนี้ วันที่ 27 กันยายน 2526 เรื่องปกิณกะเล็กๆ น้อยๆ ก็หมดตอนอีก
ตอนหนึ่ง เวลาเข้าไปเกือบ 30 นาที ก็ต้องขอลาก่อนขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญพูนผล จะมี
แต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์

ปกิณกะคำสอน 16

เรื่อง เบ็ดเตล็ด 2

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับเวลานี้เป็นเวลา 2 นาฬิกา ของวันที่ 27 กันยายน 2526 ถ้านับตามส่วนของทางราชการเขาเรียกวันที่ 28 ความจริงทำไมถึงลุกขึ้นมาพูดเวลา 2 นาฬิกา เมื่อท่านฟังเสียงจะเห็นว่าเสียงแหบมากเกินไปเพราะหมดแรง ฉะนั้นหนังสือฉบับนี้หรือว่าคาสเซท เรื่องนี้ทั้งหมดก็จบกันที่หน้านี้ เพราะเหลือคาสเซทอีกหน้าเดียว พยายามทำให้จบตอนนี้ก็มาพูด ถึงเรื่อง เบ็ดเตล็ด

เรื่องเบ็ดเตล็ดๆ น้อยๆ ตามความสงสัยของบรรดาท่านพุทธบริษัทบางอย่าง ได้แก่การสร้างวัด มีพระบ้างมีฆราวาสบ้างมาถามว่าสร้างไปทำไมใหญ่โตมากและก็เมื่อไหร่จะเลิกสร้าง ก็ขอกราบเรียน บรรดาท่านพระคุณเจ้าทั้งหลายโปรดทราบ และเรียนให้บรรดาญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลายทราบว่า การก่อสร้างนี้เป็นไปตามเจตนาธรรมของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท เมื่อท่านมีความปรารถนาจะสร้าง ก็สร้างตามใจท่าน และก็มีผลประโยชน์ในการสร้างก็คือว่าเจ้าของส่วนใหญ่ ไม่ได้มาอยู่แต่ว่าคนอื่นไว้ อาศัย การอาศัยก็เป็นการเจริญพระกรรมฐานในพระพุทธศาสนา จัดว่าเป็นกุศลในพระพุทธศาสนา คือ พระพุทธศาสนามีการทำบุญ 3 อย่างหนึ่ง ทาน สอง ศีล สาม ภาวนา ทาน กำจัดโลกะความโลภ ศีล กำจัดโทสะความโกรธ ภาวนา กำจัดโมหะความหลง ในเมื่อบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทท่านมีเจตนาดี มีอารมณ์เป็นมหากุศล และมอบหมายปัจจัยเงินของท่านไว้ ถ้าไม่สร้างก็เป็นการผิดสัญญา ผิดสัญญา กับ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทพอทำเนา แต่ว่าถ้าผิดสัญญากับสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้จะแย่น้อย เพราะว่าพระพุทธเจ้าท่านให้สัญญาไว้ว่า พระจะเลวได้ถึงที่สุดก็แค่ 99 สตางค์ ถ้าเลย 99 สตางค์ตั้งแต่ 1 บาท ขึ้นไปไม่เลว ตายเฉย คือเป็นอาบัติปราราชิก

แล้วก็ประการที่สอง สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่าการบำเพ็ญทานทั้งหมด วิหารทาน เป็นทานที่มีสำคัญมาก จึงตรัสว่าการบำเพ็ญกุศลขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า 100 ครั้ง มีผลไม่เท่ากับถวายสังฆทาน 1 ครั้ง ถวายสังฆทาน 100 ครั้ง มีผลไม่เท่ากับถวายวิหารทาน 1 ครั้ง ด้านอามิสทานกันแล้ว ก็ถือว่าการสร้างวิหารทานเป็นการได้กุศลสูงสุดในพระพุทธศาสนา และที่วิหารทานที่ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทสร้าง ก็เป็นธรรมทานไปในตัว ทั้งนี้เพราะว่าบรรดาท่านทั้งหลายที่มีปฏิบัติธรรมได้อาศัยสถานที่ของท่านอยู่ด้วยความสุข ท่านผู้นั้นได้ธรรมะเพราะได้อาศัยของท่านเป็นสำคัญ ก็ชื่อว่าท่านเจ้าของให้ธรรมทานไปในตัวเสร็จและ อานิสงส์ธรรมทานนี้พระพุทธเจ้าตรัสว่า สัพพทานัง ธรรมทานัง ชินาติ แปลได้ใจความว่า การให้ธรรมเป็นทานชนะธรรมทั้งปวง ก็รวมความว่าญาติโยมท่านมีความดี อาตมาในฐานะที่เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ต้องสนองความดีของญาติโยมพุทธบริษัท ให้มาทำอะไร ก็ทำหมดไปเท่านั้น อาคารทุกหลังมีเจ้าของทั้งหมด แม้แต่ศาลา 2 ไร่ ก็มีท่าน พลตำรวจโท สงวน หรือ คุณโยมบุญช่วย ภรรยา นามสกุล จิตตาลาน ให้ทุนมาเริ่มแรกทีเดียว 1 ล้านบาท หลังจากนั้น ท่านก็เพิ่มเติมเข้ามาอีก และก็มีบรรดาท่านพุทธบริษัทสนับสนุน ที่แรก

ก็จะสร้างไม่มาก เมื่อญาติโยมพุทธบริษัทให้ปัจจัยมากก็ทำไปตามกำลังศรัทธาที่ท่านให้ อย่างนี้ผมคิดว่าไม่เป็นที่หนักใจ ของบรรดาท่านทั้งหลายหรือที่ควรจะได้รับทราบ

แล้วที่ถามว่าจะสร้างเสร็จเมื่อไหร่ วัดละเล็กสร้างเมื่อไหร่ ก็ต้องตอบว่าถ้าบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเล็กให้เมื่อไหร่ก็เล็กสร้างเมื่อนั้น การที่จะสร้างวัดต่อไปอีกก็คือ อรัญวาสี อรัญวาสี นี้บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทให้เงินซื้อที่แล้วประมาณ 100 ไร่ เป็นที่ป่า และปี 2527 จะเริ่มทำกำแพง ถ้ามีเงิน เมื่อทำกำแพงเสร็จก็จะทำถนน ถนนในนั้น เป็นถนนลูกรังสำหรับนักปฏิบัติ พระที่ต้องการธุดงค์เดินไปเดินมา หรือเดินจงกรม ก็สะดวก และก็จะมียาอาศรมในนั้น 200 ห้อง มีพระพุทธรูปหน้าตัก 4 ศอก เป็นพระชำระหนี้สงฆ์ที่บรรดาญาติโยม พุทธบริษัทถวายปัจจัยมาแล้ว แต่ยังไม่มีการสร้างอยู่ 100 องค์เศษ อาคารทั้งหลายเหล่านั้นจะมีพระพุทธรูป 1 ห้อง แล้วก็เว้นห้อง พระพุทธรูป 1 ห้อง เพื่อบรรดาท่านทั้งหลายเจริญพระกรรมฐานจะได้นั่งอยู่ใกล้พระพุทธรูป แต่ความจริงพระพุทธรูปนี้ท่านมีเจ้าของหมดแล้ว จากจำนวนที่บรรดาท่านบริจาคมีอยู่แล้ว 100 องค์เศษยังไม่ได้ทำเลย

และท่านที่มีความรู้สึกเมื่อไหร่จะเล็กสร้าง ถ้าไม่ทำนี่โรงบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท อาตมาก็ตกอยู่ในสภาพที่ไม่ใช่พระ ก็ต้องถือว่าเป็นสัตว์นรกโรงญาติโยมพุทธบริษัท เห็นจะปฏิบัติตามไม่ได้

และนอกจากนี้ก็มีเรื่องที่จะคุยอีกเรื่องหนึ่ง นั่นก็คือ การสร้างโรงพยาบาล เรื่องที่พูดมานี้ทั้งหมด การสร้างอรัญวาสี ก็ดี สร้างโรงพยาบาล ก็ดี ยังไม่มีเงินสำหรับโรงพยาบาลก็มีญาติโยมพุทธบริษัทให้ปัจจัยมาแล้วคนละหมื่น แต่โรงพยาบาลนี้ จะสร้างเป็นตึก 2 หลัง ยาวหลังละ 52 เมตร เป็นอาคาร 2 ชั้นชั้นล่างเป็นได้ถุนสูง ก็มีพื้นคอนกรีตอีกด้วย เพื่อเป็นที่อาศัย หรือว่าถ้าเป็นการฉุกเฉินคนไข้อาศัยได้ คนไข้ถือว่าแม้จะนอนที่ไม่มีฝากำแพงแต่ถ้าใกล้หมอก็สามารถจะอยู่ได้ เพราะหมอทำการรักษาได้สะดวก เคยเห็นโรงพยาบาลต่างๆบางที่คนไข้ขึ้นไปนอนที่ทางเดินถมเถไป อาคาร 2 หลัง มีประโยชน์อย่างนี้คือหลังแรกเป็นที่ทำการของหมอและพยาบาล มีห้องคลอดบุตร ห้องเตรียมตัวรอการคลอดบุตร ห้องพักฟื้น ห้องผ่าตัด ห้องเอกซเรย์ ห้องเลี้ยงเด็ก ห้องตรวจทุกอย่างครบ หลังหนึ่งมีทั้งหมด 40 ห้อง อาคารที่คนไข้นอนก็มี 40 ห้อง ความจริง 41 ห้อง สองห้องจัดไว้ห้องเดียวกันเป็นห้องพยาบาลเสีย 1 ห้อง หลังจากนั้นเป็นที่คนไข้นอน 40 ห้อง ห้องคนไข้นอนทำเป็นแบบห้องพิเศษอยู่เป็นอิสระ กระแสไฟไม่เข้าตากัน เสียงครวญครางเสียงร้องพูดไม่ค่อยจะรบกวนกันนัก แต่ว่าทำแบบห้องพิเศษ แต่ไม่ได้หมายความว่าคนไข้ที่อยู่จะต้องเสียเงิน เป็นแต่เพียงว่าทำให้สะดวกแก่คนไข้

ทั้งนี้เพราะอาตมาเคยไปนอนโรงพยาบาล สมัยก่อนๆ โน้นพิเศษเขาไม่มีวาง ก็ต้องไปนอนห้องปนกัน ความลำบากใจของคนไข้ก็คือว่าเราจะหลับเขาจะตื่น เราจะหลับเขาจะเปิดไฟ เราจะหลับเขาจะคุยกัน นั่นก็มีการไม่สะดวกจะนั่นเมื่อตัวเองไม่สะดวกแล้ว เวลาจะทำให้แก่คนไข้คนทั้งหลายก็พยายามทำให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เป็นอันว่ามีญาติโยมถามว่าจะทำห้องละเท่าไร แต่ก่อนนี้บอกว่าห้องละ 2 หมื่น คิดไปคิดมาไม่สำเร็จ ก็เลยตีราคาไว้ห้องละ 5 หมื่นถ้าจะถามว่าเงินครบไหม ก็ต้องตอบว่าไม่ครบ ถ้ายังคิดไปทั้งหลังก็ยิ่งขาดมากใหญ่ถ้าจะถามว่าจะเอาเงินที่ไหนมาสร้างในส่วนที่ขาด ก็ต้องตอบว่าอาศัยกำลังใจของญาติโยมพุทธบริษัทที่มีความเมตตาต่อคนป่วย

โรงพยาบาลนี้เคยเป็น **ศูนย์แม่และเด็ก** เดิมทีเด็กรักจะให้ไปเป็นสุขศาลาต่อมา **นายแพทย์สมบุรร อธิปติกรมอนามัย** ท่านตายไปเสียแล้ว บอกว่าขอให้ไปเป็น **ศูนย์แม่และเด็ก** เอะครับมีประโยชน์มากกว่า ความจริงมีประโยชน์มากจริงๆ **ศูนย์แม่และเด็ก** นี้มีการคลอดบุตรกันอยู่เสมอ มีการผ่าตัดกันอยู่เสมอช่วยชีวิตคนได้มาก และเป็นคลินิกรักษาโรคด้วย นอกจากนั้นยังออกห้องที่อยู่เสมอและถ้าคนไข้ที่อยู่ในรศมี แพทย์พยาบาลเยี่ยมถึงบ้านอีกด้วย ก็รู้สึกว่าคุณใจ ก็อยากจะสนับสนุน จึงได้ทำการสร้างเพิ่มให้พอแก่คนไข้ ตามปกติคนไข้ต้องมานอนข้างล่าง นอนใต้ถุนกัน หรือห้องที่แรกก็เป็นห้องรวม คิดใหม่จะทำห้องเป็นเหมือนห้องพิเศษเถอะ แต่ทว่าไม่ได้เก็บเงิน เหมือนอย่างห้องพิเศษ อันนี้เป็นเรื่องของโรงพยาบาลให้ความสะดวก ถ้าหากว่าบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่มีความประสงค์จะร่วมบุญกุศลก็ทำได้ ถ้าคิดเป็นห้องก็ห้องละ 5 หมื่น หรือว่าท่านมีจิตศรัทธามากกว่านั้นก็ทำมากก็ได้ หรือว่าท่านมีจิตศรัทธามากกว่านั้นก็ทำมากก็ได้ หรือว่าท่านมีจิตศรัทธาน้อยจะทำกันสักคนละบาทห้าสิบบาทก็ได้ หรือยี่สิบบาทสามสิบบาทก็ได้ รวมความว่าสุดแล้วแต่กำลังใจของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทเท่าที่จะพึงมี แต่ว่ามีทุกท่านส่วนใหญ่มีกำลังใจสูงแต่ทรัพย์น้อย ก็ให้ทำตามกำลังทรัพย์

การทำบุญ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่าจงอย่าทรมาน ทำแล้วอย่าให้ลำบากใจ สำหรับที่โรงพยาบาลนี้ **ผู้อำนวยการกองน้ำบาดาลกรมทรัพยากรธรณี** ท่านจะมาเจาะน้ำบาดาลให้ เพื่อทำประปา จะสร้างถึงเก็บน้ำ สร้างถึงที่กรองน้ำและเก็บไว้ และสร้างถပ်เพื่อจ่ายน้ำ อันนี้ต้องลงทุนอีกหลายแสน สำหรับการเจาะ นั่น **กรมทรัพยากรธรณี** เป็นภาระของท่านทางกรมออกทั้งหมดทั้งเครื่องเจาะและท่อและเครื่องสูบน้ำบาดาล ทางวัดคงจะจ่ายแค่ถังเก็บน้ำดิน ถังเก็บน้ำที่กรองแล้วและถังจ่าย รวมความว่าต้องลงทุน อีกหลายแสน แต่ว่าเพื่อความสะดวกของคนไข้ก็ไม่เป็นไรถ้าจะถามว่าโรงพยาบาลนี้ดีก็หลังหนึ่งราคาเท่าไรเคยถามช่วงผู้รับหมาท่านบอกว่าถ้าทำกันอย่างดีก็ต้องจ่ายเงินราคาหลังละประมาณ 11 ล้านเศษ ถ้าปานกลางก็ประมาณหลังละ 8 ล้านเศษ อาตมาคิดว่าอาตมาทำเองก็ทำกันอยู่ได้ เอาดีที่สุดเท่าที่เราจะทำได้ จะสิ้นค่าใช้จ่ายเท่าไรนั่น ก็ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททุกท่านคอยกัน เมื่อเสร็จแล้ว คิดว่าหลังหนึ่งถ้าอยู่ในเกณฑ์ 5 ล้าน 6 ล้านได้ก็จะเป็นบุญมาก ก็ยังไม่ทราบ เหมือนกันว่าราคาของก็ไม่คงที่ ดีว่าการซื้อของได้ในราคาถูก อย่างเหล็กซื้อได้จากโรงรีดก็ถูกกว่า ท้องตลาดไปประมาณ กิโลละ 2 บาท ปูนซีเมนต์ซื้อมาจากโรงปูนท่านก็ลดให้ หรือพื้นซีเมนต์ซื้อจากซีเมนต์กรุงเทพท่านก็ลดให้ ลดหลายบาท จากราคาตารางเมตรละ 240 เหลือเป็นตารางเมตรละ 170 อย่างปูนซีเมนต์นี้ตั้งแต่ลดมา 3 คราว ลดได้ทั้งหมดเป็นลดตันละ 80 บาท เหล็กก็ราคาถูก ปูนก็ถูกลง พื้นที่ถูกลง แรงงานที่นี้ก็จ่ายกันตามสมควร ทั้งนี้เพราะว่าถือว่าคนทั้งหลายไม่ตงานก็แล้วกันจ่ายกันตามความสามารถของคน และจ่ายพอแก่ฐานะเพราะวัดไม่มีเงินสำรองความจริงโรงพยาบาลนี้ไม่ใช่ไม่มีเงินสำรอง เงินมันยังไม่มีเลยเงินทำบุญจริงๆ ได้มา 2 ราย 4 หมื่นบาท และก็ต้องสร้างเป็นล้าน ๆ บาท เามาจากไหนก็ไม่เป็นไร หวังว่าบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลายที่มีจิตเมตตา ก็คงจะร่วมสงเคราะห์กัน

ต่อไปนี่ก็จะมาพูดกันถึงเรื่อง **อรัญวาสี** สำหรับ **อรัญวาสี** นี้ก็จะเป็นที่ฝึกบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทและบรรดาภิกษุสงฆ์ทั้งหลาย ในด้านการจะเจริญพระกรรมฐานโดยตรง และก็จะแนะนำบรรดา

ภิกษุสงฆ์ทั้งหลายในด้านชุดงค์ ความจริงชุดงค์นี้ ไม่จำเป็นต้องเดินป่าเดินดง เป็นแต่เพียงว่าชุดงค์มีความมุ่งหมายในการตัดกิเลส และอริยวาสีก็มีต้นไม้ครบถ้วนบริบูรณ์ จะนั่งตามโคนไม้ก็ได้ หรือจะอยู่ในอาคารก็ได้ ตามใจชอบ บางที่จะอยู่ในที่กลางแจ้งก็ได้ แต่ว่าความหมายจริงๆ คือทำการตัดกิเลสหากว่าพระท่านต้องการชุดงค์ไปป่าไปดง เวลานี้ก็ลำบากแบบชุดงค์ทั้งหมดให้ครบถ้วน และที่เจริญสมถกรรมฐานวิปัสสนากรรมฐาน ถ้าใครขัดข้องก็ยังสามารถหาหรือกันได้ เพราะว่าการชุดงค์นี้ อาตมาก็มีความเข้าใจอยู่บ้าง เพราะเคยเดินชุดงค์มาระยะ ติดต่อกันมา 10 ปี การปฏิบัติชุดงค์เขาปฏิบัติแบบนี้ ความจริงพระก็ได้เณรก็ได้หรือฆราวาสก็ได้

ข้อที่หนึ่งเขาบอกว่า เราจะงดคหบดีจีวรเสีย หมายความว่าจะงดการรับผ้าไตรจีวรจากชาวบ้าน สมาทาน **องค์ของผู้ถือผ้าบังสกุลเป็นวัตร** อย่างปฏิบัติชุดงค์ข้อที่หนึ่งเก็บผ้าเก่าๆ มาเย็บติดต่อกัน ผ้าที่เขาถวายเราไม่รับเป็นผู้มกน้อย

ชุดงค์ข้อที่สอง เขาบอกว่าเรางดจีวรผืนที่ 4 เสีย สมาทาน **องค์ของผู้ถือทรงผ้าไตรจีวรเป็นวัตร** นั้นหมายความว่าเครื่องนุ่งห่มจะมีเฉพาะสบงหนึ่งตัวจีวรหนึ่งตัวสังฆาฏิหนึ่งผืน และแถมมีเศษอังสะคือผ้าซับบน เป็นผู้มกน้อย

สำหรับข้อที่สาม บอกว่าเราจะงดคตริกลากเสีย สมาทาน **องค์ของผู้ถือบิณฑบาตเป็นวัตร** นั้นหมายความว่าลากสักการะใดๆ ไม่ต้องการ ถือบิณฑบาตอย่างเดียว เลี้ยงตัวเองชีวิตด้วยอาหาร

ที่ท่านบอกว่าเราจะงดการเที่ยวโลเลเสีย สมาทาน **องค์ของผู้ถือการเที่ยวบิณฑบาต ไปตามแถวเป็นวัตร** นั่นก็หมายความว่ากาที่เที่ยวที่ไหนไม่ไป จะไปไหนนอกจากที่ที่เฉพาะเวลาบิณฑบาตเท่านั้น

ข้อที่ห้า ท่านบอกว่าเราจะงดภานะที่สองเสีย สมาทาน **องค์ของผู้ถือการฉันในบาตรเป็นวัตร** อย่างนี้เรียกว่า **เอภานะ** โดยมากชุดงค์เขาถือกัน ไปบิณฑบาตมาบิณฑบาตรลูกเดียว ญาติโยมใส่แกลง ใส่กับ ใส่ขนม ก็ในนั้นแหละลูกเดียว เวลาจะฉันก็เลือกแหวกๆ เอาตามที่เราพอใจ

ที่เจ็ด ท่านบอกว่าเราจะงด โภชนะอันเหลือเพื่อเสีย และสมาทาน **องค์ของผู้ห้ามภักต์อันนำมาถวายภายหลังเป็นวัตร** หมายความว่า อาหารนี้จะกินเฉพาะของที่หามาได้ครั้งแรก ถ้าหากว่ามีคนมาให้ใหม่ขณะที่ฉันจะไม่ยอมรับฉันเฉพาะที่ได้มา

ข้อที่แปด ท่านบอกว่างดเสนาะสนะชายบ้านเสีย สมาทาน **องค์ของผู้ถือ การอยู่ป่าเป็นวัตร** นี้ การอยู่ป่าเป็นวัตร วัดของเราก็มีอริยวาสี อยู่ในป่า ไม่อยู่ในอาคาร ไปปักกลด หาดินไม้ตามชอบใจ ปักบนถนนก็ได้ ตามชอบ

ข้อที่เก้า เราจะงดที่มุงที่บังเสีย สมาทาน **องค์ของผู้ถือการอยู่โคนไม้เป็นวัตร** อันนี้โคนไม้ของเรามีแล้ว

ข้อที่สิบ ท่านบอกว่าเราจะงดที่มุงที่บังและ โคนไม้เสีย สมาทาน **องค์ของผู้อยู่กลางแจ้งเป็นวัตร** อันนี้ไม่เข้าที่หมุดอยู่กลางแจ้ง

ข้อที่สิบเอ็ด ท่านบอกว่า เราจะงดที่ไม่ใช่ป่าช้าเสีย สมาทาน **องค์ของผู้อยู่ป่าช้าเป็นวัตร** อันนี้ถือว่าป่าช้าเป็นสำคัญ

ข้อสิบสอง ท่านบอกว่าเราจะงดการโลเลเป็นเสนาสนะเสีย สมาทาน องค์ของผู้อยู่ในเสนา
อาสนะ อันท่านจัดให้อย่างไรเป็นวัตร หมายความว่าเขาให้ที่แบบไหนอยู่ที่นั่น

ข้อที่สิบสาม ท่านบอกว่างดการนอนเสีย สมาทาน องค์ของผู้นั่งวัตร

รวมความว่าถูกต้องจริงๆ มีสิบสามอย่าง ความจริงการจะปฏิบัติ ธรรมดาถ้าเราไม่เข้าป่าเราก็
ปฏิบัติได้ คือปฏิบัติตามแบบที่ท่านแนะนำได้ ก็ถือเป็นการถูกต้องรวมความว่าจะปฏิบัติข้อไหนก็ตาม สิ่ง
ที่ต้องการคือตัดกิเลส ให้เลือกปฏิบัติได้ตามชอบใจ สิบสามข้อนี้ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติหมด ถ้าข้อใด
เหมาะสมกับเราเราปฏิบัติอย่างนั้น ไม่ใช่ว่าพระพุทธเจ้า บังคับว่าต้องปฏิบัติทั้งสิบสามข้อ ไม่ใช่อย่าง
นั้นเลือกเอาตามชอบใจ เมื่อเลือกเอาตามใจแล้ว เราต้องไม่เลิกถอนกำหนดไว้เท่าไรต้องมีสักจะอันนี้
เรียกว่า **สังจบารมี** ถ้าถามว่าธรรมดาที่มีความคืออย่างไรในฐานะที่อาตมาเคยธรรมดามาก่อน รู้สึกว่าจิตมันไม่มี
กังวล ภาวะจิตมีมากจิตใจสงบสงัด เป็นกายวิเวก เมื่อ กายวิเวก เกิดขึ้นก็เป็น จิตวิเวก คือจิตเป็นฌาน
เมื่อ จิตวิเวก ฌานเกิดขึ้นแล้วปัญญามันก็เกิด อันนี้ดีมาก

แต่ทางที่คืนักธรรมดาที่น่าจะฝึกอย่างหนึ่ง นี่อาตมาก็เคยทำมา คือ **กินข้าวกับเทวดา** เคยบิณฑบาต
กับต้นไม้บ้าง เอาบาตรไปแขวนต้นไม้แล้วตั้งอธิษฐานว่าเราจะเดินจาก ต้นไม้ต้นนี้ไปหาต้นไม้ต้น โน้น
ถ้าไม่มีใครใส่บาตรให้เราจะไม่กินอย่างนี้ต้องมีคนนำหมายกับชาวบ้าน เพื่อเป็นการรักษาศักดิ์ศรี
ของนักธรรมดา เพราะว่าถ้าการปฏิบัติอย่างนี้ ถ้ายังเอือมใจเราเลยไปนิดเดียว จิตไปน้อมไปในความรักใน
ระหว่างเพศที่ดี ในด้านของความโกรธที่ดี ในด้านของความหลงที่ดี ความอยากรวยที่ดี ถ้ามีขึ้นใน
ระหว่างกลางวันหรือกลางคืนก่อนหน้าบิณฑบาตเพียงแค่สองสามนาที เทวดาถือว่าจิตสกปรก ตอนเช้า
ไปบิณฑบาตจะไม่มีใครใส่บาตรให้ ถ้าเราพยายามรักษากำลังใจของเราให้สะอาดผุดผ่อง ไม่แก้อีกแล้ว
กับอารมณ์ชั่ว 4 ประการตาม ที่กล่าวมาแล้ว ถึงแม้ว่าเราจะไม่ตัดได้จริงๆ แต่จิตระงับไว้ อย่างนี้เทวดา
ท่านก็สงเคราะห์ การปฏิบัติอย่างนี้อาตมาว่าดีมาก ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะเป็นการรักษากำลังใจให้
สะอาดผุดผ่องอยู่เสมอ

เอาละบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย ปกิณกะตอนนี้ก็ถือว่าจบ จบการบันทึกเสียงทั้งหมด
เพราะหมดแรงเต็มที นี่หมดแรงจริงๆ กำลังเสียงมันแหบแห้งลงไปมากเมื่อกำลังไม่สามารถจะต้านทาน
ต่อไปได้ก็จะงดไว้แต่เพียงเท่านี้โอกาสหน้าถ้ามีเวลาคือมีความสามารถพอทำได้ จะทำต่อไป แต่ว่าจะ
ทำเรื่องอะไรนั้นก็ดูก่อน ดูตามสมควร สำหรับหนังสือเล่มนี้ หรือการบันทึกคราวนี้ก็ขอยุติแต่เพียงเท่านี้
ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญผล จงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้ไฝ่ธรรมทั้งหลาย
สวัสดิ์

ปกิณกะคำสอน 17

ตอบเสียงจากอเมริกา 1

วันจันทร์ที่ 26 ตุลาคม 2525

ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย สำหรับในตอนนี้อาตมาก็จะแก้ไขข้อข้องใจของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ที่มีความข้องใจที่เสียงมาจากอเมริกา และโปรดทราบ อาตมาพูดวันนี้ เป็นวันที่ 26 ตุลาคม 2525 กำลังป่วยไข้ไม่สบาย และกำลังไอจืด การพูดไปอาจจะขาดตอนไปบ้าง เพราะว่าไอแซงบ้าง ก็ต้องขออภัยเพราะว่าป่วยมานานตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2525 จนกระทั่งเวลานี้ก็ยังไม่หายหมอกก็พยายามรักษากับแล้วรักษากันอีก อาการไข้เพิ่งจะลดลงเล็กน้อย

ข้อข้องใจของบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ที่ถามมาบอกว่า มีบุคคลคนหนึ่งพูดให้ท่านทั้งหลายฟังว่า การเจริญพระกรรมเห็นผี เห็นเทวดา เห็นนรกเห็นสวรรค์ เห็นพระพุทธเจ้านั้น เป็นความรู้ของเดียรฉัตร ข้อนี้อาตมาก็แปลกใจ เพราะว่าความรู้นี้เป็นความรู้ที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงพระนามว่า พระสมณโคดม เป็นผู้สอน และพระพุทธเจ้าเองก็ทรงยืนยัน ว่าพระองค์เองก็รู้ก็เห็นพระพุทธเจ้าในอดีตที่ผ่านไปแล้ว อาตมาเคยอ่านใน พระธรรมบท และเคยท่านใน พระไตรปิฎก พบหลายตอนที่พระพุทธเจ้าทรงยืนยันว่า ท่านพบพระพุทธเจ้าและรู้เรื่องราวของพระพุทธเจ้าในสมัยก่อนๆ เช่นใน โอวาทปาฏิโมกข์ ท่านกล่าวว่า สัพพปาปัสสะ อกรรมัง จงไม่ทำความชั่วทั้งหมด กุสลัสตูปสัมปทา จงทำแต่ความดี สจิตตปริโยทปนัง จงทำจิตใจให้ผ่องใสให้ผ่องใสจากกิเลส เอตัง พุทานัง สาสนัง พระพุทธเจ้าทุกองค์ตรัสอย่างนี้เหมือนกันหมด นี้แสดงว่าพระองค์ทรงรู้เรื่องราวของพระพุทธเจ้าในอดีตที่แล้วมาแล้ว และในตอนบางตอนทรงอ้างว่า พระพุทธเจ้าองค์นั้น พระพุทธเจ้าองค์นี้

นี้แสดงว่า การปฏิบัติสมถวิปัสสนาในพระพุทธศาสนาสามารถจะเห็นผีเห็นเทวดา เห็นนรกเห็นพระพุทธเจ้าได้ ทั้งนี้ก็สุดแล้วแต่จิตของบุคคลผู้ใดที่ปฏิบัติ ถ้าจิตสะอาดมากถึงที่สุด มากตั้งแต่ โศตรภูญาณ ของพระโศดาบันขึ้นไป ถ้าสะอาดถึงตอนนี้ก็สามารถจะเห็นนิพพานได้ ถ้าจิตต่ำกว่า โศตรภูญาณ ลงมาไม่สามารถจะเห็นได้

เป็นอันว่า เรื่องที่จะเห็นพระพุทธเจ้า เห็นพระธรรม เห็นพระอริยสงฆ์ที่นิพพานไปแล้วจะรู้พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เห็นนรก เห็นสวรรค์ เห็นพรหม อย่างนี้มีในพระพุทธศาสนา และความรู้ที่พระพุทธเจ้าได้มาเมื่อวันบรรลุมฤกษิเยกสัมมาสัมโพธิญาณ ในตอนต้นพระองค์ได้ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ก่อนคือ ระลึกชาติได้ และตอนที่สองได้ จุตูปปาตญาณ คือ ทิพจักขุญาณ นั้นเองแต่มีความเข้มข้นมาก แล้วสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสว่า นิพพานตรัสกับ พระอานนท์ ว่า อานันตะ ดูกร อานนท์ ความรู้ใดที่ตถาคตมีอยู่ในฐานะเป็นครู ตถาคตที่จะปิดบังไว้เพื่อความเป็นครู โดยเฉพาะความเป็นครูนั้น ไม่มีตถาคตสอนทุกสิ่งทุกอย่างไปแล้ว

แล้วก็พระที่ท่านได้เช่น พระดมคัลลัน และพระอรหันต์ทั้งหลายมากท่านด้วยกัน ที่เห็น อหิเปรต พระอรหันต์คือ พระโมคคัลลัน เป็น อหิเปรต แล้วก็มาถามพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าท่านก็ทรงยืนยันว่า อหิเปรต นี้ ตถาคตเห็นมาตั้งแต่วันบรรลุอุกฤษฏ์มาสัมโพธิญาณ โมคคัลลัน แต่ว่าไม่มียานตถาคตจึงไม่พูด แต่วันนี้ โมคคัลลัน เป็นยานให้ตถาคต ตถาคตจึงพูด ก็ทรงเล่าความเป็นมาของ อหิเปรต

ที่ พระโมคคัลลัน ไปพบ สาทกิเทพธิดา บนสวรรค์ก็มาถามพระพุทธเจ้าว่า คนที่กำลังจะไปทำบุญแต่ยังไม่ถึงที่ทำบุญ ดายเสียก่อน ไปสวรรค์ได้ไหมพระพุทธเจ้าก็ทรงยืนยันว่า โมคคัลลัน เธอไปพบมาเองแล้วใช่ไหม แล้วก็ทรงรับรองว่า ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวว่า เจตนาเป็นตัวกรรม บอกว่า เจตนาหัง ภิกขเว ปัญญัง วทามิ ความตั้งใจนั้นแหละ เป็นตัวบุญ บุญเริ่มได้ตั้งแต่การตั้งใจ อย่าง สาทกิเทพธิดา นี้เธอตั้งใจจะไปบูชาพระเจดีย์ที่บรรลุมรรคพระอรหันต์แต่ยังไม่ทันไปวัก็ชีวิตตายเสียก่อน เธอก็ได้วิมานอยู่บนสวรรค์แล้วก็เรื่องราวมากไปกว่านั้น มีเยอะเยอะ ที่พระพุทธเจ้าทรงรับรอง

ครั้งในเมื่อพระพุทธเจ้าทรงรับรอง ตรัสเองว่า สามารถรู้ได้ เห็นได้ และสาวกที่รู้ได้ เห็นได้ พระพุทธเจ้าทรงรับรองอย่างนี้ แต่ว่าท่านผู้พูด ท่านบอกว่า คนที่รู้ได้เห็นได้อย่างนี้ เป็นเดิรถีย์ ก็แสดงว่าท่านผู้นั้นไม่ได้เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงพระนามว่า พระสมณโคดม แต่ว่าพระสมณโคดมรู้ได้เห็นได้ก็เป็นเดิรถีย์ไปด้วย บรรดาพระอรหันต์ทั้งหลายก็เป็นเดิรถีย์ไปด้วยแล้วในปัจจุบัน และในอดีตกาลปัจจุบัน เช่น หลวงพ่อวัดปากน้ำภาษีเจริญ ท่านเคยปรารภกับอาตมาเองว่าท่านไปที่วนิพพานได้ พระที่ท่านนิพพานมี ร่างกายเป็นแก้วใสเหมือนแก้วทั้งหมด ตอนนั้นอาตมาก็แปลกใจ มีความรู้สึกเช่นเดียวกับท่านผู้พูดว่า พระอรหันต์ก็ดี พระพุทธเจ้าก็ดีนิพพานไปแล้ว แล้วนิพพานมีสภาพสูญ ท่านเห็นได้อย่างไร เธอสงสัยปฏิบัติของหลวงพ่อดปากน้ำ ภาษีเจริญ

ต่อมาท่านก็บอกว่า พวกคุณสงสัยใช่ไหม แล้วท่านก็บอกว่า ไม่ช้าหรอกพวกคุณก็บ้าตามผมทั้งนี้เพราะอะไร แล้วท่านก็แนะนำวิธีต่างๆ ในการปฏิบัติและเมื่อรับฟังท่านมาแล้ว ก็เลยมาประพฤติปฏิบัติ ผลที่สุดก็ตามท่านจริงๆ ที่คิดว่าท่านไม่เป็นเรื่องแสดงว่าเราเองเป็นผู้ฟังไม่เป็นเรื่อง เพราะว่ามันถึงในท่าน

อีกอย่าง หลวงพ่อโหน่ง วัดคลองมะดัน ก็ดี หลวงพ่อเนียน วัดน้อยจังหวัดสุพรรณบุรี ก็ดี ท่านก็ปรารภอย่างนี้ เข้าไปหาท่านมาแล้ว ก็เลยนำมาประพฤติปฏิบัติ ผลที่สุดก็ตามท่านจริงๆ ที่คิดว่าท่านไม่เป็นเรื่องแสดงว่าเราเองเป็นผู้ฟังไม่เป็นเรื่อง เพราะว่ามันถึงในท่าน

อีกอย่าง หลวงพ่อโหน่ง วัดคลองมะดัน ก็ดี หลวงพ่อเนียน วัดน้อยจังหวัดสุพรรณบุรี ก็ดี ท่านก็ปรารภอย่างนี้ เข้าหาท่าน ท่านจะว่า พระว่าอย่างนั้น พระว่าอย่างนี้ พระบอกให้ทำอย่างนั้น พระบอกให้ทำอย่างนี้ ที่ถามท่านเข้าจริงๆ ท่านบอกว่า พระคือพระพุทธเจ้า แล้วท่านก็แนะนำวิธีปฏิบัติให้พบพระ ก็รวมความว่า อาตมาขอยืนยันว่าในพระพุทธศาสนานี้ เห็นผีได้ เห็นนรกได้ เห็นเทวดาได้ เห็นเปรตได้ เห็นพรหมได้ เห็นนิพพานได้ เห็นพระพุทธเจ้า เห็นพระอรหันต์ที่นิพพานไปแล้วได้

แล้วการปฏิบัติในพุทธศาสนา หรือว่าสมถภาวนา พระพุทธเจ้าทรงแยกไว้เป็น 4 หมวด มีวิธีปฏิบัติจริงๆ 40 แบบ ไม่ใช่แบบเดียว แล้วก็ยังมีแบบพิเศษอีก 1 แบบคือ มหาสติปัฏฐานสูตร ใน 40 แบบนั้นแยกเป็นหมวดได้ 4 หมวด คือ

1. **สุกขวิปัสสโก** การเจริญควบสมาธิกับวิปัสสนาเล็กน้อย สมาธิเล็กน้อยกับวิปัสสนา จนกระทั่งบรรลุอรหัตต์ อย่างนี้ไม่เห็นผี ไม่เห็นเทวดา ไม่เห็นนรก ไม่เห็นสวรรค์ ตั้งแต่
2. **เทวิชโช** คือ วิชชาสาม
3. **ฉพลญาณุโย** คือ อภิญญาหก
4. **ปฏิสัมภิทูปัตโต** คือ ปฏิสัมภิทาญาณ

อย่าง **เทวิชโช** นี้เห็นนรก เห็นสวรรค์ ถ้าจิตได้ตั้งแต่โคตรญาณขึ้นไปสามารถเห็นนิพพานได้ ถ้าต่ำกว่านั้นเห็นไม่ได้ ถ้า **ฉพลญาณุโย** ก็สามารถท่องเที่ยวไปในภพต่างๆ ได้ ถ้ามีกำลังใจสะอาดตั้งแต่เฉพาะเวลา เฉพาะเวลานั้นนะอย่างคนที่ไม่ได้ พระโศดบัน สกิทาคามี อนาคามี อรหัตต์ ในเวลาจำกัดสั้นๆ จิตเวลานั้นถ้าสะอาดพอตั้งแต่เท่ากับพระโศดบันขึ้นไป ที่พระภาคเหนือเขาเรียกว่า **ตทังคนิพพาน** คือหมายความว่า จิตว่างจากกิเลสชั่วขณะหนึ่ง ในขณะนั้นสามารถจะเห็นพระนิพพานและไปถึงพระนิพพานได้

นี่การปฏิบัติในพระพุทธศาสนานี้เขาเป็นอย่างนี้ละ ขอบรรดาท่านผู้รับฟังทุกคนอย่าทำตนเหมือนดาบอกกล้าข้าง และก็จงอย่าโกรธท่านผู้พูด ท่านผู้พูดนี้บางทีท่านจะศึกษาเฉพาะอย่าง เฉพาะวิปัสสนาญาณล้วน เพราะว่าท่านพูดแต่วิปัสสนาญาณอย่างเดียว ถ้าวิปัสสนาญาณล้วนนี้ไม่มีโอกาสเห็นอะไรได้เลยถ้าหากว่าเราศึกษาให้ครบถ้วนจริงๆ แล้วละก็ ทุกอย่างจะไม่มีอะไรเป็นเครื่องสงสัย

ทีนี้มาอีกตอนหนึ่ง ท่านก็บอกว่า หลวงพ่อปาน วัดบางนมโค จังหวัดสุพรรณบุรี แต่ความจริงนี้ไม่ทราบว่ามีใครไปให้ข้อมูลท่าน ท่านได้ข้อมูลมาอย่างผิดๆ และพลาดมากคือ หลวงพ่อปาน นี้ท่านอยู่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ อำเภอเสนา ตำบลบางนมโค และข้อมูลที่ได้มาก็หมายความว่าพระของหลวงพ่อปาน นะมีจีเสื่อ มีจีอูฐ มีจีลิง มีจีไก่ มีจีขี้กบ ความจริงพระของหลวงพ่อปานมีจีหนุมาน จีครุฑ แล้วก็ขึ้นกระฉาบ จีปลา จีเม่น จีไก่ ที่ทำเป็นภาพจีๆ นี้ก็เพราะว่าการศึกษาของท่านทำจากพงประเภทนั้น คือว่าเสกผ้าขาวให้เป็นลิง เสกผ้าขาวให้เป็นครุฑ เสกผ้าขาวให้เป็นไก่ เป็นต้น แล้วก็จะมีอีกพระในมือหรือในปีก จะลอกอีกพระนั้นมาทำเป็นผล ผงนั้นเป็นผงรักษาโรคเป็นผงป้องกันไสยศาสตร์ต่างๆ ไม่มีการรังคเอาผงมาทำเสน่ห์ยาแฝด เพราะว่าเวลาจะใช้พระเขาใช้อารธนาบารมีพระพุทธเจ้า เป็นต้น

นี่แค่นี้ ท่านฟังมาพลาดก็ขอๆ อย่าไปโกรธท่านนะ อย่าไปโกรธท่านเพราะท่านรับฟังมากนให้ข้อมูลท่านพลาดไปนี่เราน่าจะเห็นใจผู้พูด ผู้พูดคงไม่มีเจตนาร้ายและพูดไปตามคำบอกเล่า แต่คนบอกเล่านั้นแหละบังเอิญไปบอกผิดเข้า ท่านก็เลยเข้าใจผิด

ที่นี้ก็มีอีกว่า ท่านกล่าวว่า มีลูกศิษย์ 2 คน คือว่า ไอ้ลิงขาว กับ ไอ้ลิงดำ คำว่า ไอ้ลิงมึงนี่บรรดา ท่านพุทธบริษัท ถ้าเป็นคนดี เป็นพระดีนี่เขาไม่พูดกันนะจะถือว่าเป็นคำหยาบก็ไม่ถูก เพราะว่าบางคน ใช้วาจาอย่างนั้น แต่ว่าคนที่จิตธรรมเขาจึงจะใช้วาจาอย่างนี้ แต่ว่าก็เป็นขั้นของคน คนเป็นตามอันดับ คนที่มีจิตละเอียดเขาก็พูดไปเพราะ เพราะการพูดนี้จะแสดงให้เห็นว่าถ้าเป็นคนดีเฉพาะคนดีที่มีศีลห้า เขาจะไม่พูดคำเท็จ คนดีที่มีกรรมบถ 10 จะไม่พูดวาจาเท็จจะไม่พูดวาจาหยาบ จะไม่พูดวาจาต่อเสียดูยงส่งเสริมให้เขาแตกร้าวกัน และจะไม่พูดวาจาเพื่อเจ้อเหลวไหล แต่ว่าถ้าคนมีจิตต่ำ เขาจะเรียกไอ้ลิงมึงกู อันนี้เป็นของธรรมดา ถ้าว่าตามกฎหมาย ศาลฎีกาก็ไม่ปรับโทษ เพราะว่าคนที่ทรงศีลเขาไม่ใช้กันแบบนี้

ที่นี้ท่านผู้พูดเป็นใครที่อาตมาก็ไม่ทราบ เพราะท่านที่เขียนปัญหามาถามนี้ก็ได้บอกว่าเป็นใครผู้พูดเป็นใคร แต่ว่าช่างท่านเถอะ ก็จงอย่าถือโกรธ การฟังคำพูดก็ดี หรือจริยาของคนก็ดี จงอย่าถือโกรธ จงถือว่าถ้าพูดเป็นเครื่องสะท้อนในนิคหนึ่ง ไม่ตรงกับความเป็นจริง จงจำคำพุทธภาษิตว่า **นัตถิ โลคนินทิตโต คนไม่ถูกนินทาเลยไม่มีในโลก** ฉะนั้นการว่า การด่า การนินทา ก็จงอย่าว่า อย่าด่า อย่านินทาตอบ เพราะว่าถ้าเขานินทามา คำมา ว่ามาแล้ว เราโกรธ เราจะเวลาที่พระพุทธเจ้าตรัสกับพราหมณ์ 4 คน ที่มีมาด่าพระพุทธเจ้าต่อหน้าธารกำนัล ต่อหน้าคนฟังเทศน์ ต่อหน้าพระฟังเทศน์ ใน **พระไตรปิฎก** มีอยู่สมเด็จพระประทีปแก้วตรัสถามว่า ตถาคตแพ้ตรงไหนล่ะ พราหมณ์ก็บอกวาก็ข้าดำแค้นไม่ด่าตอบ แยกก็แพ้ข้าซี พระพุทธเจ้าตรัสว่า พราหมณ์ ตถาคตมีความรู้ดีกว่า ใครโกรธตถาคตมาแล้วตถาคตโกรธตอบ ตถาคตเลกว่าผู้้นั้นนะนี่แสดงว่าคนที่เขาด่าเรานะ เขาเลวแล้ว แต่เราจงอย่าเลวตอบ

ข้อที่ว่าอาตมาอดอุตริมนุสสรธรรม อาตมาก็จำไม่ได้ว่าไปพูดไว้ตรงไหน ถ้าจะพูดไปเขียนไปตามอารมณ์ที่มีความรู้สึกในขณะเจอวิปัสสนาไม่ได้แสดงออกแต่มีพระบางท่านยืนยันว่า พระฤาษีลิงดำ ไม่ใช่พระอรหันต์ ไม่ใช่พระอริยะ เป็นผู้ทรงฌาน อาตมาก็ยังเคยปฏิเสธไป ในหนังสือบางเล่มยังเขียนไว้ในอารัมภบทว่าอาตมาไม่ขอยอมรับว่าเป็นผู้ทรงฌาน เพราะไม่เคยคิด คิดแต่เพียงว่าบวชอยู่ปฏิบัติเพื่อความสุใจเท่านั้นก็พอ เวลานี้มีความรู้สึกเท่านั้น ที่พูดไปตามจริยาที่พระพุทธเจ้าทรงแนะนำ ที่กล่าวว่า อาตมาพยากรณ์คนนั้นคนนี้เป็นพระโสดาบันสกิทาคามี อนาคามี อรหันต์ อันนี้ก็รู้สึกว่ อาตมาจะมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์อยู่ยังจำได้ว่า ไม่เคยพูดตรงๆ กับใคร แล้วก็ไม่เคยต้องการพยากรณ์ใคร เคยคิดแต่เพียงว่า เคยพูดแต่เพียงว่า ถ้าเขามถึงอารมณ์ฌานว่า ถ้าทำสมาธิถึงขั้นนี้เขาเรียกว่าฌานที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 พูดถึงอารมณ์พระอริยะเจ้าก็เอาสังโยชน์ 10 ที่ พระพุทธเจ้าตรัสว่า ตัดสังโยชน์เท่านั้นเป็นพระอริยะขั้นนั้นขั้นนี้ อย่างนี้เป็นต้น

และท่านผู้ฟังท่านจะคิดว่า บอกว่าท่านเป็นพระอริยะก็หนักใจเหมือนกันพูดให้ฟังว่าจิตนะ ถ้าเข้าถึงจุดนี้ จะเป็นพระอริยะขนาดนั้น ตามที่พระพุทธเจ้าท่านตรัส อันนี้ก็รู้สึกว่ ท่านเข้าใจผิดไปนะ บางทีท่านจะฟังคนบอก คนบอกจะเข้าใจพลาด แต่เคยได้ยินมานานแล้ว เคยได้ยินมานาน คนเขาพูดกันแบบนี้ก็ไม่ทราบว่ เอามาจากไหน แต่ว่าอยากจะสนใจ เพราะเรื่องมีแล้วว่า คนที่ไม่ถูกนินทานะ ไม่มีในโลก

ที่นี้เรื่องการตั้ง **ธนาการข้าว** นี้เขาพูดว่ายังไง การตั้งธนาการข้าวนี้ท่านบอกว่า ท่านผู้พูดก็บอก ว่า **เจ้ากรมฯ เสริม** รายงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวถึงจุดนี้พระเจ้าอยู่หัวเลยเห็นชอบด้วย แหมอัน นี้ก็แปลกมาก

แต่ความจริงเรื่องนี้เนะ เป็นพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวท่าน ท่านมีมนต์ เข้าไปใน **พระราชวังสวนจิตร** ถ้าจำไม่ผิดเป็นเดือนมกราคม พุทธศักราช 2521 ต้นเดือน พระองค์มี พระราชปรารภว่า อยากจะให้หลวงพ่อดั่งศูนย์หนึ่ง ถามว่าศูนย์อะไร ท่านบอกว่า เป็นศูนย์สงเคราะห์ผู้ ยากจนในถิ่นทุรกันดาร จึงได้ถวายพระพรไปว่า วัดนะใหญ่พอ พระองค์นะเคยเสด็จไปแล้ว 2 ครั้ง ก็ ทราบ แต่ว่าเงินไม่มี พระองค์ตรัสว่าเงินมี ต่อมาก็ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์มา 1 แสนบาท แล้วก็มีคนโดยเสด็จพระราชกุศลผ่านทางพระองค์มาอีก 3 แสน รวมเป็น 4 แสนบาท แล้วก็ หลังจากนั้นก็มีคนเขาโดยเสด็จพระราชกุศลเป็นวัตถุให้สงเคราะห์เยอะแล้วทราบข่าวว่าพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัวให้ตั้ง ศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากจนในถิ่นทุรกันดาร ก็มีคนจำนวนมากทั่วเกือบทุกจังหวัด ส่ง ของมาช่วย แล้วก็พากันไปแจก เวลาแจกก็ไปแจกด้วยกัน ไปที่ตั้งร้อยคนเศษ ไม่มีการปิดบัง การจะ แจกก็ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เช่น จังหวัด อ่างทอง เป็นต้น แล้วที่ไหนถ้ามีทหารก็ให้ทหารทำการแจก ทหารต้องการสำรวจผู้ยากจน

และให้ถามว่า **ธนาการข้าว** ก็เป็นพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งท่านยังตรัส ว่า ยังให้ใช้ศัพท์อื่นมันยังไม่แน่นอน ไม่รู้จะใช้ศัพท์อะไรดี ก็เลยให้ใช้ว่า **ธนาการข้าว** ไปพลางๆ ก่อน นี้ท่านไม่อย่างนั้นท่านบอกว่าท่านผู้พูด พูดว่าท่าน **เจ้ากรมฯเสริม สุขสวัสดิ์** เป็น **ราชเลขาฯ** แต่ความ จริงนะ ท่าน**เจ้ากรมฯ เสริม**นะ ท่านไม่เคยเป็นราชเลขาฯ เลย เวลานั้นท่านเป็น **เจ้ากรมสื่อสารทหาร อากาศ** ก็รู้สึกว่ามันฟังมาผิดๆ เป็นที่สงสารท่านนะ แต่ว่าทุกคนฟังท่านพูดแล้วอย่าไปโกรธเลย เพราะ ท่านผู้นี้เป็นใคร จะเป็นพระหรือเป็นฆราวาสก็ไม่ทราบ คนถามมาก็ไม่บอกว่าท่านผู้พูดเป็นใคร

แล้วก็วันนี้อาจจะแก้ไขข้อข้องใจของคนอาจจะไม่ครบถ้วนเพราะว่า มันนั่งแล้วมันคอยจะไอ แต่ให้ทราบว่า คำถามทั้งหมดที่ถามมานะ ไม่เป็นความจริงเลยสักอย่าง

แล้วก็ก็มีเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งก็คือว่า **เรื่องวัดโบสถ์วิหารพระที่น้ำ น้อย** ที่ท่านผู้พูดเอาข่าวมาจากไหนก็ไม่ทราบ เอามาเสียเหยียดยาวไปเลย ก็หวังว่าท่านผู้ถามนะ จะรู้ จากเทพที่ท่านส่งมาแล้ว แต่ความจริง **วัดที่น้ำน้อย** ที่ **หาดใหญ่ สงขลา** นะ เรื่องราวเป็นอย่างนี้

เดิมทีเดิวนะอาดมาไป **สงขลา** นะเป็นวันแรก ยังไม่เคยไปมาในกาลก่อนไม่ได้เคยไปสำรวจ ทางมาก่อน แต่ก่อนจะเข้าไปพบเป็นนิมิตลอยอยู่ในอากาศเห็นเป็นพระพุทธรูปองค์ใหญ่ลอยอยู่ และ เห็นว่าเป็นพรหมยืนอยู่ด้วย ก็ไม่แปลกใจก็ปล่อยไปตามเรื่องไม่สนใจ แล้วคเวลากลางคืนก็ปรากฏว่า เห็นพรหมองค์นั้นท่านมายืนอยู่ที่ข้างเตียง ถามท่านๆ จึงบอกว่า สถานที่ตรงนั้นมีพระพุทธรูปท่านบอก ระยะทางว่าจากนี้ไปก็ไกล ท่านอยู่ทางด้านซ้ายมือ มีอะไรบ้าง ถามว่าพระพุทธรูปนี้เป็นพระพุทธรูป อะไร ท่านบอกว่า เป็นพระพุทธรูปทองคำ แล้วก็พระสมัยก่อนที่เขานำมาฝังไว้ เป็นพระที่ชาวเมือง

เขาบูชา ถือว่าเป็นพระศักดิ์สิทธิ์ ตอนเช้าจึงปรารภกับ หม่อมหลวงวรวัฒน์ นวรัตน์ ผู้อำนวยการ โรงไฟฟ้าฝ่ายผลิต และที่ เจ้ากรมฯ เสริม กับทุกคน ถามว่าถนนไปทางนั้นมัน มีไหม เขาบอกว่ามี วัน นั้นก็เข้าไป มาเลเซีย ด้วยกัน จากลัษมาตอนเย็น ท่านหม่อมหลวงวรวัฒน์ ก็พาไปดู ไปถึงกิโณ้นจริงๆ ก็เห็นภาพตามนั้น ก็ลองวัดระยะไปซิ ก็มีดินไม้ตามนั้นจริงๆ ไปพิสูจน์กันก่อน แต่ความจริงเอาตามไม่เคยไป จังหวัดสงขลา และ หาดใหญ่ มาก่อนเลย สำหรับท่านผู้พูดนี้ได้รับข่าวสารมาผิดพลาด ก็อย่าไป โกรธท่านนะ การโกรธเป็นของไม่ดี ทำจิตเศร้าหมอง ต้องถือว่าคนบอกท่านนะบอกผิดพลาด

และการอัญเชิญพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปไม่ใช่ เจ้ากรมฯ เสริม เชิญ เป็น ท่าน หลุยส์วิภาวดี เป็นองค์เชิญ แล้วก็ไม่ได้เชิญไปจุดพระทอง ไม่มีเจตนาจะจุด ไม่เคยสั่งใครจุด เป็นแต่เพ ยงว่าไปบรรจุพระบรมสารีริกธาตุแก่พระพุทธรูปที่สร้างมาในวิหารนั้นและเงินที่ใช้ทั้งหมดส่วนใหญ่ เป็นเงินของชาวกรุงเทพฯ ชาว สงขลา และ หาดใหญ่ ช่วยบ้างตามสมควร จะไปรบกวนเงินส่วน จังหวัดนะรบกวนเขาไม่ได้หรอก ไม่มีใครเขาโง่เอามาให้ จะไปมีอำนาจอะไรไปทำแบบนั้นข้านี้ท่าน ฟังมาผิดพลาดก็ขอทุกคนจงอย่าโกรธท่านนะ ต้องถือว่าเป็นเรื่องธรรมดาการฟังข่าว การฟังข่าวจากคน บอกนี้ ก็คนบอกนี้ถ้าเป็นพระโศดาลัยนี้ก็หมดเรื่อง แต่คนพูดเป็นพระโศดาลัยก็หมดเรื่องเหมือนกัน แต่หากว่ายังไม่เป็นเชื้ออะไรกันไม่ได้เลย

ที่นี้บอกว่า เจ้าฤทธิสิงคำ หรือไอ้ฤทธิสิงคำ ถ้ามันจะไปหาใครมันก็ไปสำรวจบ้านก่อน (หัวเราะ) อันนี้ไม่มีเวลาหรอก จะพยากรณ์ว่าบ้านนั้นเป็นอย่างนั้น บ้านนี้เป็นอย่างนี้ ไอ้ันนั้นวิชาหมอดู นะ แล้วเรื่องพยากรณ์นั้นอย่ามาถามกันเลยโดยมากใครจะมาถามนี้ ก็บอกว่านี่วิชาความรู้ที่พระพุทเจ้า ให้ไว้แล้ว ทุกคนปฏิบัติเอาเอง จะถามกันนะไม่บอก เพราะวิชาความรู้มีหลักสูตรสองใน วิชาสาม ฆานโลกีย์ทำได้ ที่นี้การสอนกันแบบนี้มันเป็นของไม่ยากสำหรับคนดี แต่ว่าคนเลวนะทำไม่ได้หรอก

บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท พระพุทเจ้าท่านบอกว่า สัพพปาปัสสะอรณัง ต้องไม่เลวทุกอย่าง ไม่เลวทั้งกาย ไม่เลวทั้งวาจา และทั้งใจ สจิตตปริโยทปนัง ต้องทำจิตใจให้ผ่องใสจากกิเลส ถ้าหากว่ามี จิตเศร้าหมอง เกือบกถั่วไปด้วยนิเวศน์และไร้ศีล ไร้สัจจะ จะเห็นอะไร แม้แต่ใจของตนเองยังไม่มี ความรู้สึก เสียงของตนเองยังไม่สามารถจะฟังได้ยินว่า วาจาที่พูดไปนี่เพราะหรือไม่เพราะ หยาบ หรือไม่หยาบ เป็นการทำลายล้างความสามัคคี ความดีของบุคคลอื่นหรือเปล่า ยังไม่รู้แบบนี้ละก็ ความ เป็นทิพย์ของจิตไม่มี

เอาละเทพหน้านี้จะหมด ขอต่ออีกนิดหนึ่ง ก็ในเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงให้ตั้ง ศูนย์สงเคราะห์ผู้ยากจนในถิ่นทุรกันดาร แล้ว ท่านพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรี สมัย นั้น ได้ช่วยข่าวสารมา 2 พันกระสอบ น้ำตาล 100 กระสอบ และพันธุ์พืชพันธุ์ผักอีกเป็นจำนวนมากและ ก็เสียดอีกหลายพันตัวเพื่อเป็นการช่วยกันสงเคราะห์ผู้ยากจนในถิ่นทุรกันดารคนดีเขาทำอย่างนี้แหละ บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ไม่ใช่มานั่งด่า นั่งว่า นั่งนินทาซึ่งกันและกัน

เอาละสำหรับหน้านี้รู้สึกว่าจะหมดแล้ว ขอยุติไว้เพียงเท่านี้ ขอบรรดาพุทธบริษัทฟังเทพ หน้านี้หลังต่อไป

ปกิณกะคำสอน 18

ตอบเสียงจากอเมริกา 2

วันจันทร์ที่ 26 ตุลาคม 2525

สำหรับอีกตอนหนึ่งเรื่อง พระที่น้ำน้อย ท่านอ้างไว้ว่า ช่างที่ทำนะ ช่างร่นน้องของท่าน นี่อาตมาไม่ทราบเหมือนกัน ทราบแต่ว่า นายช่างผู้ทำช้อปลั่ง เป็นช่างของ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ซึ่งหม่อมหลวงวรรัตน์ เป็นผู้ให้ไปทำและก็ หม่อมหลวงวรรัตน์ เป็นผู้ควบคุมงาน ถ้าขาดตกบกพร่องอะไรก็ตาม ก็แจ้งมาที่อาตมา และก็มีพ่อค้าใน หาดใหญ่ ขยวัดลูกก่อสร้าง ท่านบอกว่า ท่านจะช่วยแล้วท่านก็ขายของให้ถูกกว่าราคาของในท้องตลาด นี่ความจริงนี้เป็นอย่างนี้นะและที่ท่านบอกว่านายช่างที่เป็นร่นน้องของท่านนี่จะเป็นใครอาตมาไม่ทราบ แต่ความจริงเรื่องนี้ก็แปลกนะ มันไม่น่าจะทำท่านเลยนะ ผู้ให้ข่าวนี่น่าจะทำให้ข่าวตรงกับความเป็นจริง ไอ้ความเสียหายมันก็เกิดแก่คนพูด ท่านผู้พูดจริงๆนะ อาจจะไม่มีเจตนาร้าย เข้าใจว่าต้องการให้ดี

ท่านบอกว่า ท่านเป็นนักเจริญสมถวิปัสสนา แต่ก็น่าเสียดายอยู่ชนิดหนึ่งที่ท่านศึกษาพระกรรมฐานไม่ครบถ้วน ถ้าศึกษากรรมฐานให้ครบถ้วนทั้ง 4 หมวดและก็ศึกษากรรมฐานถ้วนทั้ง 40 พร้อมทั้ง มหาสติปัฏฐานสูตร และ พระอภิธรรม การเข้าใจผลดอย่างนี้ของท่านมันก็จะไม่มี และก็ทุกคนจงอย่าโกรธเพราะว่าการศึกษาไม่สม่ำเสมอ ท่านอาจจะได้ปริญญาทางโลกก็เลยพูดเป็นโลกๆ ไม่มากหน่อย ก็ฝ่ายธรรมะนี่เขาก็ต้องถือเป็นการให้อภัยกับผู้ที่ยหลงผิดอยู่เสมอ ต้องดูกันที่ตัวอย่างของ พระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าน่ะถูกคำ ถูกว่ามาเยอะ ก็ไม่มี พระพุทธเจ้าก็ไม่เคยโกรธ อย่าง **สัตยชัยปริพาชก** คำ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็ไม่โกรธ **มัลลทินยา** จ้างคนค่าพระพุทธเจ้าก็ไม่โกรธ **อัญญตติย** จ้าง นาง **จิณฺจมาณวิกา** คำ พระพุทธเจ้าก็ไม่โกรธ พรหมณ์มาด่าต่อหน้าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าก็ไม่โกรธ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าท่านบอกว่า ถ้าท่าน โกรธ ท่านจะเลวกว่าคนค่า

ฉะนั้นสำหรับท่านผู้พูดนี้ ก็จงตั้งใจไว้ก่อนว่าท่านมีเจตนาดีว่าเพื่อจะรักษาพระพุทธศาสนา แต่ก็คงคิดว่าท่านกับพวกเรานี้มีพระพุทธเจ้าคนละองค์ ท่านกล่าวว่าพวกเราเป็นเดียรถีย์ คำว่าเดียรถีย์นี้ความจริงไม่ใช่ของหยาบ เขาแปลว่าภายนอก คือคนละพวก อย่างที่พระพุทธเจ้าเรียกคนที่ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนาว่า เดียรถีย์ ก็หมายความว่าคนละพวกกัน เว้นแต่หากว่าท่านเป็นพวกเดียวกับพระพุทธเจ้า นับถือพระสมณโคดม ท่านก็ไม่ค้ำที่เห็นผี เห็นนรกเห็นสวรรค์ เห็นพระพุทธเจ้า ก็พระพุทธเจ้าท่านยืนยันว่า พระพุทธเจ้าองค์ๆ ว่าอย่างนั้น ว่าอย่างนี้ พบองค์นั้น พบองค์นี้ ตรัสว่าอย่างนั้น ตรัสว่าอย่างนี้ นี่พระพุทธเจ้าท่านยืนยันว่าท่านเห็น บรรดาพระสาวกทั้งหลายรุ่นหลังนี้ก็เห็นกัน

อย่าง หลวงพ่อวัดปากน้ำ **ภาษีเจริญ** แต่จะกล่าวถึง หลวงพ่อวัดปากน้ำ**ภาษีเจริญ** ท่านก็ถูกคำ ยับเหมือนกัน สมัยนั้นทั้งพระทั้งฆราวาสค่าท่าน ถือว่าท่านเป็นศาสดาองค์พิเศษในโลก ปราภฏขึ้นใหม่ เป็นปาราชิก อวดอุตริมนุสสรรมอาตมาก็ฟังเขาเล่าให้ฟัง แต่ก็ยังไม่เชื่อ มีเหตุผลอยู่ว่าถ้าท่านไม่ดี

จริงๆ คนไม่เคารพนับถือท่านมาก จึงไปดูด้วยตัวเอง ไม่ดูอย่างเดียว ลองศึกษาด้วยการตั้งใจจริง ปฏิบัติตามท่านสอน ไม่นอนอยู่ปีละ 1 เดือน พอไปปีแรกนั้นไปเห็นปฏิปทาเข้าก็เลื่อมใส ต่อมา ออกมาแล้วบรรดาญาติโยมถาม บอกว่าอย่าให้บอกเลย จะไม่ขอเล่าให้ฟัง แต่ไปดูตัวเอง ทางที่ดีแล้วก็เตรียมสตางค์ไปทำกับข้าวเลี้ยงพระด้วยกัน สตางค์ของใครๆ ก็ถือเอาไป อาตมาจะเป็นคนเช่าเรือไปเอง ทุกคนไปพบหลวงพ่อกับ ไอ้ข้าวที่บอกมานะลืมหอด ต่างคนต่างสวดคนบอกว่าไม่รู้จริง ไม่เห็นจริง มันไปโกหกมดเท็จกัน ท่านคืออย่างนั้น ท่านดีจริงๆ นี่เราต้องพิสูจน์กันด้วยของจริง ไม่ใช่เอากิเลสเข้าไปพิสูจน์ ถ้าท่านพูดว่าอย่างไรเป็นอย่างนี้ เราต้องปฏิบัติเสียก่อน ทำเสียก่อน

อย่างไรในพระพุทธศาสนานี้มีพระกรรมฐานที่หมวด ก็ทำให้จบทุกหมวดซิแล้วที่ท่านผู้เขียนจดหมายมานี้ ท่านทำแล้วนี่ ท่านพบแล้ว อย่างมโนมยิทธิ นี่เด็กเล็กๆ ก็ได้กัน ไม่ได้นั่งคุม ไม่ได้ไปนั่งทำ เขาศึกษาไปแล้วเขาก็ฝึกกันต่ออย่าง อเมริกา นี่ก็ฝึกกันต่อมาก อย่าง เยอรมัน ตะวันตก นะ ฝรั่งเศส ฝรั่งไปฝึกกันเองฝรั่งใน เยอรมัน มาฝึก แล้วก็ไปฝึกกันต่อ อันนี้มันมีพยานอยู่ ถ้าหากว่าอาตมาจะไปนั่งสะกดจิตสะกดใจนะเป็นไปไม่ได้ ฝรั่งเศสเขาไม่โง่ คนที่มาฝึกที่นี่เป็นคืออกเตอร์ก็เยอะ เป็นปริญญาก็เยอะ เขาก็ทำกันได้ดี แล้วเขาก็ฝึกกันต่อไป มันต้องพิสูจน์กันด้วยความจริง อย่างกับไปพบผู้หญิงที่เขื่อนอะไรละ จุฬารัตน์ หรือไงก็ไม่ทราบ อาตมาก็ไม่ได้จำ ท่านผู้นั้นพูดว่ามาศึกษาประมาณ 5 นาที แต่ความจริงเวลา 5 นาที 10 นาที นี่ถ้าคนเขาดีจริงๆ นะ คือเขาไม่มีการชั่ว ไม่มีวาจาชั่ว ไม่มีใจชั่ว แล้วก็มีการดี วาจาดี และใจดีมีจิตใจสะอาดจากกิเลสชั่วขณะหนึ่งก็ตาม เขาสามารถจะได้ทิพจักขุญาณโดยฉับพลัน แล้วเขาเองก็สามารถไปฝึกเด็กชั้น ป. 5 ได้ตั้ง 20 คน นั่นอาตมาไม่ได้คุมอยู่นะ ไม่ได้ไป เขาทำกันเองเขาทำได้ เขามีความเชื่อถือไม่ใช่อารมณ์เคลิ้ม ความจริงของจริงนี้มันมีอยู่ที่นี่ศึกษากันเสียให้ดีดีกว่า

ดีกว่าที่บอกว่าจะรักษาพุทธศาสนา นี่จะเป็นการทำลายพระศาสนาเสียแล้วแล้วการกระทำอย่างนี้ จะให้เกิดความเลื่อมใสในขอบเขตพระศาสนา กลิ่นความเลื่อมใสจะเกิดขึ้น เพราะการแตกแยกของคนน้ำผึ้งหยดเดียวสามารถทำความจลาจลให้เกิดขึ้นในบ้านเมืองได้ฉับไฉน การกระทำอย่างนี้มันยิ่งกว่าน้ำผึ้งหยดเดียว จะถือว่าท่านผู้นี้รักษาพระศาสนาหรือจะถือว่า ท่านผู้นี้ทำลายประเทศชาติกันแน่

ชาติของเราต้องการความสามัคคี การฝึกมโนมยิทธิต้อง หนึ่งต้องมีศีลบริสุทธิ์ สองต้องมีอารมณ์ตัดจากนิเวศชั่วคราว สามต้องมีปัญญา สี่มีอารมณ์เป็นทิพย์ ทำให้คนระลึกชาติได้บ้าง สามารถรู้อดีต อนาคตได้บ้าง ถึงแม้ว่าไม่ยาวนานแต่ทำให้เกิดความรักความสามัคคีกันกลมเกลียว รักกันมาก ต่างคนต่างถือเป็นพี่เป็นน้องกัน เขามีความสามัคคีกันอย่างนี้ แล้วท่านผู้พูดนะมาพูดให้เขาแตกความสามัคคี สร้างความโกรธ สร้างความสะเทือนใจให้เกิดขึ้น อย่างนี้จะเป็นคนดีแล้วหรือ

แต่ถ้าทุกท่านทราบว่าเขาเป็นคนเลวก็จงอย่าโกรธ ก็ตามวิสัยของคนที่เกิดมาในโลก บางท่านมาจากอบายภูมิ ผู้นี้ไม่มีเหตุมีผลก็ต้องดูพระพุทธเจ้าบอกว่าบุคคลใดถ้าเป็น ปทปรมะ พระพุทธเจ้าเดินหลีก ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะพวกนั้นเขาไม่มีเหตุไม่มีผล องค์สมเด็จพระทศพลจะสอนอย่างไรมันก็ไม่เกิดประโยชน์ดีไม่ดีเขาต่ำสวนเอาเสียอีก ฉะนั้นพระพุทธเจ้าจึงต้องหลีกไป

ก็เป็นอันว่าท่านผู้พูดนี้ ท่านไม่ได้นับถือพระพุทธเจ้าที่มีนามว่าพระสมณโคดม ท่านจะนับถือพระพุทธเจ้าองค์ไหนนี้เป็นเรื่องของท่าน เพราะว่าพระสมณโคดมสอนอย่างไรท่านไม่ได้เชื่อไม่ได้ฟัง ท่านไม่ได้ปฏิบัติตามพยายามคัดค้านคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ทีนี้มาเรื่องของ การขุดน้ำมัน เรื่องน้ำมันนี้ความจริงอาตมาถวายพระพรแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ วัดท่าซุง พระองค์เสด็จมาหล่อรูป หลวงพ่อปาน มาเททองรูปหล่อ หลวงพ่อปาน และ หลวงพ่อใหญ่ พระองค์ตรัส อาตมาก็ไม่ได้เตรียมแล้ว ท่านตรัสถามก็ตอบไปตามความรู้สึก แล้วก็เมื่อตอบไปแล้วก็ถวายพระพรไปว่า ราวปี 24 จะฟ้าสว่าง ก็หมายความว่า 24 จะเริ่มพบนั่นบ้างพบนี่บ้าง ปีนั้นถ้าจำไม่ผิดก็เป็นปี 18 หรือปี 17 นี้ละ จำไม่ได้ถนัด อาจจะเป็นปี 17 ก็ได้ จำไม่ได้ถนัดนักนะ 17 หรือ 18 ก็ได้ แล้วก็ตอนนั้นเขาก็ยังไม่ค่อยฟูฟักนัก

ไอ้การที่จะบอกว่า ไปชี้ให้ใครเขาจุดที่ไหน อาตมาเนี่ยยังมีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์อยู่ หรือว่าสติญาไม่วิปลาส ไม่ถึงกับความเป็นบ้า จะไปทำอย่างนั้นนะมันไม่ได้ จะไปชี้ จุดตรงนั้นจุดตรงนี้ เขาไม่จุดตามก็โกรธ มีจดหมายฉบับนั้นมีจริง มันก็ต้องเป็นจดหมายปลอม อาตมามั่นใจว่า อาตมายังเป็นพระ อาตมายังไม่โกหกมดเท็จใคร อาตมายังไม่ทำลายล้างความดีของใครแต่ถ้าความรู้นี้เป็นคำบอกเล่าที่ได้รับมาจากคนอื่นก็ต้องขอร้องท่าน ที่คนบอกให้ท่าน คือแจ้งผิด ให้ข้อมูลผิดพลาด แต่ความจริงก็น่าจะคิดเหมือนกันนะว่าคนที่ยังไม่บ้านะคงไม่ทำอย่างนั้น ความรู้ประเภทนี้นะ เขาปกปิดกัน แต่ว่าถ้าไม่มีความจำเป็นจริงๆ ไม่มีใครถามก็ไม่บอก แต่เมื่อบอกไปแล้วก็ชี้แจงเหตุผลที่หลังว่าที่ไหน โดยมากจะเขียนลง **ฉัมมวิโมกข์** อย่างนี้ **กำแพงเพชร** นี้บอกมันตื่นที่สุด ไม่ได้ไปชี้ให้จุดนี้ แล้วก็ต่อมาเขาก็จุดพบว่า มันตื่นที่สุด และก็มันมีจริงๆอันนี้ก็รู้สึกว่าจะสงสารท่านผู้พูดเหลือเกินนะ ใครนะให้ข้อมูลของท่านให้ข้อมูลแก่ท่านผิดพลาดไปมาก

และการที่ท่านบอกว่า ไม่เคยเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนี้ แต่ความจริงราชเลขาฯ ทราบดี เรื่องนี้โกหกกันไม่ได้หรอก เพราะคนที่รับฟังอาตมาอาตมาถือว่าไม่ใช่คนโง่ แต่คนทุกคนที่มาหาไม่เคยหวาดหวั่นอยู่เสมอว่า ทุกคนท่านเป็นคนฉลาด เมื่อเข้าใจว่าทุกคนเป็นคนฉลาด ก็ควรจะคิดว่าเราพูดทุกอย่างก็ควรจะพูดตามความเป็นจริง ไม่เคยดูถูกดูหมิ่นใครเลยว่าเป็นคนโง่ แต่การคิดว่าคนอื่นโง่ก็คือเราโง่ที่สุด เพราะคนที่มาหาผ่านโลกมาดีแล้ว ผ่านการศึกษามาดีกว่าอาตมา อาตมาสำเร็จวิชาความรู้มาจากสาลาวัต ซึ่งมันเป็นความรู้กระจัดย่อยจะไปเข้าใจว่าคนอื่นเขาโง่กว่านะเห็นจะเป็นไปไม่ได้ จริงไหม

แล้วอีกร่องหนึ่งที่เป็นเรื่องสำคัญ เรื่องสร้างวัดซอ้นวัด หรือสร้างวัดแข่งขันกับวัดอะไรนี้ ที่ขึ้นป้ายว่า **ศูนย์ศิษย์หลวงพ่อปาน** นะ เดิมทีที่ตรงนั้นนะตั้งใจจะทำเป็น **สำนักวิปัสสนา** ของ **วัดท่าซุง** นี้เอง แล้วก็ตั้งขึ้นเป็น **ศูนย์ศิษย์หลวงพ่อปาน** ก็หมายความว่า ศิษย์ หลวงพ่อปาน นี้มีมาก จะได้รวมกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน วัดท่าซุงที่ตอนอาตมาอยู่เนี่ย นายอยู่ที่แรก มีกุฏิอยู่ 3 หลัง สองหลังผูกพันมาก รื้อมาแล้วใช้อะไรไม่ได้เลย นอกจากไม้พื้น นอกนั้นเสียหายหมดเพราะหีบแล้วมันกรอบไปหมด อาตมาก็ตั้ง

มาสร้างกระต้อบอยู่โคนต้นไม้แล้วที่วัดนี้ก็สร้างหอสวดมนต์ สร้างเสามาแล้ว 10 ปี ไม่ได้ทำอะไร
อย่างอื่นอีกเสาทอดมนต์นี้มีเจ้าภาพ แต่ว่า 10 ปีผ่านมาไม่ทำอะไรต่อไปเลย

ต่อมาที่อาศัย พลอากาศตรี อาทรรोजनाท กับภรรยา ไปเชิญ ท่านพลอากาศเอกพะเนียง
กานทรรัตน์ สมัยนั้นท่านเป็นพลอากาศตรีมาทอดกฐินหลังจากนั้นมาก็มี ท่านเจ้ากรมฯ สุขสวัสดิ์ กับ
ภรรยา นำคณะกันมาช่วยทำการก่อสร้าง จนกระทั่งสร้างทางด้านนี้เต็ม เมื่อคนมาเจริญสมถวิปัสสนา
กันมากที่ไม่พอ ก็เลยไปซื้อที่ฝั่งตรงข้าม ตั้งเป็น สำนักวิปัสสนา ต่อมาประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่า
โบสถ์นี้มันเก่าเต็มทีแล้ว และก็เล็ก จะสร้างใหม่ก็ขออนุญาตเจ้าอาวาส จะสร้างข้างโบสถ์ สถานที่มีอยู่
ท่านบอกว่าต้นไม้มันมากเสียดายต้นไม้ สงสารต้นไม้ จึงไปสร้างฝั่งโน้น

นี่บอกว่าเจ้าอาวาสว่าก็ไม่ฟัง เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะตำบล ว่าก็ไม่ฟังโตแต่ผู้
เดียว แต่ความจริงมันไม่ถูกต้องเลย ถ้าหากว่าโตแต่ผู้เดียวละก็ เวลาจะฟังลูกนิมิต ทำไม่ได้แน่ เพราะว่า
ขอพระราชทานวิสุงคามสีมา เจ้าอาวาสต้องเซ็น เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด ต้องเซ็น
แล้วก็เจ้าคณะใหญ่ต้องเซ็น แล้วผ่านราชอาณาจักร เรื่องลายเซ็นไปตามลำดับหมด ไม่มีใครขัดข้อง

แล้วก็เวลาฟังลูกนิมิตพระราชทานวิสุงคามสีมา ได้รับมาแล้ว ท่านเจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ
เจ้าคณะจังหวัด เจ้าอาวาส รวมกันทั้งหมด แล้วก็ยังมีเจ้าคณะหนกลาง คือ สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัด
สามพระยา มาเป็นประธาน สมเด็จพระพุฒาจารย์ จิตสุทัศน์ มา และก็มีพระราชคณะมาด้วยกัน
ทั้งหมด 10 องค์เศษ แล้วก็ยังมีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงสดนิมิต พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
สมเด็จพระบรมราชินีนาถ แล้วก็สมเด็จพระเจ้าพี่ชาย พระเจ้าลูกยาเธอ เมื่อทรงสดลูกนิมิตแล้วท่านก็ทรง
เยี่ยมราษฎรที่ถวายทรัพย์สินแก่พระองค์ถวายเงิน วันนั้นท่านรับได้เพียงไม่ถึงครึ่งของประชาชน เพราะว่า
เวลานั้นมีด ประชาชนก็ถวายได้น้อยได้เงินจริงๆ เจ็ดหมื่นสองพันเศษ ยอดนี้อาตมาอาจจะจำผิด แต่ว่า
ไม่น้อยกว่าเจ็ดหมื่นสองพัน แล้วท่านก็ถวายกับวัด

แล้วก็หลังจากนั้นท่านเจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบลก็ดี เจ้าคณะจังหวัดก็ดีเจ้าคณะอำเภอก็ดี ท่าน
เวลาจะบวชนาคบวชเณรท่านก็มาโบสถ์นี้ ท่านก็มาเสมอเจ้าอาวาสก็ลงสังฆกรรมร่วมกันเป็นปกติ แล้ว
จะหาว่าไอ้ศูนย์นี้ตั้งแข่ง หรือสร้างวัดแข่ง เอาข่าวมาจากไหน ผู้ให้ข่าวนี้ให้ข่าวท่านผิดไป การให้ข่าว
ผิดพลาดทำให้ผู้พูดนี้เสีย

เอาละ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ข้อกล่าวหาที่แจ้งมารู้สึกว่ามากมาขอตมาที่ขอสรุปว่า ข้อ
กล่าวหาทั้งหมดไม่มีอะไรเป็นความจริงแม้แต่อย่างเดียว ที่นี้ท่านผู้พูดท่านบอกว่า ท่านไม่เคยมาพบกับ
อาตมาเลย ไม่เคยเห็นเลย แต่ว่าท่านบอกว่า ครั้งหนึ่งท่านจับได้ว่า เวลา 9 นาฬิกา 40 นาที ที่ วัดท่าซุง
อาตมาบอกว่าเวลา 10 นาฬิกาจะมีคนมา 3 คน เด็กสองคน ผู้หญิงหนึ่งคน มารดแล้วก็ใส่เสื้อสีนั้น ใส่
รองเท้านี้ ท่านอ้างอิงนี้มันตรงกันข้ามกับความเป็นจริงใช่ไหม ก็เป็นอันว่า ผู้พูดนี้ไม่มีอะไรจริง
สักอย่าง แล้วก็เราควรจะโกรธไหมอาตมาก็บอกว่าไม่ควรจะโกรธ เพราะความไม่จริงเป็นของไม่ดี ถ้า
เราไปโกรธความไม่จริงเข้า เราก็จะเร็วกว่าความไม่จริงนั้นเข้าไปอีก ตามที่พระพุทธเจ้าท่านบอกว่า โกรธ
เขาโกรธมาแล้วเราโกรธตอบ เราจะเร็วกว่าบุคคลผู้นั้น

จงจำไว้ว่าผู้ทรงศีล ผู้ทรงธรรม อันดับแรกจริงๆ ที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้คือ

หนึ่ง **จิตต้องปลอดจากอุปกิเลส** คือไม่ยกตนข่มท่าน ไม่ทำลายคนอื่น ไม่โอ้อวด เป็นต้น อยู่ใน **อุทุมพริกสูตร อุทุมพริกสูตรท่านเจ้ากรมฯ เสริม** ลอกไว้ใน มงคล 38 แต่ที่เวลาอ่านแล้วก็รู้สึกว่าจะต้องเกรี้ยยๆ หน่อยเพราะว่าออกอากาศแต่ละวัน เพราะจะต้องมีอะไรแซมอยู่เสมอ มีเนื้อแท้จริงอยู่แต่ก็ต้องมีกระพี้แซม เพราะว่าการออกอากาศถ้าพูดซัดๆ คนก็หลับ ต้องมีอื่นผสมอยู่ด้วย

แล้วประการที่สองต้องเป็นคน **ไม่มีกังวล**

ประการที่สาม ต้องมี **ศีลบริสุทธิ** คือมีศีลบริสุทธิหมายความว่า หนึ่งไม่ทำลายศีลด้วยตนเอง ไม่ยุให้บุคคลอื่นทำลายศีล ไม่ยินดีเมื่อบุคคลอื่นทำลายศีลแล้ว

และก็ต้องระงับ **มีวรณ์ 5** ไม่ให้กำเริบขึ้น คือไม่พอใจในกามฉันทะ ไม่มีความโกรธ ความพยาบาท ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจของความง่วง ไม่ฟุ้งซ่านเกินไปไม่สงสัย

และก็ต้องทรง **พรหมวิหาร 4** คือจิตต้องเยือกเย็นเสมอ มีอารมณ์ความรักคนและสัตว์ เสมอด้วยรักตัวเอง สงสารคนและสัตว์ ประสงค์จะให้ตัวเขาพ้นทุกข์ จะช่วยเหลือถ้าไม่เกินวิสัย และก็มีจิตใจไม่อิฉาริชยาใคร เห็นใคร ได้ดีก็ยินดีด้วย ไม่ซ้ำเติมบุคคลผู้ใด วางเฉยเมื่อเขาเพเลียงพล้ำ

กำลังใจอย่างนี้เป็นกำลังใจขั้นต้น ของบุคคลผู้นับถือพระพุทธศาสนาพระพุทธเจ้าท่านบอกว่า ถ้าทำดีตามที่ว่ามานี้เป็นคนที่จะเข้าถึงเปลือกของพระศาสนาเท่านั้น

แล้วก็ถ้าเข้าถึงกระพี้ ก็หมายความว่าต้องทำ **ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** ให้เกิดขึ้น คือระลึกชาติได้

ถ้าจะเข้าถึงแก่นต้องทำ **ทิพจักขุญาณ** ให้เกิดขึ้นนี้พระพุทธเจ้าท่านยืนยันแบบนี้

ถ้าทำไปถึงที่สุดก็ต้องสร้าง **อริยสัจ** ให้เกิดขึ้นกับใจ สามารถตัดกิเลสให้เป็นสมุจเฉทปหาน

ฉะนั้นว่าของของท่านที่พูดมาตามที่เขียนมา ใครเป็นคนพูดก็ไม่ทราบแล้วก็ท่านผู้เขียนตรงตามความเป็นจริง หรือไม่ก็ไม่ทราบเหมือนกันถ้าหากว่าท่านเขียนมาไม่ตรงตามความเป็นจริง ก็จะพิจารณาได้ว่าท่านผู้พูดน่าจะบกพร่องในการเข้าถึงพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง อย่างขั้น **อุปกิเลส** สรุปลแล้วหลายสิบข้อ มีหลายสิบข้อคือ สรุปลง่ายๆ คือ

ไม่ยกตนข่มท่าน นี่ท่านข่ม ทำลายไปแล้ว

แล้วก็ประการที่สอง **ไม่โอ้อวด**ตนเอง ท่านก็อวดเสียแล้ว แล้วก็เป็นแค่อุปกิเลสนะ ตอนต้นตัดกันไม่ได้ก็เจ๊งแล้ว ประการที่สอง ท่านมีกังวลห่วงใยมากเกินไป ห่วงใยว่าที่ท่านจะไม่ดี

ประการที่สาม **ศีล** ศีลนี้ ถ้ามีสาวาท ศีลมันก็ขาด แล้วก็ถ้ามีสาวาทด้วยมาพูดคำหยาบด้วย เสร็จแล้วพูดให้เขาแตกร้างกันด้วย พูดเพื่อเจ้าเหลือใจไร้ประโยชน์ ขาด **กรรมบถ 10** อีก แต่ฆราวาสธรรมดาก็ไม่สมบูรณ์แบบ ก็เป็นฆราวาสที่ไม่มีศีล ถ้าเป็นนักบวชถ้าศีลห้าไม่มี **กรรมบถ 10** ไม่มี ศีล 227 ก็มีไม่ได้เหมือนกัน

แล้วต่อมา มีการคัดค้านคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าคือว่า ถ้าใครเจริญกรรมฐานเห็นผี เห็นเทวดา เห็นนรก เห็นสวรรค์เป็นเดิรลัทธิก็แสดงว่าเห็นพระพุทธเจ้าเป็นเดิรลัทธิ เพราะความรู้นี้พระพุทธเจ้าทรงสอนแล้วเห็นบรรดาพระสาวกทั้งหลายเป็นเดิรลัทธิ คำว่า เดิรลัทธิก็หมายความว่าภายนอก ก็แสดงว่าท่านไม่ได้เคารพในพระพุทธเจ้าเลย ไม่ได้เคารพในพระพุทธศาสนาเลย เพราะว่าพระพุทธเจ้าสอนไว้อย่างนั้นท่านบอกว่า ไม่ใช่ ท่านไม่นับถือท่านเองท่านก็เป็นเดิรลัทธิของพระพุทธศาสนา ที่มีพระพุทธเจ้าที่มีพระนามว่าพระสมณโคดม แต่ว่าท่านจะนับถือพระพุทธเจ้าองค์ไหนบอกเหนือไปจากนั้นอันนี้เป็นเรื่องของท่าน อันนี้เราก็อำไปว่าท่านไม่ดี ท่านอาจจะมีศาสดาโศกศาสดาหนึ่งซึ่งดีกว่าพระพุทธเจ้าที่มีพระนามว่า พระสมณโคดม จึงเห็นว่าพระสมณโคดมก็ดี พระอริยเจ้าทั้งหลายก็ดี เป็นเดิรลัทธิไปหมด

ที่ว่าอย่างนี้ท่านจะบอกว่า ประเดี๋ยวจะไปพูดกับท่านว่า ท่านไม่ได้บอกว่าพระพุทธเจ้าเป็นเดิรลัทธินี้ แต่ใครเห็นผี เห็นเทวดา เห็นนรก เห็นสวรรค์เห็นพระพุทธเจ้า เป็นเดิรลัทธิ ก็ความรู้นี้ใครสอนล่ะ ความรู้นี้พระพุทธเจ้าท่านสอน แล้วพระพุทธเจ้าทรงรับรอง พระพุทธเจ้าทรงยืนยัน อย่างพระโมคคัลลาน์ หรือใครก็ตามทำได้ท่านยืนยันรับรองผล ว่าการกระทำนั้นเป็นความดี ในเมื่อพระพุทธเจ้าทรงรับรองและพระพุทธเจ้าก็ตรัสเองว่า พระองค์ทรงได้ปุพพนิวาสนุสสติญาณ คือระลึกชาติได้ ทิพจักขุญาณ อย่างเข้มข้น พระองค์ก็ทรงยืนยันเรื่องเทวดา อย่างพูดกับ ท้าวมหาลิท้าวมหาลิ สงสัยว่า พระอินทร์ มีจริงหรือไม่จริง พระพุทธเจ้าพูดนะ พูดเองเห็นเองหรืออย่างไร หรือว่าตามเขามา พระพุทธเจ้าก็ทรงยืนยันว่า มหาลิ เรานะรู้จัก พระอินทร์ เราเห็น พระอินทร์ เรารู้จัก เรารู้สมบัติของ พระอินทร์ เรารู้ธรรมที่ทำให้คนเป็น พระอินทร์ เล่าเรื่องความของ พระอินทร์ แล้วก็ทรงยืนยัน

อีกตอนหนึ่ง ตอนแสดง ยมกปาฏิหาริย์ ขึ้นไปบนสวรรค์ ชั้นดาวดึงส์เทวโลก นี่ตรัสเองว่าไปนั่งที่ บัญฑุกัมพลศิลาอาสน์ ไปเทศน์โปรด พระพุทธมารดา เทวดาและพรหมทั้งหลายสิ้นเวลา 3 เดือนนี้พระพุทธเจ้าเห็นเทวดา ไปเมืองเทวดาได้ แล้วก็เรื่องราวเกี่ยวกับพระพุทธศาสนานี้มีเรื่องราวเกี่ยวกับเทวดาตลอดสาย แล้วถ้าท่านยังยืนยันว่า พระพุทธเจ้าองค์นั้นว่าอย่างนั้นพระพุทธเจ้าองค์นี้ว่าอย่างนี้

อย่างกล่าวถึง พระปฐมุตตระ ถอยหลังไป 91 หรือ แสนกัป ว่าพบเปรตซึ่งเป็นญาติของ พระเจ้าพิมพิสาร ซึ่งเป็น ปรัตตอุปชีวิกเปรต แล้วท่านก็ยืนยันว่า เปรตพวกนั้นมาพบ พระกฤษณะ พระโกนาคมน์ พระพุทธกัสสป ท่านพูดว่าอย่างไร นี่ก็เป็นอันว่า พระพุทธเจ้าก็ทรงยืนยันว่า พระพุทธเจ้าที่นิพพานไปแล้วท่านก็พบได้ ท่านก็เห็นได้ แล้วต่อมาบรรดาพระสงฆ์ ทั้งหลายก็พบได้เห็นได้ตามพระพุทธเจ้า

ถ้าบรรดาพระสงฆ์สาวกทั้งหลาย หรือที่เป็นฆราวาสก็ดี เขาเห็นได้แล้วเขาเป็นเดิรลัทธิ พระพุทธเจ้าก็ต้องเป็นเดิรลัทธิของท่านผู้นั้นด้วย แต่เราเป็นลูกศิษย์เดิรลัทธิคือ พระพุทธเจ้าของเรา เราก็ถือว่าท่านผู้พูดเป็นเดิรลัทธิของเราคือไม่ใช่พวกเรา ไม่ใช่พวกพระพุทธเจ้าที่ทรงพระนามว่า พระสมณโคดม แต่ว่าท่านจะมีพระพุทธเจ้าชื่ออะไรของท่านเป็นเรื่องหนึ่งต่างหาก

จะนั้นอย่าลืมนะว่า การเจริญเฉพาะวิปัสสนานะ ไม่มีทางเห็นผี เห็นเทวดา เห็นนรก เห็นสวรรค์ ต้องกลับมาใช้วิปัสสนาร่วมกับสมถภาวนา แล้วก็ต้องมีศีลบริสุทธิ์ ถ้าพูดจากไร่ความจริงประเภทนี้ชื่อว่า เป็นคนไม่มีศีล จะเอาสมาธิมาจากไหนจะเอาปัญญาที่รู้แจ้งเห็นจริงมาจากไหน จะเอาคำว่า **ทิพจักขุญาณ** มาจากไหน

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย การที่พูดไปนี้ไม่ได้โจมตีกัน แต่พูดให้ฟังว่าท่านผู้พูด ไร่ความรู้ที่แท้จริงในพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในศาสนาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ทรงพระนามว่า **พระสมณโคดม** แต่ว่าท่านจะมีพระพุทธเจ้าของท่านชื่ออะไรเป็นเรื่องของท่าน

สำหรับตอนนี้ก็ขอยุติไว้แต่เพียงเท่านี้ ขอความสุขสวัสดิ์จงมีแต่ทุกท่านขอทุกท่านจงอย่าโกรธผู้พูด จงคิดว่าท่านที่พูดพูดตามวิสัยหรือตามศาดตาของท่านสอน ท่านอาจจะไม่ผิดของท่านแต่ไม่ถูกของพวกเรา ก็แล้วกัน สวัสดิ์

พระสูตรก่อนนิทรา 1

อสทิสถาน 1

ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลายและบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรที่รัก สำหรับตอนนี้เป็นตอนฟังพระสูตร ถือว่าเป็นการฟังพระสูตรก่อนหลับหรือว่าก่อนนิทราเห็นใครเขาเขียนว่าเป็น พระสูตรก่อนนิทรา หรือ นิทานก่อนหลับ เนื้อความก็มีอยู่ว่าเมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อทรงประทับอยู่ที่ พระเชตวัน ทรงปรารภ อสทิสถาน จึงได้ตรัสพระธรรมเทศนาว่า น เว กทริยา เทวโลกัง วัชันติ เป็นต้น เนื้อความมีอยู่ว่าใน เมืองพาราณสี ในตอนนี้ท่านบอกว่าพระราชากับบรรดาราชกุมารมีการแข่งขันทำบุญ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่จะต้องคิด เรื่องนี้ยาวหน่อยจะจบในเทปหน้าเดียวหรือไม่ก็ไม่ทราบ

เนื้อความมีอยู่ว่า สมัยหนึ่งเมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงจาริกไปคือเที่ยวไป มีภิกษุ 500 รูป เป็นบริวาร เสด็จไปถึง พระเชตวัน พระราชาเสด็จไปที่วิหาร คำว่าพระราชานี้หมายถึง พระเจ้า ปเสนทิโกศล และกราบทูลองค์สมเด็จพระภควันต์ ทูลนิมนต์พระพุทธเจ้าว่าในวันรุ่งขึ้นจะทรงเตรียม อาคันตุกะทาน คือในวันรุ่งขึ้นท่านจะถวายทานแก่พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์ ที่ว่า อาคันตุกะ หมายถึงผู้มา คือว่าพระผู้มาทั้งหมดพระองค์จะถวาย และจึงได้ตรัสเรียกชาวพระนครว่า จงดูทานของเรา เมื่อนี้เขาแข่งขันกันทำความดี เขาไม่ได้แข่งขันกัน โกง แข่งขันกันให้ ว่าท่านทั้งหลายจงดูทานของเรา ชาวพระนครมาเห็นทานของพระราชาแล้ว วันรุ่งขึ้นจึงได้นิมนต์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์ทั้งหมด เตรียมจะถวายทานบ้างและส่งข่าวไปกราบทูลพระราชา คือ พระเจ้าปเสนทิโกศล ขอพระองค์ผู้สมมติเทพจงมาทอดพระเนตรทาน ของข้าพระองค์ทั้งหลาย เขาก็พยายามจัดทานให้ยิ่งกว่าพระราชาที่ถวาย

เมื่อพระราชาได้ทอดพระเนตรแล้วก็กราบทูลองค์สมเด็จพระประทีปแก้วอีกว่า ทานอันยิ่งกว่าทานของเราที่ชนทั้งหลายเหล่านี้ทำแล้ว เราจะถวายทานอีกย่อมต้องถวายให้ยิ่งกว่า เราจะยอมแพ้ชาวบ้านไม่ได้ จึงทรงรับสั่งให้เตรียมทานเสร็จเรียบร้อยในวันรุ่งขึ้น แล้วก็บอกให้ชาวพระนครมาดูอีก

ชาวพระนครมาดูแล้ว เห็นว่าทานของพระราชายิ่งใหญ่กว่าของพวกเขา จึงมีการเตรียมตัวถวายทานกันอีก และก็กราบทูลให้พระราชาทรงทราบ ว่า วันพรุ่งนี้ข้าพระพุทธเจ้าทั้งหลายจะถวายทานในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอพระองค์จงเสด็จมาดูทานของข้าพระพุทธเจ้า อันว่าทานของชาวบ้านนี้เขารวมกันเต็มอัตรา และมีจิตใจเสมอใจกันเป็นคนดี ทานเขาก็มากกว่าพระราชา พระราชาองค์เดียวสู้เขาไม่ได้

เป็นอันว่า พระเจ้าปเสนทิโกศล ท่านเป็นพระราชาที่ไม่ยอมแพ้คนในด้านทำความดี ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่า ท่านเองปรารถนาพุทธภูมิ ต้องการจะเป็นพระพุทธเจ้าในวันหน้า

และขอบรรดาผู้ฟังทั้งหลายโปรดทราบ ว่า ใน เมืองพาราณสี นี้พระราชาทุกพระองค์มีนามว่า ปเสนทิโกศล เหมือนกันหมด และพระบรมราชินีก็มีนามว่าพระ นางมัลลิกา เหมือนกันหมด ในเมื่อเหมือนกันอย่างนี้โดยชื่อ แต่ว่าจริยาก็ดี ความประพฤติก็ดี ความคิดเห็นก็ดี จะไม่เหมือนกัน ฉะนั้นถ้าหา

กว่าไปอ่านพบหรือฟังพบว่า เมืองพาราณสี มี พระเจ้าปเสนทิโกศล หรือว่า พระนางมัลลิกา ที่ประพศิต
ตัวไม่ดี ให้ทราบว่าเป็นองค์ไหนกันแน่ ไม่ใช่องค์นี้

ก็เป็นอันว่าพระราชินีไม่สามารถจะเอาชนะชาวบ้านได้ จึงคิดในใจว่าเราจะไม่ยอมแพ้ ต่อมา
วาระที่ 6 คือว่ากันไปว่ากันมาถึงวาระที่ 6 ชาวพระนครก็เพิ่มขึ้น 100 เท่า 1000 เท่า พระราชาให้เท่าไร
ฉันให้เท่านั้น เพิ่มเตรียมให้สู้ขึ้นเตรียมทาน โดยที่คิดว่าอะไร ที่ไม่มีจะต้องไม่มีในทานอันนี้ ทาน
คราวนี้ต้องมีทุกอย่าง เพราะเรามากด้วยกัน เราจะต้องเอาชนะ พระราชาของเราให้ได้ ท่านเป็น
พระราชาจริงแท้และ แต่ว่ากำลังของท่านน้อยกว่าเรา เราชาวพระนครทั้งหมดช่วยกัน ก็ถือว่าไม่เฉพาะ
ชาวพระนคร ชาวบ้านทั้งหมดช่วยกัน เขาป่าประกาศ

พระราชาหรือ พระเจ้าปเสนทิโกศล ไปทอพระเนตรทานนั้นแล้ว ทรงดำริว่าถ้าเราจักไม่อาจ
ทำทานให้ยิ่งกว่าของชาวพระนครทั้งหมดนี้ ให้สูงกว่าเขาชีวิตของเราจะอยู่เพื่ออะไร คนอย่างเราจะ
ยอมแพ้ไม่ได้ ถ้าเราไม่สามารถชนะทานของชาวบ้านได้เราตายคิดว่า เมื่อคิดแบบนี้แล้วทำอย่างไร ก็คิด
ไม่ตก ตั้งใจว่าจะหาอะไรมาบ้าง ไปดูแล้วชาวบ้านแกมีทุกอย่าง ขึ้นชื่อว่าอะไรไม่มี ไม่มีในทานนั้น มี
ทุกอย่างครบถ้วน ในที่สุดก็หาอายุไม่ได้ ทำอย่างไร ก็นอนบรรทมนอนดำริถึงอุบายที่จะต้องทำอยู่
นอนฝัน ตอนนอนก็รู้สึกว่าจะไม่ยอมอยากกินข้าวกินปลา ใครมาพูดก็ไม่ยอมอยากจะทำด้วย นั่งคิด
เดี่ยวว่าเราจะเอาอะไรมาให้ทานดีหนอให้ยิ่งกว่าชาวบ้าน เขาไม่ยอมแพ้เรา เราก็ยอมแพ้ไม่ได้นี้ทุกคน
ต้องฟัง ถ้าทุกคนที่ฟังแล้วมาแข่งขันกันทำความดีอย่างนั้นจะมีประโยชน์มาก ขอตลขเรื่อง

ตอนนั้นมา พระนางมัลลิกา ก็เข้ามาเฝ้าท้าวเธอ พระนางมัลลิกาเทวี นี้ชื่ออย่างนี้มันเหมือนกัน
จะต้องวงเล็บว่า พระนางมัลลิกาเทวี โดยตำแหน่งพระราชินี แต่ชื่อจริงๆ ที่ยังไม่มาเป็นพระราชินีชื่อว่า
ศรีระจิตร ศรีระจิตร นะเข้าไปเฝ้าท้าวเธอแล้ว ทูลถามว่าข้าแต่มหาราชาเจ้าเพราะเหตุไรพระองค์จึงเป็น
ผู้บรรทมคือนอนแบบนี้ และทำไมร่างกายของพระองค์นี้ดูเหมือนกันคนที่มีความเหนื่อยมาก นอนถอน
ใจ บรรทมถอนใจ ร่างกายก็ซูบซีด หน้าก็ซูบซีด ดาก็เหม่อลอย พระองค์ทรงคิดถึงเรื่องอะไรหรือพระ
เจ้าข้า หรือว่าจะไปเจอเทวีที่ดีกว่านี้อีก หม่อมฉันจะไปติดตามมาให้ พระนางทรงทราบ

พระราชาก็ตรัสว่า พระเทวีนี้น้องหญิงเธอยังไม่เข้าใจนะ เวลานี้ฉันแพ้ชาวบ้านเขารู้ไหม ฉันให้
ทานเท่าไร ชาวบ้านก็รวมใจกันให้มากกว่านั้นเป็นร้อยเท่าพันเท่า แล้วฉันจะเอาอะไรดี ไปชนะ
ชาวบ้านเขา เออน้องหญิงทราบหรือน้องหญิงเป็นคนมีปัญญาดี มีความละเอียดรอบคอบและก็สุขุม มี
ความรู้จักประโยชน์และสิ่งที่ไม่ใช่ประโยชน์ จะมีอะไรช่วยฉันคิดได้บ้างไหม

เวลานั้น พระนางมัลลิกา ก็กราบทูลท้าวเธอว่า ข้าแต่สมมติเทพพระองค์อย่าทรงคิดมากไปเลย
เรื่องทาน ไม่ใช่ของหนัก พระราชาเป็นผู้ใหญ่ในแผ่นดิน ฉะนั้นพระนครทั้งหลายจะให้แพ้นะไม่ได้
พระองค์เคยทอพระเนตรหรือว่าเคยสดับแล้วที่ไหนหม่อมฉันจะจัดแจงทานแทนพระองค์ นั่นก็
หมายความว่า เคยเห็นไหมที่พระราชินียอมแพ้ชาวบ้าน พระราชินีความจริงไม่ใช่มีมานะหนัก แต่ต้อง
ทำความดี ให้เหนือเพื่อเป็นการจูงใจคนให้มีความดีปฏิบัติความดีตาม ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะเด็กยอม

เห็นว่า ผู้ใหญ่ทำดีก็อยากจะดีบ้างทำอย่างไรก็ชอบทำตามนั้น ฉะนั้นเมื่อพระราชอาชญาขอให้ท่าน ชาวบ้าน ก็ต้องให้ท่าน

พระนางจึงได้กราบทูลท้าวเธออย่างนี้ว่าความที่พระนางเป็นผู้ใคร่จะจัดแจง **อสทิสถาน** คือ หมายความว่าตั้งใจไว้แล้วว่าจะถวาย **อสทิสถาน** มานานแล้วแต่โอกาสมันยังไม่มี ข้าแต่พระมหाराชเจ้า ขอพระองค์จงรับสั่งให้เขาทำดังนี้ คือหนึ่งทำ **มณฑป** สำหรับนั่งในวงเวียน คือทำวงเวียนแล้วก็ทำ **มณฑป** สำหรับนั่งใช้ไม้เรียบๆ ที่ทำด้วยไม้สาละและใช้ไม้ขนาง ขนางเอาไว้ถ่างขาทำเป็นโต๊ะเพื่อ บรรดาพระสงฆ์ 500 รูปนั่ง สำหรับพระที่กิน 500 จะนั่งบอวงเวียน ในวงเวียน 500 ทำ ตั้งทำโต๊ะนั่งสบายๆ และขอให้จงรับสั่งให้ทำเสวตฉัตร 500 คันข้างประมาณ 500 เชือก ข้าง จะถือเสวตฉัตรทั้งหลาย เหล่านั้นกันอยู่เบื้องหลังให้ภิกษุ 500 รูปงานมันใหญ่มาก และขอจงรับสั่ง ให้ทำเรือสำเภาด้วยทองคำ อันมีสีสุก คำว่าสำเภาหมายความว่า สำเภาเรือทองคำ ทองคำแท้ ที่มีสีสุกสัก 8 ลำหรือ 10 ลำ และก็เรือ เหล่านั้นจะอยู่ท่ามกลางมณฑป และจะมีเจ้าหญิงองค์หนึ่งๆ จะนั่งบดของหอมอยู่ในระหว่างภิกษุ 2 รูป คือภิกษุพระ 2 องค์ มีเจ้าหญิง 1 องค์ นั่งบดของหอมถวาย และเจ้าหญิงอีกองค์หนึ่งจะถือพัดถวายแก่ พระภิกษุ 2 รูป พระ 500 นี้ก็เจ้าหญิง 500 เข้า ไปแล้ว เจ้าหญิงที่เหลือจะนำของหอมที่บดแล้วมาใส่ใน เรือทองคำทุกๆ ลำและบรรดาเจ้าหญิงทั้งหลายนั้นเจ้าหญิงบางพวก จะถือดอกอุบลเขียวคือดอกบัวเขียว เล้าของหอมที่ใส่ไว้ในเรือทองคำ จะให้ภิกษุรับเอากลิ่นหอม

ที่ทำอย่างนี้จะเอาชนะชาวบ้าน เพราะว่าชาวบ้านเขาจะไม่มีเจ้าหญิงใช้คือเจ้ามีเฉพาะกลุ่ม เจ้า คำว่าเจ้า ชาวบ้านจะมีเจ้าหญิงไม่ได้ และอีกประการหนึ่งชาวบ้านก็ไม่มีเสวตฉัตร และชาวบ้านจะมี ข้างก็มมากเท่าข้างของพระราชานี้ถือเอาชนะกันตอนนี้ และชาวบ้านจะแพ้ด้วยเหตุผลเหล่านี้พระเจ้าข้า ก็ได้กราบทูลต่อไปว่า ขอพระองค์จงรับสั่งให้ทำอย่างนี้เถิด

พระเจ้าปเสนทิโกศล ฟังแล้วก็ดีใจหายเหนื่อย ลูกผูลูกหลานมาทันที ว่าดีแล้วน้องหญิง เรื่องอัน งามเจ้าบอกพี่แล้ว จึงได้ทรงรับสั่งให้ทำกิจทั้งสิ้นโดยท่านองที่นางกราบทูลมาแล้ว ข้างเชือกหนึ่งยังไม่ พอต่อภิกษุรูปหนึ่ง และหมายความว่าภิกษุแต่ละองค์ต้องใช้ข้างแต่ละเชือก แต่นับไปนับมาแล้ว ข้างมัน ไม่พอ ข้างไม่พอไม่ใช่อะไร ข้างนะมีมาก แต่ไม่พอฟังเหตุผลไปก่อน เป็นอันว่าข้างเชือกหนึ่งเฉพาะ พระภิกษุรูปหนึ่ง 500 รูปนะไม่พอ จะทำอย่างไร

พระนางมัลลิกา จึงได้กราบทูลถาม ว่าข้าง 500 เชือก เรามีไม่พอหรือมีไม่ถึง 500 เชือก พระ นางทราบว่ามีมาก **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ก็ตรัสว่ามีน้องหญิง ข้างที่ว่าไม่พอนะ มันเหลือแต่ข้างตัวดู ร้ายนะซี ถ้าข้างทั้งหลายเหล่านั้นไปเห็นพระเจ้าข้าละก็ มันจะทำร้ายพระเพราะว่าข้างเห็นพระนี่ไม่เชื่อกับพระก็เหมือนกับควายที่ไม่เชื่อกับพระ ไล่ขวิดพระนั่นเอง เหมือนกับลมพายุไล่พระพระนางก็ได้ กราบทูลให้ทรงทราบว่า ข้าแต่สมมุติเทพ หม่อมฉันทราบที่เป็นที่ขึ้นถือฉัตรของลูกข้างซึ่งดูร้ายเชือก หนึ่ง หมายความว่าลูกข้างเชือกหนึ่งพร้อมที่จะถือฉัตรได้ ถึงแม้ว่าจะดูร้ายก็สามารถปราบได้ด้วย กำลังใจ

พระเจ้าปเสนทิโกศล ก็ถามว่าเราจะเอาช่างมาอยู่ที่ตรงไหนละ **พระนางมัลลิกา** ก็กราบทูลว่า ยืนที่ใกล้ๆ พระผู้เป็นเจ้าชื่อว่า **องคุลิมาล** หมายความว่าลูกช้างตัวที่มันคู่เอามายืนใกล้ๆ **องคุลิมาล** ได้สู้กัน **องคุลิมาล** ไม่ใช่ก้อย แต่ว่าเวลานี้ท่านเป็นพระอรหันต์แล้ว พระราชารับสั่งให้ราชบุรุษทำอย่างนั้น คือว่าพระราชารับสั่งให้เอาช่างตัวนั้นมายืนใกล้ **องคุลิมาล** ถือนัทร พอมาใกล้ **องคุลิมาล** ก็อาศัยบารมี ความดีของท่าน ลูกช้างก็สอดหางเข้าไปในระหว่างเขา ได้ประทุทั้งสองหรือทั้งสองขึ้นหลับตาขึ้นอยู่

มหาชนแลดูช่างซึ่งทรงเสวตฉัตรเพื่อ พระเถระหรือ **องคุลิมาล** นั้น จึงพากันคิดว่านี่เป็นอาการ ของช่างที่ดูร้าย ที่ว่าเห็นปานนี้ **ท่านองคุลิมาล** พระเถระยอมทำได้ หมายความว่าปราบพยศของช่างได้

พระราชาทรงถวายภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธรูปเป็นประธาน ด้วยอาหารอันประณีตแล้ว ถวาย บังคมพระผู้มีพระภาคเจ้ากราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญสิ่งใดที่เป็นกบปียะ คือเป็นของสมควร หรือ กบปยกันท์ของที่สมควรที่ของใช้ในโรงทานนี้ทั้งหมด หม่อมฉันถวายทุกสิ่งทุกอย่างแต่สมเด็จพระผู้มี พระภาคเจ้าคือถวายทั้งหมด ของนะไม่ใช่คน สิ่งที่เป็นวัตถุทั้งหมด เรือทองคำก็ดีอะไรก็ดีเตียงตั้งก็ ถวายหมด เป็นอันว่าพระราชา ทรงถวายเสร็จ ท่านกล่าวว่าในทานทั้งหลายเหล่านั้น ทรัพย์มีประมาณ 14 โกลี อันพระราชาทรงบริจาคในวันเดียนั้นของ 4 อย่างก็คือ **เสวตฉัตรหนึ่ง บรรลัณฑ์สำหรับนั่งหนึ่ง เจริงบาตรหนึ่ง ตั้งสำหรับเข็ดเท้าหนึ่ง** เป็นของที่หาค่าไม่ได้ เป็นของมีราคาสูง

เมื่อพระศาสดาคือสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ารับทราบแล้ว ท่านกล่าวว่าใครๆ ผู้สามารถทำทาน ถึงปานนี้แล้วไม่มี ไม่สามารถจะทำได้ ถวายทานในพระพุทธรูปทั้งหลายในครั้งใหม่อีกไม่ได้ ทาน ประเภทนี้เขาถวายกันคราวเดียวเพราะเหตุว่า **อสทิสทาน** ประเภทนี้จะปรากฏแก่สมเด็จพระสัมมาสัม พุทธรูปหนึ่งองค์ต่อหนึ่งครั้ง คือถวายกัน ครั้งเดียวของมันหนักปริมาณมันสูง และผู้ที่ถวายทาน ประเภทนี้ได้ก็เป็นผู้หญิงไม่ใช่ผู้ชาย ก็เรื่องราวมันก็มีมาก มันก็จบไม่ได้จะลัดก็ลัดไม่ได้ ทั้งนี้เพราะ อะไร ก็เพราะว่าต้องเอาหนังสือมากางแล้วก็เล่าสู่กันฟัง เรื่องของท่านมีความละเอียด

ขอบรรดาท่านพุทธบริษัท วันนีก็หยุดกันแค่นี้สำหรับท้องเรื่อง เหลือเวลาอีก 5 นาที ก็มานั่ง คิดกันว่าใน **เมืองพาราณสี** นะ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ความจริง ก็เป็นสหายนกับองค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธรูปเจ้า ที่กล่าวว่าพระสหายนคือเป็นลูกกษัตริย์เหมือนกัน อายุรุ่นราวคราวเดียวกัน และก็มี ศรัทธาในองค์สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดามาก และในการทำทาน คือ **พระโพธิสัตว์ไม่ยั้งในการทำ ทาน** และแถมมีพระมหาลีคือ **พระนางมัลลิกาเทวี** อย่างดีมีนะ **มัลลิกาเทวี** องค์นี้เดิมของท่านชื่อ **ศรีระ จิตร** เป็นผู้ที่ทรงทานมากมีศรัทธามากจริยาของท่านยังมีมากไปกว่าเดิม แล้วก็คุยกันวันหน้า

รวมความที่ท่านที่ท่านให้อาศัยบุญบารมีเดิม คือว่าถอยหลังในชาติต่อๆ ไปก็ปรากฏว่าทั้งสอง ผ่าน นี่ท่านผู้รู้ท่านบอกให้ฟัง ใน **ธรรมบท** อาจจะไม่บอกไว้ท่านบอกว่าทั้งสองท่านนับแต่อดีต ตั้งแต่ **ปรารถนาพระโพธิญาณมาตั้งแต่เริ่มแรก** ก็เป็นผู้หนักในทาน บางครั้งบางครั้งท่านเกิดในสภาวะของ คนยากจนฝ้านุ่งก็เก่าแสนเก่า จะต้องประกอบอาชีพด้วยแรงงาน คือทำไร่ทำผัก ฐานะทางสมบัติก็ไม่ ค่อยจะมีกิน ก็ปรากฏว่ามีคนยากจนเงี้ยวใจมาเมื่อไหร่ อาหารของท่านแม้จะเกือบไม่มี ก็พยายามแบ่ง

ให้ แบ่งให้ไม่มากก็แบ่งให้น้อยๆ พอที่ประทังชีวิตไปชั่วคราว ที่กำลังใจของท่านเป็นอย่างนี้เรื่องใน
ทาน โดยเฉพาะ พระนางมัลลิกาเทวี ท่านผู้รู้ ผู้นั้นบอกให้ทราบว่า พระนางมัลลิกาเทวี นี้ถวายทานหนัก
เป็นพิเศษ ในอดีตที่ผ่านหรือว่าชาตินี้ก็ตาม จะเป็นคู่ปรับกับ นางวิสาขามหาอุบาสิกา คือหนึ่งจรียาที่มี
ความนี้มนวล สองการสละทานก็หนักมาก ในชาติก่อนๆ มา อันนี้จะอ้างถึงองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค
ไม่ได้นะ ท่านผู้รู้บอกว่าในชาติก่อนๆ ท่านชอบบูชาท่านบูชาธรรมด้วยเครื่องประดับ ในบางคราวซึ่ง
เกิดเป็นพระราชินีของพระมหากษัตริย์ องค์ใดองค์หนึ่งในชาตินั้นๆ มาฟังเทศน์จากองค์สมเด็จพระ
ภควันต์คือสมเด็จพระพุทธเจ้าก็ดี ฟังเทศน์จากพระอรหันต์ก็ดีพอใจในธรรมะ ถอดเครื่องประดับที่มี
ราคาสูงที่ชาวบ้านไม่สามารถจะมี ถวายบูชาธรรมแล้วก็ตีราคาเป็นเงิน ตีราคาเป็นเงินให้มันสูงกว่าราคา
ปกติ แล้วก็ประกาศขาย เพราะพระใช้เครื่องประดับไม่ได้ ท่านทราบ เมื่อไม่มีใครซื้อท่านก็ซื้อเอง เอา
เงินจำนวนนั้นบำรุงพระสงฆ์ ในพระพุทธศาสนา

เพราะอานิสงส์อย่างนี้การให้ทานหนักมาในกาลก่อน ต่อมาสมัยเมื่อพบองค์สมเด็จพระชินวร
พระราชสวามีในสมัยนั้นก็มาเกิดเป็น พระเจ้าปเสนทิโกศลพระนางศรีระจิต ก็มาเกิดเป็น พระนาง
มัลลิกาเทวี นี้ชื่อสำหรับพระราชินีนะแต่ชื่อจริง ศรีระจิตร์ ท่านว่าอย่างนั้น ผิดถูกก็เป็นเรื่องของท่าน
การถวายทานในครั้งนี่จึงเป็นของไม่หนัก เพราะสมัยนั้นมีมหาเศรษฐีมีเงินนับเป็น 80 โกลีบ้าง 160
โกลีบ้าง ยิ่งไปปกว่านั้นบ้าง คนที่มีมากหนักจริงคือ นางวิสาขามหาอุบาสิกา ในเมื่อชาวบ้านมีทรัพย์
อย่างนั้นมาก พระราชาก็ต้องมีทรัพย์มากยิ่งขึ้น ฉะนั้นจึงทรงพระราชทานการบำเพ็ญกุศลถึงได้วันละ
14 โกลี 14 โกลีนี้หมายความว่าแม้แต่ พระนางมัลลิกาเทวี ก็มีสิทธิจะใช้เงินนี้คือวันหนึ่งๆ พระราชา
สามารถจ่ายใช้ถึงวันละ 14 โกลี และมีผู้สงสัยว่า พระเจ้าปเสนทิโกศล สมัยนั้นมีลูกเท่าไร ภรรยา
ใช้คนเดียว พระนางมัลลิกาเทวี เป็นภรรยาเอก เอกอัครมเหสีนอกจากนั้นจะมีเท่าไรก็ดูลูก ลูกสังเกตุ
ตามเรื่องนี้ป่าเข้าไปเลย 1000 คน ถ้าลูกเกิน 1000 ก็เจ้าหญิงเกิน 1000 คน อาจจะเป็นลูกบ้างเป็นหลาย
บ้างเป็นเหลนบ้าง และก็จริงๆ แล้ว คำว่า เจ้าหญิงส่วนใหญ่จะเป็นลูกของกษัตริย์แต่ว่าเป็นลูกของ
กษัตริย์ข้างเคียงคือน้องๆ รองลงไป ก็รวมความว่าพระราชาท่านมีทรัพย์ก็ใหญ่ ฐานะก็ใหญ่ มีลูกก็มาก
ตามฐานะ เรื่องราวในตอนนี่ยังไม่สรุปเรื่องธรรมะ

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้า สัจฉญาณบอกหมดเวลาผ่านไป แล้ว ขอลา
ก่อน ขอความสุขสวัสดีพิพัฒน์มงคลสมบูรณ์พูนผลจงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้ รับฟังทุกท่าน
สวัสดิ เรื่องนี้จะต่อในวันพรุ่งนี้ต่อไป สวัสดิ

พระสูตรก่อนทศรา 2

อสทิสถาน 2

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย เมื่อวานนี้เสียงมันแยแสสะทิดคอค วันนี้ก็มาคุยกันถึงเรื่องราวของ พระนางมัลลิกาเทวี ต่อไป พระนางมัลลิกาเทวี นี้ได้ชื่อว่าเป็นจอมแห่งการให้ทาน ท่านผู้รับบอกว่า ในสมัยทุกชาติที่ได้เกิดมา ท่านนิยมในการให้ทานมาก มีบางครั้งในวาระหนึ่งที่ได้บอกว่าสมัยนั้นจนแสนจน สามปีพื้นดินทำไร่ ท่านเองก็ห่มผ้าสไบ ผ้าเก่าๆ หาบกระเช้าข้าวไปส่งสามี อุ้มลูกไปด้วยไปถึงเมื่อส่งกระเช้าให้ เอาลูกวางก็พื้นดินต่อไป ถึงแม้ว่าจนแสนจนขนาดนั้น ถ้ามีคนที่มีความยากจนเจ็บใจ มีความหิวโหยมา ก็อดสำหรับแบ่งทรัพย์เงินและอาหารเท่าที่มีอยู่เล็กน้อยให้แก่เขา เป็นการบรรเทาความทุกข์ นี่กำลังใจของคนที่มีความดีหนักใน ทศทิสถาน ก็เป็นอย่างนี้ ก็รวมความว่าเวลาที่ พระเจ้าปเสนทิโกศล (ขอต่อเมื่อวานนี้นะ) ถวาย ทศทิสถาน ในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและบรรดาพระสงฆ์ทั้งปวง เมื่อถวายเสร็จชาวบ้านก็เจิ้งซี จะเอาที่ไหนดมาละ จะเอาเจ้าหญิงที่ไหนดมานั่งพักให้แก่พระ มาจัดการให้กับพระ นี่แพหนึ่ง สองจะเอาช่างที่ไหนดมาเป็นร้อยเป็นพันเชือก สามจะกล้าสละทองทำเรือทองคำ อันนี้มันเป็นไปไม่ได้ ชาวบ้านก็ต้องถ้อยว่ายอมแพ้พระราชยา แต่ก็ยอมแพ้แต่วัตถุ แต่ว่ากำลังใจไม่ยอมแพ้ ก็ยังถวายทานกันเป็นปกติ อันนี้มันมีอยู่ตอนนี้ที่ไม่จบ ตอนหนึ่งเมื่อวานนี้ที่มันจบไม่ได้

ในขณะที่พระราชยาให้ทานมันมีคนอยู่คนมีอารมณ์ชั่ว คือคนดีมีที่ไหนดคนชั่วก็มีที่นั่น โบราณเขาบอกว่าน้ำถึงไหนปลาถึงนั้น ฉะนั้นขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านถ้าจะคบหาสมาคมกับคน เราถือว่าเขาเป็นที่รักสำหรับเราแต่ส่วนหนึ่งของใจคิดว่าสักวันหนึ่ง ช่างหน้าคนที่มิเกลสอาจประกาศตนเป็นศัตรูกับเราก็ได้ ความจริงเรื่องนี้ผมโดนมาหนัก ให้กิน แล้วก็กลับไม่ใช่ขี้นหลังคามันจะฆ่าผมมีเยอะเยอะ แต่ผมก็เฉยๆ ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา แต่ก็ไม่แน่ว่าถ้าเขาลงมือจะฆ่าจริง จะวิ่งหนีหรือว่าหนีไม่ไหวก็ไม่ทราบก็ยังไม่แนในตอนนี้มันจะลองกันไม่ได้ เพราะผมไม่ได้ประกาศตนว่าผมเป็นพระอรหันต์ ถ้าไม่ทำกันหนักๆ เขาก็ไม่แน่ สุนัขจวนตรอกอาจจะหนักกว่าสุนัขที่วิ่งได้ก็ได้

ก็มีเรื่องเล่าอยู่ว่าอำมาตย์ของพระราชาคือ พระเจด้าปเสนทิโกศล มีอยู่ 2 คน อำมาตย์ 2 คนนี้เป็นอำมาตย์เลวหนึ่งคนดีหนึ่งคน คนเลวมีกำลังใจไม่เท่ากับชาวบ้านหรือมเท่ากับสัตว์เดียรัจฉานตัวเล็กๆ ที่มีจิตเมตตาคือ หนึ่ง กภาพอำมาตย์ และก็ ขุนหอำมาตย์ หนึ่ง อำมาตย์ 2 คน นี้ กภาพอำมาตย์ คิดว่าการที่พระราชยาให้ทานหนักอย่างนี้ ความเสื่อมและความหมดสิ้นไปแห่งทรัพย์ 14 โภกฏี และความสิ้นไปก็หมดไปในวันเดียวเท่านั้น ผลาญทรัพย์สินของราษฎรของประชาชน ทรัพย์สินต่างๆ มันอาจจะเป็นภาณีอากรของประชาชนก็ได้ผลาญซะหมด พระราชาไม่เป็นเรื่อง บรรดาพระเหล่านี้กินแล้วบริโภคนแล้วก็จะกลับไปนอนหลับไม่ได้เคยก่อประโยชน์อะไรให้ประเทศชาติ ไม่น่าจะเสียด และคิดต่อไปว่า โอหนอ พระราชาหรือราชตระกูลนี้หนีหายแล้ว หมดยุคหมดรอบหมดกันแค่นี้ บรรลัย ใช้เงินใช้ทองหมด ดำเนินพระราช ดำเนินทานของพระราชา นี้ กภาพอำมาตย์ นะ คนชั่วคนที่หนึ่ง

สำหรับคนที่สองคือ **ขุนอำมาตย์** เขาก็คิดว่าแม่ทานที่พระราชินีได้ถวายแล้วก็ใครๆ ที่ไม่ดำรงในความเป็นพระราชินี ไม่อาจเพื่อถวายทานเห็นปานนี้ได้ที่ว่าพระราชินีไม่ให้น้ำบุญแก่สัตว์ทั้งปวง ย่อมไม่มี เราอนุโมทนาทานนี้

หมายความว่าเวลาที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฉันเสร็จ พระราชินีทรงกราบ เพื่อต้องการจะฟังการโมทนา โมทนาของพระพุทธเจ้าไม่ใช่ว่า **ยถาสัพพี** ท่านเทศน์

แต่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ทรงดำริว่าพระราชินีถวายมหาทาน ก็เหมือนกับให้บ่อน้ำใหญ่แก่บรรดาประชาชน ใครจะอาบจะกินจะเล่นก็ได้ มหาชนจะได้เบเพื่อจะทำจิตให้เลื่อมใส ที่ไม่ยอมเลื่อมใสนั้นมีหรือมี ก็ทรงทราบวาระน้ำจิตของอำมาตย์ทั้งหลายเหล่านั้น และก็ทรงทราบว่าถ้าเราจะทำโมทนาให้สมควรแก่ทานของพระราชินี **กาฬอำมาตย์** หัวจะต้องแตกเจ็ดเสี่ยงเพราะกำลังบุญใหญ่ของพระเจ้าปเสนทิโกศล และ **พระนางมัลลิกาเทวี** สำหรับ **กาฬอำมาตย์** หัวจะต้องแตกเจ็ดเสี่ยง สำหรับ **ขุนอำมาตย์** จักตั้งอยู่ใน โสคาปัตติผล

กาฬอำมาตย์ นี้คนเลวมากจิตทรามมาบาปหนัก ถ้าทรงเทศน์จนหัวจะแตกเจ็ดเสี่ยง แต่สำหรับ **ขุนอำมาตย์** นะ ถ้าโมทนาเสร็จเธอจะได้บรรลุผลคือเป็นพระโสดาบัน พระโสดาปัตติผล สำหรับพระพุทธเจ้าเองทรงทราบอาศัยการอนุเคราะห์สงเคราะห์กับ **กาฬอำมาตย์** หมายความว่าเธอไม่ควรจะต้องตายเสียเวลานี้ สมเด็จพระชินศรีจึงได้ตรัสคาถา 4 บาทนั้น จึงได้กล่าวคาถาแค่ 4 บาท 4 บาท นี่มัน 4 วรรค วรรคหนึ่ง 8 คำ อย่างกับศัพท์ว่า **อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ** นี่เป็นหนึ่งบาท **โก หิ นาโถ ปโร สียา** อันนี้หนึ่งบาท **นาถัง ลภติ ทูลลภัง** นี่ หนึ่งบาท 4 วรรคนี้เขาเรียก 4 บาท พระพุทธเจ้าจึงโมทนาย่อๆ ด้วยคาถา 4 บาท แต่ท่านจะว่ายังไงบาลี ไม่ได้บอกพระราชินีทรงถวายถึงขนาดนี้

พระเจ้า **ปเสนทิโกศล** ท่านก็คิดว่าเราให้ทานขนาดที่ชาวบ้าน ก็ทำไม่ได้แบบนี้ สมเด็จพระชินศรีกลับให้โมทนาย่อๆ นิดเดียว ไม่เป็นเรื่อง เมื่อพระพุทธเจ้า ทรงลากลับไปสู่ **พระเชตะวัน** **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ก็ตามพระพุทธเจ้าไปด้วย ที่ตามไปไม่ใช่อะไร จะไปทวงโมทนาว่าให้ตั้งเยอะทำไมชนกันน้อยนัก ทำไมโมทนากันน้อยนัก มันไม่สมควรกับทานที่เราให้ เข้าไปถึงแล้วนะหลังจากนั้นพระราชินีเสด็จตามไปถึง **เชตะวันวิหาร** ตอนนั้นบรรดาพระทั้งหลายถาม **องคุลิมาล** ว่าผู้มีอายุท่านเห็นช้างคู่ร้ายที่ทรงเสวยฉัตร ท่านไม่กลัวช้างหรือครับ **องคุลิมาล** ท่านก็ตอบว่า ผู้มีอายุทั้งหลาย ผมไม่กลัว

บรรดาพระทั้งหลายเหล่านั้น เข้าเฝ้าสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วกราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ **ท่านองคุลิมาล** พยากรณ์ความเป็นอรหันต์ผลของคน คำว่าไม่กลัวช้าง ไม่กลัวตายนี้ คนที่ไม่กลัวจะมีเฉพาะพระพุทธเจ้าพระอรหันต์ พระเจ้าจักรพรรดิ และที่ช่างตัวผู้สงคราม นี่การที่ **องคุลิมาล** บอกไม่กลัว แสดงว่าตัวเองเป็นอรหันต์ พระก็ไม่ใช่เจ้า

พระพุทธเจ้าจึงได้ตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย ผู้เช่นกับบุตรของเราเสมอ ด้วยโคตัวประเสริฐ ในระหว่างแห่งโคตัวผู้ คือพระชินาสพทั้งหลาย พระชินาสพนี้หมายถึงพระอรหันต์เมื่อกิเลสสิ้นแล้ว ย่อมไม่กลัวดังนี้แล้ว จึงตรัสเป็นคาถาใน **พรมหมณวรรณ** ผู้แสวงหาคุณอันใหญ่ ผู้ชนะโดยพิเศษ ผู้ไม่

หัวนี้ไหว ผู้ล้างแล้วผู้ตรัสรู้แล้ว นั่นว่าเป็นพราหมณ์ นี่เป็นพุทธภายิตนะ (เสียงกังกังๆ เอาเข้าแล้วเพราะ ท่านหนังสือ เรื่องนี้ปล่อยหนังสือไม่ได้กลัวจะเลอะเทอะ)

ท่านกล่าวต่อไปว่า (สำนวนอาจจะไม่ดีไปบ้าง ขออภัยนะ) ท่านกล่าวว่า **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ก็ทรงเสียดพระทัย คิดว่าพระผู้มีพระภาคเจ้าไม่อนุโมทนาให้สมควรแก่เรา ตรัสเพียงคาถาเล็กน้อยเท่านั้น เสด็จจากอาสนะไป เราก็คงเป็นอันไม่ทำทานให้สมควรแก่พระศาสนา หมายความว่าท่านตรัสเล็กน้อย แล้วท่านก็ไป แสดงว่าท่านให้ตั้งเบ้อเรอขนาดนี้ไม่สมควรแก่ศักดิ์ศรีของเราหรืออย่างไร อันนี้ อารมณ์ใจของคนไม่เหมือนกัน พระพุทธเจ้าหมคกิลส **พระเจ้าปเสนทิโกศล** เป็นพระโพธิสัตว์ยังเป็นมีกิเลสเต็มเปา ก็คิดน้อยใจ ไม่ได้ๆ ต้องไปทวงทานเรียกว่าทำทานอันไม่สมควร หมายความว่าท่านที่ท่านเห็นไม่สมควรหรือยังงี้ เราก็คงเป็นอันไม่ถวาย **กัปปิยภัณฑ** ถวายแต่ **อภัปปิยภัณฑ** ถวายเสียแล้ว หมายความว่าท่านที่ให้มันจะมีของไม่ควรมั่งหรือยังงี้ ของที่สมควรเราไม่ได้ให้หรือยังงี้ ท่านจึงไม่โมทนาให้ดี

เป็นอันว่า **พระเจ้าปเสนทิโกศล** เป็นผู้อันพระผู้มีพระภาคเจ้าขุนเคืองเสียแล้วหรืออย่างไรกันแน่ (หนังสือก็ย้อนไปย้อนมา ผมก็รำคาญเหมือนกัน ขอเลยไปเลยหนังสือนี้ย้อนไปย้อนมายุ่งจริงๆ) **พระเจ้าปเสนทิโกศล** เสด็จไปสู่วิหารถวาย บังคมสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้วจึงกราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ทานที่ถวายนั้นมันไม่ควร หรือยังงี้จึงได้ให้พรนิดเดียว พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า นี่หมายความว่าอย่างไร **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ก็ตอบว่า พระองค์นี้จะให้พรหน่อยเดียว มันไม่สมควรแก่ทานที่ข้าพระพุทธเจ้าถวายทานอย่างนี้ใครๆ ก็ทำไม่ได้ น่าจะให้พรมากๆ พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้ตรัสว่าพระมหาบพิตร พระองค์ถวายทานสมควรแล้วและก็ยังใหญ่ที่สุด ทานประเภทนี้เขาเรียกว่า **อลิทธิสถาน** ใครๆ ที่อาจถวายแก่พระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง หมายความว่าคนที่สามารถจะถวายพระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง มีครั้งเดียว ไม่มีการซ้ำสอง ไม่มีใครถวายได้อีก และก็เป็นที่ทานประเภทนี้ยากที่บุคคลจะถวาย

เมื่อเป็นเช่นนั้น **พระเจ้าปเสนทิโกศล** จึงกราบทูลว่า เพราะเหตุใดพระองค์จึงไม่ทรงทำโมทนาให้สมควรแก่ทานของหม่อมฉันพระเจ้าข้า พระผู้มีพระภาคเจ้าก็ตรัสว่า เพราะบริษัทไม่บริสุทธิ์พระมหาบพิตร นี่บรรดาพระเถรพึงไว้ด้วยนะถ้าคนที่เขาไม่เต็มใจเขาไม่เห็นด้วย อย่าไปยุ่งกับเขา คนที่ไม่ชอบทำบุญอย่าไปชวนทำบุญเฉยๆ ให้เขาทำบุญด้วยศรัทธา ในเมื่อเขาไม่มีศรัทธา ไปดึงเขาเกินกำลัง ใจจะศรัทธา ไปดึงเขาเกินกำลัง ใจจะเศร้าหมอง ดังนั้น **พระเจ้าปเสนทิโกศล** จึงถามต่อไปว่า ทำไมบริษัทคนทั้งหลายเหล่านั้น เขามีโทษอะไรหรือพระเจ้าข้า

ลำดับนั้นสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงบอก วาระจิตคือความรู้สึกการนึกคิดของอำมาตย์ทั้งสอง และตรัสบอกความที่อนุโมทนา อันพระองค์อาศัยความอนุเคราะห์ใน **กาฬอำมาตย์** ถ้าขึ้นโมทนาเต็มอัตรา **กาฬอำมาตย์** จะหัวแตกเจ็ดเสียง แต่ว่า **ซุณหอำมาตย์** จะเป็นพระโสดาบัน ก็เป็นว่าความรู้สึกของคนสองคนนั้นมีเจตนามเสมอกัน **กาฬอำมาตย์** มีความรู้สึกเป็นศัตรูกับพระราชศัตรูกับท่าน แต่

ซุณหอ้ามาตย์ ถึงแม้ว่าท่านนี้จะสลายตัวมากก็ไม่เป็นไร เป็นเรื่องของพระราชา ที่ทำได้ยาก เรา อนุโมทนาท่านนี้

เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสแบบนั้น พระราชาจึงได้เรียก กภาพอ้ามาตย์ เข้ามาถามว่าได้ยินข่าวว่า ขณะที่ฉันทำทานเธอคิดอย่างไรไหม เขาก็กราบทูลว่าจริง จึงได้ตรัสว่า เมื่อเราพร้อมกับบุตรภรรยาของเรา ไม่ได้ถือเอาทรัพย์สมบัติของใครของเธอมานำให้ทาน ฉันให้ของของฉันที่มีอยู่ เป็นทรัพย์สินส่วนตัว ไม่ได้เอาเงินภาษีอากรมาให้ เป็นทรัพย์พ่อทรัพย์แม่ให้ เป็นทรัพย์ที่ฉันทำได้ก่อนเป็นพระราชา และอาชีพใดๆ ฉันจับเฉพาะทรัพย์เท่านั้น มันไม่ได้เบียดเบียนอะไรกับเธอเลย และก็สิ่งใดที่ฉันให้แก่เธอแล้วสิ่งนั้นก็เป็นอย่างฉันให้เลยไม่คืนมา แต่ว่าตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปนะเมื่อกำลังใจเราไม่เสมอกัน ฉันขอให้คุณ เธอชอบค่าทานเธอจงออกไปจากแคว้นแคว้นของฉัน ทรัพย์สมบัติที่ฉันให้เอาไปให้หมด ฉันไม่รับแต่เธออยู่ที่นี้ไม่ได้ จึงได้ทรงเนรเทศ กภาพอ้ามาตย์ ออกจากแคว้นแคว้น

และก็รับสั่งเรียก ซุณหอ้ามาตย์ มา แล้วก็ถามว่า ได้ยินว่าเวลาที่ฉันให้ทานเธอคิดอย่างไรไหม เขาก็บอกว่าใช่พระเจ้าข้า ถ้าสงฆ์ไว้คราวหน้าก่อนนะว่าคิดอย่างไร จึงตรัสว่าดีละ เราเลื่อมใสของใจ ท่านจงรับราชสมบัติของเราฉันให้เธอเป็นพระราชาแทนฉัน 7 วัน 7 วันนั้นฉันจะมีหน้าที่เป็นชาวบ้านราษฎรเต็มขั้น อาณาจักรแห่งความเป็นพระราชา การจับจ่ายทรัพย์สินเป็นหน้าที่ของเธอ มีอำนาจ 7 วัน แล้วเธอก็ให้ทานซึ่ง 7 วัน โดยทำนองที่เราให้แล้วนั้นแหละ ทรงมองราชสมบัติแก่เขาสิ้น 7 วัน

แล้วจึงได้กราบทูลพระศาสดาว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอพระองค์จงทอดพระเนตรการกระทำของคนพาล เขาได้ให้ความลบลพในทานที่หม่อมฉันถวายแล้วอย่างนี้ อันนี้ไม่มีข้อคิดอะไรกันมาก เพราะสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าได้ตรัสว่า เป็นอย่างนี้พระมหากษัตริย์ ขึ้นชื่อว่าคนพาลไม่เคยยินดีในทานหรือความดีของผู้อื่น เป็นผู้มัวแต่คิดเป็นทีไปในเรื่องหน้า หมายความว่าอยู่ที่มีแต่ความทุกข์ตายแล้วก็ทุกข์ ส่วนพวกนักปราชญ์ อนุโมทนาทานแม่ของคนอื่น คือเห็นว่าเขาทำทานก็ยินดีในการทำนั้น จึงเป็นผู้มีสววรรค์เป็นทีไปในเรื่องหน้า

นี่เป็นอันว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงยืนยันแ

คนนะคนดีถึงแม้ว่าไม่มีสตางค์หรือมีทรัพย์จะให้ทาน เห็นคนอื่นให้ทานโมทนาคือยินดีว่าแห่ มดีจริงๆ ขอยินดีกับเขาด้วย แค่นี้ก็ใจใน คายแล้วไปสวรรค์แน่ เมื่อตรัสอย่างนี้แล้วยังตรัสเป็นภาดา เป็นพุทธภาษิตว่า พวกคนตระหนี่จะไปสู่เทวดาโลกไม่ได้เลย พวกคนพาลยอมไม่สรรเสริญทานคือ ความดีของบุคคลอื่น ส่วนนักปราชญ์อนุโมทนาคือยินดีในทานที่บุคคลอื่นให้ เพราะฉะนั้นนั้งเอง นักปราชญ์นั้นจึงเป็นผู้มีสุขโลกหน้า นี้ก็สรุปสั้นๆ ถาถานี้ต้องคิดตามนะ

เป็นอันว่าเมื่อพระพุทธเจ้าทรงเทศน์ย่อๆ จบ และเวลาจบพระธรรมเทศนาก็ปรากฏว่า ซุณหอ้ามาตย์ ตั้งอยู่ในพระโศคาปัตติผล การเทศน์ย่อๆ คราวนั้นขององค์สมเด็จพระศาสดา ได้มีประโยชน์ แก่บรรดาพุทธบริษัทที่ประชุมกันแล้ว ซุณหอ้ามาตย์ ครั้นเป็นพระโศคาบันแล้ว ได้ถวายทานโดย

ทำนองที่พระราชกฤษฎีกาแล้วสิ้น 7 วันเหมือนกันแล นี้รวมความว่า เรื่องราวของพระนางก็ดีพระราชาก็ดี ต้องว่ากัน 2 หน้าเทป เพราะอะไร เพราะติดก็ไม่ได้ ถ้าจะติดก็จะเสียเรื่อง

อย่าลืมว่า พระนางมัลลิกาเทวี ท่านมีจริยาดีมาก แล้วก็ประการที่สอง พระเจ้าปเสนทิโกศล ก็ไปปรารถนาเป็นสมเด็จพระผู้มีพระภาคคือปรารถนาพุทธภูมิ สองคนนี้เป็นคู่บารมีกัน นานมาแล้วตั้งแต่ดึกดำบรรพ์ ตั้งแต่ท่านปรารถนาพุทธภูมิใหม่ๆ บรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลาย ความจริงผมก็ยำแยะเหมือนกัน เมื่อบันทึกใหม่ๆ วันวานนี้ไอ้เสมหะมันเข้าไปติดคอ นี้ความทุกข์ของร่างกายเป็นอย่างนี้ รวมความว่าทั้งสองท่านก็ดี ลูกๆ นับเป็นร้อยก็ดี อำมาตย์ข้าราชการก็ดี คำว่าดีนี้ผมไม่ได้หมายถึงหนึ่งนะ หมายความว่าเป็นคนดีหมดปรากฏว่าทุกคนเคารพในองค์พระบรมสุคตคือพระพุทธเจ้า ก็เชื่อว่าท่านบารมีมีผลยิ่งใหญ่ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าคนให้ทาน ท่านนี้เป็นปัจจัยของนิพพานได้แน่นอน เพราะว่าคนที่จะให้ท่านบรรดาท่านพุทธบริษัท อารมณ์แรกหนึ่งต้องมีความรัก สองต้องมีความสงสาร ถ้าคนที่เรารู้จักกันถ้าเราไม่รักถ้าเราเกลียด เราก็ไม่ให้ เราให้เพราะความรัก แต่คนที่ไม่รู้จักรักกันเราให้เพราะความสงสาร และท่านนี้เป็นปัจจัย ตัดโลกะความโลภ โลภเป็นอันดับแรก อาศัยเมตตาความรัก กรุณาความสงสาร คุณธรรมทั้งสองประการนี้เข้าไปตัดโทสะในตัว คนจึงเห็นโยโมโหมากคนมีจิตเมตตาปราณีคือ ให้ท่านเก่งโยโมโหมัน้อย เพราะว่ามีความรักความเมตตาความรักความเมตตาตัวนั้นเข้าไปตัดโทสะความโกรธ ทำอารมณ์ให้เยือกเย็น และก็ทำศีลให้บริสุทธิ์ ศีลนี้จะบริสุทธิ์ได้เพราะเมตตาด้วย กรุณาทั้งสองประการ ในเมื่อศีลบริสุทธิ์ อารมณ์จิตก็เยือกเย็น เมื่อจิตเยือกเย็นเกิดขึ้นเพราะเมตตา กรุณาสมาธิก็เกิด คืออารมณ์ใจที่ฟุ้งซ่านน้อยก็ปรากฏขึ้น มีการชนะนิรวณ

เมื่ออารมณ์ชนะนิรวณจิตก็เป็นฉาน ฉานสมาบัติสมาธิเกิดขึ้นปัญญาที่เกิดคือเห็นทุกข์ เห็นอริยสัจ บุคคลเห็นอริยสัจบุคคลนั้นเชื่อว่าเห็นพระพุทธเจ้า คือเห็นความเป็นพระอริยะ เห็นอริยสัจได้ก็เชื่อว่าเห็นทุกข์เห็นทุกข์ได้ก็เชื่อว่าเห็นอริยสัจ เห็นอริยสัจที่นี้ตัวตัดเข้ามาถึง คือไม่ติดในร่างกายนี้อไป ร่างกายเป็นปัจจัยของความทุกข์ เป็นสมุฏฐานของความทุกข์หาความสุขไม่ได้ อย่างนี้แหละบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ถ้ากำลังใจตัดละเอียดบุคคลนั้นถึงนิพพานแน่

จะพูดมากก็ไม่ได้สัญญาบอกกริ่งขึ้นมา มันก็ต้องเลิก ก็ต้องลาไปก่อนก็ต้องขอกภัย เรื่องราวอันนี้ปรากฏว่าจะเล่าคุยถลกถลกๆ ไปหน่อย ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะเอาหนังสือมาอ่าน เพราะเรื่องนี้ไม่ได้รู้มาก่อน เอาละบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระชินวร เดียวเทพจะหมด ขอลาก่อน ขอความสุข สวัสดิ์พิพัฒน์มงคลสมบุรณ์พูนผล นอนฝันจิตเป็นสุข จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์

พระสูตรก่อนนิทรา 3

ลูกชายนางช่างทอง

ภิกษุสามเณรทั้งหลาย บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท วันนี้มาคุยกันก่อนหลับตามเดิม วันนี้เอาเรื่องสัททวิหาริก ท่าน พระสารีบุตร พุคไทยๆ เขาเรียกว่าลูกศิษย์ของ พระสารีบุตร พุคไทยๆ เขาเรียกว่าลูกศิษย์ของ พระสารีบุตร ก็แล้วกัน ใช้ศัพท์ภาษาบาลีจะไม่ใคร่รู้เรื่อง บางที่ท่านผู้ฟังท่านรู้มากกว่าผม ไม่นั่นอนนะ ผมก็ไม่ใช่วิวิเศษวิโสอะไร

ความมีว่าเมื่อสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จประทับอยู่ที่ พระเชตะวันพระเชตะวันสวนเจ้าเขต เขต เมืองพาราณสี ทรงปรารภ สัททวิหาริก พระสารีบุตร ตรัสพระธรรมเทศานี้ว่า อุนดินทะ เป็นต้น เนื้อความในท้องเรื่องมีว่า บุตรของนางช่างทองคนหนึ่งมีรูปร่างสวย บวชในสำนักของ พระสารีบุตร พระสารีบุตร ท่านก็ดำริว่า คนนี้เป็นคนหนุ่ม รูปร่างหน้าตาสวย มี ราคะจริต หนาคือมีราคะหนา เข้าใจว่าอย่างนั้น แล้วท่านก็ให้เอา อสุภกรรมฐาน แก่เธอเพื่อกำจัดราคะ แต่พระกรรมฐานไม่เป็นที่สบายใจของท่าน ก็ไม่เหมาะแก่จริตเพราะฉะนั้นท่านเข้าไปสู่ป่าแล้ว พยายามอยู่สิ้น 3 เดือน เอาเจริญ อสุภกรรมฐาน 3 เดือน ท่านบอกว่าไม่ได้แม้แต่คุณ บอกแต่ว่าความเป็นผู้มีจิตแน่วแน่คือฉันทก็ไม่ได้ พระสารีบุตร จึงได้นำพระองค์นี้เข้าไปหาสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอประทานกราบทูลให้ทรงทราบสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพิจารณาแล้วก็ทราบว่าองค์นี้ไม่ใช่มี ราคะจริต เป็นคนที่มี โทสจริต นี้มันผิดกันอย่างนี้ แล้วเวลาเจริญพระกรรมฐาน บรรดาท่านพุทธบริษัททุกคนต้องระมัดระวังให้ดี แล้วเวลาเจริญพระกรรมฐาน บรรดาท่านพุทธบริษัททุกคนต้องระมัดระวังให้ดี การที่หวังผลจริงๆ ในพระกรรมฐานต้องเข้าใจจิตของตัวเอง มีหลายคนมาถามผมว่าผมควรจะทำปฏิบัติจริตกองไหนก่อนครับ ผมก็สายหน้าแล้วบอกไปคู่อเอง

จริตของคนมันมีด้วยกันทั้งหมด 6 อย่าง แต่ว่ามันหนักอย่างไหนทำลายอย่างนั้นก่อน ต่อมาองค์สมเด็จพระชินวรก็ตรัสกับ พระสารีบุตร ดูกรท่าน สารีบุตร กุลบุตรที่มีศรัทธาตถาคตสงเคราะห์ ไม่ได้มันไม่มี ฉะนั้นเธอจงกลับไปเป็นที่ของตถาคตเอง ต่อมาพระพุทธเจ้าจึงให้บทธกรรมฐานแก่พระองค์นั้นโดยให้กรรมฐานเกี่ยวกับ โทสจริต เพื่อเป็นการทำลายโทสจริตก็ได้แก่ กสิณ 4 กสิณ กสิณสีแดง สีเหลือง สีเขียว สีขาว เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือว่า พรหมวิหาร 4 แต่เวลานั้นพระพุทธเจ้าทรงเลือกเอา กสิณสีแดง เป็นที่ดูใจของเธอ กสิณ ทั้ง 4 อย่างนี้ทำทั้ง 4 อย่าง อย่างใดอย่างหนึ่งดูใจเราทำแบบนั้น

แต่พระองค์นั้นจิตใจชอบใจ กสิณสีแดง ซึ่งจะถูกกับใจ พระพุทธเจ้าทรงให้ กสิณสีแดง ที่เรียกว่า โลहितกสิณ คือเนรมิตดอกบัวทองคำขึ้นดอกหนึ่งแล้วให้เป็นสีแดง อธิษฐานให้เป็นสีแดงก็เป็นสีแดง แล้วมอบให้แก่พระองค์นั้นให้ไปที่กองทรายหน้าวิหาร หลังจากนั้นให้มองกองทรายโดยเอาก้านดอกบัวจิ้มลงไปกองทรายแล้วก็ลืมตาดู จำภาพสีแดงให้ได้ หลังจากนั้นก็หลับตา ภาวนาว่าสีแดง สีแดง สีแดง โลहितกสิณัง โลहितกสิณัง เป็นต้น บาลีเรียกว่า โลहितกสิณัง แล้ว โลहितกสิณัง ก็ได้ กสิณัง ก็

ได้ แปลว่าสีแดง นึกในใจว่าสีแดง จำไว้สีแดง สีแดง สีแดง จะได้เป็นสมาธิในคำภาวนา แล้วใจก็จับภาพสีแดง พอภาพเลื่อนไปก็ลืมตามาดูใหม่

ไอ้แบบนี้ผมเคยบอกไป บางคนบอกว่าเพิ่งชนะน้ำตาไหล แสบตา อันนี้ไม่ถูกคือลืมตาตั้งใจจำ แล้วก็หลับตานึกถึงภาพ วิธีปฏิบัติก็จริง ๆ เขาทำแบบนี้ คือเรามีที่ใดที่หนึ่งตั้งกสิณไว้ ก็ไปนั่งหลับตาลืมตานึกถึงภาพกสิณจนกระทั่งตั้งใจพอติดใจแล้วกลับมานอนที่เดิม นั่งที่เดิม นั่งก็ได้ นอนก็ได้ เดินก็ได้ นึกถึงภาพกสิณจนให้นั่งให้ขึ้นใจ อย่างกสิณสีแดงนี้ กสิณทุกกองหรือกรรมฐานทุกกองจะมีสภาพเหมือนกัน มันจะคลายจากสีเดิม สีแดงคลายจากสีแดงลงมา สีจะค่อยๆ คลาย ถ้าจิตเข้าถึง **อุปจารสมาธิ** ถ้ายังเป็น **ขณิกสมาธิ** อยู่มันก็เป็นสีแดงตามเดิม

ถ้าเริ่มเป็น **อุปจารสมาธิ** จะคลายจากสีแดงอ่อนลง อ่อนลงจนกระทั่งกลายเป็นสีเหลือง จิตดีขึ้น **อุปจารสมาธิ** เข้มขึ้น จะค่อยๆ ขาวขึ้นทะเลน้อยจนกระทั่งขาวโพลงหมด เมื่อขาวโพลงหมดที่นี้เมื่อกำลังจิตดีขึ้นกว่านั้น ก็จะบังคับสีขาวนั้นให้เล็กก็ได้ ให้ใหญ่ก็ได้ อยู่สูงก็ได้ อยู่ต่ำก็ได้ อยู่ข้างๆ ก็ได้ อยู่ข้างหน้าก็ได้ อยู่ข้างหลังก็ได้ จิตจะเห็นภาพอันนั้นอยู่ที่ๆ เราต้องการ อย่างนี้ถือว่าเป็น **อุปจาระ** เต็มที่

ต่อไปสีขาวจะคลายไปที่ละน้อยๆ จนเป็นประกายขึ้นแวววาวเป็นระยับสะท้อนแสงพระอาทิตย์ ผมก็ไปจำเอาภาษานักประพันธ์เขามาพูด แพรวพราวเป็นระยับตอนนี้เป็นฉาน เป็นฉานนี้ต้องสังเกตว่าถ้าฉานที่ 1 เห็นภาพแพรวพราวเป็นระยับ หูได้ยินเสียงชัดเจนแจ่มภายนอกมาก จิตยังภาวนาเป็นสีแดง สีแดงอยู่แต่ทำไมรำคาญในเสียงนั้น อย่างนี้เป็น **ปฐมฉาน** แล้วจิตก็ยังรู้ลมหายใจเข้าออก

หลังจากนั้นเมื่อเข้าถึง **ฉานที่ 2** คำภาวนาจะหายไป ลมหายใจเข้าออกจะเบา จิตจะมีความชุ่มชื้นดีกว่าเก่า ภาพชัดเจนดีกว่าเก่า แพรวพราวดีกว่าเก่าอันนี้เป็นลักษณะของ **ฉานที่ 2**

พอถึง **ฉานที่ 3** ความอึดเหนี่ยวหายไป จิตสงบมากขึ้น ลมหายใจเบา รู้สึกเบามาก เสียงภายนอกที่สะท้อนเข้าถึงหูได้ยินเสียงแว่วๆ เบาลงไปทุกที่อาการทางกายตึงเป้งเครียด นอนธรรมดา นั่งธรรมดา เหมือนกับใครจับมัดติดกับเสาแน่น อย่างนี้เป็นอาการของ **ฉานที่ 3**

พอถึงอาการของ **ฉานที่ 4** จิตจะผ่อนคลาย กสิณจะโพลง แจ่มมาก จิตจะทรงตัว หูไม่ได้ยินเสียงภายนอก ลมหายใจไม่รู้รู้สึกหายใจ เป็นอาการของ **ฉานที่ 4** ที่สุดของกสิณ ต้องทำให้คล่อง

พระองค์นั้นเข้าถึงจิตตอนั้นพอดีสมเด็จพระชินศรี อยู่ **พระเชตะวันวิหาร** ก็ทรงพิจารณาว่าฉานของเธอถึงที่สุด ถ้าว่าเราจะไม่ช่วย จะทำวิเศษขึ้นให้ได้ไหม เป็นพระอริยะได้ไหม ก็ทรงทราบว่าจะไม่ช่วย ไม่สามารถจะเป็นพระอริยะเจ้าได้ แล้วก็ทรงอธิษฐานว่าขอดอกบัวนั้นจงเหี่ยวแห้งไป ดอกบัวดอกนั้นก็เหี่ยว ความสดใสก็หายไป แล้วก็กลายเป็นสีดำเหมือนดอกบัวที่ถูกขยี้ด้วยมือ ภิกษุองค์นั้นออกจากฉานแล้วแลดูดอกบัวนั้น นึกถึงเป็น **อนิจจัง** ลักษณะนี้เป็นอาการไม่เที่ยง เอ๊ะ เมื่อกี้ก็สดใสนี่นา แล้วทำไมก็เหี่ยวไปแล้วก็สีดำปรากฏขึ้นได้แปลกจริงๆ ต่อมาเมื่อปรากฏว่า **อนุปปาทินนกะ** แม้สังขารมาเทียบกับร่างกายของตน ไอ้ร่างกายของเรามันก็เป็นแบบนี้ เมื่อก่อนเราเป็นเด็กตอนนั้นเราเป็นหนุ่ม ไม่ซำก็แก่เหมือนพ่อ ก็ย่าแม่เหมือนยาย ผลที่สุดก็ตายแน่ในที่สุดก็เห็นว่าไม่เป็นเรื่อง การเวียนว่าย

ตายเกิดอยู่ในภพต่างๆ ไม่ได้ความ มันเต็มไปด้วยความทุกข์ หากความแน่นอนไม่ได้ ใจดอกบัวมันดีกว่า เนื้อหนังของเราเป็นแบบนี้ ผลที่สุดท่านก็ตัดอารมณ์ความรู้สึกในร่างกายเสียได้ เป็นพระอรหันต์ ประกอบไปด้วยปฏิสัททิกาญาณ

เรื่องนี้ที่ผมนำมาเล่าสู่ท่านฟัง บรรดาญาติโยม พระภิกษุทั้งหลาย อย่าประมาทในการปฏิบัติ ของตน คิดว่าเราได้มโนมยิทธิเข้าใจเรื่องสวรรค์ เรื่องพรหมโลก เรื่องพระนิพพาน เรื่องเทวดา เรื่องนรก เปรต อสุรกาย สามารถทำ **ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ** เกิดขึ้นได้ ถอยหลังชาติได้ อะไรก็ตาม ทั้งหมดนี้เรายังดีไม่พอ อันนี้เป็นเรื่องของ **สมถภาวนา** ควบวิปัสสนาภาวนาต้องเร่งรัดให้สมถภาวนา ควบวิปัสสนาภาวนาให้ขึ้นใจตามจริตของเรา

ต้องศึกษากรรมฐานตามจริตของเราให้ครบถ้วน ได้แก่อะไรเพราะจริตจริงๆมันมีหก

1. **ราคะจริต** รักสวยรักงาม มันก็มีในใจของเรา เราต้องพร้อมพยายามป้องกันความ รักสวยรักงามอย่าให้เกิดกับใจ แต่ก็อย่าลืมนะครับ อย่าลืมนะว่าการทำลายนิดๆ มัน ใช้เวลา น้อยๆมันไม่ค่อยมีผล ค่อยๆ ทำ ค่อยๆ ลด คือใช้ **กายคตานุสสติ** ใน ร่างกายของราณี แล้วเอ **อสุภกรรมฐาน** ให้เห็นว่า ร่างกายของเราเต็มไปด้วยความ สกปรกโสโครก ดูตามความเป็นจริง ในห้องของเรามันมีอะไรบ้าง เหลือโคลที่ ไหลออกมามันสะอาดหรือสกปรก ดูอย่างนี้แล้วจิตจะค่อยคลายตัว แล้วต่อไปก็
2. **โทสะจริต** คนที่ชอบโกรธ อាកารชอบโกรธมันก็มีด้วยกันทุกคน นี่ก็ถือว่าโทสะจริต นั้นก็มีกับเรา พยายามหาทางตัดโดยใช้ **พรหมวิหาร 4** หรือ **กสิณ 4** ตามที่ได้กล่าว มาแล้วอย่างใดอย่างหนึ่ง ค่อยคลายอารมณ์ด้วยปัญญาต่อไปก็
3. **โมหะจริต**
4. **วิตกจริต** จิตที่เต็มไปด้วย **โมหะ** โง่งเง้ง **วิตก** ก็โง่งเหมือนกัน คิดอะไรไม่ตกลง สมองซ้ำ อย่างนี้ให้ใช้ **อานาปานุสสติ** อย่างเดียว เพราะฉะนั้นการเจริญกรรมฐาน อารมณ์โง่งเรามีการเจริญกรรมฐานต้องขึ้นด้วย **อานาปานุสสติ** เสมออย่าทิ้ง อย่าคิดว่าเราทำจิตอิม อันนี้เราก็ดูไม่ใช้ไม่ได้ เป็นพื้นฐานใหญ่ **อานาปานุสสติ** นอกจากจะ ยับจั้งความโง่งแล้ว มันยังยับยั้งความฟุ้งซ่านที่ทุกคนบอก ฉันทำไม่ได้ ผมทำไม่ได้ เพราะจิตฟุ้งซ่าน แต่ความจริงถ้าจิตไม่ฟุ้งซ่านก็ไม่ต้องมาทำ ท่านที่จิตไม่ฟุ้งซ่านมี ท่านเดียวคือพระอรหันต์ ยังไม่ถึงพระอรหันต์เพียงใด จิตมันฟุ้งซ่านต้องค่อยๆ ฝึก ต่อไปจิตเราก็อมเชื้อ
5. บางครั้งเราเชื่อโดยไร้เหตุไร้ผล คล้ายๆ การพิจารณา ถ้าอาการอย่างนี้มีมากท่าน เรียกว่า **ศรัทธาจริต** สำหรับศรัทธาจริตนี้ พระพุทธเจ้าให้ใช้ **กรรมฐาน 6** อย่าง ก็ เลือกลงอย่างใดอย่างหนึ่งคือ **พุทธานุสสติ** ให้นึกถึงพระพุทธเจ้าเป็นอารมณ์ **ธัมมานุสสติ** ให้นึกถึงพระธรรมเป็นอารมณ์ **สังฆานุสสติ** ให้นึกถึงพระอริยสงฆ์เป็น

อารมณ์ **สีลาหุสสติ** นึกถึงศีล ควบคุมคิดเป็นอารมณ์ **จาคาหุสสติ** นึกถึงทานการ บริจาคเป็นอารมณ์ **เทวดาหุสสติ** นึกถึงความดีของเทวดาเป็นอารมณ์ **เทวดาหุสสติ** นึกถึงความดีของเทวดาเป็นอารมณ์ **เทวดาหุสสติ** ไม่ใช่นึกถึงเทวดาอย่างเดียว ต้องนึกถึงความดีของเทวดา และคนที่จะเป็นเทวดาได้ประกอบด้วยคุณธรรม 2 ประการคือ **hiri** ความละอายต่อความชั่ว **โอตตปปะ** ความเกรงกลัวผลของความชั่ว ความเดือดร้อนมี พระพุทธเจ้าท่านทรงยืนยันเรื่องเทวดา แล้วทรงยืนยันว่าจง เคารพความดีของเทวดา

ฉะนั้นท่านที่แนะนำบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทว่าเทวดาไม่มี ท่านพวกนี้ไม่ใช่สาวกขององค์ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และไม่ใช่คนในพระพุทธศาสนาถ้าแต่งตัวเหมือนพระสงฆ์ใน พระพุทธศาสนาแสดงว่า เขามุ่งเข้ามาทำลายพระพุทธศาสนา เพราะว่าเป็นศัตรูของพระพุทธศาสนา นั่นเอง เมื่อเราทราบอย่างนี้เราจะทำอย่างไร เราก็ไม่สนใจกับเขาก็หมดเรื่อง เราเป็นสาวกของ พระพุทธเจ้า ใครจะว่าอย่างไรก็ช่าง เราเชื่อพระพุทธเจ้าก็หมดเรื่องกันไปการ เจริญพระกรรมฐานนั้นมีความสำคัญอย่างนี้

บรรดาทั้งหลายที่ได้มีโนมยิทธิเวลานี้รู้สึกสบายมาก ญาติโยมพุทธบริษัทไปนรกไปขบารมี ของพระ ก็หมายความว่า พระของเราบำเพ็ญบารมีลงนรกกันเป็นแถว ไม่ใช่ทุกองค์นะ ที่ท่านไปสวรรค์ ไปพรหม ไปนิพพานก็เยอะ แต่ที่นิยมลงนรกก็มีไม่น้อย เวลานี้ก็มีตื่น บางทีเวลานี้ญาติโยมพุทธบริษัท ไปนรกบางทีไปพบพระที่รู้จักกัน แม้มีภริยาดี มีศักดิ์ศรีใหญ่ แต่เพื่อนมีความสามารถเป็นพิเศษคือ ไป นั่งเล่นนอนเล่นในไฟ ให้หอกทิ่มแดงสด จับตาพัน ฆ้อนทุบไปสบาย นี่มันเป็นอย่างนี้ ฉะนั้นการ เจริญพระกรรมฐาน ระวัง ถ้าถามว่าจะใช้จิตใดจึงจะดี ถ้าถามผมผมต้องตอบทันทีว่า ผมไม่รู้ ทั้งนี้ เพราะอะไร เพราะว่า **พระสารีบุตร** ท่านยังพลาดการให้กรรมฐาน แล้วผมเอาความดีส่วนไหนไปเทียบกับ **พระสารีบุตร** เรื่อง **ปัญญาบารมี** ยังไม่มีทางเทียบเลยที่จะไปเทียบ **พระสารีบุตร** แล้วก็บารมีทุกย อ่างอย่าลืม ท่านเป็น **อัครสาวก สาวกที่เลิศไปด้วยปัญญา** ก็ยังมีโอกาสเข้าใจผิดในด้านจิต อย่าโทษว่า ขนาดอัครสาวกเข้าใจผิดในด้านจิตพระพุทธเจ้าท่านตั้งไว้ทำไม ก็ต้องตอบว่าคนที่เข้าใจจริงๆ ในเรื่อง จิตคือพระพุทธเจ้าท่านเห็นว่าจุดไหนส่วนไหนทำลายส่วนนั้นก่อน

สำหรับพวกเราก็เล่นยากหม้อใหญ่ ทำอย่างไรได้ เราก็จับจิตทั้ง 6 อย่าง มีไหมการรักสวयรัก งามของเรา มีแน่ อารมณ์ความโกรธมีไหม มีแน่ ประสาทมันงคิดอะไรไม่ออก มีแน่ อารมณ์ความ โกรธมีไหม มีแน่ บางครั้งเชื่อแจ้ว ใครพูดอะไรก็เชื่อหมดบางโอกาสก็มีแน่

6. ต่อไปอีกจิตหนึ่งคือ **พุทธจิต** คือความฉลาด ท่านว่ามีความฉลาดบางโอกาสมี สมองปลอดโปร่ง พระพุทธเจ้าให้ใช้กรรมฐานแบบนี้

1. **มรณานุสสติกรรมฐาน** ให้นึกถึงความตายเป็นอารมณ์
2. **อาหารปฏิกูลสัญญา** คือพิจารณาอาหารว่ามีพื้นฐานจากความสกปรกแล้ว
3. **อุปสมานุสสติ** นึกถึงพระนิพพานเป็นอารมณ์แล้วก็

4. **ธาตุสี่** คือ ธาตุดิน น้ำ ลม ไฟ คือทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดมาในโลกร่างกายของเรา ร่างกายคนอื่น มี **ธาตุสี่** ประกอบกันขึ้นมา มี **วิญญาณธาตุ** ประกอบขึ้นจึงเดินเห็นได้ รู้อะไรได้ แล้วเราก็ไม่คิดมันทั้งกาย ร่างกายเราร่างกายคนอื่นเราก็ไม่คิด คิดมันทำไม มันของสกปรก โสโครก มันไปคู **ราคะจริต โทสะจริต** ก็มีไฟโทสะเผาผลาญตลอดเวลา

ความโกรธของคนคือ ความโง่ ความรักของคนก็คือความโง่ ทำไมจะโง่ของที่เราจะรักเราเลือกแล้วเลือกอีก เองง่ายๆ คนก็แล้วกัน เราจะแต่งงานกับใครเลือกทั้งกิริยาท่าทาง ผิวพรรณ เลือกทั้งฐานะเลือกหมดทุกอย่าง เก่งที่สุด แต่พออยู่กันแล้วไม่กัวันทั้งหย่อนทั้งยาน ทั้งเศร้าทั้งหมองอะไร มันทรุดโทรมไอ้ความสวยความงามมันจะอยู่ได้ขนาดไหน ร่างกายของแต่ละคนทั้งผู้หญิงผู้ชายเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก ผู้ที่มีสามีภรรยาแล้วรู้จักการเสพงามแล้ว ก็รู้วันเลอะเทอะขนาดไหน น่าเกลียดสะอิดสะเอียนขนาดไหน เราทำไปเพราะความเมามัน ก็เลสมันสอน

ความโกรธก็เหมือนกัน เราต้องการความสุขค้นไปหาความโกรธมาเผาผลาญใจ ความโกรธเมื่อเกิดขึ้นมันดีที่ไหน กินไม่ได้ นอนไม่หลับ ร่างกายทรุดโทรม ปัญญาที่ตก คนที่โกรธง่ายก็โง่ ความโกรธเกิดขึ้นมาปั๊บ มันคิดอะไรไม่ออก ดันทุรังอย่างเดียวมันมีแต่อาการของความทุกข์

มีความหลง ไอ้ นั่นก็ของกู ไอ้ นี้ก็ของกู แล้วไม่มีปัญญาเป็นเครื่องตัด **โมหะจริต** และ **วิตกจริต** ก็เหมือนกัน ไอ้ นี้อารมณ์เลวเหมือนกัน ไอ้ ของกู ของกู ตายแล้วเอาอะไรไปบ้าง แม้แต่เส้นผมเบาๆ เส้นเดี่ยวยังไม่สามารถจะคิดไปได้ถูกเขาเผาถูกเขาฝังทั้งหมด มันดีหรือ

ความเชื่อก็เหมือนกัน การเชื่อไร้เหตุผลไม่ได้ แต่ความเชื่อ **ศรัทธาจริต** ก็ดีส่งเข้าไปหา **พุทธานุสสติ ัมมานุสสติ อนุสสติ** ทั้ง 6 อย่าง อย่างใดอย่างหนึ่งจับได้แจ้ว พวก **ศรัทธาจริต** ผมสรรเสริญ ถ้าจับจังหวะได้ถูกละท่านทั้งหลาย วิ่งลิวเลย เขาบอกท่านทำอย่างนี้เชื่อ ทำอย่างโน้นนะเชื่อ แต่คนสอนที่ดีสอนให้ถูกใจ ให้ถูกตามแบบตามแผน เป็นส่วนของการละ เขาจะละได้เร็วมาก เขาก็เชื่อในครูบาอาจารย์ พวก **พุทธจริต** นี้ต้องสรรเสริญคุณวิเศษเป็นพิเศษ พวกนี้มีความฉลาดมาก แน่อย่างเดียวกันมีความเข้าใจ ฉะนั้นบรรดาพวกเราทั้งหลายฟังแล้วมันก็จะจบ ผมจะถือว่าสูตรนี้เป็นสูตรสุดท้ายของตอนแรก

ต่อไปนี้ผมจะพูดถึงประสบการณ์ที่ผมผ่านมา เพราะว่าบรรดาท่านทั้งหลายจงเข้าใจ ว่าผมมีความปลอดโปร่งทุกอย่าง อารมณ์ใจปลอดโปร่ง แต่ศัตรูรอบด้านศัตรูเป็นกอบ ปริมาณบอกไม่ถูก แต่ผมก็เฉย ผมถือว่าผมเกิดมาชาติหนึ่งในที่สุดแห่งชีวิตผมก็ตาย แต่ผมก็จะประคับประคองให้มันตายอยู่ในระหว่างความดี ศัตรูจะมรแบบไหน พวกท่านจะรู้จัก ผมจะพูดให้ทราบถึงประสบการณ์ที่ดีและไม่ดี คนที่เป็นมิตรและเป็นศัตรู แม้แต่รู้ว่าเราให้การสงเคราะห์แก่คนทั่วไป เราหวังในธรรมก็ยังมิศัตรูองล้างจงผลาญ แต่จะหนักใจทำไม แม้แต่องค์สมเด็จพระพิชิตมารก็มีศัตรูตลอดมา สมเด็จพระองค์พระศาสดาก็ทรงเฉยแต่ว่าพวกเรามีความดียังไม่เท่าท่าน มันจะเลวขึ้นมาเมื่อไรก็ไม่ทราบ แต่ก็พยายามประคับประคองอย่าให้มันเลวมาก

เป็นอันว่าการเจริญพระกรรมฐานทุกท่าน เมื่อได้มโนมยิทธิได้กำไรมากใช้ญาณต่างๆ ให้ชัด
สังสัยอะไรให้ถามจากสมเด็จพระทรงสวัสดิ์ถามอย่างไรตั้งใจจับพระโณมองค์สมเด็จพระพุทธเจ้าให้
ชัดเจนแจ่มใส ทำใจให้เป็นกลาง ที่เขาเรียกว่า อุเบกขารมณ์ หลังจากนั้นพิจารณาอารมณ์ที่พระพุทธเจ้า
สั่งสอน ของเราจะตัดตัวไหนก่อนในด้านของจริต นี้คำว่าพระพุทธเจ้าคือ ความดีของพระพุทธองค์ เมื่อ
ท่านจับได้หมดแล้ว เมื่อเห็นอะไรแน่นอนก็ควรจะตัดก่อน ก็ทำลายจุดนั้นเสีย อย่าไปรออย่าคิดว่ามันยัง
ไม่มาก เรามันยังไม่ดี ถ้าเราไม่ทำมันก็ยังไม่ดี ทำมันเรื่อยไป มันดีเรื่อยไป จงอย่าคิด ทำแล้วพบดีเดี๋ยวนี้
ค่อยๆ ดี ของเราอารมณ์มันลด ทำไปแล้ว ราคะจริต ลดลงบ้าง เบาลง โทสะจริต เบาลง โมหะจริต เบาลง
วิตกจริต เบาลง ศรัทธา มีความฉลาดดีจับถูก ปัญญาดีขึ้น รู้ทำทันตามความจริง เท่านั้นบรรดาพุทธ
บริษัทญาติโยมชายหญิง พวกเราก็น่าจะภูมิใจเราสามารถกระเดื่อง ความชั่วร้ายก็เบาบางลงบ้าง

สำหรับวันนี้หมดเวลาแล้ว สัญญาหมดเวลาแล้ว ก็ต้องลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามง
คล สมบูรณ์พูนผลจงมีแด่บรรดาพุทธบริษัทและภิกษุสามเณรสวัสดิ์

พระสูตรก่อนนิทรา 4

พระพุทธเจ้าปรารภอุบาสก 5 คน

พระภิกษุสามเณรทั้งหลาย บรรดาญาติโยมพุทธบริษัทที่รับฟัง วันนี้มาคุยถึงพระสูตร พระสูตรหนึ่งที่พระพุทธเจ้าตรัส นิสสัยเดิมละไม่ได้ ตัวอย่างเช่น พระสารีบุตร เดิมทีเที่ยวทำนเคยเป็นลิง ต่อมาเป็น อัครสาวกเบื้องขวา เป็นพระภิกษุที่มีความสำคัญมาก แต่ว่าจริยาเดิมของลิงก็มีอยู่ ถึงดำรงคืนๆ หรือดำรงแค้นๆ พอจะขยับไปได้หรือลุยน้ำไปได้แต่ พระสารีบุตร ไม่ทำอย่างนั้น ชัดเขมรแล้วกระโดดไปเป็นเหตุให้พระทั้งหลายสงสัยว่า ทำไมอัครสาวกเบื้องขวา ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงทำอย่างนั้น ต่อมาสมเด็จพระภควันต์ตรัสว่า นิสสัยเดิมของคนทุกคนนั้นละไม่ได้ เกิดที่ชาติอาการิยาที่แสดงเป็นอย่างนั้นเสมอแม้จะเป็นอรหันต์ก็ตาม ท่านที่จะละนิสสัยเดิมนั้นก็มีแต่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์เดียว ในเมื่อเป็นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้วก็ละนิสสัยเดิมทุกท่าน เหลือแต่พุทธลีลาที่เป็นลีลาของพระพุทธองค์เหมือนกันหมด

สำหรับเรื่องที่จะพูดต่อไป ได้แก่พระพุทธเจ้าทรงปรารภอุบาสก 5 คน เรื่องนี้ก็มีมาใน พระธรรมบท ขุททกนิกายภาคที่ 3 ที่พูดมาหลายวันเป็นเรื่องภาคที่ 3 ความมีว่า เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประทับอยู่ สวนเชตวัน ทรงปรารภ อุบาสก 5 คน ตรัสพระธรรมเทศานี้ว่า นัตถิ รากสโม อคคิ เป็นต้น ผมจะว่าแปลเป็นใจความหรือยัง ใจความที่ พระอานนท์ ท่านกล่าว ท่านกล่าวได้ยินว่า อุบาสก 5 คนนั้นเป็นผู้ใคร่จะฟังธรรมไปสู่วิหาร ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับ เรียกว่า เชตวันมหาวิหาร ถวายบังคมสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ก็นั่งอยู่ส่วนสุดของในวิหาร ความดำริมีอยู่ว่า เขาคิดในใจ เอาตามหนังสือจะฟังยาก ผู้นี้เป็นกษัตริย์ ผู้นี้เป็นพราหมณ์ ผู้นี้เป็นคนมั่งมี ผู้นี้เป็นคนยากจน เราจะแสดงธรรมให้เขายิ่งกว่านี้ จักไม่แสดงธรรมยวดยิ่งแก่ผู้ที่ย่อมไม่เกิดขึ้นแก่พระพุทธเจ้าทั้งหลาย แสดงว่าเวลาที่ที่พระพุทธเจ้าจะแสดงธรรมไม่ได้วัดฐานะของบุคคล ใครจะเป็นฐานะอย่างไรก็ตาม ถ้าเห็นควรที่จะแสดงธรรมอย่างไร ขอแสดงเป็นกลางๆ คือจับจุดจิตใจของคนที่จะบรรลุมรรคผลในฐานะไม่เกี่ยวข้องอย่างเดียวกันคือบุญบารมีเดิมมีขนาดไหนจะรับธรรมได้ขนาดไหนจะบรรลุได้ขนาดไหน จะแสดงเลย รวมว่าพระพุทธเจ้ามองคนแก่คน ไม่ได้มองคนรวย มองเป็นเทวดา มองเป็นพรหม ไม่ใช่มองอย่างนั้น มอง

ความมีว่า องค์สมเด็จพระบรมครูเมื่อก่อนจะทรงแสดงธรรมปรารภบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ย่อมทรงทำความเคารพธรรมไว้เป็นเบื้องหน้า หมายความว่าเมื่อจะแสดงธรรมจะเทศน์จะเคารพในธรรม ไม่ใช่เคารพในบุคคลแล้วจึงแสดงธรรม นี่เขากล่าวตามบาลีว่า สัทธัมโม ครุกาตัพโพ พระพุทธเจ้าตรัสว่า ตถาคตเองก็มีความเคารพธรรม ทรงกล่าวว่าประหนึ่ง เทพเจ้าผู้มีฤทธิ์ บรรดาให้เห็นน้ำในอากาศหลังไหลลงอยู่เช่นนั้น (บรรยายไว้แยะเลย) แล้วอุบาสกเหล่านั้น ผู้นั่งแล้วในสำนักของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฟังธรรม เขานั่งอยู่อย่างนั้น อุบาสกคนหนึ่งนั่งหลับ นี่หากินในทางหลับ แล้วก็คนหนึ่งเขี่ยดินด้วยนิ้วมือ เวลานั่งฟังเทศน์คนหนึ่งนั่งหลับดีแต่ไม่กรนกรอก อีกคนหนึ่งเอานิ้วมือเขี่ยดิน อีกคนหนึ่งนั่งเขย่า

ต้น ไม้ อีกคนหนึ่งนั่งเหงงหน้ามองดูอากาศ คนหนึ่งฟังธรรมด้วยความเคารพ นี้ 5 คนนั้นไม่เหมือนกัน แล้วก็อุนิสยเดิม

ต่อมา พระอานนท์ เธอก็ขณะที่ถวายงานวัด คือนั่งพัดให้แก่พระผู้มีพระภาคเจ้า มองดูอาการของอุบาสกทั้งหลายเหล่านั้น เห็นแต่ละคนมีท่าที ทำทางไม่เหมือนกัน จึงได้กราบทูลสมเด็จพระภควันต์ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้พระเจริญพระองค์ทรงบันลือสิงหนาทเหมือนกับมหาเมฆคำรณอยู่ ทรงแสดงพระธรรมเทศนาแก่อุบาสกทั้งหลายเหล่านี้ แต่ว่าอุบาสกทั้งหลายเหล่านั้น เมื่อพระองค์ตรัสพระธรรมเทศนาอยู่ นั่งทำกรรมอย่างนี้ไม่เหมือนกันพระเจ้าข้า เพราะอะไร

พระจอมไตรจึงมีพุทธปฏิภาตรัสว่า อานันท์ ดูกร อานนท์ เธอไม่รู้จักอุบาสกทั้งหลายเหล่านั้น หรือ หมายความว่า พระพุทธเจ้าถามไม่รู้คติของเขาหรือ พระอานนท์ ตอบว่า ข้าพระพุทธเจ้าไม่รู้จักพระเจ้าข้า

สมเด็จพระภาคเจ้าจึงได้มีพระพุทธปฏิภาตรัสว่า ก็บรรดาอุบาสกทั้งหลายเหล่านั้น อุบาสกคนที่นั่งหลับนั้นแหละ เดิมทีเคยก่อนหน้านี้ไปมีกำเนิดเกิดเป็นงูห้าร้อยชาติ คำว่างูนี้หมายถึงพญานาคด้วยนะ พญานาคก็ถือเป็นงูใหญ่ ต่อมาก็เป็นงูขมรองลงมา เขาเกิดเป็นงูห้าร้อยชาติแล้วพาดศีรษะไว้บนขนดเป็นพญานาคแน่ แล้วก็นอนหลับ หลับสบาย แม้ในบัดนี้ความอึดในความหลับของเขาอึดไม่มี เสี่ยงของเราย่อมไม่เข้าไปสู่หูของเขา เห็นไหมพญานาค หรืองูชอบนอนหลับ ในอดีตที่เกิด 500 ชาตอ นิสย อันนั้นมันก็คิดมา เกิดมาชาตินี้ก็ชอบนอนหลับ ฉะนั้นคนที่นั่งคุยก็ดี นั่งฟังธรรมก็ดี แล้วก็หลับง่าย ๆ คนพวกนี้เคยเกิดเป็นพญานาคหรือ พญา งู ยกย่องให้สูงหน้อยนะ อันจะเป็นเหลนงู หลานงู หลนพญานาคก็ได้

พระอานนท์ จึงกราบทูลต่อไปว่า ข้าแต่พระองค์ผู้ทรงเจริญ พระองค์จัดโดยลำดับว่าเป็นตอนๆ หมายความว่า 500 ชาตินี้ เขาเป็นพญานาคมาตั้ง 500 ชาติ เกิดเป็นพญานาคบ้างแล้วเกิดเป็นคนบ้าง เกิดเป็นผีบ้าง เกิดเป็นสุนัข แล้วเกิดเป็นม้า แล้วกลับไปเกิดเป็นพญานาค พระพุทธเจ้าตรัสว่า อานนท์ แท้ที่จริงแม้แต่อ่านาจสัพพัญญุตญาณ คือว่าญาณของพระพุทธเจ้ารู้ทั้งหมดนี้ สัพพ แปลว่าทั้งปวง ญ แปลว่ารู้ญาณ ญาณที่รู้ทุกอย่างของพระพุทธเจ้าก็ไม่อาจที่จะกำหนดได้ว่า ความอูบัติของอุบาสกนั้นอูบัติขึ้นในระหว่างหรือว่าอย่างนั้นคือความเป็นมนุษย์ตามกาลเวลา ความเป็นเทวดาตามกาลเวลา ความเป็นนาคตามกาลเวลา แต่ว่าอุบาสกนั้นเกิดแล้วในกำเนิดแห่งนาคทั้งสิ้น 500 ชาติ เป็นลำดับ โดยลำดับเลยแม้แต่หลับอยู่ก็ไม่อึดในการหลับหมายความว่าตาคตก็รู้ไม่ได้ที่เกิดเป็นนาค แล้วเป็นสลบเป็นคนนั้นไม่รู้ได้แต่ที่แน่ๆ นั้นเกิดเป็นนาคจริงๆ นั้น 500 ชาติแน่

ต่อไปฝ่ายบุรุษผู้นั่งเขียนแผ่นดินด้วยมือ เกิดในกำเนิดไส้เดือนสิ้น 500 ชาติโดยลำดับ คือติดต่อกัน 500 ชาติ พญานาคก็ติดต่อกัน 500 ชาติ คนนั้นเกิดเป็นไส้เดือน 500 ชาติ ไส้เดือนเมื่อขุดแผ่นดินแล้วถึงเวลาบัดนี้ นั่งที่ไหนก็เอามือเขียนแผ่นดินเขียนไปเขียนมาหมายความว่าในกาลก่อนเคยเขียนแผ่นดินก็เขียนต่อไปนี่นิสยเดิม ดินะ

ต่อไปฝ่ายบุรุษที่เขย่าต้นไม้ ท่านผู้นี้เคยเกิดเป็นลิง 500ชาติ โดยลำดับ 500ชาติ เกิดเป็นลิงตาย แล้วก็เกิดเป็นลิง อันนี้ผมก็สงสัยเหมือนกันนะ สงสัยว่าพวกนี้เคยฆ่าไส้เดือน ฆ่างู ฆ่าลิง เกิดในฐานะ เช่นเดียวกันในกรรมเดิมคนละ 500ชาติ อาจจะเป็นอย่างนั้นนะ พระพุทธเจ้าไม่ได้ว่า ผมนี่ๆ เอา จนถึงบัดนี้นิสัยลิงก็ยังมียู่ ต้องเขย่าต้นไม้ เขย่าโน้น เขย่านี้ตามความพอใจ ท่านบอกว่าเสียงที่เราแสดงกรรมนั้นทั้ง 3 พวกนี้เข้าไม่ถึงหูชา พวกเขี่ยกิ่งนั่งเขี่ยเฉยๆ พวกเขย่าต้นไม้ก็นั่งเขย่าต้นไม้ พวกหลับก็หลับไป

อีกคนหนึ่งนั่งแหงนหน้ามองดูอากาศอยู่ ท่านบอกว่าสมัยก่อนเคยเกิดเป็นหมอดู ดูยกเมฆ หมอดูยกเมฆเวลาเขาจะดูเขาแหงนหน้าดูเมฆ ฟุ้งอาทิตย์ฟุ้งเมฆจะปรากฏขึ้นก็ครั้งเป็นรูป รูปนี้เขาจะเอาจิต ฟุ้ง แล้วก็พยากรณ์ ฉะนั้นในชาตินี้ เวลาจะนั่งที่ไหนก็ตามแกะเบ็งลอยตามองสูงสุดอยู่เสมอ แต่ว่าอันนี้ก็เหมือนกัน เสียงเทศน์ของพระพุทธเจ้าไม่เข้าหูเขา เพราะจิตเขาเป็นสมาธิในการแหงนดู ไม่มีผลของการฟังธรรม

ส่วนพราหมณ์อีกคนหนึ่งตั้งใจฟังโดยความเคารพ พราหมณ์คนนี้แต่ชาติก่อนเป็นพวกเรียน มนต์จบ ไตรเพท ถึงฝั่งแห่งเวทสาม คือ ไตรเพท นั้นละเขาจบสิ้น 500ชาติ คือเป็นนักปราชญ์จนไรเพท ศึกษาจบหลักสูตร 500ชาติ ตามลำดับ ถึงบัดนี้ยอมฟังธรรมโดยความเคารพเป็นดังเทียบเหมือนเวลา เจริญมนต์ของเขา แต่หนังสือท่านล่ออยู่ ศัพท์ของท่านต้องเอาหนังสือมาอ่านศัพท์ไม่ค่อยลงกันกับสมัย ปัจจุบัน

พระอานนท์ จึงกล่าวทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ธรรมเทศนาของพระองค์ย่อมแทรกอวัยวะทั้งหลาย มีผิวหนังเป็นต้นเข้าไป ส่วนเยื่อกระดูกตั้งอยู่เพราะเหตุไรอุบาสกทั้งหลายเหล่านี้ เมื่อพระองค์ ทรงแสดงธรรมอยู่จึงไม่ฟังโดยเคารพ

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงตรัสว่า อานันตะ ดูกร อานนท์ เธอเห็นจะทำความสำคัญว่า ธรรมของเราอันบุคคลฟังได้โดยง่ายกระมัง นี่ฟังให้ดีนะ อันธรรมของพระพุทธเจ้าคนฟังไม่ง่ายเลย คือไม่ได้ ฟังง่ายทุกคน ท่านภิกษุสามเณรและท่านพุทธบริษัท เวลาเอาปฏิปทาของเราไปพูด อย่างนี้ไปว่าเขา เข้าใจทุกคนนะ ฟังให้ดีพระพุทธเจ้าว่าดังนี้ จึงกล่าวว่ พระอานนท์ จึงกล่าวว่ ข้าแต่พระองค์ผู้ทรง เจริญ ก็ธรรมของพระองค์อันบุคคลที่ฟัง ฟังแล้วไม่ยากหรือฟังยากพระเจ้าข้า อันที่จริง พระอานนท์ ท่านฟังเทศน์จบเดียว ท่านเป็นพระโสดาบัน พระสกิทาคามี พระอนาคามี พระอรหันต์นี้เยอะ พวกนี้ฟัง ง่าย แต่ผู้ฟังยาก มีอยู่ฟังต่อไป นี้พูดเสียจนเลยเวลาจนได้

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า ถูกแล้ว อานนท์ คำเทศน์ของเราฟังยากจึงถามว่าเหตุใดพระเจ้าข้า พระพุทธเจ้าตรัสว่า อานันตะ ดูกร อานนท์ คนว่า พุทฺโธ กัถิ ฆัมโม กัถิ สังโฆ กัถิ อันสัตว์ทั้งหลายนี้ได้เคยสดับมาแล้วในแสนกัป เกิดมาแสนชาติเกิดไม่รู้เท่าไรในแสนกัป เขาไม่เคยสนใจเลย แม้ว่าคำพุทฺโธคือพระพุทธเจ้า ฆัมโม คือพระธรรม สังโฆ คือพระสงฆ์ ไม่เคยสนใจมาก่อน ถึงมีอยู่แต่ กัถิเคยสนใจได้ฟัง เดิมเห็นพระพุทธเจ้าก็เดินหลีกก้มหัวไหว ไค้งไค้งหลีกก็ไม่มี คำแสนกัปเป็นเอนก

มากมายเหลือเกิน ไม่รู้เท่าไรก็ป็นแสนๆ ท่านว่าเพราะฉะนั้นสัตว์ทั้งหลายเหล่านี้จึงไม่สามารถฟังธรรมได้

อันนี้ทำให้ดิฉันบรรดาพระทั้งหลายเณรทั้งหลาย ญาติโยมพุทธบริษัท เวลาไปพูดธรรมะซัมโม กับคนอาจจะถูกคำก็ได้ ฟังเขาก่อน ถ้าเขาสนใจก็บอก ถ้าเขาไม่สนใจงอย่าบอก ฉะนั้นเขาไม่เชื่ออย่า ฟืน เลิกพูดเลยเหนื่อยเปล่าๆ โดยสัตว์ทั้งหลายเหล่านี้ฟังเครื่องจกานคาถา เครื่องจกานเขาแปลว่าขวาง ไม่ได้ แปลว่าหมาใครเขาขวางเขาเรียกสัตว์เครื่องจกาน เวลามันเดินมันไม่ได้เอาหัวตั้ง มันเอาหัวซุนไปข้างหน้า ขวางทางขวางโลก ฟังเครื่องจกานคาถามีอย่างต่างๆ นั้นแหละมาแล้วเพราะฉะนั้นสัตว์ทั้งหลายเหล่านี้จึง เทียวไปจับร็องบ้าง ฟ็องร็องบ้าง ในที่ทั้งหลายมีโรงคัมสุรา ในโรงเหล้าบ้าง โรงเอโรอินบ้าง สนามที่ เล่น เป็นต้น เขาพอใจประเภทนี้

เรื่องการฟังธรรมไม่ไหวนี้ผู้ฟังแล้วคิดไปด้วยนะ บางทีบางคนเห็นเขามีสักคิรีใหญ่ อันเรื่อง ธรรมะซัมโม ศีลธรรมความดี เขาไม่สนใจ บางคนถึงกับทำลายหลักสูตรความดีของการศึกษาไปแล้วก็ มี นี้คนประเภทนี้ฟังไม่ฟังยังทำลายด้วย พระอรหันต์ กราบทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้ทรงพระเจริญ อุบาสก ทั้งหลายนั้นอาศัยอะไรจึงไม่สามารถจะฟังธรรมได้

ลำดับนั้นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสกับ พระอรหันต์ ว่า อานนัทนะ ดูกร อานนัทนั อุบาสกทั้งหลาย อาศัยราคะ คือผู้คอยกำหนดยินดีในของสวยงามๆ นุ่มๆ นวลๆ อาศัยโทสะ คือมี อารมณ์ไม่ชอบใจในอารมณ์ที่ขวาง แล้ว อาศัยโมหะ คือความหลง ความง้ ความคิด อาศัยตัณหา คือ ความอยาก จึงไม่สามารถจะฟังธรรมได้ อย่างลิมนะ ราคะ คิดในความรัก โทสะ ไม่ชอบใจ โมหะ ง้ทึม ทึก แล้ว ตัณหา หยาบกึเลสหนัก ท่านว่าขึ้นชื่อไฟเช่นเดียวกัน ไฟคือราคะ ไม่มี ไฟที่เหมือน ไฟโทสะ ไม่มี ไฟใดที่เหมือนกัน ไฟโมหะ ไม่มี และเชื้อโยโคจะเหมือน เชื้อโยโคตัณหา ไม่มี ไฟใดไม่แสดงซึ่งเจ้า ถ่าน ไฟใดไม่แสดงแม้กระทั่งเจ้าเชื้อเจ้าข้อมไหม้สัตว์ทั้งหลายแม้จริงไฟซึ่งยังกัปให้พินาศเรียกว่า ไฟ บรรลัยกัลป์ ให้ความปรากฏแห่งพระอาทิตย์ 7 ดวงจะเกิดขึ้นข้อมไหม้โลกใหม่ให้ว้วัตถุอะไรๆ ไม่ เหลืออยู่แม้แต่นิดเดียว ไหม้หมด สิ่งแม้กระนั้นข้อมไหม้ในบางคราวเท่านั้น ไฟบรรลัยกัลป์ ไฟอื่นมัน ไหม้เฉพาะเวลาอื่นเท่านั้น ถึงเวลามันจึงไหม้แต่ว่าการที่ ไฟราคะ จะไหม้ข้อมไหม้ตลอดฉะนั้น ไฟ เสมอด้วยราคะ ก็ดี ไฟเสมอด้วยโมหะ ก็ดี ไม่มีไฟใดมาสม่าเสมอได้ มันไหม้ตลอดเวลาขณะที่มีลม หายใจ ชื่อว่า ม่น้ำเสมอด้วยตัณหาก็ไม่มี ผู้จับเสมอด้วยโทสะไม่มี ช่วยเสมอด้วยโมหะไม่มี แม้น้เสมอ ด้วยตัณหาไม่มี เหลือเวลาอีก 5 นาที เมื่อแสดงพระธรรมเทศนาจบ บรรดาพระทั้งหลายเหล่านั้นบรรลุมรรคผลไปตามๆ กัน

ความมุ่งหมายที่ผมเอาเรื่องนี้มาพูด เรื่องการตัดกิเลสตัณหานะ ผมก็สนใจเหมือนกันแต่ไม่หนัก นักความสนใจก็มีว่าถ้าต้องการหนังสือเกรงว่ามันจะผิมน้คึกเพราะต้องการนิสัยของคน อย่างลิมน้คน จะละนิสัยได้จริงๆ ก็มีพระพุทธเจ้าองค์เคยวเท่านั้น พระสาวกละนิสัยไม่ได้ ฉะนั้นบรรดาท่านทั้งหลาย ที่ฝึกกรรมฐานได้แล้ว สามารถทำ ทิพจักขุญาณ ให้ปรากฏค้ำว่า ทิพจักขุญาณ อย่าไปนึกว่าลูกตาเป็น

ทิพย์นะ มีญาติโยม ที่ราชบุรี วันนี้เองมาปรารถว่า ทำไมฉันจึงไม่ได้ ทิพจักขุญาณ ได้แต่อาศัย
ความรู้สึกของจิต ความจริงทิพจักขุญาณก็คือความรู้สึกของจิต ทิพจักขุญาณ ไม่ใช่ ทิพเนตร แล้วก็ไม่ใช่
เข้าใจ ไม่ใช่ตาทิพย์ ใจมันเป็นทิพย์ ความรู้สึกถูกต้องเหมือนกับตามทิพย์ ครั้นได้แล้วเวลาเราต้องการดู
นิสัยคนคนปัจจุบันถ้าเราใช้กำลังของ อตัตตัญญู ถ้า ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ มันคู่ตัวเราเองตลอด
ครบถ้วน ถ้าคนอื่นใช้ อตัตตัญญู ญาณในอดีต อยากทราบว่าคนนี่ในอดีตเกิดเป็นใคร เกิดเป็นอะไร
มา แล้วก็ดูนิสัยเดิม ขอดูภาพเดิมว่าเขาแสดงอาการนิสัย จิตใจเป็นยังไง ทำทางลียังไง ชอบอะไร
ชอบสวยสดงดงามชอบกินของสดของคาว ชอบกินผลไม้ นิสัยเรียบร้อย นิสัยกระโดดกระเดกอันนี้มัน
ไม่ทิ้ง บางคนก็ชอบจัดดอกไม้ ชอบจัดกลีบผ้า บางคนก็ซู่ๆ

เมื่อคุณนิสัยเดิมแล้วก็ถามเขา อย่าไปบอกว่าเราคุณนะ ถามว่านี่ถามจริงๆ เอะชอบอย่างนี้ไหม
ชอบอย่างนั้นไหม เฉพาะจุดที่เขาชอบมาในชาตินี้ ถามมาเยอะแล้วตรงเป็งทุกราย นี่ผมไม่ได้บอกว่า
ผมวิเศษนะ ผมเห็นแล้วผมก็ถาม นี่ชอบอย่างนี้ไหม มีอยู่คนหนึ่งผมก็ไม่รู้ว่าแกศึกษาอะไรมาก่อนมอง
ไปมองมาก็เห็นภาพคนๆ นี่เป็นช่างดอกไม้จัดดอกไม้สวยสดงดงามในสำนักมาก่อน สำนักคือในที่อยู่
มาก่อน พอท่านบอกท่านยืนยันผมก็ถามว่า ชาตินี้ชอบจัดดอกไม้สวยๆ ไหม แกก็ไม่รู้ว่าจัดสวยอะไร
แกก็บอกว่าชอบมาก ทำเก่งด้วย แล้วก็หลายรายบางคนก็ถามว่า โอ้โฮ นี่โยม ตามปกติชอบทำอะไร
ว่องไวใช่ไหม แกก็บอกว่ายอมรับ จะนึกว่าคนทุกคนว่องไวทุกคน บางคนซำยี้ดยาดมี

มีบางคนเจอเข้า เออเฮอะเห็นปั๊บ แหม คนนี้ดอกเตอร์แพม ดอกเตอร์แพมมันดอกเตอร์
ผงซั๊กฟอก แกมี รากะจิริต รากะจิริต ไม่ใช่หมักมากในกามคุณคือเป็นคนชอบสวยชอบงาม ต้องมี
ระเบียบทุกอย่าง เครื่องแต่งกายสะอาดทุกอย่างสะอาดหมด ทำงานทุกอย่างต้องตรงตามเวลา ขึ้นชื่อว่า
ระเบียบยกให้ผมเลยแต่งตั้งให้ชื่อดอกเตอร์แพมคือคนสะอาดมาก สะอาดทั้งวัตถุ สะอาดทั้งร่างกาย
สะอาดทั้งกิจการงานที่จะต้องทำ คนตรงเวลาเป็นคนสะอาด พอคุณถามแล้วถามว่า ชอบอย่างนี้ใช่ไหม
เขาก็ตอบว่าใช่ ชอบบรรดาท่านทั้งหลายวิชาความรู้ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประทานให้ จงใช้
ให้เป็นประโยชน์กับเรา ใครเขาจะหาว่าอวดอุตริมนุสธรรมก็ช่างเขาเถิด เราสู้เราทำเราทำได้ สำหรับ
คนที่ทำไม่ได้หูหนวก ตาบอดเขาจะว่าคนดี หูดี ตาดีมันเลวก็ช่างหัวมันเถิด จะคำนี้ก็ถึงอะไรกัน ความรู้
ที่สมเด็จพระพุทธเจ้าให้มาไม่ได้ใช้กัน แล้วจะไปว่าคนที่เขาใช้ ก็เหมือนกับคนจี้เกียจไม่มีอะไรกินไป
อิจฉานขยันที่เขาไม่กินก็ไม่อู้อ ความเลวของเขาเราอย่าสนใจ สนใจอย่างเดียวคือพระพุทธเจ้าทรงสอน
อย่างไร พยายามทำให้มาก ทำไม่ได้มาก สัก 1 ในล้านขององค์สมเด็จพระพุทธเจ้าให้ก็ตีตมไป เวลานี้ก็
ขอขอบใจบรรดาญาติโยม ฌราวาสเก่งกันมาก จนกระทั่งจะพระในนรกที่รู้จักกันเป็นแถวเป็นแถว
เข้าใจว่าต่อไปบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทมีความเข้าใจในกระแสการทำบุญยิ่งขึ้น

สัญญาบอกเวลาหมดแล้ว ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญพูนผลจงมีแก่
บรรดาพุทธศาสนิกชน ภิกษุ สามเณร ผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์

พระสูตรก่อนนิทรา 5

นํ้ามนต์พระพุทธเจ้า 1

ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย และบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลาย วันนี้จะมาคุยกันถึง เรื่อง นํ้ามนต์ของพระพุทธเจ้า แต่ความจริงร่างกายผมมันก็แย่วันนี้เป็นวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2527 ความจริง หยุดบันทึกเสียงมานานร่างกายไม่ดีแล้ว แถมวันนี้ก็ยังไม่ดี ไม่คิดตลอดมา ก็เลยรำคาญร่างกาย แต่ว่า เสมหะมันก็มาก เป็นไข้ก็เป็น ก็ช่างมัน คอยมานานงานไม่มีผล ร่างกายไม่ดี ก็เลยวันนี้แกล้งใช้ให้มันตาย ไปเสียเลย ในเมื่อมันไม่ดีก็ไม่รู้จะคบมันไว้ทำไม เรื่องนํ้ามนต์ของพระพุทธเจ้านี้เป็นอย่างนี้เพราะเวลานี้ได้ยินข่าวเขาบอกว่ามีพระบางวัดแต่ในวัดนั้นจะเป็นทูกองค์รีเปล่าผมก็ไม่ทราบ เวลาที่ญาติโยมพุทธบริษัทไปหาเขาออกไปงานศพ ออกมาพูด 2 องค์ 3 องค์ ก็โจมตีเรื่องเชื่อนํ้ามนต์เป็นต้น ผมว่าพระเจ้า ทำอย่างนั้นมันก็ไม่ถูก ต้องศึกษากำลังใจคนเสียก่อนกำลังใจของคนนะ อยู่ระดับไหน แล้วก็นํ้ามนต์นี้ มันเป็นต้น ผมว่าพระเจ้าทำอย่างนั้นมันก็ไม่ถูก ต้องศึกษากำลังใจคนเสียก่อนกำลังใจของคนนะ อยู่ระดับไหน แล้วก็นํ้ามนต์นี้มันไร้ผลหรือเปล่า ไอ้ที่เขามีผลมันก็มี ที่ทำให้เลอะเทอะไร้ผลก็มี ก็รวบ ความว่า คนดีนํ้ามนต์ก็ถือว่าเป็นคนที่มีผลหรือไม่รอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ดิคน นิทานคน กล่าว ร้ายป้ายสีคนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงกล่าวว่า ผู้นั้นยังไม่เข้าถึงสะเก็ดความดีของพระองค์ ที่พระองค์ทรงสั่งสอนเพราะเป็นอุปกิเลส

ฉะนั้นขอบรรดาท่านทั้งหลายที่ฟังอยู่ที่นี้เลิกนิทานคนเสีย ถ้าเราจะนิทานคนมากเพียงไร เราก็ เลวมากเพียงนั้น ถ้าเราเลิกนิทานเราก็เป็นคนดี เพราะคนนิทานไม่ใช่คนดี เป็นคนเลว เป็นคนคบ กิเลส คือความเศร้าหมองของจิตก็รวมความว่าอารมณ์จิตชั่วนั่นเอง

ผมจะนำเรื่องนํ้ามนต์ของพระพุทธเจ้ามาเล่าสู่กันฟัง ใน พระธรรมบทภาคที่ 7 ท่านกล่าวว่า เป็น บุพกรรมของพระองค์ ไอ้เรื่องบุพกรรมของพระพุทธเจ้านี้ พระพุทธเจ้าทรงสั่งให้ พระอานนท์ ทำ นํ้ามนต์ จะได้อีกว่าการทำนํ้ามนต์ พระพุทธเจ้าก็ทรงสั่งให้ พระอานนท์ ทำแล้ว พระอานนท์ เป็น พุทธอนุชาด้วย เป็นน้องชายแล้วก็ เป็น พุทธอุปัฏฐาก เป็นพระอุปัถม์ก็เหมือนกับเราตามตัวของ พระพุทธเจ้า ถ้านํ้ามนต์ไม่ดี ถ้า พระอานนท์ ไปทำเข้าพระพุทธเจ้าต้องเล่นงานแน่ แต่ทว่าในเรื่องนี้ คาถาทำนํ้ามนต์ พระพุทธเจ้าให้ พระอานนท์ บอกให้ พระอานนท์ ศึกษา เมื่อ พระอานนท์ เรียนไปแล้ว ก็ไปทำนํ้ามนต์ ก็เป็นอันว่าคนที่ค่าคนทำนํ้ามนต์ ก็ถือว่าคนนั้นค่าพระพุทธเจ้าด้วย คนที่ค่าพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าตรัสว่า ไม่ใช่สาวกของพระองค์ คำว่า สาวกหมายถึงผู้รับฟัง ก็คนที่ไม่ใช่คนของ พระพุทธเจ้านั่นเอง ถือว่าเป็นคนของเดียริถีย์

วันนี้ผมอาจจะพูดแรงไปนิดหนึ่ง ก็ต้องขออภัย พูดให้พวกเราสู่กันฟังเรื่องของภายใน อย่าสุมสี่ สุ่มห้า พูดส่งเดชไปมันจะลงนรก ท่านที่ปฏิบัติพระกรรมฐานได้แล้วไปดูเสียบ้างว่า คนที่พูดไม่ดูเหนือ ดูได้ประเภทนี้ เขาไปอยู่ขุมไหนกัน

เนื้อความก็มีอยู่ว่า สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า เมื่อประทับอยู่ใน พระเชตวัน ทรงปรารภบุพกรรมของ พระองค์เอง จึงได้ตรัสพระธรรมเทศานี้ว่า มัตตาสฺว ปริจจาคา เป็นต้น เนื้อความก็มีอยู่ว่า ในสมัยหนึ่ง ใน เมืองไพสาลี ซึ่งมีอาณาจักรติดต่อกับเมืองของ กรุงราชกฤหมมหานคร เวลานั้น เมืองไพสาลี เกิดโรคร้ายเกิดขึ้น โรคอันดับแรกก็คือ ความแฉ่ง ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล แล้วยังเกิดโรค คนก็อดโรคก็มาก ร้อนก็ร้อน ความจริง เมืองไพสาลี กับ เมืองราชกฤหม นี้อยู่ใกล้กัน เขตนี้ถ้าร้อนก็ร้อนหน้าดูอย่างพวกเราฯ ผมไปมาแล้วทนเกือบไม่ไหว ก็เป็นอันว่าคนก็เจ็บป่วยตายกันเป็นแถวฯ

อันดับแรกโรคก็เกิดก่อน ไอ้ความไข้มีเข้ามาร่างกายทรุดโทรม อากาศไม่ดีโรคอื่นก็เข้ามาแทรก หนักๆ เข้าอหิวาตกโรคก็มา เมื่ออหิวาตกโรคนี้ บรรดาญาติโยมพุทธบริษัท อหิณีก็แปลว่า ฐวาคะนี้ก็แปลว่า ลม ไอ้โรคนี้ก็แปลว่าการเสียดแทง อากาโรเสียดแทงที่เกิดจากลม ลมนี้มีพิษเหมือนงู เขาว่าอย่างนั้นคือเป็นแล้วมันตายเร็ว จำไว้ด้วยนะ คำว่าอหิวาตกโรคนี้ก็แปลว่า โรคหรืออาการเสียดแทงที่มาจากลม ลมที่มีพิษเหมือนงู ฉะนั้นคนที่เป็โรคอหิวาตต์ตายเร็วเหมือนกับถูกพิษงูกัด เวลานั้น การแพทย์ก็ดี แต่ทว่ามันก็ไม่ทัน ถึงวาระที่คนจะตายก็ตายกันเกลื่อนกลาด เมื่ออหิวาตกโรคมาตายกันเกลื่อน ฟังก็ไม่ค่อยจะทันถึงศพหมักหมมกัน โรคอื่นก็เข้ามาแทรก พวกอมมนุษย์คือพวกอสุรกายบ้าง พวกเปรตบ้าง พวกอะไรบ้างก็เข้ามาแย่งศพกัน ก็หมักหมมกันมาก คนตายหนัก

อาการตายเมื่อมากเข้าอย่างนั้นจริงๆ บรรดาชาวบ้านเขาก็โทษพระราชาคความจริงพระราชานี้ เป็นกระโถนท้องพระโรง จริงๆ ท่านก็อยู่เฉยๆ ท่านก็ทำความดีทุกอย่าง แต่ว่าชาวบ้านก็โทษว่าเจ็ดรัชกาลมาแล้ว ไม่เคยมีโรคอย่างนี้เลยแต่มารัชกาลนี้ เป็นรัชกาลที่ 8 นี้หมายความว่า ความจริงเขาลือ เขาปกครองราชสมบัติเป็นราชามาถึง 7,000 องค์กระมัง มันมากด้วยกันนะ ผมก็ไม่รู้ก็องค์ขึ้นเก็ยจำ นับว่าเป็นพันๆ องค์ ในเมืองนี้เขาไม่มีการปฏิวัตรัฐประหาร บ้านเมืองก็มีความสุข แต่ว่าคนเขาทราบว่ สมัยตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึง 7 ในช่วงหลังนี้ไม่เคยมีโรคร้ายแบบนี้ แต่ว่าพอรัชกาลที่ 8 เข้ามา โรคหนักจริงๆ เขาก็เลยโทษพระราชาว่พระราชานี้ไม่ทรงธรรม

พระราชาท่านก็ดีแสนดี จึงประชุมอำมาตย์ข้าราชการ ปุโรหิต คนที่มีความรู้ต่างๆ ให้สอบสวน สืบสวนความประพฤดิของพระองค์ว่ ความประพฤดิของพระองค์นี้มันไม่ดีตรงไหนบ้าง บกพร่องตรงไหนบ้าง ขอให้ชี้แจงออกมา ถ้ามีอะไรไม่ดีก็ทรงยอมรับผิดชอบ บรรดาประชาชนทั้งหลายเหล่านั้นก็พิจารณากันแล้วเห็นว่าพระองค์ทรงทำดีทุกอย่าง อยู่ในศีลในธรรมทุกอย่าง แต่พอเวลานั้นโรคเกิด 3 รายการ คือ

1. ภัยเกิดจากอาหาร อาหารนี้หาได้ยาก มันจนแล้วไม่มีอะไรจะกินเหมือนกับปี 2521 ของเรา
2. ภัยเกิดจากพวกอมมนุษย์ คือพวกผี พวกเปรต พวกอสุรกาย
3. แล้วภัยมันเกิดขึ้นจากโรค โรคมันเกิดขึ้นจากอากาศไม่ดี

ในเมื่อทุกคนเห็นว่าพระราชานี้ ก็กราบทูลให้ทรงทราบว่ ความผิดของพระองค์ไม่มีพระเจ้าค่ะ พระองค์จึงได้ปริกษาว่า ถ้าอย่างนั้นจะทำอย่างไรดี เอาอย่างไรกันแน่โรคจึงจะบรรเทา บรรดาอุกฤษย์

ของอาจารย์ทั้งหกของเศียรถึก็บอกว่า ถ้าไปนำอาจารย์ทั้ง 6 มา อาจารย์ทั้ง 6 มีฤทธิ์มาก มีบุญญาธิการ มากโรคอย่างนี้จะหาย

แต่ทว่าในเวลานั้น สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้นในโลกใหม่ๆ ถิ่นนั้นหมายความว่า ใหม่เอี่ยมเลย เข้าไปอยู่ใน พระเชตะวันมหาวิหาร เห็นว่าจะประมาณ 1 ปี เห็นจะไม่ครบปี เป็นเวลาจน ที่จะเข้าพรรษา นั้นหมายความว่าถึงปีที่ 2 บรรลุฤกษ์กัมมาสัมโพธิญาณ เข้ามาเป็นปีที่ 2 ก็มีคนที่ ทราบข่าวพระพุทธเจ้าว่า เวลานี้พระพุทธเจ้าทรงอุบัติขึ้นแล้วในโลก ขอให้ไปนิมนต์พระพุทธเจ้ามาที่นี้ โรคภัยไข้เจ็บมันจะหาย ภัยอันตรายต่างๆ จะหมดไปในที่ประชุมงมดีเห็นเป็นเอกฉันท์ว่าเห็นด้วย อาจารย์ทั้ง 6 มีมานานแล้ว โรคมันก็มี แต่ว่าสมเด็จพระชินศรี คือพระพุทธเจ้าเราฝืนกันมานาน ใครๆ ก็พูดถึงพระพุทธเจ้า แต่ไม่เคยได้พบพระพุทธเจ้าจริงๆ สักที เวลานี้พบพระพุทธเจ้าจริง

ขณะที่ปรึกษากันอยู่นั้น ก็มี เจ้าลิจฉวี องค์หนึ่ง ท่านประทับอยู่ด้วย พระเจ้าลิจฉวี องค์นี้ไปพึ่ง เทศน์ของพระพุทธเจ้า พร้อมกับ พระเจ้าพิมพิสาร ในวันที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้ามา กรุง ราชคฤห์ เป็นครั้งแรก แล้วเวลานั้นพระเจ้าพิมพิสาร องค์นี้ก็เป็นพระโศดาบันด้วย ในเมื่อเขาพูดถึง พระพุทธเจ้า ท่านก็ทรงยืนยันว่า พระพุทธเจ้ามีความดีจริง ถ้าพระพุทธเจ้ามาในที่นี้ โรคภัยมันจะหาย ความจริงโรคภัยที่เบียดเบียนร่างกายมันเป็นของธรรมดา มันเป็นโรคมานใหม่ แต่โรคภัยที่สุดที่ ประจําใจ คือความเลวของจิตมันจะหายไปด้วย ทุกคนก็ตัดสินใจว่าถ้าอย่างนั้นต้องให้ พระเจ้าลิจฉวี องค์นี้กับลูกชายของปุโรหิตไปนิมนต์พระพุทธเจ้าที่ กรุงราชคฤห์มหานคร

เมื่อท่านรับอนุมัติก็ทรงไปเฝ้า พระเจ้าพิมพิสาร ความจริงท่านเป็นเพื่อนกัน เอาเครื่อง บรรณาการไปมอบให้แก่ พระเจ้าพิมพิสาร ไปถวายอีก ทั้งบอกว่ามีความต้องการอยากจะได้ พระพุทธเจ้าไปสงเคราะห์ที่ เมืองไพศาลี เพราะเวลานี้คนตายกันมาก ทับถม ฝังก็ไม่ทัน เผาก็ไม่ทัน มันตายกันเป็นเบือแหม ไอ้โรคตายๆ อย่างนี้ครับ ผมเคยเจอมาหลายสมัยในชีวิตผม มันน่ากลัวๆ จริงๆ บางทีคนเขามาเอาโลงที่วัด ไอ้คนเอาโลงจะไปใส่ศพ ไม่ทันจะเอาโลงไปเขามาส่งข่าวตายอีกแล้ว วันหนึ่งตาย 4-5 คน เฉพาะในเขตนั้นทำอย่างนี้พระในวัดหนาวกันเป็นแถวๆ นี่แหละครับอย่าประมาท จะบอกสมัยไหนหมอเก่งนั้นนะสมัยนั้นหมดเก่งๆ โรคจะหมอตายเป็นแถวๆ

รวมความว่า พระเจ้าพิมพิสาร ก็บอกว่า พระพุทธเจ้าไม่ได้อยู่ในอำนาจของกระผม ผมเองก็เป็น ลูกศิษย์พระพุทธเจ้า พูดภาษาไทยๆ นะ พระพุทธเจ้าจะเสด็จไปหรือไม่เสด็จไปเป็นเรื่องของท่านที่ จะต้องเข้าไปกราบทูลเอง จะเอาเครื่องบรรณาการ เครื่องกำนัลอะไรก็ตาม เครื่องกำนัลเครื่องผู้ใหญ่บ้าน มาให้นะผมรับไม่ได้ ทางที่ดีก็ไปนิมนต์เอง ดังนั้น พระเจ้าลิจฉวี กับลูกชายของปุโรหิตก็ไปกราบทูล องค์สมเด็จพระบรมศาสดาให้ทรงทราบ (นี่มันยังไม่สบาย ลึนมันไม่เป็นเรื่อง ที่มันไม่สบายมารกว่านี้ ก็พูดไปอย่างนั้นนะ มันอยากไม่สบาย พูดให้มันตายไปซะเลย ถ้าตายในธรรมก็ไม่เป็นไร)

พระพุทธเจ้าทรงทราบ พิจารณาตามด้วยอำนาจพุทธญาณก็ทรงทราบว่าถ้าตาคดไปทีนั้น ถ้า เราไปทีนั้น นึกในใจนะ ไปถึงแล้วผมจะตกหนัก จะชะงัดไสโครกทั้งหมดให้ไหลลง แม่น้ำคงคา ความ

สะอาดของพื้นที่ที่จะเกิดขึ้น หนึ่ง โรคจะบางเพราะความสกปรกก็เริ่มหายไป แล้วก็ประการที่ 2 ถ้าเราแสดงพระธรรมเทศนา รัตนสูตร ยานิช ภูตานิ (ใน เจ็ดตำนาน) ผลจะเกิดมหันต์ เป็นมหันต์ให้คนเข้าถึงพระไตรสรณคมน์ อยู่ในศีลห้า ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ จะมีความสุขกันคือ ไม่เบียดเบียนกันโดยทางกาย ไม่ฆ่ากันบ้าง ไม่เบียดเบียน ไม่ทำร้ายกายกันบ้าง ไม่ลักไม่ขโมยกัน ไม่แย่งคนรักกัน ไม่โกหกมดเท็จ ไม่พูดส่อ ไม่พูดคำหยาบ ไม่พูดส่อเสียด เพื่อจ้อเหลวไหล ไม่นินทาชาวบ้าน แล้วก็ไม่มีเมานินไปอันนี้โลก เมืองไพศาลี จะมีความสุขขึ้นกว่าเดิม แต่ว่าจะให้หมดไปทีเดียวไม่ได้เพราะความเลวของคนมันมีอยู่ คู่แต่สมัยนี้เถอะ อย่างว่าแต่คนนุ่งกางเกงเลยคนนุ่งสบงมันยังเลว

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงทราบด้วยอำนาจพุทธญาณ ก็ทรงรับว่าตถาคตจะไปต่อมาเมื่อ พระเจ้าพิมพิสาร ทรงทราบ ก็เข้าไปกราบทูลถามองค์สมเด็จพระจอมไตรว่า จะเสด็จไป เมืองไพศาลี หรือพระพุทธเจ้าข้า พระพุทธเจ้าก็ตรัสว่าไป ตถาคตจะไปสงเคราะห์ แต่ว่าจะไปไม่นาน จะต้องกลับมรเข้าพรรษาที่ พระเวฬุวัน เวลานี้ก็เหลือเวลาอีกไม่กี่วัน 10 วันกว่าๆ จะเข้าพรรษา พระเจ้าพิมพิสาร ได้กราบทูลว่า ก่อนที่พระองค์เสด็จไปขอเข้าพระพุทธเจ้าก่อน ขอให้ปรับพื้นที่ให้ดีเสียก่อน พื้นที่ยังไม่เรียบร้อย จึงได้ทรงสั่งให้พนักงานปรับพื้นที่ให้เรียบเดินสะดวกๆ สำหรับพระพุทธเจ้ากับบรรดาพระสงฆ์ 500 รูป ระยะทางสิ้นทางไกล 5 โยชน์ แล้วก็จัดดอกไม้ 5 สี โปรยปรายด้วยทุกทางสูงแก่เข้าเป็นการบูชาพระพุทธเจ้า เมื่อเสร็จแล้วก็กราบทูลให้เสด็จพระพุทธดำเนิน

เวลานั้นเมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จ จะเอาร่มเอาฉัตร 2 ชั้นกันให้พระพุทธเจ้าฉัตรชั้นเดียวกันให้พระสงฆ์ 500 รูป คือ 1 รูป 1 องค์ ต่อฉัตร 1 คัน ก็หลังจากนั้นไปถึงแม่น้ำแล้วต้องข้ามฟาก ก็เอาเรือ 2 ลำเข้ามาเทียบกัน ทำเป็นเรือกัญญา ประดับประดาสวยสดงดงาม เวลาที่เรือถอยออกไป สำหรับพระพุทธเจ้าเรือพระพุทธเจ้าเรือต้องใช้มาก 500 องค์ แต่เรือของพระพุทธเจ้านี้ประดับประดาสวยงาม

พระเจ้าพิมพิสาร ไปส่งเรือถึงน้ำแค่ออเรือถอยออกไป ท่านก็เดินตามเรือไป มือพนมไป ไหว้พระพุทธเจ้าลงทั้งเครื่องทรง ไม่ใช่มีแต่ผ้าขาวม้า น้ำแค่ออกก็กราบทูลพระพุทธเจ้าว่า ถ้าพระองค์ยังไม่เสด็จกลับเพียงใด ข้าพระพุทธเจ้าก็จะคอยพระองค์อยู่ที่นี้จนกว่าจะเสด็จกลับ

พระพุทธเจ้าก็ทรงเสด็จไปทางเรือ ซึ่งระยะทาง 3 โยชน์ แล้วก็จึงขึ้นฝั่งที่ฝั่งโน้นก็เหมือนกัน เมื่อทราบข่าวว่า พระเจ้าพิมพิสาร ทำอย่างนั้น พระราชา เมืองไพศาลี ก็ลงมารับแค่ออเหมือนกัน น้ำแค่ออเหมือนกัน จัดที่ให้เรียบเป็นระยะทาง 3 โยชน์ ถึงเมืองแล้วก็เอาดอกไม้โปยปรายเช่นเดียวกัน แต่ว่าทางโน้นจัดหนักของพระพุทธเจ้าฝั่งนี้จัดฉัตร 2 ชั้น ฝั่งโน้นจัดฉัตร 4 ชั้น รับพระพุทธเจ้า ฝั่ง พระเจ้าพิมพิสาร จัดฉัตร 1 ชั้น กันให้แก่บรรดาพระสงฆ์ฉัตรคือร่ม ฉัตรแปลว่าร่ม แต่ฝั่งโน้นเอาร่ม 2 ชั้น ฝั่งนี้เอาร่ม 1 ชั้น ทำให้เกินกัน

พอพระพุทธเจ้าทรงเหยียบพื้นดินฝั่งโน้นของ เมืองไพศาลี มหาเมฆใหญ่ตั้งขึ้น ฝนตกหนักไม่ลืมหูลืมตา นับเป็นชั่วโมงๆ นานางแห่งน้ำท่วมแก่เข้าบ้าง บางแห่งน้ำท่วมแต่อก น้ำก็พัดพาเอาสิ่งโสโครกต่างๆ ลงใน แม่น้ำคงคา ทำให้บ้านเมืองสะอาดขึ้นมาเยอะ และไอสิ่งปฏิกูลพวกซากศพ

ทั้งหลายเหล่านั้น ก็หล่นไหลลงมาในแม่น้ำลำคลอง ส่วนเดอะเดอะต่างๆ ก็มาตามพื้นดินก็สะอาดความ
ชุ่มชื้นก็ปรากฏ คนก็เริ่มมีความสบายเพราะฝนไม่ตกมานาน

ครั้นเมื่อองค์สมเด็จพระพิชิตมารเข้าไปในเขต เมืองไพศาลี เข้าไปในเขตพระราชฐาน แล้วองค์
สมเด็จพระประทีปแก้วก็ทรงเรียก พระอานนท์ ว่า อานันทะ คูกร อานนท์ จงมานี่ เสด็จเรียน รัตนสูตร
คือบท ยานิชฎาทานิ เรียน รัตนสูตร ไปแล้วก็ไปเดินไปบริกรรมรอบๆ เขตของ เมืองไพศาลี ทั้ง 4 ทิศ

พระอานนท์ เรียน รัตนสูตร แล้ว หลังจากนั้นก็เอาบาตรขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว เอา
บาตรของพระพุทธเจ้าใส่น้ำเห็นใหม่ เริ่มทำน้ำมนต์ วิธีทำน้ำมนต์ของพระอานนท์ก็คือ

1. อารธนาบารมีของพระพุทธเจ้า 30 ทศ คือบารมีปกติที่เรียกว่าบารมีเฉยๆ 10 ทศ
ปรมัตบารมี 10 ทศ แล้วก็
2. มหาความดีของพระพุทธเจ้าอีกอันหนึ่ง คือ มหาบริจาค 5 ประการแล้วก็
3. จริยา 3 ประการ คือ โลภตัดจริยา ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงประพฤติให้เป็นประโยชน์
แก่โลก ญาติตัดจริยา ที่พระพุทธเจ้าทรงประพฤติให้เป็นประโยชน์แก่พระญาติ
พุทธตัดจริยา ทรงประพฤติให้เป็นประโยชน์ในฐานะที่เป็นพระพุทธเจ้า คือสอน
คนให้บรรลุมรรคผล แล้วก็
4. อารธนาความดีขององค์สมเด็จพระชินศรี ในการก้าวลงสู่พระครรภ์ในภพที่สุด
คือชาติสุดท้าย แล้วการความดีของการประสูติ ความดีในการเสด็จออก
มหาภิเนษกรรมของพระพุทธเจ้า แม้พระพุทธเจ้าทรงทำความเพียรถึง 6 ปี ต่อมา
ความดีของพระองค์ บารมีช่วยให้ภษณะมาร ตลอดจนอารธนาความดีที่แหง
ตลอด สัพพัญญุตญาณ เหนือโพธิบัลลังก์เป็นพระพุทธเจ้า เป็นพระอรหันต์ การ
ยัง ธรรมจักร ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดง ธรรมจักร ให้เป็นไปกับ ปัญจวัคคีย์ฤาษี
ทั้ง 5 ให้เป็นไปในโลก
5. แล้วก็อารธนา โลกุตตรธรรม 5 ประการ คือ มรรค 5 ผล 4 นิพพาน 1 ได้แก่
โสดาปัตติมรรค สกิทาคามีมรรค อนาคามีมรรค อรหัตมรรคพระโสดาปัตติผล
พระสกิทาคามีผล พระอนาคามีผล พระอรหัตผล แล้วก็นิพพาน อีก 1 เป็น 9

หลังจากอารธนาบารมีทั้งหมดเสร็จ พระอานนท์ก็เข้าไปยังเขตของเมืองในพระนคร ที่ียวทำ
พระปริต คือสวด ยานิชฎาทานิ เรื่อยไปในกำแพงทั้ง 3 ด้าน คือเดินกำแพง 3 ด้าน ตลอด 3 ยาม ในราตรี
นั้น เดินไปเดินมาก็สวด รัตนสูตร ยานิชฎาทานิ สมากทานิ ภูมมานิ วา ยานิว อันตลิกเข ท่านรู้แต่ท่าน
บอกว่าเมื่อพระอานนท์ใช้ศัพทาคำว่า ยังกัญจิ เท่านั้นละ เป็นต้น เป็นอันว่าพระเถระกล่าวเท่านั้น น้ำที่
สาดท่านก็สาดน้ำไปด้วย น้ำมนต์ อย่าลืมนะทำน้ำมนต์นะบพนั้นนะเมื่อสาดน้ำขึ้นไปเบื้องบน น้ำขึ้นไป
ลอยเบื้องบนตกลงมาตรงกระหม่อมกระหม่อมของมนุษย์ทั้งหลายคือเปรต อสุรกาย เป็นต้น พวกนั้น
ทนไม่ไหว วิ่งกันพาดันไปหมด จำเดิมแต่การกล่าวคาถา ยานิชฎาทานิ เป็นต้น หยาดน้ำเป็นราวกับว่า

เทริดเงิน คือชฎาพุ่งขึ้นไปในอากาศ แล้วตกลงมาเบื้องบน ตกลงมาบนหัวของบรรดามนุษย์ทั้งหลาย ผู้ป่วย บรรดาคนป่วยทั้งหลายหายโรคทันทีทันใดนั่นเองเห็นไหมล่ะ แล้วก็ลุกขึ้นแวดล้อมพระเถระ

หนังสือ ท่านว่าอย่างนี้ละ ท่านบอกจำเดิมแต่บทว่า **ยังกัญจิ** เป็นต้น อันพระเถระกล่าวแล้ว บรรดามนุษย์คือพวกเปรต อสุรกาย สัมภเวสีทั้งหลาย ถูกเมื่อน้ำกระทบแล้วทนมไม่ไหวรีบวิ่งหนีกัน พล่านไปก่อน ที่อาศัยที่กองหยากเยื่อที่ดี ส่วนแห่งฝาเรือนเป็นต้นที่ดี ก็หนี หนีไปแล้วโดยประตุ ออก ประตุนั้นบ้างประตุนี้บ้าง เเท่าที่มีประตุ ท่านบอกบรรดาประตุทั้งหลายไม่มีช่องว่างเลย พวกนี้มันดันกันหมด เบียดกันออกไป บรรดามนุษย์ทั้งหลายเหล่านั้น เมื่อไม่ได้โอกาสก็ทำลายกำแพงหนีไป มหาชน ประพรมท้องพระโรงในท่ากลางแห่งพระนคร ด้วยของหอมต่างๆ แล้วผูกผ้าเพดานอันวิจิตรนั้นด้วย ดาวทอง เป็นต้น ตกแต่งพุทธอาสน์นำเสด็จสมเด็จพระบรมโลกนาถเสด็จเข้าไป

แหม วันนี้ไม่ทันจะถึงไหนเลย นาฬิกากริ่งซะก่อนแล้ว ไม่พูดอะไรกันเวลามันหมดแล้ว ก็ขบ อกว่าเรื่องน้ำมันตีไม้ไร่เรื่องเหลวไหลถ้าทำถูก

พระสูตรก่อนนิทรา 6

นํ้ามนต์พระพุทธเจ้า 2

ญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลาย และบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลายสำหรับวันนี้ผมก็ขอพูดเรื่องนํ้ามนต์ของพระพุทธเจ้าต่อไป เรื่องราวของพระพุทธเจ้าก็มีอยู่ว่า หลังจากที่พระอานนท์ประพรมนํ้ามนต์ ฤทธิพิศางหนีไปแล้ว แล้วก็ประตูดต่างๆ มันเต็มไปด้วยหมด แต่ก็ไม่มีทางจะออก ผลที่สุดส่วนที่เหลือก็ดันกำแพงเมืองหมด ฟังไปแถบหนึ่ง เป็นอันว่าบ้านเมืองนั้นก็มีความสุขบรรดาอำมาตย์ข้าราชการบริพารในเมืองนั้น เขาก็พากันจัดสถานที่เพื่อพระพุทธเจ้าพระพุทธรูปเจ้าที่ทรงเทศน์ รัตนสูตร รัตนสูตร แปลว่า ยังไงนะ ก็ไปดูใน 7 ตำนาน แล้วก็ไปดูที่ท่านแปลไว้ หนังสือ 7 สวดมนต์แปล มี เป็นอันว่ามีผลดีแก่บรรดาประชาชนทั้งหลาย

เมื่อองค์สมเด็จพระจอมไตรทรงเทศน์โปรด เมืองไพศาลี เสร็จ ก็เสด็จกลับมาลงเรือ ตอนเสด็จกลับนี้ พระเจ้าเมืองไพศาลี ก็จัดเป็นพิเศษ เดิมทีเดียวจัดฉัตรพระพุทธเจ้า 4 ชั้น ก็นี่ล่อชะ 8 ชั้น จัดฉัตรเพื่ออรหันต์นี่เป็น 4 ชั้นแล้วก็ลงเรือมา

ต่อมาบรรดาพญานาคทั้งหลายก็อยากบูชาพระพุทธเจ้าบ้าง ก็ทรงอาราธนาพระพุทธเจ้าทรงนิมิตเรือทองคำบ้าง เรือแก้วมณีบ้าง อะไรต่ออะไรผมจะไม่พรรณนา สวดสดงดงามเป็นกรณีพิเศษ บรรดาเทวดาและพรหมที่ตั้งฉัตรกันเป็นชั้นๆ เต็มจักรวาลไปหมด บูชาพระพุทธเจ้า ขอล่าลัดๆ

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงไปเทศน์ โปรดพระยานาคพอสมควรแก่เวลาประมาณ 3 วัน ก็เสด็จกลับเวลาที่ลงเรือ พระเจ้าเมืองไพศาลี ก็ลงมาส่งแค่ค่อนน้ำถึงคอกเหมือนกัน กลับมา พระเจ้าพิมพิสาร ก็ลงไปรับพระพุทธเจ้าเหมือนกันพระพุทธเจ้าก็เสด็จกลับเข้าไปใน เขตวันมหาวิหาร ผมจะเล่าต่อไปดีกว่า

ตอนนี้ก็ขอย้อนเรื่องนํ้ามนต์เสียหน่อยหนึ่งขอรับ เรื่องนํ้ามนต์นี้ บรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรญาติโยมพุทธบริษัทเขายังเคารพนับถือกัน ผมนะเป็นคนไม่ขัดคอกคน แต่พูดมากๆ ไม่ได้ เดี่ยวไปชนเอาคนที่ขัดคอกคนเข้า แต่ว่าผมก็ไม่มีเจตนาร้าย ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าผมยังเป็นคนโง่อยู่ในเมื่อผมโง่ผมก็ต้องยอมตาม ยอมรับนับถือพระพุทธเจ้าเรื่อยๆ ไป ผมถือว่ายังไงๆ ก็ตาม ผมต้องดีไม่เหมือนพระพุทธเจ้าแน่ และความดีของผมก็ไม่ใกล้พระพุทธเจ้าเข้าไปด้วย ก็ขอเดินตามรอยไถลๆ ท่านสักนิดๆ เห็นรอยชัดๆ เเงๆ หน่อยๆ ก็ดีแล้ว แค่นี้ก็ทำตามพระพุทธเจ้า ในเมื่อพระพุทธเจ้าเองทรงจัดให้พระอานนท์ ทำนํ้ามนต์แล้วผมจะไปประณามคนทำนํ้ามนต์เขาแล้ว นี่ก็จะเป็นคนยอมรับนํ้ามนต์ว่าแล้วผมก็จะเลวกว่าเขา ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าถ้าคิดว่าคนทำนํ้ามนต์แล้วทั้งหมด ก็ถือว่าดีพระพุทธเจ้าด้วย ท่านเห็นด้วยไหม เพราะว่าในศาสนาของเราพระพุทธเจ้าสั่งทำเป็นองค์แรก แล้วก็เป็นการบรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณกลางเดือน 6 พอถึงใกล้กลางเดือน 8 ก็เรียกว่าพิเศษๆ อันนี้ผมก็ไม่ได้เขียนมาผมจำจาก ธรรมบท มาเป็นอันว่าพระพุทธเจ้าทรงยอมรับนับถือการทำนํ้ามนต์

แต่ผมก็ยอมอีกอย่างหนึ่งเหมือนกันว่า คนทำน้ำมนต์นี่ก็มีหลายประเภททำน้ำมนต์ดีก็มี ทำน้ำมนต์ร้ายก็มี ฉะนั้นน้ำไหนร้ายก็ตัดเฉพาะน้ำนั้น อย่าไปว่ากันทั้งหมด อย่างว่าสมัยหนึ่ง ความจริงเรื่องทำน้ำมนต์ก็ดี พวกผีก็ดี พวกเจ้าก็ดีนี้ผมไม่ค่อยจะเชื่อกับเขา ในสมัยเมื่อผมยังไม่บวชนี่ ผมไม่เชื่อเอาจริงๆ เรื่องทำน้ำมนต์นี้ ผมเห็นว่าเป็นเรื่องบ้าๆ บวมๆ แต่ว่าในที่สุดก็กลายเป็นคนบ้าคนบวมเสียเอง ผมจะเล่าเรื่องของผมสักตอนหนึ่ง

สมัยนั้นผมเป็นหนุ่ม ผมเป็นหนุ่มคือรูปร่างก็ยังไม่เหมือนคนแก่ และลีลาของผมก็ยังไม่เหมือนเดี๋ยวนี้ เดี๋ยวนี้ไม่มีการสุภาพเรียบร้อย เพราะคนแก่คือไม่มีมารยา สมัยนั้นเป็นหนุ่มมารยามาก ต่อหน้า ผู้ใหญ่ก็เหมือนกับผ้าพับไว้ลับหลังผู้ใหญ่ก็เหมือนกับนุ่นปลิวลมแต่ว่ามีอันหนึ่งที่ผมปฏิบัติตามผู้ใหญ่เคร่งครัดนั่นคือไม่ดื่มสุราเมรัย ผมดื่มสุราไม่เป็นมาตั้งแต่เด็กแล้ว ในชีวิตนี้จริงๆ ได้ดื่มสุราครั้งเดียว ไปเที่ยว งานฉลองรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2476 ที่ สนามหลวง มันหนาวจกกลับบ้านไม่ได้ บ้านอยู่ฝั่งธนฯ สมัยนั้น ไม่มีรถมันมีแต่เรือ พอดี 2 หนาวจกเพื่อนไปชวนดื่มเหล้า เขาบอกมันอุ่นดี ผมล่อเข้าไป ก๊งครั้ง มันบาดคอบอกไม่ถูก ก็เลยบอกเพื่อนว่า นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป แกไม่ต้องชวนฉันกินเหล้าต่อไป เพราะมันไม่อร่อยเหมือนน้ำหวาน หลังจากตอนนั้นก็รู้สึกว่าเป็นหนุ่มธรรมดาๆ

มันมีสาวอยู่คนหนึ่งในตำบลฯ หนึ่ง สาวคนนั้นแกสวยเด่นในตำบลจริงๆ หลากๆ ตำบลสวยผู้หญิงได้ ทีนี้เจ้าเพื่อนฯ ของผมมันก็ไปติดพัน ไปรักสาวคนนั้น รู้สึกว่าตอมกันมาก ผู้หญิงคนเดียวนี้ผู้ชายหนุ่มตั้งเยอะ บางทีมาแย่งกันสาวเขาจะรู้ตัวหรือไม่รู้ก็ไม่ทราบ ตรีรับพันแทงกัน อาการอย่างนี้ผมถือว่าเป็นเรื่องของคนบ้า แล้วคนทั้งโลกก็เป็นคนเหมือนกัน ทำไมไปฮือไปแย่งคนรัก แล้วการทะเลาะวิวาทกันจะมีหวังครองสาวคนนั้นรีเปล่าก็ยังไม่แน่ บางคนถูกปืนตายบ้างถูกแทงตายบ้าง บางคนเจ็บไปบ้าง มันไม่ได้เรื่อง เจ้าเพื่อนผมก็ยังไม่รักสาวนั้นเหมือนกัน ผมก็ไม่ยุ่ง เพราะสาวมันไม่มีสาวเดียวอยู่ในโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำบลนั้นๆ ก็ไม่ได้มีสาวเดียว มันเกลื่อนกลาดไปหมด แล้วก็ยุ่งๆ ไปชอบคนอื่นเขาก็ยังได้ แล้วก็ไปยุ่งไปชอบคนที่เขาไม่แย่งกันสบาย หมายความว่า รถวิ่งคันเดียวมันสะดากกว่ารถวิ่งหลายคัน แล้วมันไม่มีรถสวยทาง มีแต่รถว่างสะดากแต่ว่าเหตุร้ายมันก็เกิดขึ้น

ต่อมาเวลาผ่านไปสักปีเศษ สาวคนนั้นผมเจอแะ ผมก็คุยธรรมดาๆ ไม่เกี่ยวข้องกับอะไรทั้งหมด เธอก็คุยด้วยดี ต่อมาปีเศษๆ เอ้ ก็ชักนอนฝันถึงสาวคนนั้นเสียแล้ว มันเกิดอารมณ์รักขึ้นมาภายใน ทั้งๆ ที่ไม่คิดมาก่อน ก็มีการแปลกใจไ้ความรักเกิดขึ้น ผมก็เป็นคนมีอารมณ์แปลกอยู่อย่างหนึ่ง คือถ้าผมเริ่มรักใครผมไม่ยอมให้ความรักมันฟาวส์ไปเฉยๆ ความรักเกิดขึ้นเมื่อไรต้องมีผลเมื่อนั้นแล้วคนอย่างผม ประเดี๋ยวเดียวผลมันก็เกิด มันเกิดตามความพอใจของทั้ง 2 ฝ่าย ก็แปลก พอเจ้าเพื่อนฯ เห็นผมไปยุ่ง เขาก็ถอนตัวออก ไปขัดคอกันเรื่องนี้ เมื่ออารมณ์มันเกิด ผมก็บอกเพื่อนว่า เฮ้ย มันชักจะไม่ดีซะแล้วนะ ข้าก็เริ่มรักซะมั่งแล้ว แกร็กมาตั้งปีกว่าแล้ว ปล่อยให้ข้ารักมั่ง เขาก็ถอนตัว เป็นอันว่าในระหว่างเพื่อนไม่มีใครขัดคอก แต่คนอื่นเขาจะเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่ทราบ แต่ความรักในสาวไม่ใช่เป็นความรักครั้งแรกสำหรับผม ผมมันมีโรครักตลอดปีมาตั้งแต่อายุ 12,13 เมื่อโรครักเกิดขึ้น ผลความรักก็มีตลอด

แต่ว่าสาวคนนี่แปลกมันรักผิดปกติ ถ้าวันไหนไม่ได้เห็นเธอ ใจมันไม่สบายจริงๆ ซึ่งแปลกกว่าคนอื่นที่ผ่านมา ต่อมาเกิดมีความซึ้ง การงานชักเนือยลงไม่ได้จี๊เกียจ อีตอนเนือยลงไม่ใช่อะไร พอคิดถึง การงานก็เห็นหน้าสาวมาลอยต่อมามาท่านแม่แปลกใจในกิริยาที่เซื่องซึมลงไป ท่านก็พาไปหาท่าน หมราวาส ท่านลุงคนหนึ่งท่านเป็นหมอน้ำมนต์ ท่านลุงนั้นก็ทำน้ำมนต์ ท่านใช้พิธีการหมอดูด้วยการ หยดดอกเทียน พอหยดดอกเทียนลงไป ท่านบอก เอ้ นี่ถูกทำซะแล้วซิท่านก็หันมาถามว่า นี่คุณ ท่าน เรียกคุณนะ ผมนี่ก็อายุท่านเกือบแป๊ะ คุณ ไอ้ที่เซื่องซึมลงไป คุณนี่ถึงผู้หญิงคนหนึ่งใช่ไหม ตามปกติผมก็ไม่ชอบพูดเท็จ บอกใช้ครับแล้วผู้หญิงคนนั้นเดิมทีคุณไม่ได้เข้าไปยุ่งใช่ไหม ผมก็บอกใช้ครับ เพราะเพื่อน เขารักอยู่ แล้วทำไมคุณไปยุ่งกับเขาละ ตอนนี่ผมก็ไม่รู้เหมือนกัน ผมหาทางหลีกเลี่ยงตลอด แต่มันก็หลีกเลี่ยงไม่พ้น ผลที่สุดก็เข้าไปจนจนได้ ท่านก็บอก คุณนี่ถูกคนเขาทำเข้าเสียแล้ว ท่านบอกว่า คุณนี่ถูกคนเขา ทำ

ผมนึกในใจว่า ลุงนี่พูดอะไรก็พูดถูกหมด อีตอนนี่ไม่ถูกแน่ คนอย่างผมจะถูกทำไม หนึ่ง ผม ไม่ได้ร่ำรวย ไม่อยู่ในฐานะร่ำรวยพอที่คนจะถูกทำให้ไปรักและประการที่ 2 ผมไม่ใช่คนสวย แล้วก็ ประการที่ 3 ผมก็ไม่มีเสน่ห์ในลิลิตเจ้าชู้หรือไม่มีปัญหาเจ้าชู้กับเขาเลย ก็บอกกับท่าน บอกเขาจะทำผม ทำไมครับประเภทนี้คนที่รักสาวคนนั้น มันดีกว่าผมตั้งเยอะ ฐานะเขาดีกว่า รูปร่างหน้าตาเขาสวยกว่า อะไรก็ทุกอย่างผมสู้เขาไม่ได้

แล้วท่านลุงก็บอกว่า คุณมีอยู่อย่างหนึ่งที่คนอื่นเหมือนคนอื่นคือ หนึ่งคุณไม่กินเหล้าเมายา สอง คุณไม่เกกมะเหรกเกเร มีความสุภาพเรียบร้อย อีตอนนั้นเรียบร้อยจริงๆ สงบเสถียร เพราะมันเป็น มายา ผู้ใหญ่เขาก็ชอบ เมื่อผู้ใหญ่ชอบเขาก็หนุนผู้น้อยให้ชอบบ้าง ไอ้ผู้น้อยนี่เขาก็ชอบคุณมานาน เขา สนใจคุณแต่ว่าคุณไม่สนใจเขา เขาก็ต้องหาคนช่วย

ถามว่าเขาใช้อะไรครับ บอก เขาใช้ผี เลยถามว่าทำอย่างไร ความจริงพูดไปก็ไม่เชื่อถ้าฝึมนมา ยุ่งกับเราจริง ฝึมนี่ก็ต้องทำให้เราเห็นตัวบ้าง นี่ความโง่ของผมแต่ผมก็ไม่ปฏิเสธก็รับฟังท่าน ท่านบอก เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ถ้าลุงรดน้ำมนต์ 3 วันไม่มีผลก็เป็นอันว่าคำพูดของลุงไม่มีความหมายเธอไม่ต้อง เชื่อลุงต่อไปตลอดชีวิตนี้ถ้าเธอไม่ได้คุณเห็นเราล่อเธอเข้าแล้ว ผมก็เป็นคนอยากพิสูจน์นี่ผมก็ ลองเอารดก็รดครับ

ท่านบอก เอ้า ต่อแต่นี้ไปตั้งใจ นึกถึงพระพุทธเจ้า ผมก็นึกถึงพระพุทธเจ้าให้นึกถึงอะไร ผมนึก ตามหมด โดยมากท่านให้นึกถึงพระ ขอให้พระกิติ เทวดาก็ดีพรหมก็ดี เทวดาที่ปกครองรักษาตัวก็ดี กำจัดโรคภัยออกจากใจเดี๋ยวนี้ แล้วท่านก็รดน้ำมนต์ น้ำมนต์ของท่านรดไม่มาก รด 3 ชั้น ท่านว่า มีม มีม มีม ตอนนั้นผมรู้เรื่องเลย แต่ว่าพอมายาเข้าเลยทราบ ท่านล่อ รัตนสูตร นี้เอง แต่ท่านสาวคอยขัน ละ 3 รอบ จบแล้วก็รดหนึ่งที ดักทีหนึ่งท่านสาวขันละ 3 รอบ ด้วยความเคารพ ทำทางนำเคารพมาก พอ 3 ครั้ง อาการเบา ความมึนเริ่มคลายตัว ไอ้ความซึ้งเริ่มคลายไป มีความกระปรี้กระเปร่า

วันที่ 2 ไร่ไปรดอีก อีกราวนี้ถึงสาวน้อยไปนิดหนึ่ง มันก็บ้างแต่ก็เฉยๆ จิตไม่ซึม กระปรี้กระเปร่า พอวันที่ 3 ผ่านไป นึก เอ้ ความรักสลายตัวเลยมานึกขึ้นมาได้ว่า เอ้ ไอ้สาวคนนี่เพื่อน เขารักอยู่ เราก็ไปยุ่งกับแก ดีไม่ดีถ้าแกมีท้องขึ้นมาต้องเป็นพ่อเด็ก

นี่บรรดาเพื่อภิกษุสามเณร ที่มีเขาบอกว่ามีพระราชกณะองค์หนึ่ง บอกว่าไอ้ลิงค่านี่มันบวช เณรกับหลวงพ่อบานตั้งแต่เล็กๆ ท่านก็เรียกไอ้ลิงๆ อันนี้ไม่ถูกนะครับ ผมไม่ได้บวชเณรแต่เล็กๆ ผมบวชพระนี่ ผมเข้ามาบวชในพุทธศาสนานี้ผมเป็นพ่อคนได้แล้ว ผมฝึกความเป็นพ่อคนมาตั้งหลายปี ดินนะที่ไอ้ผีจัญไรมันไม่ดันเกิดมาเป็นลูก ถ้าเกิดมาเป็นลูก ผมไม่ได้บวชหรอก ถ้าเป็นลูกชายเดี๋ยวก็ช่างถ้าเป็นลูกหลายๆ สิบรายก็เสร็จเลย ไม่มีอะไรให้ลูกกิน นี่ความศักดิ์สิทธิ์ของน้ำมนต์ที่ผมพบ

อีกจุดหนึ่ง ผมไปเป็นนาคที่ วัดบางนมโค นาคคือคนจะบวชเขาต้องอยู่วัดฝึกสวดมนต์ ฝึกเจริญพระกรรมฐาน ฝึกจีปาณะ ฝึกสวดมนต์สวดพรไป สัพพัตถิโย การจะกินข้าว การจะห่มผ้า การจะกิเกศฯ เวลาของพระทั้งหมดเขาฝึกก่อนก่อนบวชไม่ใช่อยู่ๆ ก็โคเข้าไปบวชโครมแบบนี้ ลงนรกหมด

ตอนที่ หลวงพ่อบาน ท่านก็เป็นหมอน้ำมนต์ ยาของท่านมี 2 ขนาน ใบมะกากับหญ้าแพรก ถ้าคนนั้นไม่มีกรรมกรรม ไม่ปวดหัว ให้กิน ใบมะกากับข้าว แล้วก็รดน้ำมนต์ กลางคืนก็สับ ให้คนนั่งเหยียดเท้ามาหาท่านเป็นแถว ท่านก็มีขอบ อ้า มีเขียง มีอยู่อันที่ท่านเป็นหมอสับ ไปกๆ เดี่ยวก็เดินตาม เอ็กๆ อ้ากๆ ผมดูแล้วก็แปลกใจ แต่ทำไมไม่ล้มเอียง ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะโดนมาครั้งหนึ่งแล้ว

มาวันหนึ่ง (วันนี้เหนื่อยหน่อยครับ) มาวันหนึ่งมีเด็กสาวคนหนึ่ง อายุประมาณ 15 เห็นจะได้ 14-15 เป็นสาวรุ่นมาก คนเขาหามกระรอกกระแรง เขาหามกันมาเลย มาถึง หลวงพ่อบาน นั่งอยู่ มีคนมาหาสัก 200 กว่า ผมนั่งใกล้ๆ ท่านเรียกเข้าไป บอกนี่ ไอ้เด็กคนนี่ถูกทำอย่างหนัก ถูกคนคนเลยนะ มันจะตาย เอ็งไปรดน้ำมนต์ให้มันทีเถอะ ผมก็เลยถามท่านว่า ผมจะว่าคาถาอะไรครับผมทำไม่เป็น ท่านก็บอกไม่ต้องว่า น้ำมนต์ค่อมเบือเรอ ก็รดไป รดไป สัก 2-3 ชั้น แก่คิ่นตึงตึง ตึงตึง โอ๊ย โอ๊ย โอ๊ย โอ๊ย คิ่นไปคิ่นมาได้ลุกขึ้นคิ่นดีโป๊ก ดีเป๊ก ไม่มีอะไร หลวงพ่อบาน บอก รดเข้าไป รดเข้าไป ไม่เห็นว่าคาถาอะไร รดมารดไป รดไปรดมา แก่คิ่นเลื้อ แก่เจ็บหนักหน้าอก แก่คิ่นเลื้อขาดหมด อีต่อนี่ซิติ ความเป็นหนุ่มไม่โผล่มาตอนนั้นนะนะ แต่คนยืนดูกันหลายสิบคน คนที่นั่งคุยกับ หลวงพ่อบาน ลุกมาล้อมหมด เป็นอันว่าคนวงใหญ่เลย ทีแรกหลายสิบคนมาเป็นร้อย

หลวงพ่อบาน ท่านก็นั่งยิ้มๆ เอารดเข้าไป รดเข้าไป รดไปรดมา เธอเดินไปคิ่นมา ทูบอกทูปใจ ผลที่สุดพุบ พุบก้มลงไปข้างหน้า หลวงพ่อบาน บอกรดเข้ารดเข้า ที่นี้ได้ผล รดเข้า รดเข้า ผมก็มีหน้าที่รดอย่างเดียว ก็รดคะ ประเดี้ยวเดียวเธอพุบนิ่งเฉย ท่านก็บอกรดเข้า รดเข้า หนักๆ เข้าเธอลุกขึ้นมา มีคได้เล่มเบือเรอหล่นเป้งมาจากอก

ถ้าบังเอิญเธอใส่เสื้ออยู่ เขาก็จะหาว่าเธอซุกเข้ามาในเสื้อ มีคได้เล่มนั้นใหญ่มากผูกสายสิญจน์นี่เป็นสายตราสังฆาคล้ายผี พอมีคได้หล่นจากอก ท่านก็สั่งให้รดใหญ่ เด็กคนนั้นก็นอนลงอีก พอนอนลงประเดี้ยวเดียวเธอก็ลุกขึ้น อาการสลัดหน้าสลัดตา เขาถามเป็นอย่างไบบ้าง เธอบอกสบาย

แล้ว เขาก็ถามว่า เมื่อคืนนี้เป็นอย่างไร เธอบอกมันเจ็บๆ หน้าอกเหลือเกิน การฟูบไปเกือบจะขาดใจตาย แต่พอมีคนหล่นมันหายเป็นปลิดทิ้ง อย่างนี้เขาเรียกคุณไสย

ที่นี้การทํานํ้ามนต์ของ หลวงพ่อปาน ท่านที่ใช้บท รัตนสูตร ด้วยบารมี 30 เหมือนกัน พระอานนท์ ทำไม่ผิด แต่ว่าเวลามาทีหลัง ได้ทราบลีลาการทํานํ้ามนต์ของท่าน ท่านยึด รัตนสูตร เป็นสำคัญ แสดงว่าท่านว่าเป็นภาษาบาลี แล้วก็ท่านก็แปลด้วย แปลมาเป็นภาษาไทย กล่าวคำอาราธนาชัดๆ ด้วยความตั้งอกตั้งใจจริง

ที่แหละบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทชายหญิง เรื่องทํานํ้ามนต์ที่ดีเขามีแล้วก็คนที่ทํานํ้ามนต์ที่เลวก็มี สังเกตว่าทำ บางรายไม่รู้เรื่องไม่รู้ราว รวดแล้วเอานํ้ามนต์ไปรดคนไข้ถึงตายไปก็มี อันนี้ก็ อย่างนี้ที่ เขาประมาณก็๔ก แต่ว่าถ้าจะประมาณกันตะไปนี้มันก็ไม่ถูก

ก็เหมือนกับพระเราเหมือนกัน ที่บวชเข้ามาในพระพุทธศาสนานี้ ตาม อุทุมพริกสูตร ที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสว่า บุคคลยังเพ่งเล็งจริยาของบุคคลอื่นบ้างติเตียนบุคคลอื่นบ้าง ยกตนข่มท่านบ้าง ถือตัวเกินไปบ้าง อย่างนี้เป็นต้น อย่างนี้เป็นอุปกิเลส ยังเข้าไม่ถึงสะเก็ดความดีที่เราสอน

ถ้าบุคคลใดไม่สนใจในจริยาของบุคคลอื่น ไม่เพ่งเล็งบุคคลอื่น ไม่ยกตนข่มท่าน ไม่มีความประมาท เรียกว่าไม่มีความประมาท มีจริยาดี มีความสงบ ใคร่ครวญเฉพาะความประพฤติของตน อย่างนี้ชื่อว่าเข้าถึงสะเก็ดความดีที่ตถาคตสอน

แล้วบุคคลใดไม่ทำลายศิวินในตนเอง ไม่ยุยงส่งเสริมให้บุคคลอื่นทำลายศิวิน ไม่ยินดีเมื่อบุคคลอื่นทำลายศิวินแล้ว สามารถระงับนิวรณ์ 5 ได้ตามต้องการ จิตทรงฉาน มีอารมณ์ทรงพรหมวิหาร 4 เป็นปกติ ชื่อว่าเป็นผู้ทรงฉาน โลกีย์ อย่างนี้ถือว่าเข้าถึงเปลือกความดีที่พระองค์ทรงสั่งสอน

ถ้าบุคคลใดทำความดีดังนี้ตามลำดับมาครบถ้วนทรงตัว สามารถทำจิตให้ระลึกชาติได้โดยไม่จะกัศ อย่างนี้เข้าถึงกระพี้ความดีที่พระองค์สอน

ถ้าบุคคลใดทำจุตูปปาตญาณให้เกิดขึ้น เห็นคนและสัตว์ผู้ได้ทันที่ว่าคนและสัตว์นี้ก่อนเกิดมาจากไหน คนตายแล้วไปอยู่ที่ไหน อย่างนี้ถือว่าเข้าถึงแก่นความดีของพระองค์สอน แต่เป็นแก่นชั้นฉาน โลกีย์

ต่อไปทบทวนความดีนี้ให้ทรงตัว ทำวิปัสสนาญาณ ถ้ามีบารมีแก่กล้าจะตัดกิเลส เป็นสมุจเฉตปหานได้ภายใน 7 วัน ถ้ามีบารมีอย่างกลางจะตัดกิเลสได้หมดภายใน 7 เดือน ถ้ามีบารมีอย่างอ่อนจะตัดได้หมดภายใน 7 ปี

บรรดาท่านพุทธศาสนิกชน คนที่ดีต้องดีตามนัยที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนถ้ายังเป็นพระ เป็นเณรที่กัศังฟังอยู่เวลานี้ จำให้มาก ส่วนใดที่พระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นอุปกิเลส ส่วนนั้นอย่าให้เกิดขึ้นใจใจ ความจริงมันก็ต้องเกิด ถ้ามันเกิดมันเกิดในใจ ระงับมันไว้อย่าให้มันไหลออกจากปาก อย่าเที่ยวไปว่าไปนินทาชาวบ้านชาวเขา เพราะอะไร เพราะว่าถ้าคนดี คุณคนคืออย่างพระพุทธเจ้าไม่เคยนินทาใคร พระอรหันต์ทั้งหลายที่ท่านดี ท่านก็ไม่นินทาใคร ที่นี้ถ้าหากว่าเราจะนินทาเป็นเพียงใด ความเลวก็ยิ่งก็มีแก่เราเพียงนั้น

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน วันนี้เราพูดถึงเรื่องราวการนินทาแต่ว่าการที่เราจะถูก
นินทา ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ที่พระพุทธเจ้ากล่าวว่า นัตถิโลก อนินทิตโต คนไม่ถูกนินทาเลยไม่มีในโลก
แม้แต่พุทธเจ้าเองก็ถูกนินทาย่ำแย่เหมือนกัน แต่ว่าท่านไม่สนใจ ท่านเฉยเป็นอุเบกขารมณ์

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัท สัญญาณบอกหมดเวลาปรากฏแล้วก็ขอลาก่อน ขอความสุข
สวัสดีพิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดี

พระสูตรก่อนนิทรา 7

บุพกรรมของพระพุทธเจ้า

บรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลาย และบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท นิทานก่อนนอนวันนี้ก็คือเรื่องน้ามนต์ของพระพุทธเจ้าแต่ว่าตอนนี้ไม่มีน้ามนต์แล้วเลิกกันที่นี่เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จไป เมืองไพสาลี พระเจ้าพิมพิสาร จัดการบูชาใหญ่ไปส่งลงน้ำถึงคอ แล้วทาง เมืองไพสาลี ก็จัดการบูชาใหญ่ มีการปราบพื้นที่ทั้ง 2 ฝั่ง 8 โยชน์ ไรศอกไม้ 5 สี แค่ว่า แล้วก็พากันจัดฉัตรให้มีการบูชากันหนักขณะนั้นเวลาที่พระพุทธเจ้าทรงเหยียบพื้นธรณี เมืองไพสาลี คือฝั่งโน้นเป็นครั้งแรกฝนตกหนัก บรรดาพระสงฆ์นั่งประชุมกันว่าเป็นเรื่องอัศจรรย์จริงๆ บรรดาเพื่อนทั้งหลายที่พระพุทธเจ้านี้เรายู้งกับท่านมาปีเศษ ยังไม่เคยเห็นองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์แสดงปาฏิหาริย์อย่างคราวนี้ เป็นอัศจรรย์มาก ต่างคนต่างชมจนปากเปียกปากแฉะ เวลานั้นพระพุทธเจ้าเสด็จอยู่ในพระมหาวิหาร อาศัยความเป็นทิพย์ของ โสคประสาท สมเด็จพระบรมโลกนาถฟังพระคุยกันก็เข้าใจ ฟังรู้เรื่องหมด แต่ลืลาขององค์สมเด็จพระบรมสุคต

ฟังให้คึนะครึบ บรรดาเพื่อนภิกษุสามเณร พระพุทธเจ้าใช้ลืลาแบบไหนเราเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระจอมไตร ต้องใช้ลืลาแบบนั้น อย่าทำปากพล่อยๆ ว่าคนโน้น ว่าคนนี้ ลองปากเสียอย่างนั้น คึล 5 ไม่มีกรรมบถ 10 ไม่มี อย่างนั้นก็คึล 227 มันก็มีไม่ได้ และการคึค่านคำสอนขององค์สมเด็จพระจอมไตรพระพุทธเจ้าถือว่าเป็นเค็ยรลึย อันนี้ขอทุกท่านระมัดระวังนะครึบ อย่าเดินตามลือเพราะลือมันเป็นลืลั่วรึย มันลืงเร็ว เราลืงไม่ทันลือ ผลที่ลืลุมันจะกัคตาย

รวมความว่า เมื่อบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายนั่งประชุมกันถึงความมหัศจรรย์อย่างนั้น องค์สมเด็จพระทรงธรรม์ทราบหมดทุกอย่าง ได้ยินหมด สมเด็จพระบรมสุคตจึงมาพิจารณาว่า เราไปเล่าเรื่องนี้ให้เธอฟัง จะมีประโยชน์กับพวกเธอบ้างไหม? ก็ทราบว่เมื่อคึยจบ เล่าเรื่องนึ้จบ อาณิสงลึจบ บรรดาท่านที่ฟังอยู่ทั้งหลายเหล่านั้น อย่างน้อยจะได้พระโสคานถึงอรหันต์ เมื่อเห็นว่าประโยชน์มีองค์สมเด็จพระชินศรีก็เสด็จไป เมื่อเข้าไปใกล้ถึงที่นั้นแล้ว บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายก็ปูลาสนะ คึอปูลาอาราธนาองค์สมเด็จพระประทีปแก้วประทับนั่งโยจริยาของพระพุทธเจ้า พระสงฆ์ต้องทำตาม

ท่านรู้ทุกอย่างแต่ก็ต้องถามว่า ภิกษเว ดูกร ภิกษุทั้งหลาย เธอเน้งคึยกันเรื่องอะไร บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายก็ทราบลูลให้ทรงทราบ สมเด็จพระบรมโลกนาถได้มีพระพุทธฎีกาตรัสว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย การที่เขাপราบทางให้ราบเรียบคึล 8 โยชน์ ไรศอกไม้ 5 สีคึลดี กัันร่มคึลดี เวลาเหยียบแผ่นดินฝั่งโน้นฝนตกคึลดี อันนี้ไม่ใช่บารมีที่ตลาคคึบ่าเพ็ญบารมีมาคึลเต็มแล้วเป็นพระพุทธเจ้าแล้วคึไม่ใช่อาณูภาพของเทวดาหรือพรหม หรือนาคบันคัล แต่ว่เป็นผลความดีในกาลก่อนของตลาคคึที่ทำบุญนึคึๆ หน่อคึๆ แต่ว่มีผลมาก เมื่อองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าคึารัศอย่างนี้แล้วคึทรงหยุดอยู่

อันนี้ เป็นลืลาขององค์สมเด็จพระบรมครู ถ้าไม่มีใครอาราธนาให้เล่าคึไปท่านคึไม่เล่า ต้องฟังให้คึนะครึบ ฟังให้คึแล้วจำไว้คึด้วยว่า คนถ้าเขาไม่มีศรัทธาให้เราลูล เราจองอย่าลูล ถ้าลูลไปหน่อคึหนึ่งไม่ทันจบเขาไม่สนใจฟัง เล็กมันเล็ยเล็ยอย่าไปลูลให้มันหน่อคึ ไม่เมื่อเขาไม่สนใจฟัง ต้องคึตัวอย่างพระพุทธเจ้า

ในเมื่อพระพุทธเจ้าตรัสอย่างนั้นแล้ว บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายที่อาราธนาองค์สมเด็จพระ
ประทีปแก้ว ให้ดำรัสเรื่องราว ความเป็นมา ท่านจึงตรัสว่า ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลาย ในกาลก่อนนี้ ผมก็
จะจำชื่อบ้านเขาไม่ถูก รู้จัก ตักสิลา ที่ใน เมืองตักสิลา ในสมัยนั้นมันคนละสมัยกับสมัยที่พระองค์อยู่นะ
พระองค์เองอยู่ เมืองตักสิลา เวลานั้นเป็นพระโพธิสัตว์ ยังไม่ได้บรรลุอภิเษกสัมมาสัมโพธิญาณเป็น
พราหมณ์ มีชื่อว่า สังขะ (คูดำรานะ) เขาบอกว่ามีพราหมณ์คนหนึ่งมีชื่อว่า สังขะ แล้วก็มียุวกชายคนหนึ่ง
ชื่อว่า สุติมะ เป็นอันว่าพราหมณ์ชื่อ สังขะ นี้มีลูกชายคนหนึ่งชื่อ เมืองตักสิลา นะครับ ชื่อว่า สุติมะ ต่อมา
สุติมะ โต อายุ 16 ปี ก็อยากจะเรียน ไตรเพท เพราะพราหมณ์เขาถือว่าเรียน ไตรเพท แล้วก็ถ้าจบเป็น
พราหมณ์ชั้นดี แต่เหมือนกับพระเราที่เรียนจบพระไตรปิฎก ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า เถรโบลานเปล่า
เพราะอะไรรู้ไหม จบพระไตรปิฎกถ้าไม่ปฏิบัติในศีล สมาธิปัญญา ใจดี ไม่มีอะไรเป็นผล ลงนรกอย่าง
กับท่านกบิลภิกขุ มีการทวงตัวตัดแปลงคำสอนของพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนอย่างนี้ก็ไปสอน
อย่างนั้น มาแล้วในลาภสักการะ มีคนเคารพนับถือมาก ก็โกหกมดเท็จ นี่ไอ้ลิงดำมันเป็นลองตั้งแต่
เด็กๆ พระพุทธเจ้าเรียกว่าไอ้ลิง นี้อย่างนี้เขาเรียกว่านินทาคน แต่ความจริงผมจะเข้ามาในเขต
พระพุทธศาสนา ผมเตรียมกับการเป็นพ่อคนมาตั้งหลายปีเด็กยังงี้ สามารถทำคนให้มีลูกได้ แต่บังเอิญ
มันไม่มีลูก อาชีพนี้เป็นอาชีพประจำของผม ปกติเลย ทีนี้เวลาบวชมันถึงได้เบื่อบวชอยู่ได้นานเพราะ
อะไรเอี่ยม ไอ้อาหารมันมีมากไปมันก็เอี่ยม คนที่ไม่มีกินก็หิว ไอ้คนมีมากไปก็เอี่ยมอย่างพระพุทธเจ้า
ท่านก็เอี่ยมเหมือนกัน บำรุงบำเรอท่านมากเกินไปท่านก็เอี่ยม(อย่างกับท่านอะไรละ อือ จมูกก็ไม่ดี)

เป็นอันว่าเขาเล่ากันต่อมามากว่า เมื่อ ท่านสุติมะ ท่านต้องการจะเรียน ลูกชายจะเรียน ลูกชายชื่อ
สุติมะ นะ (พ่อชื่อ สังขะ) ต้องการจะเรียน ลูกต้องการจะเรียนไตรเพทก็ท่องมนต์ พ่อก็บอกว่ามี
พราหมณ์เป็นเพื่อนของพ่ออยู่ในเมืองเขาเก่งมาก ก็พาเขาไปหาเพื่อนของพ่อที่เป็นพราหมณ์ เพื่อนของ
พ่อที่เป็นพราหมณ์ก็ดีมาก รู้ว่าเป็นลูกของเพื่อนก็เต็มใจสอนด้วยความเต็มใจ ท่านสุติมะ เรียนไม่ช้าไม่
นาน เรียนจบเร็ว มีความฉลาดมาก เพื่อนของพ่อดีใจมาก รักมากแต่ว่า ท่านสุติมะ เป็นคนมีปัญญาสูง มี
บารมีเต็ม เมื่อเรียนไตรเพทจบ ก็มาใคร่ครวญว่า ความรู้ที่เราเรียนนี้มันได้แต่ในเบื้องต้น กับท่ามกลาง
ความเห็นเท่านั้นเอง เห็นเบื้องต้นกับท่ามกลางแต่ไม่เห็นที่สุด

ญาติโยมพุทธบริษัทเข้าใจไหม แล้วเพื่อนภิกษุสงฆ์ สามเณรที่รักเข้าใจไหมเบื้องต้นคือการเกิด
เป็นมนุษย์หรือเทวดา ท่ามกลางคือการเกิดเป็นพรหม แล้วที่สุดนั่นหมายความว่า หนีจากการเกิดต่อไป
คือนิพพาน วิชาของพราหมณ์ไม่มี ท่านสุติมะ พิจารณาใคร่ครวญแล้วใคร่ครวญอีก แต่มันไม่ถึงที่สุด
มองไม่เห็นที่สุดว่ามันจะไปจบชีวิตเมื่อไหร่ นั่นหมายความว่าไอ้เกิด แก่ เจ็บ ตาย นี่มันน่าเบื่อเราไม่ควร
จะเกิด แก่ เจ็บ ตายต่อไป มันควรความรู้ที่เราเรียน ควรจะพ้นจากการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย จึงเข้า
ไปหาอาจารย์ว่า ท่านลุงครับ ความรู้ที่ศึกษานี้ ผมมองเห็นแต่เบื้องต้นกับท่ามกลาง แต่ก็ไม่เห็นที่สุด
พอจะเข้าใจไหมครับ) ที่สุดพอจะสอนผมได้ไหม ท่านพ่อบุญธรรมหรือท่านลุงบอกว่า ฉันทก็เห็นแค่นั้น

เหมือนกัน เห็นได้แค่เบื้องต้นกับท่ามกลาง ที่สุดก็มองไม่เห็น ท่านสุติมะ ก็ถามว่า ใครครับที่จะเห็น ท่านพ่อ ท่านเพื่อนของพ่อก็บอกเลยว่า ฤทธิในป่า ฤทธิในป่าเห็นที่สุด ท่านสุติมะ ก็ลาไปหาฤทธิในป่า

แต่ความจริงพราหมณ์เขาคิดว่าเป็นฤทธิ แต่ความจริงเป็น พระปัจเจกพุทธเจ้า เวลานั้น พระปัจเจกพุทธเจ้า มากเพราะมันเป็นเวลาว่างจากพระพุทธเจ้าเมื่อสิ้นศาสนาพระพุทธเจ้าองค์หนึ่ง ก็มี พระปัจเจกพุทธเจ้า บรรลุขึ้นมา ไปหา พระปัจเจกพุทธเจ้า ถามถึงที่สุดแห่งการปฏิบัติให้พ้นจากการเกิด แก่ เจ็บ ตาย พระปัจเจกพุทธเจ้า บอกคณะของเรามี คณะของเราทุกคนนี้ศึกษาถึงที่สุดด้วยกันทั้งหมด แล้วเมื่อศึกษาถึงที่สุดแล้ว ต่อไปขึ้นชื่อว่าเกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่มีมีแต่ความสุข มีชีวิตอยู่ก็มีความสุข ตายไปแล้วก็พ้นจากการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ไม่ต้องเกิด แก่ เจ็บ ตายต่อไป

ท่านสุติมะ ก็ขอศึกษา บรรดา พระปัจเจกพุทธเจ้า ผู้เป็นอาวุโสก็บอกว่าศึกษาได้ ที่นี้ไม่หวง ใครอยากจะศึกษา ศึกษาได้ ก็ขอเรียนเดี๋ยวนี้ ท่านบอกเรียนเดี๋ยวนี้ไม่ได้หรอก เพราะแต่งตัวไม่เหมือนกัน คนจะเรียนวิชานี้ต้องแต่งตัวเหมือนกัน ถ้าแต่งตัวไม่เหมือนกันเรียนไม่ได้ ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่า สุติมะ ศึกษาวิชาของพราหมณ์ แต่งตัวแบบพราหมณ์ ท่านพระปัจเจกพุทธเจ้า ถือว่าเป็น ความรู้ที่ต่ำ และพราหมณ์ ว่าเป็นพวกพรหม เป็นเพศที่สูง เป็นตระกูลที่สูง มานะ มันยังมีอยู่ ท่านจึงแก้ มานะ ว่าต้องแต่งตัวเหมือนกัน ดูซิว่าเขาจะยอมหรือไม่ยอม แต่ความจริง พระปัจเจกพุทธเจ้า ก็ คล้ายคลึงกันพระพุทธเจ้าในระยาลี้ม ก็กำลังสูงกว่าพระอรหันต์มากเป็นพระพุทธเจ้าประเภทหนึ่ง แต่ไม่สอนใครเป็นสาธุชนะ ต้องการเฉพาะคนที่มึศรัทธาไม่หาท่านเมื่อ ท่านสุติมะ ฟังแล้วก็ตั้งใจ เอ้า บวชก็บวช แต่งตัวเหมือนกัน ท่านก็ปลงผมบ่งสบง ห่มจีวรเหมือนกัน ท่านพระปัจเจกพุทธเจ้า จัดหา มาให้ แล้วก็ตั้งใจศึกษาในที่สุดไม่ช้า ใช้เวลาไม่กี่วันท่านก็บรรลุเป็น พระปัจเจกพุทธเจ้า แต่ว่าการเป็น พระปัจเจกพุทธเจ้า นั้นเป็นไม่นานอีกเหมือนกัน อยู่ไม่นาน ไม่สักกี่วันนักก็เห็นจะประมาณสักเดือน เห็นจะได้มั้ง ท่านก็ต้องนิพพาน ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะว่าท่านบอกกรรมประเภทหนึ่ง ที่ทำให้อายุสั้น จะต้องนิพพานมาถึงท่าน ท่านก็ต้องนิพพาน กรรมประเภทนั้นก็คือ อำนาจของอกุศลกรรมที่มีโทษ ปาณาติบาต มาตั้งแต่ครั้งอดีตชาติ มันก็มาตามท่าน

นี่แหละบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณร ฟังแล้วก็จำไว้ด้วยนะ ญาติโยมพุทธบริษัทก็เหมือนกัน เคย มาหาอาตมาบ่อยๆ อยากรู้อายุยืนบ้าง มีโรคภัยไข้เจ็บขอให้ช่วยรักษาบ้าง อาตมาเองนี่ก็ป่วยมาจริงๆ เข้าเป็นปีที่ 3 แล้ว อาการยังไม่ดีขึ้นเลย ท้องไส้ก็รบกวน เวลาที่พูดอยู่เวลานี้ก็หนัก เมื่อวานนี้วันที่ 21 วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2527 วันวานก่อนพูดนี้ ตั้งใจจะพูด พอเริ่มจะตั้งท่าจะพูดทั้งเสมหะ ทั้งจุกหายใจ ไม่ออก มันล่อชะอย่างหนัก วันนี้ก็เอาเหมือนกันแต่เบาหน่อยในเมื่อมันเบา เว้นจากการพูดประเภทนี้มาเป็นเดือน พระก็ฟังซ้ำอีกก็เลยคิดว่าในเมื่อมันไม่หาย เราก็ให้มันหายไปเสียเอง พูดให้มันตายไปเลย หหมดเรื่องหมดราว ไหนๆ จะตาย ถ้าคุยเรื่องธรรมะ จิตใจมันชุ่มชื่น อากาศจิตใจมันก็ดีร่างกายมันไม่ตี แต่ใจมันสลาย ทีนี้เรื่องโทษปาณาติบาต นี่ทำให้ป่วยไข้ไม่สบายแล้วก็ทำให้อายุสั้นปลันตายเหมือน ท่านสุติมะ ท่านพระปัจเจกพุทธเจ้า ทรงนามว่า สุติมะ นิพพานแล้ว บรรดา พระปัจเจกพุทธเจ้า

ทั้งหลาย กับชาวเมืองพากัน (เมืองไพศาลี) พากันทำการฉานปนกิจเผาศพท่าน แล้วก็สร้างสตูป สร้างเจดีย์เหมือนกับรูปบาตรคว่ำ บรรจุกระดูกของท่าน ต่างคนต่างไหว้บูชาในเวลานั้น

ปรากฏว่า **สังฆพราหมณ์** เห็นลูกชายไปนานก็คิดถึง ตอนนี้มีผมลืมบอกตั้งแต่ตอนต้น ท่านบอก ว่าตลาคตทำบุญเล็กน้อยแต่ได้บุญใหญ่ ก็ไปหาเพื่อน ตามกับเพื่อน ลูกชายอยู่ริเปล่า เพื่อนก็บอกว่าเขาเรียนจบแล้ว เขาไม่พอใจ เขาไม่เห็นที่สุด เขาขอไปเรียนกับฤาษีในป่า ท่านก็ไปที่ **เมืองไพศาลี** ไปจาก **เมืองตักสิลา** ไป**เมืองไพศาลี** นะ คิดว่าคนแถวนั้นอาจจะรู้เรื่องบ้าง เห็นเขาขุมนมกันมีการบูชาทำประทักษิณเวียนเทียน พระสตูปก็เข้าไปถามว่า คิดว่าคนแถวนั้นคงได้ข่าวลูกชายเราบ้าง ก็ไปถามว่า นี่พ่อทั้งหลาย แม่ทั้งหลาย ได้ยินข่าว **สุติมะมานพ** นี้บ้างไหม คนทั้งหลายเหล่านั้นทำไมเขาจะไม่รู้ล่ะ เขากำลังเวียนเทียนพระสตูปของท่าน อ้อ **สุติมะ** นะรี **ท่านสุติมะ** เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้ายังหนุ่ม เด็กมาก อายุประมาณ 16-17 ปี แต่ความดีของท่านมีมาก แต่กรรมบางอย่างทำให้ท่านต้องนิพพานเสียแล้ว พวกข้าพเจ้ากำลังเวียนเทียนกับท่านนี้ทำฉานปนกิจเสร็จก็ทำสตูปใช้เครื่องประดับ แล้วก็เวียนเทียนบูชาความดีของท่าน **สังฆพราหมณ์** ได้ยินดังนั้นก็ร้องไห้ แง แง แง แล้ว โส โส โส แง ๆ ยังกะเด็กก็ร้องไห้ เสียใจมากทำยังไงล่ะ เขาบูชากันนี้ท่านเดินทางไม่มีอะไร ก็เลยเอาผ้าขาวม้าของท่านที่ติดมานั้นล่ะ ไปกอบทรายข้างนอกใส่ผ้าขาวม้า ห่อมาก็โปรยปรายทาง ทำให้ทางข้างๆ พระสตูปนั้นราบเรียบ คือชนทรายมาใช้ผ้าขาวม้าห่อไม่มีอะไร ใช้ผ้าขาวม้าจนทางเรียบพอใช้ได้ จะให้มันดีเหมือนถนนนั้นไม่ได้แล้วไปเอาต้นไม้ที่มีดอกมาปลูกข้างๆ พระสตูป แล้วก็เอาน้ำมารดต้นไม้ แล้วก็มันไม่มีอะไรทำ ธงก็เอาผ้าฉัตรผ้าขาวม้านี้ทำธงขึ้นไปปักบนยอด มีร่มอยู่คันหนึ่งไปกางบนยอดพระสตูป อย่างนี้ว่าพระสตูปแหลมเยียบจะดี นี้ไม่ใช่จะเป็นรูปบาตรคว่ำขึ้นไปได้

องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาจึงได้ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลาย ตลาคตทำบุญเล็กน้อยเท่านั้น เป็นปัจจัยให้เกิดการบูชาในสมัยนี้คือที่ **พระเจ้าพิมพิสาร** บูชาก็ดี **พระเจ้ามหาสิริ** **เจ้าเมืองไพศาลี** บูชาก็ดี นาคคนธรรพ์ เทวดา บูชาเป็นการใหญ่ ยกฉัตรกันทั่วจักรวาลก็ดี เป็นบารมีในสมัยที่ตลาคตเกิดเป็น **สังฆพราหมณ์** บูชา **ท่านสุติมะพระปัจเจกพุทธเจ้า** จึงกล่าวเป็นอย่างๆ ว่า

การที่เขาปราบพื้นที่ให้เรียบ 8 โยชน์ คือ ฝั่งนี้ 5 โยชน์ ฝั่งโน้น 3 โยชน์รวมเป็น 8 โยชน์ นั่นนะ อานิสงส์มาจากการเกลี่ยทราย เอทรายมาโปรยปรายทำให้ทางข้างๆ พระสตูปเรียบพอใช้ได้ มันไม่เรียบเหมือนถนน แต่ทำให้เป็นหลุมเป็นบ่อ ก็ไปทำให้มันเต็มดินๆ หน่อยๆ พอเป็นทางเรียบดี ท่านบอก อานิสงส์นี้เป็นปัจจัยเขาปราบทางให้เรียบ 8 โยชน์ ที่ตลาคตจะเดินไป

แล้วก็อาศัยที่เอาต้นไม้ดอกมาปลูกข้างๆ สตูป เป็นการบูชาพระปัจเจกพุทธเจ้า ที่มีนามว่า **สุติมะ** ก็เป็นเหตุให้ 2 ฝั่ง เขาเอาดอกไม้ 5 สีมาโปรยปรายในระหว่างทาง สูงประมาณเท่าที่เราตลาคตเดินไป

การที่เขาจัดตั้งให้แก่อุทิศที่ดี คือร่วมให้กับบรรดาพระสงฆ์ที่ดี เพราะอานิสงส์ที่อุทิศจัด
ร่วม เอาไปทางไว้บนยอดพระสถูป

การที่เขาจัดขงอิฐ ปึกเรียงรายตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางทั้ง 2 ฝั่ง แล้วเทวดาและพรหมและนาค
จัดขงแก้วมณีแก้วประพาฬ ขงวิเศษนั้นก็อาศัยผ้าขาวม้าที่เราไปทำขงบนยอดพระสถูป

การที่ตถาคตเหยียบ เมืองไพสาลี เป็นวาระแรกที่เขาถึงแล้วฝนตกใหญ่ ก็เป็นปัจจัยจากการ
นำเอาน้ำมารดต้นไม้ที่เป็นไม้ออก เป็นปัจจัยให้ฝนตกใหญ่

อันนี้แหละบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลาย และญาติโยมพุทธบริษัท ฟังของท่านแล้วก็จำให้
ดี การบำเพ็ญกุศลบุญราศีเล็กน้อยมันมีอานิสงส์มากอย่างนี้ แต่ว่าเราจะต้องบูชากันด้วยศรัทธาแท้
อย่างวัดของเราเนี่ย พระทำงานหน้าที่กันคนละอย่างทุกองค์ไม่มีใครรังเกียจกัน เป็นที่ชื่นชมยินดี นี่เป็น
ความดีของท่าน อย่างถึงความดีเสีย จงรักษาความดีเหมือนเกลือรักษาความเค็ม คุณานิสงส์ ที่พระพุทธรูป
ทรงทำเล็กน้อยมีผลขนาดนี้ แล้วอานิสงส์ของพวกท่านละ จะมาแจกแจงอานิสงส์กันเห็นจะไม่ไหวแน่
ของท่านทำงานกันทุกประเภทใครหนัดทางไหนทำทางนั้น ฝ่ายเจ้าหน้าที่อย่าง ศาลานวราช ก็ดี ชัมม
วิโมกข์ ก็ดี ฝ่ายควบคุมการก่อสร้างก็ดี ทำงานเบ็ดเตล็ด เป็นช่างทุกประเภท ช่างควบคุมต่างๆ ทำงาน
เกี่ยวกับหนังสือ มีการคล่องแคล่วในการศึกษา

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิ่งที่เราเห็นเป็นมหัศจรรย์ ในปัจจุบันวัดของเราไม่ได้ตั้ง โรงเรียนนักธรรม ผม
ไม่สอนนักธรรมเพราะอะไร เพราะนักธรรมนี่ไม่จำเป็นจะต้องสอน ถ้าสอนแล้วไม่รักจะเรียนมันก็สอบ
ไม่ได้ สอบก็เอาอะไรดีไม่ได้ ไอ้ที่ว่าแล้วๆ กันนะ เป็น นักธรรมตรี นักธรรมโท นักธรรมเอก เป็น
เปรียญไหนต่อเปรียญไหน เลวเยอะเยอะถมเถไป แล้วเป็นอะไรต่ออะไร เป็นขึ้นมาเขย่งของสรรเสริญ
ก็ยังไม่ถึงเลย นั่นเพราะการศึกษาไม่ได้ประกอบด้วยศรัทธา และบรรดาท่านทั้งหลายปรากฏได้
นักธรรมตรี บ้าง นักธรรมโท บ้าง นักธรรมเอก บ้างในการดูเอง ดูหนังสือเอง แล้วก็ไปสอบ แต่ไม่มีใคร
ตักตักคน นี่เป็นผลความดีในด้านศรัทธาตั้งใจจริงของท่าน อาศัยบารมีช่วย และญาติโยมพุทธบริษัท
ช่วยคนละไม้คนละมือ ประเภทช่วยด้านอาหารนี้ ตายไปแล้วกินไม่ไหว ถ้าเกิดใหม่ ถ้าสร้าง วิหารทาน
นี้จะรวยใหญ่ ถวาย สังฆทาน ก็รวยใหญ่ ประเภทจัดสนามหญ้า ปลูกดอกไม้ไม่ต้องห่วง คุณ
พระพุทธรูปของท่านเอาดอกไม้ ปลูกดอกไม้ไม่ก็ต้นหรือกปลูกคุณบูชาขนาดหนัก บูชาที่ทำทางปราบพื้นที่
ให้เรียบ เอาโต๊ะมาตั้ง อันนี้อานิสงส์ใหญ่ ฉะนั้นพรรณนากันไม่ไหว แต่ความดีทั้งหลายทั้งหมดนี้ที่ทำ
กัน เราอาจจะทำงานไปตามหน้าที่ แล้วถูกเขาตั้งอยู่ในเกณฑ์ให้เป็นหน้าที่ที่ต้องทำบ้าง

แต่ว่าทุกอย่างนี้เป็นปัจจัย ให้ทุกคนเข้าถึงพระนิพพาน ทั้งนี้เพราะอะไรทุกคนที่ทำ ถ้าทุกท่าน
ที่ทำจริงเป็นพวกมี ปัญญาบารมี ถ้าท่านไม่มี ปัญญาบารมี ท่านทำไม่ได้ ถ้ามีปัญญาบารมี บารมีเดียว
เป็นบารมีครอบจักรวาล ทำงานหนักเหนื่อย หรืออดทนไม่ได้เพราะอาศัย วิริยบารมี แล้วก็ ขันติบารมี
รวมความว่าความดีของทุกคนมีเพียบพร้อมแล้ว ก็สมควรที่เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว

จะนั้นขอทุกท่านเมื่อมีความดี จงรักษาความดีเหมือนเกลือรักษาความเค็มเพราะเกลือจะไปอยู่กับส้มเกลือก็เค็ม เกลืออยู่กับน้ำตาลก็เค็ม เกลือไปอยู่กับยาดำเกลือก็เค็มไม่ทิ้งความเค็มของเกลือฉันใด ขอทุกท่านทั้งหลายที่มีความดีและจงรักษาความดีเหมือนเกลือรักษาความเค็ม อย่าให้ความดีถอยไป

เวลาหมดแล้วนี้ครับ เป็นอันว่าเทศน์จบ ตอนนั้นผมลืมไป บรรดาเมื่อพระพุทธเจ้าพูดเล่าเรื่องนี้ จบ บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายทั้งหมดที่ปฎิชนก็บรรลุพระโสดาบันบ้าง สกิทาคามี และอนาคามี และอรหันต์บ้างเป็นแถว พูดเรื่องจบแล้วก็ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดีพิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชน และเพื่อนภิกษุสามเณรผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดี

พระสูตรก่อนนิทรา 8

พระโปลีเถระ

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย และบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท สำหรับคตินี้ก็มาคุยกันถึงเรื่อง เทรโบลานเปล่า ก็หมายความว่า เป็นผู้ทรง พระไตรปิฎก แต่ปาก แต่ว่าจริงใจไม่เคยประพฤติตาม พระไตรปิฎก แต่ความจริงเรื่องนี้ก็มีมาตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้าเหมือนกันไม่ใช่มี สมัยนี้ก็มีเหมือนกัน เรื่องราวที่พระพุทธเจ้าตรัสมีดังนี้

ตามพระบาลีท่านบอกว่า สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ใน พระเชตวัน แล้วก็ทรงปรารภพระเถระที่มีนามว่า โปลีเถระ ตรัสพระธรรมเทศานี้ว่า โยคา เว เป็นต้น เนื้อความก็มีอยู่ว่า ท่านเรียกหัวข้อบอกว่ารู้มากแต่เอาตัวไม่รอดหรือว่าพูดตามประสาไทยว่า มีความรู้ท่วมหัวแต่เอาตัวไม่รอด ไอ้อย่างนี้มีมากฟังแล้วก็เดี๋ยวก็มาพูดทีหลังเป็นข้อคิด เรื่องนี้สั้นๆ

ท่านกล่าวว่า พระอานนท์ ท่านบอกอย่างนี้ว่า ดังได้สดับมาแล้ว แต่แบบนี้ย่อๆนี่คือ พระอานนท์ เวลาที่ท่านจะพูดอะไร ท่านใช้คำว่า เอวมเม สุตัง เอกัง สมยัง ภควา ว่าข้าพเจ้าได้สดับมาแล้วอย่างนี้ว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าท่านตรัสว่าอย่างนี้ ท่านไม่ได้บอกว่าฉันรู้อย่างนี้ ฉันเป็นผู้วิเศษอย่างนี้ แล้วก็ พระอานนท์ นี่ก็เหมือนกัน เป็นพระที่มีความรู้มาก ทรงพระไตรปิฎกได้สดับคำสอนจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยตรง ที่พระพุทธเจ้าทรงยกย่องว่าเป็น พหูสูต คือสดับมาก จำได้มาก แต่ว่ามีความประพฤติดี ไปที่ไหนก็มีแต่การล้อมตัว ไม่ยกตนข่มท่าน นี่เป็นจริยาของพระที่ดี แต่ว่าตรงกันข้ามกับ พระโปลีเถระ พระโปลีเถระ นี้สมัยก่อนท่านไม่ได้เป็นเถระ เเถระก็แปลว่าพระผู้ใหญ่ เมื่อพระโปลีเถระ ท่านมีความรู้ท่วมหัว อันนี้สำคัญ ต้องคิดนะ

ตามพระบาลีท่านบอกว่ได้สดับมา พระโปลีเถระ นั้นเป็นผู้ทรงพระไตรปิฎกในพระพุทธศาสนา คือในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้า 7 พระองค์นี้หมายความว่า เกิดแต่ละชาตินี้ ความทรงจำดีมาก สามารถทรงพระไตรปิฎกได้ในระหว่างที่พบ พระพุทธเจ้า 7 องค์ พบพระพุทธเจ้าองค์ที่ 1 ที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 ที่ 5 ที่ 6 ที่ 7 มาแล้ว ทุกชาติที่ได้เกิดทันพระพุทธเจ้า ท่านมีความจำ คือมีปัญญาดี ปัญญา น้อย ไอ้สัญญาได้แก่ ความจำ จำแล้วก็ไม่นำไปประพฤติปฏิบัติไม่มีปัญญาที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ แล้วก็ในแต่ละสมัยก็เป็นอาจารย์ครูสอนธรรม คือสอนพระไตรปิฎก กับบรรดาพระ 500 รูปมาในสมัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ก็เหมือนกัน ท่านเกิดในระหว่างนี้แล้วก็อาศัยความดี ที่ปัญญาดี เคยทรงพระไตรปิฎกมาก็มาเป็นพระทรงพระไตรปิฎก แล้วก็มิหลุกศิษย์ลูกหารวมกันแล้ว 500 รูป หมายความว่า โรงเรียนที่ตั้งสอนนะพระจะต้องมีจำนวนเต็ม 500 รูปอยู่เสมอ เป็นบริวาร จะเป็นลูกศิษย์

แต่ท่านบอกว่าภิกษุนี้ข้อมไม่มีแม้แต่ความคิด ไม่มีแม้แต่ความคิดว่า เราจะทำ สัตต์ออกจากทุกข์แก้ตน เราจะหยั่งขอให้สังเวช เป็นคำริขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงรู้ว่า พระโปลีเถระ เป็นผู้ทรงพระไตรปิฎก แต่ว่ามีแต่สัญญาขาดปัญญา ออย่าลืมนะ สอนใครก็สอน สอนตามแนวแห่ง

พระไตรปิฎกก็รู้สึกว่ายาก สอนดี ไม่แยกแยะ สวรรค์มีใหม่ ท่านบอกว่าพระไตรปิฎกยืนยันว่ามี พรหมโลก มีใหม่ พระไตรปิฎกก็ยืนยันว่ามี นิพพานสูญใหม่ นิพพานไม่สำคัญ นิพพานัง ประมัญง สูญญัง นิพพาน เป็นธรรมว่างอย่างยิ่ง นั่นหมายความว่า ธรรมว่างจากความชั่ว มานะทิฏฐิ ไม่มี ความชั่วชนิดหนึ่งไม่มี นิพพานัง ประมัญง สูญง นิพพาน เป็นสุขอย่างยิ่ง ถ้านิพพานเป็นสภาพสูญ นิพพานก็ไม่มีคำว่าสุข เพราะว่ามีอารมณ์รับสัมผัส การที่รู้ว่าสุขต้องมีอารมณ์รับสัมผัส ในเมื่อมีอารมณ์รับสัมผัสสภาพนั้นไม่สูญ แต่ว่าจิตสูญจากความชั่ว จิตคบแต่ความดี จึงมีอารมณ์เป็นสุข

ท่านบอกว่าจำเดิม ตั้งแต่นั้นมาสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าย่อมตรัสกับพระเถระคือ โปฐิตะ ว่า ในเวลาที่ ท่านโปฐิตะ เข้ามาหา เข้ามานมัสการเข้ามาเฝ้าพระพุทธเจ้า ก็ทรงเรียกว่ามาเถิด คุณโบลานเปล้า แล้วก็บอกมาเถิด พระเถระผู้ทรงโบลานเปล้า ไอ้คำว่าเถรนี้ เเถรก็แปลว่า พระผู้ใหญ่ ถ้าเถรที่ใช้ น สะกด แปลว่าหวัชโหมย ถ้าใช้ ร สะกด ถ สระ เ ถ — อุง ร — เรือ สะกด เถรตัวนี้ก็แปลว่าผู้ใหญ่ พระพุทธเจ้าก็ทรงยั่วเตือนให้รู้สติเวลาที่ท่านเข้าไปเฝ้าท่านก็บอก นี่พ่อ ท่านเธรโบลานเปล้า เชิญมานี้ ได้เชิญมาเถะจะ พ่อเธรโบลานเปล้า กลับแล้ววี หรือว่า เธรโบลานเปล้า กลับไปแล้ววี เอา จงไปเถิดให้ มีความสุข ไปเถิด คุณโบลานเปล้า ไปเถิด เธรโบลานเปล้า

แล้วก็ท่านบอกว่า แม้แต่เวลาที่พระเถระลุกไปก็ตรัสว่า คุณโบลานเปล้า ไปแล้ววี พระโปฐิตะ นั้นโดยเข้าหลายๆ รอบจึงมานั่งคิดในใจว่า เอ้ ไอ้เรานี้ก็มีการศึกษาคืออย่างนี้นี่นะ สามารถทรง พระไตรปิฎกนี้พร้อมทั้ง อรรถคาถา คำว่า อรรถคาถา คือว่า คำสอนของพระพุทธเจ้าทรงเรียกว่าบาลี ที่ นี้คำอธิบายพระไตรปิฎกที่เขาอธิบายออกมาที่มีความเข้าใจเรียกว่า อรรถคาถา แล้วก็สามารถสอนธรรม แก่บรรดาภิกษุทั้ง 500 รูป แล้วในพระ 500 รูป นี้มีด้วยกันถึง 18 คณะใหญ่แต่ว่าทำไมสมเด็จพระผู้มี พระภาคเจ้าจึงเรียกเราว่า เถาะๆ บ่อๆ เห็นหน้าไม่ได้เห็นหน้าที่ไรก็ เธรโบลานเปล้า มาแล้ววี เธร โบลานเปล้า ไปแล้ววีเป็นอย่างนี้เสมอ

ท่านก็คิดว่า เมื่อเป็นเช่นนั้นสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ายังเรียกเราอยู่เรื่อยๆ ว่า คุณเธรโบลาน เปล้า ท่านคงจะคิดอย่างนี้ ก็เพราะว่าเราไม่มีคุณวิเศษ นั่นก็หมายความว่า เรามีแต่ความรู้ในตัวตนหนังสือ แต่เราไม่มีคุณธรรมวิเศษ คือไม่มีฉานเป็นต้นแน่แท้ แล้วความจริงก็เป็นอย่างนั้น ท่านทรงพระไตรปิฎก ตามสัญญาที่จำ แต่ปัญญาหรือวิริยะ คือปัญญาก็ดี ความเพียรที่ดี ที่จะทำจิตให้ว่างระงับจากนิเวศ 5 ประการ เมื่อฉานเบื้องต้น คือปฐมฉานก็ไม่มี นี่แหละบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณร จำให้ตื่น ฉานแม้แต่ ฉานก็ไม่มี มีหวังลงนรกแน่นอน ไอ้การที่จะเรียนรู้มากๆ ไม่ได้มีการคุ้มตัวได้เลยถึงแม้ว่ามีฉานโลกียก็ เหมือนกันแต่ถ้ามีฉานโลกียอย่างพระเวทศักดิ์ยังลงนรกเลย นี่ไม่มีอะไรเลยก็ไปเบ่งกับเขาว่า ฉันเรียน จบชั้นนั้นชั้นนี้ ฉันเรียนจบพระไตรปิฎก ฉันเรียนจบอรรถคาถา ไม่มีใครสามารถจะสู้ฉันได้ ตัวนี้เป็น มานะกิเลส ฉะนั้น บรรดาท่านทั้งหลายที่ได้รักษธรรมตรี นักธรรมโท พระพุทธเจ้าไม่ได้ทรงยกย่อง สรรเสริญ กลับทรงตำหนิทำให้รู้สึกตัวว่า ไอ้การรู้แค่หนังสือไม่ได้มีประโยชน์เลย นอกจากจะมีมานะ กิเลส ถือตัวถือตน ทำตนให้เป็นคนแล้ว นี่ท่านคงจะมีเยอะนะในสมัยพระพุทธเจ้า ในสมัยนี้มีรีเปล้า แต่

ว่า พระโปลีลละ นี่ท่านก็คินะ ท่านไม่ฝืนพระไตรปิฎก ว่ามंपปฏิบัติตามพระไตรปิฎก เอ้า ที่ว่าไม่ปฏิบัติ ตามศีลคงจะมีแต่สมาธิในชั้นฌานสมาบัติไม่มีอริยมรรค อริยผลไม่มีมันก็แข็งกันคงเท่านั้นนะ

ต่อมาท่านบอกว่า ท่านมีความสังเวชเกิดขึ้นกับตัวเองรู้สึกสลดใจ ใจสังเวชนี้สลดใจจึงคิดว่า บัดนี้เวลานี้พระพุทธเจ้าทรงติเรายังนี้ เราจะไปสูป่า ไม่เอาละอยู่บ้านอยู่เมือง ไม่เอาแล้วเป็นครูเป็น อาจารย์ใครเขาไม่เอาแล้ว เราจะไปป่าแล้วก็ไปทำสมณธรรม ทำฌานให้เกิดขึ้น ตัดกิเลสให้เป็นสมุจเฉท ปหานอย่างเลวๆ ยังไงๆ ชาตินี้ต้องเอาอรหันต์ให้ได้ เกิดมีอารมณ์ดีขึ้นมานั้นหมายความว่าอารมณ์ที่เป็นอกุศลถอยหลัง อกุศลเข้ามาแทรกใจจึงได้จัดแจงบาตรและจีวร เมื่อพร้อมแล้วก็ออกไป พร้อมไปด้วย กับภิกษุก็ออกไปป่า พร้อมกับบรรดาภิกษุลูกศิษย์ที่เรียนธรรมกับท่านแต่ว่าไม่ทีหลังเขา หมายความว่า (นี่หนังสือท่านก็ว่าอัน ดันบอกว่าพร้อมออกไปทีหลัง อันนี้ไม่เป็นเรื่อง) หมายความว่า ลูกศิษย์ที่เรียนๆ กับท่านจบพระไตรปิฎก ต่างคนต่างก็เข้าป่ากันไปเป็นแถว

แต่ว่า โปลีลละ เพิ่งจะรู้สึกด้วยองไปทีหลัง ไปเวลาใกล้รุ่ง ที่นี้บรรดาภิกษุลูกศิษย์ลูกหาที่เข้าไปอยู่ใน ป่า เมื่อท่านจบพระไตรปิฎก ท่านศึกษาพระกรรมฐานกับพระพุทธเจ้า ท่านเรียนแล้วอย่าลืมนะเรียนจบ พระไตรปิฎกยังเอาดีไม่ได้ ไปศึกษากรรมฐานกับพระพุทธเจ้าท่านก็ลาไป ลาพระพุทธเจ้าเข้าป่าไปทำ แล้วเป็นอรหันต์กันเป็นแถว เป็น พระจินาสพ หมด จินาสพ คือ พระอรหันต์ ที่นี้ก็เมื่อท่านเข้าไปถึง บริเวณป่า ไปที่บรรดาพระสงฆ์นั่งพัก นั่งพักผ่อนอยู่ด้วยกันไม่ได้กำหนดท่านว่า พระอาจารย์ (อะไร บาลี) พระเถระไปสิ้น 2,000 โยชน์แล้ว (บาลีนี้เถอะเทอะใช้ศัพท์) รวมความท่านเดินทางไปไกลแสน ไกลถึงที่สุด ถึงที่ต้องการจะไปเข้าป่าลึก ไร่ 2,000 โยชน์นี้ผมไม่แน่ใจเดินไปยังไง แล้วก็เข้าไปหาภิกษุ 30 รูป ที่พักอยู่ที่นั่น ท่านใช้ถ้ำเป็นที่อาศัยข้าง ปลูกกระท่อมเล็กๆ เป็นที่อาศัยข้าง เอาไม้ที่หักที่โคน แล้วเอามาทำเป็นศาลา เป็นที่ประชุมกันข้างที่ โนนมี 30 องค์ ผู้อยู่ในอาวาสป่าแห่งหนึ่ง

แล้ว ท่านโปลีลละ ก็ไปไหว้พระสงฆ์เถระคือ พระสงฆ์ที่เป็นผู้ใหญ่ที่สุด ที่นี้บอกว่า ท่านผู้เจริญ ขอรับ ขอท่านจงเป็นที่พึ่งของกระผมด้วยเถิด แหม ดิมาก ลด มานะทิฎฐิ แล้วสังฆเถระ คือท่านคงมีอายุ มากเป็นหัวหน้า ท่านเป็นธรรมกถึกถ้าท่านพระสังฆเถระเป็นอรหันต์นะ ที่นี้กล่าวกับ พระโปลีลละ ว่านี้ ท่านผู้มีอายุอาจารย์ ท่านเป็นนักเทศน์ ท่านเป็นธรรมกถึก ท่านเป็นครูสอนธรรมะต่างๆ ที่ผมรู้นี้ก็เรียน มาจากท่าน อะไรละครับ ที่ชื่อว่าท่านไม่รู้และท่านไม่ทราบ ที่ท่านต้องการอาศัยผม สิ่งนั้นมันไม่มี ความรู้ทุกอย่างก็เรียนมาจากพระคุณเจ้า พระคุณเจ้าจะเอาผมเป็นที่พึ่งได้ยังไง

ท่านโปลีลละ ก็บอกว่า ท่านผู้เจริญขอท่านจงอย่าทำอย่างนั้น ขอท่านจงเป็นที่พึ่งของกระผมเถิด ขอรับ (เจ็บคอ) นี่ท่านทั้งหลายจงอย่าลืมนะ บรรดาพระอรหันต์ท่านไม่โง่งนะครับ เห็น พระโปลีลละ ก็ยังมีมานะทิฎฐิอยู่ ก็เมื่อก่อนนี้ มานะทิฎฐิ ถือว่าเป็นอาจารย์ใหญ่ อีต่อนี้ท่านก็ไม่แน่ใจว่า การคลาย มา นะทิฎฐิ นี้จะไปไหวหรือไม่ไหว ท่านก็ต้องทดลองหรือทรมานต่อไป พระเถระเหล่านั้นทั้งหมดท่าน บอกว่า ล้วนแต่เป็นพระอรหันต์ทั้งหมด คือจินาสพ

ลำดับนั้นพระมหาเถระคือพระผู้ใหญ่ที่สุดจึงบอกว่า สำนักผมนะ ที่ผมมีนะไม่สามารถจะ สงเคราะห์พระคุณเจ้าได้อย่างไร เพราะท่านเป็นครูบาอาจารย์และอีกประการหนึ่ง ความรู้ที่นำมา

ประพุดิปฏิบัติ ผมก็เรียนมาจากท่าน ผมช่วยไม่ได้ครับ ผมไม่มีความรู้พอที่จะสอนท่านได้ กรุณาไปหาพระองค์อื่นเถอะ

แล้วท่านก็ส่งไปสู่อำนาจของอนุเถระคือพระเถระ ผู้ใหญ่ที่รองๆ ลงไปตามที่ท่านส่งไปคิดว่าท่านคิดว่าภิกษุนี้มีมานะ เพราะอาศัยการเรียนมาก

แม้แต่พระอนุเถระบรรดาพระเถระทั้งหลายที่รองๆ ลงมาก็กล่าวกับ พระโปฐิละ ว่า นี่อาจารย์ผมสอนท่านไม่ได้หรือครับ ผมมีความรู้่น้อย ทุกสิ่งทุกอย่างรู้มาจากพระคุณเจ้า ขอพระคุณเจ้าไปหาพระองค์อื่นเถอะ ท่านก็ส่งต่อๆ กันไป รวมความว่าพระ 30 รูป ไม่มีใครยอมเป็นครู พระโปฐิละ

องค์สุดท้ายบอกว่า โอ้อ อาจารย์ครับ ถ้าจะศึกษาจริงๆ ต้องการที่พึ่งก็มีสามเณรคนฉลาดอยู่องค์หนึ่ง พวกผมนี้ความฉลาดสู้เณรองค์นั้นไม่ได้ เณรที่มีอายุ 7 ขวบครับ แล้วเป็นพระอรียเจ้า พระอรหันต์ แล้วก็เป็นผู้บวชไปหาองค์นั้นก็แล้วกัน บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายจึงส่งไปหาเณรที่บวชใหม่ที่สุด อย่าลืมว่าบวชใหม่ที่สุดแล้วก็ป็นอรหันต์แล้ว เป็นพระอรหันต์แล้ว พระพุทธเจ้าเรียกพระมหาเถระ

ไปถึงเณรกำลังเย็บผ้าอยู่ ณ ที่พักกลางวัย พระเถระทั้งหลายก็นำมานะข้อนั้นออกได้โดยนโยบายดังนี้

(ปิดโธเอี้ย บาลีไม่น่าเลย) เมื่อ พระโปฐิละ นั้นเข้าไปหาสามเณรก็ไปบอกยกมือไหว้ขอรื่องว่า พระอาจารย์ สามเณรครับ อาจารย์ได้โปรดสงเคราะห์สามเณรสงเคราะห์ผมด้วยเถิด ช่วยเป็นที่พึ่งผมด้วยเถิด

สามเณรบอก โอ้ย ตายแล้วอาจารย์ ตายจริงอาจารย์ ท่านพูดอะไร ท่านเป็นคนแก่ ท่านเป็นพหูสูต เป็นผู้ทรงพระไตรปิฎก เป็นครูบาอาจารย์ ทำไมจะขอให้ผมเป็นที่พึ่ง ผมเป็นไม่ได้หรือครับ

ท่านโปฐิละ บอกว่า ท่านสัตตบรูษ ท่านอย่าทำอย่างนี้เลย ขอท่านจงเป็นที่พึ่งของผมเถิด

สามเณรก็ถามว่า ท่านขอรับ หากท่านจักเป็นผู้อดทนต่อโอวาท ผมจะเป็นที่พึ่งของท่าน เณรนั้นเป็นผู้ใหญ่ขึ้นหน่อย ท่านโปฐิละ ก็บอกว่า ผมเป็นผู้อดทนได้ ท่านสัตตบรูษอดทนได้แน่ เมื่อท่านกล่าวว่าจงเข้าไปสูไฟ ผมก็จะเข้าไปสู่กองไฟ แม้จะตายก็ยอม หมายความว่าผมอดทนได้ สิ่งอย่างไรผมก็จะปฏิบัติตาม บอกเข้า วิ่งเข้าไป โดยกองไฟผมพร้อมจะเข้าไปนั่ง สามเณรจึงทดลองความอดทนตามทฤษฎี ก็บอกนี่อาจารย์ครับ ตรงสระน้ำถ้าอาจารย์ต้องการผมเป็นที่พึ่งจริงๆ กรุณาลงไปในสระน้ำนั้นครับ แต่ความจริงเวลานั้น ท่านโปฐิละ ห่มจีวร 2 ชั้น จีวร 2 ชั้น มีความหนัก เมื่อถูกน้ำจะหนักมาก ยอม ปฏิบัติตาม เดินลงไปจะลงน้ำ ลงสระน้ำจริงๆ

พอจิวรจุ่มนิตเดียว สามเณรบอก พระคุณเจ้าครับมาได้ ขอภัยด้วยหลังจากนั้นพระสามเณรก็แนะนำให้ พระโปฐิละ จับอารมณ์อยู่นิดหนึ่ง ก็พึ่งให้คืนะครับ

ท่านบอกมาเถิดครับ แล้วกล่าวกับท่านผู้มาขึ้นอยู่ด้วยคำเดียวว่า ท่านผู้เจริญในจอมปลวกแห่งหนึ่ง มีช่องอยู่ 6 ช่อง พึ่งให้คืนะครับ ในช่องเหล่านั้นเหย้าเข้าไปอยู่ภายในโดยช่องหนึ่ง ช่องหนึ่งก็มีเหย้าตัวหนึ่ง ช่องหนึ่งก็มีเหย้าตัวหนึ่งหากบุคคลผู้ประสงคจะจับมัน จึงอุดช่องทั้ง 5 เสีย แล้วก็เปิดไว้ช่องหนึ่งเป็นช่องที่ 6 แล้วก็ทำลายช่องที่ 6 หมายความว่าเหย้ามันก็ไปไม่ได้ แล้วก็ในที่สุด บรรดาเหย้า

ทั้งหลายเหล่านั้นก็จะอยู่ในมือเรา ดูเหมือนกับไอ้บรรดาช่องต่างๆ มันก็คือทวารทั้ง 6 ท่านจงปิดทวาร 5 ทวาร 5 ปิดเสียให้เหลืออยู่ทวารเดียวคือทวารใจ เริ่มบริกรรมในใจคือการภาวนา และพิจารณาด้วยในมีประมาณเท่านี้ความแจ่มแจ้งจะได้มีแก่ท่านผู้เป็นพหูสูตร

พระโปลีละ ก็กล่าวว่า เอาละครับ พอแล้วครับ ผมเข้าใจผมจะปฏิบัติตามท่าน ท่านสัตตบุรุษผู้มีพระคุณ เห็นไหม ท่านตัดมานะทิฐิ แม้แต่กับเนรอายุ 7 ปี ท่านหมดมานะจริงๆ แม้แต่ยกมือไหว้ท่านก็พร้อมทำ

เท่านี้ก็พอแล้วครับ ผมเข้าใจแล้ว จึงใช้ปัญญาหยั่งลงฉาน หยั่งฉานลงในรักษากาย คือพิจารณาร่างกาย พระสมณธรรม เห็นว่าร่างกายนั้นมีสภาพเป็นทุกขก็มีสภาพไม่เที่ยง เป็นทุกข เป็นอนัตตา มันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก มันไม่มีอะไรทรงตัว รู้พระไตรปิฎกแล้วคล่องตัวมีความเข้าใจ

เวลานั้นสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ใกล้ 120 โยชน์ ทอดพระเนตรเห็นภิกษุหนึ่งแล้วดำริว่า ภิกษุนี้มีปัญญากว้างขวางดุจแผ่นดิน ประการใดแลที่เธอจะตั้งตนไว้โดยประการนั้นแลย่อมสมควร จึงได้ทรงเปล่งรัศมีไป (ฉัพพรรณรังสีนา) เหมือนกับพระองค์ประทับอยู่ด้านหน้า กล่าวว่ **ปัญญาย่อมเกิด เพราะการประกอบ ความสิ้นไปแห่งปัญญาเพราะการไม่ประกอบ** คือมคิดไม่ใคร่ครวญ ไอ้การประกอบปัญญาจะเกิด เพราะคิดเพราะใคร่ครวญเพราะทนทนหาความจริง ปัญญาจะสิ้นไป เพราะการไม่ใช้ปัญญาพิจารณาตามความเป็นจริง ในการประกอบ **บัณฑิต คือผู้รู้จรรู้ทาง 2 แพร่ง แห่ง ความเจริญและความเสื่อม ขอท่านจงตั้งตนไว้โดยประการที่ ปัญญาจะเจริญได้**

เมื่อสมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาตรัสอย่างนี้ ท่านก็ใคร่ครวญตาม ในที่สุดท่านก็บรรลุพระอรหัตผลเป็นอริยบุคคล สูงสุดในพระพุทธศาสนา

ที่ผมนำเรื่องนี้มาเล่าสู่กันฟัง ก็เพื่อท่านทั้งหลายจะได้ไม่ประมาทในชีวิตจงอย่าคิดว่าเรารู้จากกระดาษ จากหนังสือ ที่ประเทศจีนมักจะเรียกอเมริกาว่าเสือกระดาษ อันนี้ไม่มีประโยชน์นะครับ มันเป็นมานะถือตัวถือตน เป็นนักธรรมเอก เป็นเปรียญ 9 ประโยค หรือว่าเป็นปริญาอะไรต่ออะไรก็ตาม อันนี้ถ้าหากขาดหากปฏิบัติ ถ้าศีลไม่บริสุทธิ์เสียอย่างเดียวลงนรก มีศีลบริสุทธิ์ยังไม่ได้มานโลกียก็ยังไม่พ้นนรก ได้มานโลกียก็ยังไม่พ้นนรก อย่างเร็วที่สุดก็ทำตนให้เป็น **พระโสดาบัน** เราจะเป็นพระโสดาบันได้หรือไม่ได้ไม่สำคัญ รักษาอามณ์พระโสดาบัน หนึ่งคิดว่าชีวิตนี้มันต้องตายประการที่ 2 มีความเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ แล้วประการที่ 3 ทรงศีลตามสถานะของคนให้บริสุทธิ์ แล้วประการที่ 4 การกระทำทุกอย่างไม่หวังผลตอบแทนในปัจจุบัน ต้องการอย่างเดียวคือพระนิพพาน อย่างนี้ถือว่าเป็นอามณ์ของพระโสดาบัน ถ้ารักษาไว้ได้กำลังใจขั้นสุดท้ายคือพระอรหันต์เป็นของไม่ยาก

เอาละ บรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระผู้มีพระภาคเจ้า และบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท สัญญาบอกหมดเวลาปรากฏแล้วขอลา ก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบูรณพูนผล จงมีแต่บรรดาพุทธศาสนิกชนและเพื่อนภิกษุสามเณรที่รักทุกท่าน สวัสดิ์

พระสูตรก่อนนิทรา 9

มหากาลอุบาสก

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย เวลานี้ก็ถึงเวลาที่ฟังนิทานก่อนหลับคือว่านิทานก่อนหลับ เป็น เรื่องของพระสูตร วันนี้จะคุยกันถึงเรื่อง มหากาล มหากาล หมายถึง กาลเวลาใหญ่ มหากาล นี้มี เรื่องอัศจรรย์อยู่อย่างหนึ่ง เป็นบุพกรรมเหมือนกัน คือว่าท่านรักษาอุโบสถเดือนละแปดวัน และต้อง ตาม เพราะการถูกฆ่าด้วยการเข้าใจผิด นี้เล่าย่อๆ ตามท้องเรื่อง ท้องเรื่องมีอย่างนี้ เรื่องนี้ไม่ยาวดี สั้นๆ ใจความมีว่า

เมื่อสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จประทับอยู่ที่พระเชตวัน ทรงปรารภอุบาสก พระโศดาบัน คนหนึ่งว่าชื่อ มหากาล และตรัสพระธรรมเทศานี้ว่า อดนาหิ กตัง ปาปัง เป็นต้น เป็นใจความว่า ท่าน มหากาล นี้มีความเคารพในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและบรรดาพระอริยสงฆ์มาก ฟังเทศน์จาก องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคด้วยความจับใจซึ่งใจในความดี ที่สมเด็จพระชินศรีทรงประทาน จนกระทั่ง จิตใจของท่านนั้นตัด สังโยชน์ 3 ประการ ได้ แต่ตัดได้แค่ พระโศดาบัน อย่าลืมนะ สังโยชน์ 3 ประการ 3 ข้อต้นนี้ ข้อต้นมีความสำคัญมากโดยมากจะมีความเข้าใจผิดว่า พระโศดาบันจะต้องตัด สักกายทิฏฐิ ได้เด็ดขาดจนกระทั่งมีความรู้สึกว่าร่างกายนี้ไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกายร่างกายไม่มีในเรา จึงจะเป็นพระโศดาบันได้ อันนี้ไม่ถูก ขอยืนยันว่าไม่ถูก เพราะพระโศดาบันยังถือว่าร่างกายนี้เป็นของ เราเป็นของเราอยู่ นอกจากถือร่างกายของคนเองว่าเป็นเรา เป็นของเราแล้ว ยังถือว่าร่างกายของคนอื่น เป็นเราเป็นของเราด้วยนั่นก็คือผู้หญิงยังรักผู้ชาย ผู้ชายก็รักผู้หญิง ผู้หญิงก็แต่งงานกับผู้ชาย ผู้ชายก็ แต่งงานกับผู้หญิง และคนที่สามมีภรรยาที่ยังยึดถือในความเป็นสามภรรยาอยู่ก็แสดงว่าพระโศดาบัน ยังยึดร่างกายเป็นที่พึ่งที่พำนักต่อไป ยังไม่ถึงกันตัดร่างกาย

ฉะนั้นข้อที่เรื่อง สักกายทิฏฐิ คนที่จะเป็นพระโศดาบันต้องตัดสักกายทิฏฐิหมด ไม่ถูก ผิดมาก ขอบอกว่าผิดถึงที่สุด การตัดสังโยชน์ 10 เขาตัดที่ตัวเดียวสักกายทิฏฐิ พระโศดาบันกับพระสกิทาคามี พระพุทธเจ้าตรัสว่ามีสมาธิเล็กน้อยมีปัญญาเล็กน้อย มีศีล 5 บริสุทธึ สำหรับฆราวาส ฉะนั้นคนที่ เป็น พระโศดาบันมีความรู้สึกที่ชีวิตนี้ต้องตายเฉยๆ ไม่ใช่ว่าร่างกายนี้ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเราพระโศดาบัน กับพระสกิทาคามีมีความรู้สึกแก่ตาย เป็น มรณานุสสติกรรมฐาน ในสมถภาวนา ถ้าพระอนาคามีมี ความรู้สึกจริงใจจดจ่ออยู่เสมอร่างกายนี้มันแน่นมันสกปรก มันสกปรกโสโครกน่าสะอิดสะเอียน ตัดกามฉันทะได้ อารมณ์ของพระอรหันต์เท่านั้นที่มีความรู้สึกว่าร่างกายนี้ ไม่ใช่เราไม่ใช่ของเรา เราไม่มีในร่างกาย ร่างกายไม่มีในเรา ฉะนั้นขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัท ทราบตามนี้ ภิกษุสามเณรก็ เหมือนกัน ขอยืนยันว่าไม่ผิด เป็นอันว่าเล่ากันต่อไป

เมื่อ ท่านมหากาล ฟังเทศน์ของพระพุทธเจ้า มีความเคารพรักในพระพุทธเจ้า ในพระธรรม พระสงฆ์อย่างยิ่ง ต่อมาท่านก็รักษาอุโบสถเดือนละ 8 วัน ความจริงเดือนหนึ่ง 4 วันพระ ท่านอาจจะ รักษารวดเดียว 8 วัน หรือวันพระละ 2 วัน คือวันโกนกับวันพระก็ได้ บาลีไม่ได้บอก หลังจากนั้นท่านก็

มาพักอยู่ใกล้กับ พระเชตะวัน มาวันหนึ่งในตอนเช้า ท่านลุกออกจากเขตของ พระเชตะวัน มาที่ สระโบกขรณี หวังจะล้างหน้าล้างตา หรืออาบน้ำชำระร่างกายสะอาดตามแบบฉบับของคนที่ต้องการความสะอาด ในเช้านี้วันนั้นก็เป็นการบังเอิญอย่างยิ่ง มีโจรกลุ่มหนึ่งไปจัดแยะตัดช่องร้องฝ่า ความจริงเขาเรียกตัดช่องย่องหนัก แต่ไม่ได้ตัดช่องย่องเบา ไม่รู้ไปตัดกันยังไง ตัดให้เจ้าของเขาตื่นมานี่ ไปจัดบ้านเขาเจ้าของเขาตื่น พองัดบ้านได้แล้วก็เอาของมีค่าถือมาคนละถุงสองถุง คนละชิ้นสองชิ้นหรืออาจจะเป็นคนละหลายชิ้นก็ได้ วังหนีมา เจ้าของเขาตื่นก็อะอะโดยง่ายไล่กวตมา ชาวบ้านตามมาหลายคน โจรทั้งหมดต่างคนต่างแยกย้ายกันวิ่งไป

อีกคนหนึ่งดันวิ่งมาทางวิหารคือ พระเชตะวัน นายมหากาล กำลังนั่งจะล้างหน้าก็ไม่ได้สังเกต เจ้าโจรคนนั้นเห็นหมดท่าก็เลยโยนห่อวัตถุ คือของมีค่าเป็นเงิน หรือทองคำไม่ทราบไว้ใกล้ๆ ท่านมหากาล และกึ่งวิ่งหนีต่อไป ชาวบ้านเข้าไปในเขต เห็นโจรวิ่งเข้ามา ก็ตามมา เห็นห่อของที่มีค่าวางอยู่ใกล้ๆ กับ มหากาล แต่ความจริงไม่ใช่ข้างตัว เขาโยนมารใกล้ แล้วก็วิ่งไป ผู้โยนอาจจะไม่มีเจตนาให้เข้าใจว่า มหากาล เป็นขโมยก็ได้ หรืออาจจะตั้งใจคิดว่าโยนทิ้งไว้เจ้าของเขาจะได้ไม่ตาม หรืออาจจะคิดเลวทรามให้เขาคิดว่าตาแก่นี้เป็นคนขโมยเราก็ปลอดภัย อันนี้ก็ได้ แต่ก็ถือว่าเป็นกรรมของ มหากาล

ชาวบ้านเข้ามาพบห่อของที่มีค่า เห็น ท่านมหากาล นั่งอยู่คนเดียว จึงชี้หน้าด่าว่า "ไอ้แกมึงเป็นโจรปล้นข้าวของชาวบ้านเขาма แล้วทำท่ารักษาอุโบสถอยู่ใน พระเชตะวันมหาวิหาร สันดานมึงมีความชั่วจะเอาตัวรอดเพราะอาศัยบุญบารมีของพระพุทธเจ้า อ้อยอยู่เลย มึงจงอย่ามีชีวิตอยู่เลย ตายเสียเถอะทุกคนเข้ากลุ่มรุมตีแกตายไปเลย เมื่อแกตาย เรียบร้อยเขาก็นำห่อของไป

นี่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ที่พระพุทธเจ้ากล่าวว่า ชีวิตเป็นของไม่เที่ยงแต่ความตายเป็นของเที่ยง ท่านตรัสว่า ท่านทั้งหลายจงอย่าคิดว่าความตายจะเข้ามาถึงเราในวันพรุ่งนี้ อย่าง ท่านมหากาล นี่ท่านเป็นพระโสดาบัน เป็นคนที่ไม่มีความกลัวใคร แต่ในที่สุด ท่านมหากาล ก็ต้องตายเพราะถูกเขาประหาร

ตอนสายๆ พระเถระกลับมาจากบิณฑบาตร บางท่านตื่นเข้าจะไปล้างหน้าที่ สระโบกขรณี เห็น ท่านมหากาล นอนตายหงายแก้อยู่แล้วก็ตกใจ เวลาฉันภัตตาหารเช้าเสร็จ ฟังเทศน์เสร็จ จึงกราบทูลองค์สมเด็จพระประทีปแก้วว่า ภันเต ภควา ข้าแต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญพระพุทธเจ้าข้า ท่านมหากาล นี่เป็นคนดีมาก และก็เป็นพระโสดาบัน เดือนหนึ่งรักษาอุโบสถศีลถึง 8 วัน และวันนอกนั้น ท่านมหากาล ซึ่งเป็นพระอริยะชั้นพระโสดาปัตติผลถูกคนทุบให้ตายเล่นไถ่ๆ โดยไม่มีเหตุมีผล จึงใคร่อยากจะกราบทูลถามองค์สมเด็จพระทศพลว่า ท่านมหากาล มีกรรมอะไร เป็นเหตุจึงถูกฆ่าตายอย่างนี้ พระเจ้าข้า สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงได้มีพระพุทธฎีกาว่า ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่ท่านทั้งหลายฟังแล้วคิดตามไปด้วยนะ ไอ้กฎของกรรมนี้มันแปลก ชาดินี่เราไม่ทำเขา อยู่เฉยๆ เขาทำ เราอาจจะทำเขาก่อน แต่ก็ไม่น่า กรรมบางอย่างเราไม่ทำแต่เขาแล้วผู้เดียวอันนี้มีอยู่จะเล่าให้ฟังวันหลัง

ในเมืองพาราณสี ในเมืองนี้ก็มีทางเดินที่เป็นเขตป่า หมายความว่าบ้านเมืองมันต้องมีทั้งที่เดินทั้งป่า สมัยนั้นป่ามากกว่าเดินเพราะคนมันน้อยรถแทรกเตอร์เครื่องจักรกลก็ไม่มี ป่าก็เลยไม่ค่อยจะราบ เวลาขึ้นสะพานป่าโล่งเอาตามองไกลตามคิดต้นไม้ เป็นวาระที่ต้นไม้มีกรรม คือถูกประหารชีวิตด้วยเครื่องจักรทุกวัน นำส่งสารต้นไม้ รวมความว่ามีป่ามาก เวลาคนที่เขาเข้าไปในป่าชู้ จะถูกพวกโจรนี้ปล้นบ้าง ถ้าต่อสู้ขัดขืนก็ฆ่า ฉะนั้น พระเจ้าพาราณสี จึงให้ ราชภัฏ คนหนึ่ง คำว่า ราชภัฏ นี้เป็นคนที่พระราชาชุบเลี้ยง เวลานี้ก็จะเป็นเหมือนมหาดเล็กหรือมหาดโต มหาดเล็กคือคนรับใช้ หรือมหาดโตคนใช้ผู้ใหญ่รับหน้าที่ป้องกันอันตราย ให้นำกำลังส่วนหนึ่งไปรักษาอยู่ที่ป่าดง แล้วก็ให้ช่วยคนที่เข้าไปในดง ประคับประคองป้องกันอันตรายจากปากตรงนี้ถึงปลายตรงโน้นออกสุดแล้วก็กลับ

นายราชภัฏ คนนั้น คือคนของพระราชาคอนันต์ชื่ออะไรก็ไม่ทราบ เขาก็ทำอย่างนั้นเพราะพระราชาย่าเงิน ควบคุมลูกน้อย ป้องกันอันตรายให้คนที่เดินลัดป่า แต่บังเอิญเป็นวันหนึ่งชายหญิงสองคน คู่หนุ่มเมียสาว เมียสวยชะด้วยนำเกวียนมาเพื่อหวังจะลัดป่าไป ก็ยังไม่บ่ามากนักความจริงพอลัดไปได้ ไปทันก็บอก นายราชภัฏ ว่าขอได้โปรดป้องกันอันตรายให้ข้าพเจ้าด้วย นายราชภัฏ คนนั้นเห็นเมียเขาสวย ตอนนี้อยากจะเป็นโจรแย่งนางโมรา แต่จรรยาไม่ใช้อย่างนั้น เห็นทาทางว่าเมียสวยเอาไว้เถอะ แต่ว่าอย่าเอาตอนนี้ ลีลามันไม่เหมาะ ก็เลยบอกว่าคุณมันเย็นมากแล้วไปพักที่บ้านผมก่อนเถอะ ชายคนนั้นก็ยังไม่ยอมจะไปทันครับ กรุณาช่วยป้องกันอันตรายให้ผมไปถึงป่าโปร่งด้านโน้นด้วย คือออกฟันป่า นายราชภัฏ คนนั้นก็ยังไม่ยอมว่าบ้านของผมมีที่นอนดี มีอาหารการบริโภคดี พักก่อนครับไปแล้วมันมีค่าจะลำบาก ชายคนนั้นก็ยังไม่ยอมว่าจะไป นายราชภัฏ จึงให้สัญญาแก่ลูกน้องบอกนำไปบ้าน ก็เลยนำเกวียนคือ พาหนะนั้นไปบ้านเจ้าของก็ต้องไปด้วย จัดที่หลับที่นอนให้เรียบร้อย ตอนกลางคืนก็วางแผนว่าจะต้องฆ่าเจ้าตัวนี้ให้ได้ ฆ่าตัวมันเสียเอาเมียมัน แต่ว่าจะได้เมียหรือไม่ไม่ทราบแต่ฆ่าตายแน่

ตอนกลางคืนก็ย่องเอาแก้วมณีไปใส่ไว้เกวียนชุกไว้ พอตอนเช้าก็ลุกขึ้นมาเอะอะว่าแก้วมณีเราหายไป สั่งให้คนทั้งหลายกันประตูล้อมบ้านให้หมด คนคนที่อยู่ในบ้านและภายนอกที่ผ่านเข้ามา คนเข้า คนออกหรือคนที่อยู่แล้ว คั่นหมดคั่นในตัวคนทั้งหมดไปพบแก้วมณี ก็เลยนำคนไปคั่นที่เกวียนเล่มนี้ซีเล่มนี้วิ มันก็พบซิเพราะแกไปเก็บไว้เอง พอได้แก้วมณีปรามาสคำว่าว่าฉันนี่อุตุสำหรับป้องกันอันตรายแก่เธอ ให้บ้านเป็นที่พัก ให้อาหารกิน ยังดีไม่พอสำหรับเธอ เธอทำไมทำตัวเป็นขโมยอย่างนี้ นายคนนั้นก็บอกว่าผมไม่ได้ขโมยครับ แก้วมณีผมก็ไม่มีผมพักอยู่ที่นี้ยังไม่ได้ลงไปที่ยานพาหนะเลย ก็บอกว่าแกไม่ได้พูดปด เวลานี้มันได้ของที่เกวียนของแก จัดการลงโทษค่าประณามเสร็จก็ถอยไป ลูกน้องเลยทูลบอกนายคนนั้นชะด้วย ฆ่าตัวมันเสีย เมียเหลือคนเดียว ก็คิดว่าคงไปไม่รอด ถ้าขึ้นคืนวันไม่ยอม ไม่ตกลงปลงใจขึ้นเขาก็จะฆ่าเสียอีก ยังไงๆ เป็นภรรยาของเขาจะดีกว่า

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลาย ท่านมหากาล ที่ตายในเวลานี้ ไม่สมควรกับกรรมในปัจจุบัน เพราะในชาติปัจจุบัน ท่านมหากาล เป็นคนดีมาก ไม่เคยเป็นเวรเป็นภัยกับใคร ดีทุกอย่าง เพียงแต่ฟังเทศน์จากตาคตเพียงจบเดียว ท่านมหากาล ก็ได้พระโศดาปัตติผล หลังจาก

นั่นก็ตั้งตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต ทรงศีลทรงธรรมเป็นปกติ แต่ทว่าเวลานี้ ท่านมหากาล ต้องตาย แต่ การตายของ มหากาล นี้พอคิดพอดีกับกรรมในชาติก่อน ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะ ท่านมหากาล ในชาติ ก่อนนี้เป็นโจร เป็น นายราชภัฏ คือ นายราชภัฏ คนที่ทุบหัวของเขา ฆ่าตัวมันเสีย เอาเมียมันนั่นแหละ คือ นายราชภัฏ เวลานั้นมาเกิดเป็น มหากาล นี้แหละ ความจริงสมัยนั้นจิตใจก็โหดร้ายแต่เขาก็ดีนะ ปก ดินะดี

แต่ความจริงควรจะมีโทษผู้หญิง ผู้หญิงสวยๆ รูปร่างหน้าตาดีๆ มีเสน่ห์มาก ๆ ยิ้มแย้มแจ่มใสสด ชื่นเสมอ ทำให้ผู้ชายนี้ตายได้เยอะ ดูแต่ ท่านมหากาล นี้แหละ ในชาติก่อนโน้นท่านเป็น ราชภัฏ ความ จริงเขาแต่งงานแล้วก็น่าจะทราบมันเป็นสิทธิของเขา คนที่เขาเป็นเจ้าของแล้ว ไม่น่าจะเข้าไปยุ่ง และ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตัวเองก็มีเมียแล้ว ความจริงคนมันก็แค่นี้ ความสาวความสวยจะอยู่ได้ไม่นาน ขณะ ใดที่ร่างกายยังเปล่งปลั่งจึงไม่ทรุดโทรม ความสาวความสวยมันก็ยังปรากฏ เวลากาลกำหนดเลื่อนไป ทุกวันๆ ความสวยก็เริ่มโทรมไปทุกวันเหมือนกันนางสาวคนสวยต่อไปอายุกาลผ่าน 30 ปีเศษ ขึ้นไปก็ เป็นนางสาวขึ้นด้วยความโทรมที่ร่างกายค่อยโทรม ถ้า 40 ไปแล้วก็โทรมมากหน่อย ถ้าถึง 50,60 ไม่ใช่ นางสาวไม่ใช่ นางโทรม แต่ว่าเป็น นางชวย นางสาวก็ไม่ใช่ นางโทรม ก็เป็นนางชวยหมดความสวย แก่ เหลาเหย่ย คือแก่หมดราคาคาหมามีน คนก็เมิน หมาไม่แน่นเมินหรือไม่เมินไม่ทราบ ถ้าเข้าไปผัดผวกผัด ผ้องมันอาจจะกัด อาจจะไม่เมินก็รวมความว่าหมดความหมาย

แต่ว่ากรรมอะไรคนเราจึงโง่ขนาดนั้น ท่านราชภัฏ ทำไม จึงโง่ขนาดนั้นภรรยาของเขา น่าจะ ปล่อยเป็นอิสระ ถาแย่งภรรยาเฉยๆ ก็ร้ายกาจมากอยู่แล้วแต่ว่านี้พอยอด ราชภัฏ ใจแกล้วค้นหาเรื่องฆ่า ตัวเขา ก็ตอนเอาภรรยาเขามาเป็นภรรยาของตน กำลังใจของเธอจะเป็นอย่างไร การที่อยู่ด้วยกันไม่ได้ ประกอบด้วยความรัก จิตใจก็จะมีแต่ความทรุดโทรม จิตใจก็จะมีแต่ความทุกข์ มีแต่ความกระวน กระวายความสุขทางการสัมผัสอาจจะได้จาก นายราชภัฏ คนนั้น แต่ว่าหญิงคนนั้นจะหาความสุขความ รื่นเรริงไม่ได้

นี้แหละบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ที่องค์สมเด็จพระจอมไตรตรัสว่า ชีวิตเป็นของไม่เที่ยง แต่ความจริงเป็นของเที่ยง คนเรานี้หลักกฎของกรรมไม่พ้น ถ้าชาติก่อนเราเคยทำกรรมที่เป็น อกุศล เวลานี้ก็ต้องคิด บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ไม่ทราบว่ชาติก่อนเราไปสร้างกรรมอะไร กันไว้ บ้านเมืองเกิดการวิปริต ฝนแล้งบ้างน้ำแห้งบ้าง ฝนแล้วบ้างน้ำท่วมบ้าง มันไม่มีการพอดีพอดี ที่ เป็นอย่างนี้ จะไปโทษรัฐบาล จะไปโทษพระมหากษัตริย์ จะโทษข้าราชการ ใครก็ไม่โทษทั้งนั้น ก็ ต้องโทษกฎของกรรม เพราะว่าในชาติก่อนเราคงจะไปฮือแย่งเขาไว้มาก ไปลักไปขโมยไปคดไปโกง เขามาก ชาตินี้เราจึง ต้องลำบากขำยากหมากแพงฝนแล้งไม่ตกต้องตามฤดูกาล ไร่ฝนแล้งไม่ตกต้อง ตามฤดูกาลยังเป็นวาระ แต่ไร่ข้าวก็ยากหมากก็แพงนี่ซิ ของแพงขึ้นทุกวัน เราคุมสถานการณ์กันไม่ได้ แตกต่างกับ ประเทศอินเดีย ค่าครองชีพเขา 20 ปีเศษเขาไม่เคลื่อนไหว เขามีเนื้อวัวเนื้อควายนีก็โลละ 8 บาท เนื้อหมูนี้ถ้าฟังไม่ผิดก็จะเป็นกิโลละ 9 บาทหรือ 12 บาทเท่านั้นเอง ค่าจ้างแรงงานแบกใน ประเทศ อินเดีย วันหนึ่ง 2 รูปี เขาพอใจ ประเทศอินเดีย นี้เขาวันละ 2 รูปีนะ ทำงานทำการใน วัดพุทธคยา จ้าง

แขกเข้ามาที่ไปเห็น ให้เขาคณะ 2 รูปีเท่ากับเงิน 5 บาท 1 รูปีเท่ากับสิบสลึงหรือ 2 บาท 50 สตางค์ 2 รูปีเท่ากับ 5 บาทเขาพอจ้างทำแรงงานอย่างอื่น ก็ 2 รูปี จ้างเดินขบวนก็ 2 รูปี ใครต้องการให้เดินขบวน เหตุผลไม่สำคัญ มีอย่างเดียวจ้างฉันให้พูดว่ายังไง เขาเป็นคนว่าง่ายสอนง่ายสอนบอกให้พูดอย่างนี้เขา จะพูดอย่างนี้ทำแสดงอาการนี้เขาจะทำอย่างนี้แต่ว่ามีปัญหาว่าต้องจ่าย 2 รูปี ก่อนนะ ถ้าได้ 2 รูปีทำได้ ทุกอย่าง

นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท อะไร อะไรก็ใช้รูปีเป็นเหตุ องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์บอก ว่า โลกนี้เต็มไปด้วยความเร่าร้อน โลกนี้เต็มไปด้วยความทุกข์ไม่มีความสุข เพราะสมัยนี้เขาใช้เสียงข้าง มากเป็นสำคัญ และเสียงข้างมากนั้นถ้าได้มาจากคน ก็ไม่ใช่เสียงของอุดมการณ์มันเป็นเสียงรับจ้าง คือ ความพอใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่จะซื้ออำนาจวาสนา นี้กันมาถึงประเทศแขก ประเทศแขกเขาแจก กันแบบนี้ ประเทศอื่นเขาแจกกันหรือไม่ อาตมาไม่ทราบ อันนี้ฟังจากแขกพูด ก็พอดีไป เมืองพาราณสี เด็กรๆ ไปกัน เขาแจ้งให้ทราบที่นั่นเขามีการเดินขบวนกัน และก็มีคนในประเทศแขกนั้นเขาก็บอกว่าการหาคนเดินขบวนไม่ยากครับ ถ้ามีเงินจ่ายคนละ 2 รูปี จะเดินขบวนได้ทุกวัน เขาเดินขบวนเพราะอะไร คือว่าเป็นพรรคการเมือง พรรคการเมืองให้เดิน เดินเพื่อผลประโยชน์ของพรรคเพื่อผลประโยชน์ของ ส่วนตัว ไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์ของชาติ

นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท ถ้าเรายังเกิดเป็นมนุษย์อีกก็จะพบกับความเสื่อมโทรมแบบนี้ ทุกข์ภายใน คืออาการประกอบอาชีพของเราที่ทุกข์ ยังทุกข์ภายนอกคนแสวงหาอำนาจที่ไม่เป็นธรรม ฉะนั้นทางที่ดีของเราตัดสินใจไปนิพพานกันดีกว่า ถิลาการนิพพานเป็นของไม่ยาก ยึดอารมณ์พระ โสดาบันเข้าไว้ตามที่กล่าวมาแล้ว คือ

1. มีความรู้สึกที่ชีวิตนี้จะต้องตาย ไม่ประมาท
2. เคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ ด้วยความมั่นคง
3. ทรงศีลตามฐานะให้บริสุทธิ์
4. จิตตั้งไว้เพื่อพระนิพพาน

ถ้ารักษากำลังใจได้อย่างนี้นั้น ขึ้นชื่อว่าบาปกรรมทำลามกทั้งหมดที่มีมาแล้วในกาลก่อน จะไม่สามารถนำบรรดาท่านศาสนิกชนสาวกขององค์สมเด็จพระชินวรณให้ไปอบายภูมิได้ มีทางเดียวไป สวรรค์อย่างต่ำ ต่อไปไปพรหม และต่อไปก็ไปพระนิพพาน ดีไม่ดี ถ้าบารมีของท่านแก่กล้าก็ไป นิพพานในชาตินี้

พูดมากไม่ได้บรรดาท่านพุทธบริษัท เทปจะหมด ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พัฒนามงคล สมบูรณ์พูนผล จงมีแก่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทุกท่านสวัสดิ์

พระสูตรก่อนนิทรา 10

โพธิราชกุมาร

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย สำหรับคืนนี้ก็มาปรารภกันถึงเรื่องกรรมประเภทหนึ่งที่ทำให้คนไม่มีลูก เพราะว่ามีคนที่ยกอกว่าแต่งงานมาตั้งสิบปีบ้างยี่สิบปีบ้างหาลูกไม่ได้ แล้วก็มีส่วนมากมาขอร้องขอให้มีลูก อันนี้อาตมาก็สนใจ เพราะว่าท่านขอคิดที่ เพราะการขอให้มีลูกต้องไปขอกับคนที่เคยมีลูกหลายๆ อาตมาชาตินี้เกิดมาไม่มีลูกกับแม่เลย ไม่เคยมีแม่ให้มีลูก ก็เลยไม่ทราบว่าคนที่มีลูกเขามีปฏิบัติแบบไหนจึงมีลูก แม่แต่แม่ของลูกกำลังจะมาขอให้มีลูกก็โปรดทราบ อาตมาเป็นคนไร้สมรรถภาพทางด้านมีลูก แม่แต่แม่ของลูกก็ยังหาไม่ได้ ก็เลยไม่รู้ลูกเขาทำกันยังไง

เรื่องนี่ก็เป็นเรื่องของ **โพธิราชกุมาร** เนื้อความมีอยู่ว่าในสมัยของคัมภีร์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงประทับอยู่ใน **เกสัถพาววัน** กพา แปลว่ายังงี้ก็ไม่ทราบไอ้ วัน นี้แปลว่า **ป่า** หมายความว่าถึงอยู่ในป่า ทรงปรารภ **โพธิราชกุมาร** ความจริงขอให้ทราบไว้ด้วยว่าบรรดาญาติโยมพุทธบริษัทและเพื่อนภิกษุสามเณรที่กำลังรับฟัง **โพธิราชกุมาร** นี้เป็นคนใจร้ายในชาติก่อน และนิสัยใจร้ายของท่านก็ติดมาในชาตินี้มันเป็นอย่างนี้

เมื่อท่านมาเป็นลูกของกษัตริย์ ก็หวังจะสร้างปราสาทอยู่เองให้มันสวยสดงดงามตามความพอใจ จึงได้หาช่างมาออกแบบปราสาท เมื่อเป็นที่พอใจแล้วก็ไปหาช่างมาทำการก่อสร้าง ช่างคนนี้ก็สร้างเก่งมาก สร้างแล้วดูเหมือนว่าปราสาทหลังนี้จะลอยอยู่ในอากาศไม่ติดอยู่กับพื้นดิน ท่าน **โพธิราชกุมาร** ก็มีความรู้สึกอยากจะทำสร้าง ว่าถ้าปราสาทหลังนี้มันเป็นหลังคาเดียวในโลก จะเป็นของอัศจรรย์มาก ก็ไม่แน่ใจว่านายช่างคนนี้จะสร้างปราสาทแบบนี้มาก็หลังแล้ว หรือว่าทำหลังนี้เป็นหลังแรกในชีวิตของเธอ นายช่างก็บอกว่าปราสาทประเภทที่ทำให้เห็นว่าลอยในอากาศ ทำเป็นหลังแรกในชีวิตหลังนี้เป็นหลังแรก

ท่าน **โพธิราชกุมาร** ก็ชมแล้วก็ให้กำลังใจ และก็ให้รางวัลเป็นกรณีพิเศษแล้วก็บอกว่า ถ้าปราสาทหลังนี้แล้วเสร็จเมื่อไหร่ก็บอกด้วยนะ ความจริงไม่ใช่คิดอยากจะทำอยู่เลย แต่อยากจะทำนายช่างมีความรู้สึกที่ว่าถ้าช่างคนนี้มีชีวิตอยู่เธออาจจะไปสร้างให้คนอื่นหลายๆ หลัง ฉะนั้นบ้านของเราที่เป็นบ้านที่มีความไม่อัศจรรย์ ถ้าบังเอิญมีบ้านหลังเดียวที่เราอยู่ ชาวโลกเห็นว่าปราสาท หรือบ้านของเรานี้เป็นสิ่งอัศจรรย์มาก นี่แค่จะเอาดีเอาเด่นของตัวเองก็คิดฆ่าเขา จึงมาคิดในใจว่า หนึ่งเราช่างนี้ได้ดีรายการที่สองตัดมือตัดเท้าของเธอเสียก็ดี เธอทำไม่ได้ รายการที่สามควักลูกตาเสียได้ก็ยิ่งดี รวมความว่าฆ่าไม่ตายก็จะตัดแขนตัดขาหรือควักลูกตา ถ้าควักลูกตาแล้วตาไม่เห็น ช่างก็ทำงานไม่ได้

แต่ว่าความลักมันไม่มีในโลกบรรดาท่านพุทธบริษัท ท่าน **โพธิราชกุมาร** นี้มีเพื่อนอยู่คนหนึ่ง เป็นลูกเจ้าเหมือนกัน รักใคร่ชอบพอกันมาก เป็นคนรุ่นราวคราวเดียวกัน จึงปรารภเรื่องนี้แก่ราชกุมารองค์นั้น ราชกุมารองค์นั้นฟังแล้วก็ตกใจ คือว่า **โพธิราช** ไม่น่าจะเลวทรามขนาดนี้ ของดีมันไม่มีที่สุดในโลก โลกนี้หาที่สุดไม่ได้ ช่างคนนี้น่าดีอาจจะดีมีช่างคนอื่นดีไม่กว่านี้ก็ได้ วันหนึ่งเห็นปลอดคนจึงเรียกช่างมากระซิบถามว่า เวลานี้เธอทำปราสาทหลังนี้เสร็จเรียบร้อยแล้วหรือยัง ช่างก็กราบทูลว่าเสร็จเรียบร้อยแล้ว

แล้วพระเจ้าข้า ท่านราชกุมารองค์นั้นก็บอกว่าที่หลังจำไว้ละ ถ้าโพธิราชกุมารมาถามว่าปราสาทหลังนี้เสร็จแล้วหรือยังเขอบอกว่ายังไม่เสร็จนะ เพราะว่าถ้าบอกว่าเสร็จแล้วเมื่อไหร่เขาจะตาย จึงบอกความเป็นมาที่ **โพธิราชกุมาร** ปรารภให้พระองค์ทราบ

นายช่างเมื่อทราบแล้ว ก็ระงับเป็นความลับ หลังจากนั้นมาเมื่อ **โพธิราชกุมาร** มาถาม ก็กราบเรียนให้ทราบว่ายังไม่เสร็จพระเจ้าข้า ส่วนใหญ่จะเสร็จแล้วแต่ส่วนที่มีความสำคัญมากจริงๆ ยังไม่เสร็จ ถ้าส่วนนี้เสร็จ ปราสาทนี้จะเห็นเป็นมหัศจรรย์มาก ที่เห็นลอยอยู่ในอากาศนี้เป็นของธรรมดาๆ แต่สิ่งที่มีมหัศจรรย์เป็นนิมิตอัศจรรย์จะมียิ่งไปกว่านั้น แต่สิ่งนั้นจะเป็นยังไง ข้าพระพุทธเจ้าจะยังไม่กราบทูลก่อน เมื่อเสร็จแล้วพระองค์จะทรงทราบเองว่าเป็นของมหัศจรรย์ที่สุดเพราะว่าสิ่งที่จะทำต่อไปนี้ต้องใช้ไม้ที่มีความเบาและก็ไม่มีแก่น เป็นไม้ที่แห้งสนิท ขอพระองค์ได้ทรงโปรดสั่งให้คนหาไม้ให้ด้วยพระเจ้าข้า เป็นอันว่า **ท่านโพธิราช** ก็หลงกล สั่งให้คนหาไม้ที่แห้งสนิทมา เป็นไม้ที่ไม่มีแก่นมีความเบาสูง มามอบให้แก่ นายช่าง นายช่างก็กราบทูลว่า นับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปจนกว่าข้าพระพุทธเจ้าจะกราบทูล ให้ทราบว่าปราสาทหลังนี้เสร็จ ขอพระองค์จงอย่าให้ใครเข้ามาในที่นี้ ถึงแม้แต่พระองค์เองก็เช่นเดียวกัน จงอย่ามาในที่นี้เพราะว่าข้าพระพุทธเจ้าจะต้องทำในห้องเงียบๆ เพราะเป็นสิ่งมหัศจรรย์ ละเอียดละออลมาก ถ้ามีคนเดินผ่านไปผ่านมาปราสาทจะไหวตัว ความคิดจะลงเดือน ผลจะไม่เป็นไปตามนั้น เพราะหลังนี้ตั้งใจให้สร้างเป็นของมหัศจรรย์จริงๆ คนที่จะเข้าออกได้ขอเป็นภรรยาข้าพระพุทธเจ้าคนเดียว เป็นคนส่งอาหาร **ท่านโพธิราชกุมาร** หลงกลก็ปฏิบัติตามนั้น

นายช่างก็เข้าไปในห้องๆ หนึ่งเป็นห้องลับ ทำ **นกพยนต์** หมายความว่าทำเป็นรูปนกขึ้นมาบรรจุคนนั่งได้ประมาณสัก 10 คน พร้อมกับสัมภาระพอควรเมื่อทำเสร็จเรียบร้อยแล้วก็สั่งภรรยาว่าวันนี้กลับไปแล้ว ของอะไรที่มีอยู่พอจะขายได้ให้หมด นำเงินติดตัวไว้แล้วก็วันพรุ่งนี้นำทรัพย์สมบัติคือเงินทองที่พอติดตัวไปที่มีอยู่มาด้วย เอาลูกของเรามาด้วย มาเงียบๆ ไม่ต้องบอกใครลากรขายบ้านขายช่องก็ไม่ต้องบอกใครว่าเรื่องอะไร เมื่อนางทำแบบนั้นแล้วในตอนเช้ากินข้าวเสร็จ ก็เอาลูกกับภรรยาเข้าไปนั่งในห้องนก **นกพยนต์** ทรัพย์สมบัติพอสมควรใส่ในนั้นพอไปได้ ก็เข้านกพยนต์ ขึ้นขึ้นนกพยนต์ขับออกทางหน้าต่างบินไปป่าหิมพานต์ ในที่สุดนายช่างคนนั้นก็ไปเป็นพระราชาในเมืองนั้น ซึ่งเวลานั้นคนมันน้อย คนที่มีปัญญา มากก็มักจะได้เป็นผู้ปกครองประเทศ ประเทศเล็กๆ เป็นอันว่าเจ้าหน้าที่เห็นนายช่างหนีไป เรื่องนี้ก็หมดกันไป **โพธิราชกุมาร** ก็ฆ่าเขาไม่ได้

มาในตอนหนึ่ง **ท่านโพธิราชกุมาร** ดำริในใจว่า เราแต่งงานมาหลายปีกับภรรยาคนนี้อาจจะมีภรรยาหลายคนก็ได้ แต่ก็ไม่เคยมีลูกกับเขา ต้องการจะหาลูกสืบตระกูล จึงให้คนมาอาราธนาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาจาก **ป่าหวิวัน** นั้น และสั่งให้คนปุ่ผ้าขาวจากประตูวังที่ประทับถึงกำแพงวังทางเข้ากำแพง ตั้งแต่หน้าประตูเข้าไปจรดบ้านก็แล้วกัน เวลาที่ให้คนใช้ปุ่ผ้าขาวนึกในใจว่าถ้าเราจะมีลูกหญิง หรือว่าลูกชายขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาเดินบนผ้าขาว เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านำพระสงฆ์มาถึงประตูกำแพงวัง ก็ทรงหยุดยืนไม่ก้าวต่อไป **ท่านโพธิราชกุมาร** ก็อาราธนาองค์สมเด็จพระจอมไตร ขอให้เดินบนผ้าขาว สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไม่เดิน มองดู **พระอานนท์**

พระอานนท์ เป็นพระที่ฉลาดมาก ถ้าองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ามองเห็นหน้าก็เข้าใจ จึงได้ตรัสกับ โภชราชกุมาร ว่าขอให้รื้อผ้าขาวออก สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่เดินบนผ้าขาว ท่าน**โภชราชกุมาร** ก็สั่งให้คนรื้อผ้าขาวออกแล้ว อารานขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เสด็จไปสู่พระราชฐาน เมื่อไปถึงนมัสการแล้วก็ถวาย **อัสตาส** คืออาหารแก่องค์สมเด็จพระประทีปแก้วและบรรดาพระสงฆ์สาวกทั้งหมดเสร็จ

ตอนที่พระพุทธเจ้าจะโมทนา **ท่านโภชราชกุมาร** เข้าไปกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบทูลว่า ข้าพระพุทธเจ้า คารวะพระองค์ 3 วาระวาระแรกขณะที่อยู่ในครรภ์มารดา ก็ถวายบังคมไหว้พระพุทธเจ้าครั้งหนึ่ง อันนี้สงสัยเหมือนกับเวลาที่ท่านไหว้พระพุทธเจ้าในห้องน่ะใครจะมองเห็น แต่เข้าใจว่า **โภชราชกุมาร** อาจจะระลึกชาติได้สักหนึ่งชาติ จึงกราบทูลองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถว่า ครั้งหนึ่งที่ไหว้พระองค์มาตั้งแต่อยู่ในท้อง และครั้งที่สองเมื่อคราวเป็นรุ่นหนุ่มก็ถวายนมัสการครั้งหนึ่ง และก็ถวายนมัสการเวลานี้อีกครั้งหนึ่งอยากจะทราบเพราะเหตุใด องค์สมเด็จพระจอมไตรจึงไม่ทรงพระพุทธดำเนินบนผ้าขาวที่ข้าพระพุทธเจ้าปูลบ

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้มีพระพุทธปฏิภาตรัสถามว่า **โภชราชกุมาร** ตถาคตอยากจะทราบ ว่าก่อนที่พระองค์จะปูผ้าขาวให้ตถาคตเดิน ขณะที่สั่งให้คนปูลบ กิดอะไร **โภชราชกุมาร** ก็ตรัสตามความเป็นจริงว่า ข้าพระพุทธเจ้าคิดอย่างนี้ ด้วยว่าข้าพระพุทธเจ้าไม่มีบุตร แต่งงานมาหลายปีแล้ว หากลูกกับเขาไม่ได้เกรงว่าจะไม่มีลูกสืบตระกูล จึงตัดสินใจตั้งใจอธิษฐานว่าข้าจะได้ลูกหญิงก็ดีลูกชายก็ดี ขอให้สมเด็จพระชินศรีทรงเสด็จพระพุทธดำเนินบนผ้าขาว ถ้าหากว่าจะไม่ได้ลูกขอให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงไม่เดินบนผ้าขาว

พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้มีพระพุทธปฏิภาตรัสว่า ราชกุมารเพราะเหตุนั้นตถาคตจึงไม่เดินบนผ้าขาว และก็เลยถามว่าเป็นเพราะอะไรพระเจ้าข้า

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้ทรงมีพระพุทธปฏิภาตรัส ว่าพระราชกุมารการที่พระองค์จะไม่มีลูกคราวนี้ก็เพราะว่าพระองค์เป็นคนใจร้าย ทำลายความดีของสัตว์ในสมัยก่อน เขาจึงกราบทูลขององค์สมเด็จพระชินวรตรัส องค์สมเด็จพระทรงสวัสดิ์ตรัสว่า ในสมัยก่อนจากชาตินี้ ก็เรียกว่าไม่ได้บอกชาติว่าชาติไหนมีคณะบุคคลคณะหนึ่งไปค้าสำเภ หรือลงสำเภาไปในมหาสมุทร ถ้าจะบอกว่าไปค้า คนนับร้อย คนเป็นร้อยๆ นี้ อาจจะไม่ใช่ค้าแล้ว อาจจะไปเที่ยวสำเภากันเวลานั้นปรากฏว่ามีลมหัวด้วน คำว่าลมหัวด้วนนี้เป็นลมที่มีความแรงมาก เกิดขึ้นในมหาสมุทร เรือต้านกำลังลมไม่ไหว คลื่นแรงจัด เรือก็ล่มสำเภาแตก คนทั้งหลายต่างก็ว่ายน้ำหนีความตาย แต่อย่าลืมน้ำมหาสมุทรมันไม่ลึก หนีไปเท่าไรก็ตายเท่านั้น ถ้าไม่พบเกาะไม่พบแก่ง ไม่พบซุชีพเป็นที่อาศัย สามภรรยาสองคนสามคนหนึ่ง ภรรยาคนหนึ่งก็ไปในเรือนั้น ได้ไม้กระดานที่หลุดออกมาจากเรือหนึ่งแผ่น ต่างคนต่างเกาะปล่อยตัวให้ลอยตามกระแสคลื่นไป ในที่สุดคลื่นก็ซัดคนสองคนเข้าไปใกล้เกาะแห่งหนึ่ง คนสองคนนั้นขึ้นอาศัยอยู่บนเกาะ ประพังความหิว กินไปกินมาหลายวันเข้าไข่นกก็หมด ต่อมาเมื่อไข่นกหมดความหิวมันก็ยังไม่หมด วัน

ต่อมาหิวไม่รู้ จะทำยังไงก็จับลูกนกเล็กๆ มากินอีก เมื่อกินลูกนกหมดมันก็ยังไมหมดความหิว ชีวิตยังมีอยู่ ก็กินพอนกแม่นก

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจึงได้ตรัสว่า **โพธิราชกุมาร** เพราะเธอไม่เว้นกรรมชั่วทั้งสามวัย วัชตันคือไข่ วัชกลางคือนกนก วัชสุดท้ายคือพอนกและแม่นก ฉะนั้นเธอจึงจะไม่มีโอกาสจะมีลูกในวัยหนุ่มก็ดี ในวัยกลางคนก็ดี ในวัยแก่ก็ดีหาลูกไม่ได้แน่ชาตินี้ และชาตินี้ทั้งชาติเธอจะไม่มีลูก

พุดมาถึงตอนนี้ก็คิดถึงบรรดาท่านพุทธบริษัท เวลานี้โภชนาการหรือว่าพวกที่แนะนำเรื่องการกิน โภชนะนี้แปลว่ากิน นี่เป็นภาษาแขก ภาษาแขกนี้อาตมาไม่ค่อยอยากจะพูด เพราะเป็นคนไทยเราพูดกันภาษาไทยดีกว่า พวกโภชนาการการกินแม้จะแนะนำอาหารอย่างนั้นดี เนื้อสัตว์ประเภทนี้ดี ผักอย่างนั้นดี ไข่ดี ล่อกันจีปาละ ตอนนี้แนะนำไข่มาก ไข่มากกว่าอาหารอย่างอื่น ก็เลยสงสัยว่าคนกินไข่สมัยนี้เกิดไปชาติหน้าสมัยที่เป็นหนุ่มเป็นสาวคงไม่มีลูก

โพธิราชกุมาร พระพุทธเจ้าตรัสว่า ถ้าเธอเว้นไม่กินไข่เธอก็จะมีลูกเมื่อยังเป็นหนุ่มเป็นสาวปฐมวัย แต่ว่าเธอกินไข่เธอเว้นไม่กินลูกนอกเธอก็จะมีลูกในวันกลางคน ถ้าเธอกินทั้งไข่กินทั้งลูกนกไม่กินพอนกแม่นก เธอจะมีลูกเมื่อวัยแก่แต่ว่านี้เธอกินหมดทั้งสามวัย เป็นอันว่าชาตินี้ทั้งชาติเธอจะหาลูกไม่ได้

นี่ขอบรรดาญาติโยมพุทธบริษัททั้งหลายที่หาลูกไม่พบ ทำยังไงๆ ก็ความหาลูกไม่ได้โปรดทราบ ว่า กรรมของท่านกับกรรมของ **โพธิราชกุมาร** อาจมีสภาพคล้ายคลึงกัน แต่เวลานี้คนกินไข่มากต่อไปคนหนุ่มคนสาวไม่มีลูก สบายมากถ้ายังไม่ถึงวัยกลางคนไม่ต้องห่วงว่าจะมีลูก ไม่ต้องใช้ยาคุมกำเนิด ไม่ต้องใช้ถุงไม่ต้องผูก ไม่มีลูกแน่ ถ้าใครกินลูกนกลูกไก่ลูกเป็ดบ้าง ก็พึงทราบวัยกลางคนไม่มีลูกอีก ใครกินพอนกแม่นกพอเปิดพอไก่แม่เปิดแม่ไก่บ้าง เกิดไปชาติหน้าตอนวัยแก่ก็จะไม่มีลูก สบายมาก **ปุตตัง ทิว** พระพุทธเจ้าตรัสว่าห่วงลูกผูกคอกพอเราไม่มีลูกเราก็มีความสุขไม่ต้องหนักใจ การมีลูกดีหรือไม่ดีก็ต้องต่อว่าสุดแล้วแต่กฎของกรรม ถ้าลูกมาจากเทวดาหรือลูกมาจากพรหม และพอกับแม่มาจากเทวดาหรือมาจากพรหมก็พุดกันรู้เรื่อง เป็นอันว่าจะมีลูก ถึงแม้ว่าจะมีทุกข์จากการเลี้ยงดูให้การศึกษาให้การแนะนำ จับจ่ายใช้สอยมากขึ้น ก็จะมีความสุขเพราะลูกดี แต่ทั้งนี้ก็ต้องพอดีแม่ดี เพราะว่าพอกับแม่มาจากเทวดาหรือพรหม เพราะพวกสัตว์นรกเป็นคนไม่มีเหตุไม่มีผล เขาไม่มีความดีพอที่จะทรงความดีเอาไว้ได้ สิ่งใดที่คนดีเข้าใจว่าดี สิ่งนั้นพวกนี้ก็จะเห็นว่าไม่ดี แต่สิ่งใดที่ชาวโลกเห็นว่าเลวเป็นการเบียดเบียนซึ่งกันและกัน พวกนี้ก็จะมีความเข้าใจว่าดี

นี่แหละบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน การมีลูกจะดีหรือมดีก็อยู่ที่กฎของกรรม แล้วคนเราจะมีลูกหรือไม่มีลูกจึงสงสัยกันมากว่าทำไมจึงไม่มีลูก ความจริงคู่ตัวเมียและคนที่ เป็นพ่อเป็นแม่ ก็ไม่ได้ขาดคุณสมบัติที่จะสร้างลูกให้เกิดสมรรถภาพที่ดี อาจจะดีกว่าคนที่ มีลูกมากเสียอีก แต่ก็ไม่สามารถจะสร้างลูกให้มันเกิดขึ้นมาได้ ท่านจึงมีความแปลกใจว่าไม่ทำไมจึงไม่มีลูก ก็โปรดทราบตามเรื่องนี้มองดูเวลาที่ใกล้จะจบตอนนิทานกันไป

ท่านทั้งหลายคงจะจำได้ว่า องค์สมเด็จพระจอมไตรผู้ก่อพระพุทธศาสนาเวลานี้ร่างกายของพระองค์ก็พัง และพระองค์เองก็ไปพระนิพพาน การไปพระนิพพานก็ไม่ได้เอาร่างกายไปด้วย เอาความดีเกาะ อทิสถมาณาย ไป ท่านโพธิราชกุมาร ก็ดี พระสงฆ์ทั้งหลายเวลานั้นก็ดี เวลานี้ไม่เหลือ และท่านผู้ฟัง ท่านคิดว่าร่างกายของท่านจะอยู่ตลอดกาลตลอดสมัยไหม ถ้าคิดอย่างนั้นพลาดท่ามาก จงคิดว่า ยิ่งไงๆ เราก็ต้องตาย ความตายอาจจะมาถึงเราในวันนี้คิดไว้เสมอ ตายคราวนี้ เราไม่ยอมไปอบายภูมิ เราจะเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรมพระอริยสงฆ์ด้วยปัญญา ด้วยความมั่นคงของความเคารพ และจะทรงศีลให้บริสุทธิ์จนราวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งอย่างต่ำก็ศีล 5 สามเณรศีล 10 พระศีล 227 จฉราวาสศีล 8 ได้ก็ดี แค่ศีล 5 ก็พอ และกำลังใจคิดว่า ถ้าตายเมื่อไหร่ ขึ้นชื่อว่าการเกิดเป็นมนุษย์ก็ดี เป็นเทวดาก็ดี เป็นพรหมก็ดี ดินแดนเต็มไปด้วยความทุกข์เราไม่ต้องการสามแดนนี้ จุดที่เราต้องการจุดเดียวคือ นิพพาน กำลังใจของท่านทรงอย่างนี้ละก็จะตัดบาป อกุศลเก่าๆ ทั้งหมด ส่วนเหลือเหลือแต่บุญกุศลจะนำคุณไปสู่สุคติ อย่างต่ำสวรรค์ อย่างกลางพรหมโลก จิตสะอาดแต่บุญกุศลจะนำคุณไปสู่สุคติ อย่างต่ำสวรรค์ อย่างกลางพรหมโลก จิตสะอาดที่สุดไปนิพพานกันแน่จากนี้

เมื่อเวลาบอกรวมแล้วก็ขอลาก่อน ขอความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบุญพูนผล ขอบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังจงกลับสนิทฝืนดีด้วยกันทุกคนสวัสดิ์

พระสูตรก่อนนิทรา 11

พระนางรูปนันทา

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย และบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลายเวลานี้ก็ปรากฏว่าจะถึงเวลาสามทุ่มครึ่ง ฟังพระสูตรภายในว่าเป็นเพื่อนก่อนนอนการฟัง บรรดาท่านทั้งหลายฟังเรื่องก็เพลิดเพลิน นอกจากนั้นท้องเรื่องก็มีธรรมะไปในตัวเสร็จ ตอนท้ายถ้าโอกาสมีก็จะสรุปธรรมะนิดหน่อย เวลาที่ท่านทั้งหลายฟังท่านจะนั่งท่านจะเดินท่านยืนท่านจะนอนก็ได้ ถ้านอน ถ้าเผชิญฟังแล้วหลับก็ดีใหญ่ ถ้าฟังไม่ทันจบมีความเพลิดเพลินจิตรวบรวมตัวเข้ามา เมื่อจิตละเอียดถึงฌานก็ตัดหลับทันที ถ้าได้หลับในอาการอย่างนี้ ถือว่าเวลาหลับทรงฌานนั้นตลอดเวลาที่มีประโยชน์ใหญ่ เป็นอันว่าฟังเรื่องกันไปเป็นเพื่อนก่อนนอนหรือก่อนหลับ

เรื่องราวในตอนนี้เป็นเรื่องของ พาราณสี ตามเดิม ไหนๆ ก็พูดกันมาถึงเรื่อง พาราณสี เรื่องติดต่อกันคือเป็นเรื่องของ พระเจ้าปเสนทิโกศล องค์เดียวกันหลังจากที่ พระนางมัลลิกา ต้องตายจากความเป็นคน เขาเรียกตามภาษาบาลีว่า จูติ หรือ กาลังกัตวา ถึงวาระที่ต้องไป คำว่าตายในที่นี้ บรรดาท่านพุทธบริษัทเวลานี้ก็มีข่าวหนาหูว่าตายแล้วไม่เกิดสวรรค์นรกไม่มีในวันที่เขาประชุม พุทธสมาคมที่ วัดท่าซุง เมื่อเดือนธันวาคม 2526 ก็มีท่านหนึ่ง มานั่งคุยกัน ท่านบอกว่าเดิมทีเดียวท่านเชื่อว่านรกมี สวรรค์มี แต่ว่ามาในตอนนี้น่าพบคณาจารย์ที่มีความสำคัญ ท่านยืนยันว่าสวรรค์ไม่มี นรกไม่มี ท่านก็เลยบอกว่า ผมก็เลยเข้าใจว่าไม่มีแน่ และเวลานี้ก็ยังฟังใจว่าสวรรค์ไม่มีนรกไม่มี เสียงเช่นนี้มีหนาหูมาก บรรดาท่านพุทธบริษัท นั่นถือว่า เป็นเรื่องความคิดเห็นของแต่ละบุคคล เราก็ไม่ตำหนิกัน เพราะตำหนิกันไม่ได้ กฎแห่งกรรมมีอยู่ ขณะใดที่กรรมที่เป็นกุศลให้ผลขณะนั้นจะมีความเห็นถูกต้องเสมอ ขณะใดที่กรรมที่เป็นอกุศลให้ผลครอบงำจิตใจก็มีความเห็นผิดตลอดเวลา นี่เรื่องของแต่ละบุคคล คนที่เกิดมาในโลกนี้มีคติไม่เสมอกัน ก็ของควไว้ด้วยธรรมะ

ก็เล่าเรื่องกันต่อไปว่า พระเจ้าปเสนทิโกศล เมื่อ พระนางมัลลิกาเทวี ทิวงคตแล้ว หลังจากนั้นที่ตั้งใจว่าจะทำความสนิทสนมกับองค์สมเด็จพระประทีปแก้ว คือพระพุทธเจ้า ให้มากขึ้น จึงได้ไปขอหญิงคนหนึ่ง ใน กรุงกบิลพัสดุ์ ซึ่งเป็นพระญาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าเหมือนกัน ท่านผู้นี้มีนามว่า พระนางรูปนันทา คำว่า รูปนันทา คือมีรูปที่บันเทิง ใครเห็นก็สดชื่นแสดงถึงความสวยงาม ท่านต้องเป็นคนสวยและมีจริยาน่ารักและเป็นลูกเจ้าสวามย์นั้น เจ้าถือตัวว่าเป็นผู้ใหญ่ เป็นคนสูงสุด ต้องมีการประพฤติปฏิบัติ มีการสงบเสงี่ยมเจียมตัวให้สมเป็นกุลสตรี

เมื่อไปขอ พระนางรูปนันทา มาแล้ว ในเวลาใดที่องค์สมเด็จพระประทีปแก้วเสด็จ เมืองพาราณสี พระนางรูปนันทา ก็ไม่ยอมไปฟังเทศน์พระพุทธเจ้าหรือว่าไม่ยอมไปเฝ้าไม่ยอมไปพบพระพุทธเจ้า เพราะว่านางมีความเข้าใจตามข่าวที่ชาวบ้านเขาพูดว่าพระเจ้าพินิตีในรูปสวย นั้นหมายความว่าไม่ชอบคนสวย ของดิฐรูปว่ารูปนี้ไม่ดี รูปมีสภาพสกปรกมีโสโครก อย่างไร ใน กายคตานุสสติกรรมฐาน ว่าร่างกายประกอบไปด้วยอากาศ 32 มีผมนเล็บฟัน หนังเนื้อเป็นต้น และก็เป็น อสุภ

กรรมฐาน ในอาการ 32 ของคนที่ดีของสัตว์ก็ดีไม่มีอะไรสะอาด มันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก ข้างใต้อันเต็มไปด้วยเลือดน้ำเหลืองน้ำหนองอุจจาระปัสสาวะเป็นต้น ที่คนเรารังเกียจ ไร้ความสกปรก ภายในก็ซึมออกมาข้างนอกเป็นเหงื่อไคล เราก็รังเกียจ ผมที่ว่างงมถึงงามไม่จริง ถ้าไม่สระไม่ล้าง ประเดี๋ยวก็เหม็น

ทราบข่าวว่าพระพุทธเจ้าทรงดิรูปร่างนี้ พระนางเข้าใจผิด คือความจริงองค์สมเด็จพระธรรม สามีศรพุดความเป็นจริง ตรัสตามความเป็นจริง ฉะนั้นยกอดหญิง รูปนันทา จึงไม่ยอมไปเฝ้าพระพุทธเจ้า และไม่ยอมไปฟังเทศน์ เพราะข่าวเล่าลือว่าพระเจ้าพินี้ ชอบดิรูปร่าง ดิความสวยงาม

ในครั้งหนึ่งเมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จไป พระเจ้าปเสนทิโกศล ก็ทรงชวน พระนาง รูปนันทา ให้ไปเฝ้าพระพุทธเจ้าที่พระราชอุทยานพระพุทธเจ้าพักในนั้น พระนางรูปนันทา ก็ไม่ยอมไป พระเจ้าปเสนทิโกศล จึงได้หาอุบายหวังจะให้ พระนางรูปนันทา ไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ไปฟังเทศน์ หวัง ความสนิทสนม จึงให้นักแต่งกลอนแต่งบทกลอนบทหนึ่งพรรณนา ความสวยงามของพระราช อุทยาน จัดให้เป็นคำขบร้องและให้บรรดาหญิงทั้งหลายที่ปฏิบัติ พระนางรูปนันทา อยู่ขบร้องกล่อม พระนางรูปนันทา ทุกวัน ให้ร้องบทประพันธ์ ที่เขาประพันธ์ความงามของพระราชอุทยานในเวลา ที่พระพุทธเจ้าเสด็จมา พระอรหันต์มาก็ดี พระราชอุทยานนี้แต่งสวยงามเหมือนกันสงนสวรรค์ จะ เทียบกันได้เป็นเหมือนกับ สวยนันทวัน ที่ดาวดึงส์เทวโลก

พระนางรูปนันทา ฟังทุกวัน พวกชั้นพวกร้องก็ขับให้ฟังทุกวัน ชักแปลกใจจึงได้ถามบรรดา สาวทั้งหลายเหล่านั้นว่า สวยที่เธอบรรยายมาในคำร้อง อยากจะทราบว่าเป็นสวนที่ไหน บรรดาหญิง ทั้งหลายก็กราบทูลว่า สวยที่กล่าวนี้บรรยายความงามนี้ก็คือเป็นพระราชอุทยานของพระเจ้าแผ่นดินเอง อยู่ในพระราชฐาน ที่องค์สมเด็จพระมหามุนีทรงประทับ ก็ปรากฏว่าพระราชาทรงจัดสวรรค์ความสวย สดงงดงามเป็นกรณีพิเศษเหมือนกับสวนสวรรค์ บุคคลใดเดินเข้าไปในเขตนั้นอดที่จะหลงความงาม ไม่ได้เป็นอันว่า พระนางรูปนันทา เป็นคนสวย เมื่อเขาพรรณานาถึงความสวยงามของพระราช อุทยานคือสวนก็อยากจะไปชมสวย แต่ว่าการไปชมสวยก็ต้องไปเจอพระพุทธเจ้าที่นั่น ความต้องการ มันมีขึ้นมา

ในคืนวันหนึ่งจึงกราบทูลให้ พระเจ้าปเสนทิโกศล พระราชสวามีทราบว่า พรุ่งนี้อยากไปเฝ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะบอกว่าไปชมสวนเฉยๆ ก็เกรงว่าพระราชสวามีจะตำหนิ พระเจ้าปเสนทิโกศล เมื่อทราบความต้องการก็ดีใจมาก ในตอนรุ่งขึ้นเช้าจึงจัดส่งขบวนกองเกียรดิยศเป็นกรณี พิเศษ เต็มอัครการเสด็จของพระราชินี เพื่อ พระนางรูปนันทา เมื่อกองเกียรดิยศเสร็จถึงเวลา พระนาง รูปนันทา ก็เสด็จพร้อมกับ พระเจ้าปเสนทิโกศล เมื่อไปถึงพระราชอุทยานปรากฏว่าเวลานั้นคนเต็ม พระก็มาก คนก็มากฟังเทศน์จากองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า คือเข้าใจว่าพระพุทธเจ้าคงจะทราบการ บรรลุผลของ พระนางรูปนันทา อยู่ก่อน เรื่องนี้ย่อมตกในข่ายของพระญาณขององค์สมเด็จพระ จินนรเป็นปกติในเวลาเช้ามีด เมื่อทราบข่าวพระนางจะเสด็จ ในการเสด็จมาของพระนางก็

ต้องการจะชมความงามของสวน แต่ว่ามาแล้วโดยมารถก็ต้องนั่งฟังเทศน์ แต่ถ้าไม่เทศน์ก่อนเธออาจจะถือโอกาสมาคุยสองสามคำ แล้วก็ลาไปชมสวนก็ได้

เวลานั้นองค์สมเด็จพระจอมไตรจึงได้ทรงนั่งเทศน์เสียก่อน ก่อนที่พระนางจะเสด็จไปถึง เมื่อพระนางกับ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ไปถึง คนเขานั่งเต็ม ด้วยมารถหรือจรีาอันดีงามของพระนางและ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ท่านเสด็จไปในคราวนั้นถือว่าเสด็จไปในฐานะของทายกทายิกาเท่านั้น ไม่ใช่เสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้าในฐานะของภักษัตริย์ว่ใครๆ จะต้องลุกให้พระองค์เข้าไป หลีกเข้าไปไม่ใช่อย่างนั้น และคนที่เฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ก่อนแล้วนะเขาจะไม่ลุกตามระเบียบ เพราะถือว่าพระพุทธเจ้าใหญ่กว่าพระราชา พระราชาก็ทรงเคารพในพระพุทธเจ้า ฉะนั้นท่านจึงเฝ้าเอา **พระนางรูปนันทา** นั่งท้ายบริษัทคำว่าท้ายบริษัทก็หมายถึงว่า นั่งอยู่ข้างหลัง เขานั่งอยู่แล้วก็นั่งต่อออกมา

เวลานั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้ทรงนมิตหญิงสาวคนหนึ่ง ซึ่งมีความสาวอายุน้อยกว่า **พระนางรูปนันทา** แล้วก็มีความสวยสดงดงามกว่า **พระนางรูปนันทา** มากยิ่งถวายงานพัก คือพระพุทธเจ้าเทศน์นางก็นั่งพักยื่นพักอยู่ใกล้ๆ

พระนางรูปนันทา มองไปก็แปลกใจว่าตามข่าวที่ชาวบ้านเขาเล่าลือกันว่าพระเจ้าพีดีในรูป ดีในความสวยสดงดงามของคน รวมความว่าไม่ชอบใจคนที่มิรูปสวย แต่ทำไมหญิงสาวคนนี้สาวกว่าเรา และก็สวยกว่าเรา ยิ่งถวายงานพักคือโบกพัดให้แก่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพีดี แสดงว่าข่าวเล่าลือนี้ ไม่เป็นความจริง เมื่อความคำรืออย่างนี้เกิดขึ้นทำให้เจ้าหญิงผู้เลอโฉมคลายมานะทิฏฐิลง คลายความไม่พอใจลง ที่เขาคือว่าพระเจ้าพีดีเป็นอย่างนั้น ความจริงไม่ใช่ เนื้อแท้จริงๆ หญิงคนนี้ สวยกว่าเรา ท่านก็ไม่รังเกียจ

เมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นว่า พระน้องนางคลายมานะทิฏฐิแบบนี้แล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วเมื่อเวลาจะเทศน์ก็พรรณนาถึงร่างกายของคน ว่าร่างกายของคนเป็น **อนิจจัง** หาความเที่ยงไม่ได้ เกิดจากมาใหม่ๆ เห็นเด็ก แล้วก็เติบโตเป็นหนุ่มเป็นสาว หลังจากความเป็นหนุ่มเป็นสาวพร้อมมูลบริบูรณ์แล้วเต็มอัตรา ร่างกายก็ค่อยๆ ร่วงโรยลง ตอนนี้นำปรากฏว่าภาพของหญิงสาวคนนั้นก็ร่วงโรยลง ค่อยๆ เศร้าหมองลงทีละเล็กทีละน้อยตามกระแสพระสัทธรรมเทศนาต่อไป เมื่อร่วงโรยลงทีละน้อยๆ ถึงวัยกลางคน ความสวยสดงดงามก็สลายตัวไปเหลือแต่ความเศร้าหมอง หญิงคนนั้นก็กลายเป็นหญิงกลางคน ต่อไปองค์สมเด็จพระทศพลก็กล่าวว่าจากวัยกลางคนก็เริ่มเป็นคนแก่ ผมแสดงอาการก่อนนั้นคือผมจากดำสนิทค่อยๆ ขาวบางเส้น หญิงนั้นก็มิภาพอย่างนั้น ในที่สุดก็มีสีดอกเลา แก่มาก หญิงคนนั้นผมขาวโพลนหมด ต่อไปหนังก็เหี่ยว หน้าก็ย่นหลังก็ค่อม เอาอะไรดีไม่ได้ หญิงคนนั้นก็เลยแก่ไปตามนั้น

พระนางรูปนันทา ดูไปก็แปลกใจว่าหญิงคนนี้เมื่อมาใหม่ๆ เธอสาวกว่าเราและก็สวยกว่าเราเวลานี้กลายเป็นคนแก่ ความสวยย่อมสลายตัว คนแก่หาความสวยไม่ได้ เลยมานึกถึงร่างกายของพระนางบ้าง เมื่อหญิงคนนี้อายุน้อยกว่าเรา วัยเปลี่ยนแปลงเร็วขนาดนี้ ร่างกายของเรานี้ก็มีสภาพเหมือนเธอ ต่อไปเบื้องหน้าเราก็ต้องแก่เช่นนี้เหมือนกัน ไม่ใช่สวยเสียลิ้มแก่ หลังจากนั้นองค์สมเด็จพระภควันต์เห็นว่า

จิตของพระนอองหญิงกลายมานะ กลายจิตในรูปโฉมรู้สึกตัวว่าจะทรุดตัวตามนั้นตามกฎธรรมดา สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ทรงเทศน์ว่าต่อไปจากความแก่คือความตาย เมื่อพูดถึงความตายหญิงคนนั้นก็สัมผัสลงมาตายสนิทพระนางเห็นก็แปลกใจว่ามันยังงัย เมื่อก็ยังเป็นสาวยังคืออยู่ ต่อไปแก่ แก่แล้วก็ตายตายแล้วหมดสิ้นลมปราณ

หลังจากนั้นองค์สมเด็จพระพิชิตมารก็ตรัสว่า เมื่อตายแล้วร่างกายก็กลายเป็นความทรงตัว ชาติกลมหมดไปธาตุไฟดับ เหลือแต่ธาตุน้ำและธาตุดิน ดินก็สูบน้ำไม่ได้ น้ำละลายดิน ความเปื่อยเน่าก็ปรากฏ หญิงคนนั้นก็ขึ้นอีกมีความเปื่อยเน่าปรากฏน้ำเหลืองไหล พระนางดูแล้วตกใจว่าร่างกายของคนเป็นอย่างนี้ เราก็เป็นอย่างนี้เหมือนกัน และองค์สมเด็จพระภควันต์ก็ตรัสว่าหลังจากนั้นน้ำแห้งไปเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก ภาพของหญิงนั้นก็เป็นอย่างนั้น ต่อไปหนังหายไปเหลือแต่กระดูกหญิงคนนั้นเหลือแต่โครงกระดูก ต่อไปโครงกระดูกที่เกาะกันก็หลุดจากกันเป็นท่อนเป็นตอนก็หลุดอีก และต่อไปกระดูกทั้งหลายก็แตกละเอียดเรียวยาวจนดินจมทรายไป

พระนางรูปนันทา พิจารณาตามกระแสพระสัทธรรมเทศนา และดูภาพของหญิงนั้น มีความรู้สึกว่าร่างกายของเราเป็น อนิจจัง มันหาความเที่ยงแม้แน่นอนไม่ได้ เมื่อทรงสภาพอยู่ความแก่คือความเข้ามา มันก็เป็น ทุกข์ ร่างกายไม่กระปรี้กระเปร่าเหมือนเดิม ทำทุกอย่างก็ยากกำลังก็น้อยหูก็ฝ้าตาที่ฝ้า และในที่สุดถ้าความป่วยไข้ไม่สบายเกิดกับเรา เราก็มืดความทุกข์ ตัวทุกข์จากความแก่ทุกข์จากความป่วยมันก็เกิดขึ้น ในที่สุดสภาพชีวิตของเรานั้นก็จะตายเหมือนหญิงคนนั้น ฉะนั้นการทรงชีวิตนี้ไม่ใช่ของดี การเกิดมาเป็นคนดีว่าเป็นของดีแต่ความจริงไม่ใช่ มันไม่ใช่ของดี มันกลายเป็นปัจจัยหาความทุกข์

พระนางพิจารณาตามนี้แล้ว จิตก็พ้นจากอภิวาสะ เมื่อคิดว่าการเกิดเป็นของไม่ดีแน่ ทางที่ดีก็ตามกระแสพระสัทธรรมเทศนา ที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสรุปสอนท้าวว่า คนถ้าเราขี้เกียจขี้ขลาดตายเกิดในวิญญูก็เอาแน่นอนไม่ได้ ชาตินี้เป็นคนชาติหน้าอาจจะเป็นเทวดาหรือพรหมก็ได้ ถ้าจิตดีจิตสะอาดจากกิเลสอารมณ์ฟุ้งใส่น้อมอยู่ในกุศลอยู่เสมอ ถ้ากำลังใจของคนน้อมไปในอกุศลอาจจะเป็นสัตว์นรกเป็นเปรต เป็นอสุรกายเป็นสัตว์เดรัจฉานก็ได้ ถ้ามาเป็นคนอาจจะเป็นคนชั้นเลวมีความลำบากมากกว่าเวลานี้ก็ได้ จุดหมายปลายทางที่มีความสุขจริงนั้นคือ นิพพาน

เมื่อองค์สมเด็จพระพิชิตมารตรัสอย่างนี้ **พระนางรูปนันทา** ก็มีจิตปรารถนาอยากจะได้นิพพาน กำลังใจเวลานั้นความพอใจในร่างกายเต็ดขาดองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถทรงทราบว่า เวลานี้ **พระนางรูปนันทา** เป็นพระอรหันต์แล้ว สมเด็จพระประทีปแก้วก็จัดการโมทนา คือว่าโมทนาคลุมไปทุกคนทุกคนก็มีความชื่นใจ องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาเทศน์จบชาวบ้านก็ลากลับกราบถวายบังคมลากลับ พระก็กลับเข้าที่ ชาวบ้านก็กลับบ้าน แต่ **พระนางรูปนันทา** นั่งเฉยๆ ไม่กลับบ้าน ไม่ชวนพระราชากลับพระราชฐาน กลับเข้าไปใกล้องค์พระพิชิตมารถวายบังคมแล้วก็นั่งนิ่งอยู่ พระราชาคือ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** จึงเตือน สมเด็จพระนางคือพระโสมมตรู ว่าเวลานี้คนเขาไปหมดแล้ว ขอนอองแก้วกลับพระราชานิเวศน์เถิด **พระนางรูปนันทา** ก็นิ่ง แล้วมองหน้าพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าจึงได้มีพระพุทธปฏิภาดรัสดับ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ว่ามหาราชขอถวายพระพรพระมหาบพิตรพระราชสมภาร เวลานี้ **พระนางรูปนันทา** เป็นพระอรหันต์เสียแล้ว ตถาคตอยากจะทราบว่าจะต้องทำอะไรให้ **พระนางรูปนันทา** นิพพานวันนี้หรือจะให้ทรงมีชีวิตต่อไป ถ้าต้องการให้นิพพานวันนี้ก็ให้ **พระนางรูปนันทา** กลับพระราชนิเวศน์ ยิ่งไงๆ ก็ต้องนิพพานวันนี้แน่ ถ้าหากว่าต้องการให้ **พระนางรูปนันทา** มีชีวิตต่อไป แต่ต้องอยู่กันอย่างพระกับคน คือ **พระนางรูปนันทา** จะต้องบวชเป็นพระ คือเป็นภิกษุณี จึงจะมีชีวิตอยู่ได้ต่อไป

พระเจ้าปเสนทิโกศล ก็ตัดสินใจว่า การที่ **พระนางรูปนันทา** ต้องนิพพานวันนี้ ใจเราจะหายมากกว่าแห้วเกินไป ถ้าอยู่อย่างเป็นพระคือ เป็นนางภิกษุณี บานะอันเดียวข้องในฐานะสามีภรรยาจะขาดตอนก็ตามที แต่ทว่าก็ยังเห็นหน้ากัน ความสดชื่นความชื่นใจยังมีอยู่ ฉะนั้น **พระเจ้าปเสนทิโกศล** จึงกราบทูลพระบรมครูว่าขอให้ **พระนางรูปนันทา** มีชีวิตต่อไปเถิดพระเจ้าข้าข้าพระพุทธเจ้าขออนุญาตให้ **พระนางรูปนันทา** บวช

พระพุทธเจ้าจึงทรงมีพระวจาตรัสว่า **เอหิภิกขุ** ซึ่งแปลว่า เจ้าจงเป็นภิกษุเถิด เท่านั้นผ้าไตรจีวรที่สำเร็จไปด้วยฤทธิ์ก็ลอยลงมาสวมกายของ **พระนางรูปนันทา** โดยไม่ต้องห่มไม่ต้องนุ่ง สวมเลยสำเร็จด้วยฤทธิ์ ผมที่ยาวก็สั้นเตียนเป็นผม โคน เป็นอันว่าพระนางได้เป็นพระอรหันต์ จบกิจพระพุทธศาสนา จักว่ามีบุญพิเศษ เป็นอันว่าเรื่องนี้จบตอนนี้

แต่ความจริงเรื่องราวของ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** นะมีมาก แต่เรื่องนี้มีความเกี่ยวพันกันจึงมาเล่าสู่กันฟังให้เป็นตอนเดียวกันเสีย หมายความว่า เป็นลำดับกันมา คือเรื่องราวของ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** แต่ที่น่าคิดที่ว่า **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ช่วยคนให้เขาเป็นพระอรหันต์ได้ตั้งเยอะ แต่ส่วนตัวตนเองไม่ได้เป็นพระอรหันต์ พระโศดาบันก็ไม่ได้ อันนี้บรรดาท่านพุทธบริษัทอาจจะสงสัย ที่เป็นอย่างนี้เพราะองค์สมเด็จพระจอมไตรตรัสว่า **พระเจ้าปเสนทิโกศล**ปรารถนาพระโพธิญาณ คือากรจะเป็นพระพุทธเจ้าในวันหน้า คนที่จะเป็นพระพุทธเจ้านั้นจะเป็นสาวกใครไม่ได้ ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโปรดทราบ

จะเจอพระพุทธเจ้าสักกี่องค์ก็ตาม ท่านผู้นั้นจะไม่มีโอกาสเป็นพระโศดาบัน คือพระโศดาบันเป็นไม่ได้ เบื้องสูงขึ้นไปก็เป็นไม่ได้ ทั้งนี้เพราะอะไรเพราะท่านที่ปรารถนาพระโพธิญาณนั้น ก็จะเป็นพระอรหันต์ ต่อเมื่อบรรลุอุกฤษภสัมมาสัมโพธิญาณนั้นคือสมัยที่ท่านจะเป็นพระพุทธเจ้านั่นเอง

เรื่องนี้ก็แสดงให้เห็นทราบว่า มีจุดจุดหนึ่งที่เขาเล่าลือกันว่าตายแล้วมีสภาพสูญ มันก็ไม่จริง บรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิง พระนิพพานนี้ความจริงไม่ใช่มีสภาพสูญ และก็จะมีการสุตรสูตรหนึ่งที่จะมาเล่าให้ฟังในวันหน้า จะปรากฏภาวะพระนิพพาน ว่าพระนิพพานนี้มีแดนอีกแดนหนึ่งต่างหาก คือยังไม่ทราบว่าใช้ศัพท์อะไรให้มันถูกต้อง อยากจะใช้ศัพท์ประลองไว้ก่อนว่าเป็น **แดนทิพย์ พิเศษ** คือทิพย์ จากพรหมก็ดี ทิพย์จากเทวดาก็ดี จะมีการเคลื่อนไหวไปไม่ทรงตัวตลอดกาลตลอดสมัย แต่ทิพย์ของพระนิพพานนี้ทรงตัวตลอดกาลตลอดสมัย มีแต่ความสุข

อันนี้จะมีในพระสูตร พระธรรมบท ขุททกนิกาย ภาค 6 แต่ความจริงมีมาในที่หลายแห่ง เวลา
เล่าเรื่องราวของ ภาค 6 บ้างภาคอื่นบ้างผสมผสานกัน เป็นเรื่องราวของ พระเจ้าปเสนทิโกศล โดยเฉพาะ
มองดูเวลา บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้า เวลาใกล้จะหมด ขอบรรดาสาวกาขององค์
สมเด็จพระบรมสุคตที่เป็นพระกัศิ ที่เป็นฌรกีดี อบาทกอุบาทกาก็ดี ศึกษาการปฏิบัติธรรม ดีพอสมควร
แล้ว ธรรมใดที่องค์สมเด็จพระประทีปแก้วให้ นั่นคือความเป็นทิพย์ของจิตและมโนยทิ ทำได้แล้วหมด
ความสงสัย ตัดสินใจปฏิบัติตามคำขององค์สมเด็จพระจอมไตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอย่างน้อยที่สุด
อารมณ์ของพระโสดาบันประจำใจไว้เสมอ นั่นคือ หนึ่งมีความรู้สึกว่าจะต้องตายประการที่สอง
ไม่สงสัยความดีของพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระอริยสงฆ์มีความมั่นใจในพระองค์ เชื่อถือเคารพ
และประการที่สาม ทรงศีลตามฐานะให้บริสุทธิ์ผุดผ่อง ประการที่สี่ตัดสินใจไว้เสมอว่าชีวิตนี้เราไม่
ต้องการอีก มนุษย์โลก เราไม่ต้องการ จุดต้องการคือจุดเดียวคือพระนิพพาน

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน พุคมากไม่ได้ เทบจะหมด ของดไว้แต่เพียงนี้ ขอความสุข
สวัสดีพิพัฒนามงคลสมบูรณ์พูนผลจงมีแต่บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดี

พระสูตรนิทรา 12

พระนางมัลลิกา

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย วันนี้ก็มาฟังพระสูตรก่อนนอนไม่ใช่พระสูตรก่อนหลับ แต่วันนี้ ท่านนอนอาจจะดีขึ้นกว่าสองวันที่ผ่านมา ทั้งนี้เพราะอะไร เพราะไม่ได้เอาหนังสือมาวาง มาเล่านิทานกับตามความรู้ที่จำมาได้ อันนี้สะดวกกว่าฟังดึกว่า ไม่อย่างนั้นมันหยอกแหกๆ เหลือเกิน จะทิ้งหนังสือก็ไม่ได้เรื่องราวของท่านละเอียด เดี่ยวจะขัดถ้อยความ สำหรับในตอนนี่การฟังคราวนี้นะทุกคืนขณะที่ฟังทุกคนอยู่ตามสบาย หลับก็ได้ ตื่นก็ได้ นิ่งก็ได้ นอนก็ได้ ตามปกติฟังเล่นเพลินๆ ถ้าวางใจอยู่ในธรรม ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องราวของพระสูตรก็เป็นธรรมะ เป็นส่วนที่เราคิดตาม ด้านกุศล ถ้าอารมณ์ของท่านเป็นกุศล ทุกคนถ้าตายแล้วเมื่อไหร่จะหลับมันไปสวรรค์ทันที ถ้าฟังไปๆ แล้วเคลิ้มหลับตามกระแสเสียง หรือว่าขณะที่หลับจิตเริ่มเป็นฌานก็ตัดหลับ จิตของท่านจะทรงฌานระดับนั้นตลอดเวลาจะตื่น คุณประโยชน์ใหญ่มาก ถ้าตายเวลาหลับถ้าจิตขณะนั้น ทรงฌานอะไรไปตามผลของฌานนั้น

ในช่วงนี้ก็มาคุยกันถึงเรื่องราวของ พระเจ้าปเสนทิโกศล กับ พระนางมัลลิกา รวมความว่าผมก็ยังไม่ถอนตัวออกจาก เมืองพาราณสี ยังนั่งจ้องเล่าเรื่องความเป็นมาของ เมืองพาราณสี ต่อไป ถ้าเสร็จหน้านี้ละ หน้าหลังอาจจะใช้หรือมใช้ยังไม่แน่ เรื่องราวของ พระนางมัลลิกา นี้มีมาก ใน เมืองพาราณสี นี้มีเรื่องน่าคุยกันเยอะ

เนื้อความมีอยู่ว่า พระนางมัลลิกา นี้ปกติเป็นสุภาพสตรีที่มีความดีเลิศหนึ่งการเมตตากรุณาดี มาก สันโดษก็ดีมาก พระเจ้าปเสนทิโกศล ถ้าพูดถึงคนธรรมดา ภรรยาหลวงจะหนักใจขนาดไหน ก็ดูบรรดาเจ้าหญิงทั้งหลาย ที่ไปนั่งถวายงานกับพระเป็นอันว่านั่งอยู่ใกล้ๆ ปฏิบัติพระหมาความว่าสองคนต่อหนึ่งองค์สองคนแบ่งงานกัน บดของหอมคนหนึ่ง ถวายงานพัดคนหนึ่ง รวมแล้วพระ 500 องค์ ก็เจ้าหญิง 1,000 คน อันนี้เจ้าหญิงภายใน ใหญ่จริงๆ เจ้าหญิงรองลงมาก็ทำงานอื่นๆ รวมความเวลานั้น พระเจ้าปเสนทิโกศล ไข้ตามภาคพื้น เรียกว่าไข้มาตฐฐาน ก็ประมาณ 1,000 ผล แล้วก็ยังไม่เรียกราคาอีกตั้งเยอะ ก็รวมความว่าท่านเองก็คงจะต้องมีเมียมาก ถ้ามีเมียน้อยมีลูกมากไม่ได้

เมื่อคุณกำลังใจของ พระนางมัลลิกาเทวี ถ้าผู้หญิงทั้งหลายโดนเข้าแบบนี้ก็จะหนักใจ แต่ท่านเฉย มีกำลังใจหนักแน่น กลับมีความรักมีความเมตตาปราณีในภรรยาที่มาข้างหลังและลูกหญิงทุกคนลูกชายทุกคน จะเป็นลูกของใครก็ตาม ถ้าวางใจของท่านเพราะท่านเป็นเมียหลวงใหญ่ นี้กำลังใจอย่างนี้หาได้ยาก จะถามว่าคนที่ชื่อ มัลลิกา ไปหามาจากไหนไม่มีละ ชาวบ้านเขาอาจจะชื่อกันเหมือนกันแต่หายาก คนที่เป็นพระราชินีกับพระราชาก็ต้องไปหาคนชื่อ มัลลิกา มันหาไม่ได้ มัลลิกาเทวี เป็นชื่อโดยตำแหน่ง แต่ชื่อจริงๆ อย่างท่านผู้รู้ท่านบอกว่าควรจะเรียกว่า ศรีระจิตร์ ท่านผู้นี้หนักแน่นมาทุกชาติกำลังใจหนักแน่นยากที่จะหาได้และจริยามีความน่ารักเป็นกันเอง การลวงเกินนิคหน้อย คำหยาบคำ

หนึ่งไม่เคยพูด อาการทางกายที่ทำให้สะท้อนใจพระราชสวามีไม่เคยทำ ไม่เคยเลยในชีวิตอาการหายา
ต่างๆ ไม่เคยมี แม้แต่คนอื่นก็เช่นเดียวกัน จะกล่าววาจาที่สะท้อนใจคนอื่นไม่เคยกล่าว จะแสดงอาการ
อย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นที่สะท้อนใจของบุคคลอื่นก็ไม่เคยทำ เป็นคนมีเหตุมีผล ทำทุกสิ่งทุกอย่างมี
เหตุมีผล

แต่ทว่าบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนจงจำพุทธภาษิตที่พระพุทธเจ้า ตรัสว่า **จิตเต สังกิลิภูธฺหุ ทุกติ
ปาฏิกงฺขา** ก่อนจะตายถ้าจิตเศร้าหมองก็ไปสู่อบายภูมิได้ **สุทฺถุคฺคิ** ก็คืออบายภูมิ **จิตเต อสังกิลิภูธฺหุ สุกติ
ปาฏิกงฺขา** ก่อนจะตายถ้ามีอารมณ์ใจผ่องใญ่ก็ไปสู่สวรรค์ คือสุคติได้

เรื่องราวของ **พระนางมัลลิกา** เป็นหญิงที่ไม่เคยสร้างความสะท้อนใจแก่พระราชสวามี ความ
จริงน่าคิดนะ พระราชสวามีมีเมียตั้ง 100 เศษนะ เกิน 100 อาจจะมี 200 ก็ได้คือว่าเป็นลำเป็นสันนี่เกิน 100
ที่เรียกราคต่างหาก มันน่าจะเจ็บช้ำน้ำใจในหน้าที่ของตน เพราะในหน้าที่ของตนเป็นภรรยา ฉันทันเป็นเมียก็
ต้องเป็นเมีย นี่คนอื่นมาแย่งตำแหน่ง แต่พระนางไม่เคยทำ และขึ้นชื่อจริยาไม่เรียบร้อยไม่เคย เป็นคน
ละเอียดมาก ดีมาก นิ่มนวลมาก

ต่อมาวันหนึ่งเวลากลางคืนดับไฟแล้ว ท่านปวดปัสสาวะ พุคภาษาชาวบ้านก็ลุกจะไปห้อง
ปัสสาวะ เป็นการบังเอิญอย่างยิ่ง ทำข้างขวาไปสะดุดเท้าพระราชสวามีเข้า ขอเรียกเท้าก็แล้วกัน
ชาวบ้านฟังง่าย ๆ พระบาทพระสองสสิ่งมันยากจะเรียกพระบาทพระสองสสิ่งพระหกสสิ่งมันหนักใจ
เรียกเท้าดีกว่า ไปสะดุดเข้าเท่านั้นแหละ เสียพระทัยมาก คิดว่ากรรมชั่วอย่างนี้ไม่เคยมีสำหรับเรา เราไม่
น่าจะเป็นคนพลั้งเผลอ มีความชั่วขนาดนี้ ก็ทรงพระกรรแสงคือร้องไห้เสียใจสะอึกสะอื้นนอนไม่หลับ
พระเจ้าปเสนทิโกศล เห็นพระชายาสะอึกสะอื้นแบบนั้นก็สงสัยถามว่าน้องหญิงเสียใจอะไร **พระนาง
มัลลิกา** ก็ทูลให้ทราบ ว่า หม่อมฉันเลวมาก ขอประทานอภัยพระราชา พระราชาบอกพี่ให้อภัยทุกอย่าง
ความจริงที่น้องทำไม่มีเจตนาเสีย ไม่มีอะไรเป็นความผิด ความว่าที่ว่าเป็นคนหยาบคนเสือกก็ไม่มีให้เลิก
การเสียใจ เมื่อพระราชาทรงปลอบ **พระเจ้าปเสนทิโกศล** ปลอบ ต่อหน้าท่านก็ยิ้มแย้มแจ่มใส แต่ว่า
กำลังใจมันซ่อง คิดว่าเราเกิดมาไม่น่าจะสร้างความเลวอย่างนี้ ใจตัวนี้แหละฝังใจตลอดเวลา

และกาลต่อมาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงกำลังประทับอยู่ใน **พระเชตะวัน** นั่นเอง
พระนางมัลลิกา ก็ทรงสิ้นพระชนม์ แต่ความจริงไม่ใช่คราวเดียวกับให้ **อสทิสถาน** อยู่หลายปี และเมื่อ
มาอีกหลายปีก็คิดว่าพระนางมีพระชนม์มาอยู่สั้น ก็ไม่สั้นนัก คือไม่ใช่สั้นจู่อายุ 20 ปี 30 ปลายปีตาย
ไม่ใช่อย่างนั้นหรอก พระนางเวลานั้นก็มีพระชนมายุก่อนที่จะสิ้นพระชนม์ก็เกือบ 50 เห็นจะ
โดยประมาณได้ ประมาณ 50 ปี แต่ว่าในเมื่อพระนางสิ้นพระชนม์พระราชาท่านก็ต้องหนุ่มของท่าน
เรื่อยๆ ไป เมียตายก็มีเมียใหม่ได้ เมียอยู่ก็ยังมีเมียใหม่ได้ ทำไมเมียตายจะมีเมียไม่ได้ เป็นเรื่องธรรมดาๆ

ทีนี้ก็เล่าสืบเนื่องต่อกันไป เป็นอันว่าก่อนจะตายจิตของพระนางหวนเข้ามานึกถึงเราเวลาที่เอา
เท้าไปสะดุดเท้าของพระราชสวามี พระราชสวามีก็ควรจะเคารพอย่างยิ่งบิดา เอาเท้าไปกระทบเท้าของ
พระราชสวามีก็เหมือนกับเอาเท้าไปกระทบเท้าของพระราชบิดาหรือพ่อตัวเอง กำลังใจก็เศร้าหมอง แต่
ว่าความดีของพระนางมีมาก พอจิตออกจากร่างบรรดาท่านพุทธบริษัท ร่างกายของนางก็เป็นนางฟ้า

สมบูรณ์แบบ แพรวพรวาระยับเนื้อเป็นแก้ว สวยสดงดงามแสงสว่างมีเป็นกรณีพิเศษ ถ้าจะเทียบเป็นนางฟ้าก็เป็นนางฟ้าอันดับหนึ่งของสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์เทวโลก แต่ทว่าการออกจากร่างแทนที่จะเดินไปสวรรค์ อาศัยความเศร้าหมองของจิตชนิดหนึ่งที่มีความจริงไม่เป็นความผิด แต่ตั้งใจให้มันผิดไปเองคิดว่ามันผิดไปเองที่ไปสะดุดเท้าของพระราชสวามี ใจเศร้าหมองว่าเราทำชั่วเราแล้วตัวนี้ผิดเดียว กรรมจิตตัวนี้ผิดหนึ่งที่ต้องอยู่มีความเศร้าหมองหนอยหนึ่งพานางลงไปถึงนรก ไปขุมไหนก็จำไม่ได้ ไม่ได้ตามไปชะด้วย เอาเท้าข้างขวาที่สะดุดเท้าพระราชสวามีไปเหย้งลงนรกให้ไฟไหม้อยู่ 7 วันมนุษย์ แต่ว่าร่างกายของพระนางทั้งหมดแต่งตั้งเป็นนางฟ้าสมบูรณ์แบบ

ในระหว่างนั้นที่ พระนางมัลลิกาเทวี เชอสิ้นพระชนม์ พระเจ้าปเสนทิโกศล ทำฌานปนกิจเสร็จตั้งใจจะไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า พระนางมัลลิกาเทวี มเหสีคนสำคัญเชอจริยาเป็นเลิศ การทำให้หมองใจชนิดหนึ่งไม่มีตั้งแต่อยู่ด้วยกันมา บุญบารมีก็สร้างมากกว่าใครทั้งหมด การให้อสทิสทาน ไม่มีใครสามารถจะทำได้แต่เธอทำได้ อยากจะถามองค์สมเด็จพระจอมไตรว่าเวลานี้นะ พระนางมัลลิกา พระมเหสีไปอยู่ที่ไหน เป็นอันว่าสมเด็จพระจอมไตรคือพระพุทธเจ้าทรงทราบวาระทางจิต องค์พระธรรมสามีสรทราบบว่าถ้าตรัสตรงๆ ออกไปว่าเวลานี้ พระนางมัลลิกาเทวี ไปอยู่เมืองนอก เอาเท้าไปเหย้งไฟเล่นโก้ๆ แค่นาคู่ม 7 วันมนุษย์ ถ้าตรัสเพียงเท่านี้ พระเจ้าปเสนทิโกศล จึงไม่ยอมทำบุญต่อไป จะไม่สร้างความดีต่อไปเพราะความดีที่พระองค์ทำนั้นมันไปเท่ากับ พระนางมัลลิกา พระนางมัลลิกา ดิชนาคนี้ยังลงนรก ก็พระราชาสั่งคนคิดตระวางบ้าง สั่งประหารชีวิตบ้าง สั่งเนรเทศบ้าง ลงโทษคนนั้น ยื้อแย่งคนนี้รบทัพกับเมืองโน้นตีกับเมืองนี้ ยังสร้างกรรมที่เป็นอกุศลมาก คนที่มีความดีอย่างนั้นถ้าต้องลำบากต้องตกนรก คนอย่างเรามันก็พันไม่ได้ เราก็สร้างมันแต่ความชั่วมันเรื่อยไปตีกว่าทำยังไงก็ต้องตกนรก

พระพุทธเจ้าทรงทราบว่กำลังใจของ พระเจ้าปเสนทิโกศล นะเป็นรูปนี้ตั้งใจแบบไหน แล้วบอกไม่ถอยหลัง จึงได้ทรงยับยั้งกำลังใจของ พระเจ้าปเสนทิโกศล เวลาที่ พระเจ้าปเสนทิโกศล เสด็จไปเฝ้า จะถามเรื่องนี้ พระพุทธเจ้าก็ทรงบันดาลให้ท่านลืมเรื่องนี้เสียทุกวัน ไปถึงก็ลืม ตอนเย็นก็กลับ กลับมาถึงพระราชนิเวศน์ก็ลืมรทมนึกขึ้นมาได้ว่าตายจริง เมื่อตอนกลางวันจะไปถามเรื่องราวของ พระนางมัลลิกา เมียที่ตายว่าไปอยู่ที่ไหน ลืมถามพระพุทธเจ้าพຽงนี้ถามใหม่ ไปอีก พระพุทธเจ้าก็ทรงบันดาลให้ลืมอีกถึง 7 วัน เมื่อถึงวันที่ 8 เป็นวันที่ พระนางมัลลิกาเทวี พันโทษ ลอยจากนรกขึ้นไปสู่ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์เทวโลก เสวยทิพย์สมบัติ

อันนี้บรรดาท่านพุทธบริษัทต้องระมัดระวังให้มากเรื่องนี้เป็นตัวอย่าง การที่เราทำความดีแสนดี ต้องรักษากำลังใจให้มันดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กำลังใจของเรานี้ต้องทรงพรหมวิหาร 5 ไว้เป็นปกติ ทรงศีลเป็นปกติ และก็ทรงยับยั้งกำลังใจอย่าหวั่นไหวในโลกธรรม ให้ทรงพรหมวิหาร 4 ไม่หวั่นไหวในโลกธรรม โลกธรรมคือได้ลาภ เสื่อมลาภ ได้ยศเสื่อมยศ นิทานาสรรเสริญ สุขทุกข์อะไรมันจะมายังไงก็ถือว่า

ช่างมันๆ ๗ ไว้เสมอ ถ้าวันไหนไปตามมัน คนนั้นเขานินทาเรา คนนี้เขาสรรเสริญเรา ตัวนี้แหละจะพาลงนรก

อารมณ์ใจที่จะทรงกำลังใจไม่หวั่นไหวในโลภธรรม 8 รายการก็ต้องมีพรหมวิหาร 4 คือ หนึ่งเมตตา ความรัก สอง กรุณา ความสงสาร สองรายการนี้ทำให้ศัลยกรรม การให้ทานก็ให้ปกติ ชุ่มชื้น ศีลก็บริสุทธิ์ สมารถที่ทรงตัวและปัญญาที่แจ่มใส กำลังใจไม่หวั่นไหวในโลภธรรม เพราะมี มุทิตา ใครได้ดีพลอยยินดีด้วย อุเบกขา วางเฉยจากอารมณ์ที่เราไม่ชอบใจ ใครเขาว่ายังไงมา ยังไงก็ช่าง วางเฉยตัวนี้แหละทำให้ปลอดภัย ท่านทั้งหลายจงระวังไว้ อย่าถือว่าเราทำความดีมากแล้วอันนี้ไม่ควร ถ้าจะวัดกันจริงๆ แล้ว ความดีของพวกเราเท่า พระนางมัลลิกาเทวี หรือเปล่า แล้วอาศัยกำลังใจเท่าท่านไหม ท่านตั้งแต่เกิดมาไม่สร้างความสะเทือนใจให้ใครเลย เราทำได้ไหม ไม่ได้แน่ ขอยืนยันทุกคนที่ฟังทำไม่ได้แน่และก็มีจิตอ่อนโยนเมตตาปราณีไม่หึงไม่หวงใคร ตัวนี้หนัก ทำกันได้ยากแต่พระนางทำได้ ท่านก็หนัก และเพลินนึกเดียวจิตใจไปหวังว่าเท่าเท่าพระสามีหน่อย ลงนรก แล้วพวกเราระยะ พวกเราถ้ายังไปกว่านั้นท่านบรรดาท่านพุทธบริษัทถ้าเพลินมันจะลงนรกยิ่งไปกว่านั้น

ก็รวมความว่าเอาอย่างนี้ก็แล้วกันทุกคนรักษาความดีของเราไว้ด้วยอำนาจของพรหมวิหาร 4 **อย่าลืมนะ ตั้งใจว่าเราจะไม่หวั่นไหวในโลภธรรมทั้ง 8**

หลังจากนั้นเมื่อพระราชาก็ไปเฝ้าสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และทูลถามพระองค์ในวันที่ 8 องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่าเวลานี้ พระนางมัลลิกาเทวี อยู่บนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เทวโลก อันนี้จะหาว่าเป็นการหลอกลวงกันก็ไม่ได้บรรดาท่านพุทธบริษัท เป็นการสร้างกำลังใจให้แก่ **พระเจ้าปเสนทิโกศล**

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททุกคน ที่นำเรื่องมาแล้วผู้ฟังก็เพราะว่าเรื่องมันติดต่อกัน แต่ความจริง พระธรรมบท มันอยู่กับคนละตอน แต่เรื่องมันสืบเนื่องกัน ก็มาแล้วผู้ฟังเพื่อเป็นคติแก่บรรดาท่านพุทธบริษัท ทุกคนจะได้ไม่ประมาทคิดว่าเราดีแล้วเราเลิศแล้วเราประเสริฐแล้ว อย่าคิดอย่างนั้น ถ้าคิดอย่างนั้นเสียหายมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านที่เป็นพระสงฆ์สาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาค ต้องระมัดระวังให้มาก อย่าเป็นพระประเภทที่เรียกว่าเกาะกินคือเกาะกินอย่างประเภทอะไรล่ะ อย่างประเภทเห็บกินสุนัขหรือว่าหมัดกินสุนัขแต่ความจริงมันอาศัยตัวสุนัขอยู่ แต่มันก็ทำลายสุนัขกินเลือดเนื้อตลอดวันจนร่างกายสุนัขโทรมไปและมันก็ต้องตายด้วย ชื่อนี้มันใด บรรดาเหล่าพระภิกษุสามเณรทั้งหลาย ซึ่งเป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่าทำตัวอย่างกับเห็บหรือหมัด

ที่ตามโบราณ เขาบอกอย่าทำตัวเป็นกาฝาก แต่ความจริงกาฝากมันไม่ได้สร้างความสะเทือนแก่ต้นไม้มากนัก และต้นไม้ก็ปราศจากความรู้สึก แต่มันก็เขาก็ตายได้ กว่าที่จะเฉาตายก็นานมาก ทุกข์ทรมานก็น้อย แต่ว่าเห็บหรือหมัดที่มันกินสุนัขมันหนักมาก มันอาศัยร่างกายของสุนัข อยู่มันก็กินเลือดกินเนื้อเขาทำลายเขา ในที่สุดเขาตายมันก็ต้องตาย มันไม่รู้จะกินอะไรหาที่ไหน ไม่ได้มันก็ตายต่อไป และดีไม่ดีของเขารังเกียจขึ้นมาเขาก็ล่อเสียให้ตาย

พวกเราเหล่าพุทธบริษัทก็เช่นเดียวกัน พระทั้งหลายที่จะมีชีวิตอยู่ได้อาศัยบารมีขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลานี้เรากินบุญของพระพุทธเจ้าท่านอยู่ คำว่าบุญคือความดี พระพุทธเจ้าท่านดี อาศัยความดีของพระพุทธเจ้าเลี้ยงพวกเรา ผ่านุงทุกฝืน ผ่าน่มทุกฝืน อาหารทุกเม็ด ข้าวทุกเม็ด สถานที่ที่อยู่ทั้งหมด อาศัยความดีของพระพุทธเจ้า ญาติโยมพุทธบริษัทที่มีความเคารพในพระพุทธเจ้ามา จัศจร สร้างให้ สร้างให้ ที่อยู่ก็สร้างให้ กระแสไฟฟ้าก็สร้างให้ ยารักษาโรคก็ให้ ของกินของใช้ให้ทุกวัน บางทีการเลี้ยงพระที่บ้านท่านกินยังไม่ดีเท่าถวายพระ ของอะไรที่ว่าดีเอามาถวายพระ ไอ้ที่เหลือเศษเอาไว้บริโภคเองอันนี้มีเยอะ ของดีๆ ที่ท่านถวาย บางทีที่บ้านท่านไม่มี ท่านคัดของดีมาถวายพระ และพระก็ต้องติดตามของตามอาหาร ถ้าพระไม่ดีตามนั้นพระไปไหนล่ะ **เอรภักตนาคราช** ทำให้ตะไคร่น้ำให้ขาดนิดเดียวเกิดเป็นสัตว์เดียรัจฉาน **พระกบิลภิกขุ** คือด้านไม่ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้า ทรงพระไตรปิฎก เรียน พระไตรปิฎกแล้วไม่ปฏิบัติตามคือด้านออกนอกกลุ่มออกทาง ประกาศว่าตน เป็นศาสดาใหม่ นรกไม่มีสวรรค์ไม่มี ความหมายไม่มีแก่กลาง **พระปาติโมกข์** ดัดแปลงคำสอนของตัวแทรกแซงพระพุทธเจ้า ตายแล้วไปอเวจีมหานรก

ฉะนั้นขอบรรดาเพื่อนภิกษุสามเณรทั้งหลาย คิดเป็นเรื่องใหญ่ ทรงตัวให้ได้อย่างเร็วที่สุดเราจะต้องทรงกระพี้เปลือกความดีในพระพุทธศาสนาไว้ นั่นคือหนึ่งศีลบริสุทธิ สองระงับนิเวรณ สามทรงพรหมวิหาร 4 แต่ว่าท่านทรงเท่านั้นนะท่านดีไม่เท่าฆราวาส เวลานี้ฆราวาสเขาทรงกรรมฐาน มีฌานสมาบัติ มีญาณกันเป็นพิเศษเยอะแยะ ถ้าเราทรงแค่นี้เราก็เร็วกว่าเขา ไม่ควรกินของของเขา ไม่ควรใช้ของของเขา ไม่ควรอยู่อาศัยในสถานที่ที่ เขาสร้างให้ อย่างเร็วที่สุดต้องทำ **บุพเพนิวาสานุสสติญาณ** ให้คล่อง และ **ทิพจักขุญาณ** และ **จตุปปาตญาณ** ให้คล่อง ถ้าคล่องแค่นี้ก็ยังมีใครเอาของชาวบ้านเขาอีก เพราะท่านยังไม่พ้นนรกทางที่ดีเอาสังโยชน์ 3 เข้ามาเป็นเครื่องยึด ญาติโยมพุทธบริษัทก็เหมือนกันสังโยชน์ 3 นี้ไม่ใช่แต่พระ เณร เพราะเป็นตัวกันอบายภูมิอย่างชัดเจน เราจะตกนรกไม่เป็น เป็นเปรต อสุรกาย สัตว์เดียรัจฉาน ไม่เป็นต่อไป ตัดอบายภูมิกันเลย สังโยชน์ 3 มีอะไรบ้าง มันก็เป็นของไม่ยากคือหนึ่งมีความรู้สึกว่าจะชีวิตนี้จะต้องตาย แต่เราก็กไม่ประมาทในชีวิต ไม่คิดว่าความตายจะอยู่นาน อีกนานถึงจะตาย ต้องคิดว่าความตายอาจจะม้วนนี้อยู่เสมอ ระวังตัวไว้ วิธีระวังตัวไม่ไปอบายภูมิ ก็ยึดพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ เป็นที่พึ่ง ยอมรับนับถือด้วยปัญญา อย่าสักแต่ว่าสัญญา จำแต่นับถือพระพุทธเจ้าๆ พระธรรม พระสงฆ์สักแต่ว่าปากนะ ลงนรกนับไม่ถ้วน และการยอมรับนับถือพระพุทธเจ้า มองให้ชัดๆ ก็ดูกันที่ศีล ศีลเฉพาะประเภท ฆราวาสศีล 5 เณรศีล 10 พระศีล 117 และมีธรรมะด้วย ถ้าท่านผู้ใดมีศีลครบถ้วน บุคคลนั้นเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระอริยสงฆ์ ถ้าศีลยังบกพร่องก็สักว่าเคารพแต่ปาก เป็นเหยื่อของอบายภูมิ มีนรก เป็นต้น

ฉะนั้นขอบรรดาท่านพุทธบริษัทศาสนิกชนและเพื่อนภิกษุสามเณร อันดับแรกคิดไว้เสมอ **มรณานุสสติกรรมฐาน** คือคิดถึงความตายว่ามันจะตาย กันอบายภูมิด้วยเคารพพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ มีศีลบริสุทธิ จิตคิดไว้เสมอว่าตายเมื่อไหร่ ความดีที่ทำทุกอย่างเราไม่หวังผลตอบแทน เราทำเพื่อพระนิพพาน ถ้าตายเมื่อไหร่ ความดีที่ทำทุกอย่างเราไม่หวังผลตอบแทน เราทำเพื่อพระนิพพาน ถ้า

ตายเมื่อไหร่จุดที่เราต้องการคือ พระนิพพานแห่งเดียว หลังจากนั้นก็ตีตลบกลับพยายามตัดโลกะด้วยการให้ทาน หรือ จาคานุนนติกรรมฐาน ตัดความโกรธด้วยการ ทรงพรหมวิหาร 4 ตัดความหลง ด้วย อารมณ์ ใจของเรา **ไม่พอใจในมนุษย์โลก เทวโลกและพรหมโลก** ไม่คิดในร่างกายของเรา ไม่คิดในร่างกายของคนอื่น ไม่คิดในร่างกายของสัตว์ และไม่คิดในวัตถุธาตุต่างๆ มุ่งพระนิพพานอย่างเดียว

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัท สัญญาณบอกลมดเวลาผ่านไปแล้ว ขอยุติลงแต่เพียงเท่านี้ ขอความสุขสมหวัง ความบรรลุผลตามที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบัญญัติแล้ว จงมีแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทผู้รับฟังทุกท่าน สวัสดิ์

พระธรรมเทศนา เรื่อง การสมาทานศีล

แสดงเมื่อ

วันเสาร์ที่ 2 มิถุนายน 2522

นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (3 จบ)

สทินนัง วตเม ทานัง อโหทานัง ปรม ทานัง

อัมहेหิ สุทินนัง อาสวักขยาวหัง โหตุติ

ณ โอกาสบัดนี้ อาตมาภาพจะแสดงพระสัทธรรมเทศนา ในชั้นมิกภาถาอันเป็นคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อเป็นเครื่องโสภจสรองศรัทธาขารมี ที่บรรดาท่านนริศราทานบดีทั้งหลาย ได้พร้อมใจกันมาบำเพ็ญกุศลประจำปี คือวันขึ้น 8 ค่ำ เดือน 7 ตรงกับวันที่ 2 มิถุนายน 2522 วันเสาร์วันนี้ การที่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ได้พร้อมใจกันมาบำเพ็ญกุศลบุญราศีจัดว่าเป็นบุญเขต คือมีความเคารพในองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐศาสดาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นต้น จึงได้พากันมาบำเพ็ญกุศลประจำปีซึ่งถือว่าเป็นการสร้างความดี แต่ด้วยว่าอนิสังสคุณบุญราศีอันใด ที่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายทำแล้วย่อมทราบกันดี เพราะเทศน์กันมาทุกวันพระ สำหรับวันนี้ก็จะขอเทศน์เพื่อแก้ความสงสัย เพราะคำว่าเทศน์แปลว่าแสดง คือแสดงให้ท่านพุทธบริษัทมีความเข้าใจตามความเป็นจริง

ตามที่ได้เคยเห็นบารมีบรรดาท่านพุทธบริษัทชายและหญิง บางที่ท่านทั้งหลายสมาทานอุโบสถศีลแล้วก็ดี สมาทานศีล 8 แล้วก็ดี แต่บังเอิญมีบุคคลคณะใดคณะหนึ่ง เขามาที่หลัง คนทั้งหลายเหล่านั้นสมาทานศีล 5 หรืออาราธนาศีล 5 เป็นเหตุ บรรดาพระสงฆ์ก็นำเอาศีล 5 ที่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐศาสดาพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาเป็นเครื่องสมาทาน เคยปรากฏมากกว่าบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ที่เคยมาทานอุโบสถศีล แล้วก็ดี สมาทานศีล 8 แล้วก็ดี รับเพียงแต่ไตรสรณาคมน์ คือ พุทธัง ชัมมัง สังฆัง สรณัง คัจฉามิ ต่อไปนั้นก็เจียบเพราะถือกันว่าเราสมาทานศีล 8 แล้ว สมาทานอุโบสถศีลแล้ว สมาทานศีล 5 ไม่ได้

การกระทำอย่างนี้ก็รู้สึกว่าการกระทำอย่างนี้ที่รู้สึกรู้ว่า บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายเหล่านั้น แสดงความไม่เคารพต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และก็แสดงความไม่เคารพในพระธรรม แสดงความไม่เคารพในพระอริยสงฆ์ ทั้งนี้เพราะอะไร บางที่ท่านพุทธบริษัททั้งหมดอาจจะมีความเคารพ แต่ที่ว่าเพราะอาศัยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของบรรดาทายกผู้เป็นหัวหน้า มักจะแนะนำกันว่า ถ้าเราสมาทานศีล 8 แล้วก็ดี สมาทานอุโบสถแล้วก็ดี ถ้าเขาให้ศีล 5 เวลานี้เราจะรับไม่ได้ศีลมันจะลดลงไป นี่เป็นอันว่านรกขุมใหญ่จะเกิดแก่หัวหน้าทายกเป็นเหตุเพราะว่าไม่มีความเข้าใจในพระธรรมเทศนาขององค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐศาสดาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อันนี้เห็นมาบ่อยๆ ก็รู้สึกว่าจะสลดใจ

ความจริงเวลาสมาทานนี้ไซ้ร้ เป็นการศึกษารื่องของศีลเท่านั้นหมายความว่า เวลาท่านให้ศีล 5 ก็ดี ศีล 8 ก็ดี ศีลอุโบสถก็ดี เวลาที่เราว่าตามนี้เป็นการศึกษารื่องของศีล แต่ว่าการประพฤติปฏิบัตินี้เป็นเรื่องของทางใจ เราจะรักษากุโบสถศีลก็ได้ เราจะรักษาศีล 8 ก็ได้ หรือว่าเราตั้งใจจะรักษาศีล 5 ก็ได้

การว่าตามไปนั้น เป็นการแสดงความเคารพในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ใช่ทำศีลของตนให้บกพร่องไป

ฉะนั้นจึงขอเตือนบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย โปรดจำไว้ให้ดี ว่าการแสดงจริยาอย่างนั้น เป็นการปรามาสในองค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

อย่างวันนี้เราสมาทานอุโบสถศีลแล้ว ต่อมาในตอนหลัง หลังเพลวันนี้เขาจะมาเจริญพระกรรมฐานกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลกลุ่มใหญ่ ก็ได้แก่นักเรียนนายเรืออากาศ ตั้งใจจะมาเจริญมนมยิทธิเพื่อความมั่นใจของตนเพราะว่า เขาสร้างกลุ่มบุคคลพวกนี้ขึ้นเจริญพระกรรมฐาน ถ้าบังเอิญเราจะมาแสดงร่วมกับเขาถ้าพระให้ศีล 5 ประการ เราก็สมาทานได้ เพราะการสมาทานเป็นการศึกษาอย่างหนึ่ง

ประการที่สอง การว่าตามไปด้วยความเคารพ เป็นการแสดงความเคารพในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะศีลทุกสิกขาบท หรือว่าธรรมทั้งหมดเป็นธรรมเทศนา ที่องค์สมเด็จพระบรมสுகตศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงมอบไว้การสมาทานตามไปด้วยเต็มใจ เป็นการศึกษาด้วยความเคารพ แสดงว่าจิตใจของเราเหล่าพุทธบริษัท เวลานั้นชื่อว่าเป็นผู้เข้าถึงคุณพระรัตนตรัยทั้งสามประการคือมีความเคารพใสพระพุทธรเจ้าผู้ประทานสิกขาบทนี้เข้าไว้

ประการที่สาม ศีลก็คือธรรมประจำใจในการสร้างความคิดให้เกิดแก่บุคคลเพราะบุคคลใดก็ดี ถ้าไม่มีศีลบุคคลประเภทนั้นจะถือว่าเป็นคนดีไม่ได้ จักว่าเป็นคนเลว จะเลวในข้อหนึ่งก็เลว เลวทั้งหมดนั้นก็เลว เลวทั้งหมดนั้นก็เลว เลวเหมือนกันทั้งหมดเพราะว่าศีลที่ทุกสิกขาบทที่บกพร่อง สามารถจะนำเราไปสู่อบายภูมิได้ ฉะนั้นถ้าบุคคลใดปฏิบัติในศีล 5 ประการก็ดี ปฏิบัติในศีล 8 ประการก็ดี ปฏิบัติในอุโบสถศีลก็ดี ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ทรงธรรมตามองค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

การเคารพในพระพุทธรเจ้าขึ้นชื่อว่าเป็น พุทธานุสสติกรรมฐาน การเคารพในพระธรรมชื่อว่า เป็น ัมมานุสสติกรรมฐาน การเคารพในศีลทุกอย่างชื่อว่า เป็น สีลानุสสติกรรมฐาน เพราะว่าบุคคลที่นำศีลมาให้สมาทานก็เป็นพระสงฆ์ ถ้าเรามีความเคารพในพระสงฆ์ ชื่อว่าเป็น สังฆานุสสติกรรมฐาน ไม่เห็นจะเสียหายตรงไหน

ถ้าหากว่าเขาให้เรารักษาศีล 8 หรืออุโบสถศีล เวลาเขาให้ศีล 5 ใหม่ เราถือว่าเราตั้งใจคิดว่าศีล 5 นี้ ต่ำกว่าศีลของเรา งดไว้โดยไม่สมาทานตามนั้น เป็น ทิฏฐิมานะ ความถือตัวถือตน ซึ่งองค์สมเด็จพระทศพลบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ถือว่าเป็นกิเลสอย่างหนัก เป็นความชั่วอย่างสูง

ฉะนั้นจึงขอเตือนบรรดาพุทธบริษัททั้งหลายโดยทั่วหน้า ว่านับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป ว่าเขาจะให้สมาทานศีลอะไร เราก็ว่าตามกันไป เป็นการแสดงความเคารพในองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างหนึ่งเป็นการเคารพในพระธรรม เพราะที่ศีลเป็นพระธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างหนึ่ง เป็นการเคารพในศีล ถือว่าเป็น สีลानุสสติกรรมฐาน อย่างหนึ่ง การเคารพในพระสงฆ์ถือเป็น สังฆานุสสติกรรมฐาน อย่างหนึ่ง

อย่างนี้ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททำให้ดี แล้วนำไปประพฤติปฏิบัติ มิฉะนั้นไอ้กิเลสตัวที่เป็น
มานะทิฐิ ที่มีในใจ จะขวางจิตบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายไม่ให้เข้าถึงกามาวจรสวรรค์ เรื่องไป
นิพพานนั้นไม่ต้องพูดกัน แต่กามาวจรสวรรค์ยังไปไม่ได้ ไปนิพพานมันก็ไปไม่ได้

ต่อแต่นี้ไป อาตมาภาพก็จะขอเล่าเรื่องราวแห่ง **นิพพานสูตร** มาเทศน์พอสมควรแก่เวลา มัน
เหลือเวลาประมาณอีกสิบห้านาทีเศษๆ ก็ว่าไปตามเรื่องวันก่อนโน้นได้นำเรื่อง **นิพพานสูตร** ที่องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธเข้าสู่ปรินิพพาน และก็เป็น **วันวิสาขบูชา** วันนั้นก็ปรากฏว่า
สาวกองค์สำคัญขององค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า มีนามว่า **พระมหากัสสป** ไม่อยู่
ทราบว่างค์สมเด็จพระบรมครูนิพพานแล้วจากปริพาชก โดยปริพาชกได้นำดอกชบาจากสวรรค์มา
แสดงให้ดู **พระมหากัสสป** ก็รู้ว่าเป็นดอกชบาประเภทนี้ท่านเห็นบ่อยๆ ว่าในเมืองมนุษย์มันไม่มี ก็พา
บริษัทของตนไปขอมาโทษ แต่องค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่พระเมรุมาศ

ปรากฏว่าเวลานั้น องค์สมเด็จพระบรมโลกนาถศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงปาฏิหาริย์
เป็นพิเศษ เมื่อ **พระมหากัสสป** ขึ้นไปขอมาโทษแต่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ ความจริงเวลานั้นส
รีรศขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยู่ในรางเหล็กชั้นใน แล้วก็หุ้มด้วยผ้าและสำลีย่างละ 500
ชั้น โลงข้างนอก บรรดาภคิณีทั้งหลายก็ทำด้วยทองคำ ตั้งใจถวายความดีแต่องค์สมเด็จพระชินศรีบรม
ศาสดา ขณะที่ **พระมหากัสสป** ไปขอมาโทษแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในการนั้น พอถวาย
นมัสการ ก็ปรากฏว่าพระบาททั้ง 2 ขององค์สมเด็จพระวิฆิตมารบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทะลุ
ออกมาทางเบื้องซ้ายของหีบบรรจุศพ ทั้ง 2 พระบาท **พระมหากัสสป** ก็กราบไปที่พระบาทขององค์
สมเด็จพระบรมโลกนาถ ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอมาโทษว่า

ข้าแต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญพระพุทธานุชา ธรรมใดที่องค์สมเด็จพระจอมไตร
บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้มีมหากรุณาแก่ข้าพระพุทธเจ้าทั้ง 2 หมายความว่าท่านผู้หนึ่ง และ **นาง
ภัททกาปิลาณี** ซึ่งเป็นอดีตภรรยาผู้หนึ่ง

เพราะในตอนต้นท่านทั้ง 2 นี้ มีความประสงค์เนื่องในการไม่แต่งงานมาตั้งแต่เด็ก แต่ทว่าผู้ใหญ่
ฝ่ายบิดามารดาเป็นมหาเศรษฐีใหญ่ ถือว่าตระกูลนี้จะสิ้นไป จึงได้จับบุคคลทั้ง 2 มาแต่งงานกัน
เมื่อแต่งงานกันแล้วท่านก็อยู่กันด้วยอำนาจแห่งพรหมจรรย์ ไม่ใช่อำนาจของสามีภรรยาปกติ เป็นอันว่า
ทรงพรหมจรรย์มาตลอด

ต่อเมื่อบิดาและมารดาทั้ง 2 ฝ่ายตายหมด ท่านทั้ง 2 จึงได้มาปรารภว่าเราทั้ง 2 เป็นผู้ครองเรือน
มีแต่ความลำบาก มีแต่ความทุกข์ ไม่มีความสุข ฉะนั้น **พระมหากัสสป** จึงได้กล่าวกับ **ภัททกาปิลาณี**
ผู้เป็นภรรยาว่า สมบัติที่เป็นของบิดามารดาของเจ้าก็ดี สมบัติที่บิดามารดาเรามอบให้เราก็คือ ทั้งหมดนี้
ฉันขอยกให้เธอ ฉันจะบวช เพราะว่า การครองเรือนมันเป็นของลำบาก มีแต่ความทุกข์

นางภัททกาปิลาณี จึงกล่าวว่า ฉันก็ไม่มองเห็นความสุขแห่งการครองเรือนเหมือนกัน เมื่อท่าน
จะบวช ฉันก็จะบวชบ้าง แต่ความจริงทั้ง 2 ท่านนี้ ไม่เคยทราบว่าองค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดา

สัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงอุบัติแล้วในโลกนี้ก็เอาในใจว่าเราจะรักษาพรหมจรรย์ แต่ความจริงจิตของท่าน เป็นพรหมจรรย์อยู่แล้ว จริยาเป็นพรหมจรรย์

ฉะนั้นจึงนำสมบัติทั้งหมดมาแบ่งปันให้แก่คนรับใช้ และบรรดาคนยากจนจิตใจทั้งหลายจนหมดสิ้น สองคนไม่รู้ว่ามีพระ พระเขาแต่งตัวกันยังงี้ก็ไม่ทราบแต่ก็ช่างเถอะ จิตใจมีคามปรารถนาว่าผมเป็นของไม่ดี โกงมันทิ้งเสีย คนสมัยนั้นเขาว่าคน โกงผมเป็นคนจัญไร เป็นคนกาลกิณี ท่านก็เลยโกงผม แล้วก็ห่มผ้าข้อมน้าฝาด เช่นเดียวกับองค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างนี้เราจะถือว่า บุญเก่าของท่านสนอง หรือว่าเทวดาบ้นดาลก็ได้ทั้ง 2 ฝ่าย

อันนี้ท่านทั้งหลายอาจจะสงสัยว่า ทำไมทั้ง 2 ท่าน นับตั้งแต่เกิดมาจนกระทั่งวันนี้ ท่านทั้งสอง จึงไม่มีความรู้สึกในกามคุณ ถ้าเราจะเดากันก็คิดว่าในสมัยก่อนทั้ง 2 ท่าน เป็นพระอนาคามีอันนี้ก็ผิด เพราะว่าถ้าเป็นพระอนาคามีแล้วเกิดเป็นเทวดา และพรหมก็ดี ไม่ลงมาเกิดเป็นมนุษย์ แต่ต้องบำเพ็ญบารมีนิพพานในที่นั้น

ถ้าจะสันนิษฐานกัน ก็แสดงว่าทั้ง 2 ท่านนี้ในสมัยก่อนต้องเป็นพระสกิทาคามี แต่ว่าถ้าเป็นพระสกิทาคามีปกติ ก็ยังมีกามคุณ แต่ทำไมไม่มากในกามคุณ มีความมักน้อยในกามคุณ จะถือว่าเป็นพระสกิทาคามีก็เห็นว่าจะผิดไปจะกล่าวขึ้นไปให้สูงอีกนึกให้ตรงความเป็นจริง ว่าท่านทั้ง 2 นี้ ก่อนจะตายจากชาติก่อน ก็ต้องเป็น โศทรภูณฺฑของพระอนาคามี คำว่า โศทรภูณฺฑ ก็หมายความว่า เป็นสกิทาคามีเต็มอัตรา และก็จิตกำลังจะก้าวเข้าไปสู่ความเป็นพระอนาคามี แต่มันยังไม่ถึง อยู่ในช่วงระหว่างสกิทาคามีกับอนาคามี ฉะนั้นจิตของท่านทั้ง 2 นี้ จึงไม่มีความพอใจในกามคุณ เมื่อเกิดมาในชาตินี้จึงไม่มีความรู้สึกในเรื่องของกามคุณเลย เขาจับไปแต่งงานกัน ก็เหมือนคู่กตางแต่งงานกัน

เมื่อทั้งสองท่านห่มผ้าข้อมน้าฝาด เดินเข้าไปในป่ามุ่งหน้าไปโดยเฉพาะ ตั้งจิตอธิษฐานว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ ศาสดาผู้บันดาลให้บุคคลทั้งหลายหมดทุกข์ มีแต่ความสุขในการเปลื้องกิเลสมี ณ ที่ใด ข้าพเจ้าทั้งสองขององค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์นั้น เป็นสวณะ นี้ท่านบวชของท่านเอาเฉยๆ แล้วก็ปฏิบัติตามความจริงเช่นนั้น แล้วก็เดินไปทั้ง 2 ฝ่ายเมื่อไปถึงทางสามแยก เดินตามกันไปสองตายาย ถึงทางสามแ่งท่าน พระมหากัสสป จึงได้กล่าวกับ นางภัททกาปิลาณี ว่าเราสองนี้เป็นผู้ทรงพรหมจรรย์ ถ้าจะไปด้วยกันระหว่างเจ้ากับเรา เราก็เป็นผู้ชาย นางเป็นผู้หญิง ก็จะดูไม่งาม เวลานี้ถึงทางสองแ่งแล้ว เธอจงย้ายไป จะไปซ้ายหรือจะไปขวา แยกทางกันเดิน นางภัททกาปิลาณี ก็บอกว่า ขอให้ท่านไปทางขวา ฉันจะไปทางซ้ายไปตามกำลังใจของฉัน

ก็เป็นการบังเอิญเห็นจะต้องเป็นเพราะเทวดาบ้นดาล หรือว่าองค์สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดาทรงประสาทไว้ก็ได้ นางภัททกาปิลาณี ก็ไปสู่สำนักนางภิกษุณี ขออุปสมบทกับนางภิกษุณี สำหรับพระนางมหากัสสป นี้ เดินตรงไปสู่สำนักขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขออุปสมบทบรรพชาเป็นอันว่าทั้ง 2 ฝ่าย ต่างคนต่างก็ได้บวชสมความปรารถนา

พระมหากัสสป กล่าวว่ เพราะเหตุนี้ที่ว่าองค์สมเด็จพระมหามุณีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงมีพระมหากุณฺฑาริคุณแก่ข้าพระพุทธเจ้าทั้ง 2 เป็นประการแรก

และก็ประการต่อมาเมื่อข้าพระพุทธเจ้าทั้ง 2 บวชแล้ว ข้าพระพุทธเจ้าเองได้กราบทูลองค์สมเด็จพระประทีปแก้วว่า จะขอถือ **ธุดงค์วัตร** 13 ประการครบถ้วน เป็นขบวนการแห่งการปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างแก่นุชนรุ่นหลังต่อไปองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ทรงสมทานจริยาธุดงค์แก่ข้าพระพุทธเจ้า ข้าพระพุทธเจ้าจึงนำเหล่าพุทธบริษัททั้งหลาย ประมาณ 500 รูป ซึ่งเป็นลูกศิษย์เข้าสู่ป่า

ประการที่ 2 นี้ ก็ชื่อว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงมีพระมหากรุณาธิการเป็นพิเศษแก่ข้าพระพุทธเจ้าเป็นอย่างยิ่ง ยากที่จะนำทุกสิ่งเข้ามาเปรียบเทียบกับในพระมหากรุณาธิคุณนี้

ต่อมาในครั้งหลัง ถอยหลังไปจากนี้ 3 เดือนเศษ ในตอนนั้นสมเด็จพระบรมโลกเชษฐาธิราชได้ทรงเสด็จไปหาข้าพระพุทธเจ้า ซึ่งข้าพระพุทธเจ้าจะไป **ธุดงค์วัตร** องค์สมเด็จพระทรงสวัสดิโสภาคย์ ได้ทรงเตือนข้าพระพุทธเจ้าว่า

กัศป ดูกร **กัศป** เธอก็แก่แล้ว ตถาคตก็แก่แล้ว นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปเธอจงงด **การธุดงค์วัตร** เสีย อยู่ใน **คามวาสี** รับสักการะทั้งหลายจากประชาชนทั้งหลายที่มีความเลื่อมใส แต่ข้าพระพุทธเจ้าก็ทราบทูลสมเด็จพระจอมไตรว่าการปฏิบัติเช่นนี้ไม่ได้หวังความดีกับตนเพราะท่านเป็นพระอรหันต์ ต้องการที่เป็นตัวอย่างแก่บรรดาอนุชนรุ่นหลังว่า ในสมัยที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ มีสาวกขององค์สมเด็จพระบรมครูท่านหนึ่ง ท่านมีนามว่า **พระมหากัศป** ถือ **ธุดงค์วัตร** เป็นจริยาขั้นหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นผู้อยู่ **อรัญญวาสี** ฉะนั้นองค์สมเด็จพระมหามุนีก็ไม่ทรงขัด แต่ว่าองค์สมเด็จพระทรงสวัสดิโสภาคย์ได้ทรงมีพุทธปฏิภาณว่า **กัศป** เวลานี้สังฆาฏิของเธอเก่ามากแล้วสำหรับผ้าสังฆาฏิของตถาคตยังใหม่อยู่ สมเด็จพระบรมครูทรงประทานผ้าสังฆาฏิใหม่ให้แก่ข้าพระพุทธเจ้า และก็ทรงนำผ้าสังฆาฏิ เก่าของข้าพระพุทธเจ้าไปครองดังนี้ก็นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอันประเสริฐ แต่ข้าพระพุทธเจ้าก็ถือว่าเป็นโทษอย่างหนึ่ง ที่องค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงห้ามปรามแล้วก็ได้ชัดเจน ที่แม้ว่าพระพุทธเจ้าเองจะไม่ทรงเอาโทษ แต่ข้าพระพุทธเจ้าก็ถือว่าพระองค์ทรงโปรดห้าม และทำการขัดขืนอย่างนั้นไม่ดี

ฉะนั้นวันนี้ข้าพระพุทธเจ้าขอประทานอภัยแก่ องค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอพระองค์จงโปรดคโทยข้าพระพุทธเจ้า จนกว่าจะถึงวันที่ข้าพระพุทธเจ้าเข้าสู่พระปริณิพพาน การที่ **พระมหากัศป** ได้ขอมาโทษแต่องค์สมเด็จพระพิชิตมาร บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว พระบาททั้งสองขององค์สมเด็จพระประทีปแก้ว ก็ทรงหายเข้าไปในโลงทอง ในหีบทองเวลานั้นก็ปรากฏว่าไฟลุกขึ้น เสาตรีระร่างกายขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อไฟเลิกเผาก็ปรากฏว่าผ้า 500 ชั้น กับสำลี 500 ชั้น เหลืออย่างละชั้น หุ้มห่อพระธาตุขององค์สมเด็จพระบรมโลกนาถ เป็นไฟบันดาลจากเทวดา ความจริงวันนี้เทศน์ซ้ำกับวันก่อน แต่เพื่อความเข้าใจของบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยทั่วหน้า จะอธิบายเรื่อง **พระประโทณ** ก็เลยไม่มีเวลา

เหลือเวลาอีก 2 นาที เป็นอันว่าด้วยจริยานี้ ท่านพุทธบริษัทมีความเคารพในพระพุทธศาสนา จึงมีความทำใจของตัวเรานี้ให้เหมือนกัน **พระมหากัศป** ทั้งนี้เพราะอะไร ก็เพราะว่าจิตหนึ่งที **พระ**

มหากัสสป มาขอขมาโทษแต่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็เพราะว่าสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็ทรงทักท้วงเธอก็แก่แล้ว เราก็แก่แล้ว อยู่ด้วยกันเถอะจะได้เป็นเพื่อนกัน รับสักการะที่บรรดาชาวบ้าน เขามานูชา แต่ พระมหากัสสป ก็ทูลขอความกรุณา แก่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า ที่ทำนี้ไม่ทำดี เพื่อตัว ทำเป็นตัวอย่างแก่บรรดาอนุชนรุ่นหลังพระพุทธเจ้าทรงอนุญาต ถ้าตามจริยาของชาวบ้านเรา ก็ถือว่า ไม่มีโทษเพราะว่าเป็นคนหยาบ แต่ว่าถ้าเป็นพระอรหันต์แล้วก็ถือว่าธรรมจริยาใด ที่มีการขัดข้อง แก่องค์สมเด็จพระประทีปแก้ว พระอรหันต์ทุกองค์ถือว่ามิโทษหนัก ทั้งๆ ที่ไม่มีโทษทางวินัย ไม่มีโทษ ทางธรรม ก็ถือว่ามิโทษทางจริยา คนยิ่งดีมากเท่าไรเขาก็ประณามลงโทษตัวเองมากเท่านั้น

ฉะนั้นขอบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ที่เริ่มต้นไว้ในวันนี้ ว่าการสมาทานศีลที่ปรากฏว่าเคย มีเห็นเป็นปกติ เรายกขาอุโบสถศีลก็ดี รักษาศีล 8 ก็ดี พอเขาให้ศีล 5 เท่านั้นเราก็เียง นี่แสดงว่าเรามี ความปรามาสในพระรัตนตรัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า กรรมที่เราทำนี้หนักกว่า พระมหากัสสป มาก ฉะนั้น พระมหากัสสป ก็ไปนิพพานได้ แต่พวกเรา ก็ไป สวรรค์ไม่ได้ เพราะมี ทิฏฐิมานะ

ฉะนั้นขอบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย นับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จงทำใจเข้าถึงคุณพระรัตนตรัย ทั้งสามประการอย่างแท้จริง คือคุณพระพุทธเจ้าหนึ่ง คุณพระธรรมหนึ่ง คุณพระอริยสงฆ์หนึ่ง ถ้อยคำ อันใดก็ดี ที่องค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสอนเรา ถ้อยคำนั้นเป็นถ้อยคำ ที่มีความสำคัญ ที่เราจะต้องปฏิบัติทุกประการ การสมาทานศีลเป็นการศึกษา แต่ว่าจริยาที่เราจะรักษา ศีลก็ศึกษาบทกำหนดเป็นเรื่องจิตของเรา

เอาละบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่าน ว่ามาว่าไป เวลาผ่านไป 31 นาที ขอยุติพระสัมมชรรณ เทศนาลงคงไว้แต่เพียงเท่านี้ ในที่สุดพระสังฆกรรมเทศนานี้เอาตมภาพขอตั้งสัตยาธิษฐานอ้างคุณพระศรี รัตนตรัย มีพระพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะและสังฆรัตนะ ทั้งสามประการ ขอจงคลบบันดาลให้แก่ท่านพุทธ บริษัททุกท่านที่มีความเคารพในพระพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ ทั้งสามประการด้วยความ จริงใจ ธรรมใดที่องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบรรจุแล้วก็ดี และธรรมใดที่ บรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบรรจุแล้วก็ดี ขอบรรดาท่าน พุทธบริษัทนี้ จงบรรจุธรรมนั้นในชาติปัจจุบันนี้เทอญ เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้

พระธรรมเทศนา เรื่อง ถวายพระพร

แสดงเมื่อ

วันศุกร์ที่ 4 ธันวาคม 2524

นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธสสะ (3 จบ)

ที่มายุโก โหตุ มหาราชาดิ

ณ โอกาสบัดนี้ อาตมภาพจะแสดงพระสัทธรรมเทศนา ถวายพระพรเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 อันเนื่องด้วยในวันนี้ เป็นวันที่มีความสำคัญวันหนึ่งในประเทศไทย เพราะว่าบรรดาปวงชนชาวไทยทั้งหลายต่างคนต่างทำเครื่องสักการบูชา ถวายพระพรแด่พระบรมราชาผู้ครองประเทศ ที่เป็นเหตุนี้ก็เพราะว่า พระราชาองค์นี้ทรงประพฤติปฏิบัติพระองค์เป็นอย่างดี เป็นที่พึ่งของบรรดาชายและหญิงซึ่งเป็นพสกนิกรของพระองค์ โดยมีพระราชประสงค์เปี่ยมแต่เพียงว่าจะทำอย่างไรประชาชนชาวไทยจึงจะมีความสุขสำราญ แม้แต่ว่าพระวรกายของพระองค์นั้นจะป่วยไข้ไม่สบายเป็นประการใดก็ตามที่ พระองค์นี้ก็มีได้ย่อต่อการปฏิบัติกิจการงานที่ทำให้ประเทศคล่องไปด้วยดี สำหรับประชาชนทั้งหลายมีความสุขความเจริญ

ฉะนั้นในวันเฉลิมพระชนมพรรษานี้ ก็ปรากฏว่ามีบรรดาประชาชนชาวไทยทั้งหลายทั่วประเทศ ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อพระองค์ มีความประสงค์จะเทิดทูนความดีของพระมหากษัตริย์ จึงจัดการงานฉลองเฉลิมเป็นกรณีพิเศษเป็นอันมาก ยกที่จะพรรณนาให้จบลงได้ ถ้าจะกล่าวกันไปว่า เป็นเพราะเหตุใดบุคคลทั้งหลายจึงได้มีความเคารพ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้เป็นอันมาก ทั้งนี้ก็เพราะว่าพระองค์ทรงประกอบไปด้วย ธรรม 10 ประการที่องค์สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสไว้ในพระพุทธานุญาตว่า เป็นธรรมชั้นดีเลิศ เป็นธรรมชั้นประเสริฐในพุทธศาสนา ถ้าบุคคลใดปฏิบัติธรรม 10 ประการนี้ได้แล้ว องค์สมเด็จพระประทีปแก้วกล่าวว่าเป็นผู้มีบุญญาธิการอย่างยิ่ง

ธรรม 10 ประการนี้ อาตมาจะขอนำมาแสดงแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงที่สดับอยู่เวลานี้ ตามพระบาลีท่านเรียกธรรมนี้ว่า **บารมี 10 ประการ** สำหรับ **บารมี 10 ประการ** นี้ สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดาตรัสว่าแบ่งเป็น 3 ชั้น ชั้นต้นที่เรียกกันว่ายังอ่อน ที่เรียกกันว่า **บารมี** เล็กๆ ชั้นกลางที่เรียกว่า **บารมี** ค่อนข้างดีมีความเข้มแข็งมากอยู่ แต่องค์สมเด็จพระบรมครูยังตรัสยังไม่ถึงที่สุด ทรงเรียกว่า **อุปบารมี** ชั้นที่สุดนี้องค์สมเด็จพระชินศรีตรัสว่าเป็น **ปรมัตตบารมี** เป็นชั้นที่มีความเข้มแข็งเป็นกรณีพิเศษ ถ้าบารมีทั้ง 10 ประการนี้ตามทื่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐตรัสว่า ถ้าท่านผู้ใดปฏิบัติได้ถึงชั้น **ปรมัตตบารมี** ท่านผู้นั้นจะมีความสุข นั่นคือ ความเป็นพระอรหันต์ ไม่มีความทุกข์ใดๆ มาเกิดขึ้นในใจ

สำหรับบารมีทั้ง 10 ประการนี้ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ตามที่อาตมาได้พยายามติดตามการเคลื่อนไหวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาตลอดเวลา ก็รู้สึกว่าเป็นพระราชาที่ควรแก่บูชาอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะอะไรความดีทั้ง 10 ประการที่อาตมาได้กล่าวแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิง อันนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงทำ ทรงปฏิบัติได้ดีทุกประการ

อย่างบารมีขั้นต้นนั้นท่านกล่าวว่า **ทานบารมี** ทานคือการให้ อย่างนี้บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายก็รับทราบอยู่แล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ทรงนิ่งนอนใจ ถ้าว่างเว้นจากภารกิจภายในกรุงเทพฯ แล้ว ก็เสด็จไปสู่อุภูมิภาคต่างๆ ช่วยงานสงเคราะห์ ไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก ในการบางครั้งที่ดูภาพหรือฟังข่าว ก็คิดว่าคนอย่างเราๆ ทำไม่ไหว แต่พระองค์ก็ทรงทำได้ นี่ก็ จัดเป็นทานที่มีความสำคัญข้อหนึ่ง

สำหรับ **ศีลบารมี** บารมีนี้ สมเด็จพระชินศรีกล่าวว่า ใช้คำแปลว่า ปกติปกติของคนที่มีศีลก็คือ ปกติของคนที่ไม่เบียดเบียนใครทั้งกายวาจาและใจ ก็จะเห็นได้ว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 นี้ ไซ้ไรไม่เคยเบียดเบียนใครให้มีความทุกข์ทั้งทางกายก็ดี ทางวาจาก็ดี น้ำใจของพระองค์นี้ก็เต็มไปด้วยมหากุศล จะเห็นว่าท่านผู้เป็นประมุขในชาติของบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนมีทั้งทานและศีลพร้อมมูล

บารมีข้อที่สามที่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ากล่าวว่า **เนกขัมมบารมี** เนกขัมมะในที่นี้แปลว่า อดใจไว้ ในด้านของนิเวศทั้ง 5 ประการ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเห็นได้ว่า พระองค์มีพระบรมราชินีนาถคู่บารมีแต่เพียงพระองค์เดียว อย่างนี้จัดว่าเป็น **เนกขัมมบารมี** ของฆราวาส ทั้งๆ ที่โอกาสของพระองค์ก็จะทวงหาได้มากกว่านั้น ก็ไม่ทรงหาจึงเป็นที่อุ้มใจของปวงประชาทั้งหลายว่า พระราชาของท่านเป็นผู้มีการมักน้อยในการมีคู่ครอง

สำหรับบารมีที่สี่ที่เรียกว่า **ปัญญาบารมี** ในข้อนี้จะเห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์นี้ ทรงมีปัญญาล้ำเลิศประเสริฐยิ่งนัก จนบรรดาบุคคลผู้ใดได้เข้ารับสัมผัสกับพระองค์แล้วจะรู้สึกได้ว่า สมองและปัญญาของพระองค์คล่องแคล่วเป็นกรณีพิเศษ ไม่ว่าเหตุการณ์ใดๆ จะพึงเกิดขึ้น ทรงตัดสินใจโดยฉับพลันและถูกต้อง

บารมีข้อต่อไป องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา กล่าวเรียกว่า **วิริยบารมี** ในข้อนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ทรงปฏิบัติด้วยดี ด้วยความพากเพียรทุกประการ ตามที่บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านก็เห็นอยู่แล้วว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ทรงนิ่งนอนใจในกรณีกิจใดๆ ทั้งหมดทั้งภายในและภายนอกก็ดี ทั้งทางโลกและทางธรรม พยายามฟันฝ่าอุปสรรคด้วยความพากเพียรอย่างยิ่ง

ต่อไปขอบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงทราบบารมีข้อต่อไป นั่นคือ **ขันติบารมี** คำว่า **ขันติ** แปลว่า **ความอดกลั้น** หรือแปลว่า ความอดทนต่ออารมณ์ที่ไม่มีปรารถนาด้วยความยากลำบากที่จะเกิด กาย วาจา และใจ แบบนี้เห็นว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงอดทนพระวรกายอย่างยิ่ง ในขณะที่ทรงโปรดบรรดาประชาชนทั้งหลายที่มีความยากจนเจ็บใจ ชาวบ้านก็ดี ชาวป่าก็ดีชาวเขาก็ดี อยู่ที่ไหนไปถึงที่นั่น การเคลื่อนไหวไปอย่างนั้นเต็มไปด้วยความทุกข์เวทนา ทั้งร้อน ทั้งหนาว ทั้งเหน็ดทั้งเหนื่อยก็ทรงอดทน และก็ทรงอดกลั้นในอุบายต่างๆ แม้แต่ถ้อยคำใดๆ ที่กระทบกระทั่งนำพระทัยของพระองค์ ที่จะเป็นที่ไม่พอใจของบรรดาประชาชนทั้งหลาย คือ ประชาชนทั้งหลายไม่อยากจะฟังที่เรา กล่าวกันว่าคำนิทานนั่นเอง คำนิทานว่าร้ายใดๆ จะพึงเกิดขึ้น พระองค์ก็ทรงอดกลั้น ทรงข่มอารมณ์เป็น

ปกติ ไม่มีทำจิตใจให้ตกลงและไหวขึ้นเป็นอันขาดอย่างนี้องค์สมเด็จพระบรมโลกนาถทรงสรรเสริญว่าเป็นยอดแห่งความอดกลั้นคือ ขันติ

สำหรับบารมีต่อไป **สังขบารมี** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์นี้ก็มีสังขธรรมเป็นกรณีพิเศษ เป็นอันว่าในสมัยที่พระองค์ทรงเถลิงราชสมบัติใหม่ๆ ทรงให้สังขจะไว้เป็นการใด เวลานี้ก็ทรงปฏิบัติไปเพื่อการตามที่ได้สังขจะไว้และก็ทรงคุณธรรมเป็นกรณีพิเศษนั้น คือความเป็นพระราชา จะควรปฏิบัติอย่างไรใน **ทศพรราชธรรม ทั้ง 10 ประการ** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นี้ก็ทรงปฏิบัติได้ครบถ้วนทุกอย่าง จึงจัดว่าเป็นสังขธรรมและ**สังขบารมี**

สำหรับบารมีที่แปด องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ากล่าวว่า **อธิฐานบารมี** คำว่า **อธิฐานบารมี แปลว่าตั้งใจไว้** คือพระองค์ทรงตั้งพระทัยไว้ก่อนเถลิงราชสมบัติไว้ประการใด เวลานี้ก็ทรงปฏิบัติแล้วทุกประการ ไม่บกพร่องรวมความว่าบารมีนี้ก็ทรงแล้วครบถ้วนทุกประการ

บารมีที่ 9 สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงกล่าวว่า **เมตตาบารมี เมตตา** ที่ **แปลว่าความรัก** ความเห็นใจซึ่งกันและกัน จะเห็นว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีความรัก มีความเกื้อกูลกับพสกนิกรของพระองค์เหมือนกับพระราชโอรส ราชธิดาพระองค์ คนไทยหรือมิใช่ไทยจะอยู่ที่ใดก็ตามมีความทุกข์ยากลำบากขึ้น พระองค์ก็มีได้นิ่งนอนใจไปถึงที่นั่น ตรวจให้มีความสุขสำราญนี่อาศัยเมตตาบารมีเป็นสำคัญ

บารมีที่สิบนั้น องค์สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงเรียกว่า **อุเบกขาบารมี** บารมีนี้จะเห็นว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงปฏิบัติความดีในด้าน **อุเบกขาบารมี** เป็นเลิศประเสริฐอย่างยิ่ง เห็นว่าบรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิงจะพึงทราบ คนเราทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้จะเป็นคนลำดับไหนก็ตาม ร่างกายมีสภาพเหมือนกันหมด นั่นคือ เมื่อเกิดขึ้นมาแล้วก็แก่ แก่แล้วก็ป่วย ป่วยแล้วก็ตาย ทุกขเวทนาใดๆ ที่จะพึงมีกับขันธุ์ห้าคือ ร่างกายเหมือนกันบุคคลทุกเพศทุกวัย ทุกชั้น ทุกระดับ ฉะนั้น เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีการประจวบข้างเป็นประการใดก็ตามที่ ถ้าภารกิจนี้จะพึงมีกับองค์ถึงวาระนั้นก็ทรงอดกลั้น ทรงอุเบกขายับยั้งกำลังใจ ปฏิบัติงานทุกอย่างให้ลุล่วงไปเป็นอย่างดี

นี้รวมความว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย และปวงชนชาวไทยทั้งหลายถวายความจงรักภักดีแก่พระองค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งานเฉลิมพระชนมพรรษาปีนี้ ฟังข่าวตามสถานีวิทยุก็ปรากฏว่ามีการประกาศเป็นกรณีพิเศษรวมตัวกันหลายๆ ด้าน เพื่อจัดการฉลองเฉลิมความดีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่เรียกกันว่า ถวายพระพรชัย แต่ความจริงบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย การถวายพระพรนี้ถ้าจะว่ากันไป หรือควรจะกล่าวว่ามีอยู่ 3 ประการ

ประการแรกการถวายพระพรด้วยวาจา กล่าววาจาว่า **ทิมายุโก โทตุ มหาราชา** คือ การเปล่งวาจาว่า **ขอพระราชทานเป็นผู้ที่มีอายุยืนยาวนาน** อย่างนี้ก็จัดว่าเป็นคนดี เพราะวาจาที่จะกล่าวมาได้นั้นต้องมาจากใจ คนที่ถวายพระพรกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างนี้ ก็แสดงว่ากำลังใจของเขาต้องการ

ให้พระมหากษัตริย์ผู้ทรงความดี 10 ประการนี้ ทรงพระชนม์อยู่นานๆ จะได้เป็นที่พึ่งที่อาศัยก็จัดว่าเป็นความดี

การถวายพระพรอีกประการหนึ่งเท่าที่มี คือการถวายของกับพระองค์เป็นจตุปัจจัย เป็นเงินทองของใช้ก็ดี เพื่อพระองค์ได้มีโอกาสเกื้อกูลแก่บรรดาบุคคลผู้ยากจนเชื่องใจในถิ่นทุรกันดาร จัดว่าเป็น **อามิสพร** คือ การถวายพรด้วยอามิสอันนี้ก็เป็นความดีเป็นกรณีพิเศษ ที่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์กล่าวไว้ว่า คนเราจะมีมีความสุขได้เพราะอาศัยการสละทรัพย์เกื้อกูลซึ่งกันและกันเป็นความดี

แต่ทว่า องค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงกล่าวกับพระอานนท์ ในวันที่พระองค์จะเสด็จดับขันธเข้าสู่ปรินิพพานในวันนั้น ปรากฏว่าในวันนั้นมีบรรดาเทวดาและนางฟ้าทั้งหลายพากันไปรยปรายดอกชบาลงมาจกฟากฟ้าสรวงสวรรค์เป็นอันมาก ทำให้ **กุสินารามหานคร** เต็มไปด้วยดอกชบาพระกิติ คนกิติ พระอานนท์จึงได้เข้าไปเฝ้าองค์สมเด็จพระทรงธรรม์ และก็กราบทูลให้ทรงทราบว่ **กันเเต ภควา** ข้าแต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญพระพุทธรเจ้าคะ วันนี้มีความอัศจรรย์เป็นกรณีพิเศษ บันตั้งแต่พระองค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์บรรลุลูกิเษกสัมมาสัมโพธิญาณมา ข้าพระพุทธเจ้าอยู่กับพระองค์ก็นานปีไม่ปรากฏความดีอย่างวันนี้ คือเทวดามาโปรดปรายดอกชบามาบูชาพระพุทธเจ้า ในบริเวณ **กุสินารามหานคร** นี้ จะเดินไปทางไหนก็ตาม ต้องลุยกองดอกชบาไปแค่เข้า

เมื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสดับแล้ว สมเด็จพระประทีปแก้วจึงได้มีพระพุทธปฏิภา ตรัสว่า อานันตะ ดุจร อานนท์ การบูชาตถาคตด้วยอามิสบูชาคือ ถวายด้วยของเป็นการดี แต่การบูชาประเภทนี้ ขึ้นชื่อว่าดี ก็จริงแล แต่ทว่ายังสู้ปฏิบัติบูชาไม่ได้ เพราะการให้ข้าวของท่อนสไบเป็นปัจจัยของความสุขในปัจจุบันเป็นความดี อานิสงส์นั้นจะพึงมีได้ถึงกามาวจรสวรรค์ ถ้าหากว่าบูชาด้วยการปฏิบัติบูชาแล้วนั้น บุคคลทุกคนจะมีความสุขยิ่งไปกว่านั้น

คำว่าปฏิบัติบูชาในที่นี้ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลาย พระองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา ทรงมีความหมายว่า ถ้าบุคคลใดมีความเคารพในพระองค์ให้จงปฏิบัติตามคำสั่งสอนที่พระองค์ทรงสั่งสอนไว้ นั่นก็คือ ที่องค์สมเด็จพระจอมไตรทรงสรุปคำสอนไว้ 3 ประการ หนึ่ง **สัพพปาปัสสะ อกรรมัง** ได้แก่ การไม่ทำความชั่วทั้งหมด สอง **กุสลัสสูปสัมปทา** ให้ทำแต่ความดีสาม **สจิตตปริโยทปนัง** ทำจิตใจให้ผ่องใส องค์สมเด็จพระชินศรีทุกพระองค์ทรงสั่งสอนเหมือนกันหมด

นี้แหละบรรดาท่านพุทธบริษัท เวลาที่บรรดาท่านพุทธบริษัท ได้ถวายพระพรกับพระมหากษัตริย์ ที่บรรดาท่านทั้งหลายมีความจงรักภักดี และพระองค์ก็ทรงมีความดีทั้ง 10 ประการครบถ้วนตามกระบวนความที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสรรเสริญ จัดว่าบรรดาท่านพุทธบริษัท และบรรดาประชาชนทั้งหลายที่มีความจงรักภักดีต่อพระองค์ มีการถวายพระพรหนึ่งด้วยวาจาเป็นของดีแน่ และประการที่สอง ถวายวัตถุ จตุปัจจัย เป็นการเกื้อกูล ให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนำไปใช้ช่วย บรรดาประชาชนทั้งหลาย ที่มีความยากจนเชื่องใจในถิ่นทุรกันดาร ก็เป็นความดีเป็นกรณีพิเศษ

อาตมาคิดว่าถ้าหากท่านทั้งหลาย จะถวายพระพรตามที่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ มีความต้องการก็คิดว่าจะเป็นสิ่งที่พึงปรารถนาของพระมหากษัตริย์อย่างยิ่ง นั่นคือ

บรรดาท่านพุทธบริษัทชายหญิง ต่างคนต่างมีจิตเกื้อกูลซึ่งกันและกันด้วยการให้ **ทาน** ซึ่งเป็นการสร้างความรัก

และประการที่สอง ทุกคนต่างคนต่างมี **ศีล** ไม่ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกันทั้งทางกาย วาจา และใจ

ประการที่สาม กำลังใจของบรรดาประชาชนทั้งหลายตั้งอยู่ใน **เนกขัมมบารมี** คือการอดกลั้น ไม่ขี้แค้นสามิภรรยาซึ่งกันและกันเกินพอดี หมายความว่ามิคุ้มครองตามกฎหมาย

และประการที่สี่นั่น **ไซริ** ถ้าบุคคลทั้งหลายต่างคนต่างใช้ **ปัญญา** มากกว่าใช้อารมณ์เข้าหากัน ทุกสิ่งทุกอย่างถ้าเกิดขึ้นมาแล้ว ถ้ามีความไม่พึงปรารถนาขึ้นมาประการใดก็ตาม มันเป็นที่ไม่พอใจซึ่งกันและกัน ต่างคนต่างใช้ **ปัญญา** เข้าประหัดประหารความรู้สึกนั้นก็จะกลายเป็นความดีด้วยความสุข

ข้อที่ห้า ถ้าทุกคนมี **วิริยบารมี** คือ ต่างคนต่างมีความเพียรต่อต้านอารมณ์ของความชั่วทุกประการทั้งหมด ก็จะเป็นความดีเป็นกรณีพิเศษ

เป็นอันว่าความดีที่องค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ทรงกล่าวว่า แม้แต่ **ขันติบารมี** ได้แก่ ความอดทน **สัจจบารมี** ได้แก่ ความจริงใจ **อธิษฐานบารมี** ได้แก่ความตั้งใจ **เมตตาบารมี** ต่างคนต่างมีความรักกัน **อุเบกขาบารมี** ถ้าอารมณ์ใดนั้นได้เกิดขึ้นมาไม่เป็นที่พึงปรารถนาต่างคนต่างก็วางเฉยอย่างนี้ จะเป็นที่พอใจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นอันมาก

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้า บรรดาท่านทั้งหลายตั้งใจถวายพระพรแต่พระราชทานที่ท่านทั้งหลายมีความจงรักภักดี อาตมาก็คิดว่าทุกท่านที่มีความปรารถนาดี แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว คงจะถวายพระพรแต่ท่านทั้งสามประการ กล่าวคือ การถวายพระพรด้วยวาจาหนึ่ง การถวายพระพรด้วยจตุปัจจัยหนึ่ง การถวายพระพรด้วยการปฏิบัติความดีหนึ่ง ถ้าทำอย่างนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของท่าน จะทรงพระชนม์ยืนยาวนานตามที่ปรารถนา

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้า ดูเวลาที่หมดเสียแล้วอาตมาก็ขอยุติธรรมเทศนาลงลงไว้แต่เพียงเท่านี้

พระธรรมเทศนา เรื่อง จิตตหัตถอุบาท

แสดงเมื่อ

วันเสาร์เมื่อ 19 ธันวาคม 2524

นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (3 จบ)

บุญญาภิ ปรโลกัสมิง ปติภูฐา โหนติ ปาณินันติ

ณ โอกาสบัดนี้อาตมภาพจะแสดงพระสัทธรรมเทศนา ในบุญญาภิภาเพื่อเป็นเครื่องโสรจสรองคศรีทธารมมี ที่บรรดาท่านนริศราทานบดทั้งหลายได้พร้อมใจกันมาบำเพ็ญกุศลประจำปีภ คื่อวันพระแรม 8 ค่ำ เดือนอ้าย ตรงกัน วันที่ 19 ธันวาคม 2524 เป็นวันเสาร์ การที่บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายได้พากันมาบำเพ็ญกุศลบุญราสีในโอกาสนี้ ก็เพราะว่ามีความมั่นใจในคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดา ว่าผู้ปฏิบัติจะเป็นปัจจัยให้มีความสุข สำหรับการที่จะบำเพ็ญกุศลในศาสนา ขององค์สมเด็จพระทศพลบรมศาสดานี้สมเด็จพระชินศรีทรงเรียกว่า บุญกิริยาวัตร สำหรับ บุญกิริยาวัตร นี้สมเด็จพระบรมศาสดาตรัสไว้โดยพิศดาร 10 อย่างด้วยกัน แต่โดยย่อมี 3 อย่างจะกล่าวเฉพาะโดยย่อ คือ

หนึ่ง ทานมัย บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน

สอง สීමมัย บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล

สาม ภาวนามัย บุญสำเร็จด้วยการเจริญภาวนา

สำหรับ ทานมัย บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน บรรดาท่านพุทธบริษัทได้ทำแล้ว และได้ถวายภัตตาหารกับพระสงฆ์สาวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้วในเวลานี้ทำกันแล้ว สำหรับ สීමมัย บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายมีสมาทานแล้วด้าน ภาวนามัย ก็มีการสดับรับรสพุทธพจน์เทศนา ใช้จิตส่งกระแสไปตามสัทธรรมเทศนาแล้ว ก็คิดตามอย่างนี้เรียกว่า ภาวนามัย แล้ว บุญกิริยาวัตร ทั้ง 3 ประการนี้ไชริ ถ้าบุคคลผู้ใดปฏิบัติได้ครบถ้วนเต็มอัตรา สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า ท่านผู้นั้นเข้าถึงพระนิพพานโดยง่าย

ต่อไปนี้ก็จะนำเรื่องราวของบุคคลตัวอย่าง ที่ปฏิบัติในภาวนามัยขึ้นๆ ลงๆ แล้วก็ในที่สุดได้เป็นอรหัตผลในชาติปัจจุบัน ความมีอยู่ว่าเมื่อองค์สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จประทับยังสังฆารามอิริยาบถ ปรากฏว่าอยู่ใน เมืองพาราณสี ตอนนั้นสมเด็จพระมหามุณีทรงปรารภ ท่านจิตตหัตถ ท่านกล่าวมีความว่า ท่านจิตตหัตถ บุคคลนี้เป็นบุคคลที่เต็มไปด้วยความยากจนเข็ญใจ มีวัวมีควายกับเขาเล็กน้อยสองสามตัว มีนาผืนน้อย มีภรรยาแต่ทว่ายังไม่มีบุตร ในวันหนึ่ง ท่านจิตตหัตถ ไปเลี้ยงควายเลี้ยงวัวของท่านใกล้วิหารขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าที่มีพระสงฆ์อยู่ด้วยกันมาก เห็นสาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ามีภัตตาหารมาก เวลาตอนบ่ายรู้สึกว่ามีควายหิวกระหาย จึงเข้าไปหาพระต้องการจะอาศัยเป็น วิมาสาโท คือเป็นผู้กินเดนนั้นก็หมายความว่าอาหารที่พระฉันแล้วขอกิน

เวลานั้น บรรดาประชาชนทั้งหลายที่มีความเลื่อมใสในองค์สมเด็จพระจอมไตรและพระอรหันต์ทั้งหลาย พวกมันมาถวายภัตตาหารเป็นอันมาก สาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเห็นว่าเธอทิวจึงกล่าวอุบาสก เชิญรับประทานตามสบาย เธอกินจนอิ่มหน้าสำราญแล้วกลับไปเลี้ยงควาย แล้วก็ไปบ้านต่อมาไม่ช้าไม่นานก็มีความรู้สึกรู้ว่าการเป็นฆราวาสอย่างนี้ ร่างกายของเราเต็มไปด้วยความชubbผสม กิจการงานก็มาก อาหารก็ไม่บริบูรณ์ สำหรับพระสงฆ์สาวกขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าไม่ต้องทำอะไร กินแล้วก็สวดมนต์ สวดมนต์แล้วก็คุยกันแล้วก็นอนกัน ไปนอนกันมาคุยกันไปคุยกันมาสบายมาก อาหารที่เขานำมาถวายสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าก็เป็นของดีๆ มีเยอะเยอะ เราบวชดีกว่า

รวมความว่าท่านก็ตัดสินใจบวชในพระพุทธศาสนา เข้าไปหาพระขณนุญาตในการบวชพระก็บวชให้ เมื่อบวชแล้วไม่นานเท่าไรอาศัยที่มีอาหารมากบริบูรณ์ท่านก็อ้วนพีดีดังเดิม ร่างกายมีความแข็งแรงก็คิดว่าเรามีควายอยู่ 2 ตัว มีนาอยู่หนึ่งหนึ่ง มีข้าวพันธุ์ข้าวปลูกอยู่ ถ้าเราจะอาศัยศาสนาขององค์สมเด็จพระบรมครูกินต่อไปก็ไม่มีประโยชน์ อิ่มแล้ว อ้วนแล้วก็ไปท่านให้มันรำรวยดีกว่า ในที่สุดท่านก็ลาพระสีก พระก็สีกให้ ท่านไปอยู่บ้านไม่ช้าไม่นานเท่าไร อาหารมันน้อยก็หอมตามเดิม ต่อมาไม่กี่วันก็กลับมาขอให้พระบวชใหม่ทำอย่างนี้สิ้นเวลา 2 วาระ บวชๆ สีกๆ อยู่ 6 ครั้ง คงจะใช้เวลาไม่นานเพราะตามบาลีท่านบอกว่าบวชไม่นานท่านก็สีก ไม่กี่วันนักร่างกายอ้วนดี สีกออกไปแล้วไม่นานเท่าไรร่างกายหอมเข้าอีกทีก็กลับมาบวชใหม่ ทำอยู่อย่างนี้ถึง 6 วาระด้วยกัน

ในวาระที่ 7 อาศัยบุญเก่าที่ท่านทำไว้เข้ามาถึง ตอนนี้อยู่ตามพระบาลีใน **ธรรมบท** ไม่บอกไว้ แต่ที่ว่าในที่อื่นกล่าวว่า **ท่านจิตตหัตถ** ผู้นี้อาศัยที่สมัยในชาติก่อนเคยพบองค์สมเด็จพระมหามุนี พบพระพุทธเจ้าหลายองค์ด้วยกัน ผ่านพระพุทธศาสนาหลายครั้ง ชอบเจริญ **อสุภสังขยา** จากการเจริญพระกรรมฐานของท่านในตอนต้นก็ตั้งใจคิดว่า ร่างกายของคนก็ดี ร่างกายของสัตว์ก็ดี วัตถุธาตุทั้งหมดก็ดี มันมีสภาพไม่เที่ยงเป็นทุกข์เป็นอนัตตา อนัตตานั้นหมายถึงตายไปในที่สุด แต่ว่ายอมปกปิดร่างกายของคนก็มีแต่ความสกปรกโสภณตั้งแต่ น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง เป็นต้น หาเป็นของดีไม่ได้ เวลา ร่างกายยังทรงอยู่นี้ไชรัก็สกปรก ตายไปแล้วก็สกปรก บางครั้งมีจิตคิดอย่างนี้ แต่บางทีจิตก็กลับหวนเดิมมาเป็นกามราคะ ไปใหม่เห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างมันสวยเกินไป แล้วก็เป็นที่พอใจของคน อารมณ์อย่างนี้สลับกันไปสลับกันมา ฉะนั้นมาในชาติสุดท้ายนี้ความจริง **ท่านจิตตหัตถ** มีวาสนาบารมีที่เป็นพระอรหันต์ได้ แต่อาศัยจิตใจของท่านในเวลานั้นไชรัในกาลก่อนเจริญพระกรรมฐานกลับไปกลับมาเดียว เห็นสวยเดียวไม่สวยเดียวเห็นสกปรกเดียวเห็นสะอาด อย่างนี้เป็นปัจจัยให้ท่านต้องตัดสินใจหลายครั้ง

ต่อมาในครั้งหลังที่สุด ปรากฏว่าบุญเก่าคือ **อสุภสังขยา** เข้ามาถึง วันนั้นเป็นการบังเอิญอย่างยิ่ง เวลากลางวันภรรยาของท่านนอนหลับอยู่ในห้อง ท่านเดินเข้าไปในห้องหวังจะดูอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่เห็นภรรยาของท่านเข้า มีสภาพคล้ายกับศพขึ้นเน่าอืด แต่ความจริงคนเขาไม่ได้เน่า คนปรกติ มีเหมือนกับซากศพที่เน่าอืด ขึ้นอืดน่าเกลียดจึงมีคิดอยู่ในใจ ว่าเราจะหลงใหลใฝ่ฝันเหตุนี้เป็นอย่างนี้เรื่องอะไร เราจะบวชดีกว่า เรื่องนี้ก็เข้าไปสมทบได้กับเรื่องของ **พระยศ** ท่าน **พระยศ** ก็มีสภาพ

เหมือนกัน ทุกๆ วันเห็นทุกสิ่งทุกอย่างมันดีหมดพอบุญเก่าเข้ามาถึงเท่านั้น คือ อสุภสัญญา เดิม ก็เห็นคนทุกคนในบ้านเป็นซากศพไปหมด ก็ปรากฏว่า ท่านจิตตหัตถ มีสภาพอันเดียวกัน

พอ ท่านจิตตหัตถ คิดอย่างนี้แล้วนั้นจึงได้จัดแจงห่อผ้า ความจริงท่านสึกทุกครั้งเอาผ้ากาสาหวัดรีไปด้วย เพราะเวลานี้ผ้ากาสาหวัดรีหายาก จึงได้นำผ้าเหลืองสำหรับเครื่องแต่งกายของสงฆ์เดินตรงไปยังมหาวิหาร ไม่ได้เข้าไปเฝ้าองค์สมเด็จพระพิชิตมาร คือไม่ได้เฝ้าพระพุทธเจ้า เข้าไปหาบรรดาพระสงฆ์ที่เคยอาศัย กล่าวว่าพระคุณเจ้าข้า ผมขอบวชอีกวาระหนึ่งเป็นวาระสุดท้าย ตอนนี้พระสงฆ์เห็นว่าผมของท่านที่สึกไปมันยังไม่ยากมาก แล้วโกนกันมาตั้ง 6 ครั้ง สึก 6 ครั้ง บวช 6 ครั้งก็รู้สึกเบื่อหน่าย ท่านจึงกล่าวว่า จิตตหัตถ ท่านจะบวชเพื่ออะไรเอาจริงเลยไม่ได้สักครั้ง หัวของท่านคล้ายๆ กับหินลับมีดโกน โกนแล้วบวชแล้วก็สึก สึกแล้วก็บวชอยู่แบบนี้เสมอๆ ท่านก็ตัดสินใจท่านบอกว่าเวลานี้พระคุณเจ้าข้า ผมตัดสินใจแน่นอนแล้ว ขอบวชเป็นครั้งสุดท้ายจะไม่สึกต่อไปบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายก็อนุญาตในการบวช ปลงผมให้การบวชอุปสมบทบรรพชา

เมื่อท่านบวชมาแล้วไม่ช้าไม่นานไม่กี่วัน เพราะอาศัยจิตตคอยู่ใน อสุภสัญญา คิดว่าร่างกายของคนทุกส่วนมันเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครกเบื้องบนตั้งแต่ปลายผมลงมาถึงเบื้องต่ำที่สุดฝ่าเท้า เบื้องต่ำตั้งแต่ที่สุดคือฝ่าเท้าถึงเบื้องบนที่สุดคือปลายผม ร่างกายของคนก็ดี ร่างกายของสัตว์ก็ดีเต็มไปด้วยอวัยวะต่างๆ มี อุจจาระ ปัสสาวะ น้ำเลือด น้ำเหลือง น้ำหนอง เป็นต้น มันก็เป็นของสกปรก ไม่น่าดู ไม่น่าชม สิ่งที่เราจะควรนิยมก็คือว่า แดนใดที่เป็นปัจจัยของการไม่ทุกข์ ไม่มีการเสื่อม ไม่มีการสลายตัว ดินแดนนั้นเราต้องการ

ตามที่องค์สมเด็จพระพิชิตมารกล่าวนั้นคือพระนิพพาน แต่ว่าองค์สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดาตรัสว่า คนที่จะถึงนิพพานได้ต้องมีปัจจัย 3 ประการเป็นเครื่องช่วยเหลือ นั่นคือ

- การตัดโลภะ ความโลภจากจิตด้วยการคิดจะให้ท่าน
- การตัดโทสะ ความโกรธด้วยการบำเพ็ญพรตวิหาร 4
- ข้อที่สาม องค์สมเด็จพระมหามุณีกล่าวว่าต้องตัดความหลงด้วยการเข้าใจ ตามความเป็นจริง

ฉะนั้น ท่านจึงให้มาพิจารณาว่าสภาพของคนทั้งชายและหญิงมีสภาพเหมือนกัน ร่างกายไม่เป็นชิ้นเป็นอัน ไม่เป็นท่อนไม่มีการทรงตัวเป็นอนิจจังมันมีความเกิดขึ้นมาในเบื้องต้น แล้วก็มีความเสื่อมไปในท่ามกลางมีการแตกสลายไปในที่สุด แล้วเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก ไม่ใช่ของสะอาด ไม่น่ารัก ไม่น่าดู

เมื่อท่านพิจารณาตามคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระบรมครู เพียงไม่กี่วันก็ได้สำเร็จอรหัตผล เป็นพระอริยบุคคลสูงสุดในพระพุทธศาสนา

เมื่อเวลากาลผ่านไปประมาณเจ็ดแปดวัน บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายเหล่านั้นเห็นว่าคราวนี้ จิตตหัตถ บวชนานจริงๆ ในกาลครั้งก่อนบวชไม่เกินสามวันสึก ในเวลานี้ผ่านกันมาอาทิตย์กว่า เจ็ด

แปดวันแล้วทำไมยังไม่สึก จึงเข้าไปหาท่าน **จิตตหัตถ** ถามว่า **จิตตหัตถ** เธอทำไมถึงยังไม่สึกหรือไ้ การเวลาที่จะสึกมันเลยมานานแล้ว ครั้งก่อนไม่เกิน 3 วันก็สึก ครั้งนี้มัน 7 วันสองเท่าแล้ว **ท่านจิตตหัตถ** ก็บอกว่ากิจของการสึกของผมไม่มีแล้วครับ ท่านยืนยันว่ากิจแห่งการกลับไปบ้านไม่มีสำหรับท่าน

ท่านี้บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายก็ทราบ แต่ว่าทราบไม่ตรงเพราะว่าบรรดาพระผู้นั้นไม่ใช่ อรหันต์ ทราบว่า **ท่านจิตตหัตถ** พยากรณ์ตัวเองว่าเป็นพระอรหันต์ จึงนำเนื้อความนี้ไปกราบทูลองค์ สมเด็จพระทรงธรรมบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า ภันเต ภควา ข้าแต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ เจริญพระพุทธานุภาพ **จิตตหัตถ** บวชแล้วสึก สึกแล้วบวชเป็นวาระที่ 7 บวชสองสามวันก็สึก แล้วสึกไป ไม่เข้าไม่นานก็บวช เวลานี้มาบวชใหม่ได้ 7 วันเศษ กลับพยากรณ์ว่าตนเองจบกิจในศาสนาขององค์ สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ เมื่อดูว่าเวลานี้กิจแห่งการกลับไปบ้านมีอยู่ทำไมไม่ไป เธอก็กล่าวว่าเวลานี้กิจ แห่งการกลับไปบ้านไม่มีต่อไปแล้ว ขอสมเด็จพระประทีปแก้วได้ทรงโปรดเรียก **จิตตหัตถ** มาตักเตือน พระพุทธานุภาพ

นี่รวมความว่า **ท่านจิตตหัตถ** ท่านเป็นพระอรหันต์ พระทั้งหลายเหล่านั้นยังได้อรหันต์ไม่รู้ เรื่องกัน การที่จะรู้เรื่องกันได้ก็ต้องมีคุณสมบัติเท่ากันหรือสูงกว่า อย่างคนที่ได้มาน โลภก็ ก็จะรู้จิตของ บุคคลอื่นได้ในชั้นฉนานโลกก็ รู้ถึงโลกุตตระไม่ได้ คนที่ได้เป็นพระโสดาบันจะรู้เรื่องของคนเป็น สกิทาคามีไม่ได้คนที่ป็นอนาคามีจะรู้เรื่องของคนที่เป็นอรหันต์ไม่ได้ ต้องเป็นอรหันต์ด้วยกันจึงรู้เรื่อง ของคนที่เป็นอรหันต์รู้ใจกัน และก็รู้ได้ทวนตามมาทั้งหมด

ฉะนั้น องค์สมเด็จพระบรมสุคตจึงไม่ได้เรียก **พระจิตตหัตถ** เข้าไปเฝ้าสมเด็จพระผู้มีพระภาค เจ้าตรัสกับบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายว่า ภิกขเว ดูรภิกษุทั้งหลาย **จิตตหัตถ** ลูกของเรานั้น **ไซ้** เรอจบกิจใน พระพุทธศาสนาแล้วกิจในการกลับไปบ้านของเธอไม่มีการพยากรณ์ของเธอนั้น ไม่ใช่เป็นการอวดอุตริ มนุสสธรรม เป็นการพูดตามความเป็นจริง

ข้อนี้บางทีบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายชายหญิง จะมีความสงสัยว่าพระพุทธานุภาพไม่ได้ สอบสวนนั้นรู้ได้ยังไง อย่างนี้ ว่าองค์สมเด็จพระผู้มีพระภาครู้ได้ด้วยอำนาจ **พระพุทธญาณ** ญาณ พระพุทธานุภาพนี้ใครจะได้อะไร ไปถึงไหนดีหรือชั่วรู้ทั้งหมด หรือว่าบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระบรม สุคตที่นั่งอยู่ที่นี่ ถ้าเจริญมโนยทิแล้วสามารถทำเจโตปริยญาณให้เข้าใจชัดเจนแล้วดี ก็จะทราบว่า ในศาสนานี้ คนก็ดี เนรก็ดี พระก็ดี ที่มีความดีขนาดไหนของด้านจิตใจเราสามารถรู้การเคลื่อนไหวของ จิตได้ จะเป็น **ปุณฺชน** คนหนาแน่นไปด้วยกิเลส เป็น **ธาวุชน** คนทรงศีลดี เป็น **กัลยาณชน** คนทรงมานดี หรือว่าเป็น **อริยชน** คนชั้นดีขนาดพระอริยเจ้าเราสามารถจะรู้ได้ แต่ารู้แล้วก็เก็บไว้ในใจอย่าพูดไป นี้ เราสามารถทำได้

แต่ก็เป็นการบังเอิญอย่างยิ่ง ที่พระองค์ที่ไปเฝ้าพระพุทธานุภาพไม่ได้ทำอะไรเสียเลย ฉะนั้นองค์ สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ามีความประสงค์จะสงเคราะห์พระทั้งหลายเหล่านั้นให้ได้อริยมรรค อริยผล องค์สมเด็จพระทศพลจึงกล่าวว่าภิกขเว ดูรภิกษุทั้งหลาย **จิตตหัตถ** บวชแล้ว 7 ครั้งได้พระอรหันต์นใด

ตลาคตสมัยเมื่อยังเป็นพระโพธิสัตว์ยังมีบารมีไม่เต็ม ก็อาศัยการบวช 7 ครั้ง เหมือนกันได้มานสมาบัติ แล้วองค์สมเด็จพระทรงสวัสดิโสภาย์ก็นำเอาชาดกสั้นๆ มาเล่าสู่พระฟัง

ท่านกล่าวว่าใน เมืองพาราณสี นี้เอง ในสมัยนั้นมีพระราชองค์หนึ่งมีนามว่า พรหมทัต ปกครอง เมืองพาราณสี ต่อมาศึกประชิดติดพระนครจอมบพิตรอดิศร จึงได้ทรงเคลื่อนขบวนทัพไปปราบปรามข้าศึก เมื่อชนะแล้วเดินทางกลับก็ยังไม่ถึงพระราชฐานพักแรมในกลางป่า เวลานั้น มีกระต่ายนายหนึ่งพระพุทธรเจ้าทรงให้สมญาพิเศษว่า นายจอบเหียน ฟังชื่อให้คินะชื่อ นายจอบเหียน โยมจำให้คินะโยมนะ จอ สระ ออบ จอบ เหียน (หัวเราะ) เดี่ยวฟังไม่ชัด (หัวเราะ) หรือว่ามีนามว่า นายจอบเหียน นายจอบเหียน นี้เป็นคนจนมากมีข้าวสารข้าวสาลีอยู่ครั้งละนาน จอบที่ทำการขุดดินนั้นเหียนไปหนึ่งเล่ม เขมมีความเบื่อหน่ายในการทรงชีพเหมือน จิตตหัตถ มีความยากจน แล้วในที่สุดก็เข้าไปบวชเป็นดาบส ตอนนั้นยังไม่มีพระพุทธศาสนา ทำตนเป็นฤาษีอยู่พักหนึ่งเมื่อความเป็นฤาษีก็ออกมาปลูกข้าวกินใช้ จอบเหียน ฟันดิน ทำอยู่อย่างนี้ถึง 6 ครั้ง เข้าไปบวชครั้งหนึ่งไม่กี่วันก็มีความสุขเหมือน จิตตหัตถ ที่ร่างกายดีชาวบ้านเขาเลียงเมื่อกำลังวังชาดีก็คิดว่า ข้าวสาลีครั้งละนาน กับจอบเหียน 1 เล่มสามารถจะทำให้เราเป็นคนรวยได้ก็สึกออกมา ทำแบบนี้ 6 วาระ พอถึงวาระที่ 7 ปรากฏว่า จอบเหียน ตัดสินใจ ว่าเรื่องอะไรหนอแต่ที่เราจะมาหลงชีวิตที่ประกอบไปด้วยความทุกข์ประเภทนี้ เราบวชเป็นดาบสทรงศีล ทรงสมาธิดีเป็นกรรพีพิเศษมีความสุขทั้งกายสบายทั้งใจ เป็นอันว่าเราจะบวชต่อไป

แต่ทว่าในคราวก่อนๆ เราบวชเมื่อไหร่เราก็เอาจอบไปวางไว้กับข้าวสารครั้งละนาน ช้างครั้งละนานวางในที่ใดที่หนึ่งเราจำได้ จำได้คิดขึ้นมาเมื่อไรก็มีความเสียดายมาพบมันได้ วันนี้เราจะวางไว้ในที่ๆ เราจำไม่ได้ เขาจึงไปยื่นขายแม่น้ำไปยื่นอยู่ที่ชายแม่น้ำแล้วก็หลับตาฝ่าผูกตาเอาทั้งจอบทั้งข้าวสารครั้งละนานวนบนศีรษะจนเร็วจี้แล้วก็เหวี่ยงไปไม่รู้จุดหมายปลายทางว่าไปหล่นที่ไหน ก็ล้มตาแก่ฝ่าผูกตามาแล้วก็มาดู หาไม่พบเป็นที่พอใจ จึงเข้าไปตั้งตนเป็นดาบสใหม่อาศัย การเจริญสมาธิภาวนาตามสมควร

และในขณะเดียวกันนั้นเป็นเวลาที พระเจ้าพรหมทัต ท่านยตราทัพกลับเข้าประเทศเขตพระนคร จอมบพิตรอดิศรอยู่ใกล้ๆ เขากำลังนั่งหลับตาสบายไม่ทันเห็นใครว่าจะมาจากไหน เพราะจะเจริญสมาธิจิต จิตดวงหนึ่งก็มาคิดว่าเวลานี้เราเป็นผู้ชนะแล้ว เพราะว่าเราชนะจากความโลภ นั่นคือจอบไม่มีข้าวสารไม่มี ชีวิตของเรานี้ อารมณ์ของเรา นี้ คิดที่จะทำอะไรทำนาไม่มีสำหรับเรา เหล่านี้เราทรงมานสมาบัติเรามีความสุข คิดทบทวนไปทบทวนมานั่งหลับตาคิด ไม่ได้ล้มตาคิด กงทัพบเขาอยู่ใกล้ๆ ก็เปล่งวาจาว่าเสียงดังว่า ชิตังเม ชิตังเม ชิตังเม เปล่งวาจาว่าแบบนี้ ชิตังเม แปลว่า เราชนะแล้ว เราชนะแล้ว เสียงดังลั่น

พระเจ้าพรหมทัต ได้ฟังอย่างนั้นก็เกิดความไม่พอใจ ว่าไอ้เจ้านี้มันทำอะไรมันนั่งหลับตาอยู่โคนต้นไม้ มันบอกกูชนะแล้ว กูชนะแล้ว กูชนะแล้ว นี้เราไปรบทัพจับศึกกลับเข้ามานี้เรายังไม่ประกาศองค์สมเด็จพระบรมกษัตริย์จึงได้เข้าไปในที่ใกล้ถามว่า โภ ปุริสะ คุณบุรุษผู้เจริญ เธอชนะอะไร ท่าน

จบเห่ ลืมตาขึ้นมาที่ตกใจเอ้าพระราชามาเมื่อไหร่ก็ไม่รู้ ก็ไปกราบทูลตามความเป็นจริงว่า ข้าพระพุทธเจ้าขณะสิ่งที่ไม่กลับแพ้พระพุทธเจ้าข้า ท่านก็ถามว่าฉันไปรบทัพจับศึกกลับมาปราบปราม ข้าศึกไปแล้วนะ ฉันชนะมาฉันยังไม่เปล่งวาจาอย่างนี้แล้วไอ้แก่นนี้ทำยังไง ทำอะไรมันชนะอะไร

ท่านก็เลยบอกว่า พระองค์ชนะข้าศึกด้วยกำลัง วันนี้นะวันพรุ่งนี้อาจจะกลับแพ้ได้ ทว่าเวลานี้ ข้าพระพุทธเจ้าชนะความโลภ ซึ่งไม่กลับแพ้ต่อไปพระเจ้าข้า เมื่อท่านกล่าวกับพระราชาดังนั้นแล้ว เพราะอาศัยสถานที่นั่งอยู่ใกล้ริมแม่น้ำ ก็ตาจ้งลงไปทีลำน้าเห็นสายน้ำไหลไปตั้งใจเจริญสมาธิในอาโป กลืนพอได้มานสมาบัติเต็มอัตราก็ปรากฏกายลอยขึ้นไปบนอากาศ ให้โอวาสแก่พระราช กษัตริย์ ข้าราชบริพารทั้งหมด ปรากฏว่าจบโอวาส พระเจ้าพรหมทัต ก็ดีข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ติดตามไปก็ดี บวชหมด (โยมเสร็จแล้วนะ ที่มานี้ เอาบวชคนเดียวก็ได้ เอาบวชคนพินีสานะ ยังไม่เอาหมดละ เทียนนี้ เอาคนเดียวนะ (หัวเราะ)) ท่านพากันบวชหมดทั้งประเทศเหมือนกับเรื่อง พระเตมีย์ใบ้

ต่อมาขอสรุปเวลาเหลือ 4 นาที ประเทศ 8 ประเทศเขามาถกกันคนละคราวได้ทราบข่าวว่าเมืองนี้ พระราชาบวช ทหารบวชหมดก็คิดว่าจะมายึดประเทศ พอเข้ามาในเขตพระนครเห็นบ้านช่องมันเงียบ เขียวหากคนไม่ได้ ช้างม้าวัวควายก็เกลื่อนกลาด สืบทราบข่าว พระเจ้าพรหมทัต อยู่ในป่า จุดนั้นก็คิดว่าถ้า เราจะยึดประเทศก็ต้องยึดคนก่อนจะจับคนที่มีความสำคัญประหารให้หมดก็ไปยึดประเทศไว้มิฉะนั้น จะเกิดกบฏกลับเข้ามายึดครองอีก เมื่อไปถึงในที่นั้นก็ไปพบ พระดาบสจบเห่ เทศน์เสียอีกบวช หมด เลยล่อเสีย 8 เมือง (8 ประเทศ) แต่สงสัยว่าสมัยนั้นประเทศไม่เท่า อำเภอระยองนะ ไซ้ไหม ประเทศเวลานั้นประเทศเล็กๆ รวมความว่าทั้ง 8 ประเทศ ทั้งพระราชาก็ดี ทหารก็ดีบวชหมด กลายเป็น ดาบสไปด้วยกัน

แล้วองค์สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดาตรัสว่า ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลายขณะใดบุญกรรมที่เรา ทำไว้ บุญเดิมยังเข้ามาไม่ถึง บุญใหม่กับบุญเก่ายังไม่สมทบกันเพียงใดก็ดี กำลังศรัทธานี้ก็ยังคงต่ำอยู่ แล้ว องค์สมเด็จพระบรมครูกล่าวว่าอาศัยที่ จิตตหัตถ์ บำเพ็ญบารมีมาในกาลก่อนตามสมควรบารมีแก่กล้า แต่ทว่าอาศัยที่บุญใหม่ที่บำเพ็ญเข้ามายังไม่เข้ามาสมทบกันจึงไม่ได้อรหัตผล เมื่อถึงวาระที่ 7 เธอเข้ามา บวชอุปสมบทในศาสนาขององค์สมเด็จพระทศพล อาศัยบุญเก่ากับบุญใหม่ประสานกันไม่เกิน 7 วัน เธอก็ได้อรหัตผลนั้นใด

ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายย่อมดูจิตตหัตถ์เป็นตัวอย่างจงมีความรู้สึกที่อรรถภาพ ร่างกายของคนทุกคน และสัตว์ทุกประเภทเต็มไปด้วยความสกปรกโสโครก เธอทั้งหลายจงอย่าสนใจ กายภายในคือกายของตนเองว่ามันดี จงอย่าสนใจกายภายนอกเป็นกายของบุคคลอื่นว่ามันดีเพราะทุก สิ่งทุกอย่างในโลกนี้หาอะไรดีไม่ได้

1. เป็นของสกปรก
2. อนิจจัง หากความเที่ยงไม่ได้ ไม่มีการทรงตัว
3. ถ้าเรายึดถือเกินไปใจก็เป็น ทุกข์ หากความสุขไม่ได้

4. ไม่ช้าไม่นานเท่าไรมันก็เป็น อนัตตา

ขอเธอทั้งหลายโดยถ้วนหน้าจงตั้งใจบำเพ็ญภาวนาคือ

1. ทานการให้เป็นการตัดโลภะความโลภ เรียกว่า **จาคานุสสติกรรมฐาน**
2. จงพากันเจริญเมตตา **พรหมวิหาร 4** เป็นการทำลายโทสะความโกรธ
3. จงพิจารณาหาตามความจริงไม่ว่าชายไม่ว่าหญิง วัตถุธาตุ สัตว์ทั้งหมดปรากฏว่าเป็น **อนิจจัง ไม่เที่ยง ทุกขัง เป็นทุกข์ อนัตตา** ตายหมด
4. ที่องค์สมเด็จพระบรมสุคตนิยมนี่คือ **พระนิพพาน**

ครั้งองค์สมเด็จพระพิชิตมารบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์จบ ก็ปรากฏว่าบรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายเหล่านั้นพากันบรรลอรหัตผล เป็นพระอริยบุคคลในพระพุทธศาสนา

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้า อาตมาแสดงพระธรรมเทศนามาก็หมดเวลาพอดี 30 นาที ก็ขอยุติธรรมเทศนาลงคงไว้แต่เพียงเท่านี้ ในที่สุดแห่งพระธรรมเทศนานี้ อาตมาภาพขอตั้งสัตยาธิษฐานอังกุณพระศรีรัตนตรัย มีพระพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ และสังฆรัตนะ ทั้ง 3 ประการของจลบันดาลให้บรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านมีแต่ความสุขสวัสดิ์พิพัฒนามงคลสมบูรณ์พูนผล และจงเจริญไปด้วย จตุรพิธพรชัย ทั้ง 4 ประการมี อายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณ หากทุกท่านมีความประสงค์สิ่งใด ก็ขอให้ได้สิ่งนั้นสมความปรารถนาทุกประการ

อาตมาภาพรับประทานวิสาขนามาในปญฺญากิกถา ก็ขอยุติพระสัทธรรมเทศนาลงคงไว้แต่เพียงเท่านี้ เอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

พระธรรมเทศนา เรื่อง บุญกรรมของนางขุขชุตตรา

แสดงเมื่อ

วันอาทิตย์ที่ 17 มกราคม 2525

นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (3 จบ)

กัมมัง ตัตเต วิชชตีติ

(ความตอนต้นขาดหายไปจากเทป) เรื่องที่พระบรมศาสดาเทศน์ในวันนั้นคือศีล 5 นั้นเอง เพราะว่าพระโศดาบันก็ดี พระสภิกทาคามีก็ดี มีความสำคัญที่ศีล 5 ครั้นว่า สมเด็จพระบรมศาสดา สัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์จบลง ปรากฏว่า นายมาลาการ ก็ดี นางขุขชุตตรา ก็ดี ต่างก็ได้บรรลุนิเวศน์ไป ตามๆกัน

หลังจากนั้นนางจึงได้ซื้อดอกไม้จากนายมาลาการแล้ว กลับสู่निเวศน์เขตพระนคร ความจริงในวันก่อน ๆ ขุขชุตตรา ได้รับค่าดอกไม้วันละ 8 กหาปณะ หรือวันละ 8 ตำลึง 1 กหาปณะ 4 บาท แต่ว่า นางขุขชุตตรา เป็นคนฉลาดซื้อวันละ 4 กหาปณะ เก็บใส่กระเป๋ 4 กหาปณะ โกงอย่างนี้มาทุกวัน ปีหนึ่ง 365 วัน โกงทุกๆ วันๆ ละ 4 ตำลึง นางก็รวยมากอยู่ ครั้นฟังเทศน์จากพระบรมศาสดาจบ วันนั้น นางก็เป็นพระโศดาบัน พระโศดาบันนี้ทรงศีล 5 บริสุทธี มีจิตรักพระนิพพานเป็นอารมณ์ วันนั้นเลย เลิกขโมย เป็นอันว่า ซื้อดอกไม้วันละ 8 ตำลึง หรือ 8 กหาปณะ

ครั้นมาถึงพระราชฐานแล้ว นางสามาวดี เห็นดอกไม้มากกว่าปกติ 1 เท่าตัว ก็มีความเข้าใจว่า พระเจ้าทุพเทนราชสามี ให้ค่าดอกไม้เพิ่ม จึงได้ถาม นางขุขชุตตรา ว่า ขุขชุตตรา วันนี้พระราชให้ดอกไม้เพิ่มแก่เราหรืออย่างไร ขุขชุตตรา จึงตอบว่า ความจริงพระราชให้มาเท่ากันทุกวัน วันละ 8 กหาปณะ แต่ว่าวันนี้เป็นพระโศดาบันแล้วโกหกไม่ได้ จึงกราบทูลว่า ทุกวันหม่อมฉันซื้อ 4 กหาปณะ เอาเก็บใส่กระเป๋ 4 กหาปณะ วันนี้ซื้อเต็ม 8 กหาปณะ

นางสามาวดี เธอเป็นคนดีจึงกล่าวว่า แล้ววันนี้ทำไมไม่เก็บไว้ล่ะ ความจริงซื้อมาครั้งหนึ่งก็พอใช้สอย นางตอบว่า เก็บไม่ได้มันเป็นการขโมย นางสามาวดี จึงว่า วันก่อนทำไมจึงเก็บได้ ทำไมวันนี้จึงเก็บไม่ได้ เธอตอบว่าวันก่อนไม่พบพระพุทธรูปเจ้าขโมยได้ วันนี้พบพระพุทธรูปเจ้าขโมยไม่ได้ เธอก็ตอบว่า วันนี้ฟังเทศน์จากพระพุทธรูปเจ้าเรื่องศีล 5 เลยเลิกขโมย เมื่อฟังดังนี้แล้วก็ปรากฏว่า นางสามาวดี พร้อมหญิงอีก 500 ก็อยากจะฟังเทศน์บ้าง ถามว่าพระพุทธรูปมีหน้าตาเป็นอย่างไร มีลีลาแบบไหน แสดงพระธรรมเทศนาอย่างไรเธอทั้งหลายอยากจะฟังเทศน์ด้วย

นางขุขชุตตรา ก็ตอบว่า อัยกาจะฟังเทศน์ก็ได้ หม่อมฉันฟังมาแล้วจำได้หมด แต่ปรากฏว่าระเบียบของการฟังเทศน์เขามีอยู่ นางสามาวดี ก็ถามว่าสมเด็จพระบรมครูทำอย่างไร เธอก็บอกว่า เวลาที่จะเทศน์องค์สมเด็จพระจอมไตรนั่งบนธรรมาสน์สูง ฉะนั้นพระแม่เจ้าจะให้หม่อมฉันเทศน์ก็ต้องจัดธรรมาสน์มา นางสามาวดี ก็จัดธรรมาสน์ให้ ขุขชุตตรา จึงกล่าวว่า ก่อนที่จะเทศน์ต้องสงฆ์นำก่อน

อาบน้ำก่อน แต่งตัวใหม่ นางสามาวดี จึงให้นำน้ำหอม 16 หม้อ สำหรับนางเองให้ นางขุขุตตรา อาบอาบเสร็จก็จัดผ้าสาฎกอย่างดีมาให้ 2 ผืน กิ่งฝืน ฝืน ฝืน

นางขุขุตตรา แม้เป็นหญิงหลังค่อม แต่มีปัญญาดีมาก จึงได้แสดงลีลาการเทศน์ด้วย เมื่อเทศน์จบลงไปแล้ว หญิงทั้ง 500 มี นางสามาวดี เป็นประธานก็ต่างคนต่างก็ได้บรรลุโศคาปัตติผลไปตามๆกัน นี้ว่ากันตั้งแต่ต้นนะ

ข้อสรุปในตอนท้าย เพราะเวลาน้อย ว่าบรรดาหญิงเหล่านั้นทั้งหมด มี พระนางสามาวดี เป็นประธาน ถูกกรรมล้างผลาญ เผาตายทั้งหมด ทั้งนี้เพราะว่าอาศัย นางมาคันทิยา ซึ่งเป็นมเหสีน้อย (ภรรยาหน้า) กลั่นแกล้ง

เมื่อ พระนางสามาวดี พร้อมด้วยหญิง 500 ซึ่งเป็นพระอริยเจ้าถูกไฟเผาเวลานั้น เมื่อไฟลุกลามเข้ามา นางสามาวดี จึงกล่าววาจาให้โอวาทแก่คนทั้งหลายว่า ขึ้นชื่อว่าความตายเป็นเหตุให้เราหนีไม่พ้น ขอคนทุกคนจงอย่าโกรธ นางมาคันทิยา ทุกคนจงแผ่เมตตาจิตให้ นางมาคันทิยา หญิงทั้งหลายเหล่านั้นก็ทำอย่างนั้น ในฐานะที่นางทั้งหมดเป็นพระโศคาบัน แต่ก่อนที่ไฟจะเข้ามาถึงคนก่อนจะตาย บางคนก็ได้บรรลุธรรม มรรคผลสูงขึ้น ไป คือเป็นสภิกทาคามีบ้าง อนาคามีบ้าง เมื่อต่างคนต่างตาย ต่างถูกเผาแล้วก็ไปเกิดบนสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์เทวโลก บ้าง ดุสิต บ้าง ตามกฎของกรรมที่ตนทำ

เมื่อหญิงทั้ง 500 มี พระนางสามาวดี เป็นประธานถูกไฟเผา ถึงเวลาตอนเช้า บรรดาพระสงฆ์ทั้งหลายพากันไปบิณฑบาต ทราบข่าวว่า นางนาถผู้มีความดีทั้งหมดถูกไฟเผาตาย จึงเข้าไปเฝ้าองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วจึงได้ทูลถามองค์สมเด็จพระประทีปแก้วว่า ภัณฑภควา ข้าแต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญพระพุทธรเจ้า หญิงทั้งหมดทั้ง 500 คนกับ พระนางสามาวดี นั้นเป็นคนดี แล้วก็แถมเป็นพระอริยเจ้าด้วย ถูกไฟเผาตาย ทำไมบุญจึงไม่ช่วย ให้นางรอดชีวิตจากการถูกไฟเผา

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงมีพระพุทธรูฏีกาตรัสว่า กัมมัง สัตเต วิภชติ ดูกรภิกษุทั้งหลาย ขึ้นชื่อว่า กรรมย่อมเป็นเครื่องจำแนกสัตว์ เพราะว่าหญิงทั้งหลาย ทั้ง 500 ได้ทำกรรมไม่ดีไว้ เพราะที่เกิดมาแต่ละชาติทำทั้งความดีและความชั่ว แต่ความชั่วที่คิดตัวมาให้ผลในตอนท้าย ความดีที่คิดตัวมาให้ผลในตอนต้น คือต่างคนต่างเป็นพระโศคาบันบ้าง เป็นสภิกทาคามีบ้าง เป็นอนาคามีบ้าง นี่เป็นผลของความดี แต่ในสุดท้ายปลายมือนี้ ปรากฏว่า หญิงทั้งหลายต้องพบกับความชั่วที่ได้ทำโดยไม่เจตนา คือไม่ได้ตั้งใจทำ แต่เมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ทำซ้ำต่อไปไฟทั้งหลายจึงมาเผาเธอ

พระสงฆ์ทั้งหลายตามกฎของกรรมอันดับแรก ท่านทั้งหลายเหล่านั้นมีความสงสัยว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หญิงที่มีความฉลาดที่สุดในหมู่คน 500 คน คือ นางขุขุตตรา เป็นหญิงรับใช้ด้วยหญิงหลังค่อมด้วย และเป็นหญิงที่มีความเฉลียวฉลาดมากด้วย อยากจะใคร่จะถาม องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า ขุขุตตรา ทำกรรมอะไรไว้พระเจ้าข้า จึงมีลักษณะต่างกัน คือ 1. เธอเกิดมาในชาตินี้เป็นหญิงรับใช้ 2. เธอเกิดมาเป็นหญิงหลังค่อม 3. เธอเป็นหญิงที่มีความฉลาดเหนือใครๆ ทั้งหมด 4.

ปรากฏว่า ถูกตายหมู่พร้อมกันเพราะไฟเผาสมเด็จพระบรมศาสดาจึงได้มีพระพุทธรูปกาตรัสว่า คุณกริษุทั้งหลาย จะกล่าวถึงกรรมของ นางขุขุชุตตรา ก่อน

การที่ นางขุขุชุตตรา เกิดเป็นหญิงรับใช้นั้น ก็เพราะว่า ในสมัยก่อนถอยหลังจากชาตินี้ไป ท่านไม่ได้บอกชาติว่า ชาติที่เท่าไรในสมัยนั้น นางขุขุชุตตรา เป็นลูกสาวมหาเศรษฐีท่านหนึ่งว่าจะเป็นสมัย พระพุทธกัสสป เวลานั้นปรากฏว่าเพื่อนสาวของ นางขุขุชุตตรา บวชในพระพุทธศาสนาเป็นพระอรหันต์ วันหนึ่งเธอมีความคิดถึงเพื่อน กัน คือ คิดถึง นางขุขุชุตตรา จึงได้มาเยี่ยมที่บ้าน เวลานั้นเป็นเวลาที่น่าจะแต่งตัวพอดี เธอนั่งขวางกระเช้าเครื่องแต่งตัว คือ นางขุขุชุตตรา นั่งอยู่แล้วเธอก็มานั่งใกล้ ไม้กระเช้าเครื่องแต่งกายมันก็อยู่ห่างไปใกล้นางภิกษุณีองค์นั้น นางขุขุชุตตรา ต้องการเครื่องแต่งตัวจึงได้ยกมือขึ้นไหว้แล้วว่า ขอภัยเกิดพระแม่เจ้า กรุณาหยิบกระเช้าเครื่องแต่งตัวส่งให้ฉันด้วยเถิด

อย่าลืมนะ อันนี้มีความสำคัญมาก สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดาตรัสว่านางภิกษุณีองค์นี้ท่านเป็นพระอรหันต์ คือความจริงการเป็นพระอรหันต์ เขาไม่ได้ถือตัวถือคนว่าเป็นพระอรหันต์ ทำตนเสมอด้วยเพื่อน พระอรหันต์ทุกองค์เป็นอย่างนั้น ท่านมีความเข้าใจเรื่องกฎของกรรม จึงได้คิดในใจว่า ตัวเราไม่หยิบให้นางนี้ไซ้ นางจะมีความโกรธ ถ้าเธอโกรธเขา ตายแล้วลงนรก ถ้าเราหยิบให้เธอด้วยความเมตตา เธอจะต้องเกิดชาติหน้าเป็นคนใช้เขา 500 ชาติ เป็นทาส 500 ชาติ แต่นางในฐานะเป็นพระอรหันต์ จึงได้พิจารณากฎของกรรมว่า ถึงอย่างไร กรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต้องมีแก่ ขุขุชุตตรา แน่ ถ้าเราหยิบให้เธอเธอโกรธแน่ ถ้าเราหยิบให้เธอ เธอตายเป็นคนรับใช้เขาแน่ เธอจึงตัดสินใจว่าเป็นคนใช้ดีกว่าตกรนรกเพราะตกรนรกใช้เวลาเป็นกัปๆ ต้องมีความเจ็บปวดความร้อนทุกข์ทรมานมาก

ฉะนั้น สาวิกาขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าพระองค์นั้น จึงได้หยิบกระเช้าดอกไม้ให้ นางขุขุชุตตรา

สมเด็จพระบรมศาสดาจึงกล่าวว่า กรรมข้อที่ 1 ที่ นางขุขุชุตตรา ต้องมาเป็นหญิงรับใช้เขาอย่างนี้คือ 500 ชาติ เพราะใช้สาวกของพระองค์สมเด็จพระบรมโลกนาถ ถึงแม้ว่าจะไม่มีเจตนาใช้อย่างคนใช้ แม้ให้อภัยแล้วก็มีโทษตามนี้

ต่อไปบรรดาพระสงฆ์จึงถามองค์สมเด็จพระมหามุนีว่า กรรมข้อที่ 2 มีเหตุอันใด นางขุขุชุตตรา จึงเป็นหญิงหลังค่อม องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้มีพุทธรูปกาตรัสว่า ชาติหนึ่งต่อไป ไม่ใช่ชาติเดียวกัน หญิงคือ นางขุขุชุตตรา นี้เป็นสาวใช้ของพระราชาก็เป็นสาวในวังในเวียง ในสมัยนั้นปรากฏว่ามี พระปัจเจกพุทธเจ้า องค์หนึ่ง เป็นที่เคารพของพระราชามาก เมื่อเวลาเลิกจากกาลฤดูฝนแล้วก็เหาะมา ให้พระราชารู้ทรงเลี้ยงพระ หรือให้มีโอกาสทำบุญ แต่ว่าหญิงรับใช้คนอื่นๆ ไม่คล่องเท่า นางขุขุชุตตรา เพราะเธอเป็นคนฉลาด พระราชาจึงใช้นางทาสคนนี้ที่ใกล้ชิดเลี้ยงดูพระปัจเจกพุทธเจ้า ต่อมาในวันหนึ่งปรากฏว่าบรรดาสาวใช้ที่มีด้วยกันทั้งหมด แต่ไม่มีโอกาสเฝ้าพระพุทธเจ้า จึงได้ถามนางขุขุชุตตรา ว่า พระผู้เป็นเจ้าที่พระราชามีความเคารพ รูปร่างท่านเป็นอย่างไร ลีลาท่าทางเป็นอย่างไร ก็อยากถามตามความเป็นจริง

ขุขชุตตรา เธอเป็นหญิงที่มีความคล่องในการแสดงกิริยาต่างๆ และเป็นคนชอบตลกจึงได้บอก
ว่า ถ้าเธอต้องการอยากทราบว่า พระปัจเจกพุทธเจ้ารูปนั้นมีกิริยาอย่างไร รูปร่างเป็นอย่างไร จึงทำตาม
แบบนี้ แล้วจึงนำผ้าผืนหนึ่งมาห่มเฉลียงบ่า ทำท่าเหมือนปัจเจกพุทธเจ้า เมื่อหยิบขันน้ำมาแล้วบอกว่า
พระพุทธรูปห่มผ้าแบบนี้ แล้วก็ถือขันน้ำมา สมมติว่า ขันข้านี้เป็นบาตร แล้วว่าท่านเดินแบบนี้ ความ
จริงพระปัจเจกพุทธเจ้าองค์นั้นท่านหลังค่อม นางก็เดินหลังค่อม แล้วว่าพระปัจเจกพุทธเจ้าเดินแบบนี้

สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ากล่าวว่า **ขุขชุตตรา** เวลานั้นไม่ตั้งใจจะล้อเลียนพระปัจเจกพุทธเจ้า
ซึ่งเป็นพระอรหันต์สำคัญ แต่ท่านตั้งใจทำอย่างนั้น ถึงแม้ว่าไม่มีเจตนาชั่ว ก็จึงต้องเกิดมาเป็นหญิง
หลังค่อมอย่างนี้ 500ชาติ

ต่อไปบรรดาพระสงฆ์จึงได้ถามสมเด็จพระบรมโลกนาถว่า **ภันเต ภควา** ข้าแต่องค์สมเด็จพระ
ผู้มีพระภาคเจ้าผู้เจริญพระเจ้าข้า นาง**ขุขชุตตรา** เป็นหญิงรับใช้ด้วย เป็นหญิงค่อมด้วย แต่ทว่าปัญญาดี
มาก แม้แต่องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสรรเสริญว่าเป็น **เอกทัคคะ** เป็นผู้เลิศในการแสดงพระ
ลักษณะเทศนา คือการเทศนาของนาง**ไพเราะ** มีลีลาคล้ายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาก

พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงได้มีพุทธปฏิภาว่า ภิกขเว **คูลกร** ภิกษุทั้งหลาย การที่ **ขุขชุตตรา** เป็นหญิงรับ
ใช้ แต่ทว่ามีปัญญาเฉลียวฉลาดมากเป็นพิเศษ อย่างนี้เพราะว่า เธอปฏิบัติตนในด้าน **ทานมัย** อย่างที่
บรรดาท่านบริษัททั้งหลายปฏิบัติกันในวันนี้ อย่างชาติที่พระปัจเจกพุทธเจ้าหลังค่อม นั้นแหละ เป็น
ชาติเดียวกันในตอนเช้า พระปัจเจกพุทธเจ้าไปบิณฑบาต เวลานั้น นาง**ขุขชุตตรา** ก็พอดีออกไปนอกวัง
พอดี ไม่ทราบว่าพระราชาจะไปทำอะไร ไปเจอพระปัจเจกพุทธเจ้าอุ้มบาตรเกือบจะไม่ไหว เพราะไม่
ทราบว่าใครเอาข้าวต้มร้อนๆ ใส้ไปในบาตร บาตรมันเป็นบาตรเหล็ก มันก็ร้อนมือ พระปัจเจกพุทธเจ้าก็
ต้องใช้มือผลักกันหัวไปคือใช้มือซ้ายข้าง ขวาข้างสลับกันไป มือขวาร้อนมากเกินไปไม่ไหว ก็ใช้มือ
ซ้ายจับปรากฏว่า นาง**ขุขชุตตรา** ไปเจอเข้าพอดี จึงได้ทราบว่าพระคุณเจ้าองค์นี้ คือพระผู้มีพระภาค
เจ้าของพระราชา ได้รับข้าวต้มร้อนเกินไป ภาชนะที่ใส้ไว้จึงทนไม่ไหวจึงเข้าไปใกล้ ถอดกำไลมือ 2 ข้าง
แล้วกล่าววาจาถวายว่า ขอพระคุณเจ้าได้โปรดรับกำไลทั้ง 2 ข้างเพื่อรองรับบาตรเถิดพระเจ้าข้า

พระผู้มีพระภาคเจ้าเมื่อเอากำไลมือ 2 ข้างไปวางใต้ฐานบาตรมันก็ไม่ร้อนตามพระบาลีได้กล่าว
ว่า สมัยก่อนบาตรไม่มีขา ก็ไม่มีขาตั้งแต่สมัยนั้นมา

เมื่อเธอถวายพระปัจเจกพุทธเจ้าแล้วก็อธิษฐานว่า ธรรมใดที่พระพุทธรูปเจ้าถึงแล้ว ขอให้หม่อม
ฉันได้เข้าถึงธรรมนั้นด้วยเถิดพระเจ้าข้า อย่าลืมนะว่าพระปัจเจกพุทธเจ้านี้เป็นอรหันต์พิเศษ มีกำลังบารมี
เหนือพระอรหันต์ธรรมดาแม้จักรสาวกก็สู้ไม่ได้ เป็นรองจากองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา ใน
เมื่อเธอต้องการเห็นธรรมอย่างท่าน ท่านมีความฉลาด พระปัจเจกพุทธเจ้านี้ การบรรลุมรรคห้าไม่ได้ฟัง
เทศน์จากใคร ปฏิบัติตนเอง เช่นเดียวกับพระจอมไตรบรมศาสดาเช่นเดียวกัน จึงจัดว่าเป็นกำลังสำคัญ
ของความฉลาด

ฉะนั้น นางขุขุตตรา หลังจากนั้นเกิดมาครั้งใดก็ตามเป็นคนมีความฉลาดในทุกกรณี เป็นกฎของกรรมดีที่ นางขุขุตตรา ทำ 2 กรรมก่อนเป็นกรรมที่ไม่มีเจตนาร้าย แต่การแสดงเป็นการล้อเลียนไป ไอ้กรรมที่เป็นการล้อเลียนพระอรหันต์และพระอริยเจ้าก็ดี พระทั้งหลายก็ดี ถึงแม้จะไม่มีเจตนาชั่ว แต่กรรมก็ติดตามมา

ต่อมาเป็นกรรมที่ 4 พระถามพระพุทธเจ้าว่า ทำไมหญิงทั้ง 500 จึงถูกไฟเผาต่างๆ ที่คนดี สมเด็จพระมหาโมคขัลโล จึ่งได้มีพระพุทธปฏิภาตว่า ภิกขเว ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ในสมัยพระพุทธเจ้าองค์นั้นเอง ในฤดูหนาว พระราชาพาชาววังทั้งหลายไปอาบน้ำ ข้างชายทะเล ชายทะเลก็มีป่า เวลานั้น พระปัจเจกพุทธเจ้าได้เข้านิโรธสมาบัติ เมื่อหญิงทั้งหลายอาบน้ำแล้ว ขึ้นมาจากน้ำก็หนาวมาก จึงเอาฝืนจุดไฟผิง ในการผิงไฟเพื่อความอบอุ่น แต่ว่าไฟลามเนื่องจากมีลมจึงไหม้ป่าเข้าไป ไหม้จนไปถึงที่พระปัจเจกพุทธเจ้าเข้านิโรธสมาบัติ

เธอเห็นพระปัจเจกพุทธเจ้าไหม้เป็นตอตะโก เธอคิดว่าตาย แต่ความจริงพระเข้านิโรธสมาบัติ พวกเราทั้งหลายเอาไฟเผาป่า และไหม้พระคุณเจ้า พวกเราจะมีสติจึงได้ตั้งใจ หมายความว่าไหนก็ตายแล้ว ก็เอาไฟเผาให้ไหม้หมดเลยแต่ว่าพอถึงเวลา 15 วัน พระปัจเจกพุทธเจ้าเดินกลับตามเดิม ท่านไม่เป็นอะไรอาศัยเจตนาเบื้องต้น ไม่มีเจตนาร้าย ไม่เป็นกรรม แต่กรรมตอนหลังที่คิดว่าพระปัจเจกพุทธเจ้าตายแล้ว เอาไฟเผาตอนี้สิ บรรดาภิกษุทั้งหลาย เธอจึงได้ถูกไฟเผาเช่นนี้ 500 ชาต

เอาละ บรรดาท่านพุทธบริษัท ในฐานะที่ท่านเป็นสาวกของพระศาสดาเวลาเหลืออีก 1 นาที เมื่อฟังธรรมเทศานี้ องค์สมเด็จพระชินศรีบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า กล่าวถึงกฎของกรรม จึ่งพิจารณาว่า ขึ้นชื่อว่ากรรมใดเป็นกรรมชั่ว ถึงแม้ไม่มีเจตนาร้ายก็ไม่ควรทำ เพราะกรรมจะมาสนองตัว เช่น นางขุขุตตรา และนางทั้ง 500 แต่กรรมใดถ้าเป็นกรรมดี แม้ว่าจะเป็นของน้อยก็ควรทำ เพราะขึ้นชื่อว่า กรรมดีทุกอย่างเป็นปัจจัยให้ทุกท่านเข้าถึงซึ่งพระนิพพาน ได้เช่นกัน

เอาละท่านพุทธบริษัททุกท่าน เทศน์มาเทศน์ไปเสียงก็หมดลงไปทุกทีขอยุติธรรมเทศนาเพียงเท่านี้ ในที่สุดแห่งพระธรรมเทศานี้ อาตมาขอตั้งสัตตยาธิษฐาน ขออัญชรพระศรีรัตนตรัย มีพระพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ 3 ประการ ขอจงบันดาล ให้พุทธบริษัททุกท่านมีแต่ความสุข สวัสดิ์พัฒนามงคลสมบุญผล และจงเจริญไปด้วยจตุรพิธพรชัย 4 ประการ มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณ ธรรมใดที่องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรลุแล้ว ขอบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้วที่นั่นอยู่ทั้งหมด จงปรากฏว่าบรรลุดุธรรมนั้นในชาติปัจจุบันนี้เกิด ก็มีด้วยประการฉะนี้

พระธรรมเทศนา เรื่อง ผลของกรรม

แสดงเมื่อ

วันอาทิตย์ที่ 24 มกราคม 2525

นโม ตัสสะ ภควโต อรหโต สัมมาสัมพุทฺธสฺส (3 จบ)

กัมมัง สัตเต วิชชตีติ

ณ โอกาสบัดนี้อาตมภาพจะแดงพระสัทธรรมเทศนา ใน **กรรมกาลา** เพื่อเป็นเครื่องโสรจสรองคศรัทธาบารมี ที่บรรดานริศราทานบดีทั้งหลายได้พร้อมใจกันมาบำเพ็ญกุศลบุญราสี ทั้งนี้เพราะมีความเชื่อและความเลื่อมใสในองค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาเป็นเหตุ จึงได้พากันมากระทำความดีขององค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐด้วยการบำเพ็ญกุศล หวังว่าบรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลายคงจะมีความเข้าใจกันดีแล้ว ต่อนี้ไปจะนำเอาคำสั่งสอนของพระประทับแก้ว ในข้อที่ว่า **กัมมัง สัตเต วิชชตีติ** แปลว่า **กรรมย่อมเป็นเครื่องจำแนกสัตว์** มาแสดงแก่บรรดาท่านพุทธบริษัทพอสมควรแก่เวลา

คำว่า **กรรม** นี้ บรรดาท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย โดยถ้วนหน้าขอโปรดทราบศัพท์ของกรรม คำว่า **กรรม** นี้ แปลว่า การกระทำ การกระทำดี เขาเรียกกันว่า **กุศลกรรม** แปลว่าทำอย่างคนมีความฉลาด ทำกรรมชั่วพระพุทธเจ้าเรียกว่า **อกุศลกรรม** แปลเป็นภาษาไทยว่า ทำอย่างคนโง่ๆ ความจริงคนฉลาดที่เขาทำกันนี้เขาไม่ทำกรรมชั่วเพราะกรรมชั่วทำให้เขามีความเดือดร้อน สำหรับกรรมดีนั้น องค์สมเด็จพระชินวรกล่าวว่า กระทำแล้ว อารมณ์ใจเป็นสุข

ต่อนี้ไปก็จะขอนำเอาเรื่องกรรมตามในพระสูตรมาแสดงต่อท่านพุทธบริษัทเป็นตัวอย่าง ตัวอย่างที่มีความสำคัญอยู่จุดหนึ่ง ความจริงมีหลายจุดในพระพุทธศาสนามีมาก แต่อันนี้เป็นตัวอย่างคนสวย ในสมัยที่พระศาสดาสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงพระชนม์มอยู่เวลานั้น ในสมัยของกัสมเด็จพระบรมครูมีหญิงคนหนึ่งขึ้นชื่อ ลือนามว่า เป็นหญิงที่มีความสวยสดงดงามมาก คือ **นางสิริมา**

นางสิริมา นี้ ในบางที่กล่าวว่า เป็นน้องของ **หมอชิวโกมารัก** เป็นหญิงที่มีความงามเป็นกรณีพิเศษ แต่ทว่าเป็นโสเภณี คำว่าโสเภณินครโสเภณี แปลว่าเป็นหญิงที่ทำให้พระนกรงาม เธอเป็นคนมีรูปสวยด้วย มีฐานะดีด้วย เป็นมีความศรัทธาในพระพุทธศาสนาอย่างยิ่ง แต่ทำเธอเป็นโสเภณี ในข้อนี้กฎของกรรมเล็กๆ น้อยๆ นี้ทำมาแสดงแก่ท่านพุทธบริษัทเพื่อความเข้าใจ

องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดา กล่าวกับพระทั้งหลายว่า ภิกขเว ดูกร ภิกษุทั้งหลาย **นางสิริมา** ได้เคยบำเพ็ญกุศลไว้ดีในกาลก่อน แต่ว่าพอที่จะจบกิจในพุทธศาสนา ในตอนนี้เธอมาพบพระศาสดา เธอก็เป็นคนสวย เพราะอาศัยเมตตาบารมี แต่ว่าการที่เธอเป็นหญิงโสเภณี มีตอนหนึ่งที่พระพุทธเจ้าตรัสกล่าวว่า ในสมัยหนึ่ง เห็นจะเป็นสมัย **พระพุทธกัสสป** **นางสิริมา** นี้เป็นลูกสาวของมหาเศรษฐีและก็เป็นคนสวย และเป็นประกอบด้วยมหากุศล ใจบุญสุนทานเวลานั้นเป็นเวลาที่ต้องกัสมเด็จพระศาสดาผู้พิชิตมาร พระนามว่า **องค์สมเด็จพระพุทธกัสสป** ยังมีชีวิตอยู่ แต่ก็มีพระอรหันต์หลายท่านนิพพานในสมัยนั้น แต่ก็ปรากฏว่า มีพระอรหันต์นิพพานไม่ไกลจากนั้น องค์สมเด็จพระจอม

ไตรบรมศาสดาก็ทรงเป็นเจ้าภาพฌาปนกิจ คำว่า เป็นเจ้าภาพฌาปนกิจ ฌาปนกิจแปลว่าการเผา พระพุทธเจ้านำพระทั้งหลายไปจัดการเผาศพ เมื่อเผาศพเสร็จพระพุทธเจ้าทรงสั่งให้เป็นสตุป คือกองดิน มูลขึ้นมา เหมือนบาตรคว่ำ แล้วเอากระดูกหรือพระธาตุของพระอรหันต์ทั้งหลายไปวางไว้ที่นั่น ก็หมายความว่ากระดูกพระอรหันต์นี้มีควรจะข้าม หรือเหยียบ ควรไว้ข้างบน ทำเป็นสัญลักษณ์เอาไว้

ปรากฏว่าวันหนึ่งเป็นวันวิสาขบูชา เป็นแดนไกลที่องค์สมเด็จพระบรมศาสดาทรงประทับอยู่ บรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระบรมครูทั้งหมดที่มีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ในแดนนั้น ก็พากันไปทำประทักษิณ ที่บริเวณเขตสถูปของพระอรหันต์ ในเวลานั้น ปรากฏว่ามีพระอรหันต์ผู้หญิงและผู้ชายพระอรหันต์ผู้หญิงเขาเรียกว่า นางภิกษุณี พระอรหันต์ผู้ชายเรียกว่า พระภิกษุสงฆ์ เดินข้างหน้าทำประทักษิณ คือการเวียนเทียน พระภิกษุสงฆ์เดินนำหน้า นางภิกษุณีตามหลังที่เป็นพระอรหันต์ด้วยกัน นอกจากนั้นก็ยังมีบรรดาสาวกขององค์สมเด็จพระภควันต์ที่เป็นฆราวาส

แต่ก็เป็นการบังเอิญจริงๆ วันนั้นพระอรหันต์ท่านหนึ่งเป็นหญิง เป็นปฏิสัมภิกษุณี ท่านฉันหมาก ความจริงพระอรหันต์นี้เขาไม่ได้ห้ามฉันบุหรี่ยุคนี้ฉันหมากนะ แต่ห้ามสูบบุหรี่กันยกยว คือว่าท่านไม่ทำอะไรนอกเหนือจากพระพุทธเจ้าทรงห้ามคือ พระพุทธเจ้าก็ไม่ห้ามทำ พระพุทธเจ้าห้ามตามสมควร เหตุ สาวกขององค์สมเด็จพระบรมโลกเชษฐ์ คือ นางภิกษุณีองค์นั้นเป็นปฏิสัมภิกษุณี ท่านฉันหมากท่านเดินตามพระสงฆ์ไป ท่านเดินเหมือนลม แล้วทำก็บ้วนน้ำหมากลง ปลิงมาถูกผิวหนังของ นางสิริมา สมัยนั้น ซึ่งเป็นลูกสาวมหาเศรษฐี แต่งตัวสวยมากเธอเองก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าใครเป็นคนบ้วนน้ำหมาก เธอก็กล่าววาจาพรูสาวทวาจาไม่ดี กล่าวว่า อีหญิงเพศยกคนไหนนะ มันบ้วนน้ำหมากมาเปื้อนผ้าของเรา

ท่านนี้แหละ บรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย องค์สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า เพราะวาจาที่กล่าวปรามาสพระอรหันต์โดยไม่รู้ตัวว่าเป็นพระอรหันต์ เป็นเหตุให้ นางสิริมา เกิดเป็นโสเภณี มีค่าควรเมือง หมายความว่ารับแขกเมือง เวลาที่ไปเมืองนั้น ค่าเช่าคือหนึ่งเท่ากับ 1,000 บาทขณะคือ 4,000 บาทสมัยนั้น นี่องค์สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดา จึงกล่าวว่า ภิกขเว ดูกรภิกษุทั้งหลาย ขอ บรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโปรดทราบ ที่พระพุทธเจ้าตรัสทุกอย่างว่า ภิกขเว ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ขึ้นชื่อว่ากรรมเล็กน้อย จะไม่มีผลสำหรับเรา นี่เป็นอันว่า พระพุทธเจ้าทรงแนะนำว่า ขึ้นชื่อว่ากรรมชั่วก็ดี แม้แต่ทำเล็กๆ น้อยๆ จงอย่าคิดว่าไม่มีผลดูแต่ นางสิริมา นี่เธอไม่ทราบว่า ท่านผู้นั้นเป็นพระอรหันต์ด้วย และไม่ทราบว่าบ้วนน้ำหมากของใครด้วย แต่บังเอิญปากพล่อยไปว่าอีหญิงเพศยกคนไหนนะบ้วนน้ำหมาก ทำให้ละอองหมากมาเปื้อนผ้าของเรา นี่ชาติสุดท้าย เธอมีความจำเป็นอาศัยกฎของกรรม เธอจึงต้องเป็นโสเภณี

แต่ว่าในชาติเดียวกัน เธอก็อาศัยความดีในชาติเดียวกันให้หมด พอฟังเทศน์จากองค์สมเด็จพระพุทธบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า จบแรกก็ดี เธอก็ได้เป็นพระโสดาบัน และไ้การเป็นพระโสดาบันของ นางสิริมา ก็ยังไม่เลิกเป็นโสเภณีนี่คนที่นั่งอยู่นี้ก็พอกัน คิดว่า โสเภณีเป็นหญิงเลว หรือหญิงดี ข้อนี้เป็นข้อที่คิดว่าคนที่ไปโสเภณี ทำไม่จึงเป็นพระโสดาบันได้ และก่อนที่เธอจะตาย ก็มีความเข้าใจว่า คงไม่ใช่พระโสดาบัน คงจะเลยพระโสดาบันไป ตอนนี้มา ความจริงอยากจะเทศน์เรื่องอื่น ขอย้อนเรื่อง

พระโศดบันดึกว่า ว่าคนที่เป็นหญิงโสเภณี อย่าง นางสิริมา วันแวกเมืองอยู่เป็นปกติ ในเวลาเดียวกันก็ เป็นพระโศดบันการที่เป็นพระโศดบันของเธอนี้ ขอพูดตอนต้นว่า เพราะอาศัยความดีในชาติก่อนๆ พบพระชินวรและพระพุทธรศาสนา เธอก็สร้างความดี ใน บุญกิริยาวัตถุ 3 ประการ คือ

1. การให้ทาน ทานการให้ดีมาก และเป็นคนเกิดมารมีเมตตา กรุณาสูงจึงเกิดมารูปสวย
2. ทรงศีล เป็นปกติ
3. เจริญภาวนา

ถ้า 3 ประการนี้เธอไม่ได้ทำมา เป็นพระโศดบันชาติสุดท้ายไม่ได้ รวมความว่า เธอเป็นพระโศดบันด้วย เป็นหญิงโสเภณีด้วย ก็น่าแปลก แล้วเราก็กมาดูจริยาของพระโศดบัน พระโศดบันจริงๆ พระพุทธรเจ้าทรงกล่าวว้่า เป็นผู้มีสมาธิเล็กน้อย สมาธิไม่มาก และก็เป็นผู้มีศีล 5 บริสุทธี คนที่เป็นพระโศดบันจริงๆ มีอารมณ์ใจดังนี้คือ

1. มีความเคารพในพระพุทธรเจ้าจริง มีความเคารพในพระธรรม และมีความเคารพในพระสงฆ์จริง
2. มีศีล 5 บริสุทธีจริง
3. มีจิตต้องการพระนิพพานเป็นอารมณ์อย่างเดียว

ฉะนั้นจะเห็นว่า จริยาของพระโศดบัน หรืออารมณ์ของพระโศดบัน ก็คือชาวบ้านชั้นดี ในเมื่อมีศีล 5 บริสุทธีโดยเฉพาะศีล 5 มีอะไรบ้าง ศีล 5 ไม่ได้ห้ามให้มีสามีภรรยา คือคนที่มีศีล 5 นี้ยังมีสามีภรรยาได้ ยังอยากกรายได้มีศีล 5 ยังโกรธได้ 5 ยังมีคิดในอารมณ์ต่างๆ ได้ พอสมควร จะเห็นได้ว่าพระโศดบันยังมีสามีภรรยาเป็นปกติ แต่ว้่าไม่มีโทษกามสุขมิจจจาร เพราะมีศีล 5 พระโศดบันยังอยากกรวยได้ มีความขยันหมั่นเพียรให้รวยได้ แต่ว้่าไม่โกงใครพระโศดบันยังมีอารมณ์ของความโกรธแต่ไม่ฆ่าใครเพราะมีศีล 5 พระโศดบันยังอยู่ในรูปสวย เสียงเพราะ กลิ่นหอม รสร่อยได้ แต่ว้่าไม่หลงเกินไป และไม่ลืมพระนิพพาน

จำไว้ให้ดีว้่าพระโศดบันคือ ชาวบ้านชั้นดี พระโศดบันกับพระสกิทาคามีสำคัญที่ศีล 5 เท่านั้นเอง คนที่มีศีล 5 บริสุทธี ก็แสดงว้่าคนคนนั้นมีมีความเคารพในพระพุทธรเจ้าจริง พระธรรมจริง พระอริยสงฆ์จริง แต่ว้่ามีความเคารพในพระพุทธรเจ้า พระธรรม และพระอริยสงฆ์ มีศีล 5 บริสุทธีเฉยๆ ท่านยังไม่เรียกพระโศดบัน เรียกว้่า เป็นผู้เข้าถึงไตรสรณคมน์ ยังมีสิทธิ์ที่จะลงนรกอยู่

ถ้าใจของบรรดาท่านพุทธรบริษัทหวังอย่างเดีว นับแต่มีศีล 5 บริสุทธีคิดว่าจุดใดที่องค์สมเด็จพระประทีปแก้ว เห็นว้่ามีความสุขที่สุดคือ พระนิพพานเราต้องการจุดนั้น การทำความดีไม่หวังผลตอบแทนในชาติปัจจุบัน และไม่หวังผลตอบแทนในชาติเป็นมนุษย์ เทวดา หรือว้่าพรหม ต้องการอย่างเดีว คือ พระนิพพาน อย่างนี้เรียกว้่า พระโศดบัน

แล้วบุคคลใดที่เป็นพระโศดบันแล้ว องค์สมเด็จพระภควันต์บรมศาสดาตรัสไว้ ซึ่ง พระพุทธรโฆษาจารย์ นำมากล่าวไว้ ใน วิสุทธิมรรคว้่า บุคคลใดเป็นพระโศดบันในที่นั้นใด ก็ควรตัดสินใจเป็นอรหันต์ในที่นั้นนั้น หมายความว่า ถ้าเป็นพระโศดบันแล้ว ก็มิได้หวังในพระสกิทาคามี อนาคามีใช้

อารมณ์รวบรวมกำลังใจของเราให้เป็นอรหันต์ทันที ข้ามยอดไปเลย คือข้ามกลางไปหายอด อารมณ์
พระอรหันต์จริง ๆ ที่มุ่งจุดนี้ เห็นว่า มนุษย์โลก พรหมโลก เทวโลก ไม่มีความหมาย คือตัดด้วยวิชา
โดยเฉพาะ **อวิชาแปลว่า ฐู้ไม่จริง**

อวิชา นี้ บรรดาพุทธบริษัททั้งชายหญิง พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ 2 อย่าง คือ **ฉันทะ** กับ **ราคะ**
คนที่ มี **ฉันทะ** คือมีความพอใจในการเกิดเป็นมนุษย์ เกิดเป็นเทวดา หรือการเกิดเป็นพรหม มีฉันทะ
กิเลส ว่าได้ยังมีการติดอยู่ แล้ว **ราคะ** เห็นว่า มนุษย์โลก เทวโลก พรหมโลกดี ยังเป็นกิเลสเบาๆ คือม
สามารถจะพ้นทุกข์ ฉะนั้น ถ้าจะตัดอวิชาให้ตัดแทะ กับ **ราคะ** ในอารมณ์ใจ คิดว่ามนุษย์โลก พรหม
โลก เทวโลก ทั้ง 3 ภพนี้ **ไม่เป็นที่หมายของเรา** คือเป็นแดนของความทุกข์ เทวโลก พรหมโลก เป็นแดน
ของความสุขชั่วคราว เราไม่ต้องการ ต้องการจุดเดียวคือพระนิพพาน ถ้าในขณะที่ใด เวลาใดของพุทธ
บริษัททั้งหลาย ในใจของท่านต้องการพระนิพพานเป็นอารมณ์ เป็นเอกกถารมณีนุสตามาสติ
กรรมฐาน ถ้าเป็นพระโศคานันแล้วใกล้จะตายเมื่อไร เป็นพระอรหันต์เมื่อนั้น ไปนิพพานเมื่อนั้น เหา
ง่ายๆนะ

ที่ว่าง่ายๆ พระพุทธเจ้าท่านจัดของท่านไว้ จะกล่าวให้ฟังว่า กรรมเล็กน้อยขอบรรดาท่านพุทธ
บริษัททั้งหลาย จงอย่าคิดว่าไม่มีผล อย่าง **นางสิริมา** ได้ทำความดีไว้มาก แต่ทำไ้กรรมชั่วนิดหน่อยไป
แต่อรหันต์เข้า ทั้งๆ ที่ไม่รู้ว่าเป็นอรหันต์ ก็ต้องเป็นอย่างนั้น

คราวนี้มากล่าวกันถึงกรรมดีเล็กน้อยเช่นกัน คนทำแล้วก็ไม่ค่อยจะรู้ว่าผลเป็นอย่างไรก็ไม่
ทราบ องค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้ากล่าวถึงว่า **พระนางโรหิณี** เป็นน้องสาวของ **พระอนุรุทธ** สำหรับ
น้องสาวของ **พระอนุรุทธ** ก็คือ **พระนาคเสน** ก็ดี ทำกรรมคล้ายๆ กันคือ **พระนาคเสน** นี้ใครๆ ก็รู้ว่าม
ีปัญญามากในสมัยนั้น เมื่อสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้านิพพานไปแล้ว 200 ปีเศษ ศาสนาขององค์สมเด็จพระ
พระบรมโลกเชษฐยังคับคั่งไปด้วย พระอรหันต์ปฏิสัมภิทาญาณถ้ามีอรหันต์ ปฏิสัมภิทาญาณ ก็จะต้องมี
สุขวิปัสสโก เติวิชกุโฆ จพกัญญอยู่ด้วยมีอรหันต์ ปฏิสัมภิทาญาณมาก ซึ่งอรหันต์ปฏิสัมภิทาญาณ
ใครๆ ก็ทราบว่า มีความสำคัญมาก มีความฉลาดมาก มีปฏิภาณดีมาก มีปัญญามากกว่าเหล่าอื่นปฏิภาณ
เฉลียวฉลาดมาก

ก็ยังมีพระราชาองค์หนึ่งในนั้นท่านเรียกว่า **พระยามิลินท์** แต่ความจริงดูเหมือนจะเป็นฝรั่ง
ชอบไถถาม มีความสนใจในพระพุทธศาสนา เพราะต้องการจะเข้าถึงประชาชน มาปกครองเขตนั้นแล้ว
ก็กลัวว่าประชาชนจะไม่ชอบใจมาปกครองเมืองแขก ก็เลยเปลี่ยนชื่อเป็น **พระยามิลินท์** เสีย แล้วก็ถาม
ปัญหาพระสงฆ์ทั้งหลาย เพื่อต้องการจะเข้าถึงพระศาสนา เพราะคนเคารพในพระศาสนาไปถามพระที่
ไหน ใครก็แผ่นหมด ถามใครก็ตอบไม่ได้ เขาเรียกปัญหาโลกแตก บรรดาพระอรหันต์ทั้งหลายแม้เป็น
ปฏิสัมภิทาญาณ แผ่นเข้าปากกันเป็นแถวๆ รู้ข่าวว่า **พระอมิลินท์** มาที่ไหน พระก็จะหลบเข้าป่าไป ก็มี
พระไม่หลบอยู่องค์เดียว คือ **พระนาคเสน** พระนาคเสน นี้เมื่อ **พระยามิลินท์** ไปคุยกับท่านในหนังสือ
บอกว่า 7 วัน 7 คืน แต่ความจริงมันต้องพักกินข้าว นอนกินบ้างนะท่านคงจะไปค้างที่นั่น 7 วัน 7 คืน

หรือว่าไปคุยที่นั่นเกือบวัน เกือบคืน ก็ไม่ทราบ ท่านบอกว่า ตอบปัญหากัน 7 วัน 7 คืน พระนาคเสน ก็ไม่ยอมแพ้ พระยามิลินท์ ก็ไม่ยอมเลิก แต่เหตุผลเป็นที่ชอบใจของ พระยามิลินท์ ทุกอย่างพระองค์อื่นล่ะไม่ชอบใจ ในที่สุดเมื่อเลิกถามแล้ว พระยามิลินท์ ก็เข้าใจพระศาสนาอย่างแท้จริง

นี่แหละท่านบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย ท่านที่สู้กันได้ที่ 2 เหตุผลเป็นมาอย่างไร ในเรื่องนี้ดูพระอรหันต์สมัยนั้นได้พยากรณ์ไว้ องค์สมเด็จพระจอมไตรบรมศาสดาก็ตรัสว่า 2 องค์นี้เป็นคู่ปรับกันมาในชาติก่อน ในสมัยนั้นเป็นสมัยของค์สมเด็จพระชินวร คือพระพุทธเจ้าองค์ใดก็ไม่ทราบตามพระบาลี พระนาคเสน นี่เป็นพระ พระยามิลินท์ นี่เป็นศิษย์ เวลาเย็นๆ ละก็ พระนาคเสน ก็พาลูกศิษย์ไปกวาดเจดีย์ วิหารลานเจดีย์ ถานโพธิ์ ก็รวมความว่า กวาดวัด เมื่อเวลากวาดเสร็จ ท่านก็ตั้งจิตอธิษฐานว่า เกิดชาติใดก็ตามที ขอให้ข้าพเจ้ามีความแตกฉาน ไม่จนต่อถ้อยคำที่คนจะถามปัญหา ถามอะไรมาก็ให้ตอบถูกต้องทุกประการ อธิษฐานแบบนี้ทุกวัน กวาดทุกวัน อธิษฐานทุกวัน จัดเป็นอธิษฐานบารมี

วันหนึ่งปรากฏว่าเจ้าเด็กน้อย พระยามิลินท์ นี้เกิดมาเข้าไป อาจารย์ไปกวาดเจดีย์ เด็กก็ไปเข้าไป อาจารย์ถามว่าไปไหนมา ทำไมจึงมาเข้า แกล้งบอกว่าไปทำโน่น ทำนี่ อาจารย์เอาไม้กวาดเคาะที่หัว เปาะเบาๆ ด้วยความปรานีเด็กคนนี้โกรธว่า เราจะมาช่วยศิๆ ดีหัวเราได้ เวลาที่เขอนำถังขยะ ไปจะ ไปทิ้งเขาก็ตั้งจิตอธิษฐานบ้างว่า เกิดชาติใดฉันใดขอให้ข้าพเจ้ามีปัญหา ถามปัญหาใครฟังทุกราย ถามแล้วตอบไม่ได้จนหมด

แหม อาจารย์แอบไปได้ยินกลับมาอธิษฐานกับพระเจดีย์ใหม่ สำหรับอาจารย์นะ เจ้าเด็กคนนี้ตัวมันไปเกิดชาติไหน ถ้าได้เกิดด้วยกัน ขอให้ตอบมันได้หมด รวมความว่า ทั้ง 2 คน คนหนึ่งอยากตอบปัญหาได้ อีกคนหนึ่งอยากถามให้จน แต่พระองค์นั้นได้เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระทศพล ก็จิตใจเข้าถึงศาสนาของพระประทับแก้ว ว่าในเมื่อข้าพเจ้าทำความสะอาด ปิดกวาดวัดลานเจดีย์ ทำความสะอาด ถอนหญ้าก็ดี ให้หมดที่เตียนไปแบบนี้ ถ้าชาตินี้ยังมีบารมียังไม่ถึงซึ่งพระนิพพานเพียงใด ถ้าชาติใหม่ขอให้ได้มีกำลังใจใสสะอาด ตัดกิเลสเป็นสมุจเฉทปทาน เป็นอรหันต์ในชาตินั้นเถิด ก็รวมความว่า ทั้ง 2 ท่านก็ต่างคนต่างตาย ตายแล้วก็ไปเป็นเทวดาสงสัยว่า เป็นเทวดานี้ทะเลาะกันหรือเปล่า ไม่ทราบ

พอกลับลงมาเกิด พระองค์นั้นก็มาเกิดเป็น พระนาคเสน สำหรับเด็กคนนั้นก็มาเกิดเป็น พระยามิลินท์ มีอานุภาพมากเป็นฝรั่งชาติกรีกมาตี เมืองอินเดีย เกือบทั้งประเทศ แล้วก็มีความฉลาดมาก สำหรับอาจารย์ท่านก็เป็นพระอรหันต์ปฏิสัมภิทาญาณ มีความฉลาดมาก สมกับเจตนาที่ได้ทำความสะอาดวัดเจดีย์แต่ว่าพอมานเจอลูกศิษย์ที่แกร่งกล้า

ต่อมา พระยามิลินท์ ไปพบท่าน ท่านก็ทราบทันทีไอ้เจ้านี้เป็นเด็กวัดที่เราเคยเอาไม้เคาะหัวมันไว้ ว่ามันจงเวรให้เราตอบปัญหาให้จน แต่ว่าอาศัยพระศาสนาองค์สมเด็จพระทศพล เราก็ไม่ยอมเหมือนกัน เมื่อ พระยามิลินท์ ถามปัญหาข้อไหนมา พระนาคเสน ก็ตอบได้หมด (วันนี้ใครจะฟัง พระนาคเสน ไหมล่ะ จะเทศน์ให้ฟัง ถ้าเทศน์จบ แกล้งตายฉันก็ตายละ 7 วัน 7 คืนนะอยากตายหรือยังล่ะ)

ก็รวมความว่า มาพบกันเช้า ถามอะไร พระนาคเสน ก็ตอบได้หมด แต่ว่าวิธีการตอบแบบ อนุโยค คือถามตอบปัญหาแบบ มี 3 แบบ ถ้าปัญหาง่าย ถามมาก็ตอบไปทันทีก็ฟังง่าย ถ้าปัญหายากนิด หนึ่ง ถามมาก็จะตอบเฉียงเพื่อให้คนถามซักทำความเข้าใจมากขึ้นจากรายละเอียด ถ้ายากมากขึ้นก็ตอบ อนุโยค คือถามมาแล้วก็ถามย้อนกลับ

อย่างกับในตอนหนึ่ง พระยามิลินท์ ถามว่า ไอ้เด็กที่จะมาเข้ากรรมภรรดานี้มันเข้าทางไหน อี ตอนนี้นั้นมันเป็นปัญหาโลกแตก ไอ้คนฟังก็จะหาว่า พระยามิลินท์ คือหยาบคาย ของจริงไม่ใช่ พระนาค เสน จริงๆ ก็จะตอบตรง แต่ก็ไม่ใช่ ถามว่าในพระราชฐานของพระองค์ ไอ้ที่หีบหรือว่ากำปิ่นเก็บเพชร นิลจินดาที่ปิดสนิทแล้วมีไหม พระยามิลินท์ บอกว่า มี เพชรนิลจินดาที่วางไว้ในสมัยนั้นเรียบร้อยดี ใหม ทานบอก เรียบร้อย ท่านถามว่า เวลานี้ถ้าจะเอาจิตคิดว่า เพชรเม็ดไหนอยู่ในหีบไหน กลุ่มไหน บอกได้ไหม พระยามิลินท์ บอกว่าได้ เก็บไว้เอง ท่านถามว่าสนใจเข้าไปเพื่อรู้จุดได้ไหม ก็บอกว่า ได้ นึกเมื่อไหร่ ก็เห็นเมื่อนั้น ไอ้จิตที่มันเข้าไปในหีบ ในกำปิ่น สมมติปิดกุญแจสนิทมันเข้าทางไหน พระ ยามิลินท์ บอกว่ามันเป็นนามธรรม นึกปั๊บก็เห็นปั๊บ ท่านนาคเสน ก็ตอบว่า เด็กที่จะเข้ากรรมภรรดา ก็ เหมือนกัน มันไม่ได้เข้าทางไหนหรือว่ามันเป็นนามธรรม นึกปั๊บมันเข้าปั๊บทันที เป็นอันว่า เวลา หมดแล้วซิ เหลืออีก 1 นาที จะเล่าให้ฟังเรื่องเดียวจุดเดียวละ

ก็รวมความว่า ขอบรรดาท่านพุทธบริษัททั้งหลายโดยถ้วนหน้าได้โปรดทราบ ที่องค์สมเด็จพระ ผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า กรรมเล็กน้อยอย่าคิดว่าไม่มีผล ตามที่องค์สมเด็จพระทศพลต่อนไว้ในเรื่องของ นางสิริมา ว่านั่นเธอไม่รู้เวลานั้นพระอรหันต์และก็ จงเข้าใจว่า พระอรหันต์นี้พระพุทธเจ้าไม่ได้ ห้ามสูบบุหรี่กินหมาก หรือกินน้ำ แต่ห้ามไม่ให้สูบกัญชา หรือยาฝิ่น อย่าไปหลงผิดนะ เพราะถ้าสิ่งใด ที่พระพุทธเจ้าท่านห้ามตามพระวินัย พระอรหันต์ท่านไม่ทำ

ประการที่ 2 ขึ้นชื่อว่า กรรมเล็กน้อย เช่น กวาดเจดีย์เอ๋ย อย่างพวก วัดพระแก้ว มาทำความสะอาด สะอาดไว้อยู่เสมอๆ นี่นะ ถ้าหากว่าทำความสะอาดวัดไปด้วย อย่าไปนึกค่าชาวบ้านเขาไปด้วยนะ แต่ว่า คิดทำความดี คิดว่าไอ้ผงขยะเศษใบไม้ ใบหญ้าเหล่านี้มันสกปรกในวัด เราทำให้เพื่อความสะอาด ขอให้จิตเราสะอาดในชาติปัจจุบัน ต้องการพระนิพพานในปัจจุบัน มันก็ดี มันสุดแล้วแต่คำอธิษฐาน อย่าง พระนาคเสน ท่านขอชาติหน้า ดินะที่ไม่หน้าเรื่อยไป มาเกิดในชาติต่อไปขอให้จิตสะอาด เหมือนกับที่ลานเจดีย์สะอาด ท่านตายจากชาตินั้นมาเกิดเป็นเทวดา และพรหม และจิตก็สะอาดจริงๆ ได้ เป็นพระอรหันต์ แต่ได้พร้อมกันด้วยปัญญา

เอาละบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย อาตมาแสดงพระสัทธรรมเทศนามาความจริงวันนี้ว่าจะเทศน์ เรื่องอื่น คิดอย่างไรไม่รู้ไปเรื่องนี่ไปได้ ใจคิดว่าจะเทศน์ไม่ไหว เมื่อคืนไม่สบายมากไปหน่อย ในที่สุด นี้ ขอยุติพระสัทธรรมเทศนาลงคงไว้แต่เพียงเท่านี้

ในที่สุดนี้อาตมาภาพขอตั้งสัตถอธิษฐาน อ่างคุณพระศรีรัตนตรัย มีพระพุทธรัตตะ ธรรมรัตตะ และสังฆรัตตะ ทั้ง 3 ประการ ขอจงอภิบาลบรรดาท่านพุทธบริษัททุกท่านให้มีแต่ความสุขสวัสดิ์

พิพัฒน์มงคล สมบูรณ์พูนผล และจงเจริญไปด้วยจตุรพิธพรชัยทั้ง 4 ประการ มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ และปฏิภาณธรรมใดที่องค์สมเด็จพระพิชิตมารศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงบรรลุแล้ว ขอบรรดาสากวกขององค์สมเด็จพระประทีปแก้วจงบรรลุธรรมนั้นในชาติปัจจุบันนี้เถิดเอวัง ก็มีด้วยประการฉะนี้

